བདེན་དོན་གསལ་བའི་ཉི་ཟེར།

དོལ་རྒྱལ་སྐོར་སྤང་ལྡང་བྱེད་སྒོའི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་སྒྲིག

དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཕྱི་དེལ་ལས་ཁུངས།

བདེན་དོན་གསལ་བའི་ཉེ་ཟེར།

དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལྡང་ཚང་བྱེད་སྒོའི་ཡིག་ཆ་ཕྱོགས་སྒྲིག

དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཕྱི་དེལ་ལས་ཁུངས།

དཀའ་ཚག

༡) སྔོན་ཚིང་། ༤

རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་ལམ།

༢) དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པས་ཀྱ་ལའི་བྱ་མ་མཆོག་ལ་ངོ་ཤེལ་གྱི་ལས་འགྱལ་སྲིལ་མཚམས་འཛོག་རྒྱའི་གསལ་བསྒྲགས་སྲིལ་བའི་ཐད་ལ་རූ་ཤར་སི་གསར་ལས་ཁང་གི་དཔྱད་ཞིབ། ༧

༣) རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ནང་པའི་ཨོག་ཁག་གཅིག་བདམས་ནས་ཀྱ་ལའི་བྱ་མར་མཚན་སྨད་ཞུ་རྒྱའི་རྒྱ་ལ་སྤྱིའི་ལས་འགྱལ་ཐོག་བཙས་འབྱང་བྱེད་བཞིན་པ། ༡༣

ཚགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སྩལ།

༡) བཀའ་སྩལ་བྱིན་ཅན་བྱང་དོར་མིག་འབྱེད། ༡༩

ཆོས་ཚོགས་ཐོག་གི་གྲོས་ཆོད།

༣) ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་པའི་གྲོས་ཆོད། ༤༤

༩) ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཉིས་པའི་གྲོས་ཆོད། ༤༧

༥) ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཐོག་སྲིལ་བའི་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས། ༦༡

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཆོད།

༦) ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༦ ཉིན་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད། ༦༣

༧) ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད། ༦༥

༡) ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་གྱི་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད། ༧༤

(୫) ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཚོད། ༡༡

བཀའ་ཤག་དང་། མངའ་གཙོ་རྣམས། གནད་ཡོད་དང་མཁས་དབང་ཁག་གི་གསལ་བསྒྲགས་དང་། གསུང་བཤད།

(୧୦) ཕྱི་ལོ་ ༡༧༧༦ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༣༡ ཉིན་བཀའ་ཤག་གི་གསལ་བསྒྲགས། ༡༤

(୧୧) དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གི་དོ་ལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་བའི་ཚུལ་མེན་བྱ་སྤྱོད་སྐོར་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས། ༡༧

(୧୨) དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཆོགས་གཙོ་སྒེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གི་གསུང་བཤད། ༡୦୩

(୧୩) དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གི་གསུང་བཤད། ༡༦୩

(୧୪) དཔལ་ལྡན་ཆོས་རིག་བཀའ་བློན་པ་ཆོས་འབྱོར་མཆོག་ནས་ལགས་སོགོང་ས་མཆོག་གི་ལམ་རིམ་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་ཉིན་མཐའ་མར་སྤྱི་ཡོངས་དང་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་གསུང་བཤད། ༡୨୩

(୧୫) དཔལ་ལྡན་ཆོས་རིག་བཀའ་བློན་པ་ཆོས་འབྱོར་མཆོག་གིས་ཁོས་ཆོགས་སུ་གནང་བའི་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད། ༡༡୮

(୧୬) དཔལ་ལྡན་བདེ་སྐྱང་བཀའ་བློན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲབ་མཆོག་གི་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་སྐོར་གསུང་བཤད། ༡୮୫

(୧୭) དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དཔེ་ཅེའུ་ཤེས་ལྡུ་རབ་ཀྱི་ལྡན་ལགས་སུ་བོད་ཀྱི་དྲ་བརྙན་སྒྲིག་ལགས་དང་། ཚོས་རིག་དྲུང་ཆེ་ཧོར་བྱ་དོན་ལྡན་ལགས་སུ་བོད་ཀྱི་དྲ་བརྙན་སྒྲིག་ལེ་ཚན་ནས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་བཅར་འདྲི་ཞུས་པ། ୨୨୩

(୧୮) དཔལ་ལྡན་བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་མཁས་དབང་ཟམ་གདོང་རིན་ཆེ་ཆེ་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་མཆོག་གི་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་གསུང་བཤད། ୨୫୩

(୧୯) དཔལ་ལྡན་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ཆེན་ཡིའེ་དྲུང་ཆེ་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་མཆོག་གིས་གང་ས་སྐྱིད་གཉའ་ཁྲི་ཚོགས་ཁང་ནང་སྲི་ཞུ་བ་རྣམས་ལ་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་གསུང་བཤད། ୨୬୮

๗๐) ༢ཆུ་ལའི་གསུང་འབྱམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་རྩེ་ཚན་གྱི་འགན་འཛིན་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་ཡང་སྟེང་རེན་ཏོ་ཆེ་མཆོག་གི་དོལ་ཆུ་ལ་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད། ๗๐๗

๗๑) དཔལ་ལྡན་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ཆེན་ཡོའི་དྲུང་ཆེ་སྒོ་བཟང་སྒྲིན་པ་མཆོག་གིས་ཤེས་རིག་ལས་ཁྲིངས་ཀྱི་ཟབ་སྒྲོང་སྐབས་དོལ་ཆུ་ལ་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད། ๗๑๗

๗๓) ཨི་ཀ་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ནང་པའི་ཚོས་ཆོགས་གྲངས་ཉེར་བཞིས་དོལ་ཆུ་ལ་ཆོགས་པར་སྒྲིན་བརྡོད་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་སྒེལ་བ། ๗๓๗

๗๗) གདན་ས་བཀའ་ཤིས་ལྷུན་ཡོའི་མཁན་བྲ་འདུས་མང་ཡོངས་ནས་དོལ་ཆུ་ལ་ཆོགས་པ་དང་དེའི་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོར་བསྒྲགས་གཏམ་སྒེལ་བ། ๗๙๔

๗๙) དོལ་ཆོགས་ཀྱིས་๲གོང་ས་མཆོག་ལ་ངོ་རྟོལ་སྐད་འབོད་བྱས་པར་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཆོགས་མི་རྣར་པ་རྣམས་ནས་སྒྲིན་བརྡོད་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་སྒེལ་བ། ๗๙๓

དྲག་སྒྲོད་ལས་འགུལ་སྒེལ་བ།

๗) རྒྱ་སར་མེ་གསུམ་བསད་པའི་དོན་ཆུན་སྐོར་ཀང་ར་སྒྲི་ཁྲབ་ཀེན་རྟོག་འགོ་དཔོན་སྐུ་ཞབས་པི་རི་ཐེ་ཁྲི་རྣྀང་ (Mr. Prithvi Raj) མཆོག་ལ་སྡུད་སིའི་བརྒྱན་འཕྲིན་ཚན་པས་བཅར་འདྲི་བྱས་པའི་དུམ་བུ་ཞིག་འདི་ར་རྒྱུ་འདོན་ཞུས་ནས་བཀོད་པ། ๗๖๗

๗) སྒེལ་ཀོང་ཀེན་རྟོག་འགོ་དཔོན་(The Station House Officer) སྐུ་ཞབས་ཨེམ་ཨེམ་མ་དེ་བ་ཡ་ལགས་ (Mr. M.M. Mahadevaya) ཀྱིས་སྒེལ་ཀོང་བདེ་སྐར་གཞིས་འགོ་ཕྱར་བུ་སྤི་མཐར་ལགས་ལ་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པས་ཆོ་ལ་རྡུང་བཏང་བའི་སྐོར་བསྒྲགས་གཏམ་ཞིག་སྒེལ་བ། ๗๖๔

སྟོན་ཚིང་།

༄༄། །འདས་པའི་ལོ་རྒྱས་ནང་འཐུས་ཤོར་དང་མ་འགྲིག་པ་གང་བྱུང་བའི་སྐྱོན་གནས་རྣམས་དཔྱ་གསལ་སྟོན་གྱིས་མ་འོངས་པར་དེ་ལྟར་མི་ཡོང་བ་བྱ་རྒྱུ་ནི་རང་གཞན་ཀུན་ལ་དགོས་དོས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། སྤྱི་སྐྱེར་གཉིས་ཀ་ཡར་རྒྱས་གོང་འཕེལ་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་རྒྱུའི་འདེམས་ཁ་བཟང་ཤོས་ཤེགས་ཡིན་པས། དབར་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྡན་དང་། བོད་ཆོལ་གསུམ་ཡོངས་ལ་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་གང་གི་ཐད་བཀའ་དྲིན་ཟླ་མེད་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་མཁན་ཞབས་རྒྱལ་དབང་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། ཞབས་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག དེ་བཞིན་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོས་དམ་སྲི་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལེགས་ཉེས་ཟློང་དོར་བཀའ་སྩལ་མིག་ཕྱེས་པ་ལྟ་བུ་སྟྲུལ་ནས་ཀུ་ཁ་གཡང་ས་ནས་འཕེན་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་པོར་ཡང་དག་པའི་ལམ་བྱསྐྱེན་གནང་མཛད་ཡོད།

གཞིས་བཞུགས་རྒྱ་ཆེའི་བོད་མི་རྣམས་ནི་བོད་ཀྱི་དོན་གྱི་བདག་པོ་ཡིན་པ་དང་། བྱེས་སྤུ་གནས་པའི་བོད་མི་ཚོ་ནི་བོད་ཀྱི་རང་དབང་ལྟན་པའི་མགྲིན་ཚབ་པ་ཞིག་ཡིན་པས་མང་གཅིའི་ཆ་ཡག་ཡོངས་སུ་ཚང་བའི་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནད་ཡིད་མི་སྣང་དང་། བཅན་ཏྲིལ་ནང་གནས་བཞུགས་མཁས་དབང་རྣམ་པས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལ་ལེགས་ཉེས་བདེན་རྫུན་གསལ་བའི་གསུང་བཤད་རིམ་པ་གནང་ཡོད། འོན་ཀྱང་དོལ་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཅེད་སྤུད་ནས་དོན་དུ་དངུལ་དངོས་ཆེད་གཞན་གྱི་གཡོ་སྒྱུའི་འོག་ལ་ཚུད་པའི་མཁྱེགས་འཇོན་ཅན་ཆེས་ཉང་ཤས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་ཟླ་

ན་མེད་པའི་དབྱ་ཁྲིད་སྤྱི་ནོར་ཁགོང་ས་ཁསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས། དེ་བཞིན་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཀྱང་ཁགོང་ས་མཆོག་ལ་དད་དམ་གཡོ་བ་མེད་པ་བཅངས་མཁན་རྣམས་ལ་གཞི་མེད་སྤྱིན་བརྗོད་དང་། མཚན་སྨད། སྲིག་རྩ་བསྐུལ་བ་སོགས་བྱས་དང་བྱེད་མུས་ཡིན་པ་ནི་དྲིན་ཅན་ལགས་པ་རྗེ་བརྟུང་དང་། རང་ཉིད་དམྱལ་བར་ལྷུང་པའི་རྒྱུ་ལས་མ་འདས།

མཚན་སྐན་ཉི་ཟླ་ལྔར་འཛམ་གླིང་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྤྱི་མས་ཆེན་ཞིག་ལ་གཞི་མེད་སྤྱིན་བརྗོད་ཇི་ཙམ་བྱས་ཀྱང་། རེ་རྒྱལ་ལྷུན་པོར་སྦྱང་མས་ཤོག་ཆགས་མེ་ཐེབས་པའི་དཔེ་ལྔར་ཡིན་པས་རང་ཕྱོགས་ནས་ཁ་གཏད་གཅོག་དགོས་དོན་མེད་ཀྱང་། ད་ལན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་གྲོས་ཚོད་བཞག་པ་ཁག་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་འཛིན་སྤྱོང་བཀའ་ཤག་ནས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་གསལ་བསྒྲགས་བསྒྲངས་པ་ཁག བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་དང་། བཅན་བྱོལ་ནང་གནས་བཞུགས་མཁས་དབང་རྣམ་པས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལ་གསུང་བཤད་གནང་བ་ཁག་ལས་ཅུང་ཟད་ཕྱོགས་སྒྲིག་གིས་<<བདེན་དོན་གསལ་བའི་ཉེ་ཟེར་>>ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་འདོན་སྤེལ་བྱས་པ་དེ་ཡང་དྲང་བདེན་ལ་དགའ་ཞིང་། ལས་འབྲས་ཚུལ་བཞིན་སྤུང་མཁན་རྒྱ་ཆེའི་མི་མང་རྣམས་ཀྱི་མཁྱེན་རྟོགས་སྐད་འབྱལ་ལམ་ཞུས་པ་ལགས། དབུས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁྲངས་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།

དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པས་ཀྱ་ལའི་ཐྲ་མ་མཆོག་ལ་ངོ་རྐོལ་གྱི་ལས་འགུལ་སྒེལ་མཛམས་འཛོག་རྒྱའི་གསལ་བསྒྲགས་སྒེལ་བའི་ཐད་ལ་རྣ་ཤར་ཁེ་གསར་ལས་ཁང་གི་དཔྱད་ཞིབ།

རྣ་ཤར་ཁེ་ (Reuters) གསར་འགོད་པ་ཅི་ཌེ་ཅི་ལེག་ (David Lague) དང་། སའི་ཕེནི་ནེ་ཏེ་དེ་ (Stephanie Nebehay) ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༡ ཉིན།

ལྷོ། །རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ཀྱ་ལའི་ཐྲ་མ་མཆོག་ལ་ངོ་རྐོལ་སྡུན་གཅོར་བཟོ་མཁན་ནང་པའི་ཁེཁ་ཁག་ཏུ་རྒྱའི་སྐེང་། དཔལ་བཟང་ཤཀྱང་ས་ཀྱ་ལའི་ཐྲ་མ་མཆོག་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱ་ཁག་ཀྱ་ཆེའམ་སྐྱུར་བསྐྱང་སྐབས་ངོ་རྐོལ་སྐད་འབོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྒེལ་མཛམས་འཛོག་རྒྱ་མ་ཟད། ཆེད་མངགས་ངོ་རྐོལ་སྐད་འབོད་ཆེད་བཙུགས་པའི་ཚོགས་པ་དེ་ཡང་ཕྱི་ར་བསྡུ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་སྐོར་གསལ་བསྒྲགས་སྒེལ་འདུག་གསལ་བསྒྲགས་དེ་ཨེ། སྤྱི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༡༦ ནང་འདི་གར་རྣ་ཤར་ཁེ་གསར་ལས་ཁང་གིས་རྩོག་ཞིབ་བྱས་པ་བརྒྱུད་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ཀྱ་ལའི་ཐྲ་མར་ངོ་རྐོལ་མཚན་སྣད་ཞུ་མཁན་ནང་པའི་ཤོག་ཁག་དེར་རྒྱ་ནག་དམར་ཡོའི་སྲིད་གཞུང་གིས་བརྒྱུད་སྐུལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ར་སྤྲོད་བྱས་རྗེས་སྒེལ་བ་ཞིག་ཡིན་འདུག འདི་གར་རྣ་ཤར་ཁེ་གསར་ལས་ཁང་གིས་རྩོག་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་ནང་པའི་ཤོག་ཁག་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ལག་ཆ་གཅོ་བོར་བཀོལ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐྱེང་བོད་མིའི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ལ་མཚན་སྣད་ཞུ་རྒྱའི་ལས་འགུལ་སྒེལ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་རྗེས་ར་འཕྲོད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

ཁོ་པ་ཚོའི་དྲ་རྒྱའི་སྐྱེང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་སྒྲུན་ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན་

རྣམས་ཀྱིས། ཆུ་ལའི་བྲ་མར་ངོ་རྐོལ་གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མཚམས་འཇོག་བྱ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་པ་མ་ཟད། འདི་ལོའི་ཕྱི་བཅ་ ཟླ ཚེས་ ༡༠ ནས་བཟུང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་དང་ཚོགས་པ་དེའི་དྲུ་རྒྱ་བཅས་ཚང་མ་ཕྱིར་བསྡུ་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བཀོད་པ་ཅམ་ལས། རྒྱུ་མཚན་འདི་ཡིན་གྱི་གསལ་བཤད་གང་ཡང་བྱས་མེད།

ཟླ་ཚེས་གང་ཡང་མི་གསལ་བའི་གསལ་བསྒྲགས་དེ་ལེན་ཚོ་ལེའི་ (Len Foley) མེང་ཅན་ཞོག་སྟེལ་བ་དང་། ཁོ་པ་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་མཁྱེན་ཚབ་པ་རེད། ཁོ་པའི་ཁ་པར་ཨང་གྲངས་དེ་སྟ་དྲ་རྒྱའི་སྟེང་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཚ་མཐུད་མཚམས་བཅད་འདུག ཏོང་ཀོང་དུ་རྔེན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་མཁྱེན་ཚབ་པ་ཀེ་ཀ་ལ་སི་པི་ཏ་སི་ (Nicholas Pitts) ཁོ་པར་དེའི་སྐོར་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱའི་རེ་བ་བཏོན་ཡང་གསལ་བཤད་གང་ཡང་བྱས་མེད།

ཆུ་ལའི་བྲ་མ་མཆོག་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་ཕྱིར་བསྡུ་བྱ་རྒྱའི་ཐག་གཅོད་བྱས་པའི་སྐོར་མཉེན་ཀྱོགས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་སྐོར་འདྲི་སྐབས། ངོས་ཀྱིས་མི་ཤེས། ཉེད་ཚོའི་རྩོམ་ཡིག་དེ་ཚ་ཚང་བ་ཞིག་དང་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པ་ཞིག་རེད། ཕན་ཚོགས་ཀ་ཅང་བྱུང་འདུག ཅེས་དེ་རིང་ཁྲོང་ཉེ་ནི་ཤའི་ནང་གསར་འགོད་ལྟན་ཚོགས་རྩེས་འདི་ག་རྒྱ་ཆར་ཞི་གསར་འགོད་པས་རྒྱུར་མཇལ་ཞུ་སྐབས་བཀའ་ལན་སྩལ་ཡོད། དེ་ནི་ཀུ་ལའི་བྲ་མ་མཆོག་ཀིས་དེ་སྟ་རྒྱ་ཆར་ཞི་གསར་ལས་ཁང་གི་རྩོག་ཞིབ་བྱས་པའི་རྩོམ་ཡིག་ལྟར་འདྲེན་མཛད་ནས་གསུངས་པ་ཞིག་རེད། བོས་ཀྱོལ་དུ་ལེའས་ནས་མི་ལོ་ ༥༠ ལྷག་སོང་ཡང་བོད་ནང་གི་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་ཞལ་ཆེ་བས་ཀུ་ལའི་བྲ་མར་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་

དབྱུ་ཁྲིད་གཅིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུས་ནས་བརྩེ་བཀླར་ཤ་ཅང་ཁ་ཅིག་ཡོད་པ་དེས་ཅེ་ཅང་སྲིད་གཞུང་ལ་ཁོང་ཁྲོ་དག་པོ་སྐྱོང་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱུ་ཁུངས་ཤིག་ཡོད། ཤ་ཚོད་ཙམ་ལ་ཁོང་ཚོ་ཡང་ལ་ལ་ཞིག་ཏུ་ཟད་པ་རེད། ཅིས་ཡོད་དེ་རྒྱ་ནག་དང་ཁ་བྱལ་གཏོང་མཁན་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་སྐྱེན་འཇུག་ཟྲིད་བཞིན་ཡོད། ཨ་རིའི་ཁེ་ལི་ཕོར་ནི་ཡའི་ནང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པས་དགེ་རྩ་ཚོགས་པའི་མིང་ཐོག་ནས་དེ་སྐྱེལ་བྱས་འདུག རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་མཁྱེན་ཚབ་པ་ཚོས་བརྩེད་པ་ལྟར་ན།

ཕྱི་ལོ་ ཅ་ཉ་ཉ ལོ་ནས་བརྒྱང་ཁོ་པ་ཚོས་ཀྱ་ལའི་ཐུ་མར་ངོ་ཤེས་སྐད་འབོད་ཀྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཡོད་པ་ངོས་ལེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་ཡེ་ཅེང་གཞུང་ངམ་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་མེད། ངོ་ཤོལ་བ་དེ་དག་ཡོད་བརྒྱད་ནང་བསྡན་ཁྲིད་ཇོ་རྗེ་ཤུགས་ལྡན་ཟེར་བའི་དྲེགས་པ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚོགས་མིའི་གྲས་ནས་ཡིན་འདུག ཀྱ་ལའི་ཐུ་མས་དྲེགས་པ་དེ་འབྱུང་པོ་འཆེ་བ་ཅན་ཞིག་ཡིན་སྨབས་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མི་རྣང་བའི་ལམ་སྟོན་མཛད་བཞིན་ཡོད། ཇོ་རྗེ་ཤུགས་ལྡན་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོས་དགུང་གྲངས་ ༡༠ ལ་ཕེབས་པའི་ནོ་བལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་སྐྱོང་མཁན་ཀྱ་ལའི་ཐུ་མས། ཁོ་པ་ཚོར་སྡུག་སྟྲོང་བཀང་བ་མ་ཟད། བོད་བརྒྱད་ནང་བསྡན་ཁྲིད་དབྱེན་དགྲ་བཟོ་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐྱེན་འཇུག་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཀྱ་ལའི་ཐུ་མ་མཆོག་གིས། ངོས་ནས་ཀྱང་དེ་སྐད་མེ་ཤས་པར་སྣོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་སོང་ནས་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་པ་རེད། དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་པ་དེས་གནོད་ཚབས་ཀ་ཅང་ཆེན་པོ་འདུག ཅེས་གསུངས།

ནུབ་ཕྱོགས་ངོ་རྒོལ་བ།

གནད་དོན་འདི་དེ་སྐབས་ཆོས་ལུགས་ནང་ཁུལ་གྱི་ཐེངས་གཞི་ཙམ་ལས་ཡོངས་

གྲགས་ཤིག་མིན་ནའང་། དཔའ་རྩྭ་ཕྱོགས་སུ་རྩོད་གཞི་འདི་སྟེབས་ཡོད། ངོ་རྐོལ་བ་ཚོས་ཀྱི་ལའི་བློ་མ་མཆོག་བྱང་ཤར་དང་། ཡུ་རོབ། ཨོ་སི་ཏྲ་ལ་ཡ་བཅས་ཀྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཁག་ཏུ་ཡང་ཡང་བཀའ་སྩལ་སྐུ་ཆེད་ཆེབས་སྐྱུར་སྐྱོང་སྐབས། རྗེས་དེད་བཏང་ནས་ངོ་རྐོལ་ལས་འགུལ་སྒེལ་བཞིན་ཡོད། ངོ་རྐོལ་བྱེད་མཁན་ཞལ་མོ་ཆེ་ཚོགས་པ་དེ་ར་གས་ཤ་ཞུགས་བྱེད་མཁན་ནུབ་ཕྱོགས་མེ་རིགས་ཡིན་པ་དང་། ཁོ་པ་ཚོས་བོད་རིགས་ངོ་རྐོལ་བ་ཉང་ཤས་ཡོད་པ་ཚོ་དང་ལག་འབྲེལ་བྱས་ནས་སྐད་འབོད་བྱས་པ་དང་། རྒ་རྩྭང་བ། མཚམས་རེ་ཀྱ་ལའི་བློ་མའི་གཏམ་བཤད་དང་གསུང་ཚོས་ཀྱི་མཛད་སྟོ་ཁག་ལ་འགོག་ཆེན་བཟོ་བཞིན་ཡོད། ཁོ་པ་ཚོས་ཀྱ་ལའི་བློ་མ་ནི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་རྟོང་ས་ཞེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་དང་ཟོག་རྩྭ་རེད། ཅས་སྟོན་འཛུགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཇི་ལམ་ཀྱ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་གི་མཛད་འཚར་སྐབས་ངོ་རྐོལ་བྱེད་མཁན་ཀ་ལམ་བྱང་མེད། འོན་ཀྱང་ཀྱ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་དང་ཇེ་པོ་ཡིད་པའི་མི་སྣ་ཁག་གཅིག་གིས། ཀྱ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་བདུན་ཕྲག་འདིའི་འགོ་སྟོད་ཙམ་དུ་མེ་ཏི་སན་དང་ཁྲ་སི་ཀན་སིན་ནང་ཆེབས་སྐྱུར་བསྐྱུངས་སྐབས་ངོ་རྐོལ་བྱེད་མཁན་ཉང་ཤས་ཤིག་བྱུང་ཡོད་སྐོར་བརྗོད་བྱུང། དེ་རིང་འདིར་སྐད་སི་གྲོང་ཁྱེར་ཇི་ཚེ་ལྷའི་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱ་ཚོགས་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཁ་སྐོད་མདུན་ཐང་དུ་མི་གྲངས་བརྒྱ་ཕྲག་མང་ཙམ་གྱིས་བརྡུང་ནས། རྒྱ་དུང་བཞིན་ཀྱ་ལའི་བློ་མར་འཚམས་འདྲི་དང་སྐྱགས། ཁོང་གི་བཀའ་སྩོལ་ཉན་དུ་བཅར་ཡོད་པ་ལས། བོད་མིའི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ལ་ངོ་རྐོལ་སྐད་འབོད་བྱེད་མཁན་མཐོང་རྒྱུ་མེ་འདུག ཐུ་ཡོར་ཁཤོང་ས་ཀྱ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་ཚ་རིར་ཆེབས་སྐྱུར་སྐབས་ངོ་རྐོལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་མཁན་སྐབས་དེའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་མཁྱེན་ཚབ་པ་བོད་རིགས་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱིས། དཔའ་ཀྱ་ལའི་བློ་མར་ངོ་རྐོལ་གྱི་ལས་འགུལ་ཕྱིར་བསྡུ་བྱ་རྒྱུའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཤེས་རྟོགས་

མེད་སྐོར་བརྗོད་བྱུང། ཁོ་པ་རྒྱ་ནག་དང་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད་ཚུལ་དང་། ཁོ་པ་སྤྱིར་ངོས་ནས་ངོ་ཆོལ་མྱ་མཐུད་དགོས་མིན་ཐད་ཐག་གཅོད་བྱུང་མེད་པ་མ་ཟད། ཁོ་པ་དང་ཤུགས་ལྡན་རྗེས་འབྲང་པ་ཁག་གཅིག་གིས་ཀྱ་ཡའི་བློ་མས་དོ་ལ་རྒྱལ་ལ་དམ་བསྒགས་མང་པར་བརྟེན་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་བོད་མི་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཚོ་ནང་དང་དགོན་པ་སོགས་ནས་ཕྱིར་འབྱད་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང། འོན་ཀྱང་འདི་ག་རྟ་ཏར་སི་གསར་ལས་ཁང་གིས་གནས་ཚུལ་དེ་བདེན་པཡིན་པའི་ཁུངས་སྐྱེལ་བྱེད་ཐུབ་མེད། རིན་ཆེན་ཀྱིས་དཀའ་ངལ་མྱོང་མཁན་ངོ་མ་དེ་གཞིས་བྱེས་གཉིས་སུ་བོད་མི་དོ་ལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོ་ཡིན། ཞེས་བརྗོད། རྗེ་ནི་ཚར་ཀྱ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་གིས། དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མཚམས་འཇོག་སྐོར་ཆུ་མཚན་འབྱེལ་བརྗོད་བྱ་ཆུ་ངོས་ཀྱི་འཁན་རིག། ཉན་དང་མ་ཉན་མི་སྟེར་སོ་སོའི་རང་དབང་རེད། ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཡོད།

ཀྱ་ལའི་རྒྱ་ཚོགས་དང་འཐབ་རྩོལ།

སྐུ་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༡༦ ནང་འདི་ག་རྟ་ཏར་སི་གསར་ལས་ཁང་ནས་གནས་ཚུལ་སྟེལ་བ་ལྟར་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོར་ཆུ་ནག་དམར་ཤོག་ལས་བྱེད་ནང་ཁུལ་ཡིག་ཆ་ཞིག་འགྲེམས་སྟེལ་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་ཤུགས་ལྡན་གནས་ཚུལ་དེ་ནི་ཁོ་པ་ཚོས་ཀྱ་ལའི་རྒྱ་ཚོགས་ལ་འཐབ་རྩོལ་བྱ་ཆུའི་མིག་སྟར་གྱི་ནུས་ཤུགས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་འཁོད་འདུག དེ་སྟ་ཆུ་བལ་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཤུགས་ལྡན་ལས་འགུལ་ཚོགས་པ་ཟེར་བའི་ཚོགས་མི་ཚན་མ་ཚང་བཀྲ་དེང་སྐབས་ཨ་རེའི་ནང་ཡོད་པ་ཁོང་གིས། འདི་ག་རྟ་ཏར་གནར་ལས་ཁང་ལ། ཆུ་ནག་གཞུང་གི་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་ཁང་ཟེར་བའི་དབང་ཤུགས་ཅན་གྱི་ཚོགས་པ་དེའི་ལམ་སྟོན་བརྒྱུད་སྐུལ་འོག་དོ་ལ་ཆུ་ལ་ཚོགས་པས། ཀྱ་ལའི་ཚ་མར་མཚན་སྨད་ཞུ་ཆུའི་

ངོ་རྐོལ་རྣམ་སྟོན་གྱི་ལས་འགུལ་སྤེལ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁོང་དང་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་མི་ཁག་གཅིག་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོ་རྐོལ་གྱི་ལས་འགུལ་དེ་འདྲ་སྤེལ་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་བཀོད་སྤྲིག་བྱེད་ཆེད་སྒ་ཡོགས་སྤྲད་ཡོད་སྐོར་བརྗོད་བྱུང། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོ་རྐོལ་ལས་གཞིར་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རོགས་རམ་བྱས་པའི་དཔང་རྟགས་ཡིག་ཆ་སོགས་བློ་མ་ཆོ་བཏགས་ང་ཚོར་གང་ཡང་སྤྲད་མ་བྱུང།

རྒྱ་ཆར་སི་གསར་ལས་ཁང་གིས་ཞིབ་འདྲུག་སྐབས། ཐུ་ལའི་བློ་མའི་བདེ་འཇགས་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་ལག་སོན་བྱུང་བའི་ནང་ངོ་རྐོལ་ལས་འགུལ་དེ་དག་ད་ཆ་ཉ་ཅང་ཇ་དྲག་པོ་ཆགས་ཡོད་སྟབས། ཨ་རི་དང་རྒྱ་གར་སོགས་ཀྱི་གསང་བའི་ལས་ཁྲངས་ནས་ཐུ་ལའི་བློ་མའི་སྐུ་ཕྱེ་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་སྟོན་བརྡ་ཕྱལ་ཡོད་པ་ར་སྤྲོད་བྱུང་ཡོད། ཐུ་ལའི་བློ་མའི་སྐུ་ཕྱེའི་ཉེན་སྤྲུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཉམས་ཞིབ་ཡིག་ཆ་དེ་དག་ཁོང་ཨེན་ཡུལ་དུ་ཐོ་ཚིའམ་སྤྲུར་ཐེངས་གཉིས་མཇད་པ་དེའི་སྟོན་དུ་ཨེན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ལ་ཕྱལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་རེད།

དེ་ཡང་འདི་ག་རྒྱ་ཆར་སི་གསར་ལས་ཁང་གིས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་ངོ་རྐོལ་ལྟག་ཚོགས་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ཚུལ་སྐོར་འདྲི་སྐབས། རྒྱ་ནག་ཕྱི་སྲིད་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ཁག་ཅིག་ཡིན་ཞེས་ཟེར་བ་ཡིན། (David Lague) གནས་ཚུལ་འཕར་མ་འགོད་མཁན། མོ་ཉི་ཀྱོ་ལི་ཡའི་གྲོང་ཁྱེར་པར་ཞི་ནས་ཅ་ཧྥི་ཅ་ལེག (Brendan O Brien) རྩོམ་སྒྲིག་པ། པི་ཏ་རར་ཧིར་ཤི་སྦྲག (Peter Hirschberg)

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ནང་པའི་ཤོག་ཁག་གཅིག་བདམས་ནས་ཀུ་ལའི་བློ་མར་མཚན་སྨད་ཞུ་རྒྱའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ལས་འགུལ་ཐོག་འབད་འབུང་རྒྱད་བཞིན་པ།

རྩ་ཀར་སི་ (Reuters) གསར་འགོད་པ་ཅི་ཛི་ཅི་ཡེག་ (David Lague) པོལ་མུ་ནི་ (Paul Mooney) བེན་ཇ་མིན་ཀེང་ལིམ་ (Benjamin Kang Lim) ནས་ཕྱི་ལོ་ ཀ০ག৭ ཟླ་ ག৭ ཚེས་ ཀག ཉིན།

ཨཱ། །འདི་ལོ་ཕྱི་ཟླ་ ৬ ཚེས་ ཀ৴ ཉིན་ཨལ་ཀར་ཤོ་ཀི་ (Aldershot) ཤང་རྩེད་སྤོ་ལོའི་ཐང་ཆེན་ནང་དུ་ཕེན་ཡུལ་ཁྲོན་ཡོངས་ནས་ནང་པ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོས་ཉི་མའི་ཚ་གདུང་ལ་མ་འཛེམས་པར་ཁ་ཏུ་སིམ་ཡོའི་ངང་ཅཀོང་ས་ཀུ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་ཕེབས་སྐྱག་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

ཕྱོགས་མཚུངས་རྩེད་རའི་ཕྱི་རོལ་དུ་ནང་པ་ཁག་གཅིག་གིས་ཅཀོང་ས་ཀུ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་ཕེབས་སྐྱག་ཞུ་བཞིན་དུ་ཇ་བཏུང་བ་དང་སྤྲགས། རྒྱང་གྲགས་ཐོག ཀུ་ལ་རྩྭན་མ། རྩྭན་ཁོད་རྒྱུ་མཚམས་ཞོག ཅས་སྐད་ཀྱགས་ཆེན་པོས་བསྒྲུར་ལྷབ་ཡང་ལྷབ་བྱས་པར་བརྟེན། ཆ་བར་སུན་གཅོར་ཆེ་བའི་བྱག་ཚའི་ཁྲོད་ཀུ་ལའི་བློ་མའི་གསུང་སྐད་ཚུང་ཚུང་ལས་ཐོས་མ་ཐུབ་པར་ཀྱུར།

དེ་ཡང་མེན་ཆེ་སི་ཀར་ནས་ཀུ་ལའི་བློ་མའི་གསུང་ཚོས་ཉན་དུ་བཅར་བའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཀྱི་རྩེས་འདྲུག་པ་སྐུ་ཞབས་གེ་རི་ཐྲི་སི་ལེ་ (Gary Beesley)

ལགས་ཀྱིས། ལས་འགྲུལ་འདིར་རྒྱ་ནག་གཞུང་དགའ་ཡོ་ཡོང་དེས་གཏན་ནེད་ཅེས་གཏན་གསུངས།

ཀྱ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་འཛམ་གླིང་ས་གནས་གང་སར་ཆེབས་སྐུར་སྐྱོང་སྐབས་ཁོང་ལ་རྟེས་དེད་ཀྱིས་ངོ་ཤེས་སྐད་འབོད་བྱ་རྒྱུའི་ལས་གཞིའི་ཁོངས་ནས་ཨལ་ཥའ་ཀིའ་བྱང་བའི་ངོ་ཤེས་ཤ་ཐས་ཤིག་ཡིན་འདུག ཁོ་པ་ཚོས་རྒྱ་ནག་གྱང་ཁན་ཏང་གི་བྱེད་སྤངས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཐོག་ནས་ནོ་བཅལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་མཆོག་ལ་མཚན་སྨད་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་ཚུལ་དུ་སྐྱེང་གཞི་འདི་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་ཙོའི་རིང་ཙོད་བརྒྱད་ནང་བསྡན་གྱི་རྩོད་གཞི་རྩིང་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཡྱ་བྱང་མངོན་ཡང། འདི་ག་གསར་ལས་ཁང་གིས་རྩོག་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་ངོ་ཤེས་བྱེད་མཁན་ནང་བའི་ཚོག་ཁག་དེའི་རྒྱ་རྒྱ་ནག་དམར་ཚོག་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་ཅེས་རྩོགས་བྱུང།

ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བཙན་བྱོལ་བ་ཀྱ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་ལ་རྒྱ་རིགས་ས་ཡ་མང་ཙོས་དད་གུས་ཞུ་བཞིན་ཡོད་ཀྱང། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁོང་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁ་བྱལ་ཀྱི་ངན་བྱུས་གཙོམས་མཁན་ཞེག་ཡིན་པར་རྩེས་ཉེ་ཡུན་རིང་ནས་ཁོང་གི་རྒྱལ་ཤྱིར་གྱི་རྒྱས་པ་དེ་དག་གཙོག་ཐབས་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐབས་འདེར་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པ་རྒྱ་ནག་གི་ལག་ཆ་གཙོ་ཙོར་ཐྱུར་བ་རེད། ངོ་ཤེལ་བ་དེ་དག་རོ་རྩེ་ཤུགས་ལྡན་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ཡིན་པ་དང་། ཁོ་པ་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་རྩ་ཆེའི་སྡུང་མར་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཀྱ་ལའི་བློ་མས་དོལ་རྒྱལ་དེ་དམ་སྲི་འབྱུང་ཙོ་ཞིག་ལ་རྩིས་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱ་རྒྱུ་ལམ་མེོན་ཤེས་མཛད་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན། དོལ་རྒྱལ་རྩེ་ས་འབྲང་པ་ཁོ་པ་ཚོའི་ཚོས་དད་རང་དབང་ལ་རྟོག་རོལ་བཏང་བྱུང། ཞེས་ཙོད་མིའི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུ་

ཁྲིད་ལ་སྐྱོན་འཇུག་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

སྤྱི་ར་རྩོད་གཞི་འདི་སྐབས་ཤིག་ལ་མཐོ་སྣང་བོད་ཀྱི་ས་ཁུག་ལྟུང་ཡུང་ཁུག་ནང་རྐེན་གཞི་བྱས་པའི་ལྷ་ཁང་དང་དགོན་པ། དེ་བཞིན་ཕྱི་སུ་གར་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་མ་འདས་པའི་སྒེང་གཞི་གཅིག་ཏུ་གནས་ཡོད་ཀྱང། དཔའ་བྱང་ཚ་རི་དང། ཡུ་རོབ། ཨོ་སི་ཏྲེ་ལི་ཡ་སོགས་ཀྱི་གཞུང་ལམ་དང་རྩེད་རའི་ནང་དུའང་སྒེང་གཞི་འདི་སྟེབས་ཡོད།

ངོ་རྩོལ་དེ་དག་ཚ་རིའི་ཁེ་ལི་ཕོར་ནི་ཡ་མངའ་སྡེའི་ནང་དགེ་རྩ་ཚོགས་པའི་མིང་ཐོག་ནས་དེབ་སྐྱེལ་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་ཅིག་ཡོད་པ་དེས་གོ་སྟིག་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་པ་དེའི་ཚོགས་མི་ཁོ་པ་ཚོས་ཆོས་དད་རང་དབང་ཁོ་ནའི་ཆེད་འཐབ་རྩོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ལས་ངོ་རྩོལ་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱབ་སྐྱོར་གང་ཡང་མེད་སྐོར་གསལ་བཤད་བྱས་བྱུང་།

ཕྱོགས་མཚུངས་ངོ་རྩོལ་ནང་ཡང་ས་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་མཁན་ཏོང་ཀོང་དུ་རྐེན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་མཁྱེན་ཚབ་པ་ནི་ཀོ་ལས་པི་ཀ་སིས་ (Nicholas Pitts) བརྗོད་པ་ལྟར་ན། རྗེ་རྗེ་ཤུགས་ལྡན་དང་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་དབར་འབྲེལ་བ་གང་ཡང་མེད། ཅེས་བརྗོད།

འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་གསང་བའི་ཡིག་ཚ་ཕྱིར་གྱར་བྱུང་བ་ལྟར་ན། རྩོད་གཞི་དེའི་ནང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཐེ་བྱས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ར་སྤྲོད་བྱུང་ཡོད། ཐུ་ཡོར་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་ལས་བྱེད་འབྲེལ་མས་སྤྲེལ་བྱས་པའི་ཡིག་ཚའི་ནང་དོན་ལྟར་ན། ཤུགས་ལྡན་གནས་ཚུལ་འདི་ནི་ང་ཚོས་ཀྱ་ལའི་རྒྱ་ཚོགས་ལ་འཐབ་རྩོལ་བྱ་རྒྱུའི་མིག་ཐུར་ཡིག་སྐུས་ཤུགས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་རེད། ཅེས་

འཁོད། དེ་སྔ་རྒྱ་གར་དང་བལ་ཡུལ་བཅས་སུ་རྣེན་གཞི་བྱས་པའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་གལ་ཆེའི་ཚོགས་མི་རྣམ་པ་བློ་མ་ཆེ་བཀུ་ཡགས་ཀྱིས། འདི་ག་རྟེ་ཇར་གསར་ལས་ཁང་དྲུ་བརྩོད་པ་ལྟར་ན།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁོང་དང་གཞན་ཁག་གཅིག་ལ་ཐུ་རྩ་སྦྲད་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་དོ་ལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་རྣམས་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱ་རྒྱུའི་འཚར་གཞི་དང་ལས་འགུལ་བཀོད་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བྱས་ཡོད་པ་དང་། ལམ་སྟོན་བྱེད་མཁན་རྒྱ་ནག་ཀྱང་དབྱང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་འགྱུར་གྱི་དམེགས་བསལ་ཚབ་སྤྱད་ལས་དོན་ཚན་པའི་ལས་བྱེད་ཡིན་པ་མ་ཟད། དཔལ་འབྱོར་གྱི་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་བྱེད་མཁན་ཡང་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་འགྱུར་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་མིའི་ལས་བྱེད་དེ་དག་གིས་རྒྱ་ནག་དང་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས། དེ་བཞིན་ནུབ་ཕྱོགས་ཡུལ་གྱར་ཤག་གལ་ཆེགས་པའི་གླ་པ་ཆན་པ་ཚོར་རྒྱུད་སྐུལ་བྱས་ནས་ངོ་ཚོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་འདྲུག་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། གླ་པ་དེ་དག་དོལ་རྒྱལ་ཆོས་ཚོགས་ཁག་གི་འགོ་གཙོ་ཡིན་པ་བརྩོད་བྱུང་། གཞན་ཡང་རྒྱ་མ་ཚོ་བཀུས་དེ་བའི་ལན་སྐབས་གསུངས་དོན། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁོང་ཚོ་ལག་ཆར་བཀོལ་ནས་ཧ་ལའི་བྱ་མ་རྫུན་མ་ཡིན་པ་དང་། བོད་རྒྱུད་ནང་བསྟན་ཉམས་རྒྱུ་གཏོང་རྒྱ། དེ་བཞིན་བོད་མིའི་གོང་བུའི་ནུས་པ་ཉམས་དམས་སུ་གཏོང་རྒྱུའི་རེ་ངན་དེ་དག་བསྒྲུབ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཅེས་གསུངས།

ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་གླ་པ་ཆན་པ་ཚོར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱ་ནག་ཏུ་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྟོའི་སྐབས་སུ་གལ་ཆེའི་སྐུ་མཚོན་ལ་ཅིས་ནས་སྣེ་ལེན་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། མང་ཚོགས་ཡོད་སར་གླ་པ་དེ་དག་པེ་ཅིང་སྤིད་གཞུང་གིས་ཏུ་ལའི་བྱ་མའི་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་ནུས་པ་ཉམས་དམས་སུ་གཏོང་རྒྱའི་ལས་གཞིར་རྒྱབ་

སྐྱོར་བྱེད་མཁན་རེད། ཅིས་འཚམས་འདྲི་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཙམ་མིན་པར། རྒྱ་ནག་གཞུང་འབྲེལ་གསར་ཤོག་དང་། རྡོ་རྗེ་ཤུགས་ལྡན་དྲ་རྒྱ་སོགས་ནང་བཀོད་འདུག

ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་གླ་པ་ཆན་པ་དེ་དག་གིས་ལམ་སྟོན་ལྟར་ཕྱི་སྟོད་ཙོང་རེགས་ཁག་གཅིག་གིས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་དེ་དག་སྟེ་ཁྲིད་བཞིན་འདུག ཁོ་པ་ཚོས་འཛོམ་ཐྲིང་ས་ཕྱོགས་གང་སར་ཀུ་ལའི་ཐུ་མའི་རྗེས་དེད་བྱས་ནས་ཁོང་ལ་མཚན་སྨད་དང་སྐྱེན་བརྡོད་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཁོ་པ་ཚོའི་ཁྲིད་ཁག་གཅིག་རྒྱ་ནག་ནང་དུ་གཞུང་འབྲེལ་མཛད་སྤྱོད་མཉམ་ཞུགས་བྱས་པ་མ་ཟད། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ཁང་དང་གཞུང་ཚབ་ཁང་གི་ལས་བྱེད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་འདུག འོན་ཀྱང་ཁོ་པ་ཚོས་ཚོས་དད་རང་དབང་ཁོ་ནའི་དོན་དུ་རྒྱལ་རབ་ཞིག་ནས་འཐབ་རྩོད་བྱེད་པ་མ་གཏོགས་ལས་འགུལ་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཐེ་བྱས་གང་ཡང་མེད་སྐོར་བརྗོད་ཀྱི་འདུག

ཚབས་ཆེའི་ཉེན་ཁ།

ཏུ་ལའི་ཐུ་མར་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་ཞལ་ཆེ་བ་པི་ཀ་སི་ (Pitts) ཇུ་བྱ་ནུབ་ཕྱོགས་པ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་གླ་པ་ཆན་པ་ཚོར་ནུབ་ཕྱོགས་པ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་གཅོད་ཡོད་མེད་ཐོ་བསྡུ་རྩལ་བྱེད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་བྱས་སྐོར་ཐུ་མ་ཚེ་བཅས་འདི་གར་བརྡོད་བྱུང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ངོ་རྒོལ་ལས་འགུལ་པ་ཚོར་ཐད་ཀར་ཐུ་རྡ་སྤྲད་པའི་དཔང་རྒྱས་ངར་ཚོར་མེད་ཀྱང་། རྒྱ་ཀར་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཆན་པ་ཞིག་གིས་ངར་ཚོར་བརྡོད་པ་ལྟར་ན། ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རོགས་

སྐྱོར་ཐོབ་བཞིན་ཡོད་པ་རྣམ་གར་གཞུང་གིས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་ཁོང་གིས་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་བྱུང།

གཞན་ཡང་མིང་དངོས་སུ་སྨོས་འདོད་མེད་པའི་རྣམ་གར་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྣམ་གཡེང་བའེ་གས་ཚན་པའི་ལས་བྱེད་ཞིག་གིས་གསུངས་དོན། ང་ཚོས་ཀྱང་དོ་ལ་རྣམ་རྟེས་འབྲང་པ་ཚོར་གཟབ་ནན་ངང་ལྟ་བཞིན་ཡོད། གང་ཡིན་བརྗོད་ན་ཁོ་པ་ཚོར་བལ་ཡུལ་བརྒྱད་རྣམ་རོགས་དཔྱལ་ཐོབ་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོ་པ་ཚོ་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་བྱེད་གཞི་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཅེས་གསུངས།

དེ་ཡང་འདི་ག་རུ་ཥར་སི་གསར་ལས་ཁང་གིས་རྣམ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པས་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པར་རྣམ་སྐྱོར་བྱས་ཚུལ་སྐོར་འདྲི་སྐབས་རྣམ་ནག་ཕྱི་སྲིད་ལྷན་ཁང་གིས། ཁྱུ་ལ་སྐྱེ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པས་ཚོས་དད་རང་དབང་ཐོག་བཙན་བཤད་བྱས་ནས་ཉེ་ལམ་བོད་ཀི་ཁག་གཅིག་ལ་སྔོག་སྐུལ་གྱི་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་འོག་དོལ་རྣམ་བསྟེན་མི་ཚེག་པའི་བཙན་བཀའ་བཏང་ཡོད།

གསར་ལས་ཁང་གིས་ཁྱུ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་ལ་གནད་དོན་འདིའི་སྐོར་བཀའ་འདྲི་ཞུ་ཐབས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་ཁོང་དཔལ་ཆར་རྣམ་གར་སྔོ་ཕྱོགས་སུ་གསུང་ཚོས་སྐྱོལ་བཞིན་པའི་སྐབས་འཕེལ་ཡོད་སྨན། མཛད་ཁོམས་མེད་སྐོར་ཏ་སར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ཁྱུ་ལའི་བློ་མའི་ལས་ཁུངས་ནས་གསལ་བཤད་གནང་བྱུང།

དོ་ལ་རྣམ་རྟེས་འབྲང་པ་ཚོའི་ལས་འགུལ་དེ་དག་གིས་ཁྱུ་ལའི་བློ་མའི་མཚན་སྨན་ལ་དོ་ཝོག་ཏི་ཙམ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་མིན་གསལ་པོ་ཞུ་རྣམ་མེད་ཀྱང་། ཤུགས་རྐྱེན་ཁྱན་ཁྱན་ཐེབས་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་དེའར་ན། ཁྱུ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་ཨར་དང་ཡུ་རོབ།

ཙོ་སི་ཉོ་ལི་ཡ་སོགས་སྲུ་ཆེའམ་སྐྱུར་བསྐྱངས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐོན་རེ་བཞིན་དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པས་ཁོང་ལ་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་རྣོངས་ཞེན་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ་དང་། ཁོང་ལ་ཏོད་མིའི་ཚབ་བྱས་ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱའི་ཐོབ་ཐང་མེད་སྐོར་སྐྱེན་སྔོན་འཇུག་པས་གསར་ཤོག་ཁག་གི་ནང་འཆར་ཅན་ཐོན་བཞིན་འདུག དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པའི་ངོ་རྟོལ་ལས་འགུལ་འདི་དང་ཆ་ངར་ཤུགས་ཀ་ཅང་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་སྟབས། ཨ་རི་དང་རྒྱ་གར་སོགས་ཀྱི་གསང་བའི་ལས་ཁྲབས་ནས། ཀུ་ལའི་བྷ་མའི་སྐུ་ཕྱེ་ཅིན་ཁ་ཀ་ཅང་ཡོད་སྐོར་ཅིན་བརྟ་བཏང་བའི་ཞུ་སྟེན་ཞིག་ཏུ་ཆུ་ཤས་སི་གསར་ལས་ཁང་གསུང་ཞིབ་བྱས་པའི་ཧང་འཁོད་འདུག འདི་ལོར་ཀུ་ལའི་བྷ་མ་མཆོག་ཨིན་ཡུལ་དུ་ཆེའམ་སྐྱུར་ཐེངས་གཅིག་བསྐྱངས་ཡོད། ཁོང་ཆེའམ་སྐྱུར་མ་བསྐྱང་གོང་ཙམ་དུ་ཨིན་ཡུལ་སྐུ་ཚའི་དོན་ཁང་ལ་ཀུ་ལའི་བྷ་མའི་སྐུ་ཕྱེའི་ཅིན་སྡུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཚོགས་གྲངས་ ༡༤ ཙམ་ཞིག་ཡོད་འདུག་པ་དེའི་ནང་དུའང་སྐུ་ཕྱར་ཅིན་ཁ་ཚའམ་ཆེ་ཡོད་པ་གསལ་འདུག དེ་ཡང་སྐུ་ཚའི་དོན་ཁང་གིས་ཨིན་རིའི་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁྲབས་ལ་ཀུ་ལའི་བྷ་མའི་སྐུ་ཕྱེའི་ཅིན་སྡུང་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཞིག་ཕྱལ་བའི་ནང་དུ། ཅི་ལམ་ཀུ་ལའི་བྷ་མ་མཆོག་ཨ་རི་དང་། ནེ་དར་ལེན་ཏེ། སྡུ་སི་བཅས་སྲུ་ཆེའམ་སྐྱུར་བསྐྱངས་སྐབས་ཡུལ་གྱ་དེ་དག་གི་སྲིད་གཞུང་ཁག་ནས་ཀུ་ལའི་བྷ་མའི་སྐུ་ཕྱེ་དེ་ཐུ་ལས་སྡུང་སྐྱེབ་དོ་དམ་དུ་བཀང་གནང་ཡོད་སྐོར་གསལ་འདུག འོན་ཀྱང་ཡིག་ཆ་དེའི་ནང་དུ་ཀུ་ལའི་བྷ་མའི་སྐུ་ཕྱེ་ཅིན་ཁ་བཟོ་མཁན་རྒྱ་ནག་གཞུང་རེད། ཅེས་ཅིས་འཛོགས་བྱས་མེད།

ཨ་རིའི་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་རྣར་པ་ཞིག་གིས། ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་གཞུང་འབྲེལ་མི་སྣ་སྡུང་སྐྱེབ་ཚན་པར་ཇོ་རྡེ་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་སྐོར་ལ་རྒྱུས་མངའ་ཡོད་པ་དང་། ཁོ་པ་ཚོར་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་

སྣང་ཚགས་ཡོད་སྐོར་འགྲེལ་བརྗོད་གནང་ཡོད། ཅེས་གསུངས།

ཕྱི་ཟླ་ ༡༠༢ ནས་ ༡༠༧ བར་ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་སུ་ཨེ་ཤ་དང་བོད་དོན་ཞོག་སྟོབས་སྐྱོན་པ་ཤན་གྲས་ཡིན་པ་ཀེ་ལི་ཀ་རི་ཡིས་ (Kelly Currie) གསུངས་དོན།

ཤུགས་ལྡན་རྩེས་འབྲང་པ་ཚོར་གནད་དོན་འདིའི་ཐོག་ལ་སེམས་ཚོར་ཏ་ཅང་དྲག་ཡོ་འདུག ཆུ་ནག་གཞུང་གིས་ཁོ་པ་ཚོ་གསོ་སྐྱོང་བྱས་པ་བརྒྱུད་བོད་མིའི་ཆེག་སྒྲིལ་གཏོར་བཤིག་གཏོང་རྒྱུའི་ལག་ཆར་བཀོལ་བཞིན་ཡོད། ཅེས་གསུངས། ཀེ་ལི་ཀ་རི་ཁོང་ནི་དེ་སྐད་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་དུ་ཕྱག་ལས་གནང་སྟོང་ཡོད། ལས་འགུལ་ཁང་དེ་ནི་བོད་མིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་རྩོད་ལེན་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན།

ཏུ་ལའི་ཟླ་མ་ཨ་རིར་ཆེའཕ་སྤྱིར་བསྐྱེད་སྐབས་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ནས་སྐུ་ཕྱེའི་ཉེན་སྲུང་གི་མཐུན་འགྱུར་ཞུས་ཡོད་པ་ཨ་རིའི་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མཁྱེན་ཚབ་པས་ངོས་ལེན་གནང་ཡོད་ཀྱང་ཞིབ་ཕྲའི་སྐུ་ཕྱེའི་ཉེན་སྲུང་ཐོག་ལས་དོན་དེ་འདྲ་སྤེལ་ཡོད་པའི་སྐོར་ལ་ཆུས་བཤད་གང་ཡང་གནང་མ་བྱུང་།

ཆུ་གཞུང་གིས་ཏུ་ལའི་ཟླ་མ་ནུས་མེད་དུ་གཏོང་རྒྱའི་འབད་བརྩོན་དེ་ནི་ཆུལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཁ་རྟུང་འགོག་ཆེད་ཙམ་དུ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་ནང་རང་གིས་གང་བཤད་ཅིག་བྱེད་ཐུབ་ཆེད། གསང་བའི་ལམ་ནས་སྤེལ་བཞིན་པའི་ལས་འགུལ་གྱི་ཚ་ཤས་ཤིག་ཡིན། འདི་ལོར་རྒྱ་ཀར་སི་གསར་ལས་ཁང་གིས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་འབྲས་སུ། ཆུ་ནག་གཞུང་ནས་ཆེད་གཉེར་མི་སྣ་བརྒྱད་གསང་བའི་ལམ་ནས་ཆུལ་སྤྱིའི་རྒྱང་འཕྲིན་འབྲེལ་མཐུད་ཁང་ཆེད་འཛུགས་ཀྱིས་པེ་ཅིང་སྲིད་གཞུང་གི་ལངས་

ཕྱོགས་རྣམས་སྦྱིར་བསྒྲགས་རྒྱ་ཆེ་བྱས་ཡོད་པ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཆེད་རྩོམ་གཉིས་པར་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་འཛམ་གླིང་མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཁོག་ཚོགས་ནང་གཞུང་འབྲེལ་མེན་པའི་ཚོགས་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་རྗན་འབག་ཀྱིན་པའི་ཚོགས་པ་དེ་འདྲས་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐྱེན་ཚོགས་སྐབས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་མཁན་སུ་ཡིན་རུང་དེར་ཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ཁ་གཏད་གཅོག་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དོན་དངོས་ཚོགས་པ་དེ་དག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བརྒྱུད་སྐུལ་བྱས་པ་ཞིག་རེད།

ཆུ་འཛི་བླ་མར་མཚོན་ན། པེ་ཅིང་སྲིད་གཞུང་གིས་ནང་པའི་ཤོག་ཁག་གཅིག་བདམས་པ་བརྒྱུད་བོད་མིའི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབྱུ་ཁྲིད་ལ་གདོང་ལེན་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཟད། ནུབ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་རྣམས་ལ་དཔལ་འབྱོར་དང་རྒྱལ་སྲིའི་འབྲེལ་ལམ་གྱི་སྟོབས་ཤུགས་ངོམས་ནས་དགྲ་བོར་འདོན་བཞིན་པའི་བོད་མི་དེ་དག་ཉམས་དམས་སུ་གཏོང་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ནུབ་ཕྱོགས་སྲིད་གཞུང་ཁག་གཅིག་རྒྱ་ནག་གི་གནོན་ཤུགས་འོག་ཚུད་བཞིན་ཡོད། དཔེར་ན། འདས་པའི་ལོ་གཅིག་དང་ཕྱེད་ཀའི་ནང་ཨིན་དྲེའི་སྲིད་བློན་སྐུ་ཞབས་ཏེ་ཇོ་ཏེ་ཀེམ་མེ་རོན་ (David Cameron) མཆོག་དང་། དེ་སྟའི་ཨོ་སི་ཏྲོལ་ཡའི་སྲིད་བློན་སྐུ་ཞབས་ཏོ་ནི་ཨ་ཇོ་སྟེ་ (Tony Abbott) མཆོག དེ་བཞིན་ཧོའི་སྲིད་བློན་ལྷམ་སྐུ་ཨེར་ན་སོལ་སྦྲག་ (Erna Solberg) མཆོག་བཅས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གནོན་ཤུགས་འོག་ཆུ་འཛི་བླ་མ་དང་མཇལ་འཕྲད་ཞུས་མེད། གནད་དོན་དེའི་སྐོར་ལ་འདི་གཱ་རྡ་ཤར་སི་གསར་ལས་ཁང་གིས་དེ་སྟའི་ཨོ་སི་ཏྲོལ་ཡའི་སྲིད་བློན་སྐུ་ཞབས་ཏོ་ནི་ཨ་ཇོ་བོ་ཏེ་མཆོག་དང་ཧོའི་སྲིད་བློན་ལྷམ་སྐུ་ཨེར་ན་སོལ་སྦྲག་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ལ་བཅར་འདྲི་ཞུ་རྩིས་བྱས་ཀྱང་ཁོང་གཉིས་ཀྱིས་ཡ་ལན་གང་ཡང་གནང་མ་བྱུང་།

ལོག་ཅོན་དུ་རྗེས་དེད་བྱས་པ།

ཕེན་གཞུང་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གནོན་ཤུགས་སྐྱག་པར་ཟེབས་ཡོད། ནུབ་ཕྱོགས་ཡུལ་གྱི་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་ཕེན་གཞུང་གིས་ཀྱ་ལའི་བློ་མའི་ཆེབས་སྐྱེར་སྐབས་ཤ་སྐྱ་ཕྱེའི་ཉེན་སྲུང་ཞོག་མཐུན་འགྱུར་ཞུ་གི་མེད། འདི་ལོར་ཀྱ་ལའི་བློ་མ་ཕེན་ཡུལ་དུ་ཆེབས་སྐྱེར་ཟེངས་གཉིས་ཀྱ་སྤྲིག་ཞུ་སྐབས་ཚོ་སྤྲིག་ཆོགས་ཆུང་གིས་ཀྱ་ལའི་བློ་མའི་སྐྱ་ཕྱེའི་ཉེན་སྲུང་གི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཚོག་གྲངས་བཅོ་བརྒྱད་ཅན་ཞིག་ཕེན་གཞུང་ལ་ཕྱལ་བ་བརྒྱུད་ཀྱ་ལའི་བློ་མའི་ཤ་སྐྱ་ཕྱེ་ཉེན་ཁ་ཁ་ཅང་ཡོད་སྐབས་འགན་མེ་བཟོད་པར་བཏེན། ཕེན་གཞུང་གིས་ཤསྐྱེའི་སྲུང་སྐྱོབས་ཆེད་མཐུན་འགྱུར་གནང་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ཞུས་འདུག ལོན་ཀང་ཅི་ཕྱི་ཁ་ཀེ་ནས་གཞུང་གིས་དེ་མོས་མཐུན་གནང་མེད་པ་ཚོ་སྤྲིག་ཆོགས་ཆུང་གིས་བརྩོད་ཡོད། ཀྱ་ལའི་བློ་མའི་ཆེབས་སྐྱེར་ཟེངས་གཉིས་པ་མདུག་སྤྲིལ་ནས་ཆེབས་ཞལ་སྐྱེར་བཞིན་པའི་སྐབས་ངོ་ཆོལ་བ་ཆོོས་ལོན་ཅོན་གཞུང་ལམ་ཐོག་ཁོང་གི་ཆེབས་འགྲོར་རྩེས་འདེད་བྱས་ཡོད་འདུག

དེ་ཡང་ཀྱ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་གི་ཕེན་ཡུལ་ནང་ཆེབས་སྐྱེར་ཟེངས་གཉིས་པའི་མཇད་འཕྲིན་རྣམས་ཡོངས་སུ་ཚེགས་གྲུབ་ཀྱིས་ཕྱི་རྒྱ། ཀ ཆོོས། ༡༩ ཉིན་ལོན་ཅོན་གསོལ་མཁྱེན་ཁང་ནས་ཚེབས་ཐོན་གནང་སྐབས་སྐྱེན་འཁོར་ཆོོར་སྐྱམ་འཁོར་གཅིག་ཏུ་མི་ཞིག་གིས་ཁོ་ཤིག་ཁོང་ཆོོར་རྩེ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཆོོར་ཐུང་འདུག དེ་ཡང་སྐྱེན་འཁོར་ནང་ཡོད་པའི་ཕེན་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ལས་ཁུངས་ཀྱི་དྲུང་ཆེ་དབང་འདུས་ཆོོར་རིང་ལགས་ནི་སྐབས་དེར་ཀྱ་ལའི་བློ་མའི་ཆེབས་འགྲོའི་རྒྱབ་ཁྱོད་འདུག ཁོང་གིས་གསུངས་དོན། སྐབས་དེར་གཞུང་ལམ་འགྱལ་བཞུད་ཀྱི་ཁྱེམས་ལུགས་ཤྲོག་དམར་ཡོས་མོ་ཅ་གཞན་རྣམས་འགྲོ་མི་ཆོག་པར་བཀག་

བསྟོམས་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ཐོ་བྱང་དུ་མོ་ཅ་ཆ་རྒྱས་མེད་པ་ཞིག་གློག་དམར་ཡོ་དེར་རྩེས་མེད་བཏང་ནས་ང་ཚོའི་རྒྱབ་ཏུ་ལྷགས་པར་བརྟེན། ང་ཚོ་རྗེས་དེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་དོགས་པ་བྱུང་ཞེས་བརྗོད་བྱུང། དེ་ནས་ཀྱུ་ལའི་ཐུ་མའི་སྐུ་སྣུང་བ་ཚོས་ཉེན་རྐོག་ལས་ཁུངས་ལ་ཁ་པར་བཏང་རྗེས་སྐར་མ་བཅུའི་ནང་ཚུད་ལ་ཉེན་རྐོག་མེ་སྣ་འབྱོར་ནས་རྗེས་དེད་གཏོང་མཁན་མོ་ཅ་དེ་བཀག་ཡོད་འདུག རྗེས་དེད་གཏོང་མཁན་མོ་ཅའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་མི་གཉིས་ལས་གཅིག་ཤུགས་ལྡན་ངོ་ཆོལ་བ་ཡིན་པ་སྐུ་སྣུང་བ་ཚོས་ངོ་རྟགས་ཆོད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་སྐོར་ཆེ་རེད་ལགས་ཀྱིས་གསུངས་དོན། ང་ཚོས་ཁོ་པ་སུ་ཡིན་ཞེས་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་གསུངས། ལོན་ཅོན་ཉེན་རྐོག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མཉེན་ཆབ་པས་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་བའི་དཔང་རྟགས་མེད་སྐོར་བརྗེད།

ཨིན་གཞུང་གིས་ཀྱུ་ལའི་ཐུ་མའི་སྐུ་ཕྱེའི་ཉེན་སྣུང་གི་མཐུན་འགྱུར་མི་ཞུ་བའི་རྒྱུ་མཚན་སྐོར་ཏོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཏིམ་ལོབ་ཅོན་ (Tim Loughton) མཆོག་ལ་དྲིས་པར་ཁོང་གིས། དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གི་གནོན་ཤུགས་ལ་མགོ་བོ་སྐྱེར་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ཁོ་ན་ལས་རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་མཐོང་གི་མི་འདུག་ཅེས་གསུངས།

སྐྱེར་ཁོང་ནི་སྲིད་ཐྱོན་ཉི་ཧྲི་ཉི་ཀེ་མེ་རུན་ (David Cameron) མཆོག་གིས་གཞུང་འཛིན་བཞིན་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚོགས་པའི་ (Conservative Party) ཏོས་ཚོགས་འཐུས་མི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་འདུག

ཨིན་ཏིའི་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ཀྱིས། བདེ་འཇགས་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཐོག་ང་ཚོས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་མེད། ཅེས་གསུངས།

འདི་ག་རུ་ཤ་སི་གསར་ལས་ཁང་གི་དྲི་བར་ཨིན་ཏིའི་སྲིད་སྐྱེན་ལས་ཁུངས་

ནས་ལན་འདེབས་གནང་དོན། ང་ཚོས་ཀྱ་ལའི་ཐྲ་མ་མཆོག་ནི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མེ་སྣ་གལ་ཆེ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཁོང་ཧེན་ཡུལ་དུ་དེ་སྔ་ཆེབས་སྐྱར་ཐེངས་མང་བསྐྱངས་པར་ང་ཚོས་དུས་རྟག་ཏུ་དགའ་བསུ་ཞུས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་ལྷན་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གནད་དོན་ཐེངས་སྐབས་ང་ཚོས་ལངས་ཕྱོགས་བརྟན་པོ་རྒྱུན་སྐྱོང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཅེས་གསུངས།

ཀྱ་ལའི་ཐྲ་མ་མཆོག་ཧེན་ཡུལ་དུ་ཆེབས་སྐྱར་བསྐྱངས་ནས་ཟླ་བ་གཅིག་གི་རྗེས་ཀེ་ཕྱི་ཟླ་ ༡ ནང་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་འཛིན་ཞི་ཅིན་ཕིང་ཐེངས་དང་པོར་ཧེན་ཡུལ་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཧེན་རྗེའི་སྲིད་ཚོགས་ཀྱི་མེ་རུན་གྱིས་ས་གདན་དམར་པོ་བཀྲིང་ནས་ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཞུས་པ་མ་ཟད། ཡུལ་གཉིས་དབར་ཧེན་སྒོར་ཐེར་འབྲུམ་ ༩༠ (ཨ་སྒོར་ཐེར་འབྲུམ་ ༦༠) ཙམ་ཀྱི་ཚོང་འབྲེལ་ཐོག་གནས་རྒྱུ་འཛོག་ཐུབ་ཡོད་སྐོར་ཧེན་གཞུང་གིས་གསལ་བསྒྲགས་སྟེལ་ཡོད།

མིག་གསུམ་དང་རལ་གྲི་ཞིག

ལོ་ངོ་ཐུ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་གོང་རྒྱ་ནག་གིས་ཏོད་ས་དབང་བསྒྲུར་བྱས་པ་དེར་གདོང་ལེན་བྱས་ཀྱང་ལམ་སྟོང་མ་བྱུང་སྟབས། ཀྱ་ལའི་ཐྲ་མ་མཆོག་རྒྱ་གར་དུ་བཙན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་ཡོད། དེ་ཚ་ཀྱ་ལའི་ཐྲ་མ་དགུང་གྲངས་ ༡༠ ལ་ཕེབས་ཡོད། རྒྱ་ནག་མཐའ་མཚམས་ས་ཁུལ་གྱིས་གཙོས་ཏོད་མེ་ས་ཡ་དུག་སྟག་ལ་ཀྱ་ལའི་ཐྲ་མའི་ཤུགས་ཉེན་ཁ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། ཁོང་གིས་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྱ་གང་སར་ཕེབས་ཏེ་ཏོད་མེ་ཚོར་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབས་ཚད་སྟན་ཞིག་ཐོབ་ཐབས་མཛད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་། པེ་ཅིང་སྲིད་གཞུང་གིས་ཀྱ་ལའི་ཐྲ་མར་ཏོད་དེ་རྒྱ་ནག་དང་ཁ་བལ་གཏོང་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐྱེན་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དཀ་ཆ་ཚོས་མེད་སྣ་བ་རྒྱ་ནག་གྱང་ཁྲན་ཚོགས་པས་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པར་རྒྱས་ཤོད་ཚད་སྤྱངས་ནས་རྒྱབ་སྐྱིར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཤུགས་ལྡན་ཟེར་བ་དེ་དགོན་པ་དང་ལྷ་ཁང་གི་ཉེའས་ངོས་སུ་ཁྲོ་བའི་རྣམ་འགྱུར་ལྡན་ཞིང་མེག་གསུམ་དང་ལག་ཏུ་རལ་གྲི་ཐོག་ནས་སེན་རྐེན་བཞོན་པའི་འབྱུང་པོ་ཞེག་ཡིན། ས་ཁྱོན་ཆེ་ཞིང་རང་འབྱུང་ཐོན་སྐྱེད་ཕྱུག་པ་དང་། ས་བབ་ཆ་ནས་ཏ་ཅང་གནད་འགག་ཆེ་བའི་བོད་ནང་དབང་བསྒྲུར་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་རྒྱུ་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་མཐར་ཐུག་དམིགས་ཡུལ་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ནས་དབར་བོད་ནང་དུ་བོད་མི་ ༡༩༠ ལྷག་གེས་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་ཡོད། ཁྱེ་ལའི་བློ་མར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་མཁན་གཙོ་གྲས་ཁག་གཅིག་གིས་བརྩོད་པ་ལྟར་ན། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ཁྱེ་ལའི་བློ་མའི་ཆེ་མཐོང་མུ་མཐུད་ཉམས་མེད་དུ་གནས་ཡོད་པ་དང་། དེང་སྐབས་སུའང་ཁོང་གིས་མི་ཚོགས་ཤ་ཅང་མང་པོ་འདུ་བསྐོང་གནང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། འདི་ལོའི་ཕྱི་བཀྲིས་པའི་ནང་ཨ་རེའི་རྒྱལ་ས་ལྟ་ཤིང་ཏོན་དུ་རྒྱལ་ཡོངས་སྨོན་ལམ་གསོལ་སྨོན་གྱི་མཛད་སྟོའི་ཐོག་སྤེད་འཛིན་ཚོ་ཐུ་མ་མཆོག་གིས་ཁྱེ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་ནི་ཁོང་གི་བྱོགས་པོ་ཡག་པོ་ཞེག་ཡིན། ཞེས་ཆེ་བསྟོད་ཞུས་ཡོད། ཨ་རེའི་རྒྱལ་ས་ལྟ་ཤིང་ཏོན་དུ་ཇེན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་གི་ཚོགས་གཙོ་དང་ཁྱེ་ལའི་བློ་མར་རྒྱབ་སྐྱིར་བྱེད་མཁན་རིཆ་ཀེ་གེར་ (Richard Gere) གྱིས། ཁོ་པ་ཚོས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བྱེད་ཕྱོགས་དང་གཅིག་མཚུངས་ཐོག་ཅ་ཅོག་ས་མཆོག་ལ་མཚན་སྨད་ཞུ་བཞིན་པ་དེ་ནི་ཁ་ཅང་ཆོལ་ཆུང་གི་བྱེད་སྟངས་ཤེགས་ཡིན། ཡེ་ཤིང་གཞུང་གིས་ཤུགས་ལྡན་གྱི་གནད་དོན་ཐོག་སྤེད་བྱས་ཏེ་འདྲ་ཞིག་འཛིན་བཞིན་ཡོད་པ་ནི། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་ཁང་གི་ཚོགས་མི་རྣམས་ལ་དོ་ལ་རྒྱལ་གནད་དོན་ལ་སྨངས་འཛིན་བྱེད་ཕྱོགས་ཀྱི་ནང་ཁྲལ་ལམ་སྟོན་ཡིག་ཆ་འགྲེམས་སྟེལ་བྱས་པ་དེའི་ནང་གསལ་ཡོད།

ཡིག་ཚ་དེ་ནི་ཐུ་ཡོ་ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་བོད་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་དམར་ཨོག་ཚོགས་པས་འགེམས་སྒེལ་བྱས་པ་དེ་འདི་ལོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་དོན་ལས་འགུལ་ཁང་ལ་ཕྱིར་གཉང་བྱུང་འདུག དེ་ཡང་ལམ་སྟོན་ཡིག་ཚ་དེའི་ནང་ཁང་གི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་བསྟན་གསོལ་ཐོག་ཟླིང་ཡོད་སྐོར་གྱི་དྲི་ལ་བསྒྲགས་མེ་ཚོག་པ་དང་། འོན་ཀྱང་ཁང་གི་ཚོགས་མི་ཚོས། ཐུ་ལའི་རྒྱ་ཚོགས་ཀྱིས་རྩོད་གཞི་དེར་སྣང་འདོགས་བྱས་ནས་མེས་རྒྱལ་ཁ་བྱལ་དང་མཐུན་སྒྲིལ་གཏོར་བཤེག་གཏོང་ཐབས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ངེས་པར་དུ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་བྱས་ངན་དེ་དག་ཐལ་ལར་རྟོག་དགོས། ཞེས་འཚོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཁང་གི་ལས་བྱེད་ཚོས་ཀྱང་དབྱང་སྲིད་གཞུང་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ལ་རྒྱ་ཡོད་པའི་བྷེ་ཆེན་མི་སྣ་ཁག་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་ཐུ་ལའི་བྷ་མས་ཤུགས་ལྡན་བསྟེན་གསོལ་མི་ཚེག་པའི་བཅོན་བཀའ་བཏང་བ་དེ་རང་ཚང་དམར་རྩེན་དུ་བཏོན་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་དགོས། ཐུ་ལའི་བྷ་མས་ཤུགས་ལྡན་ཐོག་འཛིན་པའི་ཡང་སྐྱོན་བྱས་ཏེ་སྤྱི་ཚོགས་བརྡབ་དཀྱག་བཟོ་མཁན་ཚོར་ཁྲིམས་ལུགས་ཉར་ཁྲིམས་གཅོད་ནན་ཡོ་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་འཚོད་ཡོད། ཏོང་ཀོང་དུ་རྩེན་གཞི་བྱས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་མཁྱེན་ཚབ་པ་ནི་ཀོ་ལས་པི་ཀཽས་ (Nicholas Pitts) ཀྱིས། ཁྱེད་ཚོས་ཡིག་ཚ་འདི་འཁྱེར་ནས་སྟོས་དང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཟེར་ནས་ཁྱངས་སྒེལ་ར་སྤྲོད་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུ་མ་རེད། ཅེས་ཟེར་བ་མ་ཟད། དཔུང་ཁོ་པས་ཡིག་ཚ་དེའི་དོན་ཚན་ཞིག་ལ་དམིགས་འཛུགས་བྱས་ནས། འདིར་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཚོས་ཁས་ལེན་མིན་སུས་ཀྱང་ཤུགས་སྟན་ཁ་འཁྱེར་བྱས་ནས་མང་ཚོགས་འདུ་སྐོང་བྱས་ནས་ཟིང་འཁྲུག་བསྒངས་པ་ཡིན་ན་ཁྲིམས་ཚད་གཀྱོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་གསལ་ཡོད། ཅེས་བརྗོད།

ཐུབ་མཆོད་བཀྲས་ཉེས་འཇུག་བྱས་པ།

ཆ་འཛོག་འོས་པའི་ཡོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་ཐོག་གི་མཁས་དབང་ཨ་རི་འི་ཀོ་ལམ་ཉི་ཡ་མཐོ་སྨོད་ནས་ཡིན་པའི་སྐུ་ཞབས་རོ་ཐུན་ཀྱི་ཞུ་ཚན་ཚོ་ཚོ་ནི། (Robert Barnett) དང་། ཨ་རི་ཨེ་ཨེན་ཀེ་ཡ་ན་མཐོ་སྨོད་ནས་ཡིན་པ་སྐུ་ཞབས་ཨེལ་ལི་ཡི་ཀེ་སི་པར་ལིང་ (Elliot Sperling) རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་ཡིག་ཆ་དེར་བསྒྲིགས་ཞིབ་བྱས་མཐར་གསུངས་དོན། ཡིག་ཆ་དེ་དག་ངོ་མ་རང་ཡིན་པ་ང་ཚོས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད།

ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ཟུར་པ་ཡིན་པ་ཪ་མ་ཆོ་བཀྲས། འདི་ཤུགས་ལྡན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མེན་པར་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ཅེས་བརྗོད། རང་ཡོ་ ৭৭ ལ་སོན་པའི་ཪ་མ་ཆོ་བཀྲ་ནི་དེ་སྔ་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་ལས་སྡེ་ཤན་གྲས་ཤེག་ཡིན་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ནས་ ༢༠༠༦ བར་ཁོང་གི་ལས་འགན་གཙོ་བོ་དེ་རྒྱ་ནག་དབོན་རིགས་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་འདུག ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠ ལོར་ཁོང་གིས་ལས་འགྱེལ་དེ་མཚམས་བཞག་ལོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ནག་དབུས་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་འགྱུར་ལས་ཁྲངས་དེ་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་རེ་འདུན་ལྟར་ཀྱ་ལའི་ཪ་མ་རྒྱ་གར་དང་ནུབ་ཕྱོགས་ཁྲལ་དུ་ཆེའམ་སྐྱར་བསྒྲངས་སྐབས་ཁོང་ལ་མཚན་སྨད་ཞུ་མཁན་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པར་རྒྱུད་སྐུལ་བྱེད་མཁན་ལྟེ་བ་དེ་ཡིན་པ་ཁོང་གིས་ངོས་འཛིན་བྱས་ཐུབ་ཡོད།

འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་འགྱུར་ཁང་ལ་དབང་ཆ་ཆེན་ཡོ་ཡོད་པ་དང་། ཚོགས་པ་དེར་རྒྱ་ནག་རྒྱལ་ནང་དང་ཕྱི་རྒྱལ་སྐྱི་ཚོགས་ཁྲོད་གལ་ཆེའི་མི་སྣའི་བསམ་བློ་ཁང་གི་ཕྱོགས་ལ་འགྲུག་ཐབས་བྱ་རྒྱུའི་ལས་འགན་བཀོད་བསྟོམས་བྱས་ཡོད། དོལ་

རྒྱལ་གྱི་རྩོད་གཞི་དེར་ཉམས་ཞིབ་དང་སྟོབ་སྦྱོང་གནང་མཁན་བོད་པའི་དགེ་འདུན་པ་དང་མཁས་དབང་གཞན་ཁག་གཅིག་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་དབང་ཚ་སྡུག་ཡོང་སྟད་བེད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱའི་ལས་ཁུངས་གཅོ་བོ་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་འགྱུར་ཁང་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་འདུག

ཉེ་ལམ་ཀྱ་ལའི་བློ་མར་མཚན་སྨད་ཞྭ་དགོས་པའི་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པར་ལམ་སྟོན་བརྒྱད་སྐྱལ་བྱེད་མཁན་བྱེད་གཏེའི་ཁོངས་ནས་གཅོ་བོ་གཅིག་ཀྱཱཏ་ཚུན་ཟེར་བ་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་འགྱུར་ཁང་གི་ལས་བྱེད་གཅོ་གས་ཁོང་རེད། ཅས་བློ་མ་ཚེ་བཀས་གསུངས། རང་ལོ་ ༦༡ ལ་སོན་པའི་ཀྱཱཏ་ནི་ཉམས་མྱོང་ལྡན་པའི་ཏང་གི་ལས་བྱེད་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཐུབ་མ་ཚེ་བཀྲ་ཤཱགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་ཚོགས་མི་ཡིན་སྐབས་ཀྱཱཏ་ཚུན་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་འགྱུར་གྱི་ཚོགས་གཅོ་གཞོན་པ་ཡིན་འདུག ད་ལྟའི་ཚར་ཁོང་མི་རིགས་ཚོས་ལྷག་ལས་དོན་ཙུ་ཡོན་སྐྱེན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཡིན་པ་དང་། སྐྱེན་ཁང་དེས་ཏང་གི་གློས་ཚོགས་ལ་ལམ་སྟོན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་འབྲེལ་གསར་འགྱུར་བརྒྱད་ལམ་ཁག་གི་ནང་དུ་ཀྱཱཏ་ཚུན་ཁོ་པ་བོད་ནང་ཀྱང་དབྱང་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་གཅོ་གས་ཤེག་ཡིན་པ་ཡང་ཡང་བསྒྲགས་པ་མ་ཟད། ཁོ་པས་བརྒྱད་ལམ་དེ་དག་ཏུ་གཏམ་བཤད་དང་བཅར་འདྲི་སོགས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཀྱ་ལའི་བློ་མར་མཚན་སྨད་ཤུགས་ཆེ་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཁོ་པ་ཞིང་ཆེན་ཁག་གི་སྤྱི་ཁྲབ་དང་གནས་རིམ་འདྲ་མཉམ་ཡིན་འདུག དེ་ཡང་འདི་ག་རྟེ་ཇ་ཁོ་གསར་ལས་ཁང་ནས་ཀྱཱཏ་ཚུན་ལ་བཅར་འདྲི་བྱེད་ཐབས་བྱས་ཀྱང་ཁོ་པས་ཡ་ལན་བྱས་མ་བྱུང། ཆེ་བཀས་ཁོང་དང་ཤཱགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་གླ་པ་གཞན་ཁག་གཅིག་རྒྱ་ནག་དང་བལ་ཡུལ། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ས་ཁུལ་ཁག་ཏུ་ཐེངས་མང་བསྡོད་ནས་ཁོ་པ་ཚོས་ཀྱཱཏ་ཚུན་དང་རྒྱ་ནག་དཔོན་རིགས་གཞན་

ཁག་གཅིག་དང་ཐུག་འཕྲད་ལན་མང་བྱས་རྗེས་ཡོད་པ་བརྗོད་བྱང་། དེ་ཡང་འདི་ཀ་རྩ་ཤར་མེ་གསར་ལས་ཁང་གིས་ཚེ་བཀར་བཅར་འདྲི་བྱེད་སྐབས་ཁོང་ལ་རྒྱ་མེའི་ཕྱི་རྒྱུད་ལག་ཆེར་གཉིས་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལག་ཆེར་དེ་དག་ནང་ཁོང་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཐེབས་ ༡༥ ཕྱིན་པའི་དམ་ཕྲུག་བགོད་པ་བཏོན་རྒྱུ་འདུག ཁོང་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་ན་ཁོང་བོད་ནང་བསྒྲིད་ཐེབས་མཐའ་མ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༦ ལོར་ཡིན་འདུག སྤྱིར་ཀྱཱུ་ཚེ་ཆུན་གྱིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་འབྲེལ་གསར་ལམ་ནང་ཏུ་ལའི་ཐྲ་མར་མཚན་སྨད་ཤྲཱགས་ཆེ་ཞུས་ཀྱང་ནང་པའི་གླ་པ་གཞན་ཞིག་སྟེ་གང་ཟག་བ་ཁོང་ལ་ཆེ་བསྟོད་ཅུ་ཅང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཆེ་བཀྲ་དང་ཡོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཐོག་ཁག་ཁྲིད་ཀྱི་ལས་ཀའི་ཤེས་ཡོན་ཡོད་པའི་དོན་ལྟར་ན། རྒྱ་ནག་གི་ཕྱི་ལ་ཡོད་པའི་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཤྲཱགས་ཆེ་ཤོས་མི་ལན་དུ་རྐེན་གཞི་བྱས་པའི་གང་ཟག་བཙན་བྱ་མཡིན་འདུག ཆེ་བཀྲས་ཁོང་རང་ཉིད་དང་གང་ཟག་བཙན་བྱ་མ་ལྟན་དུ་ཡོད་པའི་"འདྲ་པར་རྣམས་བསྟན་བྱུང་།

ཞ་རན་སི་ནས་ཡིན་པའི་ཡོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཐོག་མཁས་པ་དང་། Tibet Info Net ཞེས་པའི་དྲྭ་རྒྱའི་འགན་འཛིན་ཡང་ཡིན་པ་ཐེ་རི་ཏོ་ཏོན་ (Thierry Doddin) གྱིས་བྱ་མ་གང་ས་ཅན་ནི་ཤྲཱགས་ལྟན་ལས་འགྱལ་སྲིལ་མཁན་ཁྲིད་ནུས་ཤྲཱགས་ཆེན་ཡོ་ཡོད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོ་པ་ནི་ཏང་ཀྱང་དབྱང་སྲིད་གཞུང་དང་ཏང་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོར་ཆོད་སེམས་བརྟན་ཡོས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤྲཱགས་ཆེ་ཤོས་བྱེད་མཁན་ཞིག་རེད། ཅེས་བརྗོད། བྱ་མ་ཆེ་བཀྲས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། བྱ་མ་གང་ས་ཅན་གྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ལོར་རྒྱ་གར་དུ་ཡོད་པའི་ཤྲཱགས་ལྟན་ཆོགས་པའི་འགོ་ཁྲིད་དང་རྒྱ་ནག་དཔོན་རིགས་དབར་ཆོགས་འདུ་ཐོག་མ་དེ་གོ་སྒྲིག་བྱས་འདུག

དཀ་ཅང་གལ་གནད་ཅན་གྱི་གླ་པ་ཞིག

ཐུབ་མ་གངས་ཅན་སྐེར་གྱི་དུ་ཆུ་ Lama Gangchen Peace Publication ཟེར་བའི་ནང་འཁོད་དོན་ཤུར་ན། ཁོ་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩ ལོར་སྐྱེས་ཤིང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ ལོར་ཆུ་གར་དུ་བཙན་བྱོལ་ལ་མ་ཡོང་གོང་བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ཏུ་སློབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་ཕྱི་ས་སུ་ཡུ་རོབ་ཁུལ་དུ་གནས་སྤྱོད་བྱས་རྗེས་ད་སྐབས་ཕེ་ཅ་ལའི་མི་སེར་ཡིན་འདུག

ཁོ་པ་ཆུ་ནག་ཏུ་ཐེངས་མང་བསྐྱོད་ནས་ཆུ་ནག་དམར་ཤོག་ཚོགས་པའི་འགོ་ཁྲིད་གཙོ་གྲས་ཁག་དང་ཡང་ཡང་ཐུག་འཕྲད་བྱས་པ་མ་ཟད། ཆུ་ནག་གཞུང་གིས་གོ་སྒྲིག་བྱས་པའི་ཚོས་ལུགས་ཚོགས་ཆེན་ཁག་ཏུ་ཁོ་པར་ཆེ་བསྟོད་དང་སྙེ་ལེན་གཟབ་ཆུས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ནང་ཁོ་པ་ཆུ་ནག་གི་ཡུ་ཞི་ (Wuxi) གྲོང་ཁྱེར་དུ་ནང་པའི་འགོ་ཁྲིད་གཞན་ཁག་གཅིག་དང་ལྷན་དུ་མངོད་སྐོར་སྒེའུས་པའི་པར་དེ་འདྲ་ཆུ་ནག་གཞུང་འབྲེལ་གསར་ལམ་ནང་ཐོན་ཡོད།

དེ་ཡང་ཨ་རིའི་ཨེན་ཏེ་ཡ་ན་གཙུག་ལག་སློབ་ཁང་གི་སློབ་དཔོན་སི་པར་ལིང་ (Sperling) དང་། ལོན་ཏོན་ཇེ་སི་མེན་སི་ཀར་མཐོ་སློབ་ཀྱི་ཉེ་བའི་སློབ་དཔོན་སྲིད་ཡེ་ཤི་ཨ་ནན་ཇ་ (Dibyesh Anand) གཉིས་ཀྱིས། ཆུ་ནག་གཞུང་འབྲེལ་མངོད་སྐོར་དང་འབྲེལ་ཡོད་གཅིག་འགྱུར་གྱི་མངོད་སྐོར་སྒྲུམ་མ་གངས་ཅན་ལ་གལ་ཆེའི་སྐུ་མཁྱེན་མི་སྣར་སྟེ་ལེན་ཞུས་པ་ལྟར་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དངོས་སུ་མཐོང་ཡོད་སྐོར་བརྗོད་བྱུང་།

རྩོམ་ཡིག་འདིའི་བཅར་འདྲི་བྱ་མ་གངས་ཅན་གྱི་མཁྱེན་ཚབ་པས་དང་ལེན་མ་བྱས་ཀྱང་ཁོ་པས་བརྗོད་དོན། ཤུགས་ལྟན་ཚོགས་པའི་ལས་འགུལ་ནང་བྱ་

མ་གངས་ཅན་ལ་ཐེ་བྱས་གང་ཡང་མེད་པ་དང་། ཁོང་ནི་དོལ་རྒྱལ་གྱི་མཐོང་བ་བརྒྱད་པའི་ཕྱག་ལེན་ཁོ་ནར་བརྩོན་མཁན་ཞིག་ཡིན། ཞེས་ཟེར།

བློ་མ་ཆེ་བཀྲས་བརྩོད་དོན་ལྟར་ན། རིམ་བཞིན་དོལ་རྒྱལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་སྐངས་དེར་ཁོང་ལ་མེ་བདེ་བ་ཞིག་བྱུང་བ་མ་ཟད། ཕྱི་ཟླ་ ༡༠༠ ཙམ་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཁོང་ལ་དོགས་ཟིན་བྱེད་འགོ་བཙུགས། ཁོང་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་སར་ཉིན་གྲངས་ ༡༥ རིང་བཀག་ཉར་བྱས་ཡོད་ཀྱང་། ཁོང་གིས་རྒྱ་ནག་དམར་ཤོག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོར་ཁོང་དོལ་རྒྱལ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་སྟོན་འགེལ་བྱེད་མི་གླ་པ་ཞིག་ཡིན་ཚུལ་བཤད་རྗེས་ནས་སྟོང་བཀོད་ཁོང་དོན་ཚན་ཞིག་ཏུ་ཡིད་ཆེས་ཐུབ་པ་བརྗོད་བྱུང་། འདི་ཀ་རྩ་ཤར་སི་གསར་ལས་ཁང་ལ་ཆེ་བཀྲ་བཀག་ཉར་བྱས་པའི་དཔང་རྟགས་ཁྲངས་སྐྱེལ་མེད།

ཕྱི་སྤུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠ ལོར་ཁོང་ཨ་རིར་བསྒྲིད་ཞིངས་ཤིག་གི་སྐབས་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུས་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༢ ལོར་ཁོང་ལ་ཆབ་སྲིད་སྐྱབས་བཅོལ་ཐོབ་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་འདི་ག་རྩ་ཤར་སི་གསར་ལས་ཁང་ལ་བསྟན་བྱུང་། ཁོང་གིས་བརྩོད་དོན་སྐར་ན། ཀུ་ལའི་བློ་མར་ངོ་ཚོལ་བྱས་པ་དེས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་འགལ་ཟླ་བཟོ་བཞིན་ཡོད་སྟབས། དཀའ་ཁོང་གིས་དོལ་རྒྱལ་ཆོགས་པའི་ལས་འགུལ་ནང་འགན་ཇི་འདྲ་འཁྱེར་ནས་ལས་ཀ་བྱས་པའི་རྒྱུད་རིམ་རྣམ་ཕྱེར་བསྟུགས་བྱ་རྒྱུ་ཡིན། ཞེས་བརྩོད།

འདི་ག་རྩ་ཤར་སི་གསར་ལས་ཁང་གིས་གསར་ཚོག་དང་འབྲེལ་བར། གཟུགས་མཐོང་བརྟན་འཕེན་གྱི་གསར་འགྱུར་ཚན་པ། སྤྱི་ཚོགས་དྲ་ལམ་ཁག་ཏུ་བཞག་པའི་བརྟན་འཕེན། དེ་བཞིན་ཕྱགས་སྒྲུབ་ཚོགས་པའི་དྲི་ལ་བསྟུགས་ཡིག་ཆ་སོགས་བརྒྱད། ང་ཚོས་ཨོ་སི་ཀོ་ལི་ཡ་དང་། ཨེན་ཡུལ། ཨ་རི། ཡུ་རོ་བ་ཅན་སུ་

ངོ་རྟོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་བོད་མི་བྱེད་གཏེ་རྣམས་ངོས་འཛིན་ཐུབ་པ་བྱུང་།

རང་ལོ་ ༡༦ ལ་སོན་པའི་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ནི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་བོད་མིའི་མཐིན་ཚབ་པ་ཡིན་ཞིང་ངོ་རྟོལ་ཁག་ཏུ་མངོན་གསལ་དོད་པོས་མཉམ་ཞུགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཁོ་པ་ཚེའི་མེ་སེ་ཅུ་སེ་ལྟ་མངའ་སྡེའི་ནང་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་སྟོང་ཡར་ཕེལ་ཏེ་ཞེས་པའི་ནང་རོ་བཟོ་བའི་ལས་ཀ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་འདུག

བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱིས་ང་ཚོར་ཁ་པར་ཕོག་བརྡོད་དོན། ངས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྒ་ངན་བཟས་ནས་ཏུ་ལའི་ཐ་མ་བཏོངས་ཅེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པའི་ཉེས་འཇུག་ས་འཁོག་ཚོས་ཀྱི་ལའི་ཐ་མའི་ཤུགས་ཕྱུའི་གནད་དོན་ཕོག་ང་ལ་འདི་རྐང་ཐེངས་གཉིས་བྱུང་། གཉིས་པ་དེ་ཕྱི་ལོ་༢༠༡༦ ལོར་ཏུ་ལའི་ཐ་མ་མཚོག་ཨར་ཅིའི་སྟོས་ཀོན་མངའ་སྡེའི་ནང་ཆེའམ་སྐྱུར་བསྐྱུངས་སྐབས་རེད། ཉེས་འཇུག་ས་བྱེད་མཁན་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་ངམ་བོད་མིའི་སྒེག་འཇུག་ཀྱིས་དོལ་རྒྱལ་ངོ་ཆོལ་བ་ཚོར་མེང་ཤས་བཟོ་ཆེད་དེ་ཤར་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་དེར་གཞི་རྩ་གང་ཡང་མེད། ཅིས་བཤད། ཨ་རིའི་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་གནད་དོན་འདིའི་སྐོར་འགེལ་བརྡོད་གང་ཡང་བྱས་མེད།

འགྲོ་གྲོན་ཏ་ཅང་ཆེན་ཡོ་འདུག

བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ཀྱིས་བརྡོད་དོན། ང་ཚོའི་ངོ་ཆོལ་ཀྱི་ལས་འགུལ་ནང་རྒྱ་གཞུང་གིས་ཞེ་དྲས་གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མེད། ང་ཚོས་ཏུ་ལའི་ཐ་མར་ངོ་ཆོལ་བྱས་པ་དེར་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཏུན་དུག་དགའ་ཡོ་ཡོང་དེས་ཀྱང་ང་ཚོས་རྒྱ་གཞུང་དགའ་ཡོ་ཡོང་ཆེད་ངོ་ཆོལ་བྱས་པ་ཞིག་མིན། ང་ཚོས་ཆོས་དད་རང་དབང་ཞོབ་ཆེད་ངོ་ཆོལ་

བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་བརྗོད། སྤྱི་ཁོ་པ་ཚ་རིའི་ནང་གནས་སྡོད་བྱས་ནས་ཡོ་ངོ་སུམ་ཅུ་ཙམ་ཕྱིན་ཡོད་སྐོར་བརྗོད་བྱུང་།

འདི་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་དགུ་པའི་ནང་ཀུ་ལའི་ཐུ་མ་ཕེན་ཡུལ་དུ་ཆེའས་སྤྱར་བསྒྲུབས་སྐབས་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ཀྱིས་ངོ་ཤོལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱས་ཡོད་སྐོར་བརྗོད་དོན། ངོ་ཤོལ་ལས་འགུལ་སྤེལ་སྐབས་རྒྱལ་སྲིད་ཕྱི་ཉག་ལྟོགས་བས་ས་གནས་སུ་འགྱལ་ཐུབ་དང་། ཁ་ལག་དོད་སྤྱད་པ་གཏེགས་གནམ་ཐུབ་དང་མཁྱེན་ཁང་གི་ཐུབ་ཆ་ཡོངས་རྫོགས་ངོ་ཤོལ་བྱེད་མཁན་ཚོས་རྒྱ་རང་འཁྲབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ལས་འགུལ་དེར་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས་པའི་དཀའ་ངལ་གཙོ་ཏོ་འགྲོས་ངེད། འགྲོ་གྲོན་ཀ་ཅང་ཆེན་པོ་འདུག ཅེས་བརྗོད་བྱུང་། འོན་ཀྱང་འགྲོ་སོང་གཏོང་རྒྱུའི་དཀའ་ངལ་དེ་ཚང་མར་འཕྲད་ཀྱི་མེད། དེའི་ཕྱི་ ༢༠༡༩ ཕྱི་ཟླ་ ༡༦ ནང་ཀུ་ལའི་ཐུ་མ་ཕེ་ཉའི་རྒྱལ་ས་རོམ་དུ་ནོ་བེལ་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་མྱོང་མཁན་གྱི་རྒྱལ་སྲིའི་ཡུན་ཚོགས་སུ་ཆེའས་སྤྱར་བསྒྲུབས་གཏན་འཁེལ་སྐབས། ཕེན་ཡུལ་ནས་རོམ་ནང་ངོ་ཤོལ་བྱེད་དུ་འགྲོ་མཁན་ཡོད་ན་མན་ཆེ་སི་ཉར་ནས་རྒྱལ་སར་རོམ་བར་གནམ་གྱའི་རྟུབ་སྟེགས་གྲངས་ ༩༠ འཛོན་ཨོག་རྒྱལ་སྲིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པས་སྤྱི་ཁབ་ནས་རྒྱལ་སྲིད་བདག་བྱ་རྐུའི་ཞུ་ཡིག་ཚོགས་པ་དེའི་དྲ་རྒྱའི་ཐོག་སྤེལ་ཡོད། དྲ་རྒྱ་དེའི་ནང་གསལ་ཡྱར་ན། ངོ་ཤོལ་བྱེད་མཁན་ཚོར་ཁ་ཟས་རྒྱལ་སར་ཐོག་ཐའ་ཅི་ཡོད་ཀྱང་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ཞིག་ཡོད་མིན་གསལ་བཀོད་མེད། ཁ་ཟས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་ཁྱིམ་ཚང་ཁ་ཟས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ཞིག་ཡོད་མི

ལོ་ ༦༠༡༩ ལོའི་ཁྲལ་བབ་འགེངས་ཚོགས་ཆད་དུ། ཚོགས་པ་དེར་དངོས་རྫས་རེན་ཐང་ཙམ་སྟོན་ ༦༧,୯୬୨ ཡོད་པ་དང་། ཡོང་འབབ་ཙམ་སྟོན་ ୬୯,୨୩୫ ཙམ་ཡོད་སྐོར་གསལ་འདུག

ངོ་ཆོལ་བྱེད་མཁན་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་མང་ཚོགས་དཀྱུས་མའི་ཁྲིད་ཞལ་མོ་ཆེ་ནུབ་ཕྱོགས་མི་རིགས་ཡིན་ཞིང་། ཁོ་པ་ཚོ་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མིའམ་ཡང་ན་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་ཕྲུག་ཡིན་འདུག འོན་ཀྱང་ངོ་ཆོལ་ལས་འགྲུལ་ནང་ཚོགས་པས་ཆ་ཤས་གང་ཡང་ཟློངས་མེད་སྐོར་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཚོགས་མིས་བརྩོད་བྱང་། ང་ཚོས་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཚོས་ཚོགས་ནང་ཚོགས་མི་གྲངས་དེ་ཡོད་དིས་ཀྱང་གསལ་བཤད་བྱས་མ་བྱུང་། འོན་ཀྱང་ཚོགས་མི་སྙིང་པས་ཚོད་དཔག་བྱས་པ་ཡང་། རྒྱལ་ཁྱིའི་ཁྲིན་དུ་ཚོགས་མི་གྲངས་ ୬୦୦୦ ཡོད་པ་བརྩོད་བྱུང་། བཀའ་གདམས་གསར་མ་འཛུགས་མཁན་དང་དཔལ་འགོ་གཙོ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཟེར་བ་དོད་པའི་གླ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཁོ་པ་ཕྱི་ལོ་ ༡୯୬୬ ལོར་རྒྱ་གར་ནས་ཕེབ་ཡུལ་དུ་གནས་སྡོད་བྱས་འདུག དེ་ཡང་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་དྲ་རྒྱའི་ནང་འཁོད་དོན་ཚན་ནི་ཚོགས་པ་འདི་ཕེབས་ཡུལ་དུ་དགེ་རྩ་ཚོགས་པའི་མིང་ཐོག་ནས་དེབ་སྐྱེལ་བྱས་ཤིང་རྒྱལ་ཁབ་གྲངས་ ୧୦ ནང་དུ་ཚོགས་པའི་ཡན་ལག་གྲངས་ ༡,୨୦୦ ཙམ་ཡོད་འདུག ཕྱི་ལོ་ ୨୦ୡ୯ ལོ་མཇུག་བར་ཚོགས་པ་དེའི་མིང་ཐོག་ནས་ཕེབས་སྟོན་སས་ཡ་ ୨୬.୨ ཡོད་པ་ཕེབས་ཡུལ་དེབ་སྐྱེལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འགེངས་ཤོག་ནང་གསལ་འདུག

མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྒྲགས།

བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཚོགས་མི་རྣར་པ་ཀེ་རོལ་མིཀ་ཀེར་(Carol

McQuire)ཀྱིས་བརྗོད་དོན་ཤུར་ན། ངོ་རྐོལ་བྱེད་མཁན་ཁྲིད་མང་པོཞིག་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་མངགས་པའི་མི་ཡིན་པ་མ་ཟད། ངོ་རྐོལ་བྱེད་མཁན་ནུབ་ཕྱོགས་པ་མང་པོས་སྤྱང་གྱང་མ་བྱས་པར་བརྒེན་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་དགོས་རྒྱུའི་ལས་ཀ་དེ་རེན་མེད་ཐོག་ནས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་སྐབས། རྒྱ་ནག་གཞུང་དཀའ་ཥོ་ཡོང་རེས་གཏན་རེད། ཅེས་བརྗོད། ཀེ་རོལ་མིཀ་ཀེར་ཁོང་མོར་མཆོན་ན་ལོ་ངོ་དགུ་ཙམ་གོང་ལམ་ཆོར་ལྷོག་ཤེས་ཀྱིས་ལས་འགུལ་དེ་ནས་ཕྱིར་འཐེན་བྱས་ཡོད། ཤུགས་ལྡན་ཆོགས་པའི་ངོ་རྐོལ་ལས་འགུལ་ལ་དོ་སྣང་ཡོང་བཞིན་ཡོད། ཏུ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་ཨ་རིར་ཆེབས་སྐྱེར་བསྐྱང་སྐབས་རུ་ཇར་སིས་གཙོས་གསར་འགྱར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་མང་པོས་ཤུགས་ལྡན་ཆོགས་པའི་ངོ་རྐོལ་ལ་དོ་སྣང་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཟད། ཁོ་པ་ཆོའི་དཀའ་ངལ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་པ་དེ་དག་གསར་ཞོག་ཁག་ཏུ་བཏོན་ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཕྱི་ཟླ་ ༦ ནང་ཏུ་ལའི་བློ་མ་ཨོས་ལོ་ཀོ་ལེ་ཡར་ཉིན་བཅུ་གཉིས་རིང་ཆེབས་སྐྱེར་བསྐྱངས་སྐབས་ Sydney Morning Herald དང་ The Age ཞེས་པའི་གསར་ཞོག་རོགས་སུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཆོགས་པ་དང་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཆོགས་མི་པི་ཀ་སིས་ (Pitts) བྱེས་པའི་རྩོམ་ཡིག་ཞིག་ཀྱང་བཀོད་འདུག རྩོམ་ཡིག་དེའི་ནང་ཁོ་པས་བཤད་དོན།

ཏུ་ལའི་བློ་མ་ནི་ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྲག་མང་པོའི་རིང་ནས་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་གཅིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཆབ་སྲིད་འགོ་ཁྲིད་གཞན་དང་མི་འདྲ་བར་ཏུ་ལའི་བློ་མས་གང་བཤད་པ་དང་ལག་ལེན་གཞིས་མཚུངས་མིན་ཐད་རྩོག་ཞིབ་བྱེད་མཁན་སུ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ལྟ་བུ་འདུག

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཕྱི་ཟླ་ ༥ བར་ཏུ་ལའི་བློ་མས་ཕེན་ཡུལ་ནང་མངའ་འཕྲིན་བསྐྱངས་པའི་སྐབས་ཤེག་ལ་ཤུགས་ལྡན་ཆོགས་པས་སྐད་ཤུགས་ཆེན་པོས་ངོ་རྐོལ་

བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་སྟེ་སྟི་སི་ (BBC) དང་། ཨ་ཡི་ཏི་ཨི་ (ITV) གཉིས་ཀང་བཀོད་པ་མ་ཟད། བརྒྱུད་ལམ་གཉིས་ཀས་པི་ཊ་སི་ (Pitts) ལའང་བཅར་འདྲི་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་བཏོན་འདུག

ཨ་ཡི་ཏི་ཨི་ (ITV) གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ནང་ཁྲ་ལའི་བློ་མ་དང་ཁོང་ལ་མཚན་སྨད་ཞུ་མཁན་ཕྱོགས་གཉིས་ཀའི་སྐོར་ལ་བྱེས་ཡོད། དེས་གང་མཚོན་བཞིན་ཡོད་བརྗོད་ན། ངོ་རྟོལ་དེ་དག་གིས་ཁྲ་ལའི་བློ་མའི་མཚན་སྟེན་ལ་གནོད་སྐྱེན་གཏོང་བཞིན་ཡོད་པ་མཚོན། དེ་ཡང་ཨ་ཡི་ཏི་ཨི་གསར་འགོད་པ་མེ་ཐེའུ་ཏ་སན་ (Matthew Hudson) གྱིས་བརྗོད་དོན། འདི་ཀ་ནུབ་ཕྱོགས་ཡུལ་གྱི་ནང་ཁྲ་ལའི་བློ་མ་སྟེན་ཀག་ཅང་ཆེ་བ་དང་ཁོང་ནི་གུས་བཅི་ཏ་ཅང་ཞུ་ཡུལ་གཅིག་ཡིན་པ་ང་ཚོས་མཐོང་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀང་ཁོང་ལ་ཞེ་སྡང་དག་ཡོའི་ཐོག་ནས་ངོ་རོལ་བྱེད་མཁན་དང་། དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པར་ཕར་རོལ་བྱེད་མཁན་ཕྱོགས་གཉིས་ལ་བལྟ་སྐབས། ཏ་ཅང་འཁྲག་ཆ་དོད་པའི་འཇིག་རྟེན་འདིའི་ས་བབ་དང་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་རྩོད་རྟོག་ཁྲོན་བརྩེད་བྱེད་བྱེད་མེ་རུང་ས་མེ་གཅིག་ཀྱང་མེན་འདུག་སྟམ་པ་བྱུང་། ཞེས་བརྗོད། ཁྲ་ལའི་བློ་མར་ངོ་རོལ་བྱ་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་དེར་ཡེ་ཅིང་སྤྱད་གཞུང་གིས་དགའ་བསུ་ཞུ་བཞིན་ཡོད། འདི་ལོའི་ཕྱི་བློ་ ཀ་པའི་ནང་རྒྱལ་ཡོངས་མི་དམངས་འཐུས་མེ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ལོ་འཁོར་སྐྱན་ཚོགས་གྱི་ཞར་བྱུང་ཚོགས་འདུའི་སྐབས་ཤེགས་ཏྲ་ཆོས་ལུགས་ལས་དོན་ཁུ་ཡོན་སྐྱན་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ཀུའུ་ཚེ་ཚུན་ཀྱིས་དེང་སྐབས་རྒྱལ་སྤྱིའི་གསར་འགོད་པ་ཚོས་ཁྲ་ལའི་བློ་མར་དོ་སྣང་བྱ་རྒྱུ་ཤས་ཆེ་ཞེས་ཟབ་ཡོད། ཅེས་བཤད་ཡོད། འོན་ཀང་ཁོད་རེག་པའི་མཁས་པ་ཚོས་བརྗོད་པ་སྐར་ན། ཁྲ་ལའི་བློ་མའི་མཚན་སྟེན་དང་སྐུ་དབང་ལ་བརྟེན་ཁོང་གིས་དོལ་རྒྱལ་ལ་མོས་མཐུན་མ་མངོད་པ་དེའི་ཤུགས་རྐྱེན་འོག་ཁོད་

དང་རྒྱ་གར་ནང་གི་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཁྲིད་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཏ་ཅང་རེ་ཞུང་དུ་ཕྱིན་ཡོད།

བོད་མི་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཁག་གཅིག་གིས་ཀྱུ་ལའི་ཐླ་མའི་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོས་ཁོ་པ་ཚོར་ལས་ཀ་ནས་ཕྱིར་འབྱུད་བཏང་བ་དང་། ཚོང་ཁང་སོགས་ནང་ལས་ཀ་བྱེད་མ་བཅུག་པ་སོགས་བྱས་ནས་ཁོ་པ་ཚོའི་ཚོས་དད་ལ་བརྟེན་ནས་ཟུར་འབྱུད་བྱས་པ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཀྱུ་ལའི་ཐླ་མའི་རྗེས་འབྲང་པ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་དབྱེ་འབྱེད་ཕྱན་བྱ་བྱེད་ཡོད་པར་ངོས་ལེན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་དག་ཀྱུ་ལའི་ཐླ་མས་བརྒྱུད་སྐུལ་བྱས་པ་ཞིག་དང་། ཡང་ན་འཚར་གཞི་ལྷན་པའི་ཐོག་ནས་བྱས་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མེན་པ་བརྗོད་བཞིན་འདུག

མིག་ལམ་དུ་གཟན་པའི་སྤྱར་པང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་ཤྲཱགས་ལྡན་ཚོགས་པས་ངོ་ཤེས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཐོག་མར་སྤེལ་སྐབས་མངོན་གསལ་ཆུང་ལ་སྐབས་རེ་གྱས་བཀྱར་དང་བཅས་ཏེ་སྤེལ་སྲོལ་ཡོད་ཀྱང་། དཔེ་ཁོ་པ་ཚོས་ཞེ་སྡང་དགེ་པའི་ལམ་ནས་ངོ་ཤེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཀྱུ་ལའི་ཐླ་མའི་ཆེབས་འགྲོའི་འགག་མཚམས་རེར་ཁོ་པ་ཚོས་འཛབ་ཤོལ་བྱེད་ཆེད་སྒུག་ནས་ཐོན་ཀྱི་ཡོད།

འདས་པའི་ལོ་གཉིས་ནང་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོས་ཀྱུ་ལའི་ཐླ་མར་གདོང་ཐུག་བྱེད་ཆེད་སྐུ་སྤྱང་རྣ་བའི་ནང་བཙན་འཛུལ་བྱས་ཡོད། ཕེན་གཞུང་ལ་ཕུལ་བའི་ཀྱུ་ལའི་ཐླ་མའི་སྐུའི་ཉེན་སྤྱང་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་བསྟོམས་ནང་གསལ་ཤར་ན། སྒ་ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ནང་ཀྱུ་ལའི་ཐླ་མ་ནི་དར་ལེན་Հིར་ཆེབས་སྐྱུར་བསྐྱངས་སྐབས་ཁོང་གི་བཞུགས་གནས་གསོལ་མགྲོན་ཁང་ནང་དུ་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་

ཚོས་ཉལ་ཁང་བྱ་ཐབས་བྱས་འདུག གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གིས་བརྩོད་དོན་ལྟར་ན། སྐབས་དེར་གསོལ་མཁྱེན་ཁང་གི་ལས་བྱེད་པ་ཚོས་ཁོ་པ་ཚོ་མཁྱེན་ཁང་ནས་ཕྱིར་འབྱད་བྱས་འདུག

ཕྱི་ཟླ་ ༢ ཚེས་ ༡ ཉིན་ཏུ་ལའི་བྷ་མ་ཚ་རིའི་ནེཊ་ཡོག་གྲོང་ཁྱེར་དུ་ཉིན་གྲངས་གཉིས་ཀྱི་མཇད་འཕྲེན་ཆེད་ཆིབས་སྐྱེར་བསྐྱངས་ཡོད། ཁོང་ཆིབས་སྐྱེར་མ་བསྐྱངས་བའི་ཉིན་ཤས་གོང་། ཏུ་ལ་རྩེན་མ། རྩེན་ཡོད་རྐུ་མཚམས་ཞེག ཅེས་འཁོད་པའི་སྐྱེར་པང་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་གཉིས་ཏུ་ལའི་བྷ་མས་གསྱང་བཤད་གནང་སའི་ཉེ་འགྲམ་དུ་བཤམས་ཡོད། སྐྱེར་པང་གཅིག་གི་སྟེང་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་ལྡན་གྱི་པར་འདུག འོན་ཀྱང་ཕྱི་ཚེས་ ༡ ཉིན་སྐྱེར་པང་དེ་དག་མར་ཕབ་འདུག དེ་ནི་ཨ་རིར་གནས་སྟོད་ཙོད་ཨེ་ཚོས་ཚོང་རྩལ་བ་སྐྱེགས་ལས་ཁུངས་ལ་ཞུ་གཏུག་བྱས་པར་བཏེན་ནས་ཡིན་སྐོར་ཏུ་ལའི་བྷ་མའི་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོས་བརྩོད། སྐྱེར་པང་སྐྱིན་བདག་གིས་སྐྱེར་པང་གཉིས་པོ་དེའི་རིན་པ་སྟུས་སྐྱད་ཨིན་གསལ་བཤད་བྱས་མ་བྱུང་།

ཏུ་ལའི་བྷ་མས་མན་དེ་ཅན་གྱི་རྗེ་ཀོབ་ཀེ་རྗེ་ཇིཊ་ཀི་ (Jacob K. Javits) ཚོགས་ཁང་ཆེན་ཨོའི་ནང་མང་ཚོགས་ལ་གསྱང་བཤད་གནང་སྐབས། ཚོགས་ཁང་གི་ཕྱི་རོལ་གཞུང་ལམ་དུ་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་མི་གྲངས་ ༡༠༠ ཙམ་ཚོགས་ནས་ཁོ་པ་ཚོ་འགལ་ཤས་ཀྱི་ལག་ཏུ་ཏུ་ལའི་བྷ་མ་དམག་མིའི་སྐམ་གྱོན་ནས། དབུ་པོའི་རྣམ་འགྱུར་ངང་མྱུར་མཇོག་ཞོང་ཞིང་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པའི་གླ་པ་རྣམས་རྗོག་རྗེས་གཏོང་བཞིན་པའི་འབྲ་པར་འཁྲིལ་བྱས་ཡོད། འབྲ་པར་དེ་མཚུངས་ཤིག་ཕྱི་ཟླ་ ༦ པའི་ནང་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོས་ཨལ་ཅར་ཤོ་ཀེ་ (Aldershot) ཤར་རྩེད་སྟོ་ལོའི་རྩེད་རྟའི་ཕྱི་རོལ་དུ་འཁྲིར་ནས་ཏུ་ལའི་བྷ་མས་སྐར་

མ་ ༩༠ རིང་གསུང་བཤད་གནང་རིང་སྐད་ཀྱགས་ཆེན་ཡོས་ངོ་རྐོལ་གྱི་འབོད་ཚོགཔ་བསྡགས་པར་བརྟེན། ཏུ་ལའི་བློ་མའི་གསུང་ནུ་བར་ཐོས་མ་ཐུབ་པར་གྱུར་ཡོད།།

གནས་ཚུལ་འཕར་མ་འགོད་མཁན། ཨི་ལི་ནས་རྨ་པམ་ན་ཡེར། (Rupam Nair) ཨ་རེ་ཚ་ཡིང་ཀོན་ནས་ཇོན་ཡིཕ་མན་ (John Schiffman) དང་། ཚ་རེན་ས་ཀརོ་བེལ། (Warren Strobel) བེ་ཅིང་ནས་བེན་བལེན་ཅར་ཀེ། (Ben Blanchard) ལོན་ཀོན་ནས་ཨེ་ལི་ཇི་བད་པ་ཡི་པར་ (Elizabeth Piper) དང་། མ་ཡེ་ཀལ་ཀོལ་ཀེན། (Michael Holden) ཨོ་སོ་ལོ་ནས་ག་ཚ་ལ་ཀེས་ཝོ་ཤེ་ (Gwladys Fouche) དང་། ཅེན་རི་ཀ་ས་ཀོ་ལེན། (Henrik Stolen)

༄༅། །བཀའ་སྩལ་བྱིན་ཅན་ཆང་དོར་མེག་འབྱེད།

ཤོདོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༩༦ ཟིད་ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༦ ཐུ་བབ་དུས་ཆེན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༡༡ ཚེས་ ༩ ཉིན་བཞུགས་སྣར་ཞེག་ཆེན་ཚོས་ཕྲིང་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བར་ཁམས་སོགས་ཤོད་དང་རོང་ཡི། ཁྲི་ཏོ་བཅས་ཀྱི་བརྟན་བཞུགས་གོ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་དང་། རྣ་སར་རྐེན་གཞི་བྱས་པའི་མདོ་སྡེད་ཆོལ་ཁའི་དབུས་རྒྱུན་བཅས་ཐུན་མོང་ནས། ལགོང་ས་མཆོག་ལ་སྒྲིལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་བརྟན་བཞུགས་བསྐར་འབྱལ་ཞུས་རྗེས་བཀའ་དྲིན་རྗེས་བཟུང་ཀྱི་གཟེངས་རྟགས་འབྱལ་བཞེས་མཇད་སྟོར་ལགོགོ་ལོ་མཆོག་ནས་ཆང་དོར་བཀའ་སྩལ་བ།།

བརྟན་བཞུགས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སྩལ།

༄༅། །དེ་རིང་ཁྱེད་ཚོས་བརྟན་བཞུགས་ངོ་གདོང་འདྲ་ཆགས་ཡོ་བཤད་པ་

གང་ཡང་མ་ཡིན་པར་དད་དམ་གཙང་མ། དེ་སྐད་དོད་ལ་ཡོད་དུས་ཡིན་ནའང་ཅེད། རྒྱ་གར་ལ་བཙན་བྱོལ་ཆགས་ནས་ལོ་ ༡༩༥༤ འགྲོ་ཡི་ཡོད་ཅེད། དེའི་རིང་ལ་དད་དམ་གཡོ་བ་མེད་པ་བྱས་ནས་བསྡད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་དངོས་གནས་ཚ་མ་ལ་བརྟན་བཞུགས་ཕྱལ་ཟེར་བ་དེ་ནི་འབྱལ་དངོས་ཐོག་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཡོང་རྒྱུ་ཞིག་མ་རེད། དད་པ་དང་དམ་ཚོག་གཡོ་བ་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཚ་མ་དང་སྐོབ་མའི་དབར་ལ་ལས་དང་སྐོན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། ང་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ནའང་ཏོབ་སྟེ་བསྟན་པ་ཡིན་ན་ཅེས་གསལ་ལ་རེད། ང་སྐྱེས་ས་ཙམ་མདོ་སྐུ་འབུམ་གྱི་གོང་གསེབ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ནང་སྐྱེས་པ་རེད། ཕྱུག་དེ་འདྲ་ཞིག་ལ་ ༢ རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཞིག་ཐོགས། ང་རང་གི་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་ལོ་ ༡༩ རིང་ལ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་ལ་སེམས་འཁུར་གཅིག་ཚང་ནས་གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་བྱས་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་སྐོ་བྱར་དུ་སྐུ་འབུམ་ཉེ་འཁོར་ས་ཆ་ཁྲག་ཀྱོག་ཅིག་ལ་སྐྱེས་པའི་ཕྱུག་ཞིག་ལ་དེ་འདྲ་བྱང་བ་དེ་ནི་ལས་དང་སྐོན་ལམ་གྱི་ཤུགས་ཀྱེན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས་དེ་མེན་ཡོང་གི་མ་རེད།

ང་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་ཟེར་གྱི་མེད། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཤང་པ་ན་ནས་གང་མཚམས་ནས་སྤྱན་རས་གཟིགས་འཁར་རྒྱུ་འཁྱེར་མཁན་ཞིག་བཞེངས་དགོས་པ་རེད་འདུག ཇ་བཞད་མོ་དང་བཅས། ང་མི་ཕལ་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། ལས་དང་སྐོན་ལམ་གྱིས་ལྷག་པའི་ལྷ་ཡིས་བྱིན་གྱིས་རླབས་པ་དེ་འདྲའི་ཁྱད་པར་ཡོང་གི་རེད། ལས་དང་སྐོན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པར་སོང་། དད་པ་དང་དམ་ཚོག་ཅེས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

སྐྱེར་བཏང་འཛམ་བུ་ཕྲིང་གི་ཚབ་སྐྱེད་རྒྱང་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་ལས་དང་སྐོན་ལམ་ཕྱན་བུ་ཡོང་གི་རེད་མ་གཏོང་། དེ་ལྟ་བུ་ཡོད་མ་རེད།

ང་རང་ཚོ་ནི་ཚོས་ཕྱོ་ད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆ་ཤོང་གི་ཡོད་དུས་ལས་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཏན་ཏན་ཤུགས་ཆེན་ཡོ་ཞིག་ཡོད་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་དད་པ་དང་དམ་ཚིག་ཅས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་སྨོན་མའི་ངོས་ནས་དམ་ཚོག་ཉམས་པ་འདྲ་པོ་བྱས་པ་ཡིན་ན། དམ་སྨིག ལཁོན་སྨིག་དང་ཉམས་སྨིག་ཅས་པ་བཤགས་ཆུ་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བསམ་པ་རྣམ་དག་དང་དད་དམ་གཡོ་བ་མེད་པ་རེད། དེ་རིང་ཀུན་སྨོང་དང་ལྡག་བསམ་རྣམ་པར་དག་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཏུན་བཞུ་ཆུས་པས་ནུས་པ་གང་མཚམས་ཤིག་ཏན་ཏན་ཡོང་གི་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ཐུ་ཆ་རྟེ་ཆེ་རེར་གྱི་ཡིན།

གཟེངས་རྟགས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སྩལ།

དེ་ནས་གསེར་གྱི་རྟགས་མ་དང་། གསེར་གྱི་འཁོར་ཡུ། གསེར་གྱི་རྟགས་མ་དེ་ནི་ལྷོད་ཁོགས་ལྷོད་ཡོ་འདུག ཇོ་མ་ཚ་རི་ནས་གསེར་གྱི་རྟགས་མའི་གཟེངས་རྟགས་ཤིག་སྤྲད་པ་རེད། ལས་བྱེད་ཁ་ཤས་ཀྱི་ལག་པ་ནས་ཤོར་ནས་ས་ལ་ལྷུང་སོང་། རྟེས་སུ་གཟེངས་རྟགས་དེ་བརྙབ་ནས་ཅུང་ཟད་སྐྱོག་འདུག དེ་རིང་གི་གཟེངས་རྟགས་དེ་འདྲ་བརྙབ་ཡོད་མ་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོ་གཅོ་བོ་དེ་ལ་དད་པ་དང་། དམ་ཚིག གཅོ་བོ་དད་པ་རེད། དད་པ་དང་ཞེན་ཁོགས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་རང་འགྱལ་ཐོག་ནས་འགྲོ་སོང་ཆེན་པོ་བཏང་ནས་བཟོས་པ་སོགས་དཀའ་ལས་ཞེ་དྲག་རྒྱབ་འདུག ཐུགས་རྟེ་ཆེ་རེར་གྱི་ཡིན།

དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སྩལ།

དེ་རིང་ཁྱེད་རང་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལ་དངོས་གནས་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་

སེམས་ཐག་ཆོད་བསྟད་མཁན་དེ་དག་གིས་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་བརྟན་པོ་བརྒྱང་བསྟད་པ་གཅིག་དང་། དཔལ་ལྡན་རང་ཆོའི་ཤོག་ཁའི་ཁྲུངས་སུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་དེ་འདུ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ནི་ཁག་ལྷོན་ནས་ཡོད་མ་རེད། དེའང་ན། ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ དང་། ༡༩༤༡ འགོ་སྟོད་ལ་ང་གྲོ་མོར་སྐྱེབས་པ་རེད། གྲོ་མོ་དགེ་བཤེས་སྐུ་གོང་མས་ཕྱག་བཏབ་པའི་གྲོ་མོ་དུང་དཀར་དགོན་པར་འདུལ་འཛིན་ཞིག་ཡོད་རེད། རྒྱལ་ཆེན་ཞི་དྲག་གམ། དོལ་རྒྱལ་ཞི་དྲག་གཉིས་ཡོད་རེད། མ་གཞི་ངས་ཞིབ་ཕྲ་བཤད་དགོས་པ་མེ་འདུག སྐབས་དེ་ནས་ང་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡༥ ནས་བརྒྱད་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༠ ཟིན་མ་ཟིན་བར་དུ་ངས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་པ་རེད། འཛམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་སྲུང་གི་སྲུང་མ་ཞེ་དྲག་རེད་ཅེས་ཀྱགས་པ་ཞེ་དྲག་ཡོད་རེད། ངས་བསྟེན་པ་རེད།

དུས་ཕྱིས་སུ་སྐྱབས་རྗེ་ཤ་ཡོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བརྒྱད་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་པ་གནང་མཁན་དགེ་ལྷག་པའི་བློ་མ་ཚད་ལྡན་དེ་འདུ་ཁ་ཤས་ཡོད་རེད། མང་ཆེ་བས་བསྟེན་གྱི་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདུ་བྱས་ནས་ངས་ཀྱང་བསྟེན་པ་རེད། གང་ལྟར་མ་ཤེས་པས་རེད། མཐོ་ས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་མ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ཆོས་འཁྲུལ་བྱུང་བས་ཁྱེད་རང་ཚོར་ཁག་ལྷོན་ནས་ཡོད་མ་རེད། ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཤེས་ཀྱི་མེད་པས་ཁག་ལྷོན་ནས་ཡོད་མ་རེད།

དེ་རིང་ཁ་སང་སྐྱིང་རྡེ། དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པ། ང་ཕྱི་རྒྱལ་ས་ཁུལ་འདུ་མིན་ལ་འགྲོ་སྐབས་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་ངོ་རྟོལ་བྱེད་མཁན་ཏ་ལམ་ཡོད་ཡོད་པ་འདུ་ཡོ་རེད། ས་ཆ་གང་སར་ཁོ་ཚོ་ཡོང་གི་འདུག འཆར་ཅན་འདུ་ཡོ་ཆགས་འདུག ངས་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ས་ཁུལ་སོ་སོར་བོད་རིགས་སྤྱི་བྱིངས་ཚོས་སོ་སོ་སོ་སོས་གདོང་ལེན་འདུ་ཡོ་བྱས་ནས་ཡོང་གི་འདུག དེ་རིང་ཁ་སང་ཁྱེད་རང་ཚོར་ལས་ཀ་

གསར་པ་ཞིག་ཚགས་འདུག ཡས་ཀ་འཕར་མ་ཞིག་སྟེབས་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་ཚགས་འདུག སྐྱིང་རྗེ། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་མང་ཆེ་བས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད། རེ་ཟུང་གིས་ཤེས་བཞིན་དུ་ཁྲད་གསོད་བྱས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཡང་བསྐུར་བ་འདེབས་མཁན་ཡོད་རེད། སྤྱིད་འདྲུག་ནང་ལ་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་རེད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་མཉེས་ཅིང་མགུ་བྱེད་པ། །རྒྱལ་བ་ཡིས་ཀྱང་མི་ནུས་ན། བདག་འདྲས་ཡོང་གི་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་རེད། དེ་བདེན་པ་རེད།

དེ་ནས་གང་མོ་ཤོར་རྒྱུ་གཅིག་ནི། དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པས་དེང་སྐབས་ངོ་ཚོལ་བྱེད་སྐབས་ང་ཏུ་ལའི་བྱ་མ་ཕྱུན་མ་རེད། ཁ་ཆེ་རེད། བོད་མི་མང་གིས་ཏུ་ལའི་བྱ་མའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་གསལ་བཤད་ཀྱི་འདུག དེ་དག་ནི་ཚད་ལས་བརྒལ་བ་འདུ་ཐོ་རེད། སྐྱིང་རྗེ། མ་ཤེས་པས་མ་རེད། དེ་ཚོའི་ཁས་བརྒྱུད་སྐུལ་འདུ་ཐོ་བྱེད་མཁན་ཚོ་ནི་ང་སྐར་ལ་མི་དག་འ་བྱས་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ལ་ཁྲད་པར་ཁྱོན་ནས་མི་འདུག བོད་པ་ཚོར་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་མཁན་ཚོར་ཁྱེད་རང་ཚོས་རྒྱང་མ་བྱེད། ང་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ན་རྒྱང་ཡང་ལངས་ཀྱི་མི་འདུག དབུ་མ་འདྲུག་པའི་ནང་ལ། གང་ཕྱིར་རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ལ་ཁྲོས་པ་ཡིས། སྤྱིན་དང་ཁྲིམས་འབྱུང་དགེ་བ་བསྐལ་བ་བརྒྱུན། བསགས་པ་སྐད་ཅིག་གིས་འཇོམས་དེ་ཡི་ཕྱིར། མེ་བཟོད་ལས་གཞན་སྟིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད་རེད།

དེ་རིང་ཞོགས་པ་བཤད་པ་ནང་བཞིན་ང་བྱང་རྒྱུད་སེམས་བརྒྱུད་ལ་ཡོད་མཁན་རྒྱལ་སྲས་མིན་ཀྱང་། ཡིན་ནའང་སྐྱོང་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་བ་དང་། བྱང་རྒྱུད་སེམས་ལ་མོས་པ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་གཟུངས་རྒྱས་གསོག་རྒྱུའི་ཚབ་ལ་

ངས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་ཤུ་བ་ཏ་ལམ་ཚར་བརྒྱ་བརྩེད་ན་ཕྱན་བྱ་མང་དྲགས་ཀྱི་མེད་དམ། ཤུ་ཡི་རྣལ་འབྱོར་ལ་སོགས་པ་གུ་དུས་ཡིན་ནའང་ངས་བསམ་བློ་གཏོང་གི་ཡོད། བྱས་ཙང་དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ནས་དེས་པ་ཐོབ་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ག་ཚོད་ཐུབ་ཐུབ་ཀྱི་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་གི་མིང་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་ཁོ་ཚོར་སྟོང་རྗེ་ཡི་འདུག ང་ལ་དམིགས་ནས་ཁོང་ཁྲོ་བཟའ་གི་ཡོད་དུས་སྔོག་པ་བསགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། བྱས་ཙང་སྟོང་རྗེ་བསམ་ནས་ཡ་ང་གི་འདུག་མ་གཏོགས། ང་ཁོང་ཁྲོ་བཟའ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེ་འདུག དངོས་སུ་མགོ་ལ་རྒྱགས་པ་དེ་འདྲ་ཞུས་པ་ཡིན་ན་གཅིག་བྱས་ན་ཁོང་ཁྲོ་བཟའ་མདོག་ཁ་ཡོ་རེད། ཥབཞད་མོ་དང་བཅས།། དེ་འདྲ་ཞིག་མ་བྱུང་གི་བར་དུ་གང་ཡང་དྲན་ཀྱི་མི་འདུག སྟོང་རྗེ་བསམ་པ་དྲན་ཀྱི་འདུག བྱས་ཙང་ཁྱེད་རང་ཚོའི་ཞ་ཡུལ་ལ་དོལ་རྒྱ་བསྟེན་མཁན་ཚོར་ཁག་ཁྱོན་ནས་ཡོད་མ་རེད། ཅེས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། འགྲེལ་བཤད་རྒྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་ཡོ་རེད། ང་ལ་ཐོག་མར་དོགས་པ་ཞིག་བྱུང་པ་རེད། ཞིབ་ཕྲ་བཤད་དགོས་པ་གང་ཡང་མེ་འདུག དོགས་པ་བྱུང་ནས་ཀ་ལམ་འདས་པའི་ཚེ་བཞི་བ་ཙམ་ཙམ་རིང་གི་ཚེ་རྒྱས་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་ངའི་མེ་རབས་དེ་རང་གི་ནང་གི་བློ་མ་དང་དགེ་བཤེས་མང་པོར་དོལ་རྒྱ་མ་བསྟེན་མཁན་དང་། དོལ་རྒྱ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་གནང་མཁན། ཡང་དོལ་རྒྱ་བསྟེན་པ་གནང་མཁན་དེ་དག་ཚང་མར་ཞིབ་འདྲུག་བྱས་ཡོང་སྐབས་དོལ་རྒྱ་བསྟེན་པ་གནང་མཁན་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་ལམ་འགྲོ་ཆེ་བ་དང་། དམིགས་བསལ་གྱི་སྤྱི་རས་ཚང་རས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ། ཡང་སྐོས་འཇམ་མགོན་བློ་མའི་བསྟན་པ་ལ་ཁྱད་ཙོག་པའི་བསྟན་པའི་བྱ་བ་ཞེ་དག་རང་མེད་པ་འདུ་ཚོ་འདྲུག ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྐྱབས་རྗེ་ཤ་ཙོང་ཁ་རིན་ཡོ་ཆེ་ངའི་བརྒྱུད་པའི་བློ་མ་རེད། དངོས་གནས་དྲང་གནས་ལམ་རིམ་དང་སྟོ་སྟྲོང་གི་བསྟན་པའི་བདག་ཡོ་རེད། ཅེ་རུ་ཀ་ཡབ་ཡཁབ་

ཡུམ་བཀའི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་རེད། གནས་ཚུང་གིས་ཀྱང་བཤད་ཡོད་རེད། ཅེ་རུ་ཀའི་དཀྱིལ་འཁོར་ལ་འདྲ་ངའི་ལག་པ་རྐྱང་དགོས་བྱས་ཡོང་ཞེས་པ་ཞིག་བཤད་ཡོད་རེད། ཐུ་མ་ཚད་ལྡན་རེད། ཡིན་ནའང་། ཚལ་ཆར་དང་པོ་ཉིད་ནས་དོལ་རྒྱལ་རང་གི་ཁ་ནས་ང་དགེ་ལྡགས་པའི་དམ་སྲི་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་ནང་བཞིན་ངོ་ཐོག་སྐྱབས་རྗེ་ཚ་ཝང་ཙོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེས་དོལ་རྒྱལ་བསྟན་པ་གནང་བའི་རྗེས་ལ་དམ་སྲིའི་ཚོ་འཕྲུལ་གྱིས་སྐྱབས་རྗེ་ཚ་ཝང་ཙོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེ་མཐའ་མ་བྱ་མ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་བདུད་ཀྱི་སྨྱལ་པ་རེད་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་ཆགས་པ་རེད། དེས་དགེ་ལྡགས་པའི་བསྟན་པར་ཚན་ཐོག་བྱང་ཡོད་རེད་དམ། དགེ་ལྡགས་པའི་བསྟན་པར་འགལ་བྱ་མང་དུ་ཕྱིན་ཡོད་རེད་ཟེར་ན། འགལ་བྱ་མང་དུ་ཕྱིན་ཡོད་རེད། བར་སྐབས་ཁམས་ཀྱི་དགོན་པ་ཞིག་གི་ལས་སྡེ་ཟུར་བཞིག་དང་ང་ཐུག་བྱུང་། རྗེ་བཙུན་དགོན་པ་དེ་སྔ་ཁོ་ཚོ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་ཀྱི་འདུག དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་པའི་སྐབས་སུ་ཁོ་ཚོའི་ས་ཁུལ་ལ་ས་སྐྱའི་དགོན་པ་དང་། རྣིང་མའི་དགོན་པ། བཀའ་བརྒྱུད་དགོན་པ་བཅས་དགོན་ཁག་ཞལ་ཆེར་ ༡༣ ཙམ་ཡོད་འདུག དེ་སྔ་ཁོ་ཚོའི་དགོན་པ་དེ་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་པའི་སྐབས་སུ་ཞར་ཚུར་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་གནས་སྣང་། དགོན་པ་ཚོ་ཆོས་ལུགས་མེ་མཐུན་པ་བྱས་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཡིན་དུས་སྤྱིན་བདག་ཚོ་ཡང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་བྱས་ནས་བསྡད་འདུག རྗེས་སུ་ངས་འདི་ནས་དོལ་རྒྱལ་དམ་བསྒགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་བརྒྱལ་ཏེ་ཐའི་རྗེས་སུ་ཁོ་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མཚམས་འཛོག་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་དགོན་ཁག་ཨ་ཡི་ ༡༣ ཡོད་པ་དེ་དག་ཚང་མ་དམ་ཚིག་མཐུན་པོ། ནང་གཙང་མ་དེ་འདྲ་ཆགས་སོང་ཞེས་དང་། དགོན་ཁག་ཚོ་དམ་ཚིག་མཐུན་པོ་ཆགས་པར་བརྟེན་སྤྱིན་བདག་ཚོ་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་དམ་ཚིག་མཐུན་པོ། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་སེམས་ཐག་ཉེ་པོ་ཆགས་པའི་གནས་སྟངས་བྱུང་སོང་ཟེར་མཁན་བྱུང་། དེ་འདྲ་རེད། བྱས་ཙང་དངོས་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ཡོང་དུས་དེ་ཞེ་ཡན་ལས་

གཙོད་ཆེ་བ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཞེ་དགུ་འདུག དེ་ནས་ང་རང་སྐྱེར་གྱི་ངོས་ནས་དོ་ལ་རྒྱལ་ལོ་ ༡༤།༦༠ བསྟེན་པ་དང་། བཀྲ་དཔྱད་རིམ་པ་མང་པོ་བྱས་ནས་མཐའ་མ་ངས་མཚམས་འཛོག་བྱས་པ་གཙང་མ་རེད། བྱས་ཙང་དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ང་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ནའང་མ་ཤེས་པ་བྱས་ནས་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་རྗེས་སུ་ཕྱིན་པ་རེད། བྱས་ཙང་ཁ་ཚོའི་གྲས་དང་ངོས་ཡིད་གནས་ཚུལ་ཤེས་པ་བྱང་ནས་བསམ་ཟློ་གཏོང་གི་རེད། ལྷག་པར་དུ་དོ་ལ་རྒྱལ་མཚམས་འཛོག་བྱེད་དང་མི་བྱེད་ཟེར་བ་དེ་ནི་སོ་སོ་སྐྱེར་གྱི་ཏྲས་གཏོགས་རེད། ང་ལ་ལས་འགན་གཅེ་ཤེ་ཡིད་རེད་དམ་ཟེར་ན། དངོས་ཡིད་གནས་ཚུལ། ང་རང་གི་ཉམས་མྱོང་ཐོག་ནས་དངོས་ཡིད་གནས་ཚུལ་གཅེ་བྱང་བ་དེ་འགེལ་བ་ཤད་རྒྱབ་རྒྱ་རྒྱ་དེ་ནི་ངའི་ཉན་ཐོས་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱ་རེད། འགེལ་བ་ཤད་རྒྱབ་ནས་ཉན་དང་མི་ཉན་ཟེར་བ་དེ་ནི་སྐྱར་སོ་སོས་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱ་རེད། དོ་ལ་རྒྱལ་དགའ་ལྷན་ཕོ་བྲང་དང་དམ་ཚོགཡིད་པ་༢རྒྱལ་བ་ལྷ་པའི་རྣམ་ཐར་ནང་ལ་སྤྲོས་དང་གསལ་ཐག་ཆོད་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ཆོས་ལུགས་ནང་ཁུལ་མི་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་རེད། མཁྱེན་བརྩེ་ཆོས་ཀྱི་ཐྲིན་གྱིས་ཁ་མདོའི་ཁ་ལགས་འཇིགས་མེད་དམ་ཆོས། ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་འགེལ་བ་པོད་གཉིས་མཇད་གནང་མཁན་ཁོང་རེད། མཁས་པའི་དབང་པོ་རེད་འདུག དེ་བཞིན་འཇིགས་བདུན་མཇད་ཡོད་རེད། ཏ་ལས་པ་རེད། ཁོང་ལ་ཕྱག་ཡིག་ཕུལ་བའི་ནང་ལ་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན་ཆོས་ལུགས་དམ་ཚོག་ཆེན་པོ་བཟོ་ཡི་འདུག་ཅེས་བཀོད་འདུག དེ་ནི་དེ་སྔའི་བོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རེད། ༢རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་ཡིས་རྩིང་མའི་ཆོས་གནང་གི་ཡོད་མ་རེད། དགེ་ལུགས་གཙང་མ་ཤུང་ཤུང་འབྲ་པོ་རེད། ཁོང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྷན་གྱིས་དོ་ལ་རྒྱལ་ཐོག་ལ་དམ་བསྒོགས་གང་འབྲ་གནང་བ་རྣམ་ཐར་ནང་ལ་གསལ་ཡོད། རྣམ་ཐར་དེ་ཡང་བོད་ལ་པར་རྒྱབ་པ་རེད། ང་ཚོས་འདི་ཁུལ་ནས་བཟོས་པ་མ་རེད།

སྐྱབས་རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེ་བྱ་མ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རེད། ལྷག་མདུན་སྐྱེས་ཀྱང་མས་སྐྱེ་ཚེ་སྟོང་ལ་ཞེ་དྲག་ཆ་འཛོག་གནང་གི་ཡོད་ཀྱང་། སྐྱེ་ཚེ་སྨད་ལ་བཀའ་སྐྱེན་གནང་ས་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། དོལ་རྒྱལ་ཐོག་ནས་ཆགས་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ཚང་མར་བྱོ་གཟི་བོར་གནས་པའི་ཐོག་ནས་ཞིབ་འཇུག་གནང་བ་ཡིན་ན་གསལ་པོ་ཞེ་དྲག་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོ་ཕར་ཚུར་འབྲེལ་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་དཔྱ་བར་དུ་གསལ་བ་ཤད་བྱས་ནས་ཕན་གྱི་ཡོད་རེད། ད་དུང་ཡིན་ནའང་གསལ་བ་ཤད་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ན་ཞིང་རྒྱ་གར་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་བག་གཡབ་པ་ཚོས་བརྟན་བཞུགས་ཕྱལ་ནས་མ་འོངས་པར་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བག་གཡབ་ལ་ཡོང་རོགས་ཞེས་གསུངས་སོང་། དེ་དུས་ངས་སྤུ་མོའི་ལོ་རྒྱུས་ཤེག་བཏང་ནས་བརྩོད་པ་ཡིན། སྤུ་མོ་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེ་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་པའི་སྐབས་སུ་ངས་འཁྲེལ་བཤད་དེ་ལྟར་བརྒྱབ་པ་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོས་གཙང་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ང་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་ལ་ཡོང་གི་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོས་གཙང་མ་ཞིག་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ང་ཤར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་ལ་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་བརྩོད་པ་ཡིན། དེ་ནང་བཞིན་བོད་ནང་ལ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་དགོན་པ་དང་ཡུལ་སྡེ། དཔེར་ན། ཚབ་མདོ་ལྟ་བུ་དོལ་རྒྱལ་ཞེ་དྲག་བསྟེན་གྱི་འདུག ཚབ་མདོ་བོད་གཞུང་གི་གཞུང་དགོན་རེད། ཡིན་ནའང་ང་འགྲོ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་ཁྱོན་ནས་ཡོད་མ་རེད། ང་འགྲོ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། བྱས་ཙང་ཁྱེད་རང་ཚོའི་གཡས་གཡོན་གྱི་དགོན་པ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་ནས་བསྡད་པ་ཡིན་ན་ང་ཡོང་ཐུབ་རྒྱ་ཁྱོན་ནས་ཡོད་མ་རེད། དེ་གསལ་པོ་ཤེས་པ་བགྱིས།

དོལ་རྒྱལ་འདེམས་ཀྱི་ཡིན་ནམ། ང་འདེམས་ཀྱི་ཡིན་གཅིག་བྱེད་དགོས་པ་རེད། གོང་དུ་བཤད་སོང་། དོལ་རྒྱལ་ཡང་བསྟེན། ལྷག་བ་རིན་པོ་ཆེར་དད་

པ་རྩེ་གཅིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དཔལ་དོལ་རྒྱལ་དང་ཀརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་འདེམས་རྒྱུའི་མཚམས་ལ་སྟེབས་ཡོད་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་འདེམས་པ་ཡིན་ན་འཁྲིག་པ་རེད། ངས་གང་ཡང་ཟོད་རྒྱུ་མེད། ཅེས་སོང་ངམ། འདི་གཅིག་བཞད་འདོད་བྱུང་།

དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྤྲིད་སྐྱས་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སྩལ།

དེ་མིན་གོང་དུ་སོག་ཞབས་དྲུང་གིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྐོར་བཤད་སོང་། ཞེ་དྲག་ཡག་པོ་རེད། ངས་དབུ་མའི་ལམ་ཟེར་བ་དེ་ནི་ཡོ་བཙུ་དྲྭ་ནས་ངས་འགན་ཟྭངས། དེ་ནས་ཡོ་ ༡༧༦༠ ལ་ང་རྒྱ་ནག་ལ་ཕྱིན། མའོ་ཙེ་ཏུང་གིས་མཚོན་པའི་འགོ་ཁྲིད་ཚོ་ཐུག གང་ལྟར་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོང་བྱས་པ་རེད། གོས་མཐུན་དོན་ཚན་ ༡༧ ནང་ལ་བོད་ལ་དམག་སྡེད་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འཛུགས་དགོས་རེད་ཟེར་བ་དེའི་ཐད་མའོ་ཙེ་ཏུང་རང་གིས་དགོངས་འཆར་གསུངས་ནས་དམག་སྡེད་ཡུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་འཛུགས་མི་དགོས་པ་བྱས་ཏེ། རང་སྤྱོང་འཛུགས་རྒྱུའི་ཐད་མའོ་ཙེ་ཏུང་རང་གིས་བསམ་འཆར་བཏོན་སོང་། སྐབས་དེ་དུས་ཡོད་པའི་བཀའ་སྩལ་ཚོ་རེད། ང་ཚོ་ཚོ་བསྡུར་བྱས་ནས་ཚང་མས་ཡག་པོ་འདུག་ཅེས་བྱུང་བ་རེད། དེ་དག་ཉམས་མྱོང་གཅིག་རེད།

དེ་ནས་ཕྱི་ཡོ་ ༡༩༥༦ ལོར་ང་རྒྱ་གར་ལ་སྟེབས་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ནེ་རུ་ལྷན་དུ་བཀའ་མོལ་མང་པོ་ཞེ་དགུ་བྱུང་ཡོད་རེད་ལ། གོ་བསྡུར་ཞེ་དགུ་བྱས་པ་ཡིན། མཐའ་མ་ང་རྒྱ་གར་ལ་བསྡད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་ཞུས་པ་ཡིན། ནེ་རུས་རྒྱ་གར་ལ་བསྡད་པ་ཡིན་ན་ནུས་པ་ཐོན་གྱི་མ་རེད། དེ་ལས་བོད་དུ་ཕར་ཕྱིན། ནེ་རུ་རང་གི་ཕྱག་ལ་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་ ༡༧ གྱི་ངོ་བཤུས་དེབ་གཅིག་བསྡུམས་ནས། ང་དེ་དུས་ Hyderabad ལ་ཡོད་རེད། ནེ་རུས་གྲོས་མཐུན་དོན་ཚན་ ༡༧ གྱི་དོན་

ཚན་ཁག་ལས་ཁ་ཤས་ལ་རྟགས་སྐྱེན་ནས་དོན་ཚན་དེའི་ཐོག་ནས་བོད་རང་གི་ནང་ནས་ཤུགས་རྒྱབ་དགོས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། དེ་མིན་གྱི་བརྟག་དཔྱད་དེ་འདྲ་བྱས་པ་རེད། མཐའ་མ་ནི་རྒྱས་དགོངས་འཆར་གནང་བ་ནང་བཞིན་ང་བོད་ལ་ལོག་པ་རེད། གང་ཡོང་ཅི་ཡོང་བྱས་པ་རེད། ཉམས་སྐྱོང་དེ་དག་བསགས་ཡོད།

གོང་དུ་བརྗོད་པ་བཞིན་ང་གྲོམོར་རྩ་བ་ཁ་ཤས་བསྡད་པ་རེད། འབྲས་སྤྱི་བློན་ཆེན་སྐབས་རེ་ལྟ་སར་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་སྐབས་དེ་དུས་ཪ་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཡོད་པར་སོང་ལ་ཕར་རྒྱབ་ཚུར་རྒྱབ་ཡིན་ནའང་། འབྲས་ལྗོངས་ལ་ཡོད་པའི་འབྲས་སྤྱི་བློན་ཆེན་ང་ཐུག་པར་སྒེའསས་ཡོད་མ་རེད། ཚལ་ཆེར་འབྲས་སྤྱི་བློན་ཆེན་ང་ཐུག་པར་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་སྐད་ཆ་བྱུང་ཡང་སྒེའསས་ཡོད་མ་རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྩེགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་སྒེའསས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་མིན་ལ་ཕར་རྒྱབ་ཚུར་རྒྱབ་རེད། སྒང་ཏོག་ནས་གྲོམོར་ཡོང་རྒྱ་ལ་ཕར་རྒྱབ་ཚུར་རྒྱབ་ཡིན་པ་ལས་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེ་དུས་འབྲས་སྤྱི་བློན་ཆེན་སྒེའསས་ཡོད་མ་རེད། དེ་དག་ཤེས་དགོས་པ་རེད། ང་གྲོམོར་འགྲོ་སྐབས་ཆབ་མདོ་ཁོར་ཚར་རྗེས་ལྷ་སར་འགྲོ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་ཚར་རྗེས་བདེ་སྐྱིད་ཀྲིང་ལ་ཡོད་པའི་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྐུ་ཚབ་སྐུ་ཞབས་སིན་ (Mr. Sinha) ཞེས་པ་དེ་རེད། ང་ཚོས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་སྐན་ཞུ་འབྱལ་རྒྱུའི་ཐད་སིན་ནས་ཨེན་ཁྲིག་ཀྲམ་བ་སོགས་རོགས་ཞེ་དགས་བྱས་པ་རེད། མཐའ་མ་ང་ལྷ་ས་ནས་ཐོན་ཡོང་སྐབས་སི་ན་ཁོ་རང་མཉམ་དུ་ཡོང་གི་ཡིན་ཞེས་དང་པོ་ལན་དེ་འདུ་འབྱོར་བྱུང་། དངོས་གཞི་ཐོན་པའི་སྐབས་སུ་འཛམ་ཐིང་དར་པོ་ལན་དེ་འདུ་འབྱོར་བྱུང་། རྒྱ་གར་གཞུང་ལ་བཀའ་འབྲོལ་ཞུ་དགོས་པས་བཀའ་འབྲོལ་མ་ཐོབ་པ་གསལ་ལ་པོ་ཞེ་དགའ་རེད། བྱས་ཙང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་རེད། དེ་ནས་བོད་ལ་སྒེའསས་ནས་དཀའ་ངལ་མང་པོ་བྱུང་བ་

ཚང་མས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་རེད། མཐའ་མ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༥ ལོར་ཐབས་གཞན་མེད་པར་རྒྱ་གར་ལ་བྱོས་ཡོང་དགོས་བྱུང་བ་རེད། རྒྱ་གར་ས་མཚམས་ལ་ཡོང་སྐབས་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་བཏང་ཞེ་ཡོང་སྐམ་ནས་དོགས་པ་ཞིག་བྱུང་། གལ་སྲིད་རྒྱ་གར་ཀྱིས་མ་བཏང་པ་ཡིན་ན་འབྲུག་ནང་ལ་འཕྲལ་ན་ཞེས་གཞུང་ཞབས་གཅིག་འབྲུག་ས་མཚམས་དང་། གཅིག་རྒྱ་གར་ས་མཚམས་ལ་བཏང་པ་རེད། རྗེས་སུ་རྒྱ་གར་ས་མཚམས་ལ་ཕྱིན་པའི་གཞུང་ཞབས་ཁོ་ཚོས་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སྐྱེ་ལེན་ཡང་གསར་རེད་ཅེས་ལན་འབྱོར་བྱུང་། དེ་ནས་སི་སངས་སངས་ཆགས་སོང་། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་རྒྱ་གར་ལ་འབྱོར་བ་རེད།

དེ་ནས་རྒྱ་གར་མ་སུ་རིར་འབྱོར་ནས་ཉི་མ་གསུམ་ཙམ་རྗེས་ལ་ནེ་རུར་མཇུག་འཚར་གཞན་ཡོད་རེད་ཀྱང་། གཙོ་བོང་ཐུག་པར་ཝེབས་པ་རེད། བཀའ་མོལ་ཡུན་རིང་ཡོ་ཞེ་དུག་བྱུང་། ངས་ནེ་རུར་ལོ་རྒྱུས་དང་རེ་འདུན་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ་ཐད་ཀར་ཚོག་གཅིག་ཤོད་སྐངས་མ་འགྲིག་པར་བརྡེན་ཁོང་རྒྱང་ཡང་ལངས་སོང་། ངས་ད་ལྟ་གསལ་ཡོ་ཞེ་དུག་དུན་ཀྱི་འདུག ཁོང་སོ་ཕ་ (Sofa) གཅིག་གི་སྟང་ལ་ཡོད་རེད། ངས་ཤོད་སྐངས་མ་འགྲིག་པར་བརྡེན་ནས་ནེ་རུས་སོ་ཕ་དེའི་སྟེང་ལ་སྡུར་མཛོད་བཞུས་ནས་གང་འདུ་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་རེད་དམ་གསུངས་སོང་། ང་གཉིས་ནང་ཚགས་ཞེ་དུག་རེད། དངོས་གནས་ཤ་ཚ་ཡོད་རེད། དེ་ནས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་ཞུས་ན་ཟེར་སྐབས་ནེ་རུས་རྒྱལ་ཚོགས་ལ་ཞུས་ན་ཕན་ཀྱི་མ་རེད། བོད་བཅིངས་བཏོལ་གཏོང་རྒྱུའི་དོན་དུ་ཨ་རིས་རྒྱ་ནག་ལ་དམག་རྒྱབ་ཀྱི་མ་རེད། ནེ་རུ་རང་གིས་གསུངས་བྱུང་། རྒྱལ་ཚོགས་ལ་ཞུས་པ་སོགས་བྱས་ནས་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་མ་རེད། རིམ་པས་རྒྱ་མི་ཐུག་ནས་སྐད་ཆ་ཤོད་དགོས་རེད། ནེ་རུ་གསུངས་པ་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འདུ་ཡོ་རེད།

རིམ་པས་ང་ཆོས་རྒྱལ་ཆོག་ལ་ཞུ་རྒྱུ་སོགས་མང་པོ་བྱས་པ་རེད། མཐའ་མ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ལོར་ང་ཆོ་རང་བཙན་རྩོད་ཀྱི་མིན། རྒྱ་གག་གཞུང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱའི་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༩ ལོར་གཏན་ལ་འཁེལ་བ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་དབང་རྩོར་ལག་ས་སྐྱ་རུ་མཁྱེན་ལག་སོགས་ཀྱི་མེ་རབས་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཚོ་བསྡུར་བྱས་ནས་མཐའ་མ་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་གཏན་ལ་འཁེལ་བ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༡ ལོ་མདུག་དང་། ༡༩༨༢ ལོར་ཏིང་ཞའོ་ཁེང་གིས་ང་ལ་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱའི་འདོད་པ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ནས་འབྲེལ་བ་ཞིག་གི་འགོ་ཚུགས་པ་རེད། དེ་ནས་བརྒྱང་བོད་ལ་གཉེན་འཕྲད་ལ་འགྲོ་རྒྱའི་ཚོ་སྐབས་བྱུང་བ་རེད་ལ། བོད་ནས་ཚུར་མི་ཡོང་རྒྱའི་ཚོ་སྐབས་བྱུང་བ་རེད། ལོ་མང་ཡོ་ཞིག་གི་ཉམས་མྱོང་ཕྱོགས་བསྡོམས་བྱས་ནས་བཤད་པ་མ་གཏོགས་བསམ་བློ་གང་ཡང་མ་བཏང་པ་དང་། ཡང་ནི་ཚྭོཁ་གིས་མི་འདེང་བ། ཡང་ནི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་མ་འདེང་བ་ཞལ་ཆར་མིན། དེ་འདྲ་བྱས་ནས་དཔྱ་དབྱ་མའི་ལམ་ཟིར་བའི་སྤྱད་བྱུས་དེ་བྱུང་བ་རེད།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་དུས་རབས་བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ། དགུ་པ་དེ་དུས་བོད་རང་བཙན་ཡིན་པ་གསལ་པོ་ཞེ་དྲག་རེད། ངས་རྒྱ་མི་དེ་འདྲ་ཐུག་སྐབས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། བོད་དེ་ཐང་ནས་རྒྱ་ཡོག་རེད་ཅེས་ངས་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ངས་ལོ་རྒྱུས་འགྱུར་བཙོས་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ལོ་རྒྱུས་ལོ་རྒྱུས་ལ་བསྟད་ཀྱི་རེད། དུས་རབས་བདུན་པ་དང་། བརྒྱད་པ། དགུ་པ་དེའི་སྐབས་སུ་བོད་རང་བཙན་རེད། སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་ཅོར་བོད་གསུམ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བཤད་བཞིན་པ་དེ་ནི་རྒྱ་རྒག་རྒྱལ་པོ། ཅོར་རྒྱལ་པོ། བོད་རྒྱལ་པོ་བཅས་རྒྱལ་པོ་གསུམ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་ཨ་རིའི་ཀོ་ལམ་སྦི་ཡ་གཙུག་ལག་མཐོ་སློབ་ནང་གི་མཁས་དབང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་དང་། ཡིག་ཆ་གཙོ་བོ་རྒྱ་ཡིག་གཞི་ལ་བཞག་ནས་ཞིབ་འཇུག་

བྱས་པའི་གྲྭབ་དོན་ལ་Empire སྟོངས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་གསུམ་འདུག་ཅེས་པ་དེ་རེད། རྒྱ་ནག་རྒྱལ་པོས་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ལ་བསམ་བློ་ཞེ་དྲག་བཏང་འདུག་ཅེས་དང་། ཏོར་རྒྱལ་པོས་དམག་གི་ཐོག་ལ་བསམ་བློ་ཞེ་དྲག་བཏང་འདུག �བོད་རྒྱལ་པོས་ཆོས་ཕྱོགས་ཐོག་ལ་བསམ་བློ་ཞེ་དྲག་བཏང་འདུག་ཅེས་བཀོད་འདུག ངེ་ཚར་བཤད་ཀྱི་འདུག ད་ཚ་ང་ཚོ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་དང་། ཉེར་གཅིག་པའི་ནང་ལ་སྟེངས་ཡོད་རེད། འཛམ་བུ་གླིང་འགྱུར་བ་ཞེ་དྲག་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་གཉིས་ཕན་ཀྱི་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་དབུ་མའི་ལམ་ཟེར་བ་དེ་རེད། ད་ཚ་ཁྱེད་རང་ཚོས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱས་ཡོད་པ་དེར་ཡིད་ཆེས་གཙང་མའི་ཐོག་ནས་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་རྗེས་སུ་འཇུག་གི་ཡོད་ཅེས་པ་དེར་ང་དགའ་པོ་ཞེ་དྲག་བྱུང་།

ཐུགས་ཨམ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སྩལ།

༼རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་པོད་ལ་ཤ་ཚ་གི་རེད། པོད་ལ་ཡན་པའི་བསམ་བློ་གཏོང་གི་རེད། པོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་འཛིན་ནས་པོ་དྲུག་ཅུ་ཙམ་ལས་ཀ་བྱས་པ་རེད། ཤན་ཡོལ་བྱས་ནས་ང་ལོ་ ༡༠ ལ་སྟེངས་པའི་སྐབས་སུ་འགྲིག་མ་སོང་ཞེས་བརྗོད་ན་སྐབས་རེ་བྱོག་ཙམ་ཡམ་ཀྱི་འདུག བསམ་པ་རྣམ་དག་བྱས་པ་ཡིན། ཡག་བྱུང་ཟེར་རྒྱུའི་ཚབ་ལ་འཐུས་ཤོར་བཏང་འདུག་ཟེར་ན་བྱོ་ཡམ་ཀྱི་འདུག ཤེས་སོང་ངམ།

བྱས་ཙང་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཏུར་ཐག་འབད་ཐག་གིས་ང་རང་ཚོར་རྩ་བའི་ལམ་སྟོན་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ཤར་བརྒྱུད་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་བ་དེར་ང་ཞེ་དྲག་དགའ་པོ་བྱུང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཟེར་ཀྱི་ཡིན།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༦ བོད་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༠ ནས་ ༡༦ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ཕྱི་ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༦ ནས་ ༡ བར་ཉིན་གསུམ་རིང་བོད་ཀྱི་ཚོས་རྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། གཡུང་དྲུང་བོན་བཅས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཟབ་ཆེན་རྣམ་པ་དང་། མཁན་པོ། ཟླ་སྒྲུལ། སྐུ་ཚབ་བཅས་འདྲས་པའི་ཚོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་པ་ཐེག་ཆེན་ཚོས་ཀྱིང་ཡོ་བྱད་ཚོམས་ཆེན་དུ་བསྒྲངས་པའི་གྲོས་གཞི་དང་གྲོས་ཆོད།

༡། །གྲོས་གཞི་དོན་ཚན་དགུ་ཅན་གྱི་ནང་གསེས་དོན་ཚན་ལྔ་པ། དམ་སྡེ་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་གཅོ་ཡོ་ཪཡོང་ས་ཪསྒྲབས་མཚོན་ཆེན་ཡོའི་དགོངས་གཞི་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་དགེ་ལྡན་ལྷན་ཚོགས། གདན་ས་གསུམ་བཅས་པའི་གྲོས་ཆོད་ནང་དོན་ལྟར་གདན་ས་གསུམ་གཅོས་ཆོས་སྡེ་ཁག་ནས། རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱིས་དེང་ལེགས་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བཞིན་ཡང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱིས་གནང་ཕྱོགས་དང་། ལྷག་པར་དུ་དོལ་རྒྱལ་ཕྱོགས་གཏོགས་པས་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྲིད་ལ་འགལ་རྐྱེན་དང་ཪགོང་ས་ཪསྒྲབས་མཚོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་མཆན་སྣད་ཀྱི་བྱ་བ་སྣ་ཚོགས་སྒེལ་དང་སྒེལ་བཞིན་པར་བྱ་ཕྱོགས་ཇི་དགེའི་སྐོར་བཀའ་བསྩར་གནང་རྒྱུ།

གྲོས་ཆོད།

༢། ཪརྒྱལ་མཆོག་ལྟ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། ཪརྒྱལ་མཆོག་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག ཀུན་གཟིགས་པཊ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ། བྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྷན།

འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོ་གྲོགས། རོར་ཁང་གསར་དམ་པ་རྡོ་རྗེ་འཛིན་ངག་དབང་བློ་གྲོས་གཞན་ཕན་སྙིང་པོ། ཁང་གསར་མཁན་པོ་ངག་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་བྱག་རིག་འཇོམ་ཆེན་མོ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་པད་འཕྲིན་ལས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་ཐོག་བརྒྱ་པ་རྗེ་བཙུན་བློ་བཟང་ཉི་མ། བློ་གྲོང་མཁན་ཆེན་པད་རྒྱ་མཚན་མཛོན་སོགས་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཚད་ལྡན་སྐྱེས་ཆེན་ཤིན་ཏུ་མང་པོས་རྒྱ་བསྟན་གཙང་མ་འཇོམ་སྡེལ་དང་སྐྱེ་འགྲེའི་བདེ་དོན་ལ་དགོངས་ནས་དམ་སྲི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ཐད་དམ་བསྒགས་མཛད་པ་དང་། ལྷག་པར་ཪརྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུའི་ཁྲད་པར་སྨོན་ལམ་ཡོག་པ་ཡིན་པ་དང་། ང་བོའི་ཁྲད་པར་དམ་སྲི་འབྱུང་པོ་ཡིན་པ། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྲད་པར་བསྟན་དང་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་འཆེ་བར་བྱེད་པ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར། གངས་ལྗོངས་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་སྲིད་ཞིར་ཪགོང་ས་ཪསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཀྱང་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་ནས་དམ་སྲི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མི་རྩང་བའི་བཀའ་སྩལ་ལམ་སྟེན་རིམ་ཕེབས་ལ། དབུ་ཁྲིད་བྱ་ཆེན་རྣམ་པ་དང་། མཁན་པོ། བྱ་སྤྲུལ། སྐུ་ཚབ་བཅས་འདུས་པའི་ཆོས་ཆོགས་ཐེངས་བཅུ་པ་སྤྱི་ཐོག་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱུ་དང་འབྲེལ་དགེ་ལུགས་ཀྱི་གདན་ས་ཁག་གི་དགེ་འདུན་པ་རྣམ་པས་དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པར་ཚུལ་ཤིང་བཞེས་ཏེ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྲེད་མཁན་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་འབྲེལ་བ་གཙང་གཅོད་གནང་བར་ཆོས་ཆོགས་འདིའི་ཐོག་ནས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་བསྒགས་བརྗོད་ཡོད།

ཁ།། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་འདྲེ་སྲིན་དང་ལྷག་པར་དམ་སྲི་གདུག་པ་ཅན་ལ་སྐྱབས་སུ་འཆའ་ན། ནང་པའི་ཆོས་ལ་འདྲུག་པའི་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་འགལ་བར་བརྟེན། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྲེད་མཁན་སྲིན་སྐོར་གང་ཡིན་རུང་། བོད་གངས་ཅན་གྱི་

ཆོས་བརྒྱད་གང་གི་འང་ཁོངས་གཏོགས་མེན་པ་ཆོས་ཚོགས་འདིའི་ཁོག་ནས་གསལ་པོ་བཟོ་རྒྱུ།

གསེ འདས་པའི་ལོ་ ཟ༧༠ ཙམ་གྱི་རིང་ཆོས་རྒྱུད་ཁག་གི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ། བྱེད་ལས་བཅས་ཀྱི་ཐད་ངོས་འཛིན་དམ་བསྒྲགས་ཏེ་གནང་དང་། དམ་སྲི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་པར་བཀྲེན་ནས་བསྟན་སྲིད་སྐྱེར་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཏེ་བྱུང་རྣམས་ཆོས་རྒྱུད་སོ་སོས་ཞིབ་འཇུག་གིས་གྲུང་བསྒྲིགས་ཏེ་སྐད་ཡིག་དང་དྲ་རྒྱ་སོགས་བརྒྱད་ལམ་འདྲ་མིན་བརྒྱད་པར་འགྲེམས་དང་། ཕྱི་ནང་གི་མི་རིགས་ཁག་ལ་དུས་རྒྱུན་རྒྱུ་མཚན་དུ་མའི་སྒོ་ནས་གསལ་བཤད་ཀྱི་ལམ་ནས་དངོས་དོན་ཇི་ཡིན་གོ་བརྡ་འཕྲོད་ཐབས་མང་དུ་རྒྱུ་བཅས་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་གཡུང་དྲུང་བོན་བཅས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཟླ་ཆེན་རྣམ་པ་དང་། ཟླ་ཆེན་སྐུ་ཚབ་རྣམ་པ། མཁན་པོ། ཟླ་སྤྲུལ་རྣམ་པ་བཅས་གདན་འཛིམས་པའི་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་པའི་གྲོས་ཆོད་དུ། བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༡༩༦ བོད་ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༦ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡ ལ།།

བོད་རྒྱལ་ཡོ་ ༡༩༦ ཕྱི་ཡོ་ ༦༠༡ རྟ་ ༥ ཆོས་ ༡༡ ནས་ ༦ བར་ཏ་སུ་སྤྱི་མགོན་ཁང་དུ་བསྐོང་ཚོགས་གནང་བའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་གཡུང་དྲུང་བོན་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཉིས་པའི་གློས་གཞི་གློས་ཆོད།

ཨཱ། །གློས་གཞི་བརྒྱད་པ། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡིད་པའི་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་རྣམས་ནས་ཤགོང་ས་ཤཀྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་མཚན་སྣད་ངོ་རྟོལ་ཞུས་དང་ཞུ་བཞིན་པར་འཆེ་མེད་ཞི་བའི་ཐབས་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདོང་ལེན་བྱ་ཐབས་དེ་དག་བཀའ་བསྩུར་གནང་རྒྱུ།

གློས་ཆོད།

ཀ། དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཆོས་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བོད་ཀྱི་ཟླ་ན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ཆོར་ས་ཤགོང་ས་ཤཀྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཞལ་ཕྱུན་གསུངས་ཚུལ་དང་ཆོས་དད་རང་དབང་བཀག་འགོག་གནང་ཚུལ་སོགས་གཞི་མེད་སྤྱོན་འཛུགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཚན་སྣད་ངོ་རྟོལ་ཞུས་དང་ཞུ་བཞིན་པར་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་གཡུང་དྲུང་བོན་བཅས་ནས་ཆོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཉིས་པ་འདི་བརྒྱུད་ངོ་རྟོལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བྱ་རྒྱ་དང་།

ཁ། མགོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་སྤྱི་རབ་པའི་ཆོས་དང་། ཡང་སྒོས་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད། དེ་ཡང་རྗེས་འཛུག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་འདི་ཕྱི་གཏན་དོན་རང་

ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེར་གཟིགས་ཀྱིས་དམ་སྲི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་གྱི་སྣང་བློང་ལམ་སྟོན་མང་དང་མང་བཞིན་པར་བཀའ་དྲིན་རྗེས་སུ་དན་ཅིང་ཡི་རངས་མངོན་པར་བསྟོད་དེ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཐོག་ནས་སུ་མཐུད་བཅོ་སྐྱང་དང་ལེན་ཚུལ་བཞིན་ཞུ་རྒྱུ།

གཅེ། དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པའི་ཕྱོགས་ནས་ཥརྒྱལ་བའི་སྐུ་ཕྱུར་གཤེད་གཞི་ཡོད་ཚུལ་གནས་ཡུལ་རྒྱ་གར་དང་ཨ་རིའི་གསང་བའི་ལས་ཁྲངས་ནས་གསལ་པོ་གསུངས་པ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་སྐབས། ཆོས་ཚོགས་འདི་ནས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་དཔལ་ལྡན་བཀའ་ཤག་དང་། དཔལ་ལྡན་བདེ་སྐྱང་ལས་ཁྲངས་བཅས་ལ་ཥཀོང་ས་ཥསྒྲགས་མཚོན་ཆེན་ཡོའི་སྐྱའི་ཉེན་སྐྱང་ཐོག་ཐུགས་སྣང་འགན་ཁྲན་ཐས་ཆེ་བར་བཞེས་ཏེ་སྟོང་གཡེར་ནས་ཡང་མི་ཡོང་བའི་ནན་ཏན་འབོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ།

ངཅེ། དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པས་ཡོད་ཀྱི་ཐུན་མེད་པའི་དབུ་ཁྲིད་སྤྱི་ཚོར་ཥཀོང་ས་ཥསྒྲགས་མཚོན་ཆེན་ཡོ་མཆོག་ལ་མངོན་སུམ་འཇོམས་མེད་ངོ་ཤེས་མཚན་སྣང་ཞུས་པར་ཆོས་ཚོགས་འདིའི་ཐོག་ནས་ངོས་ལེན་མེད་པའི་ལངས་ཕྱོགས་གསལ་སྟོན་ཀྱི་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་སྟེལ་རྒྱ་བཅས་ཀྱི་ཁྱོས་གཞི་ཁྱོས་ཆོད་དུ། རབ་གནས་ཤིང་ལུགཡོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༡༩༦ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༩ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༢༠ ལ།།

སྒེ ཅོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་གཡུང་དྲུང་བོན་བཅས་ཀྱི་ཆོས་ཚོགས།
Religious Conference of Four Major Schools of Tibetan Buddhism and Bon Tradition

ཨཨ། །བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་གཡུང་དྲུང་བོན་བཅས་ནས་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་བཏང་
བས་བོད་ཀྱི་ཐུན་མོང་ཁའི་དབུས་ཁྱིད་སྐྱོ་ཆོར་ས་ཡུལབས་མགོོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་
མངོན་སུམ་འཛེས་མེད་ཀྱིས་མཚན་སྨད་རོ་རོལ་ཁུས་དང་ཁུ་བཞིན་བང་
རོས་ལེན་མེད་བའི་ཡོངས་སྐབ་གསལ་བསྒྲགས།

དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འཚང་ས་ཆོས་བོང་ཀྱི་ཐུན་མེད་བའི་དབུ་ཁྱིད་སྐྱོ་ཆོར་ས་ཡུལབས་མགོོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་མངོན་སུམ་འཛེས་མེད་ཀྱིས་གཞི་མེད་སྐྱོན་འཕྲུལབས་དང་། མཚན་སྨད་རོ་རོལ་
ཁུས་དང་ཁུ་བཞིན་བར་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་གཡུང་དྲུང་བོན་བཅས་ཀྱི་ཆོས་
ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་གཉིས་པ་འཛིའི་ཐོག་ནས་ངོ་རྒོལ་མཐའ་ཁོབ་ཏུ་བྱ་རྒྱུ་དང་། མགོོན་པོ་གང་
ཉིད་ནས་རྒྱལ་སྤྱན་སྐྱོ་དང་། ཡང་སྐོས་བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཚབ་སྐེད། དེ་བཞིན་རྗེས་འཇུག་གཏུལ་
བྱ་རྣམས་ཀྱི་འཛི་སྐྱིའི་གཏུན་དོན་གོ་ཅར་ཐུགས་དགོོངས་ཆེ་བཞིས་ཀྱིས་དངོས་ཡོད་བའིན་བའི་
ལས་ནས་དམ་སྐོ་ངོ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ཀྱི་སྐུང་བྱང་ལས་སྐོན་གསལ་བར་མཚད་པར་བཀའ་ཉིན་
རྗེས་སུ་ངེན་ཞིང་བངས་མངོན་བསྐོད་དང་། ཁ་ཤེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་ས་བཅི་སྐྱངས་དང་ལེན་ཚུལ་
བཞིན་ཐུ་རྒྱུ་ཡིན་བའི་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་སུ། བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་
གཡུང་དྲུང་བོན་བཅས་ཀྱི་དབུ་ཁྱིད་རྒྱ་ཆེན་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ཆོས་ཚོགས་སྤེངས་བཅུ་གཉིས་པའི་
ཚོགས་བཅད་བ་སྐྱི་མཐྱེན་ནས། རབ་གནས་ཤིང་ལུགས་བོད་རྒྱ་ལོ་ ༢༡༩༢ རྒྱ་ ༥ ཆོས་ ༩ ཁྲི་
ཝོ་ ༢༠༡༤ རྒྱ་ ༦ ཆོས་ ༢༠སྐུ།

Dept. of Religion & Culture, Central Tibetan Administration, Gangchen Kyishong, Dharamsala - 176215, Kangra District, H.P, India
Tel: (+91)01892-222685/226737 Fax: (+91)01892228037 Email: religion@tibet.net Web: www.cbeta.org

གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཚོད།

སྔོན་གྲེང།

༡། །ལས་སྒོན་རྐེན་འབྲེལ་རྒྱུ་རྐྱེན་དུ་མའི་དབང་ལས་བོད་མིས་དོ་ལ་རྒྱལ་བཞེན་གསོལ་བྱ་རྒྱུ་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ཚབ་སྲིད་དང་། བོད་ལྗོངས་སྐྱེ་འགྲིའ་བའི་སྐྱིད་ལ་གནོད་གཞི་ཆེ་བ་ལྟང་རིགས་དང་། དག་སྣང་ཉམས་མྱོང་ཀུན་མཐུན་ཚད་གྲུབ་ལ་བརྟེན། ༢རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ནས་བཟུང་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱིས་དབུས་ཚད་ལྡན་སྐྱེས་མཆོག་དུ་མས་དགག་བྱ་མང་ཙམ་ལྟར། ༣གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཀྱང་བཀག་བསྟོམས་དོ་ནན་མང་དང་སྐབས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྟེས་པའི་རྩོད་མེད་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་སྐྱེས་བུ་ཡོངས་གྲགས་རྣམས་ནས་བཟུང་ཆབ་འབངས་དཀྱུས་མ་ཡན་ལྡ་ཐེ་མི་ཐེ་སྦྱི་ཡོངས་ནས་བཀའ་གསུང་དྲང་ལེན་གྱི་སྒང་ཟླང་འགལ་མེད་ཞུས་པ་ཀུན་གྱིས་མཉེན་གསལ་ཡང་། སྒར་ཙོད་ལྗོངས་ཆབ་སྲིད་ཉམས་དམས་སྐབས་དགོན་ཐེ་དང་བྲལ་སྤྱལ། ཡུལ་མི་དཀྱུས་མ་ཚུད་དོ་ལ་རྒྱལ་བ་བསྟེན་གསོལ་རྒྱ་ཁྱབ་དངོས་གསལ་རྣ་ཆེར་གྱུར་སྐབས། སྤྱི་ཧོར་༡གོང་ས་༢སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བའི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དགོངས་དྲྭ་ཁྱོག་ཞིབ་ཟབ་ནན་རྒྱུན་བསྲིངས་དང་། སྐུའི་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་གཉིས་དང་བཀའ་གྲོས་ཞིབ་མོལ་གནང་རྗེས་དགག་དགོས་རྒྱུ་མཚན་གསལ་གཟིགས་བྱུང་བསྟུན། གཞིས་བྱེས་ཙོད་རིགས་མཆོག་དམན་ཡོངས་ལ་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱ་རྒྱ་དགག་བྱ་ཆེ་ལ་དགེ་མཚན་མེད་པས་ཚང་མས་

བློང་དོར་མ་འཕྲུག་པ་དགོས་པའི་བཀའ་སློབ་གསལ་རྟེན་ ༡༥༤ ལོ་ནས་སྙལ་གནང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་བཞིན། བོད་མི་ཆེ་ཕྲ་ཚལ་མོ་ཆེས་སྐབས་དེ་དུས་ནས་ཐུར་འགྱོད་ཕྱིས་བསྟོམས་ཀྱིས་བློང་དོར་ཞུ་སྣོ་བཀའ་དགོངས་དང་མཐུན་པ་ཞུ་བཞིན་དེ་ལྟར་ཡང་། རྣོངས་ཞེན་ཅན་བཀའ་འཁྲུར་དུང་ལེན་བྱུང་མིན་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཉུང་ཤས་བྱུང་བ་རྣམས་འདུས་པའི་ལོ་ཤས་ནང་རིམ་པས་མངོན་གསལ་ཏེ་ཆེ་དང་། སྐྱ་པར་༢གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་ཁག་ལའང་དྲང་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་བརྗོད་རང་སྣང་གང་ཤར་བྱས་ཏེ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་བསྒྲུབ་ཐེབ་འོག་ཚུད་ཆུའི་ཉེན་ཁ་དངོས་བྱུང་ལ་བརྟེན། སྒར་ཡང་༢གོང་ས་༢སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་འདི་ལོ་སྒོམ་ལམ་གསུང་ཆོས་སྡེ་རྩེས་སུ་བཀའ་སློབ་ཟབ་ནན་ཁེའས་དགོངས་ལ་གཞིགས་ནས་བཅོན་ཏྲོལ་བོད་གཞུང་གིས་བོད་མིའི་སྙི་ཚོགས་ནང་༢གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་གཞིར་བཟུང་བློང་དོར་ཞུ་སྒོ་ཚགས་ཚུད་ཡོང་བའི་ཡུམ་རྩ་རྗེ་གཅིན་གྱི་མཛུག་སྒྲིང་ཞུ་དགོས་སྐབས་བབས་ཀྱི་ལས་འགན་འགངས་ཅན་དུ་སོང་། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་དང་། བཀའ་ཤག སྐུ་སྐྲིར་ཡིག་ཚང་བཅས་ནས་གསལ་བསྒྲགས་ཞིབ་འཛུག་སྡུངས་འཛིན་ནན་འཐུས་གཅད་བ་གང་ལེགས་བྱུང་འདུག་ཅིང་། དེ་ལ་བརྗེན་ནས་རྣམ་འབྱེད་ཤེས་རབ་ཀྱིས་འཕོངས་པ་རེ་ཟུང་ཙམ་ལས་དེ་མིན་བོད་རིགས་ཡོངས་ནས་རང་དོན་རང་གཅེས་ཀྱི་བཀའ་འཁྲུར་དུང་ལེན་བློང་དོར་འཛོལ་མེད་ཚུལ་བཞིན་ཞུས་འདུག་པ་ཡི་རང་བསྟུགས་བཛོད་ཀྱི་གནས་སུ་ཀྱུར། འོན་ཀྱང་གཞན་དབང་དུ་སོང་བའི་སྐྱེ་བོ་ཆེས་ཉུང་ཤས་ཤིག་གིས་རང་ཉིད་ངོ་ཐོན་མ་ནུས་ཀྱང་མིང་མེད་མེད་ཡིག་འཁྲམ་འབྱེམས་སྟེལ་དང་། ཕྱི་ཕྱིང་བའི་མི་རིགས་ཚོ་ཆུང་ཤ་ཟུང་ལ་བརྒྱུད་བསྐྱལ་གྱིས་རྒྱལ་སྐྱིའི་ནང་གཏམ་འཆལ་ཁྲབ་སྟེལ། ༢གོང་ས་ཆེན་པོར་མཆོག་སྐད་ཞུས་པ་སོགས་དང་། ཡང་རྣོངས་ཞེན་ཚུགས་ཅན་འགའ་རེས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ཆོག་འཐུས་བཀའ་འཁྲོལ་ཞུ་བའི་༢གོང་ས་ཆེན་པོར་༢སྐྱབ་ཞུ་འབྱལ་

རིགས་ཀྱང་བྱང་འདུག་པ་བཅས་བྱང་རིམ་འདི་དག་ལ་གཞིགས་ན། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྡན་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་གཞུང་གི་འདེའི་སྐོར་སྤེད་བྱས་འཛོན་ཐུབ་པའི་ཐབས་ལམ་ཞིག་གསལ་འཚོད་ཀྱི་གྲོས་ཚོད་ཅིག་བཞག་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་ཡིན་པར་མཐོང་།

གྲོས་ཚོད།

༡། སྤྱི་ནོར་ཁག་ས་ཁྲབས་མགོན་ཆེན་ཡོས་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་བདེ་དོན་ཁོ་ནར་དགོངས་ཏེ་ལོ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མི་རུང་བའི་བཀའ་སློབ་གསལ་རྟེན་འཛོམས་ཟིན་མེད་པར་སྙལ་གནང་མཛད་པར་སྤྱི་འཐུས་ལྡན་ཚོགས་ཀྱིས་གཞིས་ཏེས་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་ཁྲབས་ཁྲིན་པོ་ཆེ་ཁྲབས་རྟེ་དང་བཀའ་དྲིན་བླ་མེད་དུ་ཆེ་ཞེས་གསོལ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་ཅི་གསུང་བཀའ་བསྩལ་ཞུ་རྒྱུའི་དམ་བཅའ་བསྐྱར་ནས་འབྱལ་རྒྱུ་དང་།

༢། སྐབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་དང་། བཀའ་ཤག་བཅས་ནས་འདིའི་སྐོར་གསལ་བསྒྲགས་སྐྱ་རྟེས་གནང་བ་རྣམས་ལ་སྤྱི་ལྷན་གྱིས་ངོས་བཞེས་བསྐྱར་ནན་དང་འབྲེལ་བོད་མི་ཡོངས་ལ་དེ་མཐུན་བྱང་དོར་འཛོལ་མེད་ཡོངས་འབྲེལ་གཞུག་སྐུལ་ནས་ཡོ་ཞུ་རྒྱུ།

༣། དལ་མམ་ཁག་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སློབ་དང་། བོད་གཞུང་བཀའ་སྤྱིས་གསལ་བསྒྲགས་བྱང་འཕྲལ་བཀའ་དགོངས་དྲང་ལེན་བྱང་དོར་འཛོལ་མེད་གནང་མཁན་གྱི་དགོན་སྡེ་དང་། སྤྱིག་འཇུགས་ཁག བྱ་སྤྲུལ་དགེ་བཤེས། ཡུལ་མི་སེར་སྐྱ་བཅས་སྤྱི་སྤྲེར་ཚང་མར་ཡི་རངས་བསྟུགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ།

༩། དཔལ་བྷང་དོར་ཚུལ་བཞིན་མ་ཟིན་ཡང་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་མ་ཇོག་པར་གཞན་གྱི་རྗན་གཏམ་འོག་མགོ་བོ་རྩིངས་བསྡད་རྣམས་ལ་བོད་གཞུང་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་དང་། ལས་བྱེད་ཁག་གི་མདུན་ནས་ཥ་གོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སྩལ་རྟེ་ཐ་ཤི་ཕྱག་དེབ་དང་། སྒེ་འཛིན་འཁོར་ཐག་སོགས་ཞུས་ཏེ་ཉམས་ཞིབ་དོགས་གཅོད་ཀྱི་སྐོན་ས་ཇོག་ཡང་དག་སྟེལ་ཏེ་ཐག་གཅོད་བྱང་དོར་འཛོལ་མེད་འཕྲལ་དུ་གནང་དགོས་ཀྱི་འབོད་བསྐུལ་ཞུ་རྒྱུ།

༡༠། རེ་འགའ་བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་སྐོར་དགེ་སྦྱིན་གསལ་བཤད་གནང་བ་ཚོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་དང་འགལ་ཚུལ་གྱི་གཞི་མེད་བསྟན་གཅིལ་མཁན་རྣམས་ལ་ཚོས་ལུགས་གཞིར་བཟུང་འཇིག་རྟེན་དེགས་པ་བསྟེན་གསོལ་འོས་མིན་ལམ་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་ནི་ཚོས་ཀྱི་སྨོད་སྟོན་ཞིག་ཚོས་དད་རང་དབང་གི་གནས་ཚུལ་ལ་དོ་ཤོག་གཞར་ཡང་མེད་པའི་བདེན་དོན་གནས་ལུགས་ནན་བརྗོད་བྱ་རྒྱུ་ཞིག་ལ། ལུང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་དེགས་པ་བསྟེན་གསོལ་འོས་མིན་རྣམ་འབྱེད་བྱེད་པ་དེ་དག་ཚོས་དད་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ལ་འགལ་བྱར་ཚོ། ཚོས་བརྒྱུད་སོ་སོའི་རང་ལུགས་དང་བསྟུན་ཏེ་དཔེར་ན། ཁ་ཆེའི་ཚོས་ཁང་ནང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བརྙན་འཛོག་མི་ཚོག་པ་དང་། ནང་པས་དབང་ཕྱུག་སོགས་ལྷ་གཞན་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པ་སྐྱབས་འགྲོ་གཅིར་བའི་རྒྱུ་རབ་པའང་ཚོས་དད་རང་དབང་དང་འགལ་བར་ཐལ་ཞིང་། མདོ་དོན་སྟོན་པ་ཐུགས་རྟེ་ཅན་ཀྱིས་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཁིམས་གསུངས་པའང་འདོད་དབང་དང་། སྒེ་བཟོད། བསམ་སྒོའི་རང་དབང་བཅས་དང་འགལ་ཚུལ་གྱི་འགྲོག་བཤད་བྱེད་པ་དང་ཀུན་ནས་མཚུངས་ཤིང་། བརྒྱ་ལ་རང་དབང་ཐོབ་ཐང་ཞིག་གི་གྲལ་དུ་ཇོག་པས་མཐའ་བཟུང་གིས་ཚུད་དབང་བཏང་ནས། བོད་མིའི་འཕྲལ་ཕྱགས་ཀྱི་རྩ་

དོན་དང་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཆེད་ཁྱིམས་ལུགས་གང་རུང་འོག་བཀག་བསྡོམས་བྱ་འཐུས་ཀྱི་ཚ་རྒྱན་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྱིམས་རིན་པོ་ཆེར་གསལ་ཡོད་པའང་མཁྱེན་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན།

༦། ཡང་བདེན་པ་མིན་པའི་སྒིར་གཏམ་འགའ་ཞིག་ནང་། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བཀག་འགོག་བྱ་རྒྱུ་ཐུབ་མ་བརྒྱུད་པའི་ཕྱག་བཞེས་དང་མི་མཐུན་པ་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་མཁན་བྱུང་འདུག་པ་དེ་ཅི་ཨ་རྒྱལ་པ་སྐུ་ཕྲེང་ནས་རིམ་དང་། བོད་ཀྱི་བསྟན་འཛིན་གྲགས་ཅན་རིམ་བྱོན། ལྷག་པར་ཨགོང་མ་ཨ་སྐྱབས་མགོན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བཀག་འགོག་གནང་སྐབས། སྐབས་དེའི་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་ཡོངས་གྲགས་ཚང་མས་དགོངས་དབྱངས་གཅིག་མཐུན་ཀྱི་བློང་དོར་དང་ལེན་མངོད་པ་མ་ཟད། སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་ཨསྒེའི་ཡོངས་འཛིན་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་ཚད་ལྡན་བཙུན་བློ་བཟང་ཁྲིད་པ་མཆོག་གི་ཐུགས་དེ་རང་འདོད་ཕྱོགས་ཞེན་ཁོ་ན་ལས་གཞི་རུ་གཏན་ནས་མེད་པའི་གསལ་བརྗོད་བྱས་ཏེ་བྱེད་རྒྱུ།

༧། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་བོད་མི་འགའ་ཤས་ནས་ཁྱིམ་ཚང་དང་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་འགའ་རེར་ལྷ་སྲུང་བསྟེན་ཕྱོགས་ལ་བསྟད་པའི་བསྟད་གཅོར་དང་། ལྷ་སྲུ་རྐེན་ཚས་བཙན་འཁྱེར་བྱས་པ། ལས་བྱེད་པ་ལས་འཁྲུར་ནས་ཕྱིར་འབྱད་བྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཇུན་གཏམ་སྤེལ་འདུག་པ་དེ་དག་དངོས་བདེན་ར་འཕྲོད་འཁེར་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག ཁ་ལ་སྲིད་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་དང་འབྱུང་སྲིད་ཚེ་བྱ་སྤྱིད་དེ་རིགས་ཨགོང་ས་མཚོག་གི་དགོངས་བཞེད་དང་། བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་མངའ་བྱས་གཏམ་རྒྱུད་ནས་མིན་པ་མ་ཟད། གཞུང་ངོས་ནས་དགག་བྱ་སྤྱིན་བརྗོད་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་པས། སྤྱི་སྐེར་སུ་ཐད་ནས་དེ་རིགས་མི་འབྱུང་བའི་འབྲེལ་བསྟུལ་ཞུ་རྒྱུ།

།། མདོ་དོན། བཙན་བྱོལ་པོད་གཞུང་གི་འཛིན་སྐྱོང་དབང་བྱུས་འོག་ཡོད་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལས་ལྷུངས་ཐག་དང་། རྩེ་ཚན་ཁག་དགོན་རྩེ་ཁག་མ་ལག་དང་བཅས་པའི་ནང་དོལ་རྒྱ་བསྟེན་གསོལ་ནམ་ཡང་མི་ཚེགས་པའི་བཀོད་འདོམས་ཁྲིམས་སྒྲིག་གཞིར་བཟུང་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ཡུལ་མི་བྱེ་བྲག་པ་རྣམས་ལ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་ཚེ་པོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དང་། ལགོང་ས་མཚོགས་གི་སྐུ་ཕྲེང་འགལ་ཏེན། རྒྱ་འདྲེའི་མགོ་འཕང་མཐོ་ཏེན་བཅས་སྤུ་འགྲོ་བ་བཅས་ལྟང་རིགས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཚད་གྲུབ་ཡིན་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་བ་ཤད་ཐོག དེ་རྗེས་རྗེ་དགེའི་ཐག་ཆོད་ས་སོར་རང་འདོད་ཚར་གནང་རྒྱུ་ལས། བཙན་ཤེར་བྱ་འོས་མ་མཆིས་ཀྱང་། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཚེ། ལགོང་ས་མཚོགས་གི་སྐུ་མདུན་ནས་སྒྲིགས་ཀྱི་དབང་ལྟང་སོགས་ཞུ་བཅར་མི་འོས་པའི་འདོད་བསྟུལ་ནན་ཡོ་གནང་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་མོས་གྲོས་ཚོད་དུ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚྭན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཕྱི་ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༦ ལ།།

གོང་གསལ་གྲོས་ཚོད་འདི་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༦ ཉིན་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚྭན་ཚོགས་ཆོགས་དུས་དང་ཡོར་བགྲོ་ཟིང་ཞིབ་རྒྱས་ཐོག་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་ཞུས་པར་ཚད་འཛིན་བྱེད།

གཞུང་འབྲེལ་གློས་ཚོད།

སྔོན་གྲེང།

།།ཁོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཕྱི་བཅ་ ༦ ཚེས་ ༦ ཉིན་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་བཞག་པའི་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་བཀག་འགོག་བྱེད་ཕྱོགས་དོན་ཚན་བཀྲད་འཁོད་ཀྱི་གློས་ཚོད་དེ་བཞིན་གནད་དོན་ཚང་ལ་གསལ་ཁ་དོད་པ། སྤྱི་སྒེར་ཚང་མས་བློང་དོར་ལམ་སྟོན་དུ་བཅུང་ཚོག་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་སུ་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་བཀག་སྟོམ་བྱེད་ཕྱོགས་སྐོར་གོ་རྟོགས་གོང་འཕེལ་དང་། དོགས་གཞི་བསལ་རྒྱུར་ཞན་ཐོགས་ཆེན་ཡོ་བྱུང་འདུག་ཅིང་། གཞན་གྱི་བསྒྲུབ་བྱེད་འོག་ཚུད་པའི་ཁོད་མི་ཚད་ལྡན་མང་པོ་དང་ཁོན་གོ་རྟོགས་ཀྱིས་ལམ་ནས་ཐུ་འགྱོད་ཕྱི་ས་བསྟོམས་ཀྱི་སྒང་བློང་ཞུ་མཁན་ཏི་སྐིད་ཅིག་བྱུང་འདུག་པ་དེ་དག་དཀའ་བསུ་དང་བསྟགས་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཡང་། སྤྱི་ལྡན་ཀྱི་གློས་ཚོད་སྡ་མ་འཛོག་པའི་སྐབས་ལྟ་སྤྱང་བསྟེན་གསོལ་ལ་རྩོངས་ཞེན་ཙམ་ལས་སྤྱི་ཡི་ལངས་དེ་ཙམ་མེད་ནའང་བར་སྐབས་དེར་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་ལ་རྩོངས་ཞེན་ཅན་ཀྱི་སྤྱི་བོ་བསམ་མེད་རེ་ཟུང་ཆུ་དམར་ཀྱི་ཐད་ཀའི་ཅེད་སྤྱོད་འོག་སོང་ནས། དཔ་ཆ་དོལ་ཆུལ་ཀྱི་གནད་དོན་འདི་ཆུ་དམར་ཀྱི་སྤྱིད་བྱུས་ཀྱི་ལག་ཆ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཏེ། ཤགོང་ས་མཆོག་དང་། བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་ལ་ཆོལ་སེམས་འཆང་བའི་ཆུ་དམར་རྩེས་འབྲང་ཡོད་ཚད་དང་ཁྱེ་སྤྱང་ལག་སྤྱེལ་ཀྱིས། ཤགོང་ས་ཤ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་ཡོར་དངོས་སུ་མཚན་སྨོད་དང་།

བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་ལ་གཞི་རྩ་མེད་པའི་སྐྱོན་བརྗོད། བོད་མི་ནང་ཁུལ་རྒྱུ་དངུལ་དང་། སྟེགས་རྣ། བསྒྲུབ་བཅས་ཐབས་ལམ་རྣམ་པ་དུ་མས་དབྱེན་སྐྱོར་དཀྲུགས་ཤིང་བྱེད་བཞིན་པའི་ཐོག་དོལ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་གྲ་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོར་ཁྱབ་བདལ་གཏོང་ཐབས་བྱས་ཏེ་བོད་དང་བོད་མིའི་རྩ་དོན་ལ་གནོད་པའི་ལས་འགུལ་གང་ཐུབ་ཀྱི་འཚར་གཞི་དང་། དེའི་ཚེད་ཟད་མཐའ་མེད་པའི་དཔལ་འབྱོར་གྱི་རྒྱབ་རྟེན་ངན་བྱས་ལམ་སྟོན་བཙས་ཡོད་པ་ཁ་ཅང་གསལ་པོ་ཆགས་པ་མ་ཟད། བོད་ནང་དུའང་རྒྱ་མཚར་གྱིས་ངོས་འཛིན་བྱས་པའི་པཉ་ཆེན་ལ་ངོས་ལེན་ཆེ་བསྟོད་དང་། རྫུན་གཏམ་དེལ་བསྒྲགས་སྨ་ཚོགས་སྤེལ་བཞིན་པ་མ་ཟད། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནས་དངོས་སུ་འཛིགས་བསྐུལ་རིང་ལུགས་པའི་དྲག་སྤྱོད་ལག་བསྟར་གྱི་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་སྨ་ཚོགས་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་དག་ལ་བརྟེན། དཔ་སྐར་ཡང་ཁོ་ཚོར་གདོང་ལེན་བྱེད་སྟངས་ཐུབ་ལས་ལྷག་པའི་ཚབ་སྤྱིད་དང་ཁྲིམས་ཀྱི་རྒྱུས་ཤུགས་ལྡན་པའི་ལས་འགུལ་དོལ་རྒྱལ་ཁབ་འཁྲིར་གྱིས་བཟོས་པའི་སྤྱིད་དོན་གྱི་ངན་གཡོ་མཐའ་དག་གཙང་སེལ་མ་བྱུང་བར་སྐུ་མཐུད་བྱ་གལ་ཆེ་བས་ཚོས་ཚོད་སྦྱོན་མའི་རྒྱབ་གནོན་བྱས།　　ལས་འགུལ་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཡོང་ཆེད་སྤང་ཡང་ལམ་སྟོན་ཚོས་ཚོད་ཅག་འཛོག་དགོས་གལ་ཆེར་མཐོང་།

ཚོས་ཚོད།

༡། སྤྱི་སྡུན་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཕྱི་བཀྲ་ ༦ ཚེས་ ༦ ཉིན་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་བཞག་པའི་ཚོས་ཚོད་དོན་ཚན་ཚང་མར་ངེས་གཏན་བསྒྲུར་རྒྱུས་ཀྱིས་རྒྱབ་གནོན་ཚོས་ཚོད་ཀྱི་འབྲུ་དོན་ཐོག་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཐུགས་སྡང་བསྒྲུབ་བསྐུལ་བྱེད་རྒྱུ།

༢། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་གྱི་ཉེས་སྐྱོན་གསལ་སྟོན་གྱིས་དྲིལ་བསྒྲགས་སུ་

མཐུད་རྒྱན་བསྲིངས་དང་། དེའི་སྐོར་ཡིག་ཆ་དང་། སྒུ་འཛིན་འཁོར་ཐག་སྒོག་བརྟན་འཁོར་ཐག་བཅས་མང་ཚོགས་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་ཐོབ་ཐབས་དམ་དོན་བྱེད་རྒྱུ།

༣། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཉང་ཤས་ཀྱིས་རྒྱ་དམར་དང་ངན་པ་ལག་སྤྲེལ་གྱི་ཕྱི་ནང་གང་སར་ལས་འགུལ་སྣ་ཚོགས་སྤེལ་བཞིན་པ་འདི་དག་ལ་ཁྱིམས་མཐུན་གྱི་གདོང་ལེན་འཐུས་ཤོར་མེད་པ་བྱེད་རྒྱུ།

༤། བདེན་པ་མེད་པའི་རྫུན་གཏམ་གྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་མང་ཚོགས་མཐོ་སྐོར་བསྒུ་བྱེད་ཀྱི་ལས་དོན་ཁག་ལ་ཚད་ལྡན་གྱི་གསལ་བཤད་ལན་འདེབས་སུ་མཐུད་བྱེད་རྒྱུ།

༥། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མི་བྱེད་མཁན་རྣམས་ལ་འཇིགས་བསྐུལ་དྲག་གཉེན་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བརྟལ་བཤེགས་བཏང་དང་གཏོང་འཚར་ཡོང་བཞིན་པ་རྣམས་ལ་ཉེན་སྲུང་དང་། གདོང་ལེན། ཁྱིམས་མཐུན་སྲུང་སྐྱོབ་ཐོབ་ཐབས་དམ་དོན་བྱ་རྒྱུ།

༦། ལྷག་པར་གདན་ས་ཁག་ཏུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ལ་དགག་བྱ་དོ་དམ་སྟོན་ཡོད་རྣམས་ཉམས་ཅམས་མེད་རྒྱུན་གནས་ཡོང་ཐབས་དང་། དོ་དམ་ཚད་ལྡན་མ་བྱུང་བ་རྣམས་སུ་རིམ་པས་དོ་དམ་ཚད་ལྡན་སྒྲིག་སྦྱོལ་སྤྱི་མཚུངས་ཡོང་ཐབས་ཁུངས་སོ་སོའི་མཁན་བློ་ལས་སྟེར་དང་། དེ་ཁྱིད་དགེ་ཚན་ཁག་བརྒྱུད་གཞིན་བསྒུལ་མུ་མཐུད་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ལྷག་པར་གྱ་རྒྱུང་ཉམ་ཆུང་འགའ་ཤས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བའི་བཙན་འོག་ཏུ་ཚུད་དེ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་གདན་སའི་སྤྱི་སྒྲིག་བརྩེ་འཁྲུང་མ་ཐུབ་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་བཙན་འོག་ལས་ཐར་ཐབས་ཀྱི་ཁྱིམས་མཐུན་མཐུན་འགྱུར་དང་ཚན་ཁོག་བྱེད་རྒྱུ།

།། དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བ་འགའ་ཤས་ལ་རྒྱ་དམར་ཀྱིས་སྲིད་དོན་ཆེད་འགོ་འདོན་རྒྱབ་སྐྱོར་དང་། བོད་ཕྱི་ནང་དུ་ཁོ་ཚོའི་ལས་འགུལ་ལ་མཐུན་འབྱུར་བྱས་པའི་ངེས་ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་དེར་གདོང་ལེན་དང་དགག་བྱ་ནུས་ཤུགས་ཐོན་པ་བྱེད་རྒྱུ།

།། དཔྱོན་གནས་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་དང་ཆ་རང་འདོད་ཀྱིས་མཆམས་འཛོག་བྱེད་འདོད་ཡོད་རིགས་ལ་ངོས་ལེན་དང་། ཁོ་ཚོར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དཀའ་ངལ་མེ་འབྱུང་བའི་མཐུན་འབྱུར་བྱེད་རྒྱུ།

།། ལགོང་ས་མཆོག་གི་སྡུགས་ཀྱི་ཚོས་འབྲེལ་དང་། སོ་ཐར་ཀྱི་བསླབ་སྡོམ་སྐྱལ་རིགས་རྣམས་སུ་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བ་འཛུལ་ཞུགས་མེ་ཡོང་བའི་དབྱེ་གསེས་སྟོང་མེད་དམ་དོན་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱུ།

།།ཉ ས་གནས་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དབྱས་འབྲེལ་ཡོད་ཁག་ལ་ཁོ་ཚོའི་གནས་ཚུལ་གསལ་སྟོན་བྱེད་ཆེད་མང་ཚོགས་ནས་གནས་ཡིག་གང་མང་གཏོང་རྒྱུ།

།།། ཕྱག་པར་མང་ཚོགས་ནང་གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པའི་ཚོགས་པའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་དང་གང་ཟག་སྣེར་བཅས་ཚང་མས་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བ་ཁག་སྟོམ་ཚད་ལྡན་ཡོང་ཐབས་ཆེད་ལགོང་ས་ཆེན་ཡོའི་བཀའ་སྩལ་སྡུ་རྗེས་དང་། བཙན་བྱོལ་བོད་གཞུང་གི་གྲོས་ཚོགས་དང་། འཇིན་སྐྱོང་སྡེ་ཚན་ཁག་གི་ལམ་སྟོན་སྡུ་རྗེས་ཀྱི་འབྲུ་དོན་དང་འགལ་མེད་ཐོག་ཞེ་འཇམ་ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་རྒྱུན་སྐྱོང་ཡོང་ཐབས་དང་། ཕ་རོལ་ཡོའི་ངན་གཡོའི་དབང་གིས་ལས་འགུལ་དེ་ཚོའི་ཐོག་ཐལ་ཆ་དང་སྐྱོན་གནད་ཡོང་གཞིའི་གཡོ་བྱུས་ལ་སྦྱང་གྱང་འཇོམས་ཏོས་ངོས་འཇིན་དང་། གདོང་ལེན་མ་འཕྲུག་པ་བྱེད་རྒྱུ་བཅས། གོང་

གས་ལ་དོན་ཚན་ཁག་ལ་གཞུང་མང་སྐྱར་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་སྤྱི་དོན་ཕྱ་ཀྱ་མཉམ་འདེགས་དགོས་པའི་གཞིན་བསྒྲལ་དང་ལམ་སྟོན་གྱི་སྤྱི་མོས་སམ་མང་མོས་གྲོས་ཆོད་དུ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༧ ལ།

སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཞི་པར་བགྲོངས་ཞིང་རྒྱས་ཐོག་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་ཞུས་པར་ཚད་འཛིན་བྱེད། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༧ ལ།

གཞུང་འབྲེལ་གློས་ཆོད།

སྔོན་གྲེང།

༡། ། །

བའི་སྐུ་ཕྱེ་བཅས་པས་བསམ་ཞིབ་དོ་སྣང་མེད་པར་དོལ་རྩལ་བསྟེན་གསོལ་བྱ་རྒྱུར་མུ་མཐུད་མཁྱེགས་བཟུང་ཚུ་ཚུགས་བྱས་པ་ནི་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྟན་གྱི་རྟ་བའི་ཐུམའི་གསུང་ལ་བསྒོ་བ་རྣར་གཟེབ་དང་། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ལོག་པའི་བྱེད་བབ་ཐ་ཤལ་ཅོལ་ཆུང་འདི་རིགས་ལ་སྤྱི་འཐུས་ལྟན་ཚོགས་སྒོ་ཡམ་ཚད་མེད་བྱུང་།

རྩལ་སྤྱིའི་དགེ་ལྟན་ལྟན་ཚོགས་དང་། གདན་ས་ཁག་གི་མཁན་ལས་རྣམ་པའི་སྡུ་རྗེས་ཀྱོས་ཆོད་རྣམས་ལག་བསྟར་ཡོང་ཆེད་དགེ་འདུན་སྤྱི་སྐོར་གྱི་བསམ་ཚུལ་དང་ལས་འགུལ་བཅས་ལ་གཟེགས་ཀི། ཉེ་ལམ་སྤྱི་ནོར་ཪཡོང་ས་ཪསྒྲབས་མཚོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡོངས་ཚོགས་མོན་རྒྱུ་གཞིས་ཆགས་སུ་ཆེབས་སྐྱུར་བསྒྲུངས་སྐབས་དཔོངས་འཚར་ཇི་ལེབས་ལ་དགེ་ལྟན་ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་མཁན་ལས་སྤྱི་འདུས་མང་དང་བཅས་པས་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་ཡོངས་གཞིས་ཁག་གི་དགེ་ལྟན་པའི་དབོན་པ་གྲྭ་ཚང་བཅུ་བཞིའི་ནང་ཚུ་ཤིང་བཞེས་པའི་ལམ་ནས་མང་མོས་འོས་བསྟུ་གནང་བར་དོལ་རྩལ་བསྟེན་གསོལ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་རྒྱུ་དང་། མཚམས་འཇོག་མི་བྱེད་མཁན་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ལ་མཉམ་སྤྱོད་མི་བྱེད་རྒྱུའི་ཐབ་གཅོད་ལ་རྩལ་སྐྱིན་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་བྱུང་འདུག་པ་ནི་གཏམ་བཟང་གི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།

ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་རྩ་ནག་གཞུང་གིས་སྤིད་དོན་གྱི་ལག་ཆར་དོལ་རྩལ་རྩེས་འབྲང་པའི་བྱེད་གཏེ་རྣམས་ལ་དངོས་ཀྱིས་བསྒུ་བྱེད་བྱས་ཏེ་ཁྱྀ་སྤྱང་ལག་སྤྲེལ་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གང་སར་ལས་འགུལ་སྣ་ཚོགས་ཁྲབས་སྤེལ་བྱེད་བཞིན་པ་བཅས་ལ་གཞིགས་ཏེ་སྤྱི་འཐུས་ལྟན་ཚོགས་ནས་གྲོས་ཆོད་བསྐྱར་སྒྲིན་ཞིག་འཛོག་རྒྱུ་དུས་ཀྱི་དགོས་མཁོར་མཐོང་།

གྲོས་ཚེད།

༡། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༦ ཉིན་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་དང་པོར་བཞག་པའི་སྤྱི་མོས་གྲོས་ཚེད་ཨང་ ༡༦།༡།༩༦།(ཅ) ནང་གསལ་ཀྱི་དོན་ཚན་བརྒྱད་དང་། ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་སྐབས་བཅུ་གཉིས་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྡན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཞི་པར་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་བཞག་པའི་གྲོས་ཚེད་ཨང་ ༡༦།༡།༩༧།༣༧ ནང་གསལ་གྱི་དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་བཅས་ལ་བསྒྲུར་ནས་ཀྱིས་རྒྱབ་གནོན་དང་སྦྱགས། གྲོས་ཚོད་ཀྱི་འབྲུ་དོན་རྣམས་ལ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཐུགས་སྣང་བསྒྲུར་བསྒུལ་བྱེད་རྒྱུ་དང་།

༢། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་འོས་མིན་གྱི་ལམ་སྟོན་གནང་བ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་བསྲེས་བསྐྱངས་མི་འབྱུང་ཆེད་ཚོས་ཀྱི་སྟོབ་སྟོན་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། ཚོས་དང་རང་དབང་ལ་དངོས་ཨུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་དོ་ཤོག་བྱུང་དང་འབྱུང་གཞི་གཏན་ནས་མེད་པའི་བདེན་པའི་གནས་ལུགས་ནན་བརྗོད་ཐོག་ལམ་སྟོན་འདི་དག་གིས་ཚོས་དང་རང་དབང་འཕྲོག་ཚུལ་ཀྱི་ཡོག་བཤད་ལ་སྐྱེ་བོ་སུ་ཡང་དབུ་མེ་འཁོར་བར་རང་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ཟློང་དོར་དབྱེ་མཁྱེན་པ་དགོས་པའི་གསལ་འདེབས་ནན་པོ་ཞུ་རྒྱུ།

༣། དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་གསོད་ཁྲག་སྤྱོར་དང་། རྟུང་རེག མེར་སྲེག་སོགས་ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་ནག་ཉེས་དང་། འཇིགས་སྐུལ་རིང་ལུགས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་སྲེལ་དང་སྲེལ་བཞིན་པ་རྣམས་ལ་བོད་མི་དང་། གནས་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་ཡུལ་མི་རྣམས་ཀྱིས་སྣང་མེད་བཏང་སྙོམས་སུ་མ་ཐུག་པར། དོ་སྣང་

ངོས་འཛིན་འཕྲུག་མེད་ཀྱིས་ཁྱིམས་མཐུན་གྱི་གདོང་ལེན་ནུས་པ་ཐོན་པ་སྟེ་མཐུད་གནང་དགོས་ཀྱི་བསྐུལ་ལྟུག་ཞུ་རྒྱུ།

༥། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་སྒྲོ་སྐོས་དམན་པའི་ལས་ཀྱི་སྟེ་མོ་བ་ཁག་ཅིག་ནས་ཆོས་ལ་དུག་ལྟར་ལྟ་བའི་དམར་ཡོའི་རིང་ལུགས་ཀྱི་གདོང་འབག་དབྱལ་ཏེ། ཆོས་བྱེད་པའི་ནང་སིམ་འཛུལ་གྱིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བའི་བྱེད་གཏེ་ཁག་ཅིག་ཡོད་རིགས་ནང་ཁྱལ་ཁ་བྱལ་དང་། ལྷོང་ས་ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོར་ངོ་ཤོལ་མཆན་སྒོད་བྱ་རྒྱའི་ལག་ཆར་བེད་སྤྱོད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ལ། གཞིས་བྱེས་ཡོད་མི་ཡོངས་དང་། དྲང་བདེན་ལ་དགའ་བའི་འཛམ་གླིང་མི་རིགས་ཚང་མས་ངོས་འཛིན་འཕྲུག་མེད་ཐོག་བློང་དོར་མཛད་ཕྱོགས་མ་ཧོར་བ་དགོས་པའི་གསལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ།

༦། རྒྱལ་སྤྱིའི་དགེ་ལྡན་པ་ལྷན་ཚོགས་དང་། གདན་ས་ཁག་གི་མཁན་སྒྲོབ་ལས་སྒེ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཡོས་ཆོད་ཐུ་རྟེས་རྣམས་ཚུལ་མཐུན་ལག་བསྟར་ཡོང་ཐབས་སུ་འདུས་མང་ནས་ལས་འགུལ་ཅི་རིགས་བྱུང་བའི་སྐབས་ཞིག་ལྷོང་ས་ལྷུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མོན་ཐྲོ་འདོད་ཀུ་ཕྱིང་དུ་ཆེབས་སྐུར་སྐབས་དགོངས་འཆར་རྗེ་གནང་ལ་དགེ་ལྡན་པའི་གདན་ས་ཁག་གི་དབུ་ལས་འདུས་མང་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་སྤྱི་མོས་ལྟར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མཆམས་འཛོག་བྱེད་མི་དང་། མཆམས་འཛོག་མི་བྱེད་མཁན་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ལ་མཉམ་སྤྱོད་བྱེད་མེན་བཅས་ཀྱི་སྐོར་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་དགོངས་དོན་ལྟར་ཚུལ་ཤིང་འགྲེམས་པའི་ལམ་ནས་མང་མོས་འོས་བསྡུ་གནང་སྟེ། ཚུལ་ཤིང་བཞེས་མཁན་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མི་བྱེད་པ་དང་། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་རྣམས་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ལ་མཉམ་སྤྱོད་མེ་བྱེད་པའི་ཐག་གཅོད་བྱུང་འདུག་པར་

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཡི་རངས་བསྟུགས་བརྗེད་དང་འབྲེལ། མང་མོས་འོས་བསྡུའི་གྲུབ་དོན་ལག་བསྟར་བྱེད་ཕྱོགས་བོད་གཞུང་ཚོས་རེགས་ལས་ཁུངས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༣ འཁོད་པའི་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་ནང་དོན་རྣམས་འབྲེལ་ཡོད་ཚོས་སྤེ་ཡོངས་ནས་ལག་བསྟར་རྒྱུན་འཁྱོངས་དགོས་པའི་གཞིན་བསྒུལ་ནན་ཡོ་ཞུ་རྒྱུ་བཅས་ཀྱི་སྤྱི་མོས་སམ་མང་མོས་གྲོས་ཚོད་དུ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།།

གོང་གསལ་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཚོད་འདི་བཞིན་སྐབས་བཅུ་བཞི་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ཐུ་པར་བགྲོ་སྒྲིང་ཞིབ་རྒྱས་ཐོག་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པར་ཚད་འཛིན་ཞུས། སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ ༢༠༠༩ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ ལ།།

གཞུང་འབྲེལ་གློག་ཚེད།

སྔོན་གྲོང།

ཀཀ། །རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུས་ཀ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དང་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་ཀྱི་སྐྱེས་མཆོག་དུ་མས་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། སྐྱེ་འགྲོའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་གནོད་གཞི་ཆེ་བའི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ལ་དམ་བཙན་གས་མངོད་པ་ལྟར། སྤྱི་ནོར་ཀགོང་ས་ཀ སྐྱབས་མགོན་ཀ རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཀྱང་བཀྲ་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་ཟབ་ནན་མཐིལ་ཕྱིན་མངོད་རྟེས་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་བདེ་དོན་ལ་གཅིག་ཏུ་དགོངས་ནས་དམ་སྲི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མི་རྣང་བའི་བཀའ་སྩལ་གསལ་རྟེན་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པར་བརྟེན་བོད་མི་ཆེས་ཉུང་ཤས་ལས་ཀྱང་བསྟེན་བཅོས་ལ་དམ་བཙན་ཞི་བཞིན་ཡོད་པ་དང་དུང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ལ་རྩོངས་ཞེན་ཏ་ཅང་ཆེ་བའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀྱང་ཚང་དོར་མི་འཕྲུག་པ་འབྱུང་ཐབས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྡན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༦ དང་། ༡༩༥༧ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༧ ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༥ བཅས་སོ་སོར་གཞུང་འབྲེལ་གློས་ཚོད་ཁག་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་ཡོད་པའི་འབྲུ་དོན་བཞིན་གཏན་ས་ཁག་གི་ཚོས་བོད་མི་ཆེས་སྐྱ་ཕལ་མོ་ཆེས་སྐང་ཟིང་ཚུལ་བཞིན་ཞུས་དང་ཞུ་བཞིན་པར་ཡི་རངས་བསྟགས་བརྗོད་ཞུ་འོས་ཀྱི་གནས་སྟུ་ཡོད་ཅིང་།

ཡང་ཟིང་དོར་གྱི་གནས་ལ་རྩོངས་ཤིང་བོད་བསྟན་སྲིད་དང་། ༢རྒྱལ་བའི་

སྐུ་ཕྱེ་དང་བཅས་པར་བསམ་ཞིབ་དོ་སྣང་མེད་ཁར། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྲིད་དོན་གྱི་ལག་ཆར་དཏུལ་དངོས་ཀྱིས་མགོ་སྐོར་བསྒུ་བྱེད་འོག་ཚུད་པ་ཉང་ཤས་ཀྱིས་རང་ཉིད་མ་ཟད། མི་རིགས་གཞན་ལའང་བརྒྱུད་སྐུལ་བཅས་ཀྱི་ལམ་ནས་ཕྱི་ནང་གང་སར་གོ་སྐབས་འདྲ་མིན་བཟུང་སྟེ་ལས་འགུལ་སྣ་ཚོགས་སྤེལ་དང་སྤེལ་བཞིན་པ་དང་ཉེ་བའི་སྟོན་དུའང་འཛམ་གླིང་བདེའི་དེད་དཔོན་སྤྱི་ནོར་ཪགོང་ས་ཪསྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་བསྟན་འགྲོའི་དོན་དུ་ཞི་རིར་ཆེབས་སྐྱུར་བཀའ་དྲིན་བསྒྲུབས་སྐབས་ཞི་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་སྣན་ཞ་རན་སི་སི་ཀོ་རུ་ནང་ཆོས་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་མི་རྟོགས་པའི་མྱ་ཉུང་ཤས་བའི་ནང་སྤྱི་ནོར་ཪགོང་ས་ཪསྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་གཞི་མེད་ཀྱི་མཚན་སྨོད་ཞུ་བའི་བྱ་སྤྱོད་འདི་རིགས་ལ་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་ཡོངས་དང་། དང་བའེན་དང་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་འཛམ་གླིང་མི་མང་ཀུན་གྱིས་ངོས་འཛིན་གསལ་པོའི་ཐོག་ནས་གྲོས་ཆོད་སྟ་མ་རྣམས་མཇུག་གཅོད་དང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད་བསྒྲུབ་སྟོན་ཞིག་འཛོག་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ་དགོས་མཁོ་གལ་ཆེར་མཐོང་།

གྲོས་ཆོད།

༡ཀ སྤྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ དང་ ༡༩༥༧ དེ་བཞིན་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠ ལོ་བཅས་ཀྱི་གྲོས་ཆོག་ཆོགས་ཆོགས་དུས་ཁག་གི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐྱན་ཆོགས་ནས་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་བཞག་པའི་གྲོས་ཆོད་ཁག་གི་འབྲུ་དོན་རྣམས་ཐུགས་སྣང་ཆེན་པོས་བསྒྲུབ་བསྐྱལ་མཇུག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན།

༡ཀ སྤྱི་ལོ་ ༡༠༠ ལོར་བོད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། གཡུང་དྲུང་བོན་བཅས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཚ་ཆེན་རྣམ་པ་དང་། མཁན་པོ། ཆུ་སྤྲུལ། སྐུ་ཚབ་བཅས་

འདུས་པའི་ཚོས་ཚོགས་ཐེངས་བཅུ་པའི་གྲོས་ཚོད་དོན་ཚན་ལྟ་པའི་ནང་གསེས་ (ཁ) པར། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་འདྲེ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དམ་སྒོ་གདུག་པ་ཅན་ལ་སྐྱབས་སུ་འཆའ་ན། ནང་པའི་ཚོས་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོ་དང་འགལ་བར་བརྟེན། དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་སྤྱི་སྟེར་གང་ཡིན་རུང་། བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཚོས་བརྒྱུད་གང་གི་འང་ཁོངས་གཏོགས་མིན་པ་ཚོས་ཚོགས་འདིའི་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་བཟོ་རྒྱུ། ཞེས་གསལ་དོན་བཞིན་གྲོས་ཚོགས་འདི་ཐོག་ནས་ཀྱང་དེ་དོན་ལྟར་ངེས་ཤེས་གསལ་པོས་ཕྱི་ནང་གི་མི་རིགས་ཁག་ལ་དངོས་དོན་རྟེ་ཡིན་གོ་བརྡ་འཕྲོད་ཐབས་ལ་ཚང་མས་འཁུར་མཉམ་ལེན་བྱ་རྒྱུ།

༣། དོལ་ཆུལ་རྗེས་འབྲང་པ་རྣམས་ཀྱི་བྱེད་བབ་འདི་རིགས་ནི་དཀྱལ་དངོས་ཀྱི་ཁེ་ཕན་ཁོ་ནའི་བསྐུལ་བྱེད་འོག་བོད་མི་ནང་ཁུལ་དཀྱག་ཤེང་དང་། ༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་གཞི་མེད་ཀྱི་མཆོན་སྣང་ཤུར་འདེབས་ཤུ་བ་སོགས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལག་ཆ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བཞིན་ཡོད་པ་ལས། ཚོས་དད་རང་དབང་ཡོད་མེད་ཀྱི་གནད་དོན་དང་འབྲེལ་བ་སྤུ་ཙམ་མེད་པ་གྲོས་ཚོགས་འདི་ཐོག་ནས་ངོས་འཛིན་གསལ་པོ་བྱ་རྒྱུ་དང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ད་གོས་མཁའི་གཡོ་བྱུས་འོག་དྲིན་ལན་ཡོག་འཇལ་དང་། ལས་འབྲས་རྩེས་མེད་ཀྱིས་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པར་གཞོད་ཚབས་ཅན་གྱི་བསམ་མེད་དོལ་ཆུལ་རྗེས་འབྲང་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཡོ་རྒྱས་ཐོག་གི་ནག་ཉེས་ཅན་ལའང་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ།

༤། ཞི་རི་དང་རྒྱ་གར་གསང་ལས་ཁང་ནས་ཀྱང་༸གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱུར་སྐུ་ཤུ་བཏབ་ནས་བྱ་གལ་ཆེ་བའི་སྐན་གསན་བྱུང་ཡོད་པས། བོད་མིའི་སྲིག་འཇུག་གས་དང་། བོད་མི་ཡོངས་ཀྱིས་རྗེ་གསང་རྩོན་ཡོས་ཕྱུར་གྱི་མཉམ་འདེགས་བྱ་ཕྱོགས་དང་། ལྷག་པར་སྤྱི་ཚེར་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཆིབས་

སྒྲུར་སྐབས་རྒྱ་གར་དབུས་སའི་གཞུང་དང་། བདེ་སྐྱང་ལས་ཁུངས། ས་གནས་སོ་སོའི་བོད་མིའི་སྒེའུ་འཕྲོགས་དེ་བཞིན་ཕྱིའི་ཡུལ་གྱི་གཞན་གང་སར་ཆེབས་སྒྲུར་བཀའ་དྲིན་སྐྱོང་སྐབས་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཡུལ་ལུང་སོ་སོའི་འབྲེལ་ཆགས་སོ་སོར་སྟོན་ཚུད་ནས་འབྲེལ་ཡམ་དམ་གཟབ་ཀྱིས་སྐུ་ཕྱེའི་སྐུང་འདོམས་ཞུ་སྐོར་ཐུར་ལས་ལྷག་པའི་དམ་གཟབ་བྱ་རྒྱུ།

༥། ཉེ་སྟོན་ཨ་རིའི་གྲོང་ཁྱེར་སྣན་ཚ་རྣ་སི་ཀོ་རུ་དོ་ལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པའི་བྱ་སྐྱོད་དོན་ཆུན་གྱི་འབྱུང་རྩ་དེ་ཡིན་སྐོར་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གིས་ཞིབ་འཇུག་མཐེལ་ཕྱིན་གནང་སྟེ་སྒང་འདི་རིགས་མི་འབྱུང་བའི་ཡམ་སྟོན་དང་བཀོད་ཁྲབ་ནན་པོ་གནང་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་སྐྱེ་མིས་སམ་མང་མིས་གྲོས་ཆོད་དུ། བོད་མི་མང་སྐྱེ་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༧ ལ།

གོང་གསལ་གྲོས་ཆོད་འདི་བཞིན་སྐབས་བཅོ་ལྔ་པའི་བོད་མི་མང་སྐྱེ་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༧ པའི་ཐོག་སྐྱེ་མིས་ཀྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པར་ཚད་འཛིན་བྱེད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡༧ ལ།།

དཔལ་ལྡན་བཀའ་ཤག་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ རྟ་ ༥ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་སྐྱེལ་བའི་གསལ་བསྒྲགས།

ཨཱཿ ། རང་རེ་གང་ས་ལྷོར་ཡོད་མི་རྣམས་ནས་འདས་པའི་ལོ་བཞི་བཅུར་ཉེ་བའི་རིང་སྐྱེ་ནོར་ཁ་ཤཱཀ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་དབུ་ཁྲིད་འོག་མི་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གཉིས་ལྷག་ཙམ་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པའི་ཡོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་བདག་དབང་ཡོངས་ཐོབ་བཟུང་གསོ་ཡོང་ཐབས་དང་། ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་གནས་ཡོང་ཐབས། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རང་རེའི་རེག་གཞུང་སྤྱོད་སྐྱོབ་མི་ཉམས་གོང་མཐོར་སྤེལ་ཐབས་བཅས་སུ་སྟིང་སྟོབས་དང་རྣམ་དཔྱོད་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་འཐབ་ཚོད་བརྟན་བདེན་མཐའ་གསལ་ལ་ཉེ་བའི་དུས་བབ་བཟང་ཡོ་ཞིག་འཆར་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། འཛམ་གླིང་ཐོག་བཙན་བྱོལ་བ་འདུ་འདུའི་ནང་ནས་གཞན་དང་མི་འདུ་བའི་བསྟུན་བརྩོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པ་འདི་བྱུང་ཡོད། འོན་ཀྱང་རང་རེར་དཔྱ་མཐའ་ཐུག་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཐོག་མེད་པའི་ཁར། དཀྱུད་གཟུགས་ཅན་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་འགལ་རྐེན་བར་ཆད་སྣ་ཚོགས་ཡོང་དང་ཡོང་བཞིན་ཡོད་པ་འདི་རང་རེས་ངོས་འཛིན་གསལ་པོར་ཐུབ་པ་བྱེད་དགོས།

སྐྱེ་ནོར་ཤཱཀ་ས་ཤཱཀྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་འགལ་རྐེན་འདི་དག་གི་ཐད་ལ་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུད་ཏོག་ཞིབ་མཐར་ཕྱིན་གནང་བའི་སྐིང་པོ་གཅིག་ནི་ངོ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་བསྟན་སྲིད་གཉེར་དུ་གཏད་པའི་སྤྱང་མ་དམར་ནག་གཉིས་དང་། རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་སྤྱང་དམ་

ཅན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་སོགས་ལ་ཡོག་ཐུག་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་མ་ཟད། བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལ་ཕན་མེད་གནོད་ཉེན་ཆེན་དུ་འགྲོ་བ་གསལ་པོར་གཟེགས་ཏེ་༡གོང་ས་མཚོག་གིས་ ༡༧༨ ལོ་ནས་མཚམས་འཛོག་གཅོང་མ་གནང་བ་དང་། རང་ཅག་རྣམས་ལའང་དེ་དག་གནས་བབ་ལས་བརྒལ་བའི་བསྟེན་གསོལ་མི་རུང་བའི་གནད་དོན་ལོ་རྒྱུས་དང་སྦྲགས་ལམ་སྟོན་མེག་ཁ་ཕྱེ་བ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལོ་ནས་ལོ་བསྡུད་གནང་བ་བཞིན་བོད་གཞིས་ཏེས་སུ་འཁོད་པའི་ཐ་མར་དང་། མཁན་པོ། དགེ་བཤེས། སེར་སྐྱ་མང་ཚོགས་བཅས་མང་པོ་ཞིག་གི་བཀའ་བཅོ་དང་ལེན་ཀྱིས་མཚམས་འཛོག་བྱས་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་ཚང་མས་མཐོང་གསལ་ལེན། འོན་ཀྱང་ཁག་གཅིག་ནས་བོད་སྤྱི་དོན་གྱི་འགག་རྩ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ཐུག་པ་ངོས་འཛིན་མ་ཐུབ་པའམ། ཡང་ན་ངོས་འཛིན་ཏེ་བཞིན་མ་བྱས་པར་མུ་མཐུད་བསྟེན་གསོལ་སྤྲོས་པ་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་རང་གིས་བསྟེན་པས་མ་ཚད་ཆེད་མངགས་གཞན་ལ་དར་སྤེལ་གཏོང་གི་ཡོད་པ་བཅས་ཀྱིས་ལྷ་མི་དམ་ཚིག་མི་མཐུན་པ་ཆགས་པར་བརྟེན་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་དང་མ་འཚམས་པ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དང་། ལྷག་ལའི་སྐུ་ཕྲེ་བཅས་པའི་འགལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

འདི་ལོའི་དཔྱིད་ཚེས་སྐབས་ས་གོང་ས་མཆོག་གིས་དེང་སང་ང་ཚོ་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་ལ་དཀའ་ལས་རྒྱག་པའི་དུས་ཚོད་འདི་འདྲའི་སྐབས་སུ་ལྷ་མི་གང་ཡིན་ནའང་དམ་ཚིག་མཐུན་པོ་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོཡིན། མི་དམ་ཚིག་མི་གཅོང་བའི་ཐོག་ནས་སྐབས་རེ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པ་ནང་བཞིན་ལྷ་སྲུང་གི་ནང་ལའང་སྐབས་རེ་དམ་ཚིག་མི་གཅོང་བ་ཡོང་གི་འདུག་ཅེས་ངས་ཐུ་རྩེས་མང་པོ་བཤད་ཡོད། ད་ལྟ་ཡང་སྟོན་མ་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་དེ་ག་རང་འགྱུར་བ་མེད་པར་བསྟད་ཡོད་ཅེས་

གསལ་ཁ་གཏོད་གནང་བ་དང་། ཡང་གྲྭ་ས་གྲྭ་ཚང་དང་། ཐུབ་བྱང་སྐིན་སུ་དང་སུ་ཡིན་ནའང་བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་བསམ་གྱི་མེད་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་བསམ་གྱི་ཡོད་པ་དང་། བོད་སྤྱི་པའི་དོན་དག་ལ་དལ་ལྷ་ཆུལ་བ་རེན་པོ་ཆེས་འགན་འཁེར་ནས་བསྡད་ཡོད་པ་འདི་རང་ཆུབ་སྐྱོར་ཡོད་ན་སྡང་ཐང་མ་མེོར་བ་བྱེད་དགོས། ལྷ་ཆུལ་བ་རེན་པོ་ཆེས་འགན་འཁེར་བ་འདི་འདོད་ཀྱི་མེད་ན་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད་ཅེས་བཀའ་ནན་པོ་ཁེའབས་ཡོད།

དཀྱང་ཉེ་ཆར་ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༩ ཉིན་རྟ་མགྲིན་ཡང་གསང་གི་བཀའ་དབང་སྐོོན་སྐབས་བཀའ་གསལ་པོ་གནང་དོན་ལ། བར་སྐབས་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་ཞབས་རིམ་མང་པོ་ཞིག་བསྒྲུབས་པ་ཡིན། དཔལ་དོལ་ཆུལ་ཕལ་ཆེར་ཆུ་འདྲེ་དང་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག དེར་བཏེན་ན་ཞིང་རྟ་མགྲིན་གྱི་སྒྲུབ་པ་ཚོགས་སྐབས་དོལ་ཆུལ་གྱི་མིང་དངོས་སུ་སྨོས་ནས་བློག་པ་བྱས་པ་རེད་ཅེས་དང་། དེ་རིང་རྟ་མགྲིན་གྱི་དབང་བསྐུར་སྐབས་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་མཁན་ཡོད་ན་བདེ་པོ་ཞིག་ཕེ་ཡོང་སྐམ་པ་དྲན་བྱུང་། ཁ་སྐོོན་དབང་ཞུ་མཁན་ནང་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་མཁན་ཡོད་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་འབྲེལ་ཡིན། ལྷ་དམ་ཚོགས་མ་གཙང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས། མི་དམ་ཚོགས་མ་གཙང་བ་ཆགས་ན་ཁ་སྐོོན་ཞུས་པ་བཞིན། དབང་བསྐུར་མང་ཚོ་བསྐུར་ལགས་སམ། དམ་ཉམས་སངས་བཀང་ལགས་སམ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དམ་ཉམས་བཟོ་བའི་རྒྱུ་མཚན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དུས། དལ་ལྷ་དབང་གལ་ནས་ལང་ཚས་ཏེ་ཕྱིན་ན་ཡག་གི་རེད་མ་གཏོགས་འདི་ར་བསྡད་ན་ཡག་ཚོ་མེད། དེས་སོ་སོར་ཡང་མ་ཕན། སྤྱག་ས་ནས་བཤད་ན་ལྷ་ཆུལ་བ་རེན་པོ་ཆེའི་ཚེ་ཐུང་དུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་ན་ཡག་ཚོ་མེད། ཡང་ཞེད་རང་ཚོ་ལྷ་ཆུལ་བ་རེན་པོ་ཆེ་མཁྱོགས་ཙམ་སྤུག་ཤ་བཆུབ་ན་སྐམ་པ་ཡོད་ཚེ་

བསྟད་ན་འགྲིགས་ཞེས་དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་ནན་ཡོ་གནང་ཡོད། འདི་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་ཚྭ་བཏང་ན་ཡོད་ཀྱི་སྨྲི་དོན་དང་། ༼རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཕྲེ་འགངས་ཆེ་ཐུག་པས་དོལ་རྒྱལ་མཚམས་འཛོག་བྱ་རྒྱ་འདི་ཡོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ལས་དོན་གལ་ཆེན་ཡོའི་གྲས་སུ་གྱུར་ཡོད།

ཡང་ཕེའས་དགོངས་སུ་ལར་ནས་༢གོང་ས་ལྟ་པ་ཆེན་ཡོའི་སྐབས་ལ་སྤྱལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་མ་འགྲིགས་པའི་གནས་ཚུལ་རྣམ་ཐར་ནང་ལ་གསལ་ཡོད་ལ། གསང་བ་རྒྱ་ཅན་གྱི་ནང་དུའང་ཉ་ཅང་གསལ་ཡོ་ཡོད། དེ་དག་ལ་ཁྲེན་གནང་ནས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པས་དམ་བསྒྲགས་གནང་ཡོད། ཁོང་དགོངས་པ་གཞན་དོན་གཅེགས་རྣེས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཞབས་འདེགས་ཞུ་མཁན་ཆོའི་ནང་ནས་ཡིན་ནའང་འདུ། ཕྱོགས་གཞན་དག་ནས་ཡིན་ནའང་འདུ། མདོར་ན་ལྷ་སྲུང་བསྟེན་ཕྱོགས་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་འདུ། མང་ཡོ་ཞིག་སྐུ་མདུན་སྐུ་ཁོང་མ་འཆོ་ཞིང་བཞེས་པའི་སྐབས་ལ་བཏང་སྐོམས་སུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གཞི་ནས་འཕག་འཚག་བརྒྱབ་སྟེ་མང་པོ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དོལ་རྒྱལ་ནི་དེའི་གྲས་ཤིག་ཆགས་ཡོད། ངོས་ནང་༢གོང་ས་ལྟ་པ་ཆེན་ཡོའི་སྟེ་གལ་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྐུ་མདུན་སྐུ་ཁོང་མ་དང་ལས་འབྲེལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་པས་༢གོང་ས་ལྟ་པ་ཆེན་པོ་དང་སྐུ་མདུན་སྐུ་ཁོང་མའི་སྐབས་ནས་ཕྱག་ལེན་ཡོད་པ་འདིའི་མདུག་བསྐུལ་རྒྱུ་ངའི་འགན་ཡིན། མི་ཁ་ཤས་ཀྱི་སྣང་བར་མི་འགྲོ་བ་ཡོང་ཁ་ཡོད་ཀྱང་། འདི་ངོས་ཀྱི་འགན་ཡིན་ཞིང་། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་རིན་ཆེའི་དོན་དག་མ་ཡིན་པར། བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དག་ཡིན་ཞེས་དང་། བོད་སྨྲི་དོན་ལ་ཐུག་པའི་གནས་ཚུལ་འདིའི་སྐབས་ངོས་ནས་འགོ་བཙུགས་པའི་ལས་ཀ་འདི་མཐའ་བཀར་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་མ་གཏོགས་མི་རེ་གཉིས་ཀྱི་བཀན་བཀན་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཀྱིས་ངོས་ནས་ཕྱི་ར་འཛིན་རྒྱ་

ཐབས་མེད། ངོས་ནས་དང་པོ་བརྟག་དཔྱད་ནན་ཁན་བྱས་ཏེ་ཐག་གཅོད་བྱས་པ་འདི་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུད་དེ་མཐུག་སྐྱེལ་གྱི་ཡིན་མ་གཏོགས་འཛོག་གི་མེན། གདན་ས་ཚོའི་ནང་ཆ་བཞག་ན་མང་ཆེ་བ་སྐྱོན་མེད་ཀྱང་། རེ་ཟུང་གི་ཀླད་པ་མཁྲིགས་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་ལོ་འདུག ཁྱེད་རང་སྐུར་པ་ཚོས་ཚོ་ཚོད་བྱས་ཏེ་ཞའཌ་ཅེ་མེན་ནམ་བསམ་ནས་བསྡད་ན་ཉི་མ་གཅིག་འགྲོད་པ་སྐྱེ་དགོས་ཆགས་ཡོང་ཞེས་དྲན་སྐུལ་ནན་པོ་གནང་བ་དང་། ཡང་དེང་སང་རྒྱ་ཕྲན་བུ་རག་གི་འདུག་བསམ་པ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་དང་། ཁྱེད་རང་ཚལ་པ་ཚོའི་ནང་ནས་ཀྱང་དོལ་རྒྱལ་གསོལ་ན་ཚོང་ལམ་འགྲོ་འདུག་བརྗོད་མཁན་ཡོད། དེ་ནི་ལྷས་ངན་གྱི་སྐད་ཆ་ཡིན། དེ་ཚོའི་གྲས་ཡག་ཡོ་མ་རེད། ང་ཚོ་མིའི་ནང་ཁྲིག་གྲོགས་གང་འདྲ་བྱས་ཏེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་གྱང་ཐང་ཚང་གིས་གསུངས་ཡོད་ཅེས་དང་། མི་དང་ལྷ་ཀླུ། བཙན་དང་རྒྱལ་པོ་སོགས་གང་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་མི་ཚེ་འདི་ཁོ་ནའི་ཐོག་གྲོགས་དང་འཕྲིན་ལས་བྱེད་ཐུབ་ཙམ་དེ་དག་ནི་སྐྱིང་རྗེའི་ཡུལ་ཡིན་པ་ལས་ཏ་ལས་དགོས་དོན་མེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་རེ་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་ཞབས་འདེན་ཡིན། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕེགས་བཤད་རྒྱ་རྒྱང་བ་འདི་དག་བདག་པོ་རྒྱ་མཚན་ལ་བཀའ་བསྩལ་གཉིར་གཉའ་ཡོད་པའི་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པ་དང་། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ཞན་མ་ཐོགས་པར་དེ་འདྲ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་པ་འདི་ཞབས་འདེན་ཡིན་ཞེས་བྱགས་ཤམ་དང་བཅས་བཀའ་གནང་ཡོད། མཐུག་ཏུ་ཐ་དཀེ་བཤེས་ཆོ་དང་། དེ་བཞིན་དབེ་ཚ་བ། མི་ནག་བཅས་སུ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཚམས་བཞག་ན་གནོད་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ་པའི་དོགས་པ་རྣ་བ་ནས་བྱེད་མི་དགོས། གང་ཡང་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ཁ་མཆུ་ངོས་ནས་བརྒྱབ་ཆོག རེ་ཞོ་དགེ་ལུགས་པ་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་དམིགས་བརྩེ་མ་ཡག་ཡོ་བགྱང་། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་བསྟོད་པ་བརྒྱང་བསྐྱམ་མ་ཡག་ཡོ་བཏོན་ན་དེ་གས་འགྲིགས་པ་ཡིན། གནོད་པ་གང་ཡང་མེད་ཅེས་བཀའ་བཞེས་གས་ལ་ཡོ་གནང་ཡོད།

དེ་ལྟར་བོད་སྤྱི་དོན་དང་། ༼རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཕྲེ། རེ་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་ཆེ་བ་བཅས་ལ་དགོངས་ནས་བཀའ་སློབ་གསལ་པོ་ཕེབས་པ་འདི་དག་ལ་ཁ་ཞེ་གཉིས་མེད་ཀྱི་བརྩི་བཀུར་ཞུ་རྒྱུའི་ཐོག་མཐུག་གནོན་བྱ་རྒྱུ་བཅོན་བྱོལ་གཞན་ལས་འགན་ཡིན་པར་བརྗེན། དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་ཡོད་མི་ཚན་པ་སྤྱི་སྐྱེར་ཁག་ནས་འཛམ་མགོན་བློ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སྲོལ་གཏོད་མཛད་པའི་ཕྱི་གཙང་ནང་གཙང་གི་དགེ་ལྡན་བསྟན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་བཅས་ལ་བསམ་ནས་ཇོ་ནན་བྱས་རྒྱབ་བསྐྱར་ཕྱི་ན་ཚད་བློང་བློ་ཆུང་ཆུང་ཕྱུག་བའི་ཐོག་གནང་རྒྱུ་སྤྱི་སྐྱེར་ཚང་མར་འཛུལ་ཕྱགས་གང་སར་ཁེ་ཕན་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཤེས་རྟོགས་ཡོང་ཆེད་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྱུས་རྒྱུན་ལས་དང་། སྐུ་སྐྱེར་ཡིག་ཚང་། ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁུངས་བཅས་ནས་༼གོང་ས་༽སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་སློབ་གསུང་པར་འཁོར་ཐག་དང་། ཕབ་བཤུས་ཡིག་ཆ་ཁག་འཛུལ་དུ་ལག་ལེན་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་ཕྱག་ཏིས་བཅས་གཅིག་རྒྱབ་གཉིས་སྟོན་གྱིས་ཁྱངས་སོ་སོར་གནང་བ་དང་། ཆོས་རིག་དྲུང་ཆེ་ཐྲི་བཟང་མཁས་གྲུབ་དང་། སྐུ་སྐྱེར་ཡིག་ཚང་གི་སྐུ་ཚབ་བསྟན་པ་བཟོད་པ་གཉིས་ནས་སྟོ་ཕྱོགས་གདན་ས་ཁག་ལ་དངོས་སུ་བཀའ་སློབ་བརྒྱུད་བསྒྲགས་གནང་བར་བརྗེན་ཐུབ་མ་དགེ་བཤེས་འདུས་ཚོགས་དམངས་དང་བཅས་པའི་ནང་ནས་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན་མང་ཆེ་བས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་དོན་དང་། ༼རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཕྲེ་བཅས་པར་གནོད་འཚེ་ཡོད་བཞིན་དུ་མུ་མཐུད་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ཚེ་སྤྱི་སྐྱེར་གཉིས་གནོད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་བརྟན་པོ་རྩེད་དེ་དང་ནས་མཚམས་འཇོག་གནང་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཞུས་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་གྱ་ཚང་དང་། ཚོགས་པ་སྤྱི་སྐྱེར་ཁག་མང་ནས་ཀྱང་བཀའ་ཤག་ལ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མི་བྱེད་རྒྱའི་ཁས་ལེན་སྐན་ཞུ་ས་སྐྱར་རེམ་འབྱོར་བྱང་བ་དེ་དག་ནི་བོད་སྤྱིའི་ལས་འགན་རང་འཁྲིར་རང་འཁྲབ་བྱས་པར་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཡི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཐུབ་མ་དགེ་བཤེས་དང་། སྤྱི་སྐྱེར་ཚན་པ་རེ་རེང་དུ་དུང་

རེ་དོགས་ཀྱི་འཆིང་བ་མ་ཚོད་པར་རེ་བོ་དགེ་ལུགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཞེན་ཁོག་ཡིན་ཐུལ་གྱིས་མཁྱེགས་བཟུང་བྱེད་པར་མ་ཟད། ཆེས་ཉུང་ཤས་ནས་ཀོ་སྐབས་འདི་ལོག་པར་བེད་སྤྱད་དེ་ནང་ཐུལ་འཐུག་སྟོང་གི་བྱ་བར་འཛུག་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་འདི་སྐོར་གཞི་མེད་དཀོན་གཅིག་སྟེལ་བ་བཅས་ནི་དག་བོའི་དགོས་འདུན་སྒྲུབ་པ་ཉིད་ཡིན་པས་ལམ་ནོར་ལྷོག་ཤེས་བྱེད་དགོས་པའི་འབོད་སྐུལ་ནས་ཡོ་བྱད་བཞིན་ཡོད།

བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་རང་དབང་སྐར་གསོ་བྱ་རྒྱུའི་ལས་དོན་ཆབས་ཆེན་འདི་དག་ལེགས་པར་འགྲུབ་ཐུབ་མེན་ནི་ཪགོང་ས་ཪསྒྲབས་མགོན་ཆེན་ཐོའི་སྐུ་ཚེ་མང་འཕྲེན་ཁོ་ནར་ཚོལ་པ་རང་རེའི་འདས་པའི་ལོ་རྒྱས་ནས་ར་འཕྲོད་ཡོད། དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན་སྐུ་ཚེར་འགལ་རྐེན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་བཀའ་སྩོལ་གསལ་རྗེན་འདི་ལྟ་བུ་གནང་བཞིན་དུ་དུང་སྐུ་ཚེ་མང་འཕྲེན་ཀྱི་འགལ་རྐེན་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ཚུགས་ཀྱིས་མཚམས་འཇོག་མེ་བྱེད་པ་དང་། དེའི་དོན་དུ་སྤྱི་སྤྲགས་འདོན་པ་ནི་བོད་བསྟན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་ལྟག་བསམ་བཅངས་པ་དང་། རྗེ་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་མཚན་ལ་དགྱང་འདེགས་སུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་མེད་བྱ་སྤྱོད་འདི་ནས་ལེགས་པར་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན།

དེ་ལྟར་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་འདི་བོད་བསྟན་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་སྣབས་ཪགོང་ས་མཆོག་ནས་འདས་པའི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྟག་ཙམ་རིང་ཐུགས་ཀ་ཅང་གཟབ་ནན་ཆེན་པོས་ཞིབ་འཇུག་ཡང་ཡང་གནང་ཞིང་། མཐའ་མཇུག་ཪསྒྲབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་བྱི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་འང་སྣན་བསྐུལ་གྱིས་སྐྱབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ཀྱང་མཛད་ཐབས་འདི་བསྐུ་བ་མེད་པ་ཡིན་པ་ཞལ་བཞེས་གནང་བ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་བསམ་གཞིགས་ནན་ཏན་བྱེད་དགོས།

ཉེ་ཚར་ལགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་སྩལ་གཅིག་ནང་སྐུ་ཕྱུ་ཟེར་དུས་ཀྱི་མེ་མདའ་དང་། འཛོམ་སྐིད་པར་གཟེར་ནས་མཚོང་ཡོང་མཁན་དེ་འདུ་གཅིག་ཡུར་གོ་རྒྱུ་མེད། དེ་འདྲའི་རིགས་ཏ་ཅང་དགོན་པ་ཡིན། ངས་བློང་དོར་ལམ་སྟོན་བགྱིས་པའི་ཁ་ལ་མ་ཉན་པར་རྒྱབ་འགལ་ཤ་སྟག་བྱས་ན། ང་ཡིད་ཐང་ཆད་ནས་བསྡད་པས་ཕན་ཐོགས་མི་འདུག་བསམ་པའི་བློ་ཕམ་དུ་བཅུག་ན་སྐུ་ཕྱུར་འབྱེལ་བ་ཆགས་མི་སྲིད་པ་མིན་ཞེས་བཀའ་ཁེའས་པ་དང་། ཡང་དེ་རྗེས་དང་ཆ་ལོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གྲངས་ལ་སྟེབས་ཚར་བའི་མིཁྲག་ཡིན། ཆོ་རབས་སྟོན་མར་བསོད་ནམས་ཕུན་བུ་བསགས་ཡོད་པས་རང་ལ་གནོད་འགལ་དེ་ཙམ་མཐོང་གི་མི་འདུག་ཅེས་དང་། རྒྱ་ཆེའི་བོད་མི་མང་གི་གདོང་ལ་བལྟས་ནས་ང་ཚོ་འདི་འདྲའི་ཐབས་སྐྱོ་བོ་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་སྐྱག་པོ་ཆྱོང་རོགས་དང་། བསམ་བློའི་ནང་སེམས་གསོ་སྐུ་བྱའི་བློ་བག་སྤྱི་རོགས་ལ་ཞན་ན་བསམ་ནས་ཚུ་ཚུགས་ཏེ་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་མ་གཏོགས། ངས་སྐངས་འཛིན་བྱས་པ་འདི་ང་རང་སྣེར་ལ་ཁེ་ཞན་གྱི་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མིན་ཞེས་བཀའ་ཤེའས་པ་བཅས་འདི་དག་ལ་བསམ་བློ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་ནས་བོད་མི་སྤྱི་དང་། ཁྱེ་བྱག་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ཁྱེད་མཁན་རྣམས་ནས་འཕྲལ་དུ་མཚམས་འཛོག་མ་བྱས་ན། སྤྱི་སྣེར་གང་ཐད་ཉེན་འགན་མི་བཟོད་པའི་དུས་ལ་སྟེབས་ཡོད་པར་བཏེན། ཆོས་དད་རང་མོས་ལ་ཁ་གཡར་ས་གང་ཡང་བསྡད་མེད།

ང་ཚོས་སྨྲག་ས་ནས་བཤད་ན། ནང་ཁུལ་དམ་ཆོག་མི་མཐུན་པའི་དབང་གིས་བོད་བསྟན་པ་ཚབ་སྲིད་དང་། ལགོང་ས་མཚོག་གི་སྐུ་ཕྱུར་གནོད་འགལ་ཡོང་གཞི་ཆགས་ན་ཚོས་དད་རང་དབང་དང་། མང་གཙོ་ཁ་ཁྱེར་བྱས་པས་ཅི་ལ་ཕན། དེ་རྗེས་ཕྱགས་དོན་འགྱོད་གཞི་ཆེན་པོ་མ་ཆགས་སྟོན་ཚང་མས་མནོ་བསམ་ནང་དུ་བཀུག་ནས་ལགོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་སྩལ་ཐུབ་ཀྱིའི་དགོངས་དོན་ལ་སྦང་ཚང་ཚུལ་

བཞིན་སྤྱོད་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ཆོས་དང་རང་མོས་དང་རང་དབང་མང་གཅོ་བཤད་དེ་དོན་ཡོག་ཏུ་སྤྱོད་པ་གལ་རྙེད། ལར་ནས་ཕགོང་ས་མཆོག་གིས་ཆོས་དད་རང་མོས་ལ་རྗོག་རོལ་བཅིང་མེད་བཏང་གནང་བ་གལ་ཡོད། བོད་མི་སྣ་ཡིན་རྙེད་ཕྱི་ནང་སྤྱི། བོད་ཀྱི་ནང་ཆོས་སྐུ་གཏེར་ཁའི་ཆོས་བརྒྱད་གང་གི་ཁྲུངས་སྐུ་འཇུག་ཤཱཀྱ་ཐུབ་ལེན་བྱས་ཀྱང། དེ་ལ་སྐུ་གཅིག་གིས་དགག་དགོས་ཤོད་མཁན་མེད། དེའི་དབང་གིས་བོད་མིའི་ཁྲིད་དུ་ཡེ་ཤུ་དང་། ཁ་ཆེ། གཞན་ཡང་ཆོས་བརྒྱུད་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། གཡུང་དྲུང་བོན་དང་བཅས་པའི་ཁྲངས་སྐུ་རང་རང་འདོད་མོས་ལྟར་དགའ་སྤྲོ་བག་ཕེབས་ཀྱི་ངང་སྤྱོད་བཞིན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་འདི་ར་གལ་ཆེ་ནས་དེ་པེར་བརྩོད་རྒྱུ་ཞིག་ལ་ཡེ་ཤུ་དང་། ཁ་ཆེ་ལྟ་བུའི་དགོན་པ་ཞིག་ལ་ཆོས་དད་རང་མོས་ཡིན་ཞེས་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཞེད་གཞུང་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་རིམ་པ་ལག་བསྟར་དགོས་རྒྱུ་བརྩོད་གལ་ལེགས་ཤིང་། དེ་བཞིན་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཟང་བ་ལྟ་བུ་ནས་ཀྱང་ཁ་ཅིག་ཏུ་ཆོས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། ས་སྐྱ། དགེ་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། དགོན་སྡེ་དེ་དང་དེར་ཤན་འཚམས་མེད་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་བཞེད་སྲོལ་ཉམས་བསྟར་དགོས་ལུགས་བརྩོད་རྒྱུ་འང་ཅི་ལ་རྙེད། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ན། ཁ་ཆེའམ། ཡེ་ཤྲེའི་དགོན་པའི་ནང་དེའི་ལྟ་གྲུབ་དང་། དེའི་ཆོས་སྤྱོད་རྒྱུན་སྐྱོང་ཉམས་བཞེས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དེ་ལ་ཆོས་ལུགས་གཞན་གྱི་ལྟ་སྤྱོད་དང་། དགོན་སྡེ་དེ་དང་དེར་མ་འཚམས་པའི་ཉམས་ལེན་བྱས་ན་མི་འགྱུགས་པའི་ཁྱམས་སུ་བཅས་པ་ནི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་དང་། དེ་བཞིན་རང་དབང་དང་། མང་གཅོ་གནས་ལུགས་བཅས་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན། དེས་ན་ཆོས་དད་རང་མོས་ཡིན། དེ་ལྟར་བཙན་བཀའ་གཏེར་བའི་ཁྱམས་དོན་དེ་གཅིག་རང་ཞེས་སྒོ་དང་ལྡན་པ་སུས་བརྩོད་ནུས། རང་རེའི་བོད་ཀྱི་ཆོས་ཕྱོགས་སྲོལ་ནས་བྱས་ནའང་ཆོས་བརྒྱུད་གང་ཞིག་ཏུ་གཏེགས་པའི་དགོན་

རྟེ་དེར་དབང་ཚད་ཡོད་པའི་བློ་མའམ། དགོན་བདག་དེས་དགོན་རྟེ་དེ་དང་དེར་ལྷ་སྲུང་གང་བསྟེན་འོས་མེན་དང་། ལྷ་སྲིད་གང་དུ་འཇུག་དགོས་མེན་སོགས་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་སྟོང་སྟོན་གནང་རྒྱུ་ནི་བློ་མ་དེའི་འགན་དབང་ཡིན་པ་ལས། དགོན་གྱི་དང་སྟོང་མས་ཚོས་དད་རང་མོས་ཡིན་ཞེས་བློ་མར་རྩོད་ཐེབ་བྱེད་སྲོལ་མེད། ལར་ནས་འདི་དང་འབྲེལ་བར་རྩ་བའི་དོན་གནད་གལ་ཆེ་གཞན་ཞེག་བརྗོད་རྒྱུ་ལ། ཤགོང་ས་ཤསྐྱས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་པོད་ཚོས་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་བློ་ནས་མེད་པ་དེ་ཡིན། ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཪོད་ཀྱི་དགོན་རྟེ་དང་། ཪོད་མི་མང་ལ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཨན་ཀྱི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་སྟོན་གནང་རྒྱུ་དང་། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཪོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ལ་གནོད་འགལ་དུ་འགྱུར་གཞིའི་བྱ་སྤྱོད་འགོག་རྩོམ་དང་། ལམ་སྟོན་གནང་རྒྱུ་ནི་ཤགོང་ས་མཆོག་གི་ཐུགས་འགན་དང་། སྐུ་དབང་ཡིན། ཚོས་དད་རང་མོས་དང་། མང་གཅོ་དང་འགལ་བ་གཅིག་ཡིན། དེ་ལྟར་འགལ་ལོ་ཞེས་ཀྱང་ཅི་འདོན་པ་ནི་དཔེར་ན་ཚོས་དོན་ལོག་སྤྱབ་ཀྱི་ངན་སྐགས་ནི་འདི་ཕྱི་གཉིས་འཕྲང་དང་། བསྟན་སྲིད་ལ་གནོད་ཚབས་འབྱུང་བས་མི་རྩང་ཞེས་ལམ་སྟོན་བྱས་པར། ཚོས་དད་རང་མོས་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་ཅི་འདོན་ན་ཁྱིམས་སྲོལ་དང་། ཚོས་དད་རང་མོས་དང་མཐུན་ནམ་མི་མཐུན། རྒྱལ་ཁབ་དང་རྒྱ་ཅོ་སྤུས་བལྟས་ཀྱང་ཤེས་བྱབ་པ་ཞེག་ཡིན།

ལྷག་པར་ཤགོང་ས་མཆོག་གི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་པ་འདིའི་སྐོར་ལམ་སྟོན་གང་གནང་བའི་དོན་གནད་སྟིང་ཡོ་འདི་ལ་སོགས་དང་། ཚོས་དད་རང་དབང་དང་། མང་གཅོ་ལ་འགོག་རྒྱན་ཡོད་མེད་དེ་ནས་ཤེས་བྱབ། ལམ་སྟོན་སྟིང་ཡོ་ནི། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་པ་འདི་ཪོད་བསྟན་པ་ཚབ་སྲིད་ལ་གནོད་ཚབས་ཆེ་བ་དང་། ཤགོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྲེ་ལའང་ངན་དན་དོགས་ཆེ་བས་དགོན་རྟེ་གྲ་ཚང་

སོགས་དང་། གང་ཟག་སྤྱི་བྱེ་ནས་སྤྱི་དོན་ལ་མནོ་བསམ་ནན་ཟབ་བཏང་སྙེ་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་ཆུ་གལ་ཆེ་ཡིན་ཚུལ་དང་། བོད་བསྟན་སྲིད་སོགས་ལ་བསམ་ཞིབ་མ་བྱས་པར་མུ་མཐུད་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན་ཕྱིས་འགྲོད་ཆགས་གཞི་ཆེ་བས་དེ་ཅིས་ཚང་མས་སྒང་བླང་འགལ་སྤྱོད་དུ་མ་སོང་བ་དགོས་སྐོར་ཞིབ་ཆའི་བཀའ་སྩལ་ཕེབས་པ་འདི་རེད། མདོར་སྙིང་པོ་བསྡུས་ན་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཁག་དང་། རྒྱུད་གླ་སྣང་སྙིད་གཙོ་གྱུར་ཀྱིས་སྤྱི་འཛུགས་སུ་ཡོད་པའི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་བསྟེན་གསོལ་ནམ་ཡང་བྱས་ན་མི་འཐུས་ཤིང་། དེ་མིན་བོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ལ་གནོད་ཀྱང་གནོད། ཤགོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྲེ་ལ་གནོད་ཀྱང་གནོད་ཁྱད་པར་མེད། ཆོས་དད་རང་མོས་ཡིན། མང་གཙོ་ཡིན། རང་དབང་ཡིན། དོ་ལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་ཆུ་ལ་འགྱུར་བ་མི་གཏོང་ཐག་གཅོད་ཡིན། ཞེས་ཀྱི་ཅོ་འདོན་ནའང་རང་མོས་ཡིན། དོན་འདི་ལ་མཆོན་ནའང་ཆོས་དད་དང་། རང་དབང་ལ་འགལ་འགྱུར་ལྟ་ཅི་ཏེ་བྱེད་རང་ལ་གདམ་ང་གནང་བ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཁྱེགས་བཟང་བྱས་ཆེ་ངོས་འཛིན་དེ་བྱེད་བོད་ཆུ་ཆེའི་མི་མང་གི་ས་མང་གཅོའི་ལམ་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཆུ་དེ་རེད། དེ་ཅིས་འབྲེལ་ཡོད་ཚང་མས་ཆེ་ས་བོད་བསྟན་སྲིད་དང་། ཤགོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྲེར་བསམ་སྟེ་ད་ལྟའི་བོད་ཀྱི་དུས་སྐབས་གཉན་འཕྲང་ཅན་འདི་ར་གནས་དུས་ཆོད་ཅིས་སུ་མ་སོང་བར་སྒང་བླང་འཛིན་ལེད་ཡོང་བ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་དབུ་འཛིན་རྣམ་པ་དང་། གཞན་ཡང་མཁན་པོ་བློ་སྦྱལ་དང་དགེ་བཤེས་རྣམ་པ། དེ་བཞིན་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དང་། སྤྱི་སྐོར་འགན་ཡོད་ཀྱི་མི་སྣ་བཅས་ནས་དེ་ལམ་ཤགོང་ས་ཤསྒྲབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་དོ་ལ་ཆུལ་གྱི་སྐོར་བཀའ་སྩལ་ལམ་སྟོན་རྗེ་ཕྱར་གནང་བ་ཐུགས་ལ་བཞག་ནས་མཐུག་གནོད་ཆུན་བསྡིངས་གནང་སྟེ་རང་རང་གི་ཚན་པ་སོ་སོར་མགོ་འོག་ལུས་ཆུག་གི་བཀོད་འདོམས་ཡན་པོར་མ་སོང་བ་གནང་དགོས་པ་

དང་། ལྷག་པར་དུ་རེས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་འདི་ཞ་རོལ་པོས་བེད་སྤྱོད་ལོག་པར་གཏོང་རྒྱུར་ཡིད་གཟབ་དོགས་ཟོན་ཏེ་སྐབས་མི་མང་ཐོག་དོན་དངོས་རྟོགས་པའི་གསལ་བཤད་སྒོམ་སྟོན་ལེགས་པར་གནང་དགོས། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ནས་ཀྱང་ལྷག་བསམ་ལངས་ཕྱོགས་འགྱུར་མེད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བོད་སྤྱི་དོན་སྐྱིང་བཅངས་ཀྱིས་སྤྱི་ནོར་ཞགོང་ས་ཞསྒྲབས་མཚོན་ཆེན་ཡོའི་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་འགྲུབ་ཐབས་ལ་རང་རང་ཟློ་རྩལ་ཐབས་ནུས་ཡོད་རུ་ལེགས་སྐྱེས་སུ་འབྱལ་དགོས་པ་བཅས་ཀྱི་འབོད་སྐུལ་གསལ་བསྒྲགས་སུ། བཀའ་ཤག་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༡ ལ།།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གི་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པའི་ཚུལ་མེན་བྱ་སྤྱོད་སྐོར་ལ་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས།

ཨཨ། །ཚང་མས་མཉེན་གསལ་ལྡན། ཤཀོང་ས་ཤསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཁིས་ཡུ་རིབ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ནང་མང་དུ་འཕེན་བསྐྱངས་དང་སྐྱོང་མུས་རེད། དམིགས་བསལ་ནོར་ཁྲིའི་རྒྱལ་ཁབ་ནང་མང་དུ་འཕེན་སྐྱོང་བཞིན་ཡོད། མང་དུ་འཕེན་ཏ་ཅང་རྒྱས་པ་ཡོང་ཁ་ལྟོ་ཆང་མས་མཉེན་གསལ་རེད། དམིགས་བསལ་ནོར་ཁྲི་ནང་ནོར་ཁྲི་མི་དམངས་ནས་ཤཀོང་ས་མཆོག་ལ་དགའ་བསྙའི་ཐེབས་བསྙ་གཟབ་རྒྱས་ཤུ་བཞིན་ཡོད། བདུན་ཕྲག་གཉིས་ཙམ་གོང་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནང་དམིགས་བསལ་ཐྲེང་སྐོང་མང་དག་ཅིག་བྱུང་ཡོད། གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས་ཡིན་རུང་ཤཀོང་ས་ཤསྐྱབས་མགོན་ཆེན་ཞོ་མཆོག་ནོར་ཁྲིར་ཆེབས་སྐྱར་བསྐྱངས་རྒྱུ་དགའ་བསུ་དང་ཐེབས་བསུ་ཤུ་ས་པའི་ཐོག་དམིགས་བསལ་གནད་དོན་གཅིག་གར་ཅེ་གསུང་གི་འདུག་ཅེ་ན། རྒྱ་ནག་གཤུང་གིས་གནོན་ཤུགས་འོག་ནོར་ཁྲིའི་གཤུང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཚོས་ཤཀོང་ས་མཆོག་དང་མཉལ་འཕྲད་མ་ཤུས་པ་དེ་ནི་རྩ་བ་ནས་འགྲིག་གི་མེད། ཅེས་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས་གཅིག་མཚུངས་གསུང་གི་འདུག

མི་དམངས་ནས་ཀྱང་གཤུང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣས་མཉལ་འཕྲད་མ་ཤུས་པ་དེར་མོས་མཐུན་མེད་པ་དང་། ཤཀོང་ས་མཆོག་ནོར་ཁྲ་ལ་ཆེབས་སྐྱར་བསྐྱངས་པ་ནི་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཤུགས་ཆེ་སྟོན་གྱི་འདུག ཡོན་ཀྱང་སྤྲོ་ཤམ་

དགོས་པ་ཞིག་ལ། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཁྱང་ཤས་ཤིག་དང་དེའི་ནང་ནས་ལྟ་བཅུ་དྲུག་ཙུ་ཙམ་ཡོད་པ་རྣམས་མང་ཆེ་བ་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་རིགས་ཚགས་འདུག ཁོ་པ་ཚོས་གསར་འགྱུར་བརྒྱད་ལམ་ཁག་ནང་ཨགོང་ས་མཆོག་ནོར་ཁེར་ཆེབས་སྐྱུར་བསྐྱངས་སྐབས་ནོར་ཁེའི་གཞུང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣས་མཇལ་འཕྲད་མ་ཞུས་པ་དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད། ཅེས་བརྗོད་འདུག དེ་ནི་ལྷོ་ཡམ་དགོས་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཀ་ཅང་ཐབས་སྐྱོ་པོ་རེད། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོས་ཚོས་དད་རང་དབང་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཁར་འཁྲེར་བ་ཙམ་ལས་ཆབ་སྲིད་རགས་པ་རང་འཕྲབ་བཞིན་ཡོད་པ་ཀ་ཅང་གསལ་ཡོ་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གནོན་ཤུགས་འོག་ནོར་ཁེའི་གཞུང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣས་ཨགོང་ས་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་མ་ཞུས་པ་དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད། ཅེས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཞིག་གིས་ཤོད་སྐབས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཏད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ཀ་ཅང་གསལ་ཡོ་ཆགས་ཡོད། དེར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཚ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་ཤག་གི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་ནས་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པས་དུས་དཔྱ་བར་དུ་བྱེང་སྤོང་བྱེད་བཞིན་པ་ནི། བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོར་ཚོས་དད་རང་དབང་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་མ་ཟད། སྤྱོད་གྲ་དང་གཞིས་ཆགས་ཁག་ནང་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་གཞི་མེད་ཀྱི་སྤྱོན་འཇུག་མང་དག་ཅིག་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཞིབ་ཕྲའམ་ཐོག་གཟིགས། སྤྱིར་བཏང་དེའི་ཐོག་རྒྱ་ནག་ཀྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་བསྟེ་གནས་ཁག་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚོགས་པ། ལྷེ་ལིའི་ཁྲིམས་ཁང་བཅས་ནས་ཀྱང་དེ་དག་གཞི་མེད་ཡིན་པའི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་པའི་གནད་དོན་ཆགས་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་རྣ་སར་མཚན་ཉིད་གྱ་ཚང་གི་དགེ་བཤེས་

ལགས་བཀྲོངས་པའི་སྐོར་ལ་རྒྱལ་སྡིའི་ཕེན་ཀར་པོལ་ (Interpol) ཐོག་ནས་ཡིན་རུང་ཞིབ་འཚུག་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དལ་ལྷ་ཁོ་པ་ཚོས་གཞི་མེད་སྐྱེན་འཛུགས་རྣམས་ཚོས་དད་རང་དབང་མི་འདུག་ཅེས་ཤོད་སྐབས། དར་ཅས་བཀའ་ཤག་ནས་དམིགས་བསལ་གསལ་བཤད་ཞུ་འདོད་གཅེ་ན། བོད་མི་སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་དྲྭ་ཁྲལ་ལགེ་དེབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དྲྭ་ཁྲལ་ལགེ་དེབ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ནས་གནང་གི་ཡོད། རྒྱ་གར་ལ་གནས་ཐུབ་ཐབས་བྱེད་པར་ (R.C) སྐྱབས་བཅོལ་ལགེ་དེབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྐྱབས་བཅོལ་ལགེ་དེབ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་གནང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཐོབ་པར་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དང་བདེ་སྡུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱབ་གཉེར་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བོད་མི་སུ་ཞིག་ཡིན་རུང་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་ཆེད་ (I.C) དེབ་སེར་ཡོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེབ་སེར་ཡོ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་གནང་གི་ཡོད་ཀྱང་དེར་རྒྱབ་གཉེར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་རྒྱ་གར་ལ་ཡོད་པའི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོ་གཞིས་ཆགས་ཁག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཁོ་པ་ཚོ་མང་ཆེ་བར་དྲྭ་ཁྲལ་ལགེ་དེབ་ཡོད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡིན་དང་མིན་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཀྱི་མེད། དྲྭ་ཁྲལ་ལགེ་དེབ་གཞིར་བཟང་སྐྱོབ་གྲར་ཚུད་དང་མ་ཚུད། དེ་བཞིན་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་མཐུན་རྐྱེན་གང་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་མཚུངས་གནང་གི་ཡོད། དམིགས་བསལ་རྒྱ་གར་ལ་གནས་པར་སྐྱབས་བཅོལ་ལགེ་དེབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་རྒྱབ་གཉེར་ཡོད་པའི་ཐོག་ལ་ཁ་ཅིག་ཁོ་པ་ཚོར་རང་གི་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་རྒྱབ་གཉེར་མེད་ན་ཉ་ཅང་དཀའ་ལས་ཁག་ཡོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། གལ་སྲིད་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོར་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན།

དཔྱ་ཁྲལ་ལག་དེབ་དང་སྐྱབས་བཅོལ་ལག་དེབ་ཐོག་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་ཚོག་ཚོག་ཡོད་ཀྱང་དུས་དཔྱ་བར་དུ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བའི་གནས་ཚུལ་ཤོད་ཟུ་མེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་བོད་ཞི་གཅིག་མཚུངས་ལ་གནང་བ་ལྟར་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་མཁན་ཚོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། ཁོ་པ་ཚོ་ཆུ་གར་དུ་གནས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དམིགས་བསལ་ཕྱི་ཆུལ་དུ་འགྲོ་མཁན་ཡིན་ན་དེབ་སེར་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དོལ་ཆུལ་བསྟེན་མཁན་ཕྱི་ཆུལ་དུ་ཡོད་མཁན་མང་ཆེ་བ་དེབ་སེར་བོ་འཁྲིར་ནས་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ཆུབ་གཉིར་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ཕལ་ཆེར་ཁོ་པ་ཚོ་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུ་སྐབས་བཅན་བྱོལ་སྙིགས་ཚོགས་ནང་དབང་མེད་པ་རེད། ཅིས་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུ་མདོག་ཁ་བོ་རེད།

འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་པར་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་དག་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་ཆུབ་སྐྱོར་གནང་བ་དེ་གསལ་པོཡིན་སྟབས། ཚོས་དང་རང་དབང་མེད་ན་ཨང་དང་པོ་སོ་སོའི་ལག་པར་ཡོད་པའི་ཕྱི་ཆུལ་དུ་འགྲོ་ཆུའི་ཡིག་ཆ་དེ་གི་ནས་རག་པ་རེད་དམ། ཞེས་དྲི་བ་བཏང་ན་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་གནང་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་ཁ་ཅང་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་ཚོས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལ་སྐྱོན་འཛུགས་བྱས་པ་དེ་གཞི་མེད་ཡིན་པ་ཁ་ཅང་གསལ་ཡོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་བཞིན་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་མཁན་ཚོས་ཟས་ཇི་དང་དེང་སྐབས་ཡུ་རོབ་ཁག་ཏུ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་མཁན་མི་ཉུང་ཤས་ཡིག་ལས་མེད་ཟལང། ཤགོང་ས་མཚོག་ལ་ངོ་རྒོལ་བྱེད་སྐབས་བརྡ་ལན་ཁོ་པ་ཚོ་ཆབ་སྲིད་འབྲལ་བའི་ཐོག་ནས་མཚན་སྨད་ཞུ་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དོལ་ཆུལ་ནི་དགེ་ལུགས་གཅིག་པུའི་གནད་དོན་མ་ཡིན་པར་ཚོས་བརྒྱུད་ཚང་མའི་གནད་དོན་ཆགས་ཡོད་པར་བརྟེན། ཚོས་བརྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་དང་བོད་

ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བོད་མི་ཚང་མས་འཐན་འཁྲུར་ལེན་དགོས་པ་དེ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། ཨ་རི་དང་རྒྱ་གར་གྱི་གསང་བའི་སྐན་ཐོའི་ནང་། དོལ་རྒྱལ་ཐོག་ནས་ཤགོང་ས་ཤསྒྲབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱུར་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་གསལ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཕྱི་ནང་གི་བོད་མི་ཚང་མས་འཐན་ཁུར་ལེན་རོགས་ཤུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཥཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡ ཉིན་གྱི་ཕྱེད་ཡོལ་ཆུ་ཚོད་ ༡༡།༣༠ ཐོག་ཕྱི་དྲིལ་ལྷག་པ་ཚེ་རིང་དྲན་རྟེན་ཚོགས་ཁང་བོད་མིའི་སྤྱི་འཛུགས་ཀྱི་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་གིས་གསར་འགོད་པ་ཁྲོན་མེ་གང་ས་ ༡༠ བརྒལ་བ་ལྟན་འཛོམས་བྱང་བ་རྣམས་ལ་དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་བའི་ཚུལ་མེན་བྱ་སྤྱོད་སྐོར་ལ་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་བསྐྱངས་པ།

དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་སྒེན་པ་ཚེ་རིང་མཆོག་གིས་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལ་གསུང་བཤད།

སྒེང་གཞི།

ཨཻ། །དེ་ལྟ་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ་བཞིན། ལོ་རྒྱ་པར་བོད་ལྷག་ཁྲིམ་རྩེའི་ནང་སྤྱི་ཆོར་ལ་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དངོས་སུ་ཆེབས་སྐྱུར་བསྐྱངས་ནས་ནང་ཚོས་ངོ་སྤྲོད་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སློབ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། བཀའ་སློབ་དངོས་སུ་གསན་ཆུའི་གོ་སྐབས་རག་ཡ་དེ་ཁྱེད་རང་ཚོ་ལྟ་ཡིན་ན། དངོས་གནས་དྲང་གནས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་གོ་སྐབས་དེ་དམ་འཛིན་ཐོག་ཡ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་གང་གནང་བ་དེའི་ཐོག་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཁ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ལོ་ཤས་སྔོན་ལ་སྤྱི་ནོར་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ནང་ཚོས་ངོ་སྤྲོད་དང་འབྲེལ་སྐྱབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་ཅང་། ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་

བ་ཡོད་པའི་དྲི་བ་དེ་དག་དཔལ་ལྡན་སྒྲིད་སྐྱོང་དང་། ཚོགས་གཅོ་གཉིས་སྐད་བཏང་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་བཙུག་ན་ཞེས་གསུངས་པའི་བརྒྱད་རིམ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་གོ་སྒྲིག་གནང་མཁན་ཚོས་ཀྱང་བཀའ་ཞིག་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། བཀའ་གནང་བ་གཞིར་བརྟེན་གིས་འདི་ར་བཅར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། བརྩོད་གཞི་འདི་ཚོ་ཡང་གོ་སྒྲིག་གནང་མཁན་ཚོས་དུས་ཚོད་དང་འཚམས་པའི་བརྩོད་གཞི་བཞག་ནས་ང་ཚོས་འདིའི་ཐོག་ལ་གཏམ་བཤད་ཅིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པས་ངས་གཏམ་བཤད་ཀྱི་སྟོན་དེར་གཏུས་ཡིན་ནའང་ཚོ་འདུ་ཡོ་བསྡུངས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་རིང་བརྩོད་གཞི་དེ་ཚོ་བསྡུངས་ཆུའི་བརྩོད་གཞི་ལྟ་བུ་མ་རེད། དེར་བརྟེན་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཟྭོ་སྒྲིམ་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་སྲིད་པ་རེད་དུནཀྱི་ཡོད།

དེ་རིང་འདིར་ཆེའས་སྐྱར་བསྒྱངས་པའི་སྒྱའས་གནས་དགེ་འདུན་ཀྱི་སྟེ། ལྷག་པར་དུ་དགེ་བཤེས་རྣམ་པ་ཚོ་དེ་རིང་ཚོས་འབྲེལ་དང་འབྲེལ་ནས་བགྲོ་གྲྭང་གནང་ཆུ་དང་གོ་རྟོགས་སྟེལ་ཆུའི་ཆེད་དུ་མཉམ་ཞུགས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་། གོ་སྒྲིག་ཁྱེད་མཁན་སྤྱི་འཐུས་རྣ་བ་ཚེ་རིང་ཡགས་དང་། བོད་ཕྱག་ཁྱེམ་སྟེའི་དབུས་དང་ཁྲབ་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སྒོང་ཁག་གི་འགན་འཛིན་རྣམས་པ་དང་། འབྲེལ་ཡོད་དགེ་རྩན་རྣམ་པ་ཚང་མ་ཚེའས་ཡོད་པ་དང་། སྒོང་ཁྲ་ཁག་མང་ཡོ་ཞིག་ནས་ཚེའས་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཁྱེད་རང་ཚོ་རྣ་བ་ས་ལའི་ཉེ་འཁྲམ་དུ་ཡོད་མཁན་ཚོས་འདི་ཙམ་ཞིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཡང་ཕྱི་ལོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཐེ་ཚོམ་ཆེ་ཤོས་ཡོད་པ་རེད།

བསམ་གྱི་འདུག

དེ་རིང་དངོས་སུ་ཕེབས་པའི་བོད་ཕྱག་ཁྱིམ་སྡེའི་སྐྱོབ་གླའི་སྐྱོབ་མ་ཁག་དང་། ཤེས་རབ་དགའ་ཚལ་སྐྱོབ་ཐྲིང་གི་སྐྱོབ་ཕྱག་རྣམ་པ། དེ་མིན་གྱི་གཙུག་ལག་སྐྱོབ་གཉེར་ཁང་ནས་སྐྱོབ་སྤྱོང་བྱེད་བཞིན་པའི་སྐྱོབ་ཕྱག་མང་པོ་ཞེག་ཕེབས་བསྡད་ཡོད་སར་རེད། ཚང་མ་ལ་ངས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་འཚམས་འདྲིའི་བཀའ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

རྒྱ་གཞུང་གིས་དུས་རྟག་ཏུ་ལགས་མཆོག་དང་བོད་མིའི་སྤྱི་ལྟ་ལྟོགས་ལ་མཛད་དཀའ་སྤྲོད་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ང་ཚོ་བཙན་བྱོལ་དུ་གྱར་ནས་ལོ་ངོ་ ५५ ཙམ་འགྲོ་བཞིན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་བཙན་འཛིན་ཏུ་ཚུད་ནས་ལོ་ངོ་དྲུག་ཅུ་རེ་གཉིས་རེ་གསུམ་ཞིག་འགྲོ་བསྡད་ཀྱི་ཡོད། དེས་ང་ཚོའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་ལ་དཀའ་ངལ་སྣ་ཚོགས་མང་པོ་ཞེག་འཕྲད་བསྡད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྐབས་འཕྲད་ཡོད་པ་རེད་ལ་མ་འོངས་པར་ཡང་འཕྲད་ཀྱི་རེད། དེ་ནི་འགྲོ་སྐྱངས་ཤིག་རེད། ཡིན་ནའང་ཕྱིས་སུ་ལོ་བཅུ་བཅོ་ལྔ་ནང་ལ་ང་ཚོ་བོད་དོན་འཐབ་རྩོད་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཟིང་ཡོང་སྐབས། ཕྱག་པར་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དུའང་རང་བཞིན་ཀྱི་རྒྱ་ནག་གི་གནོན་ཤུགས་ཤུགས་ཆེན་ཡོ་ཞིག་ཡོད་པ་ང་རང་ཚོ་ཚང་མས་མཉེན་མཉེན་པ་རེད། འོན་ཀྱང་གལ་ཆེན་ཡོ་ཡིན་པ་སོང་ཙང་། སྤྱི་ནོར་ལགས་སྐྱབས་མཁོན་ཆེན་ཡོ་མཆོག་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་ཆེབས་སྐྱར་གནང་བ་ཡིན་ནའང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ངོས་ནས་དེའི་ཐོག་ཕྱོགས་ཀྱི་ངོ་རྒོལ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་རེད། བསྒྲགས་གཏམ་སྟེལ་རྒྱུའི་རིགས་མང་ཡོ་ཞེག་ཡོང་བསྡད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འདི་ཚོས་ཉེན་པས་ཁག་ཅིག་ལ་ཁོ་ཚོའི་

ཏེད་སྡངས་དེས་དོན་དག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཐོན་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་འི་རྒྱ་ཁབ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྤྱི་རྣོར་ཁཏོང་ས་ཁསྒྲབས་མཚོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྤྱི་ལེན་ཞུ་རྒྱུས་མཆོོན་པའི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཆོོས་ཁསྐུ་མདུན་མངལ་རྒྱུར་དོགས་རོོན་ཏེད་མཁན་དེ་འདྲའང་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་བསྡད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོ་ཁྱེད་རང་ཚོོས་ནམ་རྒྱུན་ནས་ཐོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཕྱོགས་གཞན་ཞིག་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན། ཁརྒྱ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་གནང་གི་ཡོད་པ་ལྟར། ང་ཚོོས་དུས་རྒྱུན་དུ་རྩེད་མོ་དང་མཉམ་དུ་བཤད་བསྡད་ཀྱི་ཡོད། དེ་རིང་ཞོགས་པར་ཡང་ཁརྒྱ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་གནང་སོོང་། ང་རྒྱ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐད་གྲགས་ཆེན་པོ་ཆགས་དགོོས་རྒྱུ་དེ་རྒྱ་ནག་གྱང་བྱན་ཏང་གི་བཀའ་དྲིན་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན། ང་རང་ཚོོ་བོད་པ་རང་གི་དངོས་སུ་བོད་དོན་ཁྲབ་བསྒྲགས་ཏྱ་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ཡིན་ན། དེ་ཙམ་ཀྱིས་ཁྲབ་བསྒྲགས་ཡོང་གི་ཡོད་དང་མེད་ཟེར་བ་དེ་གནས་ཚུལ་གཅིག་རེད། ཡིན་ནའང་རྒྱ་ནག་གིས་ངོ་ཚོོལ་རེ་རེ་བྱེད་ཡོང་སྐབས། ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚགས་པར་ནང་དུ་མང་པོ་ཐོན་ཡོང་བ་དང་། བོད་དོན་ཁྲབ་བསྒྲགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་རང་གིས་སྤེལ་ཀྱི་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཞིག ཁང་ཤར་རྒྱ་ནག་གིས་ངོ་ཚོོལ་བྱས་པ་དེས་བོད་པའི་གནད་དོན་དེ་འཛམ་བུའི་ཐྲིང་གི་ནང་ལ་རྒྱ་ཆེ་རུ་འགྲོ་རྒྱུ་དང་། ཁང་ཤར་དོན་དག་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཤར་ཕྱོགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་སོོང་ཙང་། གནད་དོན་འདི་འདྲའི་རིགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། གཞན་ཡང་སྤྱི་ནོོར་ཁཏོང་ས་ཁསྒྲབས་མཚོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཚབ་སྤྲིད་ཀྱི་སྐུ་དབང་དང་འཛིན་སྐྱོང་གི་སྐུ་དབང་གཉིས་ཀ་རྩིས་སྤྲོད་གནང་ནས། དཔྱ་མི་མང་གིས་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་སྤྲིད་སྐྱོང་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་མི་མང་གི་འོས་འདེམས་བྱས་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོ་ཁྱ་བྱ་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཁྱི་རྒྱ་ལ་ཁྱིན་པའི་སྐབས་སུ་ཡིན་ནའང་མི་སྣ་མཇལ་འཕྲད་དེ་ཚོར་དོ་ཤོག་

གཏོང་རྒྱ་དང་གནོད་སྐྱེན་བཟོ་རྒྱལ་ལས་གཞི་མང་དག་ཅིག་རྒ་གཞུང་གིས་སྲིལ་བསྡུད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་རང་རང་ཉིད་སྐར་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་ཐོག་ནས་ཤེས་གསལ་ལའང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཚོད་དོན་རྒྱ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་བཞི་པ་དེ་ཡི་སྤྱིག་ཞུ་རྒྱ་དང་། དེའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ལ་ལས་འགན་སྤྲད་ནས་ཡི་སྤྱིག་ཞུ་རྒྱའི་སྐབས་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་ང་ཚོ་ Scotland ལ་ཚོགས་པ་རེད། དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༧ ལ་ང་ཚོགས་གཙོ་ཆགས་ཚར་བའི་རྗེས་ལ་ Rome ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིས་ཚོགས་ཚོད་དོན་རྒྱ་སྐྱོར་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ལྔ་པ་དང་། དྲུག་པ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ལོར་ Ottawa ལ་ཚོགས་པ་རེད། Canada ཡི་ཁྲིང་ཁྱིར་རེད། འདི་ཚོ་ཚོགས་པའི་སྔོན་ཆེ་རེར་ང་ཚོས་གདན་ཞུ་བྱེད་སའི་ཁྲིས་ཚོགས་འཐུས་མི་འཛམ་བུའི་སྒེང་ནང་དུ་ཡོད་པར་རྒྱུ་སྐྱོར་བྱེད་མཁན་གཅིག་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་འབྲེལ་བ་ཞུ་དེ་ཚོ་ཁོ་ཚོས་དྲ་རྒྱའི་ཡམ་ནས་མིང་དང་ཁ་བྱང་ཤུན་མ་རྒྱ་རྒྱས་མཚོན་པའི་རྟེ་མོ་ནས་ཡོད་པ་ལ་རྒྱལ་སྤྱིར་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མཁན། འདི་ཚོའི་ཁྱས་ལ་བཤད་ནས་ཨེ་ཁེ་ཡི་ཁྱས་པ་མ་ཀྱོགས། ང་ཚོས་འབྲེལ་བ་བྱེད་ས་གསར་པ་ཚང་མར་མི་རེ་རེར་ཁ་པར་བཏང་ནས་གཞུང་ཚབ་ལ་སྐད་བཏང་། འདི་འདྲ་བྱས་ནས་གནོན་ཤུགས་མང་�པོ་ཞིག་སྤྲད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོ་ཏོད་པའི་ཚོགས་ཆེན་བསྒོར་བཞག་པ་དེ་ཚོའི་ནང་གི་རེ་བྱས་ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་དམ་ཞེས་པ་ཡྱ་བྱ། ཤུ་རུ་སུ་ཡྱ་བྱར་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་ཏོད་པར་རྒྱལ་སྤྱིར་བྱེད་མཁན་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་ནང་ཡོད་མཁན་དེ་ཚོ་ཁོ་རང་ཚོ་ཆབ་སྲིད་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོས་སྐད་བཏང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ངོས་ནས་ཡི་གེ་བཏང་། ཁོ་ཚོ་ཆེད་མངགས་ཕྱི་དུལ་ལས་ཁྲབས་ནང་ཡར་སྐད་བཏང་ནས་མི་རེ་རེར་ཁྱེད་རང་ཚོ་རྣ་རམ་ས་ལར་འགྲོ་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་སྲིགས་

ར་སྐུལ་རྒྱའི་རིགས་ཡན་ཆད་ནས་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེའི་མཚོན་ཚམ་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ༡༩༩༩ ལོར་སྒེལ་ཀོའབ་ལ་མང་གཙོ་དབུ་བརྟེས་ནས་ལོ་ ༤༠ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་སྐུང་བཙུ་བྱས་པ་རེད། དེའི་སྐབས་དེར་ང་ཚོ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ཐ་ན་ ༡༧ ཙམ་ནས་ཆེས་མཐོའི་མི་སྣ་འགའ་ཤས་ཤེགས་གདན་འདེན་ཞུས་ནས། དེའི་སྐབས་དེར་ང་ཚོ་ Croatia ནས་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་སྐད་བཏང་བའི་སྐབས་སུ་ང་ཚོ་སྒེལ་ཀོའབ་མཛད་སྤྲོད་ཆ་བའི་རྗེས་སུ་ང་ཚོ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་པ་རེད། ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པའི་རྗེས་སུ་ང་ཚོ་འགྲོ་རན་གྱི་འདུག་རེར་དུས། ཁོ་རང་ལ་ཁ་པར་ཐོག་སྐད་ཀྱགས་ཆེན་པོ་བྱས་ནས་ཅིག་བཤད་སྟོད་ཀྱི་འདུག རྗེས་སུ་ང་ལ་ལབ་ཀྱི་འདུག Croatia ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ཀྱིས་ཁྱེད་རང་སྒེལ་ཀོའབ་ལ་གཅེ་བྱེད་དུ་ཕྱེན་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས། འདི་སྐྱ་བྱའི་མི་རེ་རེ་ཡིན་ནའང་རེད། གཞུང་ལ་གནོན་ཤུགས་སྤྲོད་རྒྱ་ཡིན་ནའང་རེད། གོས་ཚོགས་དང་ཕྱེ་སྤེད་ལས་ཁུངས་ལ་གནོན་ཤུགས་སྤྲོད་རྒྱ་དང་། སྒེག་འཛུགས་དང་། གང་ཟག་རེ་རེ་རེ་རེ་ལ་གནོན་ཤུགས་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ནཱིད་སྒེལ་ཌམ་ལ་ཕྱེན་པའི་སྐབས་སུ་ Spainish ཡི་གོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་ང་ཚོ་དང་ཐུག་སྐབས་ཁོ་རང་གི་སྒེར་དུང་ལ་སྒེལ་ཌམ་གྱི་ཚོང་པ་གཅིག་གི་ཁ་པར་འབྱོར་ནས་ཏ་རམ་ས་ལ་ནས་གོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དེར་སྒེའས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཁྱེད་རང་མཉམ་དུ་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་གོ་ཐོས་བྱུང་། ཐུག་འཕྲད་བྱས་ནས་འགྲིག་གི་མ་རེད། འདི་འདྲ་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྒེལ་ཌམ་དང་རྒྱ་ནག་གི་དབར་ལ་དོ་ཧོག་ཡོང་བ་དང་། ང་ཚོའི་སྒྲོབ་ཕྲུག་ཚོ་རྒྱ་ནག་ལ་སྒྲོབ་སྒྲུང་བྱ་རྒྱུར་འགྲོ་དགོས་ན་ཐོངས་མཆན་རག་གི་མ་རེད། ཚོང་པ་ཚོར་ཡིན་ནའང་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་རེད། ཅེས་བརྗོད་ནས་གང་ལྟར་སྒེག་འཛུགས་དང་མི་གང་ཟག་དེ་འདྲ་བརྒྱུད་ནས་གནོན་ཤུགས་མང་པོ་ཞིག་སྤྲད་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

རྒྱ་གཞུང་དང་དོལ་རྒྱལ་ཁ་ལ་ཁྱེར་མཁན་ཚོའི་དབང་གྱི་འབྲེལ་བ།

དེའི་སྐང་ལ་ཐབས་རྟགས་པ་ཞིག་ལ་ང་རང་ཚོ་བོད་པ་རང་གི་འགན་ཁྱེར་ནས་ཤུགས་ལྡན་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཚོས་བར་ལམ་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་སྤྱི་ནོར་ཨགོང་ས་ཨསྒབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ས་ཡྱོགས་གང་དུ་ཆེབས་སྐྱུར་གནང་བ་ཡིན་ནའང་དེ་ལ་ཨརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་སྟན་གྲགས་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། མཛད་པ་འཕྲིན་ལས་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱས་ཀྱི་ཡོད་པ་སོང་ཙང་། དེ་ཉམས་དམས་སུ་གཏོང་རྒྱུ་དང་། དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་མཐོང་ཆུང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་བོད་པ་འགའ་ཤས་མ་གཏོགས་ཡོད་པ་མ་རེད་ཀྱང་། འགའ་ཤས་དེ་དག་དང་ཕྱི་རྒྱལ་གྱི་མི་སྣ་ནང་ཚོས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མགོ་མ་འཛོས་མཁན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡར་བཞག་ནས། དོལ་རྒྱལ་འདུ་བོ་དམ་སྲི་ཟེར་དགོས་པ་རེད་དམ། ཡང་ན་གདོན་འདྲེ་ཟེར་དགོས་པ་རེད་དམ། གང་ལྟར་ཡང་དེ་འདྲའི་རིགས་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་སྟོད་མཁན་གྱི་མི་དེ་དག་གི་སྣ་འབྲིད་ནས་ལས་འགུལ་མང་ཚེཞིག་བརྩམས་དང་རྩོམ་བཞིན་ཡོད་པ་རེད། ན་ཧེང་ཇོ་ཧི་ཀྱོ་ཡེ་ཡར་ཕྱི་ཡོགས་དེ་གཱ་རང་ལ་མང་ཚོ་དེ་ཙམ་མ་རེད། བོད་པ་གསུམ་ཙམ་མ་གཏོགས། རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་བཙོ་ལྟ་བུ་མོ་གཟུགས་ཚོ་ཆུང་ཆུང་བདུན་བརྒྱད་ཙམ་འདུག གང་ལྟར་ཤེད་དར་ནང་དུ་ཨསྒབས་མགོན་རིན་ཚེ་ཆེ་ཞལ་རྩེན་མ་གནང་རོགས་གནང་ Dalai Lama don't lie བྱས་ནས་ཤེད་དར་ནང་དུ་བྱིས་ཏེ་སྐད་འབོད་བྱེད་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྐད་འབོད་བྱེད་པ་ང་རང་གིས་མཚོང་སོང་། འབྱིས་ཡའང་ཕྱི་ཐ་ཡིན། ན་ཧེང་ཡོ་མཇུག་ལ་New York ལ་ཕྱི་ཐའི་སྐབས་སུ། ཡང་ཁོང་ཚོ་སྐད་འབོད་བྱ་རྒྱུ་དང་། སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱའི་སྒྲ་གདངས་ཁོ་རང་བསྒྲུར་ཚར་འདུག བོད་ནང་རང་ལུས་མེར་

བསྟེགས་གཏོང་མཁན་ལ་བརྒྱད་སྟུལ་བྱེད་མཁན་༧རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་རེད་ཟེར་བ་ལྟ་བུ། འདི་འདྲའི་གནད་དོན་རེད། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ངོ་བོ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཐོན་བསྡད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཉེ་བའི་ཚར་ San Francisco ཁ་སང་ང་ཚོ་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དྲ་རྒྱའི་ཐོག་ནས་མཐོང་བསྡད་པ་གཅིག་ཚགས་བསྡད་ཡོད་པ་རེད། མང་ཚོགས་ནང་དུའང་སེམས་འཚབ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས། དེ་རེས་ང་ཚོ་ཅོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བདུན་བའི་ཐོག་ལ་དོན་ཚན་ལྟ་ཅན་གྱི་གྲོས་ཆོད་གཅིག་ཀྱང་བཞག་པ་རེད། བར་ལམ་ནས་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་མང་དུ་གཏོང་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་གཅིག་བྱེད་ཀྱི་འདུག

ཉེ་ཚར་སྤྱི་ནོར་༢གོང་ས་༢སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ནོ་སྦྲེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་འབྱུལ་མཁན་གྱི་ཚོགས་ཆུང་གི་ངོས་ནས་ནོ་སྦྲེལ་ཞི་བདེའི་གཟེངས་རྟགས་བཞེས་སྤྱོང་མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་ཀྱང་། ཡིན་ནའང་དེ་རེས་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་དམིགས་བསལ་རང་བྱས་ནས། ལོ་ ༦༤ འཁོར་བའི་དུས་དྲན་གྱི་མཛད་སྟངས་ཤྲབས་དེར་ང་ཚོས་ཆེད་མངགས་ནོར་ཁེ་ཡི་རྒྱལ་ས་ Oslo ལ་ཕྱིན་པ་དང་། ནམ་རྒྱུན་ལས་མང་བ་འགྲོ་སོང་བཏང་ནས་མི་འཁྲིད་ཐུབ་པ་བྱས་ནས་ལས་འགུལ་གྱི་ངོ་བོ་བརྟམ་རྒྱ་དང་། སྤྱི་ནོར་༢གོང་ས་༢སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ནོ་ཁེ་ཡི་གཞུང་འཛིན་མི་སྣ་མ་ཐུག་པ་དེ་དག་ལ་ཁོ་ཚོས་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་ལས་འགུལ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་སྒེལ་བསྡད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་ང་རང་ཚོའི་ངོས་ནས་དེའི་ཐོག་ལ་ཁྱེད་རང་ཚོའི་ནང་ལ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་མ་རེད། མང་ཚོགས་ནང་དུ་གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་བ་ནས་བཟུང་ཚ་ཚང་གཅིག་གཙང་མ་ཆགས། དཀྱིལ་ཡིན་ནའང་བླང་དོར་གྱི་གནས་ལ་དབྱེ་འབྱེད་

མ་ཐུབ་མཁན་མི་བྱན་པོ་མཁྱེགས་པོ་འགའ་ཤས་ཤེག་གི་མུ་མཐུད་ནས་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་དེ་འདུ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དུ་བ་ནང་དུ་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཐོན་ཀྱི་ཡོད་པར་སོང་། ཁྱེད་རང་ཚོས་གནས་ཚུལ་དེའི་སྐོར་ལ་གོ་ཇོགས་ཐུན་ཙམ་ལས་མེད་པ་ཡིན་ན། རྣམ་མ་གཞན་པ་ཚོས་བཤད་ཡོང་སྐབས་རང་བཞིན་གྱིས་བསྒུ་བྱད་ཀྱི་འོག་ལ་ཚུད་ཉེན་ཡོད་པས། དེ་རིང་གོ་སྤྲིག་ཞུ་མཁན་རྣམ་པ་ཚོའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་། ང་ཚོགས་གཙོ་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་དོ་ལ་རྒྱལ་སྐོར་ལ་བཤད་དགོས་པ་དང་། སྤྱད་སྤྱོད་བྱོ་བཟང་སེང་གེ་ཡིན་ནའང་སང་ཉིན་དོ་ལ་རྒྱལ་སྐོར་ལ་ཡང་བསྒྲུབ་ནན་ཙམ་ཅིག་བཤད་དགོས་པ་གཅིག་རེད། ང་རང་གཉིས་ཀར་བརྩོད་གཞི་གཅིག་པ་བཞག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་དེ་འདྲ་ཆགས་པ་རེད། ཐོག་མའི་འཆར་གཞི་ལྟ་བུ་བྱས་པ་ཡིན་ན། དཔེར་སྤྱད་སྤྱོད་གིས་ཁྱེད་རང་ཚོར་གསུང་བཤད་གནང་། སང་ཉིན་ང་བཤད་རྒྱུ་བང་སྤྲིག་འདུག ངའི་བསམ་བློའི་ནང་དུ་ཉིན་དང་པོ་དེ་སྤྱད་སྤྱོད་གི་གསུང་གི་ཡོད་པ་སོང་ཙང་། སྤྱད་སྤྱོད་གི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཙེང་ཐུབ་ཅིག་མར་བཤད། དེ་ནས་ངའི་སྐབས་ལ་དུས་ཚོད་མང་ཆེ་བ་ཅིག་དེ་དྲི་བ་དྲིས་ལན་ཐོག་ལ་གཏོང་ཐུབ་ནས་བསམ་པ་རེད་དེ། ཡང་ཉི་མ་འགའ་ཤས་ཤེག་གི་སྟོན་ལ་འདི་ར་གོ་སྤྲིག་ཞུ་མཁན་སྤྱི་འཐུས་ཚོ་རིང་ལགས་ཀྱི་ཞལ་པར་འབྱོར་ནས། དེའི་ཚོ་རིམ་དེར་འགྱུར་བ་འགྲོ་དགོས་བྱུང་སོང། སྤྱད་སྤྱོད་ཕྱི་ཚེས་ ९ ལ་ཕེབས་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག ཁྱེད་རང་སྟོན་ལ་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་རིད་དམ་ཞེས་བཀའ་གནང་བ་བཞིན། ངས་དེ་རིང་སྟོན་ལ་བཤད་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་འདུ་ཚོ་འདི་ལྟར་རེད།

སྐྱབས་འགྲོའི་རྣམ་གཞག

སྤྱི་ར་བཏང་གི་ཚབ་སྤྱད་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་བཤད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་ཚབ་སྤྱད་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་མང་ཚོགས་བཤད་པ་

ལ། དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཏོག་ཙམ་ཞིག་ཁྱེད་རང་ཚོས་མ་མཁྱེན་པ་ཡིན་ན། དེའི་རྗེས་འབྲས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ག་རེ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་དང་། དབྱེ་འབྱེད་གང་འདྲ་བྱེད་དགོས་པ་ཡོད་མེད་དེའི་སྐོར་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་ཁག་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་སོང་ཙང་། དོལ་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཞོག་ནས་ངས་ཚོས་ཕྱོགས་ཐོག་ནས་མང་པོ་ཤེས་ཀྱི་མེད། དགེ་བཤེས་ལགས་རྣམ་པ་ཚོས་མང་པ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོ་སྤྲོད་གླ་སོ་སོའི་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་ཚོས་དགེ་ཚོས་འགན་བཞེས་ནས་དེའི་སྐོར་ལ་ཉན་ཉན་གསུངས་ཡོད་ཀྱི་རེད། ཡིན་ནའང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཞོག་ནས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རིམ་ཕྱན་བྱ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཐུགས་ཨན་གསོས་མི་ཡོང་ངམ་སྙམ། དེ་རིང་ཞོགས་པར་སྤྱི་ཆོར་ཪཏོང་ས་ཪསྒྲབས་མཁོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ནང་ཚོས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་ནང་དུའང་། ང་རང་ཚོ་ལྷུང་ཉོགས་ཀྱི་བསླན་པའི་སྐོར་དེ་དག་བཤད་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱིས་འཇོན་དགོས་པ་དང་། སྒྲབས་འགྲོ་དང་བཅས་པ་སྤྱི་ཆོར་ཪཏོང་ས་ཪསྒྲབས་མཁོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་གསུངས་ཡོད་པ་སོང་ཙང་། དེ་ཚོའི་ཞོག་ལ་ང་ལྟ་བུའི་སྤྱི་པོ་ཐ་མལ་པ་གཅིག་གིས་འབྲེལ་བཤད་མང་པོ་ཞིག་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ནའང་ཞན་ཞོག་ག་ཚོད་ཡོད་དམ་སྙམ། ཡིན་ནའང་ང་ཚོས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཞོག་ནས་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། ལམ་ཐབས་ཤེས་གཉིས། འབྲས་བུ་སྐུ་གཉིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་�གོ་འཕང་འཐོབ་རྒྱུ། འདི་ཚོ་ལ་གཞི་བཅོལ། སྒྲབས་འགྲོའི་རྒྱུ་འདི་ཚོ་ང་ཚོས་ཤེས་པར་བྱས། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་དུ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་འཇིགས་ཤིང་སྐྱབས་གཞི་བདེན་པ་གཉིས་དང་། དེ་ལས་སྒྲོབ་པའི་ནུས་པ་དགོན་མཚོག་གསུམ་ལ་ཡོད་པར་ཤེས་པ་འདི་སྐྱབས་འགྲོའི་རྒྱུ་རེད། དེ་བཞིན་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། སོ་སོ་སོ་སོ་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བ། གཞན་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་

པ། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ཉེ་རིང་མེད་པར་འདྲུག་པ། སོ་སོ་སོ་སོར་ཚུར་ཕན་ཐོགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ལ་མ་ལྟོས་པར། ཐམས་ཅད་ལ་དོན་མང་པོ་ཀུན་སྤྱབས་འགྲོའི་ཡུལ་ཞིག་དགོས་པ་དང་། སྤྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ལྟ་ཞིག་ཡིན་ནའང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཤེས་པ། ཁྱད་པར་ཤེས་པ། ཁས་བླངས་པ། གཞན་དུ་མི་སྐྱ་བ། རིམ་བཞིན་སངས་རྒྱས་སྤྱབས་སྐྱེས་པ་ཡོ་དང་། སྤྱབས་དངོས་ཆོས། སྒོ་ནས་ཁྱིང་ཐག་པ་ནས་ཁས་བླངས་ནས་སྤྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས། ངའི་བཤད་རྒྱུ་གཙོ་བོ་དེ་དེའི་ནང་ནས་སྤྱབས་འགྲོའི་བསྟན་བྱ་དེ་རེད། སྤྱབས་འགྲོའི་བསྟན་བྱའི་ནང་ནས་དགུ་ཤེས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་སྤང་བྱ་གསུམ་དང་། བསྒྲུབ་བྱ་གསུམ། ཚ་མཐུན་གསུམ་བྱས་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྤང་བྱ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་འཁོར་བར་འཁོར་སྡུག་མཁན་གྱི་ལྷ་ཡིན་ནའང་རེད། འདི་ཚོའི་གྲས་ལ་སྤྱབས་བཅོལ་མི་རྟུང་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སོ་སོ་སོ་སོ་འཁོར་བའི་ནང་འཁོར་སྡུག་མཁན་འཇིག་རྟེན་འཁོར་བ་ནས་མ་གྲོལ་མཁན་གྱི་ལྷ་དང་འབྲེ་དེ་ཚོར། ཚེ་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྤྱབས་གནས་ཀྱི་ཕྱག་མཚན་ཉིད་ཅི་ཞེ་ན། ཁྱོད་ཚོས་སྐྱོང་དང་སྲུང་མ་ལྟ་བུ་ཕར་གསུང་། དེ་ཡང་ཁྱོད་ཚོས་ཀྱི་ཡིད་ལ་ཉེ་བ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་ཡིན་ཏེ།

ཐུབ་མ་ཡིན་ནའང་ཏགཏ་ཏགཏ་གཅིག་མ་བསྟེན་པ་ཡིན་ན། ཐུབ་མ་གང་བྱུང་མང་བྱུང་བསྟེན་རུང་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་སྐུ་མདུན་ནས་དུས་ནས་དུས་སུ་བཀའ་གནང་གི་འདུག ཐུབ་མ་ཡིན་ནའང་ཐུབ་མ་བསྟེན་པའི་སྐབས་སུ་ཐུབ་མའི་ཡོན་ཏན་ཚང་བ་ཞིག་ལ་བསྟེན་དགོས། དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལ་ལྟ་དང་འདྲེ་དང་དམ་སྲི་དང་། འགོང་པོ་དང་འབྱུང་པོ་སོགས་ཟེར་བའི་མིང་མང་པོཞིག་ཡོད་པ་རེད། འདི་ཚོའི་ཀུས་དེ་བསྟེན་མི་བསྟེན་ཟེར་བ་དེ་དང་པོ་ནས་དབུང་པ་ཡག་པོཞིག་བྱེད་དགོས་པ་དེ་ཏ་ཅང་ཀི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག སྤྱིར་བཏང་ཚོས་སྤྱོང་ཟེར་མཁན་དེ་སང་ས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་སྤྱོང་སྤེལ་གསུམ་བྱེད་མཁན་གྱི་གང་ཟག་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རེད། སྤྱི་ཙོ་དམ་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རེད། འདི་ལ་ཚོས་སྤྱོང་ཟེར་ནས་ལབ་ནའང་འབྲིག་གི་ཡོད་པ་རེད། དཔལ་སྐབས་སུ་བབ་པའི་ང་ཚོས་ཚོས་སྤྱོང་བཤད་ཐོན་པ་དེ་སང་ས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་སང་ས་རྒྱས་བསྟན་པའི་དམ་ཚོས་དང་། འདི་འཛིན་མཁན་གྱི་སྐྱེ་ཙོ་འདི་ཚོ་ལ་སྡུང་བར་བྱེད་མཁན་ཚོ་ལ་ཚོས་སྤྱོང་ཟེར་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མིང་བཏགས་རྒྱ་དེ་འདི་འབྲི་ཞིག་ཡིན་པའི་སྐད་ཆ་རེད། འཛིག་རྟེན་དང་འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྷ་ཟེར་བ་དེ། གཅིག་བྱས་ན་སང་ཉིན་དང་གནམ་ཉིན་དག་ཅེས་པ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་གོ་བསྡུར་གནང་བའི་སྐབས་སུ། དེའི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་དང་། གོ་བསྡུར་གནང་སྟངས་ཐོག་ལ་ཕྱན་བྱའི་གཏིང་ཟབ་ཙམ་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག སྤྱང་མའི་ནང་ནས་བཀའ་མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ལས་བསྟན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྱན་ཡོད་མཁན་གྱི་སྤྱང་མ་དང་། ཡང་སོ་སོ་སོའི་ལས་ལས་གྲུབ་པའི་འཇིག་རྟེན་དེགས་པའི་སྤྱང་མ་རིགས་ཤེག་ཡོད་པ་རེད། གྱ་རྒྱ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐབས་ལ་ལྟ་དང་འདྲེ་མང་པོཞིག་དམ་ལ་བཏགས། རོ་རྗེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་དབང་དུ་བསྡུར་ནས། དམ་ལ་བཞག་སྟེ། སྤྱང་མར་བསྐོས་བཞག་པ་མང་པོཞིག་ཡོང་བསྡད་ཀྱི་འདུག འདི་ཡིན་དུས་བཀའ་

དང་མདོ་རྒྱུད་ལས་གསུངས་བཞག་པའི་ལྟ་ཚེས་སྐྱོང་སྡུང་མ་འདི་ཚོ་ཡིན་པ་ཡིན་ནའང་ངཚོས་བརྩེ་འོས་པ། ཡང་མིན་ན་རེག་འཇོན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཚོས་དམ་ལ་བཏགས་ནས་དབང་བསྐུར་བཞག་མཁན་དེ་ཡིན་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོས་བརྩེ་འོས་པ་དང་། དེ་མིན་གྱི་ཚེས་སྐྱོང་སྡུང་མ་དང་ལྡན་རྣམ་པར་དབྱེ་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་མང་པོ་ཞེག་ཡོད་པ་རེད། མིང་ཙམ་ཡང་མར་བཏྲེན་པ་ཡིན་ན་ཤེག་གྲངས་མང་པོ་གཅིག་ཆགས་པའི་གནས་སྟངས་གཅིག་རང་བཞིན་རེད། འདི་ཚོའི་གྲས་འདི་ང་འདྲ་པོ་ཞེག་ཡིན་ན་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད་ཀྱང་། ཡིན་ནའང་རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན་འདི་འདྲ་པོ་རྣམ་པར་ཕྱེ་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་རེད་འདུག ཁ་ཞན་ཆོས་བརྒྱད་སོ་སོ་སོ་སོ་ལྟ་བུ་ཞེག་ཡིན་ན། དཔེར་ན་རྟིང་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སོ་སོ་སོའི་སྲོལ་གཏོད་མཁན་ཚོས་སྡུང་མ་འདི་དག་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། སྔགས་སྡུང་ཕེ་ཀ་ང་ཀྱི་ཟེར་བ་དང་། ཁྲབ་འདྲུག་ར་ཏྲ་ལ་དང་། དམ་ཅན་རྡོ་རྗེ་ལེགས་པ། འདི་འདྲའི་རྟིང་མ་སྐྱོའི་སྡུང་མ་འཆི་རྣམས་ཡོད་པ་རེད། ས་སྐྱ་ལྟ་བུ་ཞེག་ཡིན་ན། གྱར་མགོན་ལྷམ་དལ་ལྟ་རྒྱལ། མགོན་པོ་ཕྱག་བཞི་པ་དང་། ཧོར་སྐྱོང་དྲུར་བདག་ཡབ་ཡུམ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་ས་སྐྱ་པའི་སྡུང་མར་བརྩེ་བསྟད་རྒྱུ། བཀའ་བརྒྱད་པ་འདྲ་པོ་ཡིན་ན། དཔལ་མགོན་ཕྱག་བཞི་པ་དང་མགོན་པོ་བེར་ནག་ཅན། ཚེ་རིང་མཆེད་ལྟ་ལྟ་བུ་རེད། དགེ་ལུགས་ནང་དུ་ཡིན་ན། ཚེས་སྐྱོང་ནང་བརྩེ་བསྟད་རྒྱུ་ཡི་དམ་གྱི་ཚུལ་དུ་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་དང་དམ་ཅན་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་དེ་གཉིས་གཅོ་པོ་བྱས། རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་སྲས་བཅས་སྐྱེ་བུ་གསུམ་གྱི་སྡུང་མ་གསུམ་ཞེས་བརྩེ་སྲོལ་ཡོད་པ་རེད། རིམ་པ་འདྲ་པོ་ངས་ཁྲེད་རང་ཚོར་བཤད་ན་བསམ་པ་རེད།

དོལ་རྒྱལ་གྱི་སྡུང་རིམ།

དོལ་རྒྱལ་ཟེར་བའི་གནས་ཚུལ་དེ། ༧རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ནས་

བྱང་བའི་གནས་སྣང་ཤེག་རེད། ཁྱེད་རང་ཚོས་ཞིབ་ཅིང་ཕྱ་བ་ལྟ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། རེ་ཞོ་དག་ལྟན་པའི་དེབ་བཀོན་བཞག་པ་འདི་འདྲ་ཡོད་པ་རེད། མདོ་སྣད་ཚོལ་ཁའི་ངོས་ནས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རིམ་དང་གནས་ཚུལ་འདི་ཚོའི་སྐོར་ལ་བཀོན་བཞག་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད། སྒེར་གྱི་དེབ་བཀོན་བཞག་པ་འདི་འདྲའང་ཡོང་གི་འདྲུག ཁྱེད་རང་ཚོས་དོ་སྣང་བྱས་ནས་འདི་ཚོ་ཟློག་པ་ཡིན་ན། རིམ་པས་ཞིབ་ཅིང་ཕྱ་བའི་ཐོག་ནས་མཁྱེན་གྱི་རེད། ༢རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་སྐབས་སུ་གཟིམ་ཁང་ཁོང་འོག་ཟིར་བ་ཡོད་པ་དང་། གཟིམ་ཁང་འོག་དེ་དུ་ལྷ་ང་ཚོས་བཤད་བསྡད་པའི་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ཟིར་བ་དེ་རེད། ༢རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དག་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་བཞུགས་སའི་སྟོན་མའི་བཞུགས་ཁང་དེ་ལ་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་དང་། གཟིམ་ཁང་འོག་མ་ཟིར་ནས་བཤད་བསྡད་པ་གཅིག་ཚགས་བསྡད་ཀྱི་འདུག གཟིམ་ཁང་ཁོང་མ་ཟིར་བ་དེ་དེའི་སྐབས་ལ་གཙང་པའི་སྣེ་གདོང་སྐུ་ངོས་ཀྱིས་ཕྱལ་བཞག་པའི་འབྲས་སྐྱབས་རྡོ་ཁང་སྟོན་པོ་ཟིར་བ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྒྱལ་བ་རིན་ཆེན་པོ་ཆེར་ཕྱལ། ༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དེའི་སྐབས་ཀྱི་སློབ་མ་༢པཉ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལ་མར་གནང་ནས། ༢པཉ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ལགས་ཀྱི་སྐུ་སྐྱེ་ཡང་སྤྱལ་ཚང་མ་བཞུགས་ཁང་དེར་བཞུགས་པ་དང་། ས་ཆའི་གནས་བབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་དབྱི་བ་ཕྱེ་ནས་མིང་བཏགས་པ་ཞིག་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྣང་ལྟ་ཡིན་པ་ཡིན་ན། སྔ་པ་གཙང་པའི་གཞུང་རིན་པའི་སྐབས་དེར་ཚོས་བརྒྱུད་ནང་ལོགས་ལའང་གནས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་བསྡད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། སྔ་པ་གཙང་པའི་སྐབས་ལ་བཀའ་བརྒྱ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱས། དེག་ལྷག་ལ་དམ་པོ་ཞིག་བྱས་ནས་དེའི་སྐབས་ལ་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་དང་། ཡང་སོག་པོས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱས་ནས་དབུས་དང་གཙང་བར་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དབང་ཚའི་ཐོག་ནས་མ་མཐུན་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་བསྡད་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཆགས་བསྡད་ཀྱི་

ཡོད་པ་རེད། ༢རྒྱལ་བར་རེན་པོ་ཆེ་ candidate སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་ candidate འོས་སྤྱལ་བཞི་བྱང་ནས་འོས་སྤྱལ་བཞིའི་ནང་ནས་གཅིག་དེ་ཡར་སྐྱང་ཉེ་འགྲམ་ནས་ཡིན་པ་དང་། སྟོད་ལུང་གད་ཁ་ས་ཅར་བ་དེ་ནས་གཅིག་དང་། ཤང་ཡོ་ནས་གཅིག་དང་། འཕྲོང་རས་རྒྱས་ནས་གཅིག་བྱས་ནས་ཁྱེན་འོས་སྤྱལ་བཞི་ཐོན་པ་རེད། གད་ཁ་ས་ནས་ཡིན་པའི་འོས་སྤྱལ་དེ་མི་ཚང་ཡང་སྟོབས་ཆེན་ཡོ་གཅིག་ཡིན་པ་དང་། སྟོབས་ཆེན་ཡོ་ཡིན་པ་དང་འོས་སྤྱལ་དེའི་ཞ་མའི་མིང་ལ་ལགས་ཞ་རྒྱལ་ཅར་ཞིང་། ཞ་མ་ལགས་དེས་སྐབས་དེར་བརྒྱུད་བསྐྱལ་འདུ་ཡོ་མང་ཡོ་བྱས་ནས། ང་དེར་ཕྱུག་ཁོག་ནང་ཡོད་སྐབས་༢རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པའི་རྣམ་སྤྱལ་ངའི་འགྲམ་དུ་ཕེབས་ནས་ང་ལ་གནས་ཚང་གཡར་རོགས་གནང་ཅར་ནས་གསུངས་བྱང་ཞེས། གང་ལྟར་ཡང་མོ་རང་གི་ཕྱུ་གུ་དེ་༢རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་ལྟ་བའི་ཡང་སྲིད་ཡིན་པའི་དན་རྟགས་བཏོན་རྒྱའི་ཆེད་དུ་ཐབས་ཤེས་མང་ཡོ་ཞིག་བྱས་འདུག ཕྱུ་གུ་དེ་ཕྱིས་སུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཅར་བ་དེ་ཚགས་བསྡད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ༢རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་ལྟ་བར་ངོས་འཛིན་མ་བྱས་པར་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་འཁྲུག་ཐེབས་རྒྱུ་དང་དཀའ་ངལ་འཕྲད་སྐངས་ཀྱི་གནས་སྐངས་ལྟ་བུ་འདི་འདྲ་ཞིག་རེད། གང་ལྟར་ཡང་མཐའ་མ་དེར་འོས་སྤྱལ་བཞིའི་ནང་ནས་འཕྲོང་རས་བཞུངས་པ་དེ་རྒྱལ་བ་ཡིན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་གི་ཡང་སྲིད་༢རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་ལྟ་བར་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་དེ་༢པཆ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དང་དེའི་སྐབས་ཀྱི་དགའ་ལྡན་ཁྲི་པ་གཉིས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་རེད། གད་ཁ་ས་ནས་ཡིན་པའི་མི་ཚང་དེའི་ཕྱུ་གུ་དེ་ངོས་འཛིན་མ་བྱང་བ་སོང་ཙང་། རྗེས་ལ་ཕྱུ་ཚུགས་མཐའ་ནན་འདྲ་ཡོ་ཡར་མར་བྱས་ནས། ཐབས་ཤེས་ཡོད་རུ་རུ་ལ་སྤྱགས་ཀྱིས་དེའི་སྟོན་ཀྱི་གཟིམ་ཁང་གོང་མའི་པཆ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་ཡང་སྲིད་རིམ་པ་བྱས་ནས་ཤེས་ནས། སྤྱལ་སྐུ་བསོད་ནམས་དགེ་ཤེགས་དཔལ་བཟང་གི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དགོས་

ཐུག་པ་རེད་ཟེར་བའི་གནས་ཚུལ་ཞེག་ཡོད་པ་རེད། ཤཡཆ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཞི་པ་ཚྭ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བྱགས་པ་རྒྱལ་མཚན་སྤྱལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་འདི་ཡང་འདི་ཡིན་སྟམ་ཟེར་བ་ཞེག་མ་གཏུགས་ཐུགས་ཐབ་ཆོད་པའི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་རེད། གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཁོ་ནང་པཆ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པའི་ཡང་སྲིད་ཡིན་པའི་བརྒྱུད་རིམ་གྱི་གནས་སྟངས་དེ་འང་ཁ་གསལ་ཡོ་མེད་པའི་གནས་སྟངས་གཅིག་ཆགས། རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་ཕྱ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་མི་ཐུབ་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སྟངས་ཤེག་ཆགས་ནས། གང་ལྟར་ཤརྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་ཕྱ་པ་དང་གཟེམ་ཁང་གོང་མའི་སྤྱལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཟེར་བའི་བར་ལ་གནས་སྟངས་མང་�པོ་ཞེག་ཡོད་པ་རེད། འདི་དག་ཚང་མ་ངོ་འདིར་བཤད་བསྡུད་པ་ཡིན་ནས་རྒྱུ་མེད་པ་སོང་ཙང་། འདི་ནས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱོངས་པའི་རྗེས་སུ་ལྟས་ངན་པ་མང་པོ་ཞེག་བྱུང་བ་རེད། དེའི་རྗེས་ལ་གང་ལྟར་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་ཕྱ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཁོ་རང་བསྐྱེན་གཞི་བཞེས་པའི་སྐབས་དེར་དང་པོ་དེར་ཕེའབས་མ་ཐུབ་པ་རེད། གཉིས་པ་དེར་གཅིག་ཕེའབས་དུས། གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གཟུགས་པོའི་ནང་ལ་འབྱུང་པོ་ཞུགས་ནས་བཅོས་ཐབས་མི་འདུག་གསུངས་འདུག་དེའི་རྗེས་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཉི་མ་བཅོ་ལྔ་བཅུ་དྲུག་གི་རྗེས་ལ་ཤི་བ་རེད། དེང་སང་བཤད་ཚུལ་ལ་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་ཕྱ་ཐས་བཏོངས་པ་རེད་ཟེར་བ་དང་། ཡང་འཁོར་སྡེ་པ་ཆོས་བཀྲོངས་པ་རེད་ཟེར་བ་འདི་འདྲའི་གནས་ཚུལ་གསར་པ་མང་པོ་ཞེག་དོ་ལ་རྒྱལ་བཟློག་མཁན་ཆོས་བཟོས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། འདི་ཆོའི་གྲས་དེ་བདེན་པ་མ་རེད། གང་ལྟར་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཁོ་རང་སྐྱོན་ལམ་ལོག་པ་གཅིག་ཆགས་ནས། གང་ལྟར་ཚུང་དུས་ནས་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་ཕྱ་པར་ཨ་མ་ལཁས་ནས་ཐབས་ཤེས་བྱས་ཀྱང་ཆགས་མ་ཐུབ་པ་དང་། ཁོ་རང་སྐུ་འཆོ་བཞུགས་སྐབས་སྲུང་དགའ་ལྷན་ཚོང་ལ་མ་དགའ་བ་ཤུགས་ཆེན་ཡོ་བྱ་རྒྱུ་དང་། འདི་འདྲའི་

གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཀྱང་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ཤེར་ཕའི་སྐབས་སུ་འང་སློབ་ལམ་ལོག་ནས་དེགས་པ་ལ་སྐྱེས་པའི་གནས་སྣང་ཡོང་བསྟད་པ་དེ་ལོ་རྒྱས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ངས་ཞུ་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་ལ། དུས་ཚོད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་རེད། སྐྱིང་བསྡུས་ལྟ་བུ་བཤད་པ་འདུ་ཤེས་ཡིན་ན་དེ་རང་རེད་འདུག གཞན་ཁོ་རང་ཤོང་ས་ཡི་ཧོ་བྱང་ཤོང་མའི་ནང་དུ་སྐད་འདུ་མི་འདུ་བརྒྱབས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་དང་། གཞན་ཡང་ཁྱེ་ཞུགས་འདུག་ཟེར་བའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་བསྟད་ཀྱི་འདུག རྗེས་ལ་ཁོ་རང་གི་གདུང་མཚོད་མཚོད་རྟེན་ནམ་དབུལ་གདུང་མཚོད་རྟེན་དེའི་སྟེ་སྲོད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་གནས་ཚུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་ལུང་བསྟན་གནང་ཡོད་པ་རེད་ཀྱང་། གང་ལྟར་དེའི་སྐབས་དེར་དུས་ཆོད་ཏག་ཏག་གཅིག་ལ་སྲོ་མ་ཐུབ་པའི་ཆུན་གྱིས་སྟེ་པ་ལའང་གནོད་སྐྱེན་འགའ་བྱུང་། རྗེས་སུ་ཁོ་རང་གི་མཆོད་རྟེན་དེ་མར་བཤིག་ནས་སྲོ་དགོས་བྱུང་བ་རེད། ཕུར་ཐལ་དེ་ཆོའང་གཙང་ཡོའི་ཆུའི་ནང་མར་གཡུག་ནས། དོ་ལ་ཟེར་བའི་ས་ཆ་དེར་སྟེབས་ཡོང་སྐབས། ༢ཆུ་ལ་བ་རིན་ཡོ་ཆེས་ཞི་བའི་ཐོག་ནས་བཙོས་ཆུའི་ཐབས་ཤེས་གནང་ནས། ཕ་གིར་ས་ཐིག་གསར་པ་ཞིག་བཟོས་ནས་ཁོ་རང་ཕ་གིར་གནས་ས་འདྲ་ཡི་ཞིག་བྱས། དེར་དོ་ལ་ཆུལ་ཟེར་ནས་མེང་བཏགས་དགོས་པའི་ཆུ་མཚན་དེ་འདྲ་རེད་ཟེར་བའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་པ་རེད། རྗེས་ལ་ཁོ་རང་གི་ཡུར་ཐལ་དེ་ཚོ་བཤིག་ཆུར་སྟེབས་སྐབས། ས་ཆ་དེར་གཅོད་ཚབས་ཆེན་ཡོ་འདྲ་བྱུང་ནས། མི་མང་ལ་དཀའ་ངལ་མང་ཡོ་འཕྲད། འདི་འདྲའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། རིམ་པས་དེ་ཚོའི་བཆུད་ནས་དྲག་ཡོས་བཙོས་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའང་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དྲག་ཡོས་བཙོས་ཟེར་དུས་སྤྱིན་སྲེག་བསྲེགས་ནས་མེད་པ་བཟོ་ཆུའི་ཐབས་ཤེས་བྱ་ཆུ། གང་ལྟར་ལོ་ཆུས་ཐོག་ལ་གནས་སྟངས་མི་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་ཤིག་འདུག སྤྱིན་སྲེག་བསྲེགས་པའི་སྐབས་ལ་ཚར་བཅད་ནས་མེད་པ་བཟོས་པ་རེད། སྤྱིན་སྲེག་བསྲེགས་པའི་སྐབས་ལ་བཀའ་

རྟིང་གི་ཐུབ་མ་ཚང་མ་ཡོད་པ་རེད། གཉིར་བདག་ཐྲིང་པ་དང་འདི་འདྲའི་ཐུབ་ཆེན་མང་པོ་ཞེག་འཛོམས། ༢ རྒྱལ་བ་སྐྱུ་ཕྲེང་ཕྱ་པའི་རྒྱར་དཔང་མཛད་པའི་ཐོག་ནས་གནང་སྟེ། དེའི་སྤྱིན་སྔོག་བསྔོགས་དུས་མིའི་ཤ་བསྲེགས་པའི་དྲི་མ་ཁ་ཡི་འདྲུག་རེར་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲའང་མང་པོ་ཞེག་བྱུང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྲོངས་ནས་ལོ་ ༦༤ ཙམ་ཕྱིན། སྤྱིན་སྔོག་བསྔོགས་ནས་དོལ་རྒྱལ་ཚར་བཅད་པ་རེད་རེར་ནས་ལོ་ ༩༦ ཙམ་གྱི་རྗེས་ལ་ཡང་། ལོ་རྒྱུས་ནང་བཤད་རྒྱུར་དོལ་རྒྱལ་བདག་པོ་རྒྱག་མཁན་མེད་པར་འཁྲམ་ཕྱིན་ནས་ས་སྐྱར་སྐྲབས་པ་རེད་རེར་བའི་སྐད་ཆ་དེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ས་སྐྱའི་ནང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་སྲོལ་བྱུང་དང་མ་བྱུང་རེར་བ་དེ། མཐའ་མའི་བསྟོམས་འདྲ་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན། དཔེར་ན། ས་སྐྱའི་ནང་དུའང་ ༡༧༡༧ ལོར་ངོར་ཆེན་ཀུན་དགའ་སྐྱེན་གྱབ་རེར་བཞིག་གིས་བསྟེན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། འདིའི་ཡོ་ ཅ རྗེས་ལ་ས་སྐྱ་བདག་ཆེན་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་འགྲམ་དུ་དོལ་རྒྱལ་ཡོང་ནས། སྐས་ངན་པ་རིགས་མང་པོ་ཞེག་བྱུང་། དོལ་རྒྱལ་གྱི་ལག་པར་ཁྲག་ཐོན་པའི་རྩི་ལམ་བཏང་བ་དང་། འདི་འདྲའི་གནས་ཚུལ་རིགས་བྱུང་སྟེ། ཁྱེད་རང་སུ་ཡིན་ནམ་རེར་དུས། ང་དགེ་སྐན་པའི་དམ་སྲི་ཁོ་ཡིན་ཞེས་དོལ་རྒྱལ་གྱིས་ལབ་པ་རེད་མ་གཏོགས་ང་དགེ་སྐན་པའི་ཚེས་སྐྱོང་ཡིན་ཞེས་ལབ་ཡོད་པ་མ་རེད། བྱས་ཙང་ས་སྐྱ་ནང་བསྟེན་གསོལ་གྱི་མཚོ་བཙུགས་པ་རེད་རེར་ནས་བཞག་སྲོལ་འདུག དཔལ་ས་སྐྱ་ཁོང་མ་ས་སྐྱ་བདག་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་བཀའ་འདྲེ་ཞུས་པའི་སྐབས་སུ་ཁོང་མ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་དེ་གསུངས་ཡོད། ཐོན་མ་ ༡༩༥༦ ལོར་ཝོད་མེ་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐྱན་ཚོགས་ཀྱིས་གོོས་ཚོད་ཅིག་བཞག་པའི་རྗེས་ལ་གོང་མ་རིན་པོ་ཆེས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱན་ལས་ལ་ཕྱག་བྱེས་ཤེག་ཀྱང་གནང་ཡོད་པ་རེད། ཕྱིས་སུ་གོང་མ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སྩལ་གནང་བཞག་པ་དེ་ཚོ་དེང་སང་ཁྱེད་རང་ཚོས་བརྟན་འཛིན་གྱི་ཐོག་ནས་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་རེད། གང་སྐར་

ས་སྐྱའི་ནང་དུ་སྐོར་སོ་སོས་བསྟེན་བཞག་པ་འགའ་ཤས་ཤིག་བྱུང་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། ས་སྐྱ་སྤྱིའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྤུང་མར་ངོས་འཛིན་བྱས་བཞག་པ་རུ་བཀྲིད་ནས་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་རིན་ཐོ་ཆེས་བཀའ་གནང་འདུག ལྷག་པར་དུ་ད་ལྟའི་ས་སྐྱ་བདག་ཁྲི་རིན་ཐོ་ཆེས་ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་ཚོ་ཡིན་ནའང་། དེ་མིས་སྤྱིད་པའི་དོལ་རྒྱལ་ཐོག་ལ་དམ་བསྒྲགས་གནང་ནས། ས་སྐྱའི་ནང་དུ་ཕལ་ཆེར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་མེད་པ་དང་། སྤྱོག་གཏད་རིགས་རུ་བཀྲིད་ནས་ཞུས་མ་མྱོང་བའི་གནས་སྟངས་ཤིག་གསུང་གེན་འདུག འདི་ནས་ས་སྐྱའི་ནང་དུ་གལ་སྤྱིད་དགོན་ཁག་ཆུང་ཆུང་ནང་དུ་བསྟེན་མཁན་ཡོད་ན། འདི་ཚོའི་གལ་དེ་དམའ་ཡོ་དམའ་ཡོ་ཞེག་མ་གཏོགས། སྤུང་མའི་གྲངས་ཀ་ནང་དུ་བཙུ་ཡི་མེད་པའི་གནས་སྟངས་དེ་ད་ལྟའི་ས་སྐྱ་བདག་ཁྲི་རིན་ཐོ་ཆེས་བཀའ་ནན་ཏོ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད་ལ། ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ཧོར་་ཐོང་ས་་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་ཡོ་མཚོག་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ལོར་མང་ཚོགས་ལ་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་གནང་བའི་རྗེས་སུ་ས་སྐྱའི་ནང་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅེས་གསུང་ས་ཀྱི་འདུག རྗེས་སུ་ས་སྐྱའི་ཐྲ་མ་འདི་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་ཅེར་དུས། ཕལ་ཆེར་གཏོར་རྒྱག་རྒྱག་རྒྱུ་ཡིན་པའི་གནས་སྟངས་ལ་འགྱུར་ཡོད་པ་རེད་ཅེར་གས་བཀའ་གནང་རྒྱའི་གནས་སྟངས་འགའ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ཚོས་བརྒྱུད་མེ་འདྲ་བའི་ནང་དུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལ་བཤད་ཡོང་སྐབས། ས་སྐྱ་ནང་དུ་གནས་ཚུལ་ཕྱན་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། དེང་སང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། གནས་ཚུལ་ཆ་ཚང་གཙང་རྒྱང་ཆགས་བསྟད་ཡོད་པ་རེད། རྐྱེང་མའི་ནང་དུའང་བསྟེན་མཁན་མེད་པ་དང་། བཀའ་བརྒྱུད་ནང་དུའང་བསྟེན་མཁན་མེད་པ། འདིའི་རྗེས་སུ་བར་ལམ་ནས་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ནང་དུ་ཕྱན་བྱའི་བསྟེན་མཁན་སྒེའབས་ནས། ༢རྒྱལ་བ་སྐྱ་ཕྱེང་ལྟ་པ་ནས་བྱུ་སྐྱ་ཡིན་ན། ༡༦༧༦ ནས་དམ་བསྒྲགས་མཇད་ནས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་

པ་རིམ་ཀྱིན་ནས་དམ་བསྒགས་མཛད་དེ། ཐུ་ཚེན་རྣམ་པས་དམ་བསྒགས་མཛད་པས་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཡང་བསྒར་དོལ་རྒྱལ་ཕྱན་བྱ་དར་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་བྱང་རྒྱ་དེ་ནི་དུས་རབས་ ༡༧ པའི་རྩེས་དང་དུས་རབས་ ༡༠ པའི་འགོ་སྟོད་ལབ་དགོས་སམ། གང་ལྟར་བཙུ་ཕྱག་གཉིས་པའི་ནང་དུ་བྱང་བཞག་པའི་གནས་ཚུལ་རེད། འདི་ཡང་སྐྱབས་རྗེ་ཨ་བོང་ཁ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གསུང་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། སྐྱབས་རྗེ་ཨ་བོང་ཁ་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། ལམ་རིམ་བརྒྱུད་པའི་ཐུ་མ་ཚེན་པོ་ཞིག་རེད། ལམ་རིམ་གྱི་ཐོག་ལ་གསུང་ཚོས་གནང་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེའི་སྐབས་སུ་སྐྱབས་རྗེ་ཨ་བོང་ཁ་ནང་བཞིན་བྱུང་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའང་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་གི་ཐུ་མ་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ། གཞན་ཡང་སྐྱབས་རྗེ་ཨ་བོང་ཁའི་ཡང་སྤྱིད་འཚོལ་སྐངས་སྐོར་ལའང་གནས་ཚུལ་འགའ་ཤས་ཤིག་ཡོད་པ་རེད་ཀྱང་། དཔྱ་དུས་ཚོད་མང་པོ་མེད་སྐབས་ཞུ་མི་དགོས་པ་བྱས། ཡིན་ནའང་སྐྱབས་རྗེ་ཨ་བོང་ཁ་སྐུ་ཚུང་དུས་ནས་ཚོས་མཚོད་བཟང་བ་དང་། འཚད་ཚོད་ཚོམ་གསུམ་གང་ཅིའི་ཐད་ལ་མ་ཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། ༢ རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཙུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་དེ་པེ་ཚི་སྤྲིད་པའི་གཟེགས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་གནང་ནས། ༢ རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཙུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་ལམ་རིམ་གསུང་ཚོས་གནང་བའི་སྐབས་སུ་སྐྱབས་རྗེ་ཨ་བོང་ཁ་དེའི་སྐབས་སུ་ཕྱན་བྱའི་བསྟན་བསྲུང་ཡོད་པ་དང་། གྲལ་གྱི་མཐའ་ལ་ཡར་བསྒྲེབས་ནས། གང་ལྟར་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་གཟེགས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་གནང་བའི་ལོ་རྒྱས་མང་པོ་ཞིག་གསུང་རྒྱུ་འདུག སྐྱབས་རྗེ་ཨ་བོང་ཁ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། སྐུ་སྐྱོད་འདུ་པོ་ཡིན་ན་རིས་མེད་རང་བྱས་ནས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་གྱི་ཐུ་མ་གཞན་པ་ཚོ་བསྟེན་རྒྱུ་དང་། སྐག་པར་དུ་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་མཐོང་དང་བརྩེ་འདོག་ཆེན་པོ་ཡོད་པ། འདི་འདྲའི་གནས་ཚུལ་བཞད་

རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་། སྐུ་ཚེའི་སྣད་ལ་དོལ་རྒྱལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་བྱང་བའི་ཏྲིན་བྱས་ནས་བླ་མས་དེགས་པ་གདོན་འདེ་འདྲ་ཞེན་བསྟེན་པ་སོང་ཙང་། བར་ཆད་མང་ཡོ་ཞེག་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡིད། ཁྱེད་རང་ཚོ་དོལ་རྒྱལ་གྱི་གནས་སྐོར་ལ་ཕྱན་བྱའི་གོ་ཡོད་ན་སྨོག་གཏད་ཟེར་གྱི་འདུག འདིའི་སྟོན་ལ་དོལ་རྒྱལ་གྱི་སྨོག་གཏད་ཟེར་བའི་སྐོར་ལ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་འཁོད་མི་འདུག རྗེས་སུ་སྨོག་གཏད་ཟེར་བ་དེ་སྒྲབས་རྗེ་ཞང་ངའི་སྐབས་ནས་བྱུང་སྟེ། སྨོག་གཏད་ཟེར་བ་དེ་སྐྱེ་བོ་དམ་པ་དེ་ཚོས་ལྷ་དང་འདྲ་དང་གདུག་པ་ཅན་དེ་ཚོའི་རིགས་དེ་དག་ཚུར་དམ་ལ་བཏགས་ནས། དབང་བསྒྱུར་ནས་ཁོ་ཚོའི་སྨོག་དེ་ཚུར་བླངས་ནས་སྨོག་གཏད་ཟེར་ནས་ཞུ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། འདྲེ་དང་འབྲུང་པོ་འདི་ཚོའི་སྨོག་ཚུར་གཏད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། དཔལ་ཆར་སྨོག་གཏད་ཟེར་སྐབས་བླ་མའི་སྨོག་ཞར་དོལ་རྒྱལ་ལ་གཏད་ནས། རྗེས་འཇུག་པ་དེ་ཚོ་ཡིན་ནའང་ཞར་དོལ་རྒྱལ་ལ་གཏད་ནས་སོ་སོའི་སྨོག་དེ་ཞར་བྱེ་བ་ལེན་རྒྱ་མེད་པ་དང་དོལ་རྒྱལ་རང་གི་འཁོར་ནང་དུ་ཚུད་ནས་ལྷུང་བསྡད་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་རེད། སྨོག་གཏད་ཟེར་རྒྱ་དེའང་དེའི་སྟོན་ལ་མ་བྱུང་བར། སྒྲབས་རྗེ་ཞང་ངའང་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལ་སྐད་ཆ་བཤད་ཡོང་སྐབས་ཕྱེས་སུ་བྱུང་བཞག་པ་ཞེག་རེད། ཡང་དྲགས་ཡོ་རིན་ཡོ་ཆེ་དང་སྐད་ཆ་གཅིག་ཀྱང་ཡོང་བསྡད་ཀྱི་འདུག ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཙམ་ལ་དྲགས་ཡོ་སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ་དང་སྒྲབས་རྗེ་ཞང་ངའང་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་དྲགས་ཡོ་སྐལ་བཟང་མཁས་གྲུབ་རིན་ཡོ་ཆེས་དོལ་རྒྱལ་ཟེར་བ་དེ་སྟོང་སྲུང་ལ་བཞག་པ་མ་གཏོགས། སྲུང་མ་གཙོ་ཡིན་བསྟེན་ཡོད་པ་མ་རེད། སྒྲབས་རྗེ་ཞང་ངའ་ལ་ད་དུས་ཡིན་ནའང་དོལ་རྒྱལ་གྱིས་བསྟུན་ཏེད་ནས་ཁོ་རང་ཚུང་ཚུང་ཡིན་སྐབས་ནས་ཁོ་རང་གི་བསུ་མ་འམ་སྲུང་མ་ལ་དོལ་རྒྱལ་གཅིག་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་ཚོ་ནང་མི་ཚོས་བྱེད་རང་སུ་ཡིན་ནམ་

ཟེར་ནས་སྐད་ཆ་དེས་སྐབས། ཁྱེད་ང་ངོ་ཤེས་ཀྱི་མེད་དམ་ཟེར་ནས་སྒོ་ལྷགས་ཡན་ཆད་གཞུས། སྐུབས་རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་དགྱང་ལོ་གཉིས་ཙམ་ཡིན་སྐབས། དེའི་བར་དུ་མ་ཤོང་ནས་དོལ་རྒྱལ་གྱིས་ཤར་བཙུགས་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ཚུར་འཛེག་ནས་བྱམས་པོ་འདུ་བྱས་ནས་རིམ་པས་བསྒྲུབ་བྱེད་མང་པོ་བྱས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་ས་སྤྱི་༡༩༦༠ ཙམ་ནས་སྐུབས་རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་ཡིན་ནའང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་རྒྱུ་དང་ཁྱབ་སྤེལ་བྱ་རྒྱུའི་ལས་འགོ་འདི་ཚོ་བཙུགས་པའི་རྗེས་སྤུ་ཡིན་ནའང་། དོལ་རྒྱལ་ལ་གཏོར་འབེལ་ཞུ་རྒྱུ་དང་སྤོག་གཏད་ཞུ་རྒྱུ་དང་འདི་ཚོའི་བསྟེན་སྤོལ་ཞུ་རྒྱུའི་རིགས་མང་པོ་ཞིག་དོལ་རྒྱལ་ཁོ་རང་མི་གཞན་གྱི་གཟུགས་པོའི་ནང་ཞུགས་ནས་བླ་མ་ལ་ཞུས་བཞག་པའི་གནས་སྟངས་རྒྱང་རྒྱང་གཅིག་ཡིན་པ་གསལ་པོ་གསལ་རྒྱང་ཞིག་སྐུབས་རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་པའི་ལོ་རྒྱུས་རྣམ་ཐར་ནང་དུ་གསལ་ཡོང་གི་འདུག གང་ལྟར་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་འདྲ་པོ་མང་པོ་ཡོད་པ་རེད། དེའི་བར་དུ་བར་ཆད་མང་པོ་ཤོར་ནས་གང་ལྟར་སྐུབས་རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་པ་ལམ་རིམ་བརྒྱུད་པའི་བླ་མ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ། ལམ་རིམ་ཁྲིད་གནང་གི་ཡོད་པ་དང་། དུས་སྐབས་གཅིག་ལ་༢རྒྱལ་བ་སྐྱུ་ཕྲེང་བཙུ་གསུམ་པའི་དགའ་ལྡན་ཁ་པ་ལམ་རིམ་ཁྲིད་རྒྱུར་བཏང་གནང་བ་རེད་ཟེར་ནས་འདི་འདྲའི་གཟིགས་སྐྱོང་ཆེན་པོ་ཞིག་གནང་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོད་ཐོག་ཁོ་ནས་ཀྱང་ཆེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ཁྱབ་ཁྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ལ་༢རྒྱལ་བ་སྐྱུ་ཕྲེང་བཙུ་གསུམ་པ་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་རྗེས་སུ། རྣ་སྒྲིང་རིན་པོ་ཆེའི་འགྲམ་ནས་དགོངས་པ་རགས་སྐེ། ༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐབས་ནས་སྐུབས་རྗེ་ཕ་བོང་ཁས་ཆོས་ཁྲིད་མི་ཆོག་རྒྱའི་བཀའ་གནང་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་

ནའང་རྟེས་སུ་རྣ་སྒྲིང་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་ཚད་ཆགས་པའི་རྟེས་སུ་ཁམས་ལ་འགྲོ་ཆོག་རྒྱུའི་བཀའ་འཁྲིལ་སྤྱད་ནས། སྐྱབས་རྟེ་ཤ་བོང་ཁ་ཁམས་ལ་ཕྱིན་ནས་རྟོག་བྱ་མང་པོ་ཞིག་བཟོས་ཡོད་པ་རེད། ཁམས་ནང་དུ་རྒྱིང་མའི་དགོན་པ་འདི་ཚོའི་ནང་དུ་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་འདྲ་འདི་ཚོ་མར་གཏེར་རྒྱ་དང་། གཞན་ཡང་རྒྱིང་མའི་དཔེ་ཆ་འདི་ཚོ་མར་ཆུའི་ནང་དུ་གཡུག་རྒྱ་དང་། མེར་བསྲེགས་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དེའི་སྐབས་སུ་འཇམ་དབྱངས་མཁྱེན་བརྩེ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲིན་གྱིས་ཀྱང་མདོ་སྡད་ཀྱི་ཐུ་མ་གཅིག་ལ་ཡི་གེ་བྲིས་ནས་ཐུ་མ་ཕ་བོང་ཁ་པའི་ཐུ་སྟོབ་ཀྱིས་འདི་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་འདུག་གོ་ཟེར་ནས། དེའང་ན། ཀུ་རུའི་སྐུ་གཏེར་རྒྱ་དང་། རྒྱིང་མའི་དཔེ་ཆ་དག་ཚུ་དང་མེར་བསྲེགས་གཏེར་རྒྱ་ལ་སོགས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། གཞན་ཡང་དོལ་རྒྱ་ཤུགས་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་གླ་པ་མང་པོ་ལ་གཏོན་ཤུགས་བྱ་བ། གླ་པ་འདི་ཚོས་གླ་པ་གཞན་པ་ཚོར་བརྟུང་བཙུག་ནས་སྐབས་དེར་རྟུང་མཁན་མ་རག་པར་སྐབས་རེར་བྱད་མེད་ཡན་ཆད་ཐུབ་དགོས་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་ནས་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཁྱབ་པ་རེད། འདི་ཚོའི་ཉེད་སྒངས་ལ་བཙུམས་པ་ཡིན་ན། རྟེ་ཙོང་ཁ་པའི་བསྟན་པ་ལ་རྣ་སྒྲིན་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་རེས་པས་ད་ལྟ་མདོ་སྡད་ཀྱི་ཐུ་མ་དེར་ཁྱེད་རང་གིས་དགག་ཡིག་བཙུམས་ཏེ་བོད་མདོ་དབུས་ཁམས་གསུམ་ཚང་མ་ལ་ཁྱབ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཉེད་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་ཡོང་ས་རེད་ཟེར་ནས་ཕྱག་ཏིས་ཕྱལ་བའི་ལོ་རྒྱུས་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་གང་ལྟར་དོལ་རྒྱ་བསྟེན་པ་ཡིན་ན་དོལ་རྒྱ་དེ་ཁོ་དགེ་ལུགས་པ་གཙང་མ་ཞིག་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཉེད་མཁན་ཡིན་པའི་བཟོ་འདྲ་ཡོ་གཅིག དོན་དགའ་དེ་ཁོ་རང་རང་གི་དོན་དགའ་བསྒྲུབས་ནས་བསྡད། དོལ་རྒྱ་བསྟེན་མཁན་གྱི་ཐུ་མ་ཚང་མ་ལ་བར་ཆད་བྱུང་བཞག་པ་རྐང་རྐང་གཅིག་མ་གཏོགས། གོགས་དང་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་རྒྱ་ཤར་བཞག་ཚང་མ་ལ་གྱོང་གྲན་ཆེན་པོ་ཞིག་རབ་བསྡད་ཡོད་པ་རེད། ལྷག་གཟིགས་པ་ཉ་

ཆེན་དགུ་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་ཡིན་ནའང་སྐྱབས་རྟེ་ཞ་བོང་ཁ་པ་དང་ཁོང་གཉིས་ཁམས་ངོས་ལ་ཐུག་ནས། དེའི་རྟེས་སུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བ་རྒྱུའི་ཞ་བོང་ཁའི་བསྐུལ་མ་འདྲ་ཡོ་བཏབ་ནས། བེད་སྤྱོད་བཏང་སྟེ་རྟེས་སུ་ཞ་བོང་ཁས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་ཡོའི་ནང་ཡང་བསྐུར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བ་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་འདྲ་ཡོ་མང་ཡོ་ཞེག་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དེའི་རྟེས་སུ་པཉ་ཆེན་རིན་ཡོ་ཆེ་ཡིན་ནའང་བོད་ལ་ཚུར་ལོག་མ་ཐུབ་པ་བྱས་ནས་ཁམས་ཀྱལ་ལ་དགོངས་པ་རྟོགས་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་བྱུང་བ་རེད། སྐྱབས་རྟེ་ཞ་བོང་ཁ་རང་ཉིད་ཡིན་ནའང་ཁམས་ཀྱི་ཀྱལ་ནས་ཕྱིར་གཙང་གི་ཀྱལ་དང་དྭགས་ཡོ་དང་ཀོང་ཡོ་ཀྱལ་ནས་ཡར་ཞེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ཙམ་ལ་ཁྲག་བསྐྱགས་ནས་དགོངས་པ་རྟོགས་པའི་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲའང་ཡོད་པ་རེད། འདི་ནས་མར་སྐྱབས་རྟེ་ཁྱང་རིན་ཡོ་ཆེ་ཡིན་ནའང་༧ཀྱལ་བ་རིན་ཡོ་ཆེའི་ཡོངས་འཛིན་རེད། འདི་འདྲ་ཡིན་དུས་༧ཀྱལ་བ་རིན་ཡོ་ཆེའི་ངོས་ནས་དམེགས་བསལ་བཏང་གནང་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་རིགས་བྱུང་བ་རེད། ཡིན་པ་ཡིན་ནའང་དེ་ལྟའི་ཡང་སྤྱིད་ལྷ་བུ་ཡིན་པ་ཡིན་ན། ཁྱོན་ནས་ཁྱངས་མ་འཁྱོལ་བའི་གནས་སྣངས་འདྲ་ཡོཞིག་གི་ནང་ལྷུང་ནས་བསྡད་ཡོད་པ་རེད་པ། འདི་ཚོའི་བྱུང་རིམ་གྱི་གནས་སྣངས་འདི་ཚོའང་རིང་ཡོཞིག་ཡོད་པ་རེད། བར་ལམ་ཞིག་ནས་ང་ཚོར་གནས་ཚུལ་འདི་ཚོ་ཚང་མ་མཁོ་སྤྱོད་བྱུང་སོང་། བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་ཆབ་སྲིད་གཉིས་ཀར་གནོད་མཁན་གྱི་འགོང་ཡོ་ཟེར་ན་འདུ། འགོང་ཡོ་ཟེར་བ་དེ་འདས་པའི་སྐབས་སུ་སོ་སོའི་ཐ་མ་དང་དམ་ཚིག་མ་མཐུན་ནས་མཐར་ཤེ་བ་གདོན་འདུ་ལ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལ་འགོང་ཡོ་ཟེར་ནས་ལབ་ཀྱི་འདུག བྱས་ཙང་དོལ་རྒྱལ་ཟེར་མཁན་འདི་ཚོ་དམ་སྲི་འགོང་ཡོ་ཟེར་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་མང་ཡོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

༢རྒྱལ་བ་སྐྱེ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལམ་སྟོན་མངོན་སྐབས།

༢རྒྱལ་བ་སྐྱེ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཆ་བཞག་པ་ཡིན་ནའང་ ༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་བཀའ་སྩལ་སྙུལ་གནང་མངོད་པ་འདི་ཚོའི་ནང་དུ་གསལ་པོ་བྱས་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དགྱུད་ལོ་བཅུ་བཞི་ཡིན་པའི་སྐབས་སུ་ཀྱོ་མོའི་དྲུང་དཀར་དགོན་ཞིར་བ་དེར་དེའི་སྐབས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༨༡༡ ལ་ཀྱོས་མཐུན་དོན་ཚན་ ༡༢ ཞིར་བ་དེ་མ་བཞག་གོང་ལ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་བོད་ནང་དུ་རྟོག་ཏ་མང་པོ་བྱུང་ནས་ཀྱོ་མོ་བར་དུ་ཉེན་གཡོལ་ལ་ཕེབས་དགོས་བྱུང། ཀྱོ་མོར་བཞུགས་ནས་སྐུ་ཚབ་དེ་དག་རྒྱ་ནག་ལ་ཕར་ཕྱིན། ཀྱོ་མོར་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་ས་ལ་ཕར་ཕེབས་དགོས་ཡོད་དང་རྒྱ་ནག་ལ་ཚུར་ཕེབས་དགོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱས། གནས་ཚུང་དང་དགའ་གདོང་གཉིས་ཀ་བཞུགས་མེད་པའི་སྐབས་གཅིག་ལ་ཕ་གེར་ཀྱོ་མོ་དྲུང་དཀར་དགོན་ཞིར་བ་དེར་སྐབས་དེར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་ཀྱི་ཡོད་པ་སོང་ཙང། དེ་དུས་དགུང་ལོ་ཡང་ཆུང་ཆུང་ཡིན་པ་དང་། གནས་ཚུལ་ཆ་ཚང་མ་མཁྱེན་པའི་དུས་ཚོད་གཅིག་གི་སྐབས་སུ་ངས་འདི་འདྲའི་ཆོར་འཁྲུལ་གཅིག་ཕྱི་ན་འདུག་ཅེས་ ༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་སྩལ་འདི་ཚོའི་ནང་གསལ་བསྟད་ཀྱི་འདུག འདི་ནས་བརྩང་སྟེ་བསྟེན་རྒྱུ་འདྲ་པོ་འགོ་བཙུགས་འདུག བཙན་བྱོལ་ལ་མར་ཕེབས་པའི་རྗེས་སུ་ཡིན་ནའང་ གོ་ཅི་བོ་དེ་གནས་ཚུང་དང་དགའ་གདོང་གཉིས་བསྟེན་གནང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་ བསྐང་གསོ་འདི་ཚོའི་ནང་དུ་དོལ་རྒྱལ་ཀྱི་སྐོར་རིགས་ཡར་བཙུག་ནས་ལོ་གང་ལ་གང་འཚམ་གཅིག་རྣམ་རྒྱལ་གྲྭ་ཚང་ནས་འགོ་བཙུགས་ཏེ་ཚང་མས་འདོན་བསྟད་པའི་གནས་ཚུལ་འདྲ་པོ་འདི་འདྲ་ཆགས་འདུག ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལོར་གནས་ཚུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་སྤུན་འདྲེན་གཅིག་གི་སྐབས་སུ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་དོལ་རྒྱལ་

བསྟེན་ན་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་ཞུས་པས། སྐབས་དེར་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་དོལ་རྒྱ་བསྟེན་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་སོང་ཙང་། ཁྱེད་རང་ཁ་རོག་བཞུགས་ན་ཡག་གི་རེད་ཅེས་ཤ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་གནས་ཚུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པའི་ཁ་བཀག་གནང་བ་ཡིན་ཟེར་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་རིམ་པས་ཤ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བརྟག་དཔྱད་གནང་བའི་སྐབས་སུ་ ༡༧༣༤ ཙམ་ལ་ལོ་བརྒྱད་ཙམ་གྱི་རྗེས་ལ། ངས་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་གང་བྱང་མང་བྱང་བཤད་བཅུག ཕྱོགས་གཅིག་ལ་བཤད་མ་བཅུག་པར་ཁ་བཀག་བཞག་པ་ཡིན་ན་འདི་དྲང་པོ་ཡང་ཆགས་ཀྱི་མི་འདུག་ཟེར་ནས། དེར་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་གནད་དོན་མང་པོ་ཞིག་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད་དུས། ཤ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་གནས་ཚུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་སྤྱན་འདྲེན་གཅིག་གི་སྐབས་སུ་ཁྱོད་རང་དོལ་རྒྱལ་གྱི་སྐོར་ལ་གཅེ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་ན་འཕྲལ་བཤད་ཤོག་ཅེས་གསུངས་པ་རེད། གང་ལྟར་ཤ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཞལ་བཀག་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། གནས་ཚུང་གིས་ལོ་བརྒྱད་ཀྱི་རིང་ལ་ཆོག་གཅིག་ཀྱང་གསུངས་མ་སོང་། རྗེས་མ་ངས་བཤད་ཤོག་ཅེར་དུས། གནས་ཚུང་གིས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་སྐོར་ལ་སྐུ་ཕྲེ་བར་གསུམ་གྱི་བྱང་རིམ་དང་། བོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ལ་གནོད་ཀྱི་ཡོད་མེད། གང་འདྲ་གང་འདྲ་བྱང་ཡོད་མེད། དཔྱད་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་སྡོད་མཁན་ཚོར་ཉས་ངན་པ་གར་རེ་ཡོང་གི་ཡོད་མེད། ག་མ་འགྲིག་པ་གར་རེ་ཡོད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་ཆ་ཚང་ཞིག་ཤ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་སྐྱན་སེང་ཞུས། ཤ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དེའི་སྐང་ལ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བཏེན་ནས་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་ལའང་འཁོན་གྱི་ཡོད་པ། འདི་འདྲའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གསུངས་པ་སོང་ཙང་། ཤ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་ཚོ་དེའི་རེ་རེ་གཞིས་རེ་བྱས་ནས་བཏུག་དཔྱད་གནང་སྟེ། དངོས་ཡོད་གནས་སྐངས་དེ་གཟེགས་ཡོང་དུས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨

ནས་བཟུང་སྟེ་༼རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་རྒྱུ་དེ་མཚམས་བཞག་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་དེ་གསུངས་པ་རེད། ༼རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་རྒྱུ་མཚམས་བཞག་པ་རེད་ཀྱང་། ཡང་མང་ཚོགས་ནང་དུ་གསུངས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དང་མེད་ཀྱི་གནས་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་གི་འོག་ནས་ཟན་རིལ་གནང་རྒྱུ་དང་། ཡོངས་འཛིན་རྣམ་པ་ཚོ་དང་དགོངས་སྐོར་ཞུ་རྒྱུ་དང་། བྱ་མ་གཞན་པ་ཚོར་ཡོ་བསྟུར་ཞུ་རྒྱུ་རེད། འདི་འདྲའི་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་ཞིག་གནང་སྟེ། མོ་བསྒྲིས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་མོ་བསྒྲིས་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༡ ཀྱི་མཚམས་ནས་རྣམ་རྒྱལ་གྱ་ཚང་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་རྟ་རམ་ས་ལ་གཡས་གཡོན་ལ་ཡོད་མཁན་གྱི་མཁན་པོ་དང་བྲ་མ་མང་པོ་ཞིག་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས། འདིའི་སྐབས་སུ་གསུང་རྒྱུ་དང་། མང་ཚོགས་ཁྲོད་ལ་དངོས་སུ་གསུང་རྒྱུ་འདྲ་པོ་དེ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ནས་གསུངས་པ་རེད། འཕྲལ་དུ་རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་དམ་བསྒགས་མ་གནང་བར། རིམ་པས་རིམ་པས་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་ཐབས་ཤེས་རང་གི་ཐོག་ནས། བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་དམ་བསྒགས་བྱ་རྒྱུ་རིམ་པས་ཡོང་བ་དང་། དེ་ནས་༼རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་མང་ཚོགས་ལ་བཀའ་སྩལ་གནང་བཞག་པ། འདི་ཚོ་མར་རིམ་པས་སྤེལ་སྤྱང་གནང་ནས་ཤེས་རྒྱུ་རེད།

དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པའི་ལས་ཀ་བྱེད་སྐངས།

སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཟིང་ཆེ་ཤོས་འདུ་པོ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ གཡས་གཡོན་ལ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ༼རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དབྱིད་ཚེས་སྐབས་ལ། ཕྱི་བཅ་ ཅ ཚེས་ ཅཅ ལ་རྟ་མགྲིན་གྱི་བཀའ་དབང་གནང་བའི་སྐབས་སུ་བཀའ་སྩོལ་ནན་པོ་ཞིག་གནང་སྟེ། གནས་ཚུལ་བྱུང་བར་བརྟེན་ནས་གནས་སྐབས་འདི་འདྲ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། ཧྲིལིར་ལྷ་མེ་སྤུང་སྐྱོབ་ཚོགས་པ་ཟེར་བ་འདི་འདྲ་བཙུགས་ཏེ། ལས་འགུལ་སྟེལ།

བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དུ་རྟོག་ཏ་མང་པོ་བསྟངས་ནས། གནས་ཚུལ་ཡང་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་སྟེ། དོལ་རྒྱལ་ཟེར་བ་དེ་གང་ལྟར་རྒྱ་དེ་སྨོན་ལམ་ལོག་པ་དང་། བསྟན་པ་དང་བསྟན་པ་འཛིན་མཁན་གྱི་སྐྱེ་བོ་འདི་དག་ལ་གནོད་བསྐུལ་རྒྱུའི་བསམ་ཚྭོག་ན་མ་གཏོགས་མེད་པ། འཆོ་བ་བྱ་རྒྱུའི་བསམ་བློ་ཁོ་ནང་མ་གཏོགས་མེད་པ་གཅིག་ཆགས། ཁོ་རང་གི་ངོ་བོ་དེ་དག་སྤྲི་དང་། འདྲི་ཡིན་པ་དང་། ལས་ཀ་བྱ་རྒྱ་ཚང་མ་འཚེ་བའི་ལས་ཀ་རྒྱང་རྒྱང་གཅིག ངའི་འདྲ་ཡོ་ཆ་བཞག་ན། ང་སྐྱེདབ་གཅིག་གི་ནང་ལྟང་འདྲེན་བྱས་བཞག་པའི་ནང་ནས་གནས་ཚུལ་འདི་ཚོ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ། འདིའི་སྐབས་ཀྱི་ཚོས་རིག་དྲུང་ཆེ་དང་སྐུ་སྐྱེར་ཡིག་ཚང་གི་བསྟན་པ་བཟོད་པ་ལགས་ཁོ་རང་ཚོ་ས་གནས་ལ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ། ཁོ་ཚོ་གསད་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་ནས། དེའི་དགོངས་མོར་མི་མང་གིས་བསྡུང་བྱ་བྱས་ནས་བརྩལ་ཡོད་སྐབས་གསོད་མ་ཐུབ་པས། དཔེར་མཇལ་ཐུབ་མ་སོང་། རྗེས་ཡི་གེ་དེ་འདྲའང་བཞག་པ་རེད། དཔེར་མཇལ་ཐུབ་མ་སོང་ཞེས་པ་ནི་དཔེར་གསོད་ཐུབ་མ་སོང་རེ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་གསོད་མ་ཐུབ་ཀྱང་རྗེས་སུ་གསོད་པར་ཡོང་གི་ཡིན་ཞེས་པའི་ཡི་གེ་དེ་འདྲ་ཡང་བཞག་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེའི་ཏེ་ཧོར་མཁན་རྒྱར་ཏཀ་ཐྲོ་བཟང་དབང་རྒྱལ་གྱིས་བྱང་རྩེ་གླ་ཚང་དུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་སྨང་བླང་གི་བཀའ་སྩལ་གནང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ཟླ་ ༤ བའི་ཚེས་ ༢༧ གྱི་མཚན་གྱི་ཚུ་ཚོད་ ༦ བའི་ཐོག་ལ་ཏན་གསོད་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་ནས་ཏན་གྱི་ཤག་ཏྲ་སྨྲམ་བཤོས་ནས་མེ་སྤར་ཏེ་ཏན་གྱོངས་མེད་པ་མ་གཏོགས་སྐུ་སྐྱོང་ལ་རྣམས་སྐྱེན་གང་ལ་གང་འཚམ་བཟོས་ཡོད་པ་རེད། དེ་དག་ཚང་མ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་དེ་ཚོས་བྱས་པ་རེད། དེ་བཞིན་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོས་བྱང་རྩེ་གླ་ཚང་གི་འབྲུ་མཛོད་ལ་མེ་བརྒྱབ་པ་དེ་འདྲའང་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་ཀུན་བདེ་ཕྱིང་ཐུབ་དང་

འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལྷོ་རྫོང་གི་སྤུལ་སྐུ་སྐོ་མང་གླ་སྟོམ་ཀུན་སྐྱིང་ཪ་སག་གིས་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་ཆུ་ཡིད་པ་མ་རེད་ཅེས་འབྲེལ་བ་མང་པོ་གནང་གི་ཡིད་སྐྲབས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོའི་ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༡ ཉིན་རང་སྤུ་རུ་ཀུན་བདེ་སྐྱིང་གཟིམ་ཤག་ཏུ་མིང་ཅན་རྟགས་མི་ཚོད་མཁན་གཉིས་ཡོང་ནས་ཀུན་བདེ་སྐྱིང་པར་གྱི་མང་པོ་བཏུབ་ནས་རྣས་སྐྱོན་ཅེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཡང་བྱུང་བ་རེད། དེ་བཞིན་ཆུ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་མོན་སྐྱོ་ཤིའི་ས་གནས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་དགའ་ལྡན་བྱང་རྩེའི་དགེ་བཤེས་བསྟན་འཛིན་འཕྲེན་ལས་པ་ཞེག་གིས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་ཆུ་ཡིད་པ་མ་རེད་ཅེས་བསམ་ཚུལ་བཤད་པའི་ཆུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ལོའི་ཟླ་ ༡ པོའི་ནང་ལ་དགེ་བཤེས་ལྷི་ལི་ནས་ཡར་ཡོང་བའི་སྐབས་སུ་མན་འཌུ་ཀེ་ལར་ནག་ཁྲང་ཞེག་ཀུ་བསྒྲགས་ཏེ་དགེ་བཤེས་ལགས་ལ་གྲྭ་བཏུབ་སྟེ་རྣས་སྐྱོན་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་རེད། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོའི་ཟླ་བ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༦ ཙམ་ལ་ལྷ་མེ་སྟུང་སྐྱོབ་ཟེར་བ་དེ་ཚོས་གནས་ཚུལ་མང་པོ་སྟེལ་ནས་དུང་ཁྱེད་ཚོས་དམ་བསྒགས་སུ་མཐུད་དེ་བྱས་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོར་ཐབས་ལམ་གཞན་གང་ཡང་མེ་འདུག་པས་ཐབས་ལམ་གཞན་ཞེག་གི་ཐོག་ལ་འགྲོ་ཡི་ཡིན་ཞེས། གང་ལྟར་དག་ཡོའི་ལས་ཀ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱ་རྒྱུར་ཀ་སྒྲིག་གི་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཉེན་བརྡ་དེ་འདྲའང་བཏང་ཡོད་པ་རེད། ཐག་ཚོད་མ་བྱུང་སྐབས་ཀུ་ཐྱག་པའི་ཐབས་ལམ་གཞན་ཞེག་ལག་ལེན་དུ་བསྟར་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་དེ་འདྲ་ཡང་བཀླམས་པ་དང་། དེ་ནས་ཡི་གེ་གཞན་ཞེག་ཀྱི་མི་གསོད་ཁག་སྤྲོར་མ་བྱུང་སྟོན་ལ་དང་པོ་དང་བཞག་བྱ་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་པའི་ཡི་གེ་བཀླམས་པ། དེ་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མས་དེ་གོ་ཡོད་པ་རེད། དུ་ནང་ཞོགས་པར་ ༢ཆུ་ལ་བརེན་པོ་ཆེས་ཤན་བྱོ་བཟང་ཆུ་མཚོའི་སྐོར་ཞིག་གསུངས་མ་སོང་ངམ། མཚན་ཉིད་གྲྭ་ཚང་གི་ཤན་བྱོ་བཟང་ཆུ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལ་ཚ་མཚོན་ན་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་མཁན་ལ་དགག་ལན་གྱི་

རྩོམ་ཡིག་དེ་འདྲ་བྱེས་གནང་བའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས། རྟག་དང་རྟན་གྱི་དགེ་ཕྱག་གཉིས་དེའི་ཚ་འགའ་ཤས་རྒྱ་ཡིག་ཐོག་སྒྲུར་བཞིན་པའི་སྐབས་དེར། ཞོ་བྱང་གི་མདུན་ངོགས་དེ་ག་རང་གི་ཁང་པ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ཁོང་གསུམ་ཀ་བཙོངས་པ་རེད། ཁོང་བཙོངས་མཁན་གྱི་མི་དེ་དག་ལས་འགའ་ཤས་སོ་སོའི་ལས་མ་དག་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ཤི་ཚར་བ་འདུ། གཞན་ལྷག་མ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་གྱི་མི་དེ་དག་ཙོད་ལ་ཞར་ཕྱིན་ནས་རྒྱ་མིའི་སྡུང་སྐྱོབ་ཀྱི་འོག་ཏུ་གནས་འདུག དེ་དག་ཚང་མའི་ལོ་རྒྱུས་དང་དྲུང་ཡིན་ནའང་ཤེས་རྒྱ་ཞིག་རེད། སྐབས་དེར་རྟན་བཙོངས་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་ཁོང་ཚོས་ཡི་གེ་ག་རེ་སྒྲུབ་ཡོད་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། ༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་ཐོག་དང་སྦྱགས་ནས་དེ་ལོའི་ལོ་གསར་གྱི་དོད་དུ་ཤ་ཁྲིག་གསུམ་ཕུལ་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་ཡོད་པ་དང་། དེ་དུང་དགོས་ན་ཤ་ཁྲིག་དེ་ལས་མང་བ་ཕུལ་ཚོག་ཅེས་དེ་འདྲའི་ཡི་གེ་སྒྲུབ་ཡོད་པ་རེད། དབུ་ཡོའི་ལས་ཀ་རྒྱང་རྒྱང་བྱས། གང་ལྟར་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་འདྲའི་ལས་ལ་འདྲུག་རྒྱུ་སྐྱེས་མས་ཐག་མ་རེད་དམ། དེ་བས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་ན་དེ་འདྲ་ཞིག་ལས་ཡོང་རྒྱུ་མེད་པ་དང་། ཡང་ན་དོལ་རྒྱལ་ཀྱི་རྟེས་སུ་འབངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁོང་ཚོ་ཁྱི་སྐྱོན་པ་ལྟར་མེ་གསོད་ཁྲག་སྲིན་ཀྱི་ལས་ལ་འདྲུག་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་དང་གྲོངས་ཟིན་པ་དེའི་སྐབས་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་ཁྱེ་པ་བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་དང་ཚོས་རིག་བཀའ་སྩལ་སྐུ་ངོ་བཀྲ་ཤིས་དབང་འདུས་ལགས་ཁོང་ཚོའི་ཐུགས་ལའང་ཉེས་རྟུང་བཏང་ནས་རྒྱ་ར་གཞུང་གི་སྐུ་སྡུང་མི་སྣ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་འདྲའང་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། སེ་ར་བྱེས་ཀྱི་ཕྱར་བུ་བསམ་གྲུབ་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་ཁོང་རང་གི་གླ་ཚང་གི་ནང་དུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཚམས་འཇོག་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་སྐུལ་སློང་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ཟླ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༡༦ ཉིན་དོལ་རྒྱལ་ཆོགས་པའི་མི་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ལག་རྩད་བརྒྱབ་སྟེ་ཁོང་ལ་ཉེས་རྟུང་དགུ་

པོ་བཏང་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་སེར་སྐད་རྒྱལ་རོང་མཁན་རྒར་ངག་དབང་ཐེག་མཆོག་ཚོས་སྲིད་གཉིས་གང་ཐུབ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཤ་ཅང་ཞི་ཆེན་པོ་རེད་ཀྱང་ཏན་ལ་ཡང་བརྟན་བཅོས་བྱས་ནས། ཏན་ཀྱི་ཕྱག་ནས་འདྲུས་ཏེ་ཕར་ཚུར་འཐེན་རེས་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་འབྲའང་བྱུང་འདུག དེ་བཞིན་ཤར་རྩེའི་མཁན་པོ་ལེགས་བཤད་མཛོད་འཛོན་ཐུབ་ཆེ་རེན་པོ་ཆེར་ཡིན་ནའང་ཐེག་བསྒྲུལ་མང་པོ་བྱས་ན་ཐུབ་མ་ཁོང་ཅུ་ཐུག་སྟེ་སྤྱན་ཆབ་བསིལ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་འབྲའང་ཁོང་ཚོས་བཟོས་འདུག དེ་བཞིན་སེར་སྐད་ཐོས་བསམ་ཆོར་ཐྲིང་གི་སྒོབ་དགེ་ཐུབ་བསྟན་ཀུན་མཉེན་ཞེས་པ་ཞིག་ཀུལ་སྤང་ཐུང་སྐོར་འཆད་སྐབས། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༠ ལོའི་ཟླ་ ༡༠ བའི་ཚེས་ ༡༦ གི་དགོང་དྲིའི་ཚྱོད་ ༡ པ་ཡས་མས་ཙམ་ལ་ཁོ་ལ་ཉེས་རྟུང་བཏང་། ཁོའི་སྒག་སྒག་ཡང་བཅག་ནས་སྐྱེན་བཏང་བ་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཡང་བྱུང་བ་རེད། དེ་བཞིན་སྒྲིལ་ཀོབ་བའི་སྐྱིད་སྐར་གསོའི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་ཕུར་བུ་སྲི་ཐར་ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་པ། ཁོང་ལའང་ཉེས་རྟུང་ཚད་མེད་བཏང་བ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་ང་ཡང་སྒྲིལ་ཀོབ་ཀྱ་སྐྲེབས་ཡོད། དེའི་སང་ཉིན་དེར་ང་ཚོ་སྨན་གཤོང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ལ་ཁྲ་ཤོག་ཁ་ཤས་སྐྱོན་ཏེ་ཡོད་པ་ཞིག་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་སྔོད་སའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཐོག་གི་རྩ་གཡམ་བཤུས་ཏེ་གུ་པ་འགའ་ཤས་སྐྱེང་ནས་མར་མཆོངས། འགའ་ཤས་ཀྱི་མདུན་ནས་ཡར་སྐྱོངས་གཡས་གཡོན་དུ་གྲོང་པ་ཁྱིམ་མཆོས་མང་པོ་ཡོད་མ་རེད། ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་མིར་རྩ་གཡམ་བཞུས་ཏེ་མར་དོན་དུ་མ་བཏུག་པ། གང་ལྟར་ཉེས་རྟུང་ཚད་མེད་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་འབྲའང་བྱུང་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ཟླ་ ༥ བའི་ཚེས་ ༡༥ ལ་ཡང་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེའི་ཏན་ཐྲོ་བཅང་ཐུབ་བསྟན་ལ་ཡང་ཉེས་རྟུང་དག་པོ་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོ་ལྟ་བུར་མཆོན་ན་ཁྲི་བྱང་མཆོག་སྤྱལ་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་བརྟན་འཕེན་ནང་དུའང་མཇལ་རྒྱུ་
ཡོད་པཞིག་རེད། དེ་བཞིན་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བཀོད་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཡོད་པ་རེད། གང་
ལྟར་ཁྱེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་སྲོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཅ་ཅོ་ནང་གི་ཆེན་པོ་འདུག་ཅེས་དེ་འདྲ་
ཆགས་ཡོད་པ་རེད།

ཕ་ཡོང་ཁའི་ཡང་སྲིད་དེ་དག་མཇད་འཕེན་རྒྱས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་རེད།
མ་འོངས་པར་ཡིན་ནའང་ཅ་ཅོ་ནང་གི་ཁག་པོ་རེད། ཚ་མ་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པཞིག་
རེད། དཔེར་ན། རྒྱབས་རྗེ་ཕ་ཡོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཁྱེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་གཉིས་ཀ་
སྐྱེ་ཁོར་༡ཕོང་ས་༡སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བཀའ་སྩལ་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་
ལམ་རིམ་བློ་སྦྱོང་གི་ཚད་འཛིན་སའི་བཙོ་འདྲ་པོ་ཞིག་དང་བསྟན་པའི་བདག་པོ་
ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོ་དང་ཡང་བློ་སྟོབ་ཀྱི་འབྲེལ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་
པ། ལྷག་པར་དུ་གསང་སྒགས་རྗེ་རྗེ་ཐེག་པ་སྐྱེ་དང་ཁྲད་པར་བདེ་མཆོག་ཡབ་ཡུམ་
ཉེ་རྣ་གའི་རྣལ་འབྱོར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་༡རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་གསུང་གི་མི་
འདུག་གམ། དེ་ཡིན་དུས་བྱ་མ་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་ཚོས་བསྟེན་སྐང་དང་ངོ་སྐྱེ་བོ་
ཕལ་པ་ཚོས་སྟེན་སྐང་ལ་མི་འདུ་བའི་ཁྲད་པར་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་འདུག ༡རྒྱལ་བ་
རིན་པོ་ཆེའི་གཟིགས་སྣང་ལ་ཡང་དཔེར་ན། དོ་ལ་རྒྱལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་གཙོ་བོ་
མ་རེད། དཔེར་ན། རྒྱབས་རྗེ་ཕ་ཡོང་ཁའི་མཇད་པ་སྐྱོར་དགོས་བྱུང་བཡིན་ན་ཀ་
ཅང་གི་རྒྱ་ཆེན་པོ་རེད། དོ་ལ་རྒྱལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཕལ་པ་ཞིག་རེད་ཅེས་དེ་འདུ་
གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་འདུ་བསྟེན་པའི་རྗེས་སུ་ལམ་འགྲོ་མི་འགྲོ་བ་དང་
གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་དང་འབྱུང་བཞིན་པར་བརྟེན་དེ་འདུ་རེད། དེ་ནས་
རྒྱབས་རྗེ་ཁྱེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུར་མཆོག་ན་༡རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཐུགས་རེ་ཀ་
ཅང་གི་ཆེན་པོ་གནང་ཡོད་པ་རེད། རྒྱབས་རྗེ་ཁྱེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཞོག་འདིའི་སྟོན་

ཀྱི་སྐབས་ནས་བྱས་ཏེ་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་བྱུང་སྟེ། དམིགས་བསལ་ཀྱིས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་སྣབས་༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་བཏང་གནང་རྒྱུ་དང་། བྱང་རིམ་ཆ་ཚང་ལ་བཙལ་ཡོང་དུས་དཔལ་ལྡན་ཡང་སྤྱལ་འདི་ལ་ཡང་ཐབས་ཤེས་ཡོད་དགུ་རྩལ་སྤྱིགས་གནང་འདུག དེས་ན། ཁྱེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་རྒྱལ་ཆེན་བསྟེན་དང་མེ་བསྟེན་སྐོར་ལ་ཟབ་རིལ་སྤེལ་གནང་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡང་བྱུང་འདུག མཐར་༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཐེངས་མང་འབྲེལ་བ་གནང་བ་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཆོས་འབྲེལ་ཞིག་༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཡོངས་འཛིན་སྐུ་ཚོང་མའི་མདུན་ནས་ཞུས་གནང་སྣབས་ཆོས་འབྲེལ་དེ་མར་གནང་རྒྱུ་ཡང་ཁྱེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་གནང་ཐུབ་ན་ཞེས་དགོངས་པ་ཏ་ཅང་ཀི་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞེས་ནས་གནང་འདུག་ཀྱང་། གང་ལྟར་ཁྱེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ཚུར་ཕེབས་ཐུབ་ཡོད་པ་མ་རེད། མཐའ་མའི་མཐར་ངའི་གོ་ཚོད་ལྟར་ན། དཔལ་སྐྱ་བབས་ནས་བདག་མོ་བཞེས་ཏེ་ཨ་རིའི་ལྟར་མོན་མངའ་སྡེར་བཞུགས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་ཁྱེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་རེད།

དེ་བཞིན་དགའ་ལྡན་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀོང་དགེ་བཤེས་ངག་དབང་ཚྭ་བཟང་གིས་ཀྱང་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་བྱས་ནས་དགེ་བཤེས་ཡགས་སུའང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༣༠ ཉིན་ལ་ཉེས་རྟང་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་ལྟ་བུ་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཞིག་བྱས། ཚུར་སྐྱོན་འཇུགས་རྒྱུར་༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཆོས་དད་རང་དབང་གནང་གི་མི་འདུག་ཟེར་རྒྱའི་བཟོ་འདྲ་པོ་དང་། ༸རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་མི་འདུག ཟླ་མར་དད་ལྡོག་གནང་གི་འདུག་ཟེར་རྒྱའི་བཟོ་འདྲ་པོ་དང་། དེ་བཞིན་ཁོང་ཆོས་སྒྲུབ་མང་པོ་ཞིག་རྫུན་མ་བཟོས་ཏེ་དཔེར་ན། དོལ་

རྒྱལ་ཟེར་བ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པ། ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ། དེ་ཡང་རྟེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཐུགས་སྐས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནང་གི་འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང་། པཾ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་བཅས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་ཡིན་པ་དང་། དེ་འདྲའི་སྐོར་ལ་ལོག་བཤད་འདུ་མིན་བརྒྱབ་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ལོག་བཤད་འདུ་མིན་བརྒྱབ་པ། གནས་སྐངས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ལོག་བཤད་འདུ་མིན་བརྒྱབ་ནས་དེ་འདྲའི་འཆལ་གཏམ་མང་པོ་ཞིག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་སྤེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ད་ལྟ་ངས་ཐུན་ཐུའི་ཞིབ་ཚགས་པོ་ཞུ་དགོས་པ་དེ་ཁྱེད་རང་ཚོས་ནང་དོན་ཏོག་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། དོལ་རྒྱལ་གྱི་སྐོར་ལ་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྐངས་དེ་དཀའ་ལས་ཁག་ཅོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན།

དོལ་རྒྱལ་ཁ་ལ་ཁྱེར་མཁན་ཚོ་རྒྱ་ནག་ནང་འགྲོ་ཚོག་ཚོག་ཡིན་སྐོར།

གང་ལྟར་དེ་ཚ་དོལ་རྒྱལ་གྱི་རྟེས་འབྲང་པ་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་དངོས་སུ་བསྟེན་གྱི་ཡོད་དང་མེད་དེ་ཚོ་ཞིབ་ཚགས་ཤེག་ཤེས་ཀྱི་མེད། འགའ་ཤས་འགའ་ཤས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོ་རྒྱ་ནག་དང་བོད་གང་དུ་འགྲོ་དགོས་ནའང་ཀ་ཅང་གི་ལས་སྐ་པོ་འདུག གང་ཅན་ཟླ་མ་ཟེར་མཁན་གྱི་བཟོ་འདུ་པོ་དང་། ང་ཟླ་མ་ཟེར་མཁན་གྱི་བཟོ་འདུ་པོ་དེ་ཚོའི་རིགས་ཕར་རྒྱ་ནག་ལ་འགྲོ་དགོས་ན་ག་དུས་ཡིན་རུང་འགྲོ་ཚོག་ཚོག་བཟོ་འདུ་པོ་མེ་འདུག་གམ། གང་ཅན་ཟླ་མས་དཀྱུ་ཅིན་ཐབའོ་ཐུག་ཡིན་ཏེ་ཚོ་ཁ་ཅིག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོས་རྒྱ་ནག་མཉམ་དུ་ཚབ་སྤྲད་ཀྱི་གནད་དོན་གྱི་ཐོག་ལ་ནང་འཛིལ་རང་བྱས་ཏེ། ནང་ཚོས་ཀྱི་དོན་དེ་ཚོ་ཁ་བཞག་ནས་དེ་ཚོ་བརྒྱུད་སྐུལ་བྱས་ཏེ། གང་ལྟར་རྒྱ་ནག་ལ་གང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། ༢རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་སྐན་ཚུང་དུ་གཏོང་རྒྱུ། ༢རྒྱལ་

བ་རིན་པོ་ཆེར་མཚན་སྨོད་ཞུ་རྒྱ་དེ་དག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྨབས་དེ་ཚོ་རང་གིས་ལག་ལེའུ་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐྱན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཆོད་དེའི་ནང་དུའང་། དཔའ་ཆའི་དོལ་རྒྱ་རྩེས་འབྲང་བའི་མི་དེ་ཚོའི་ལས་འགུལ་སྒེལ་སྐང་དང་བྱ་གཞག་དེ་ཚོར་བསྐས་པ་ཡིན་ན་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་ནག་ཉེས་ཅན་ཀྱི་མི་ཡིན་ཅེས་བཀོད་ཡོད་པ་རེད། མི་དེ་དག་གིས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཕར་བཞག དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཕར་བཞག འདི་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དམ་སྒོ་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གཅིག་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ཙམ་ནས་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁྲངས་ནས་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་ཡོད་པ་རེད། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལང་ཕྱོགས་གང་རེད་དམ་ཞེ་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་གནས་སྐངས་དེ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོང་དུས་འཛོན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་དོལ་རྒྱལ་ཞིད་འཛུག་ཚོགས་ཆུང་ཞེས་པ་བཙུགས་པ་རེད། དེའི་རྗེས་སུ་དེབ་ཅིག་ཀྱང་བཏོན་ཡོད་པ་རེད། དོལ་རྒྱལ་ཞིད་འཛུག་ཚོགས་ཆུང་ལ་ཁྲིད་ཚོར་བའི་སྤུག་གི་རེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་ཞུས་ཚེས་ཅིས་ཀྱང་ཟུར་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་སྐུ་སྐྲེར་ཡིག་ཚང་དང་། དེ་བཞིན་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་དང་། ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁྲངས་ནས་ཀ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་གནང་བ་དེ་དག་ཚ་ཚང་འཁོར་ཐག་དང་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཞབས་སྐྱེ་གཞིས་ཆགས་ཁག་དང་། འགྲེམས་དགོས་མ་ཚ་ཚང་ལ་མར་བཀྲམས་པ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་གྲོས་ཆོད་ཅིག་ཅུང་བཞག་ཡོད་པ་རེད། གྲོས་ཆོད་དེའི་ནང་དུ་གཙོ་བོ་ཀ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཆོས་སྐབས་དང་། ཤྲག་པར་དུ་སྤྲགས་ཀྱི་དབང་ལུང་ཞུ་དགོས་བྱུང་ཚོ་བཅར་ཆོག་གི་མ་རེད་ཅེས་པ་སོགས་ནང་དོན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་ཀྱང་དེ་གཙོ་བོ་འདུ་པོ་ཞིག་དང་། ལེགས་ཉེས་ཀྱི་བསྟབ་བྱ་དང་ལམ་སྟོན་ཡོད་པ་རེད།

དང་ངོས་སུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོར་དམ་བསྒོགས་གནང་རྒྱུ་གཙོ་བོ་དེ་༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་ཐུགས་ཀྱི་དབང་ལྡང་ཞུ་བར་བཅར་ཚོག་གི་མ་རེད་ཅེས་སྐབས་དེར་དེ་གསལ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོའི་བྱེད་ལས་དེ་དག་ཤུགས་ཆེ་རྒྱབ་ཡོད་སྐབས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་ཡང་བསྐུར་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐྱེན་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་གྲོས་ཚོད་ཅིག་བཞག་སྟེ། སྐབས་དེར་ཡང་ཐུགས་དང་ས་ཐར་གྱི་སྔོན་པ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་བཅར་ཚོག་གི་མ་རེད། དེ་ཙམ་དང་སྦྱོར་མའི་དམ་ཚོག་དང་ཐབ་ཀར་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་སྐབས་དེ་ཚོའི་གྲས་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ཡོད་པ་རེད། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་སྐྱེན་ཚོགས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༡ ལོར་ཡང་བསྐུར་གྲོས་ཚོད་ཅིག་བཞག་ཡོད་པ་རེད། དེ་ནས་འདི་ལོ་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ལོར་གྲོས་ཚོད་ཅིག་བཞག་པ་འདི་ར་ཡང་ང་ཚོས་བསམ་སྤྲོ་མང་པོ་ཞིག་བཏང་ནས། སྐབས་རེར་ང་ཚོས་ལས་ཀ་བྱས་པ་དེ་འདྲ་བྱེད་སྟངས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཞར་ཕྱོགས་དེར་ཞན་ཐོགས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་ཤོར་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༡༩ ལོར་སན་ཞ་རན་ཞི་ཞི་ཀོ་རུ་དོན་རྒྱན་དེ་བྱུང་བའི་རྗེས་སུ་ང་ཚོས་འཛོག་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་དེར་ཡང་བསམ་སྤྲོ་ཞིག་བཏང་ནས་བཞག་པ་རེད་མ་གཏོགས། ཡང་སྐབས་རེར་དོལ་རྒྱལ་གྱི་སྐོར་འདྲ་པོ་ཞིག་ཡིན་ནའང་ཁྱད་ཚོས་གནས་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་རེད་ཀྱང་། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་ནམ་རྒྱུན་དོ་སྣང་མེད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཡང་སྐབས་རེར་ང་ཚོས་ཁོང་ཚོའི་ལས་ཀ་དེ་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱེད་མཁན་གྱི་བཟོ་འདྲ་པོ་ཞིག་ཆགས་འགྲོག་འདུག་ དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་དེར་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ ཁ་སྐོན་སན་ཞ་རན་ཞི་ཞི་ཀོ་རུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོ་ཡིན་ནའང་ཁྱད་ཚོ་སྒོང་གྲལ་ནང་ན་བེད་སྤྱོད་བྱ་རྒྱུ་མེད་པ་རེད་མ་གཏོགས། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་སྐུད་མེད་ཁ་པར་མང་

པོ་འཇིར་རྒྱ་ཡིད་དུས་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་མ་ཐག་ལམ་སེང་ཕར་ཚུར་གཏོང་གི་འདུག གལ་སྲིད་གནས་ཚུལ་ཞིག་རང་ཉིད་ལ་འབྱོར་བ་ཡིན་ན། སྐར་མ་གཉིས་གསུམ་ཞིག་བསམ་བློ་ཞིག་ཐོང་ངེས་དང་། ངས་གནས་ཚུལ་དེ་ཕར་ཁྱབ་སྟེལ་བྱས་པ་ཡིན་ན། འདིས་ཕན་ཐོགས་ཡོང་ས་རེད་དམ་གནོད་ས་རེད་དམ། གང་ལྟར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་གྱི་གླ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག ངས་དེ་མཐོང་སྐྱོང་མེད། དམངས་ཁྲིད་ཁ་བརྡ་ཡིན་ནམ་ཟེར་བ་ཞིག རང་ཉིད་ལ་ཆ་མཚོན་ན་དམངས་ཁྲིད་ཁ་བརྡ་ཉིན་གཅིག་ཀྱང་བལྟ་མ་སྐྱོང་། ང་ཚོའི་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་མི་ཁག་གཅིག་གིས་བལྟ་དགོས་ན་བལྟ་གི་རེད་ལ་བལྟ་ཡང་དགོས་ཀྱི་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཁོང་ཚོས་ག་རེ་ཧོད་ཀྱི་འདུག དེར་གདོང་ལེན་ག་རེ་བྱེད་དགོས་མིན་ཐད་བལྟ་དགོས་པ་ཞིག་ཀྱང་རེད། དེ་མ་གཏོགས་སྐབས་རེར་དམངས་ཁྲིད་ཁ་བརྡའི་ནང་དུ་འདུ་མིན་བྱེས་བཞག་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོའི་དེ་ཁྱབ་བསྟུགས་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་དམངས་ཁྲིད་ཁ་བརྡའི་ནང་དུ་ཕྱི་ནས་དེའི་ Like དང་ Dislike དེ་ཚོར་མ་བལྟས་པར་ཚང་མར་ Like བརྒྱབ་ནས་དེ་འདྲ་བྱས་ཡོང་དུས། ཁོང་ཚོའི་ཡག་ཆ་དེ་ང་ཚོ་ཆགས་ཀྱི་མི་འདུག་གམ། དཔེར་ན་པད་ནོར་རིན་པོ་ཆེའི་ཡང་སྲིད་སྐུ་འཕྲུངས་པ་དེའི་སྐོར་ལ་མི་གཅིག་ལ་པར་རག་མ་ཐག་ལམ་སེང་ཚང་མར་བཀྲམས་སོང་། གལ་སྲིད་པད་ནོར་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཚུར་རྒྱ་གར་ལ་གདན་འདེན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ན་ཁོ་ཚོས་ཁ་ཏགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན། དེའི་ལམ་ཚང་མ་བཀག་ཚར་བ་རེད། དམངས་ཁྲིད་ཁ་བརྡའི་ནང་དུ་ཁོང་ཚོས་རྒྱ་མིའི་ས་ནས་ཡོགས་ལེན་པའི་སྐབས་སུ་དམངས་ཁྲིད་ཁ་བརྡར་བལྟ་མཁན་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་ཡོད། བཞི་ཡོད། ལྔ་ཡོད། དྲུག་ཡོད་ཅེས་གཅོད་མང་དུ་ཕྱི་པ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་ཁོང་ཚོར་ཡོགས་མང་བ་རག་གི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོས་བསམ་ཚུལ་ཁྱེན་ནས་མ་བཏང་བར་གཅོད་དགོས་དགོས་བལྟས་ཏེ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཐེངས་

གསུམ། བཞི། ལྔ་བཤད་དུས་ཁོང་ཚོས་དེ་དོམ་རྒྱུ་ཞིག་ཚགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོའི་དྲ་རྒྱ་འདི་ར་བཤད་མཁན་མང་པོ་འདི་འདྲ་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་འདི་ས་ཁན་ཐོག་ཀྱི་ཡོད། འདི་ལ་དངུལ་བྱུགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་དང་། དེ་ནས་ཁ་སྟོད་ཚུགས་མེད་མཁན་རྒྱུ་མཚན་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མི་ཤེས་ཤིང་སྣང་བྱང་བྱུས་ཁུ་ཚུར་ཤོད་པ་རེད། ཡོ་རྒྱས་ལ་འཁྲིག་བ་ཤད་བྱེད་མཁན་ཁ་བདེ་པོ་འགའ་ཤས་ཐ་གིའི་ནང་བཤད་དུ་འདུག་སྐབས། དེ་ཡིན་མདོག་ཁ་པོ་འདྲ་ཞིག་མཐོང་། སོ་སོས་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པ་དང་། སྐབས་རེར་ཁོང་ཚོས་བཤད་པ་དེ་མིན་ནམ་སྙམ་པའི་གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་ཆགས་མི་སྲིད་པ་མ་རེད། སན་ཐ་རན་སི་སི་ཀོ་ལ་བཙུན་མ་གཉིས་ཀྱིས་དེ་ཞུ་བའི་སྐབས་སུ་གཅིག་བྱུང་མ་ཐག་ལམ་སེང་ཡོངས་བསྒྲགས་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ང་ཚོའི་ས་གནས་འགའ་ཤས་ལ་གནས་ཚུལ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ་བཀའ་ཤག་ལ་སྣན་ཞུ་འབྱལ་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་རེད། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་ལ་སྣན་ཞུ་འབྱལ་གྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་རེད། བཀའ་ཤག་དང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་ལ་མ་འབྱོར་གོང་ལ་ད་རྒྱུའི་ནང་ལ་ཚང་མ་བཀྲམས་ཚར་གྱི་འདུག དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་བཀྲམས་ནས་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་གཅིག་རེད། དེ་ལས་གནས་ཚུལ་ནང་དོན་ཡོད་པ་མང་པོ་ཞིག་ཕྱིར་བསྒྲགས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། སོ་སོ་རང་ཉིད་ལ་གནོད་རྒྱུའི་ལས་ཀ་དེ་སོ་སོས་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ཉ་ཅང་ཁི་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤེག་ཚགས་ཀྱི་འདུག འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གི་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༡༡ ལ་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལ་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་བཀའ་ཉ་ཅང་གི་ནན་པོ་ཞིག་བཏང་གནང་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེར་མེ་མང་གི་ངོས་ནས་ཀུང་གོ་ཏོགས་སྤེལ་རྒྱའི་སྐོར་ཡང་མང་པོ་ཞིག་བྱས་ཡོད་པ་རེད་ཀུང་། དེང་སྐབས་ད་ནངས་ཞོགས་པར་ལ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་གནང་བ་ལྟར། ང་

ཚོས་སྐྱོབ་སྦྱོང་བྱེད་པ་དེ་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མ་བྱས་པར་གང་ཞིག་བཤད་པ་དང་གང་ཞིག་གོ་བ་དེ་རང་གི་ཐོག་ལ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན། ཏག་ཏག་སྔོད་ཐུབ་རྒྱུ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཡོད་མ་རེད། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རེད། དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནའང་རེད། གང་བྱུང་མང་བྱུང་ཞིག་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་བཏང་ཡོང་དུས། མི་མང་ནང་དུ་སོ་སོས་བརྟགས་དཔྱད་བྱས་ཏེ་ཁྲུངས་འཛིར་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཀྱང་མ་ཚགས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཤོད་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་ཚད་དང་ལྡན་པ་ཞིག་མ་ཉན་པར་གནས་ཚུལ་མགོ་མ་འཚོས་པ་དེ་འདྲ་བྱེད་དུས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲུག་ཕྱགས་ཆེན་ཡོ་ཐེབས་ཡོང་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད། ད་ལྟའི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་དེ་ཚོས་ཀྱང་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མ་ཡིན་པ་རྒྱ་ནག་གི་སྲིད་བྱུས་དང་མཐུན་པའི་ལས་དོན་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་བཞད་མི་དགོས་པ་དང་། བོད་ནང་ལོགས་སུ་ཡིན་ནའང་དེང་སང་ཁམས་ཁྲལ་གྱི་ས་ཆ་འགའ་ཞས་སུ་གནས་ཚུལ་མ་གོ་བའི་དབང་གིས་འགའ་ཞས་ཀྱིས་ང་ཚོའི་བླ་མས་དེ་འདྲ་གསུངས་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། ཅིས་འདི་འདྲ་ཟེར་མཁན་འདུག་ཟེར། གནས་ཚུལ་མ་རྟོགས་པའི་དབང་གིས་དེ་འདྲ་བཞད་མཁན་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ནི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་དེ་ཚོ་ཏོད་ནང་ལ་གཏ་བར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནའང་འགྲོ་ཚོག་ཚོག་ཚོགས་འདུ་གཏ་བར་ཚོགས་པ་ཡིན་ནའང་ཚོགས་ཚོག་ཚོག དེ་འདྲ་མང་ཙོ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་དུས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ངོས་ནས་དེ་ལག་ཏུ་ཁྱེར་སྐྱོ་གཏོར་བ་དང་། ངས་ཀོ་བ་ལ་གཞིགས་ན། ཕྱི་རྒྱལ་ནས་ཏོད་ནང་ལ་ལོ་མང་རིང་འགྲོ་སྐྱོང་མཁན་དེ་ཚོས་ཁམས་ཁྲལ་གྱི་རིའི་རྩེ་དེ་འདྲར། སྟོན་མ་ཡིན་ན་ཀྱ་རྒྱའི་སྐྱ་བཞིངས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེང་སྐབས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་གཟུགས་ཏ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་དེ་

འདྲ་བཞིངས་པ་དང་། མ་འོངས་པར་བོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་ཞི་བ་ཡིན་ནའང་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གནད་དོན་དེ་མ་ཞི་བར་བོད་པའི་ནང་དུ་དཀྲག་ཤིང་རྒྱུག་ཐུབ་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་ཆ་ཚང་ཞིག་རྒྱ་ནག་རང་གིས་དངུལ་དང་དངོས་པོ་སྦྱད་དེ་བཟོ་བཞིན་འདུག དེ་དག་ཚང་མ་ངོས་ཟིས་པ་ཟྲེད་དགོས་པ་དེ་ཅ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་སྐམ། འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་མཚམས་འཇོག་རྒྱུ་ཡིན།

དྲི་བ་དྲིས་ལན།

དྲི་བ། དང་ཚོ།

༡༽ གནས་སྟངས་འདི་ལྟ་བུའི་ཉག་ཕྲ་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་ར་ངཚོ་སྒོང་ཕྱུག་ཚོའི་ངོས་ནས་ཞབས་འདེགས་གང་ཞིག་ཤུ་ཐུབ་རྒྱུ་ཡོད་དམ།

༢༽ བོད་གཞུང་ནས་དོལ་རྒྱ་བཀག་སྡོམ་དང་གོ་ནོར་བྱུང་རྒྱུན་ཐུབ་ཐབས་ལམ་གང་སྲེལ་དགོས་སམ།

༣༽ དོལ་རྒྱ་ཀྱི་གནས་ལུགས་འདི་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་མེད་ན་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡོད་དམ།

དྲི་བ། གཉིས་པ། ང་ལ་དྲི་བ་གཉིས་ཡོད། དྲི་བ་གཅིག་དེ་ཤ་སྟག་བས་མགོན་རེན་ཞོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་དང་དོལ་རྒྱ་ཡ་དེ་སྡོམ་མ་ཚུད་སྟོང་ཀྱི་དམ་ཆོག་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ཡིན་རྟང་དེང་སྐབས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་རྩེ་གཅིག་གྲིལ་ཀྱི་འགལ་རྟེན་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་འདུག་པས་བོད་མིའི་སྒེ་གཞུགས་ཀྱི་ཞོག་ནས་དེ་འགོག་ཐབས་ལ་ཐབས་ལམ་གང་འདུ་ཡོད་དམ། དེའི་སྐོར་གསུངས་རོགས།

དྲི་བ། གསུམ་པ། དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་བ་རྣམས་ང་ཚོའི་ཁ་གཏད་འདུ་ཡོ་ཚགས་ཀྱི་ཡོད་པ་འདུ་ཡོ་འདུག ང་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་དང་མེ་བསྟེན་དེ་ཁག་ཁག་རེད། ང་ཚོ་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆེག་སྒྲིལ་དགོས་པ་དེ་ང་ཚོ་ཚང་མའི་འགན་འཁྱིལ་ཞིང་མཁན་ཡང་འདུག ང་ཚོའི་ནང་ཆེག་སྒྲིལ་ཡོང་ཐབས་ག་རེ་བྱ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་སྐོར་བཀའ་དྲི་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ལན། ངས་ལན་སྟེང་བསྟུས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། སྐབས་རེར་ལན་ཏ་ཅང་གི་རེང་ཡོ་དེ་འདུ་ཚགས་ཀྱི་འདུག དེ་བ་དང་ཡོ་སྒྲོབ་ཕྲུག་ཚོའི་ངོས་ནས་ཞབས་འདེགས་ག་རེ་ཞུ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ་ཞེས་པ་དེར། སྒྲོབ་ཕྲུག་ཚོའི་ངོས་ནས་གནད་དོན་དེ་ཚོའི་སྐོར་ཚོད་པའི་སྐབས་སུ་དོ་སྣང་བྱས། གལ་ཆེ་ཤོས་དེ་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་ནའང་ཆ་རྐྱེས་ཡོན་པ་བྱེད་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་ཡོ་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་ངན་པ་ཡིན་དང་བཟང་ཡོ་ཡིན། དེ་བདེན་པ་ཡིན་དང་རྫུན་མ་ཡིན། ཡག་པ་ཡིན་དང་སྡུག་པ་ཡིན། གང་ལྟར་ལེགས་ཉེས་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཐུབ་རྒྱུར་དང་ཐོག་ལེགས་ཉེས་གང་ཡིན་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེའི་དོན་ཀྱི་ངོ་བོ་དེ་ཤེས་དགོས་པ་རེད། དེར་བཏེན་གནས་ཚུལ་དེ་ཚོའི་སྐོར་ལྟ་བྱ་ཡིན་ན། བར་ལམ་ནས་ངས་བལྟས་ཏེ་གང་ཤེས་པ་དང་མཐོང་བ་དེ་དག་ཁྱེད་ཚོར་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཁྱེད་ཚོའི་ཚོས་དགེ་རྣམ་པས་ཀྱང་དེ་ཚོའི་སྐོར་ལ་དོ་སྣང་གནང་ནས་སྒྲོབ་ཕྲུག་རྣམ་པར་གནས་ཚུལ་དེའི་བྱུང་རིམ་དང་བྱུང་སྣང་དེ་ཚོ་ཚང་མ་ངོ་སྤྲོད་གནང་རྒྱུ་དང་། ཁྱེད་ཚོར་ཡང་གནས་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་ལེགས་ཉེས་ཀྱི་ཟློག་ཤེའམ་ཤེས་མཁན་ཞིག་ལ་འང་ལམ་སྟོན་བྱེད་ཐུབ་པ་ཞིག་དང་། འདི་ཡིན་དང་དེ་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཐུབ་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་འདི་འབྲེལ་རེད། ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་གནས་ཚུལ་འདི་འབྲེལ་རེད། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་

ཀུང་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་རེད་ཅེས་གཞན་ལ་ཕར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་པ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཁྱེད་ཚོའི་ལོ་ནའི་སྐབས་ནས་བྱས་ཏེ་ཡར་ཆེན་ཡོ་ཆགས་ཡོང་དུས་རང་བཞིན་གྱིས་རྟོག་གྲ་དེ་དག་རྩ་བ་ནས་ཆད་འགྲོ་གི་རེད། དཔྱ་བསྟེན་མཁན་འགའ་ཤས་ཤིག་ལས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་དག་ལ་བདག་ཉོ་རྒྱག་མཁན་མེད་པ་ཡིན་ན་དེར་བྱ་རྒྱུ་གང་ཡང་ཡོད་པ་མ་རེད། རྒྱ་གཞུང་གིས་ཁོང་ཚོ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་སྐབས་སུ་གཏོང་གི་རེད། བཏང་ཚར་བའི་རྗེས་སུ་བདག་ཉོ་རྒྱག་གི་མ་རེད། ཡ་བྱེད་ཀྱི་མ་རེད། ནང་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་སོ་སོའི་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ལྟ་སྐབས་དེ་བསྒུབ་མེད་པ་ཡིན་དུས། མ་འོངས་པར་འབྲས་བུ་ཞིག་སྤྲེ་བ་འདི་དང་དེ་མིན་གང་ཡིན་རུང་ཚོ་རབས་ནས་ཚོ་རབས་བྱས་ཏེ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པ་དེ་གསལ་ཡོ་རེད། དཔྱད་གནས་ཚུལ་འདིའི་རིགས་སྤྲེ་བ་འདི་རང་ལ་སྣིན་ཀྱི་མེ་འདུག་གམ། རྟགས་དང་མཚན་མ་དེ་ཚོ་ཡོང་གི་ཡོད་དུས། སྒྲོབ་ཕྲུག་གི་ངོས་ནས་ཞབས་འདེགས་གང་ཞུ་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ་ཟེར་དུས་ཁྱེད་ཚོ་སྒྲོབ་སྤྱོང་མ་བྱས་པར་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལ་ཕར་ཚུར་ཤོད་པར་རྒྱགས་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། སྒྲོབ་ཕྲུག་གི་ངོས་ནས་གནས་ཚུལ་དེའི་སྐོར་ཤེས་པ་བྱས་ཏེ་སོ་སོར་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་ཁ་ཅང་གི་ཐག་ཚོད་ཡོ་མི་ཚེ་ཅི་ལོར་ང་ནང་པའི་ཚོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་འདི་དང་དེ་བྱེད་རྒྱང་གི་མི་འདུག་ཅེས་ཐག་བཅད་དེ་སྟ་དང་། འདྲ། སྤེན་ཡོ་ཟེར་བ་དེ་ཚོ་ཐག་རིང་ཡོར་བཞག་སྟེ་བྱེད་དགོས་པའི་དོན་དེ་གསལ་ཡོ་ཆགས་པ་ཡིན་ན་དེས་དོན་ཚོ་ཆོད་པ་རེད་སྐམ་གྱི་འདུག རེམ་པས་དེ་ཚོའི་གནད་དོན་ལ་བཤུས་ཏེ་ཕྲན་བུའི་ཤུགས་ཆེ་ཙམ་སྦྱངས་ནས་གཞན་ལ་ཡང་བཤད་ཐུབ་པ་ཆགས་ན་ཁྱེད་ཚོ་སྒྲོབ་ཕྲུག་ཚོས་ཞབས་འདེགས་ཆེན་ཡོ་ཞུ་གི་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

དེ་ནས་གཞུང་གི་ངོས་ནས་ཐབས་ལམ་ག་རེ་སྤེལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་རེད་དམ་ཟེར་

བ་དེ་རེད། གཞུང་གི་ངོས་ནས་དྲི་བ་མཐའ་མ་དེ་དང་ཡང་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ལ། དལ་ལྡོ་ཏོལ་རྒྱལ་གྱི་སྐོར་ལ་གནས་ལུགས་བཤད་ཡོང་དུས་མང་པོ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ད་ལྟ་བཤད་མ་དེ་ལྟ་བུང་ཆ་མཚོན་ན་གནས་སྐངས་མི་འདུ་བ་ཁག་གཉིས་ཆགས་ཀྱི་འདུག གཅིག་དེ་ཏོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་དང་། གཞན་དེ་དེང་སྐབས་ཆབ་སྲིད་པས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་བའི་གནས་སྐངས་ཤེག་ཆགས་ཡོང་སྐབས་བར་ལམ་ཞིག་ནས་ངོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོས་གང་རེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ཅེ་ན། ང་ཚོའི་ཕྱོགས་གྲུ་གཞུང་གི་སྒོབ་གྲྭ་ནས་ཕྱད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་མིའི་སྒེག་འཛུགས་ཀྱི་དྲ་རྒྱའི་ནང་མི་སུམ་ཅུ་སོ་གྲངས་ཀྱི་མིང་ཡོད་པ་དེ་དག་ནས་གཉིས་ཙམ་ཞིག་སུ་ཇ་ནས་རེད་འདུག ཡང་ན་རྟ་སོད་ཁྱིམ་གྱི་སྒོབ་གྲྭ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའམ་བོད་ཁྱིམ་གྱི་ཁྲབ་ཁོངས་ཀྱི་སྒོབ་གྲྭ་ཁག་ཏུ་འཛུག་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཚ་མ་དེ་འདྲས་ཀྱང་དེང་སྐབས་༢རྒྱལ་བ་རེན་པོ་ཆེར་ངོ་ཤེས་ཏེ་སྐད་རྒྱ་མཁན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡང་ཡོང་གི་འདུག ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་རིམ་པ་མང་པོ་ཡིན་དུས་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཡོང་གི་འདུག ཁོང་ཚོས་བཤད་པར་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་གདུག་རྩུབ་བྱེད་ཀྱི་འདུག དག་གཞོན་བྱེད་ཀྱི་འདུག ང་ཚོའི་སྒོབ་ཁྲྭ་ཚོ་སྒོབ་གྲྭ་ནས་ཕྱད་ཀྱི་འདུག ང་ཚོ་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་འགྲོ་རྒྱུའི་རྒྱབ་གཞི་རིམ་གྱི་མི་འདུག་ཅེས་སོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཁོང་ཚོས་བཤད་ཀྱི་འདུག དེ་ཕྱི་ཡོངས་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཡིན། གོང་ཁུལ་ཐོའི་ནང་གི་མི་འགའ་ཤས་དང་ཆ་རྐྱེན་གསར་པ་སྒེའུ་ཁའི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་མང་པོ་ཞིག་འདུག དཔེར་ཕྱི་ནོར་ཚོགས་ཀྱི་༢གོང་ས་༢སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནོར་ཁེ་ལ་ཆིབས་སྐྱེར་གནང་བའི་སྐབས་ཀྱི་ངོ་ཚོའི་གྲས་དེ་དག་ཚ་རན་སི་ལ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་སྒེའུ་ཁ་རེད་དམ། IC ཁྱེར་ནས་སྒེའུ་ཁ་མ་རེད་དམ། IC ཞུ་རྒྱུའི་རྒྱབ་གཞིར་དེ་ང་ཚོའི་ས་གནས་བོད་མིའི་སྒེག་འཛུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཅིག་གིས་རྒྱབ་གཞིར་བྱས་

པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། གཞན་པ་འགྲོ་སྐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་འདྲའི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ལ་ང་ཚོས་ཀྱག་ཀྱག་བྱས་ཏེ་ཕར་སྦྱི་ཚོགས་ནས་ཕྱད་པའི་གནས་སྐངས་ཆགས་ཡོད་མ་རེད། སྒོང་ཕྱག་སྒོང་གླ་ནས་ཕྱད་པ་ཡོད་མ་རེད། གང་ལྟར་ཁོང་ཚོས་དེ་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་ན། སུ་དང་སུ་ཕྱད་འདུག་གམ། དུས་ཚོད་གཅིག་ཕྱད་འདུག སུ་ལ་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་མེ་འདུག གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའི་རིགས་བྱང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལ་དཔག་པའི་ང་ཚོས་ལན་འདེབས་རྒྱུ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད།

དཔ་དབྱེ་བ་གཉིས་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་དེ་ལ་ཐབས་ཤེས་གཅེས་ཡོད་རེད་དམ་ཞེས་པར། བོད་མི་ཡིན་པ་ལ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡིན་པ། རྒ་བའི་ཚོས་བྱེད་དང་མི་བྱེད་དེ་གང་ཟགས་སོ་སོའི་འདོད་པ་ཕྱར་རེད་ལ། འདོད་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ༢རྒྱལ་བ་རིན་ཐོང་ཚོས་ཆོས་དང་རང་མོས་གསུངས་པའི་སྐབས་སུ་ངཚོའི་མཐོང་ཚུལ་ཕྱར་རེ་ལ་༢རྒྱལ་བ་རིན་ཐོང་དང་ཕྱའི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་དེར་ལོ་དང་ལོ་བསྟུད་དེ་ཐུགས་ཐག་ཆོད་ཐོའི་ཐོག་ནས་གནང་བ་དེས་དམ་པའི་ཚོས་ལ་ཏ་ཅང་གི་ཨན་ཐོག་ཆེན་ཐོ་བྱང་ཡོད་པ་རེད། དེས་དམ་པའི་ཚོས་སྤུང་སྐྱོང་བྱ་རྒྱའི་སྐད་ཆ་དེ་ཡང་གཅིག་སྟེབས་ཡོང་གི་འདུག དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཡང་ཡོད་པ་རེད། མི་དཀྱུས་མའི་ནང་དུ་ཁྱེད་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་ནས་ཏ་རྣམ་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཅེས་༢རྒྱལ་བ་རིན་ཐོང་དུས་ནམ་ཡང་གསུངས་ཡོད་པ་མ་རེད་ལ། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་དུས་ནམ་ཡང་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། གོང་དུ་ཁྱེད་ཚོར་ཞུས་པ་ཕྱར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་གྲོས་ཚོད་དང་ཐོ་བཞག་པ་དེའི་ནང་དུ་གསང་ཐུགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཞུས་པ་ཡིན་ན་ཕེབས་ཚོག་གི་མ་རེད་ཅེས་པ་དེ་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ཀྱི་གྲོས་ཚོད་དེའི་ནང་དུ་འང་གསང་ཐུགས་དང་

སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཞུས་པ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད་ཅེས་པ། དཔྱིའི་དུས་ཚོད་ལྟར་ཆ་མཚོན་ན་ཕུལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་གསུང་ཚོས་གཅིག་པར་གནང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་དེའི་ནང་དུ་ཡོང་ཚོགས་གི་མ་རེད་ཅེས་པ་དེ་རེད།

གོང་དུ་དི་བ་གཞན་ཞིག་ཀྱ་ཟླ་སྒྲོབ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་དེར། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ཟླ་མ་ལས་འདྲ་རྩ་ཆེ་བ་བརྩེ་མཁན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཟླ་མ་ལས་འདྲ་རྩ་ཆེ་བར་བསྟེན་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དུས། ཆོས་དང་རང་མོས་ཀྱི་སྐད་ཆ་བཤད་རྒྱུ་ལྟ་ཅི། ཤཀྱ་བ་རེན་པོ་ཆེ་ལས་འདྲ་གལ་ཆེ་བ་བརྩེ་གི་ཡོད་ན། ཤཀྱ་བ་རེན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་གསུང་ཆོས་ཞུ་དགོས་དོན་མེ་འདུག་དོན་དངོས་སུ་དེ་ལ་ཆོས་དང་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཤོད་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཀྱང་ཆགས་ཀྱི་མེ་འདུག དེར་བཞེན་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་མེད་མཁན་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཁག་གཅིག་ལ་ཡིན་ནའང་སུ་གང་གིས་དེར་བཙན་དབང་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་མ་རེད། གང་ལྟར་སོ་སོའི་མི་ཚེ་འདིར་དོལ་རྒྱལ་བློས་གཏོང་ཐུབ་ས་མ་རེད། ངས་ཟླ་མའི་དྲུང་ནས་སྲོག་གཏད་ཞུས་པ་ཡིན། ཟླ་མས་མཚམས་བཞག་ཟེན་ཡང་སོ་སོར་ཉིད་དུ་དུང་སུ་མཐུད་དེ་འགྲོ་མཁན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེར་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། འགྲོ་མཁན་དེར་ང་ཚོས་ཁྱེད་ཚོར་རྒྱབ་གཉེར་ཡིག་ཆ་སྤྲོད་ཀྱི་མེན། བོད་པ་ཚོ་བོད་པའི་ཁོངས་སུ་འཛོག་གི་མ་རེད། ཁྱེད་ཚོས་དང་ཟླངས་དཔྱ་དཀྱལ་ཕུལ་ཆོག་གི་མ་རེད་ཅེས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། དེར་བཞེན་དེ་དེ་ག་རང་ལ་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ལྟ་སྨངས་དེ་འབྲེལ་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། དོལ་རྒྱལ་སྟེན་དགོས་པ་ལ་ཤཀྱ་བ་རེན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཆོས་ལ་ཡང་ཡོང་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་འགའ་ཤས་ཡོད་པ་རེད། དེ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཀྱག་ཀྱག་རང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མ་བྱེད་ཅེས་པ་དེ་ཤང་བསྒྲགས་ནས་བྱེད་

ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་བྱས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་བློ་མ་དང་སློབ་མ་གཉིས་ཀའི་དམ་ཚིག་ལ་གནོད་སྐྱེལ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བློ་མའི་སྐུ་ཕྱེ་ལ་གནོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཤེས་ཀྱིན་ཤེས་ཀྱིན་ལ་ཤད་བཙུགས་ནས་བྱེད་མཁན་དེ་འདྲའང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེང་སྐབས་མང་ཆེ་བས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་གཅིག་ཙམ་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་གང་ཤེས། རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒོམ་རྒྱ་པའི་སྐབས་སུ་དོལ་རྒྱལ་སྒོམ་ཀྱི་ཡོད་མེད་གང་ཤེས། དོལ་རྒྱལ་དངོས་གནས་བསྟེན་གསོལ་ཞུ་གི་ཡོད་མེད་གང་ཤེས། ཡིན་ནའང་རྒྱ་མིའི་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ལག་ཆ་ཁོ་ན་བྱས་ཏེ་འགྲོ་མཁན་དེ་དག་ནི། གོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་ང་ཚོས་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུར་ལོ་གྲངས་སུ་ནག་ཉེས་ཅན་ཅེས་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱ་ཞིག་ལས་ཁྲེད་ཚོ་གསད་གཏུབ་བྱ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་པ་ཡོང་ཐབས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་ལང་ས་ཁྱོགས་དེ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་དབྱེ་བ་གསལ་ལོ་ཞིག་ཁྱེ་ནས་སུས་གང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དག་ངོ་རྟགས་ཆོད་པའི་ཐོག་ནས་ཉང་ཉང་དེ་མེད་པ་བཟོ་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱ་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེ་ཤོས་ཆགས་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་བཟོ་འདྲ་ཡོ་ཆོ་ཡིན་ནའང་ཁོང་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ལ་ངོ་ཤེས་ཆེ་ཤོས་ཡོད་པ་རེད། དེའི་རང་དབང་གི་ཁེ་དབང་དེ་བེད་སྤྱད་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་མགོ་བཏགས་ཏེ་འགྲོགས་ནས་འགྲོ་མཁན་པ་དོལ་རྒྱལ་མི་བསྟེན་མཁན་ཏམ་མ་ཡིན་པ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་གྱི་ནང་ནས་ཀྱང་རྒྱ་ནག་ལ་མགོ་བཏགས་ནས་འགྲོ་མཁན་དེ་འདུ་ཡང་ཡོད་པ་རེད། ཁྱེད་ཚོས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས་པ་རེད། དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་ནག་ལ་མགོ་བཏགས་ནས་འགྲོ་མཁན་དེ་འདུའི་ནང་ནས་ཚུལ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྡུད་ས་ལན་ཀིར་ཀ་ནས་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་སྡུད་ས་

རེད། བལ་ཡུལ་རེད། ཨིན་དིའི་ལྗང་པ་རེད། ཨོ་སི་ཏོ་ལི་ཡ་རེད། དེ་ཚོ་ནས་ཀྱང་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོའི་གྲས་ལའང་ངས་དུས་རྒྱུན་ནས་འཛོན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གིས་དེ་ཚོར་སྲིད་བྱུས་གཏན་འབེབས་ཤེག་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཡག་པོ་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་ཞུ་བཞིན་ཡོད་ཀྱང་དུ་ལྷ་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་འདི་དང་འདི་ཡིན་ཞེས་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཐུབ་རྒྱུ་དེ་ཁག་པོ་རེད། བོད་ལ་འགྲོ་མཁན་དང་རྒྱ་ནག་གི་གཞུང་ཚབ་ཁང་ལ་འགྲོ་མཁན་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་སྤེན་དུས་ཆེན་ལ་འགྲོ་མཁན་དང་དེ་འདྲའི་རྣམ་གྲངས་དབྱེ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། འགའ་ཤས་ཤིག་སོ་སོའི་ཕ་མ་ཐུག་འཕྲད་ལ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། འགའ་ཤས་བོད་ནང་ལ་སྤྱི་ཚོགས་དང་འཕྲོད་བསྟེན། ཤེས་ཡོན་དེ་འདྲའི་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱའི་ཆེད་དུ་འགྲོ་དགོས་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོད་པ་རེད། འགའ་ཤས་རྒྱ་ནག་རང་ལ་མགོ་བཏགས་ནས་འགྲོ་མཁན་དེ་འདྲའང་ཡོད་པ་རེད། འགའ་ཤས་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་མགོ་བཏགས་ནས་འགྲོ་མཁན་ཡང་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་ཆབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ང་ཚོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆད་སྲིད་ཀྱི་གནད་འགག་གི་ཐོག་ནས་དགག་བྱ་བྱ་རྒྱུ་དང་། མང་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ནས་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས། དཔལ་ཞི་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱི་དྲ་རྒྱའི་ནང་ལ་མིང་བཏོན་པ་དེ་དག་གི་ཐོག་ལ་བསམ་ཚུལ་འདྲ་མིན་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདུ། ཕ་ཡུལ་ཀྱི་མིང་བཀོད་དང་མ་བཀོད་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདུ། ཡིན་ནའང་གསལ་པོ་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་ལ་གང་ལྟར་སྟོན་མ་ཤར་རྩེ་གྲ་ཚང་གི་ཀྲ་པ་རྒྱར་པ་ཞེས་བརྗོད་སྐབས་ད་ལྟའི་ཤར་རྩེ་ཀྲ་ཚང་ནང་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཙོང་ཁ་ཆུང་ཆུང་ཆགས་ཟེན་པ་རེད། དེ་ནས་མར་བཏོན་པ་དེ་གནས་ཚུལ་ཁག་ཁག་རེད། སེ་ར་སྨད་དུ་ཡིན་ནའང་སྨད་ཀྱི་སྟོམ་ར་ཁང་ཚན་དང་དེ་མིན་ཁང་ཚན་གང་ཡིན་ནའང་གཙང་མ་ཆགས་ཟིན་པ་རེད། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཁོ་རང་ཚོ་མར་རྒྱར་དུ་ཕྱིན་ཟིན་

པ་རྣམས་གནས་ཚུལ་ཁག་ཁག་རེད་མ་གཏོགས། ཨར་རྩེའི་གྲྭ་ཟུར་བརྩོད་པ་ཙམ་གྱིས་དཔྱའི་སྐབས་སུ་འང་ཨར་རྩེ་གྲྭ་ཚང་ལ་སློབ་ཡོད་པ་དེ་འདྲའི་གནས་སྟངས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པམ་རེད། དེ་ཡང་ངས་ཞོར་འཕྲོས་ནས་བཤད་ནས་ཀྱང་། སྤྱིར་བཏང་ནས་བྱ་སྤྱོད་ཀྱི་དམ་ཆོག་གི་ཐོག་ནས་བྱ་མའི་སྐུ་ཕྱེ་ལ་སློབ་འགྲོ་རྒྱ་དེ་ནམ་རྒྱུན་དུ་ཤོད་བཞིན་པ་དེ་རང་རེད། དེ་མ་ཡིན་པ་དེང་སྐབས་སྐུ་ཕྱེའི་ཐད་ལ་གང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དམ་ཟེར་མཁན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་རུ་གར་གཞུང་གི་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ངོས་ནས་དེའི་ཐད་ལ་ IB ཡིན་ནའང་རེད། RAW ཡིན་ནའང་རེད། ARC ཡིན་ནའང་རེད་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་ཀ་ཅང་གི་ཤུགས་ཆེན་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དོལ་རུལ་རྩེས་འབྲང་པ་ཚོས་གང་དང་གང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མེད་དང་། ཁོང་ཚོས་འཆར་གཞི་གང་དང་གང་སྒྲིགས་གི་ཡོད་མེད། ཚོགས་འདུ་གང་དུ་ཚོགས་ཀྱི་ཡོད་མེད། ཚོགས་འདུ་ཚོགས་སར་མི་སུ་དང་སུ་སྟེབས་ཀྱི་ཡོད་མེད། དུས་ཚོད་གི་དུས་དང་ཉིན་གྲངས་མང་ཉུང་གི་ཚོད་ཚོགས་མིན། རྒྱལ་མི་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་སྟེབས་ཡོད་མེད། དབྱལ་ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་དེ་དག་གང་ཞིག་ནས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མེད། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཀ་ཅང་གི་མང་པོ་བལྟ་གི་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཨ་རིའི་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཀྱང་བཤད་པའི་གནས་ཚུལ་བར་སྐབས་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་རྒྱ་གར་ནང་ཡོགས་སྡུ་ཚ་མཚོན་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་རང་གིས་འགན་བཞེས་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་ཁག་ཏུ་ཡིན་ན་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོའི་དབུས་དང་མངའ་སྡེ་གཞུང་གིས་སྐུ་ཕྱེ་མཐུན་རྐྱེན་སྦྱར་དང་མ་སྦྱར་གྱི་གནས་ཚུལ་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། སྐབས་རེར་ས་གནས་འགའ་ཤས་ལ་ང་ཚོ་རང་ཉིད་དང་གདན་ཞུ་གནང་མཁན་གྱིས་གོ་སྟྲིག་ཞུ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། བར་ལམ་སྐད་ཡན་སི་སི་ཀོ་རུ་ཕྱི་རྒྱལ་བ་བཙུན་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཤ་སྐུ་མདུན་གྱི་ཉེ་འཁྲིས་

སྙ་བཅར་ནས་དེ་འདྲ་ཞུ་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ཁ་སྟོན་བར་ལམ་དོན་གཅིག་ཁག་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་པའི་སྐབས་སྲལ་འང་གནས་ཚུལ་འདིའི་སྐོར་ལ་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་སྐད་ཆ་བྱང་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་གང་དུ་ཆིབས་སྐྱེར་གནང་བ་ཡིན་ནའང་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པ་དང་དེ་དག་ལ་འགན་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་རེད། ཁོང་ཚོ་ལ་ཡང་གཟབ་གཟབ་ཏིག་ཏིག་བྱེད་དགོས་པའི་ལམ་སྟོན་ཡག་ཐག་ཚོད་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་དེང་སྐབས་བོད་རིགས་ཅིན་རྩོག་པའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་པ་རེད། ཁ་ན་ཅར་ཡོད་པའི་བོད་པའི་ཅིན་རྩོག་པ་ཞིག་གིས་ཁོང་རང་ཅིན་རྩོག་པའི་ནང་དུ་ལས་ཀ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་སྟབས་༢སྐུ་མདུན་ཆིབས་སྐྱེར་ཀྱི་སྐབས་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ཁོང་རང་གིས་སྤེར་དགོངས་ཞུས་ཏེ་༢སྐུའི་སྲུང་བྱའི་ལས་ཀ་དེ་འདྲ་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་ཁོ་རང་གིས་ཀྱང་སེམས་འཚའ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་ཕ་གིར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་ཀྱི་འདུག དེ་ལེར་ན། ང་རང་ཚོ་བོད་པ་རང་ལ་ང་ཚོས་ཡིད་ཆེས་བྱས་ཏེ་༢སྐུ་མདུན་ཆིབས་སྐྱེར་གནང་བའི་སྐབས་སུ་བོད་པ་བཙུ་ཙམ་ཡོད་ན་འཁྱིག་གི་མེད་དམ་ཞེས་བརྗེད་པའི་སྐབས་སུ་དེ་ཚོའི་ཀུས་ཀྱི་རྒྱབ་སྐྱོང་ལ་ཡག་པོ་བྱས་ནས་བལྟ་གི་མེ་འདུག དེ་ཚོའི་རྒྱབ་སྐྱོང་ལ་བལྟ་དགོས་པ་དེ་ཁ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག་ཅེས་དང་། ༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱོན་མ་ནས་བཀའ་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། ༢རྒྱལ་བའི་སྐུ་ཕྱེ་ལ་བར་ཆད་བྱུང་ཟེར་བ་དེ་མེ་མདའ་དང་གྲི་དེ་འདྲ་གཅིག་པོས་མ་རེད་ཞེས་དང་།

བར་སྐབས་ང་ཚོ་བྱང་དུ་༢སྐུའི་མདུན་ལ་བཅར་བའི་སྐབས་སྲལ་འང་བཀའ་གནང་གི་འདུག དེ་བར་སྐབས་ཤིག་ནས་ངས་མང་ཚོགས་ལ་ཡང་མར་མང་པོ་

བཤད་ཡོད། བྱས་ཙང་ང་ཚོ་དམ་ཉམས་ཀྱི་སྡིག་ཚོགས་ཤེག་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་པ་ཞིག དམ་ཉམས་ཀྱི་སྡིག་ཚོགས་ཞེས་སྡིག་ཡོངས་རྫས་བཤད་པ་ཡིན་སྟབས་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཚེག་རྫས་ང་ཚོ་དམ་ཉམས་ཅི་ཡང་མེན། ཚོགས་གཅོས་གཅེ་ཏུས་རྫས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དམ་ཞེས་པའི་བཟོ་འདུ་ཤོ་དེ་འདུ་བཤད་ཡོང་གི་འདུག དེ་རྒྱུག་པ་ལེབ་རྡུང་གི་སྐད་ཆ་དེ་འདུ་གང་ཡང་མ་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་སོ་སོས་བསམ་ཟློ་གཏོང་དགོས་པ་རེད། སོ་སོའི་རྩ་བའི་བློ་མ་དང་མཉམ་དུ་དམ་ཚོག་ཉམས་ཀྱི་འདུག་དང་མི་འདུག་སོ་སོས་བསམ་ཟློ་གཏོང་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས། གཞན་ཞིག་གིས་ཐག་གཅོད་རྒྱུ་ཞིག་མ་རེད། དེ་འདྲའི་སྡིག་ཚོགས་ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོ་ཚང་མས་ཤེས་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་སྙམ་ཀྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་སྐུ་ཕྱེའི་སྐོར་ལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ཡིན་ནའང་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡིན་ནའང་རེད་ང་ཚོ་བོད་མིའི་སྒེ་གཏོང་གི་ནང་དུ་བདེ་སྡུང་ལས་ཁུངས་ལ་ནམ་རྒྱུན་དུ་འཚོད་བསྡུལ་ཞུ་དེ་གཅིག་རེད། དེའི་ནང་ཚོ་ད་ལྟ་སྲུ་ཏིའི་སྒོ་ཟླ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཁུལ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚང་ཞིག་ཡོད་པ་ཞུ་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་རེད། ཁོ་སྒོ་ཟླ་གླ་ཐོག་མ་ཐག་ཆོད་ཡོ་ཡིན་གྱི་མ་རེད་སྙམ་གྱི་འདུག ས་ཅོན་འདུ་ཡོ་དེའི་སྐབས་ནས་ཡོད་ཀྱི་རེད་སྙམ་གྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་སྒོ་ཟླ་ཕྱག་ནང་ཁུལ་ནས་སྒོ་ཟླ་ཁྲུལ་མཚར་ཡོ་བྱེད་སྐངས་དང་ཀུན་སྤྱོད་མི་འདུ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཚོའི་གྲས་དེ་དག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་ཡོ་རེད། དེ་སྟ་བའི་སྡུང་གི་དྲུང་ཆེ་ཞིག་གིས་སྒོ་ཟླ་ཕྱག་ཚོ་ལ་ཟབ་སྤྱོང་སྒོ་ཟླ་ཁའི་སྐབས་སུ་ལབ་པ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ང་ལ་མིག་གཉིས་དང་ལག་པ་གཉིས་མ་གཏོགས་ཡོད་མ་རེད། གལ་སྲིད་ཁྱེད་རང་ཚོའི་མིག་ང་ལ་གཡར་བ་ཡིན་ན་མིག་

སྟོང་ཕྲག་གི་ཚོད་ཙམ་ཆགས་ཀྱི་རེད་དམ། ཞེས་པ་འདྲ་པོ་ཞེག་རེད། དེར་བརྟེན་སྟོང་ཕྲག་ཚོའི་ངོས་ནས་ཡིན་ནའང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་གང་དང་གང་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་དང་གང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་དོ་སྣང་དང་གཟབ་གཟབ་བྱས་ཏེ་ཕྲན་བུའི་མི་མཐུན་པ་འདྲ་པོ་ཡོང་གི་འདུག་ན། དེར་དོགས་པ་བྱེད་དགོས་ས་ཞེག་རེད་སྐམ་པ་འདྲ་བྱུང་ན། དེ་ཁྱངས་སོ་སོར་ལབ་པ་ཡིན་ན། དེས་དེའི་སྐབས་སུ་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད། དེ་ཡིན་དུས་གནས་ཚུལ་གོ་བ་དང་མཐོང་བ་དེ་དག་ཚང་མར་མི་མང་གི་ངོས་ནས་ཀྱང་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་པའི་ཐབས་ལམ་དེ་འདྲ་ཅན་ཅན་ཡོད་པ་རེད་སྐམ་གྱི་འདུག ཕལ་ཆེར་དེས་ལན་དེ་འདི་དག་གི་ནང་དུ་བསྡུས་པ་ཡོད་སྐམ་གྱི་འདུག གཞན་པ་ཡོད་དམ།

དེ་གཅིག་ ངའི་དུ་བ་དེ་གང་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་འདུག་ཅེ་ན། དཔྱ་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གསུངས་པ་ལྟར་སན་ཕན་མེ་མེ་ཀོ་རྡུ་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དེ་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་འདུག ཕགིར་དབྱིན་དོའི་བསྟུན་མ་གཉིས་ཀྱིས་༢གོང་ས་མཚོག་མར་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་ཉེ་འགྲམ་ལ་བཅར་ཏེ་༢གོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་སྩལ་གང་གནང་བ་དེ་རྟུན་མ་རེད། བཀའ་སྩལ་གནང་རྒྱུ་དེ་མཚམས་འཇོག་གནང་རོགས་ཞུས་འདུག སྐབས་དེར་ཁོང་ཚོའི་ལག་ཏུ་མཚོན་ཆ་དང་རྩ་ཤིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཡོད་ཚུལ་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་དེ་འཇིགས་སྣང་ཆེན་པོཡིང་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་འདུག དེའི་ཐོག་ནས་ངས་ག་རེ་མཐོང་གི་འདུག་ཅེ་ན། ཕགིར་ཚོགས་པ་ཞེག་ཡོད་པ་རེད། བདེ་འཇགས་སྤུང་སྐྱོབ་བྱེད་མཁན་དེ་ཡག་པོ་ཞེག་བཞག་མི་འདུག སྔོན་མའི་བཀའ་ཤག་ལ་ཆ་མཚོན་ན་ཁ་ཐུག་གི་འགན་ཁུར་བ་དེ་ལ་ཉེས་པ་གཏོང་རྒྱའི་ཡུགས་སྤེལ་འདུ་པོཞེག་འདུག དཔྱ་ཚའི་ཆར་

གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དེར་ཕར་ཉེས་པ་འདུ་ཏོ་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་མི་འདྲུག་དེར་རྒྱུ་མཚན་འདུ་ཏོ་ཡིད་པ་རེད་དམ།

དྲི་བ། གཉིས་པ། ང་ལ་དྲི་བ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ནི། དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོས་སྐད་འཕྲེན་དེ་ཚོའི་ནང་ལ་གང་བཤད་ཀྱི་འདུག་བརྗོད་ན། ཁོང་ཚོར་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རང་དབང་སྤྲོད་ཀྱི་མི་འདུག དེ་བཞིན་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ནས་མར་ཕྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གལ་སྲིད་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་བོད་གཞུང་གི་ཡིག་ཆའི་ནང་དུ་དེ་འདྲ་བྱེས་ཡོད་པ་རེད་དམ། གལ་སྲིད་བྱེས་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཨ་ཁུག་གཅིག་པའི་མི་རིགས་གཅིག་ཆགས་ཡོད་དུས་ཁོང་ཚོ་གར་བྱས་ནས་མར་ཕྱད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་དམ་ཞེས་ཟུ་རུ་གཅིག་ཡིན། དེ་བ་གཉིས་པ་ནི། བོད་གཞུང་གིས་ཁོ་ཚོར་ང་ཚོའི་ཆ་རྐྱེན་མང་པོ་ཞེག་སྤྲོད་ཀྱི་འདུག དེ་ལ་མ་འོངས་པ་ཁོང་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་འཆམ་མཐུན་བྱ་རྒྱུའི་ཁ་ཕྱོགས་དང་ལས་གཞི་གནར་པ་འདུ་ཞེ་ཡོད་དམ་ཞེས་ཟུ་རུ་ཡིན།

དྲི་བ། གསུམ་པ། ངའི་དྲི་བ་དེ་གང་ཡིན་ཟུས་ན་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཙམ་ལ་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པ་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོགི་ཡོད་པའི་རྣམ་པ་འདུ་ཏོ་ཚོར་ཀྱི་འདུག དེ་འདུ་ཡིན་དུས་གལ་སྲིད་མ་འོངས་པར་ཁོང་ཚོ་ངཚོའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ནང་དུ་ཤུབ་སྐྱེགས་འདུ་ཏོ་ཞེག་སྒྲོང་ནས་ལང་པ་ཡིན་ན་མི་སྲིད་པ་མ་རེད། རྒྱ་ནག་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་ནས་དེ་འདྲ་ཆགས་པ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པར་ང་ཚོར་ཆོས་འཛར་གཞི་གང་འདྲ་ཞིག་འདིང་རྒྱུ་ཡིན་ནམ།

དྲི་བ། བཞི་པ། ང་ལ་དྲི་བ་གཉིས་ཡོད། དེ་ནི་གཅུས་ཡིན་རུང་རང་ཉིད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་ནང་དུ་ཤར་གྱི་འདུག སྐབས་རེར་དོགས་པ་ཤར་བ་དེ་དྲི་བ་བཏང་ན་གང་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དམ་སྙམ་ནས་དྲི་བ་བཀོད་ཐུབ་མ་སོང་། དེ་རེང་

གི་བརྗོད་གཞི་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་སྟབས་དྲི་བ་དེ་ཐད་ཀར་བཀོད་ཀྱི་ཡིན། གོང་དུ་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་ཞལ་ཐག་ཆོད་ཡིའི་ཐོག་ནས་གང་གསུངས་སོང་ཞེ་ན། ཚོགས་པ་འདིའི་ནང་ལ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡོད་པ་མ་རེད་གསུངས་སོང་། ཡིན་ནའང་ངར་དེའི་ཐད་དོགས་པ་ཡོད། དོགས་པ་ཡོད་དོན་ནི། བོད་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་ནའང་རེད་སྨོང་ཀ་ཁག་ལ་སྨོང་ཕྱག་སུ་ཞིག་གཏོང་སྐབས་སུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་ཀྱི་ཡོད་མེད་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མེད་ཐད་ལ་དྲི་བ་མ་དྲིས་པར། སྨོང་ཀ་གང་དང་གང་ལ་གཏོང་དགོས་ཀྱང་དེར་ཤར་རེར་གཏོང་བ་ལས། གདན་ས་ཁག་གི་སྒྲིག་གཞི་ཤུ་སྨོང་ཀ་ཁག་ལ་ཡོད་མ་རེད། དེ་མེད་པའི་ཆུན་གྱིས་ཉེ་ཆར་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་བ་རེད་སྙམ། སྨད་མར་དགོན་སྡེ་ཁག་གཅིག་ཡོ་མ་ཡིན་པར་སྨོང་ཀ་ཁག་དང་ཚོགས་པ་གཞན་པ་དེ་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གྱི་མེད་པའི་ཁ་གས་ལ་དགོས་པར་གཞུང་གི་ངོས་ནས་ཐབས་ལམ་གང་ཞིག་ཡོད་མེད་དང་།

དྲི་བ་གཞན་དེ་ང་ཚོ་ཚང་མས་ཤེས་གས་ལ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩ ལོར་དབྱིན་རྡེས་རྒྱ་གར་ལ་རང་བཙན་སྤྲད་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་དང་པ་ཀི་སི་ཐན་གཉིས་ཁ་བལ་དུ་ཕྱིན་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཚོས་ལྷགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རེད། ཁ་དུས་ཡིན་རུང་ངའི་སེམས་པར་གང་དུན་གྱི་འདུག་ཅེ་ན། གལ་སྲིད་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་མ་གས་ལ་བར་དུ་དོལ་རྒྱལ་གྱི་དཀའ་རྙེག་དེ་སེལ་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། བོད་དེ་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་འགྲོ་གི་རེད་དམ་མ་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ལན། སན་ཡན་རན་སི་སི་ཀོ་རུ་དོན་ཆུན་དེ་བྱུང་བའི་རྟེས་སུ་ཨ་རིའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་བོད་པ་མང་ཡོ་ཞིག་ལ་ཁ་ཅང་ཀི་སེམས་འཚབ་བྱུང་ནས་རྣ་རམ་ས་ལར་ཡང་ཁ་པར་གཏོང་མཁན་མང་ཡོ་བྱུང་བ་རེད་ལ་དེ་བཞིན་ས་གནས་ཕྱོགས་

བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་ཚོར་ཡང་འབྲེལ་བ་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་འདུག དེའི་སྐབས་སུ་འབྲེལ་ཡོད་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཚོར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་མཁན་བཅས་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་རེད། ཡིན་ནའང་གནས་ཚུལ་དེའི་ཐད་བཀའ་ཤག་གིས་ཚོགས་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་འགྲེལ་བཤད་གནང་བར། བཙུན་མ་གཉིས་པོ་དེ་ཪ་སྒྲབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་སའི་མཚོན་ཁང་དེ་ག་རང་གི་ནང་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེར་ཡོད་དུས་ (Lobby) ཚོམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྡོད་ཚོག་གི་མ་རེད་ཅེས་པའི་གནས་སྟངས་དེ་ཡོད་མ་རེད། དངོས་གནས་བྱས་ན་དེའི་རྗེས་སུ་ཀྱོ་རོན་ཀྱོ་རུ་བཞུགས་མཁན་ཞེ་བོ་རིན་པོ་ཆེ་ཞུ་མཁན་ཞིག་ཡོད་པ་རེད་ཁོང་གིས་ཀྱང་ཕྱག་བྱིས་ཤིག་གནང་སོང་། སྐབས་དེར་ཁོང་རང་ཉིད་ཡོད། སྐབས་དེར་བཙུན་མ་གཉིས་དེ་ཪ་གིར་བསྡད་འདུག་པས་རྩ་བ་ནས་བྱེ་བའི་བྱུང་མ་སོང་། ཪ་གིའི་ས་གནས་ཀྱི་སྡུང་སྐྱོབ་བྱེད་མཁན་དེ་དག་ལ་བརྩོད་དུས་སྟོན་ལ་ཁྱེད་རང་ཪར་ཆུགས་ཞེས་བཤད་བྱུང་། རྗེས་སུ་ཁོང་ལ་དོགས་པ་བྱུང་བ་ཕྱར་བྱུང་སོང་ཞེས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདུ་ཡང་ཡོང་གི་འདུག ཡིན་ནའང་ཪརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མཛད་འཕྲིན་ནི་རྟག་ཏུ་ཤར་བ་ཞིག་ཡོད་དུས། ས་ཆ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་མང་པོ་ཁེབས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དུས། ད་ལྟའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་ངོས་ནས་ལན་འདེབས་བྱེད་སྣང་ལ་བཟློས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་དམིགས་སུ་བཀར་ནས་ལས་བྱེད་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་འགྲིག་དང་མ་འགྲིག་གི་གནས་སྣང་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་ཀྱི་མེད་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག་ལ་གཞན་གྱིས་བསམ་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡང་ཡོད་མི་སྲིད་པ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་ཏོས་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ཏོས་ཆོད་གང་ཞིག་བཞག་ཡོད་པ་རེད་ཅེ་ན། སན་ཕ་རན་སི་སི་ཀོ་རུ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གནས་ཚུལ་དོལ་ཆུལ་རྟེས་འབྲང་པའི་བྱ་སྤྱོད་དོན་ཆུན་གྱི་འབྱུང་རྩ་གང་ཡིན་མིན་དེ་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་གིས་ཞིབ་འཇུག་མཐེལ་ཕྱིན་པ་བྱས་ནས། མ་འོངས་པར་དེ་འདུ་མི་ཡོང་བ་བྱེད་

དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་པའི་ཡིས་ཚོད་བཞག་ཡོད་སྣའས་འཇོམ་སྐྱོང་བཀའ་ཤག་ནས་ཀྱང་ཡོས་ཚོད་དེའི་དགོངས་དོན་ཞར་ཕྱོགས་ཀྱི་འབྱུང་རྟ་དེ་གཅེ་ཆགས་ཡོད་པ་དང་། མ་འོངས་པར་དེ་རིགས་མི་འབྱུང་རྒྱུ་ཐང་དང་གང་གནང་དགོས་མེན་གྱི་འགན་ཅན་པོ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཚ་ནས་གནང་གི་རེད་སྐམ་གྱི་འདུག དེའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འདིས་ནོར་བ་རེད། ཡང་ན་སྤྲིག་འཛུགས་འདིས་ནོར་བ་རེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉེས་པ་འདི་གཏོང་དགོས་པ་རེད་ཅེས་པའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཐུབ་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་དང་།

དེ་ནས་ཚོས་དད་རང་དབང་མི་འདུག ཏོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནས་ཕྱད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་པ་དེར། གོང་དུ་ཞུས་པ་དེ་རང་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ནས་ཕྱད་པ་རེད་ཅེས་དོལ་རྒྱ་བསྟེན་མཁན་ཚོས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་སྤུ་དང་སྤུ་ཕྱད་པ་རེད་དམ་ཞེ་ན། དེ་བརྗོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། གང་ཡིན་ཞེ་ན། དཔང་རྟགས་ཡོད་མ་རེད། དོལ་རྒྱ་བསྟེན་མཁན་ཚོས་ལོ་རྒྱུས་ཡིན་ནའང་བདེན་པ་ར་འཕྲོད་ཀྱི་མེད་སྐབས་རྫུན་གཏམ་གྱིས་ལོ་རྒྱུས་བཟོས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡིན་ནའང་མ་ཐུས་པ་ཞིག་ཐུས་སོང་ཞེས་བར་སྐབས་ཤེག་ལ་གནས་ཚུལ་བཟོ་རྒྱུའི་ཚེད་དུ་དོལ་རྒྱ་བསྟེན་མཁན་དེ་ཚོས་སྤེལ་ཀོང་ཏུ་བརྟན་འཕྲིན་པར་ལེན་གྱི་འཕྲུལ་ཆས་འཁྲེར་ཏེ་དཔང་རྟགས་འཚོལ་ཞིབ་ཀྱིས་ལས་ཀ་དེ་འདུ་བཟོ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་ཞིག་ཐུས་པ་རེད་ཀྱང་། དཔྱ་ཁྲེད་རང་གིས་དྲི་བ་དྲིས་པ་རེད། དྲི་བ་དེ་ང་ཚོས་དོལ་རྒྱ་བསྟེན་མཁན་ཚོར་ཕར་དྲི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ང་ཚོས་སྤྱི་ཚོགས་ནས་སྡུ་ཕྱད་སོང་ངམ། དེ་དང་འདི་ཟེར་བ་གཞིས་ཆགས་དང་ཐོང་སྟེ། ཁང་ཚང་། མིའི་མིང་དང་བཅས་པ་དུས་ཚོད་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ལ་ཕྱད་སོང་ཞེས་པ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེར་ང་ཚོས་ལན་འདེབས་བྱེད་ཆོག

གི་རེད། དེ་འདྲ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ཀྱང་རྟེད་རྟི་ཡོད་མ་རེད། དཔ་ཆ་ཏོན་སྡུར་དུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཁག་གཅིག་གིས་སོ་སོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐག་བཅད་དེ། དཔྱ་ཡིན་ནའང་ཁོ་རང་ཚོའི་མིང་གི་ཐོག་ལ་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། གཞན་སྡུ་གཅིག་གིས་འཕྲོག་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་བཞིན་ཤེས་ལོང་ལ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་སོ་སོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཐག་བཅད་དེ་ཕྱིན་པ་རེད་མ་གཏོགས། དེ་དག་ང་ཚོས་ཕྱད་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ང་ཚོས་ཤར་སྐད་ཆ་འདྲི་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས་ང་ཚོར་ཚུར་དྲི་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་གང་ཡང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ང་ཚོར་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་པའི་སྐབས་སུ་གང་ཡང་ཐོན་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་ལས་གཞི་གསར་པ་རྩོམ་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་གང་ཡང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད།

དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་དག ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ནས་བརྒྱང་ཤུགས་ཆེ་བ་འདུ་ཐོ་མཐོང་སོང་ཞེས་པ་དེར། ཤུགས་ཆེ་ཤོས་འདུ་ཐོ་མི་གསོད་ཁྲག་སྤྱོར་བྱ་རྒྱུ་མང་ཆེ་བ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཙམ་ལ་བྱུང་བ་རེད། རྩེས་སུ་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་ཟེར་བ་དེ། མང་ཐོ་ཞེག་རྒྱ་གཞུང་གི་དབུལ་དང་དངོས་ཐོ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་སྟབས། གང་ས་ཅན་བྷ་མ་ཟེར་བ་ལྟ་བུ་དང་། དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་ཟེར་བ་ལྟ་བུའི་གྲས་ཀྱིས་ཚོས་ཆོགས་གསར་པ་མང་ཐོ་འཛུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོའི་དགེ་ལུགས་ཀྱི་ཚོས་ཆོགས་ཡོད་ས་ཞིག་གི་འཁྲིས་སུ་ཡང་ཁོང་ཚོས་ཀྱང་འཛུགས་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉེ་བའི་ཆར་ཀོ་བར་སི་པེན་ (Spain) དང་ཐོར་ཙུ་ཀལ་ (Portugal) དེ་དག་ཀྱང་ཚོས་ཆོགས་ཏ་ཅང་གི་ཆེན་ཐོ་དེ་འདྲ་འཛུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེར་འགྲོ་སོང་ཞང་མེད་བཏང་སྟེ་ཁང་པ་ཆེན་ཐོ་དེ་འདྲ་ཉོ་བཞམ་ཁང་པ་ཆེན་ཐོ་དེ་འདྲ་བརྒྱབ། དགེ་ཕྱོགས་ནི་མགོ་སེར་ཐོ་བོད་པའི་

ཆོས་དང་ནང་པའི་ཆོས་ལ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཤེས་རྟོགས་གང་ཡང་མེད་མཁན་ལ་ཆོས་བཤད། དེ་ཡང་རིན་མེད། ཆོས་ཚོགས་གཞན་ཚོར་ཡིན་ན་ངཚོའི་བློ་མ་དང་དགེ་བཤེས་ཚོ་ཕེབས་ཏེ་ཆོས་འཚད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྐྱེར་མཁན་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་བློ་མ་ལ་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དབང་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེའི་ཆོས་ཚོགས་འཛིན་མཁན་ཚོར་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཡུལ་མི་འགན་འཛིན་ལྟན་ཚོགས་བཙུགས་པ་དེ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དུས་སོ་སོའི་འཛིན་སྐྱོང་གི་འགྲོ་སོང་གཏོས་ཀྱི་ཡོད་དུས་ཆོས་འཚད་སྐབས་ཉན་མཁན་ཚོས་ཚོགས་ཁང་གི་བློ་ལ་སོགས་པ་དངུལ་ཕྱལ་ཕྱན་བུ་སྦྱོད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་གྱི་ཆོས་ཚོགས་དེ་ཚོའི་ནང་དུ་བློ་ཆ་ཅི་ཡང་སྦྱོད་མེ་དགོས་པར་སྣོད་ཁྱད་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མང་�པོ་ཞེག་ང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་པ་ཉ་ཅང་གི་ཉུང་ཉུང་རེད། བོད་པ་ཉ་ཅང་གི་ཉུང་ཉུང་ཡིན་སྣང་བས་བོད་པ་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་དེ་དག་ཆོས་བརྒྱུད་མེ་འདུ་བ་གཞན་ཞིག་ཏུ་ངོས་ལེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ས་སྐྱ་བའི་ནང་དུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མེད་ཅས་ལ་ཁོང་མ་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ལྟར་རེད། རྒྱང་མ་དང་བཀའ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་དུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། དཔའ་དགེ་ལྷགས་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་གྱི་ནང་དུ་འགའ་ཤས་ཤིག་ལྟགས་པ་དེ་རེད། དཔའ་སེ་རར་སྣང་དང་ཤར་རྩེ་ནས་ཁ་བྱས་པ་དེ་ཚོའི་དགེ་ཕྱོགས་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་བལ་ཡུལ་དང་ཉི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱུག་ཆུང་ཆུང་དེ་འདྲ་ཞ་མས་བདག་པོ་རྒྱ་ཐུབ་དང་མི་ཐུབ་ཀྱི་གནས་སྐབས་དེ་འདྲའི་འོག་གས་མར་ཁྱེད་ཡོང་སྐེ་གསོ་གི་ཡོད་པ་རེད། རྩེས་སུ་ཆུང་མགོ་ལྷག་གཞུ་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་ཡོད་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་རང་ཆུང་ཕྱང་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་དེ་ཡོད་ཡོད་པ་རེད། བོད་པ་རང་དེའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་མ་རེད། རེ་བོ་དགེ་ལྡན་པ་གཅིག་རེད་མ་གཏོགས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཞེས་ཆོས་བརྒྱུད་གཞན་ཞིག་ཆགས་རྒྱ་ཡོད་པ་

མ་རེད། ཚོས་བརྒྱད་གཞན་ཞིག་ཆགས་མེ་སྤྲིད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ནང་ལ་རྒྱབ་སྟེགས་གསར་པ་བཟོ་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡིན་ནའང་མི་མང་གི་ངོས་ནས་ལུ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཞལ་མ་བཞུགས་ནའང་འདུ་ལུ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེ་ལ་གནོད་ནའང་འདུ། བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ལ་གནོད་ནའང་གནོད། ང་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ལ་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་འོས་འཕེན་གྱི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་མི་མང་གི་འདོད་པ་རེད། དེའི་སྐབས་སུ་ལུ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་གཅེ་གནང་གི་རེད་ཅེ་ན་སྐབས་དེར་ལུ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་དགོངས་པ་བཞེས་ཀྱི་རེད། དེ་འདྲའི་དུས་ཚོད་ཅིག་མེ་ཡོང་རྒྱུར་ང་ཚོས་བསམ་སྟོག་ཏོང་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས། དེ་འདྲའི་དུས་ཚོད་ཅིག་སྟེབས་པ་ཡིན་ན་ང་ཚོ་ཚང་མའི་སྤྱང་དེ་རྩོགས་རེན་པ་རེད། སང་ཉིན་གནངས་ཉིན་ཁྱེད་རང་ཚོ་འདི་འདྲ་ཡོ་བྱས་ཏེ་ཁཏོམས་རྒྱའི་ཚོགས་ཀྱང་རགས་གི་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་ནང་ལ་མེ་མང་གི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡིན་པ་མ་ཤེས་པར་འོས་འཚངས་ཏེ་ཁོ་ཡ་གིར་སྟེབས་པ་ཡིན་ན་གང་ཤེས། མེ་མང་གིས་ཤེས་ཏེ་འོས་འཚེན་མཁན་དེ་འདྲ་ཚལ་ཆེར་ཁག་ཡོ་ཡིན་ཀྱི་རེད་སྙམ་ཀྱི་འདུག ཀྱངས་འབོར་ཀྱི་ཆ་ནས་ཀྱང་ཉུང་ཤས་ཤིག་རེད་མ་གཏོགས་མང་ཡོ་ཡོད་པ་མ་རེད།

དེ་ནས་སྟོབ་གྲྭའི་ནང་ལ་དཀྱིན་ངས་ཁྱེད་ཚོའི་ནང་ལ་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་བཤད་རྒྱུ་ཡིན། གཅིག་བྱས་ན་ངས་རྟག་མཐའ་དང་ཆད་མཐའ་གཉིས་མ་ཡིན་པའི་ཐག་བཅད་པ་ཡིན་ཀྱི་རེད། ཡོད་ཤས་ཆེ་དེ་ངས་བརྗོད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ང་ལ་མངོན་ཤེས་ནི་མེད། ཡིན་ནའང་རེ་བར་དུ་ཆ་ཁྱེད་ཚོ་ཚང་མ་སྟོབ་ཕྱག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ལུ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ཀྱི་འོག་ནས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་ཏེ་དུ་ཚ་ཞིག་རྒྱུ་དང་། བཟའ་རྒྱུ། བཏུང་རྒྱུ་ཡིན་ནའང་རེད། བདེ་

བདེ་སྐྱོད་སྐྱོད་ངང་འཚོ་བ་སྐྱེལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ། ༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བོད་མིའི་སྒེག་འཕྲུགས་ཀྱི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ལ་བཟེན་ནས་བསྟད་ཡོད་དུས། དེ་འདྲ་ཞིག་བསེན་ཅེ་ཡོང་ངམ་སྙམ་སྟེ་གོང་དུ་བཤད་པ་རེད། མ་འོངས་པར་སྨོན་ལམ་གང་ལ་དབྱེ་བ་འབྱེད་རྒྱུའི་ཡམ་གསར་པ་དེ་འདུ་ག་རེ་བཏོ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་ཅས་པ་དེ་དག་ཞུ་ཐུབ་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད་སྙམ། ང་ཚོས་སྨོན་ལམ་སྟོན་ཞུ་རྒྱུ་དེ་ཚོ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་རེད། དེ་མ་གཏོགས། ཁོ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་རེད། དེ་རིང་སྨོན་གླ་ནས་འབུད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་རྒྱུའི་བཏོ་བརྗོད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དེ་ནི་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དོགས་པ་ཡོད་པའི་གནས་སྐངས་དེ་འདུ་ཁྱེད་ཚོས་མཐོང་ཡོད་པ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་དོགས་པ་རྩ་བ་ནས་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཡོད་པ་བཏོས་པ་ཡིན་ན། ཏག་ཏག་རྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། ཡོད་པ་དེ་འདུ་སོ་སོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་བསླབ་བྱ་རྒྱབ་དགོས་ཀྱི་རེད་སྙམ་གྱི་འདུག

དེ་ནས་མ་འོངས་པར་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་མང་དུ་དང་ཤུགས་ཆེ་རྒྱ་ཕྱིན་ནས་བོད་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་འགྲོ་གི་རེད་དམ་ཞེས་པ་དེར། དོ་ལ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བཟེན་ནས་བོད་དུམ་བུ་གཉིས་སུ་འགྲོ་དགོས་པའི་གནས་སྐངས་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད་སྙམ་གྱི་འདུག དོ་ལ་རྒྱལ་གཅིག་པོ་མ་རེད། ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཡོང་གི་མི་འདུག་གམ། ཐ་མ་གཅིག་གྲོངས་པའི་རྗེས་སུ་ཐ་མའི་ཡང་སྲིད་གཉིས་ཞེའམ་སྟོན་མའི་སྐབས་སུ་སྟོན་མའི་སྤུན་མཚེད་ཡིན་མཁན་དང་། ཕ་ཡུལ་གཅིག་པ་ཡིན་མཁན་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་སང་ཉིན་གནངས་ཉིན་ནས་བཟའ་རེས་བཀྲང་རེས་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཆགས་ཡོང་གི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་དོ་ལ་རྒྱལ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ལ་དཔྱའི་བར་དུ་བཙན་བྱོལ་ཀྱི་ནང་དུ་ང་རང་ཚོ་གཙང་མ་ཆགས་དགོས་པ་དེ་ཚོ་ཆགས་ཚར་བ་རེད་སྙམ། རྒྱ་གར་ཀྱི་ནང་

དུ་དང་བར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོས་ལས་འགྱུལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྟེལ་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཡང་། གཙང་མ་ཆགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་ལ་དབུལ་དང་དབོས་པོའི་ཁེ་ཕན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དུས། དཔལ་ཤུགས་ཆེན་པོའི་རྣམ་པ་འདྲ་པོ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དཔེར་ན། དེ་རིང་ང་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཤུགས་ཆེན་པོ་བཤད་དགོས་པའི་གནད་འགག་མཐོང་མ་སོང་། ཡིན་ནའང་བར་ལམ་ཞིག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དྲ་ལམ་དུ་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་མང་པོ་ཞིག་ཕར་ཚུར་གཏོང་གི་འདུག་ཅེས་ལྟ་ཡོད་དུས། གཞོན་རྒྱས་ཚོའི་ནང་གནས་ཚུལ་མི་ཤེས་པ་ཡོད་ན། ཕན་བུ་གསེད་བཏོལ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཕན་བུ་ཕན་ནི་ཡོང་ངམ་སྟམ། ཆ་ཚང་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་རུང་དེ་རིང་ཚོགས་གཅོས་གང་བཤད་པ་དེ་བག་ཆགས་འདུ་ཡོ་བྱས་ཏེ་དེའི་སྐང་ལ་གནས་ཚུལ་གསར་པ་འདུ་ཡོ་དགེ་བཤེས་དང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཚོའི་དྲང་ནས་གསན་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་སྔ་པ་མཉེན་ཐུབ་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་སྟབས་གོ་སྐབས་དེ་འདུ་ཞིག་བྱས་ཏེ་ཞུས་པ་རེད། ང་ཚོའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་འཁྲིར་མཁན་གྱི་ངོས་ནས་རེད། འཛིན་སྐྱོང་གི་ངོས་ནས་རེད། གོས་ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རེད། དེ་སྟོན་ཞིན་གང་ཡིར་གྱོས་ཚོགས་ཀྱི་ནང་དུ་གོ་བསྟུར་ཞུས་པ་རེད། ཚང་མས་སྤྱི་མོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐག་བཅད་དེ་སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་གང་བཤད་དགོས་པ་ཚང་མ་བཤད་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་དྲི་བ་མཐའ་མ་དེའི་ནང་ལ་དོལ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ཏོད་དུམ་བྱ་གཉིས་ལ་འགྱོ་གེ་རེད་དམ་མ་རེད་ཅེ་ན་དེ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་འགྱོ་མ་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

[1] ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ ༦ ཚེས་ ༩ ཉིན་དཔྱིད་ཏོད་ཀྱིམ་ཚོགས་ཁང་མཐོ་སློབ་ཁག་གི་སློབ་ཕྲུག་ཚོར་གནང་བའི་གསུང་བཤད།།

དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་ནས་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད་གནང་བ་ཁག་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཞུས་པ།

།།༄༅། །དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་ཚོག་འགའ་ཤས་ཤེག་ཞུ་འདོད་བྱུང། ཉེ་ཆར་སྤྱི་ནོར་ཁ་ཤས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཕྱི་རྒྱལ་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་ཆེབས་སྐྱུར་བསྐྱབས་སྐབས་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཉང་ཤས་ཤེག་གིས་ངོ་རྟོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མང་ཆེ་བ་ཕྱི་རྒྱལ་མི་དེགས་རེད། བོད་པ་ཉང་ཤས་ཡས་མེད། ཁོང་ཚོས་སྤྱོན་འཇུག་ཞུས་པའི་སྐད་ཆ་དེ་དག་ཚང་མར་གཞི་རྩ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཚང་མས་མཉེན་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། མ་གཞི་ངས་ཆོས་ཕྱོགས་ཐོག་ཡག་པོ་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཀྱང། གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཁ་གོང་ས་ཁ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནི་འཛམ་གླིང་ནང་པ་ཡོངས་ཀྱིས་གུས་བཀུར་ཡམ་སྟོན་ཞུ་ཡུལ་དང། ཡོངས་རྫོགས་བསྟན་པའི་མངའ་བདག་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་སོགས་ཕྱོགས་དང་རིས་

སུ་མ་མཆིས་པའི་བསྟན་འགྲོའི་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེར་བསྒྲུབས་དང་སྐྱོང་བཞིན་པའི་ཐོག སྟོན་ཏོན་རིས་མེད་སྐྱེས་ཆེན་ཚད་ཐུབ་དུ་མས་དམ་བསྒོགས་མཛད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསྟན་པ་དག་ཐེར་གྱི་མཛད་པ་ཁོ་ནར་དགོངས་ཏེ་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་བྱང་དོར་བཀའ་སྩལ་གནང་ཡོད་པར། དོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་རྩེས་འབྲང་པ་ཡོངས་ཀྱིས་རྒྱ་མཚན་ཤེས་པའི་སྐོ་ནས་སྣང་བྱང་འཇུག་ལྟོག་མ་ནོར་བ་ཞུས་དང་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པར་ངས་དགའ་ གུས་ཡི་རངས་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

འོན་ཀྱང། དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་ཉང་ཤས་ཀྱིས་ག་རེ་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ‘‘ང་ཚོ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོར་ཆོས་དད་རབ་དབང་མེ་འདུག ཆོས་བྱེད་ཆོག་གི་མི་འདུག’’ ཅེས་ཁྱེད་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་འཇུག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཤཀོང་ས་མཆོག་གིས། ‘‘དོལ་རྒྱལ་ནི་དེགས་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་ཙོང་པ་ཅན་ཞིག་དང། ཤཀོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་སྨོན་ལམ་ཡོག་པའི་དམ་སྒེར་བཙིས་གནང་བ། ཕུར་ཡྱོག་ངག་དབང་བྱམས་པ་དང། ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྷན། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན། ཐུབ་བཀྲན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་སོགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་རྒྱལ་འགོང་ལ་བཙིས་གནང་བ། པཾ་ཆེན་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་གིས་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་གསུང་འདུག’’ པ་སོགས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན་དགའ་ལྟན་ཕོ་བྲང་དང་མ་འགྲིགས་པ་དང་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དང་འཁོན་གྱི་ཡོད་པས། བོད་ཀྱི་རྒྱལ་བསྟན་སྲིད་དང་བྱེ་བྲག་བོད་མིའི་ཆབ་སྲིད་ལ་གནོད་སྐྱོན་ཚབས་ཆེ་ཡོང་གི་ཡོད་སྐད། ཤཀོང་ས་མཆོག་ནས་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སྩལ་སྐྱལ་དང་སྐྱོལ་བཞིན་པ་དེ་དག་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཆོས་ཡང་དག་པ་གང་འདུ་ཞིག་བྱ་དགོས་མེན་གྱི་བློང་དོར་བཀའ་སྩལ་གནང་བཞིག་རེད། བླ་མ་དང་སྩལ་མའི་དབང་གི་དམ་ཚིག་གཙང་མ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དུས། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་

མཁན་ཆོ་ཤ་ཞོང་ས་མཆོག་གི་གསུང་ཆོས་དང་བཀའ་དབང་ལ་མ་ཡིང་ཞེས་བཀའ་སྩལ་ཁེའས་ཀྱི་ཡིད་པ་རེད་མ་གཏེགས་ཆོས་དད་རང་དབང་དང་འབྲེལ་བ་རྙ་བ་ནས་མེད། དོན་དངོས་ཐོག་དོལ་ཆུལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཆོར་སེ་རེ་དང་དགའ་ལྡན་གཉིས་སུ་གྲུ་ཚང་རྒྱར་དུ་ཡིད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ཆུལ་དང་ཆུ་བལ་སོགས་བསྟེ་གནས་འདྲ་མིན་ཡིད་པའི་ནང་གི་རེ་བྱེད་ཀྱི་ཡིད་ནཱའང་དེར་བཀག་སྡོམ་བྱེད་མཁན་སུ་ཡང་མེད་ན། དོལ་ཆུལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཆོས་ཁ་ནས་ཆོས་དད་རང་དབང་མི་འདྲུག་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱང། དོན་དངོས་ཆུ་ནག་གཞུང་གི་ཚབ་སྤྱིད་ཀྱི་ཞེད་སྤྱོད་འོག་ཚུད་ནས་ཚབ་སྤྱིད་ཁོ་ནའི་ལས་འགུལ་སྐྱེལ་གྱི་ཡིད། དེར་བརྟེན་དོལ་ཆུལ་རྗེས་འབྲང་པས་"ཆོས་དད་རང་དབང་དང་ཆོས་བྱེད་ཆོག་གི་མི་འདྲུག"་ཟེར་བ་དེ་དག་གཞི་རྩ་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད།

ཤ་ཞོང་ས་ཤ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནོར་ཁེ་ལ་ཆེབས་སྐུར་བསྐྱངས་སྐབས་ནོར་ཁེ་མི་མང་ནས་ཤ་ཞོང་ས་མཆོག་ལ་དགའ་བསྤའི་ཕེབས་བསུ་གཟབ་རྒྱས་ཡོད། གསར་འགྱུར་བརྒྱད་ལམ་ཁག་ནས་ཤ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནོར་ཁེར་ཆེབས་སྐུར་བསྐྱངས་གནང་བར་དགའ་དད་སྤྲོ་གསུམ་གྱིས་ཕེབས་བསུ་རྒྱས་པའི་ཐོག་དམིགས་བསལ་གནད་དོན་གཅིག་ཀ་རེ་གསུངས་འདུག་ཅེ་ན། ''ཆུ་ནག་གཞུང་གི་གཙོན་ཤུགས་འོག་ནོར་ཁེའི་གཞུང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་ཚོས་ཤ་ཞོང་ས་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་མ་ཞུས་པ་དེ་ཅི་ཙ་བ་ནས་མ་འཁྱོག་པ་རེད།'' ཅེས་གསར་འགྱུར་བརྒྱད་ལམ་ཁག་ནས་མཁྱེན་དབྱངས་གཅིག་གྱུར་གྱིས་བརྗོད་འདུག མི་མང་ནས་ཀྱང་གཞུང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣས་མཇལ་འཕྲད་མ་ཞུས་པ་དེར་མོས་མཐུན་མེད་པ་དང་ཤ་ཞོང་ས་མཆོག་ནོར་ཁེར་ཆེབས་སྐུར་བསྐྱངས་པ་ནི་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཤུགས་ཆེ་བསྟན་ཡོད། འོན་

ཀྱང་སྒོ་ཕམ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་ལྟ་བཅུ་ལྷག་ཙམ་ཞིག་ཡོད་པ་ནས་མང་ཆེ་བ་ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་ཚགས་འདུག ཁོང་ཚོས་གསར་འགྱུར་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནང་"ཤགོང་ས་མཆོག་ནོར་ཁེར་ཆེབས་སྐྱུར་བསྒྲུབས་སྐབས་ནོར་ཁེའི་གཞུང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣས་མཇལ་འཕྲད་མ་ཞུས་པ་དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད།" ཅེས་བརྗོད་འདུག་པ་དེ་ནི་སྒོ་ཕམ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཤ་ཅང་ཐབས་སྐྱོ་པོར་རེད། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོས་ཆོས་དད་རང་དབང་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཁར་འཁྱེར་བ་ཙམ་ལས་ཆབ་སྲིད་ཁོ་ན་འཁྲབ་བཞིན་ཡོད་པ་ཤ་ཅང་གསལ་ཡོ་ཆགས་ཡོད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གནོན་ཤུགས་འོག་ནོར་ཁེའི་གཞུང་གི་གནད་ཡོད་མི་སྣས་ཤགོང་ས་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་མ་ཞུས་པ་དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད།" ཅེས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཞིག་གིས་ཤོད་སྐབས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ཏེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད་པ་ཤ་ཅང་གསལ་ཡོ་ཆགས་ཡོད། དེར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་རྟོལ་ཡོད་ཅེས་བཀའ་ཤག་གི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་ཞུ་ཆུ་ཡིན། དེ་ནས་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པས་དུས་དྲྭ་བར་དུ་བྱེང་སྒོང་བྱེད་བཞེན་པ་ནི། བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོར་ཆོས་དད་རང་དབང་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་མ་ཟད། སྒོང་གླ་དང་གཞིས་ཆགས་ཁག་ནང་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་གཞི་མེད་སྤྱོན་འཛུགས་མང་དག་ཅིག་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཞིབ་ཚགས་ཐོག་ནས་གཟིགས་ན། སྤྱི་ནང་བཀང་དེའི་ཐོག་རྒྱ་གར་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་བསྟེ་གནས་ཁག་ནང་རྒྱལ་སྤྱིའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཚོགས་པ། ཤྲི་ལིའི་ཁྲིམས་ཁང་བཅས་ནས་ཀྱང་དེ་དག་ལ་གཞི་རྩ་མེད་པའི་ཁྲིམས་ཐག་བཅད་སྐོན་པ་དེ་ནི་ཆགས་ཡོད། དེའི་ནང་ནས་རྣ་སར་མཚན་ཉིད་གྲུ་ཚང་གི་དགེ་བཤེས་ལགས་བཀྲོངས་པའི་སྐོར་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཕེན་ཀར་པོལ་ (Interpol) ཐོག་ནས་ཀྱང་ཞིབ་འདྲུག་བྱས་ཡོད།

འོན་ཀྱང་དཀྱུ་ཁོ་པ་ཚོས་གཞི་མེད་སྐྱོན་འཛུགས་ཀྱིས་"ཚོས་དང་རང་དབང་དང་འགྲོ་བམིའི་ཐོབ་ཐང་མེ་འདུག"ཅེས་ཤོད་སྐབས། དཀར་བཀའ་ཤག་ནས་དམིགས་བསལ་གསལ་བཤད་ཞུ་འདོད་གཅེ་བྱུང་ཞེ་ན། ཤོད་མེ་བཅན་བྱོལ་བ་སྤུ་ཞིག་ཡིན་རུང་དཔྱ་ཁྲལ་ལག་དེབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དཔྱ་ཁྲལ་ལག་དེབ་དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ནས་གནང་གི་ཡོད། རྒྱ་གར་ལ་གནས་ཐུབ་ཐབས་སུ་ RC སྐྱབས་བཅོལ་ལག་དེབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། སྐྱབས་བཅོལ་ལག་དེབ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་གནང་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཐོབ་པར་ས་གནས་འགོ་འཛིན་དང་བདེ་སྡུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་རྒྱབ་གཉེར་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཤོད་མེ་བཅན་བྱོལ་བ་སྤུ་ཞིག་ཡིན་རུང་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་ཆེད་ IC དེབ་སེར་ཡོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེབ་སེར་ཡོ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་གནང་གི་ཡོད་ཀྱང་དེར་རྒྱབ་གཉེར་ཤོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་གནང་གི་ཡོད་པ་ཤ་ཅང་གསལ་ཡོ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་རྒྱ་གར་ལ་ཡོད་པའི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོ་གཞིས་ཆགས་ཁག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཁོ་པ་ཚོ་མང་ཆེ་བར་དཔྱ་ཁྲལ་ལག་དེབ་ཡོད་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དཔལ་འབྱོར་ལས་ཁུངས་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡིན་དང་མེན་གྱི་དབྱེ་འབྱེད་གནང་མེད། དཔྱ་ཁྲལ་ལག་དེབ་གཞིར་བརྩང་སྒོ་གྲངས་ཚུད་དང་མ་འཚུད། དེ་བཞིན་འཕྲོད་བསྟེན་དང་ཤེས་ཡོན་ཐོག་ལ་མཐུན་རྐྱེན་གང་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་གཅིག་མཚུངས་གནང་གི་ཡོད། དམིགས་བསལ་རྒྱ་གར་ལ་གནས་པར་སྐྱབས་བཅོལ་ལག་དེབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་ཁོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་རྒྱབ་གཉེར་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཁོ་པ་ཚོར་མ་གཏོགས་ཁོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་རྒྱབ་གཉེར་མེད་ན་ཤ་ཅང་དཀའ་ལས་ཁག་ཡོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། གལ་སྲིད་ཁོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོར་དབྱེ་འབྱེད་བྱ་འདོད་ཡོད་ན། དཔྱ་

ཁྲལ་ལག་དེབ་དང་སྐྱབས་བཅོལ་ལག་དེབ་ཐོག་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་ཚོག་ཆོག་ཡོད་ཀྱང་དུས་ད་ལྟ་བར་དུ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བའི་གནས་ཚུལ་ཤོད་རྒྱུ་མེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་ཐོད་མི་གཅིག་མཚུངས་ལ་གནང་བ་ལྟར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། ཁོ་པ་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་གནས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དམིགས་བསལ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་མཁན་ཡིན་ན་དེབ་སེར་ཡོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་མཁན་མང་ཆེ་བ་དེབ་སེར་ཡོ་འཁྲིར་ནས་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་ཙོད་མེའི་སྤྲིག་འཇྲུགས་ཀྱི་རྒྱབ་གཉེར་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་རེད། ཕལ་ཆེར་ཁོ་པ་ཚོ་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུ་སྐབས་བཅན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་"ཚོས་དད་རང་དབང་མི་འདུག" ཅེས་སྐྱབས་བཅོལ་ཞུ་མདོག་ཁོ་རེད།

འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་ཀྱི་ལག་པར་ཡོད་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་དག་ཙོད་མེའི་སྤྲིག་འཇྲུགས་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་བ་དེ་གསལ་ཡོ་ཡིན་སྟབས། ཚོས་དད་རང་དབང་མེད་ན་ཨང་ཏོ་སོ་སོའི་ལག་པར་ཡོད་པའི་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་འགྲོ་རྒྱུའི་ཡིག་ཆ་དེ་གནས་རབ་པ་རེད་དམ། ཞེས་དྲི་བ་བཏང་ན་ཙོད་མེའི་སྤྲིག་འཇྲུགས་ཀྱིས་གནང་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེས་ཙོད་མེའི་སྤྲིག་འཇྲུགས་ཀྱིས་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་ཁ་ཅང་གསལ་སྟོན་བྱས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་ཚོས་ཙོད་མེའི་སྤྲིག་འཇྲུགས་ལ་སྐྱོན་འཇྲུགས་བྱས་དེ་གཞི་མེད་ཡིན་པ་ཁ་ཅང་གསལ་ཡོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོས་ཨ་རི་དང་དེང་སྐབས་ཡུ་རོབ་ཁག་ཏུ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་མཁན་མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལས་མེད་ནའང། ཤཀོང་ས་མཚོག་ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་སྐབས་ཁོ་པ་ཚོ་ནི་ཆབ་སྲིད་འཁྲབ་པའི་ཐོག་ནས་མཚན་སྨད་ཞུ་མཁན་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པའི་བརྟན་གསལ་ཡོ་འཕྲོད་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་ཐུན་མེད་དུ་ཁྱིད་ཤཀོང་ས་ཤ་སྐྱབས་མཚོན་ཆེན་ཡོ་མཚོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ཉིན་རེ་བཞིན་ཁ་ཅང་རྒྱས་བཞིན་

ཡོད་པ་དང། ৺གོང་ས་མཆོག་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་གང་དུ་ཆེའམ་སྐྱུར་གནང་ཡང་དགའ་བསུའི་རྟེན་འབྲེལ་དང། བསྟགས་བརྩོད་ཞུ་མཁན་ཏ་ཅང་མང་ཡོ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདིར་དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པས་མཚན་སྨད་ཞུ་རྒྱུ་ཁོ་ནར་དམེགས་ཏེ་ངོ་ཚོལ་སྐད་འབོད་བྱས་པ་དེ་ནི་བློ་ཕམ་གྱི་གནས་ལུགས་རེད། འདི་ཚོས་དང་འབྲེལ་བ་མེད། དེར་བརྟེན་གཞོན་སྐྱེས་དང་མི་མང་རྣམས་ནས་མཁྱེན་དགོས་པ་དང་དོ་སྣང་གནང་རྒྱུ་ཏ་ཅང་གལ་ཆེན་ཡོ་རེད།

ཉེ་དུས་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུག་ས་ཀྱིས་དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་ཚོའི་མིང་དང་པར་དུ་རྒྱར་བཏོན་པ་རེད། བོད་མིའི་སྤྱི་དོན་ལ་ཤ་ཞེན་ཡོད་མཁན་ཁ་ཤས་ཀྱིས་དེ་གར་རེ་བྱས་ནས་བཏོན་དགོས་པ་རེད་ཅེས་ཡི་གེ་འབྲོར་ཡོང་གི་འདུག ཡང་མི་མང་ཡོ་ཞེག་གིས་དེ་བཏོན་དགོས་ཀྱི་འདུག དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་སྤུ་ཡིན་པ་ཏ་གོ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཤད་མཁན་བྱུང་སོང། ང་ཚོ་བཀའ་ཤག་ནང་ཁུལ་གྲོས་བསྡུར་བྱས་རྩེས་དེ་དུས་ནས་དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་ཚོས་৺གོང་ས་མཆོག་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཆེའམ་སྐྱུར་སྐབས་མགྲོན་ཁང་ཡོངས་གི་ཡོད་པ་དང། མགྲོན་ཁང་ནང་སྟོད་ཀྱི་ཡོད་པ། བཀའ་སྩལ་གནང་སའི་ཚོགས་ཁང་ནང་འཛུལ་བ། ཕྱི་ལོགས་སུ་སྐད་འབོད་བཅས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེས་৺གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱུར་ཉེན་ཁ་མཐོང་བ་རེད། རྒྱ་གར་དང་ཨ་རིའི་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་"དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་ཚོས་৺གོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱུར་ཉེན་ཁ་བཟོ་གི་འདུག""ཅེས་གསང་བའི་སྐན་ཐོའི་ནང་བཏོན་ཡོད་སྟབས། དེའི་སྐོར་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པ་རེད། དེ་མིན་ཁོ་ཚོའི་པར་དང་མིང་བཏོན་སྟེ་ཁོ་ཚོར་གནོད་སྐྱེལ་ཞེས་ཤ་དེ་འབྲ་སྟོན་དུ་འང་ཡོད་པ་མ་རེད་ལ། དཔྱད་མེད། པར་བཏོན་པ་དེས་ཁོང་ཚོར་གནོད་སྐྱེན་རྩ་བ་ཉིད་ནས་བྱུང་མེད། མེད་པའི་ཁུངས་སྐྱེལ་གང་ཡོད་ཅི་ན། མིང་དང་པར་བཏོན་སྟེ་ཟ་

ཤས་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་ཀྱང། ཁོང་ཚོའི་མི་གཅིག་ལ་ཡོད་མི་གཅིག་གིས་མཛུབ་མོ་བཙུགས་པ་ཡན་བྱུང་མེད། དེས་ག་རེ་མཚོན་གྱི་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ང་ཚོས་ཤཀོང་ས་མཚོག་གི་བཀའ་སྩལ་ལམ་སྟོན་གཞིར་བཟུང་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་དེ་དངོས་སུ་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡོད་མི་ཚོས་ག་རེ་བྱེད་དགོས་མིན་རང་འགན་རང་གིས་འཁྱུར་གྱི་ཡོད་པའི་རྟགས་རེད། མི་མང་ལ་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་པའི་འགན་དེ་ཡོད་མིའི་སྒེའུ་ལྟ་བུ་རེད། མ་འོངས་པར་གལ་སྲིད་གནད་དོན་ཅིག་ལྷག་པ་ཡིན་ན་སྟོན་ནས་ངོ་སྤྲོད་མ་བྱས་པ་ག་རེ་རེད་ཅས་བཤད་སྲིད་པ་རེད། ངོ་སྤྲོད་བྱས་པ་དེ་ཡང་ངོ་ཚོའི་པར་གསར་པ་བཏོན་པ་དེ་འདྲ་མ་རེད། དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་ཚོས་ངོ་ཤེལ་ལས་འགྱལ་ཏི་སྒེལ་བརྟན་འཕྲེན་དང་འདྲ་རྒྱའི་ནང་བཀོད་དེ་ཚུར་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་པ་དེ་ཚོ་ནས་ཕྱོགས་བཏུས་བྱས་པ་ཙམ་ཞིག་རེད།

དོལ་རྒྱལ་གྱི་གནད་དོན་ནི་བོད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱུད་སྤྱི་དང་བོད་མི་ཡོངས་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཞིག་ཚགས་ཡོད་པར་བརྟེན། ཚོས་བརྒྱུད་ཡོངས་རྫོགས་དང་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བོད་མི་ཚང་མས་དོ་འཁྲབ་གནང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། ཞེ་དང་རྒྱ་གར་གྱི་གསང་བའི་སྐུ་ཕྲེ་ལ་ཡང་ཉེན་ཁའི་ཐོག་ནས་ཤཀོང་ས་ཤསྒབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྐུ་ཕྲེ་ལ་ཡང་ཉེན་ཁ་ཡོང་སྲིད་པ་འཁོད་ཡོད་པས། ཕྱི་ནང་གི་བོད་མི་ཚང་མས་ཐུགས་སྐང་དང་འགན་འཁྲུར་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

ʃ ། དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཁས་དབང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཚོག་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༣ ཚེས་ ༡ ཉིན་ཨ་རིའི་མི་ཧོ་ཙོའི་ཏོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པའི་གོ་སྒྲིག་འཛིན་ཤཀོང་ས་མཚོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ལོ་གསར་མཛད་སྐྲའི་ཐོག་དང། ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༧

ཉིན་ཕྱེད་ཡོལ་ཚུ་ཚོད་ ༡༦།༣༠ ཐོག་ཕྱི་དྲིལ་ལྷག་པ་ཚ་རིང་ཚོགས་ཁང་ནང་བོད་མིའི་གསར་འགོད་པ་ཁྱེན་མི་གྲངས་ ༦༠ བརྒལ་བའི་གསར་འགོད་ལྷན་ཚོགས་ཐོག ༣) ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ཟླ ༦ ཚེས་ ༦ ཉིན་རྣ་སྐེང་བོད་ཁྱིམ་ཚོགས་ཁང་ནང་མཐོ་སློབ་ཁག་གི་སློབ་ཕྲུག་ཚོར་དབུ་མའི་ལམ་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས། ९) ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩९ ཟླ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་སྲིད་སྐྱོང་གི་མཛད་ཁུར་བཞེས་ཏེ་ལོ་གསུམ་འཁོར་བའི་དུས་ཚེགས་དང་སྨབས་བསྟུན་མཚོད་འབུལ་སྐྱོན་ལམ་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས། ५) ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩९ ཟླ ༡ ཚེས་ ༡९ ཉིན་ཀིརྟི་ལེ་བྱེས་པ་གླ་ཚང་གི་ཆེས་མཐོའི་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྐྱོབ་ཁང་གིས་སློབ་ཐོན་མང་དུ་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས། ६) ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩९ ཟླ ༡ ཚེས་ ༡ཧ ཉིན་སར་རྩ་མཐོ་སློབ་ལོ་ ༡༦ འཁོར་བའི་མང་དུ་སྐོའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས། ७) ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩९ ཟླ ༡ ཚེས་ ༡५ ཉིན་ཌར་མན་དུ་གནས་སྟོང་བོད་རིགས་ཚོར་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས། ८) ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩९ ཟླ ༡० ཚེས་ ८ ཉིན་ཀ་སྡུག་གཏན་སློབ་དབུ་བརྙེས་ནས་ལོ་ངོ་ ५० འཁོར་བའི་དུས་དེན་མང་དུ་སྐོའི་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས་བཅས་སུ་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་གནད་དོན་ཐོག་གསུང་བཤད་གནང་བ་ཁག་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཞུས་པ།།

དཔལ་ལྡན་ཚོས་རིག་བཀའ་སྒོན་པན་ཚོས་འབྱོར་མཚོག་ནས་ཤཀོང་ས་མཚོག་གི་ལམ་རིམ་ཁྲིད་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་བཀའ་ཚོས་ཉིན་མཐའ་མར་སྤྱི་ཡོངས་དང་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་གསུང་བཤད།

།།ཕྱར་བཅས་སྲིད་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན། འཇིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་སྤྱི་ནོར་ཤཀོང་ས་ཤཱཀྱབས་མཚོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་སྐོ་གསུམ་གུས་ཕྱག་སྟོན་དུ་ཕྱལ་ནས། དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དབུས་གདན་ས་ཁག་གི་མཁན་པོ་རྣམ་པ་དང་། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་པ། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཅོས་དབུས་པའི་སྤྱི་འཐུས་རྣམ་པ་དང་སྤྱི་ཟུར་རྣམ་པ། བཀའ་སྩལ་ཁྲི་ཟུར་སྒོང་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་སྲི་ཞུ་བ་རྣམ་པ། ལྷོ་སྤྱིས་གཅོས་གཞིས་འགོ་རྣམ་པ་བཅས་མདོར་ན་སེར་སྐྱ་མི་མང་རྣམས་ལ་ངས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གི་ཚ་བ་ཞུས་ཏེ་དགའ་སྤྲོབས་ཆེན་པོས་འཚམས་འདྲིའི་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་སྐྱུ་ཡིན། ཉིན་བཅུ་རིང་བྱ་མ་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱིས་ལམ་རིམ་བཀའ་

ཆོས་སྙུལ་བ་དང་། ཆོས་ཞུ་མཁན་སྐྱེས་རང་ཚང་མས་འཇིགས་སྣང་གང་ཡང་མེད་པར་རང་དབང་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་བཀའ་ཆོས་ལ་བཅར་ཐུབ་པ། བཀའ་ཆོས་སྙལ་ཡུལ་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེ་ར་ཆོས་སྒར་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་མཐུན་ཉེན་འཇོམས་པོ་ཡོད་པ་ནི་ང་ཚོ་ཚང་མས་བསོད་ནམས་བསགས་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཡིན་པའི་དགའ་སྤྲོབས་ཀྱི་ཆོར་སྣང་ཡོང་བཞིན་འདུག ཪོ་ཪོ་རང་ཉིད་ལྟ་བུར་མཆོན་ན་ལོ་བཅོ་ལྔའི་རྗེས་སུ་༢སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དབུ་བཞུགས་ཐོག་ས་ར་ཆོས་སྒར་དུ་སྒར་ཡང་བོད་མིའི་སྤྱི་འཛུགས་བཀའ་ཤག་གི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་འདི་ར་ལང་སུ་ཏྲ་བ་ནི་སྐལ་པ་བཟང་པོ་ཡིན་པའི་ཆོར་སྣང་ཡོང་བཞིན་འདུག ངས་དེ་རིང་འདི་ར་བཀའ་ཤག་གི་ཚབ་ཞུས་ཏེ་གཏམ་བཤད་གཅིག་སྤེལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཉེ་ལམ་སྤྱིད་སྐྱོང་མཆོག་ལ་སྣར་ཁམས་གཞིས་ཀྱི་ཐ་ཤིས་ཀྱི་བཀྲན་བཞུགས་ཆོགས་པས་གདན་ཞུ་ཕུལ་ཡོད་ཀྱང་ལས་དོན་གཅིག་གི་ཐོག་ནས་བཅར་མ་ཐུབ་པ་དང་། ང་རང་ཆོས་རིག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པར་བརྟེན་བཅར་བ་ཡིན། ཉིན་བཅུའི་རིང་ཤགོང་ས་མཆོག་གིས་བཀའ་ཆོས་སྐྱབས་དེས་མི་མང་ཚོའི་སེམས་ནང་ཞི་བདེའི་ཚོར་བ་ཉ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་སྐབས་འདི་ར་ངས་འདི་གར་བོད་ཀྱི་གནས་སྐད་དང་འབྲེལ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆོག་འགའ་ཤས་བཤད་པ་ཡིན་ན། གསན་འདོད་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་མིན་ཀྱི་དྲི་བ་ཞིག་སྤེལབས་བཞིན་འདུག འོན་ཀྱང་ཆོས་སྲིད་རྩང་འབྲེལ་ཡིན་སྐབས། ང་ཚོར་ཆོས་དར་ས་ལ་སྲིད་དགོས་འདུག སྲིད་དར་ས་ལ་ཆོས་དར་དགོས།

དེ་བཞིན་ད་ལྟ་བོད་གང་ས་ཅན་ཀྱི་མི་རིགས་འདི་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་གཞན་དང་མི་འདྲ་བའི་དཀའ་ངལ་ཆེན་པོ་ཞིག་འཕྲད་བཞིན་ཡོད། བོད་མི་རིགས་དང་བོད་རྩེར་བ་འདི་གནས་དང་མ་གནས་ཀྱི་ང་དྲག་ཆེ་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་གི་འོག་འགྲོ་བཞིན་པའི་སྐབས་འདི་ར། བོད་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱ་དོན་ཀྱི་འགན་བོད་རིགས་

སྤྱི་དོ་གནམ་བསྟན་ཚང་མར་ཡོད་པར་བརྟེན་འགན་ཁྲུར་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ང་ཚོས་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་ཆོག་འགའ་ཞས་ཤུས་པ་ཡིན་ན་ཕལ་ཆེར་གསན་དགོས་པ་དང་གསན་རྗུ་རེད་བསམས་པའི་བསམ་བློ་གཉིས་པ་ཞིག་འཁོར་ནས། དེ་རིང་བཀའ་ཤག་གི་ཚབ་ཤུས་ཀྱི་ཆོག་འགའ་ཤས་ཤུ་ཡིན། དེ་ཡང་ཚང་མས་མཉེན་གསལ་ལྟར་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡ ཉིན་ᠬᠦᠮᠦᠨ་ས་ᠬᠦᠮᠦᠨ་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་བོད་མིའི་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་སྐུ་དབང་ཡོངས་རྫོགས་མང་གཙོའི་ལམ་ནས་འོས་འདེམས་བྱང་བའི་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་ལ་ཆེས་སྤྲོད་མཛད་པ་ལྟར། སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་བཀའ་ཤག་གིས་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པ་ཚང་མའི་ཐོག་འགན་ཁྲུར་བཞེས་ནས་ལོ་གཉིས་དང་བཞི་ཕྱེད་ཡོད། དུས་ཡུན་དེའི་རིང་ལས་དོན་ལ་འཐུས་ཤོར་བྱུང་བསམ་པ་དང་། ལས་དོན་ཚགས་མ་ཚུད་པ་དང་གྲ་མ་འགྲིག་པ་བྱུང་སོང་བསམ་པ། དེ་བཞིན་མི་མང་ཁྲོད་རྩོག་ཐུབ་དང་ལ་ལ་བྱུང་སོང་བསམ་པ་བྱུང་མ་སོང་། དེ་བཞིན་བཀའ་ཤག་ཙམ་མ་ཟད། བཀའ་སྩལ་གཉིས་ཀྱིས་ལས་དོན་མང་པོ་ཞེག་གི་ཐོག་ལས་འགྱལ་དང་ལས་འཆར་གསར་པ་གང་ལ་གང་འཚམ་ཞེག་སྩལ་ཐུབ་ཡོད།

དེ་བཏེན་དེ་རིང་འདི་ར་སྤོའབས་པ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ལོ་གཉིས་ཀྱི་གྲུབ་འབྲས་ལྟ་བུ་འདི་ར་སྟན་སྤྲོན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། དེ་ཡང་གཞི་རྩའི་ᠬᠦᠮᠦᠨ་ས་ᠬᠦᠮᠦᠨ་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་བྱིན་རླབས་དང་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན། བོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་ནུས་མཐུ་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་བཏེན་ནས་བྱུང་བ་ཞེག་ཡིན་པ་ང་ཚོས་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། དེར་བཏེན་དཔལ་ལྡན་བཀའ་ཤག་གི་ལོ་གཉིས་དང་བཞི་བཞིའི་རིང་ལས་དོན་སྤེལ་བཞིན་པ་འདི་མུ་མཐུད་ནས་སྤེལ་དགོས་པ་ཞེག་ཆགས་ཡོད། དེ་ཡང་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཆེག་སྤྲེལ་དང་། གསར་གཏོད། རང་ཁ་རང་གསོའི་

ལྟ་གྱུབ་གསུམ་གསར་གཏོད་གནང་བ་ཨལ་ཆེར་ཚང་མས་མཉེན་གྱི་རེད། ཆེག་སྒྲིལ་ནི་བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་ཆེད་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ལག་ཆ་ལྟ་བུ་རེད། ཚོས་ལུགས་དང་ཚོལ་ཁ་དབྱེར་མེད། ཕོ་མོ་འདྲ་མཉམ་ཐོག་ནས་ལས་དོན་སྒྲིལ་དགོས་པ་ཡིན། འདི་ང་ཚོས་གལ་ཆེན་པོ་དང་རྩ་ཆེན་པོ་ཞེག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་བཞིན་གསར་གཏོད། ཅེས་ངས་བརྗོད་སྐབས་འདི་ར་སྒོབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དབུས་པའི་གཞུང་ཞབས་རྟེང་པ་དབུ་དཀར་པོ་ཆགས་པ་གང་ལ་གང་ཙམ་འདི་ར་ཕེབས་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དངོས་གནས་དྲང་གནས་དང་བར་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྒྲིག་འཇུག་འདི་ཏ་ཐག་ཐག་ཅིག་ཁོང་རྣམ་པས་བསྒུགས་པ་དེར་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་འདོད་བྱུང་། ང་ཚོ་དང་ལྟ་དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་ནང་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་འཛམ་གླིང་ནང་ཆབ་སྲིད་ཁོར་ཡུག་དང་མིའི་བསམ་གློ། ལྟ་གྱུབ་སོགས་ལོ་དང་རྒྱ་བའི་ནང་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། འགྲུར་བ་དེ་དག་ལ་གཞི་བཅོལ་ནས་ང་ཚོས་ཀྱང་གོམ་པ་མཉམ་སྦོས་བྱས་སྟབས། ང་ཚོས་ཀྱང་གསར་གཏོད་གང་ལ་གང་ཙམ་བྱས་དང་བྱེད་སྲུས་ཡིན། ལྟ་གྱུབ་གསུམ་པ་འདི་རང་ཁ་རང་གསོ་ཡིན། རང་ཁ་རང་གསོ་ཞེས་པ་ནི་ཕུགས་རྒྱང་རིང་ཡོའི་འཆར་སྣང་ཞེ་ཡིན། བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་མ་གསལ་བར་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཇུག་དང་བོད་མིའི་གནད་དོན་སྐུ་མཐུད་ནས་གནས་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་གནས་པར་དུ་བར་ང་ཚོས་རོགས་རམ་མང་ཡོ་ཞེག་ཞུས་ནས་གནས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ང་ཚོས་ཕུགས་རྒྱང་རིང་ཡོའི་བསམ་བློ་གཏོང་སྐབས་མ་འངེས་པར་སོ་སོའི་ཤར་ཐའི་སྟེང་ལངས་ཐུབ་པ་ཙམ་མ་ཟད། རང་ཁ་རང་གིས་གསོ་ཐུབ་པའི་འཆར་གཞི་དང་སྲིད་ཟུས་ཤེག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ལྟ་གྱུབ་གསུམ་ཡོ་བའ་ས་དེ་གཉིས་སྨན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་ཟུས་ཐོག་བའ་དགོས། གཉིས་སྨན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་ཟུས་འདི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ཙམ་ནས་ཤགོང་ས་ཤ་སྐུའས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་

གེས་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་སྐབས་དེའི་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་འཛིན་མཁན་མང་ཞིང་གཙོ་རྣམ་པས་དབུས་འབྲེལ་ཡིད་མང་པོཞིག་དང་བཀའ་བསྩུན་མང་ཞིང་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་གྲོས་ཚོགས་ནང་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྲིད་བྱུས་ཤེག་ཚགས་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་སྲིད་བྱུས་འདི་ཡང་དག་པ་གཅིག་དང་རྒྱ་ཆེན་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་འདི་བརྒྱུད་ནས་བོད་ཆུའི་གྲོས་མོལ་ཐོག་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་ཐབས་ང་ཚོས་དུས་རྒྱུན་དུ་འབད་བརྩོན་བྱས་དང་བྱེད་མྱས་ཡིན། བོད་རྒྱ་གྲོས་མོལ་ནི་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཆེད་ཡིན། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་བ་ཞེས་པ་ནི། ཆོལ་གསུམ་བོད་རིགས་རྣམས་གཅིག་ཏུ་བསྡིལ་བའི་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་ཨང་སྲིད་ཀ་ཐེངས་གཅིག་ལ་སྐྱོང་གཅིག་འོག་གནས་རྒྱུ་ཡིན། གཉིས་སྣན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་དེ་ངོ་སྤྲོག་གཉིས་དང་རྒྱབ་མདུན་གཉིས་གང་ཡང་མེད་པར་ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་ཡིན་པ་དེ་སྔ་ལོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་ཁྲེ་ཟུར་སྐོབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་བཀའ་སྩོབ་སྩལ་ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་དེང་སྐབས་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དང་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གཙོས་མངོད་གཙོ་རྣམ་པས་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་ས་ན་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་འདི་བདེན་པ་དང་འཚེ་བ་མེད་པ། ཕྱི་གསལ་ནང་གསལ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ཤེག་ཡིན་པའི་གཏམ་བཤད་སྟེལ་དང་སྟེལ་སྨུས་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་འཐབ་རྩོད་བྱ་རྒྱ་ནི་རྒྱ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་རྩ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྒྲིམ་གཞིའི་འོག་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་རྩོད་བཞིན་ཡོད་པ་ལས་རྒྱ་ནག་དང་ཁ་བྱལ་རྩོད་ཀྱི་མེད་ལ་ཡོད་དང་ཡོད་ཆེན་ཡོའི་ཐ་སྙད་ཡང་ཅད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་མེད། ང་ཚོའི་དགོས་འདུན་གང་ཡིན་

བརྗོད་ན། བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གཅེག་ཏུ་བསྡེལ་བའི་བོད་རིགས་ཡོངས་ལ་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་རང་སྲིད་རང་སྐྱོང་གི་གནས་བབ་སྟོང་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་བར་ཆུ་ནག་གི་འགོ་ཁྲིད་ཚོས་དུས་རྟག་ཏུ་ང་ཚོར་ཁ་བཏལ་བ་དང་ངོ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་སྐྱེན་བརྗོད་བྱས་དང་བྲེད་སྲས་རེད། ཀེ་ལམ་ཆུ་ནག་དབུས་འཐབ་ཕྱོགས་གཅེག་གུར་གྱི་འགོ་ཁྲིད་ཀྱཱུ་ཚེ་ཆུན་གྱིས་ཨེ་ཀ་ལི་དང་སུད་སིར་ཕྱིན་ནས་གཏམ་བཤད་སྐབས་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེའི་མིང་ཐེངས་བཞི་བོས་ནས་ཁ་བཏལ་རིང་ལྷག་པའི་ལྟ་བ་མཁྱེགས་འདོན་པ་རེད། ཅེས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་ཡོད།

ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་འཛམ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ཡིག་ངག་གཉིས་ཐོག་ནས་ཁ་བཏལ་རྩོད་ཀྱི་མེད་པ་བརྗོད་བཞིན་ཡོད། དེ་འདྲའི་གནས་སྟངས་འོག་ང་ཚོའི་གནས་བབ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་ཚོས་གང་བཤད་ཀྱང་། ངོས་ལེན་དེ་འདྲ་ཞིག་གནང་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་ང་ཚོས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་འདི་བདེན་པ་དང་དྲང་པོར་གཞི་བཙོལ་བ་ཞིག་ཡིན་སྟངས་དེར་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་པ་གང་ཡང་མེད། དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་ཐོག་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཡངས་ཕྱོགས་དེ་བདེན་པ་དང་འཚེ་བ་མེད་པ་རེད། ཅེས་ཆུབ་སྐྱིར་གནང་མཁན་ལོ་རེ་ནས་ལོ་རེ་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ནས་དབར་ཆུ་ལ་སྦྱིའི་གྲོས་ཚོགས་བཅུ་སྐ་ག་ནང་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་ཡངས་ཕྱོགས་ལ་ཆུབ་སྐྱིར་གྱི་གྲོས་ཚོད་བཞག་ཡོད། གྲོས་ཚོད་དེ་དག་ལས་སྐ་པོ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་མེན། ཡིན་ནའང་ཁོང་རྣམ་པས་བོད་དོན་ལ་ཆུབ་སྐྱིར་བྱ་ཆུ་དེ་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་ཆུབ་སྐྱིར་གནང་བཞིན་ཡོད། འདི་ང་ཚོས་གཟེ་བརྗེད་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་རྩ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོའི་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་དང་ང་ཚོའི་ཡངས་ཕྱོགས། དེ་བཞིན་ཆུ་ནག་དམར་པོའི་སྲིད་གཞུང་གི་བྱེད་ཕྱོགས་དེ་དག་

དང་། བོད་ནང་དུ་གཉའ་གཅེན་གཅ་ཚོད་ཡོད་མེད་དེ་ང་ཚོས་འཛམ་གླིང་སྡེངས་ཆ་འདིའི་སྟེང་འཛོག་ཐུབ་དགོས། དེའི་ཆེད་དུ་སྲིད་སྐྱོང་བློ་བཟང་སེང་གེ་མཆོག་རྒྱུ་གར་དང་ཨ་རིའི་ས་ཁུལ་ཕལ་ཆེ་བའི་ནང་ཞེབས་ནས་གློས་ཚོགས་འཐུས་མི་དང་ཕྱི་སྲིད་ལས་ཁུངས། ཁྲིམས་བཟོ་བ་སོགས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་ནས་ཆབ་སྲིད་དང་ཤེས་ཡོན། དཔལ་འབྱོར་གང་གི་ཆ་ནས་ལས་དོན་གང་ལ་གང་ཙམ་བསྒྲུབས་དང་སྒྲུབ་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་རིང་འདི་ར་ངས་སྐན་སེང་ཞུ་འདོད་བྱུང་།

དེ་བཞིན་བཀའ་བློན་རྣམ་པ་ཚོས་ཀྱང་བོད་སྤྱིའི་རྩ་དོན་ཆེད་འཛམ་གླིང་ཡུལ་གྱུ་གང་སར་ཞེབས་དང་ཞེབས་མུས་ཡིན། ཕྱོགས་མཚུངས་དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གཙོས་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམ་པས་རྒྱ་གར་གྱི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་མཇལ་རྒྱུས་མཚོན་ལས་དོན་སྟེལ་དང་སྟེལ་མུས་རེད། དེ་བཞིན་བཀའ་བློན་ཁྲི་རྒྱར་སྐྱོབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་ཁུར་གནང་མིན་ལ་མ་ཡེ་ཤས་པར་འཛམ་གླིང་ཕྱོགས་གང་སར་ཞེབས་བཞིན་ཡོད། ཉེ་ལམ་ཁོང་སྐད་ཁེ་དང་འཇར་མཁས་ཀྱི་ནང་ཞེབས་ཡོད། ང་ཚོ་འཆམ་འཆམ་དང་སྤྲོ་སྐྱེད་གཏོང་བར་འགྲོ་གེ། བོད་མིའི་དཀའ་ངལ་དང་། བོད་མིའི་གནད་དོན་འདི་ང་ཚོས་འཛམ་གླིང་སྡེངས་ཆའི་སྟེང་འཛོག་ཐུབ་པ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཡོང་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་ཆེད་ང་ཚོས་རྒྱལ་ཁབ་འདྲ་མིན་ནང་ཕྱི་ནས་རྒྱལ་ཁབ་ཁོ་ཁོའི་འགྲོ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞེས་ཐུགས་ཁྲལ་ཟ། བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ས་གནས་ཁག་ཏུ་གནས་སྡོད་བོད་རིགས་སྤུན་ཟླ་ཚོ་དང་ཐུག་ནས་བོད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་དང་རྩ་དོན་རྣམས་གསལ་བཤད་ཞུ་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལས་དོན་འདི་གལ་ཆེན་པོཞིག་ཚགས་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོ་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་ཤགོང་ས་ཤསྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་སྩལ་ཡ་བརྟེན་ལས་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་

དང་དོ་སྣང་ཟེད་མཁན། བོད་དོན་སྐོར་དྲི་བ་འདྲི་མཁན་ཡོ་རེ་ནས་ཡོ་རེ་བཞིན་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་དུ་བར་ཡམ་དབུ་མའི་སྲིད་བྱུས་ཐོག་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་རེ་མང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ལྷག་པར་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་ཁྲིད་མཁས་དབང་དང་རྩོམ་པ་པོ། ཚབ་སྲིད་པ། ཁྲིམས་རྩོད་པ་སོགས་ཀྱིས་དབུ་མའི་ལམ་གྱི་སྲིད་བྱུས་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་གྱི་རྩོམ་ཡིག་སྒེལ་བ་ཤ་ཅང་མང་པོ་བྱུང་ཡོད། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་འདི་སྟོབས་འབྱོར་མང་ཉ་ཐང་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་པ་ང་ཚོས་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་མཐར་བདེན་པར་རྒྱལ་ཁ་འཐོབ་རྒྱུ་འདི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆོས་ཉིད་རེད།

གནས་ཚུལ་གཞན་ཞིག་དགའ་སྤྲོ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ཞུ་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༣ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༢༦ ཉིན་ᠰᠢᠨᠵᠢᠩ་ᠬᠠᠨᠤᠶᠢᠭᠤᠷ་ᠮᠤᠨᠭᠭᠤᠯ་ᠮᠠᠮᠤᠵᠢᠨ་ᠵᠢᠩᠬᠤᠸᠠ་

པ་གང་ཡང་མེད། ཅིས་བཀའ་སྩལ་ཡོད། དཀའ་སྤྲལ་འཛམ་གླིང་གི་མི་མང་ཚོས་བོད་པར་དོ་སྣང་བྱ་རྒྱུ་གཅོ་བོ་ཞེ་བོད་བརྒྱད་ནང་བསྡན་ལ་བཏེན་ནས་ཡིན་སྐབས། དཀ་ཅང་རྩ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། ང་ཚོས་རིག་བཀའ་བློན་བསྟོས་རྗེས་ཨ་རི་དང་ཡུ་རོབ། ཨེ་ཤི་ཡའི་ནང་དུ་ནང་པའི་བསྟི་གནས་རྗེ་ཅམ་ཡོད་མེད་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་སྐབས་ཚོས་ཚོགས། ༡༩༩ བཙུགས་འདུག ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ གོང་ལ་ཡུལ་གྱི་དག་ནང་བོད་མི་རིགས་དང་བོད་ཀྱི་ནང་ཚོས་ལྟ་ཅི་བོད་ཟེར་བ་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཤེས་ཀྱི་མེད། འོན་ཀྱང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ རྗེས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་མང་པོ་ཞིག་གིས་སྐུ་ངལ་འཛེམས་མེད་ཐོག་ཡུལ་གྱ་གང་སར་ཕེབས་ནས་བོད་བརྒྱད་ནང་ཚོས་དར་སྤེལ་མཛད་པར་བཏེན་དུ་ཆ་གནས་སྐངས་འདི་ལྟར་བསྟེབས་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་ཤགོང་ས་མཚོག་གིས་དབུ་ཁྲིད་པའི་བོད་མི་སྐྱབས་བཅོལ་བ་ཁྲི་བརྒྱད་ཙམ་གྱ་གར་དུ་བསྟེབས་ཡོད། དེར་བཏེན་སྐབས་དེར་ཐོག་མར་སྒག་ས་ཚོས་སྐར་དུ་དགེ་འདུན་པ་སྟོང་ཕྲག་འགའ་ཤས་ཀྱིས་སྐུ་ངལ་འཛེམས་མེད་ཐོག་འབད་བརྩོན་གནམ་སྐུ་རིམ་བཞིན་དུ་ལྟའི་གནས་སྐངས་འདི་ལྟ་བུ་ཆགས་ཐུབ་པར་བཏེན། དེ་རིང་ངས་ཀོ་སྐབས་འདི་བཟུང་ནས་སྒག་སའི་དགེ་འདུན་པ་འདས་གསོན་ཡོངས་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་ཞུ་ཡིན། དཔར་ང་ཚོས་དེ་ལྟར་བྱས་ནས་ཕྱི་ཡོད་ཀྱང་དཔ་ཆ་ང་ཚོའི་མདུན་ལ་དྲི་བ་ཞིག་སྟེབས་བཞིན་ཡོད་པ་ནི། ང་ཚོ་ལོ་བཅུ་དང་ཉི་ཤུའི་མཚམས་སུ་གནས་སྐངས་རྗེ་འདུ་ཞིག་ཆགས་རྒྱུ་རེད། ཅེས་པ་འདི་ཡིན།

ཨསྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དགོངས་གཞིར་བཞག་ཐོག་ང་ཚོས་ཕྱི་ཟླ་ ༥ ནང་བཤད་སྐྱབ་བསྟན་པ་གོང་འཕེལ་ཆེད་ཚོས་རིག་ལས་ཁུངས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་

འོག་ལྟན་ཚོགས་ཤིག་ཚོགས་ནས་རེགས་གཅིག་ཤང་འཛིན་གྱི་སྒོའ་གཉེར་བྱེད་ས་ཞིག་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ཡིན། ཕྱོགས་མཚུངས་ཉེ་ལམ་མཁས་པའི་ཚོགས་ཆུང་བཙུགས་ནས་རེགས་གཅིག་ཤང་འཛིན་གྱི་སྒོའ་མ་འདེམས་སྒྲུག་བྱེད་སྐབས་སྒོའ་ཤུ་རྩ་གཉིས་འདུག

དེ་རིང་འདིར་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལ་ཞུ་འདོད་བྱུང། སྤྱི་སང་རྒྱས་གང་དུ་ཝེའས་ས་དེར་བདུད་ཡོད་ཅེས་བཤད་སོལ་ཡོད། ཤགོང་ས་ཤ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དགྱང་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ནས་བོད་བསྡན་སྤྱིད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐྱང་ལ་འཛོམས་མེད་ཀྱིས་ད་བར་མཛད་འཕྲིན་བསྒྲངས་པ་དེ་དག་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་གིས་དྲས་ནམ་ཡང་བརྗེད་ཐབས་མེད་པའི་བཀའ་དྲིན་ཆུ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང་བོད་མི་ཇི་ཟུང་ཞིག་གིས་ཤགོང་ས་མཆོག་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱུ་ཁག་ཏུ་ཆེབས་སྐྱུར་བསྒྲངས་སྐབས་ངོ་རྟོལ་སྐད་འབོད་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་ནི་ཀ་ཅང་གི་ཐབས་སྐྱོ་ཡོ་རེད། སྤྱལ་ཡོ་ནེའུ་ཡོཀ་ (New York) དང་ཝི་སི་ཀོན་སིན་ (Wisconsin) ནང་སྐད་འབོད་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཟད། ཨ་རི་ནས་ཨོ་སི་ཏྲེ་ལི་ཡར་སྐད་འབོད་བྱེད་པར་སོང་ཡོད། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་གང་དུ་ཡོད་ཀྱང་ཁོང་ཚོར་ཚོར་ངས་དྲན་སྐུལ་ཞིག་ཞུ་འདོད་བྱུང།

གང་ཡིན་བརྗེད་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༨ ལོར་སོ་སོའི་ཡུང་པ་བཞག་ནས་བཙན་བྱོལ་ལ་ཀྱར་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ནམ། སྐབས་དེ་དུས་རྒྱ་མི་དམར་ཡོས་བོད་ཨི་ས་ཡ་གཅིག་དང་འབྲུམ་གཉིས་ཙམ་དམར་གསོད་བཏང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་སུ་རིག་གནས་གསར་བརྗེའི་སྐབས་བོད་ནང་དགོན་སྡེ་དུག་སྒོང་ལྷག་ཀྱང་རོ་མ་གཏོགས་རྩ་མེད་བཏང་ཡོད། བོད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ནང་རྐེན་སྐྱེན་ཐང་ཆེ་བ་དང་རྩ་ཆེ་བ་ཚང་མ་རྒྱ་ནག་ཏུ་འོར་འདེན་བྱས་ཡོད། དཔལ་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྱང་

པ་རེ་རྒྱང་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཕ་མ་དང་ནང་མི་སྣུན་ཉེ་སོགས་རྒྱ་མིས་བསད་པའི་ནང་དུ་ཏྲན་ཏྲན་ཡོད་སྲིད་པ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༥ ལོར་རྒྱ་མི་བོད་ནང་འཇུག་སྐབས་མདོ་སྔོད་སྐད་ཕྱོགས་ནས་འཇུག་པ་རེད། དམག་ཁྲག་གི་ཚོད་བརྒྱབ་ཡོད་པ་དང་མི་གི་ཚོད་ཅམ་བསད་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ འམ་ ༡༩༥༥ ལ་ལི་ཐང་དགོན་པ་ལ་འབར་ཚ་སྐད་གཡུག་པ་རེད། དེ་དག་ཚང་མས་མཉེན་པའི་ཐོག་ནས་རྒྱབ་མདུན་མ་ནོར་བ་བྱེད་དགོས། དེ་ལྟར་བྱེད་མཁན་གྱི་དབུ་བོ་ཁར་བཞག་ནས་ཚུར་ཕྱོགས་འདི་ར་བོད་བསྡན་སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ལས་དོན་སྒྲུབ་མཁན་ཚོར་ངོ་ཚ་ལེབ་རྒྱ་དེ་ཐབས་སྟུག་རེད། ང་རང་སྐེར་ལྟ་བུར་མཚོན་ན་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོས་དྲ་རྒྱའི་ཐོག་ངའི་སྐོར་འདྲ་མིན་བཤད་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་འདུག བཤད་མ་བཤད་གང་ཡང་མི་འདུག དེ་ལྟ་བུ་ཚང་མར་སྐྱོན་བརྗོད་བྱ་རྒྱ་དེ་འགྲིག་ཡོད་དམ་མེད། བོད་མི་ཁྱི་ཕྲག་མང་ཡོ་དམར་གསོད་གཏེར་མཁན་དང་དགོན་སྡེ་སྟོང་ཕྲག་མང་ཡོ་རྩ་མེད་གཏེར་མཁན་གྱི་དབུ་བོ་དང་མཉམ་དུ་ལག་ལྷེའ་ནས་བོད་བསྡན་སྲིད་མི་རིགས་ལ་རྟོག་ཐུ་བཟོ་བ་དང་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་པ་འདི་འགྲིག་གི་ཡོད་དམ་ཞེས་ཁོ་ཚོས་ཤེས་པ་གནང་རྒྱ་དང་བསམ་བློ་གཏེར་རྒྱ་དེ་གལ་ཆེན་ཡོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག མི་ཞེག་དང་ཡང་སྟོས་བོད་པ་ཞེག་ཡིན་ན་རང་གིས་རང་ལ་དྲི་བ་འདོན་དགོས། དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོས་ཉེ་ལམ་དུ་རྒྱའི་ཐོག་ཁོང་ཚོའི་རྒྱ་ཐུབ་ཡོད་ཚུལ་བཤད་ཡོད། སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཟེར་བ་དེ་སུ་ཡིན་ནམ། ངས་ད་ལྟ་ག་རེ་ཞུ་ཡི་ཡོད་ཅེ་ན། བོད་དང་བོད་མི་རིགས་ཟེར་བ་དེ་འཛམ་བུ་ཕྱིང་འདིའི་ནང་དུ་གནས་དང་མ་གནས། རང་ཡུལ་དེ་རྒྱ་ཡུལ་ལ་བསྡུར་རྒྱའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ཤེས་དགོས་པ་གཅིག་དང་། ཤེས་ནས་བསམ་བློ་གཏེར་དགོས་པ་ཞིག་རྣ་ཅང་གལ་ཆེན་ཡོ་རེད། རྒྱ་མིས་བོད་མིའི་སྲིག་འཇུག་ལས་གཏེར་མཁན་གྱི་ཐུན་མོང་ཞིག་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཁོ་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྒྱ་མི་ཚོས་ཀྱང་ཁོ་ཚོའི་ཐོག་ནས་ཁྱད་པར་ཆེ་ཞིང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཁོ་ཚོས་ཀྱ

ཅེས་བཤད་ཡོད། བྱས་ཙང་བེད་སྤྱོད་ཀྱི་འོག་ལ་འགྲོ་ཡི་ཡོད། ངས་ཚོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་དགོན་པ་དྲུག་སྟོང་ལྷག་ཙམ་གཏོར་བཤིག་གཏོང་མཁན་དང་བོད་མི་སས་ཡ་གཅིག་དང་འབྲས་གཉིས་ཙམ་གསོད་མཁན་རྒྱ་མི་རེད། དེ་དང་མཉམ་འབྲེལ་བྱས་ནས་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐུ་ངལ་འཇེམས་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཕྱག་ལས་གཅད་མཁན་དེ་དག་ལ་མཚན་སྨད་ཞུ་རྒྱུ་དང་བསྐྱོན་བརྗོད་བྱ་རྒྱུ་དེ་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་རེད་དམ།

ང་ཚོ་ལ་ལག་ཆ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་སེམས་ཤུགས་འཕར་དགོས་པ་གཅིག་ནི། བཙན་བྱོལ་ནང་བོད་མི་འབྲས་གཅིག་དང་ཁྲི་ཕྱ་ཙམ་ཡོད་པ་ནས་འབྲས་གཅིག་ཙམ་རྒྱ་བལ་འབྲུག་གསུམ་ནང་གནས་ཡོད་པ་དང་ཁྲི་བཞི་ཕྱ་ཚ་རེ་དང་ཡུ་རོབ་སོགས་ལ་ཀྲམ་ཡོད་པ་རེད། ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ཡོད་པའི་བོད་མི་གཞིན་སྐྱེས་ཚེའི་སེམས་ཤུགས་དང་ལྡན་བསམ་ཁ་ལས་དགོས་པ་འདུག འདི་ནི་ང་ཚོས་རྩ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

དེ་བཞིན་ཞུ་མི་དགོས་པར་ཚང་མས་མཉེན་གསལ་རེད། དཔར་བོད་ནང་དུ་བོད་མི་ ༡༦༩ ཡིས་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྐུ་ལུས་མེར་བསྲེགས་གནང་ཡོད་པ་རེད། ༡༦༩ དེ་ཅ་དངོས་ཀྱི་གྲངས་ཤིག་མ་རེད། དེ་མིའི་སྲོག་གི་གྲངས་ཀ་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་ལྟ་བུའི་བོད་མི་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་དེ་དག་གི་སེམས་ཤུགས་དང་། དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་དེ་དག་གི་ཡར་ཞེན་ཏ་ལས་དགོས་པ་ཞིག་མ་རེད་དམ། ང་ཚོ་ཚང་མས་མཉེན་གསལ་རེད། དབུགས་ཆད་ཁར་ཡང་༢ཆུ་ལ་བ་བསྟན་འཛིན་ཆུ་མཚོ། ༢ཆུ་ལ་བ་བསྟན་འཛིན་ཆུ་མཚོ་ཞེས་འགོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བོད་ལ་རང་དབང་དགོས། ༢ཆུ་ལ་བ་རིན་ཐང་ཆེ་བོད་ལ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་ཞེས་ཁོང་ཚོའི་སྐད་འགོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་རྣམས་

འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་གྲུབ་ཏུ་ཅང་གི་གོ་རྟོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་རེད། དེའི་ནང་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ལུས་མེར་བསྲེགས་གཏོང་ཐུབ་ཞེག་གིས་མེར་བསྲེགས་གཏོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་བཟོ་མཁན་དེར་གནོད་སྐྱེལ་ཐུབ་ཀྱི་རེད། ཡིན་ནའང་དེ་བར་སྐུ་ལུས་མེར་བསྲེགས་གཏོང་མཁན་དེའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དཔའ་མོ་དཔའ་མོ་དེ་དག་གིས་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་གནོད་སྐྱེལ་བ་དང་རྒྱ་མི་རིགས་ཀྱི་རྒྱུ་ཅ་དངོས་ལ་གཏོར་བཤིག་དང་། ཐ་ན་རྒྱ་མི་རིགས་ལ་གནོད་སྐྱེན་ཙམ་མི་ཟེའམ་པ་བྱས་ནས་རང་གི་སྐུ་ལུས་མེར་བསྲེགས་གནང་ཡོད་པ་རེད། དཀ་ཅང་གི་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་ལ། དེ་དག་ཚའ་སྲིད་ཀྱི་གོ་རྟོགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དང་། འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལྷ་གྲུབ་གཏེར་ཟབ་པོའི་ཐོག་ནས་གོ་རྟོགས་ཡོད་མཁན་རེད་འདུག

ཚང་མས་མཉེན་གསལ་ལྷར་དེང་སྐབས་བོད་ནང་གི་གཞོན་སྐྱེས་གཞས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དེ་རིང་གཞས་ཞིག་བཏང་ན་སང་ཉིན་གང་དུ་བསྟེབ་མིན་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཡིན་ནའང་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གཞས་དང་བསྟོད་དབྱངས་གཏོང་གི་ཡོད། རྩོམ་པ་པོཞིག་ཡིན་ན་དེ་རིང་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་བྱེས་ན་སང་ཉིན་གང་དུ་བསྟེབ་མིན་ཤེས་ཀྱི་མེད། ཡིན་ནའང་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་ཡི་ཡོད། དེར་བཞེན་དེ་ལྷའི་གཞོན་སྐྱེས་དེ་དག་གི་ལྷག་བསམ་དང་སེམས་ཤུགས། ཞུམ་པ་མེད་པའི་སྙིང་སྟོབས་དེ་ང་ཚོའི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་མ་རྩ་དང་ལ་རྒྱ་གཅོ་བོཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

ཉེ་ལམ་ཁམས་འབྱེ་རྒྱ་རྩོང་དུ་རྒྱ་མི་དམར་ཡོའི་དར་ཆ་ཁང་ཐོག་ཏུ་སྒྲིང་དགོས་ཞེས་བཅན་བཀའ་གཏོང་སྐབས་མི་མང་གིས་འདོད་པ་མེད་པར་དར་ཆ་ཕྱིར་གཡུགས་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་འདུག གང་ལྷར་ཁང་ཐོག་ཏུ་སྒྲིང་འདོད་མེད་པར་རྒྱ་མིའི་ཉིན་རྟོག་པ་དང་རྩོད་སྒྲིང་སྟེ་མི་ ༩ བཀྲིས་འདུག དེ་བཞིན་མི་མང་

པོ་ཞེག་འཇོན་བཟུང་བྱས་འདུག དེ་ལྟར་མི་ལོ་ ༡༩ ཀྱི་རིང་ལ་རྒྱ་མི་ཁོ་རང་ཚོའི་དབང་བསྒྲུར་ཀྱི་འོག་ཏུ་བསྡད་པ་ཡིན་ནའང་དལ་ཁྱེའུ་རྒྱལ་དེར་མོས་མཐུན་མེད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་མེད་པ། དགའ་ཡི་མེད་པ་ཁ་ཅང་གི་གསལ་པོ་ཡིན་པ་ཆགས་འདུག དེར་བརྟེན་དེ་དག་ལ་འདི་ནས་དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པའི་སྣོད་སྙོན་བྱེད་མཁན་དང་བསྐུལ་མ་གཏོང་མཁན་གཅིག་ཀྱང་མེད། སོ་སོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་མ་བསྐུལ་དང་བློང་ས་ཐོག་ནས་དཀོན་པ་དང་རྒྱ་མཚན་ཞེག་མཐོང་ནས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་རེད།

དེ་བཞིན་དོད་ནང་གི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱི་སེམས་ཤུགས་དང་སྙིང་སྟོབས་སྐྱེར་ངས་འདིར་ཞུ་བར་དུས་ཚོད་མེ་འདུག ཚོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་མཐུན་ལམ་དང་རྟོག་རྩ་ཆེ་གསྲིལ་གྱི་ཚོར་ཤུགས་རྩི་ཆེར་ཕྱིན་ནས། མཉམ་རྟུབ་ཐོག་ནས་ཚོས་འཚད་ཉན་དང་བགྲོ་གླེང་མང་པོ་གནང་གི་འདུག འདིར་ངས་ཞིབ་ཚགས་ཞུ་མི་དགོས་པར། དེ་རྣམས་ང་ཚོས་རྩ་ཆེན་ཞིག་དང་གལ་ཆེན་པོ་ཞེག་ཏུ་བརྩེ་བཞིན་ཡོད། དེར་བརྟེན་སོ་སོར་རང་ཉིད་ཀྱི་བསམ་བློར་ང་ཁེས་པ་ལས་ང་ཚོ་ཁེས་པ་གལ་ཆེ་བ་དང་དོན་ཆེ་བ་འདུག་ཅེས་པའི་བསམ་ཚུལ་དེ་ཙོད་ནང་དུ་སྒེའསས་ཡོང་གི་འདུག དེ་ང་ཚོས་ཀ་ཅང་གི་རྩ་ཆེན་པོར་བརྩེ་བཞིན་ཡོད།

ད་དུང་བཀའ་སྩལ་གནང་མཁན་ཡོད་སྣའས་ངས་མང་པོ་ཞུ་ཡི་མིན། ང་ཚོ་ཙོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་མཉམ་འཛོམས་ཡོང་བ་དང་ཙོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེན་མཐའ་བསྒྲུར་གསོ་བྱ་རྒྱའི་འབད་བརྩོན་ཐེག་ཡོད་དགུ་རྩལ་སྤྱག་བྱ་རྒྱུར་དུ་ཤྱའི་བཀའ་ཤག་ལ་ཚོད་སེམས་བརྟན་པོ་ཡོད། གང་ཡིན་ཞེ་ན་ཙོད་གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་མི་མང་གི་སེམས་ཤུགས་དང་སྙིང་སྟོབས་དེ་ང་ཚོ་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་གྱི་སེམས་ཤུགས་འཕར་རྒྱའི་གཞི་རྩ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་ང་ཚོས་གལ་ཆེན་པོར་བརྩེ་

བཞིན་ཡོད།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་འདིར་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་གསུང་ཚོས་ཀྱི་སྒྲིག་གནང་མཁན་དང་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ལ་བཀའ་དྲིན་རྗེས་དྲན་དང་བཅས་སྙིང་དབྱས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཤ་ཅང་གི་གཟི་བརྗིད་ཆེན་པོ་དང་སྤྱས་དག་པོ་རིང་འདུག ལྷག་པར་དུ་ཉིས་ཁྲ་དེ་དག་མར་ལྷག་ལྷོག་གནང་སྐབས་ཤ་ཅང་གི་ཡག་པོ་འདུག དེ་བཞིན་སློར་ཁམས་བོད་གཞིས་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཀུན་བཟུགས་ཚོགས་པ་ལའང་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རོགས་གསུང་གི་འདུག ཁོང་འདི་གར་གདན་འདྲེན་ཞུས་ཡོད་ཀྱང་ལས་དོན་གྱི་ཆུན་བས་ཕེབས་ཐུབ་མེད། སློར་ཁམས་གཞིས་ཀྱི་གཉིས་ཀྱིས་དམ་ཚོག་དང་དད་པ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་སྲིད་ཞིར་ཤཀོང་ས་ཤསྒབས་མགོན་ཆེན་པོར་བརྟན་བཞུགས་ཕྱལ་བ་དང་། འབྲལ་སྟངས་ཀྱང་གྲིག་པོ་དང་སྤུས་དག་བྱུང་སོང་བས་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གི་ཚབ་ཞུས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་དང་ཆབས་ཅིག་སེ་ར་ཚོས་སྒར་གྱི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་ལས་གནང་སྟངས་དང་ཞོ་སྒྲིག་བྱེད་སྟངས་ལ་བསྟུགས་བརྗོད་ཞུ་བཞིན་ཡོད་ལ། མ་འོངས་པར་ཡང་དེ་བཞིན་གནང་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐུལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། མཐའ་དོན་སྤྱི་ནོར་ཤཞོང་ས་ཤསྒབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་པ་དང་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དོན་མཐའ་དག་ཕྱོགས་གྱིས་གྲུབ་པ། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་ཚེ་བརྟན་པ་དང་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པའི་སྤྲོན་འདེབས་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཐུགས་རྗེ་ཆེ།

སེར་ཏེས་མཁས་སྐན་གྱ་ཚང་གི་ཆོས་རར་ལམ་རིམ་ཁྲིད་ཆན་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བཀའ་ཆོས་ཉིན་མཐའ་མའི་ཆོས་འབྲེལ་ལེགས་པར་གྲུབ་སྟེ་སྐྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་བཀའ་དབང་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་བཀའ་ཆོས་ཀྱི་ཉིན་མཐའ་མར། དོད་མེའི་སྤྲེགཿའཇུགས་ཆོས་རེག་བཀའ་སྩོན་པརྒྱ་ཆོས་འབྱོར་མཆོག་གིས་མང་ཚོགས་སྡུམ་ཁྲི་བརྒལ་བའི་འདུ་འཛོམས་ཡོད་སར་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་གསུང་བཤད་སྐིང་དོན།།

སྐབས་ ༡༥ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འབྲས་ལྗོན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༢ པའི་ཐོག་གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཚར་ཡིག་ཆ་ཚང་ ༡༡ ཐོག་བཀའ་བསྟུར་བགྲོས་སྐབས་དཔལ་ལྡན་ཚོས་རིག་བཀའ་སྩལ་པ་ཆོས་འབྱོར་མཆོག་གི་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཞད།

ཞེས། །དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཚར་ཡིག་ཆ་ཚང་ ༡༡ པ་ལ་བཀའ་བསྟུར་གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། བཀྲ་ཤིས་སྤྱི་འབྲས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐུག་ཏུ་ཆེན་པོ་བཞེས་ནས་བཀའ་བསྟུར་ལྟུག་པོ་གནང་སོང་། བསྟུགས་བརྗོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་དང་ཆབས་ཅིག་ཕྱག་རོགས་དཔལ་ལྡན་བདེ་སྐྱང་བཀའ་སློན་མཆོག་ནས་དཔལ་བར་དུ་བྱུང་རབས་དེ་ཞིབ་ཅིང་ཕྱ་བ་གསུངས་གནང་སོང་། དེ་ལས་ལྷག་པ་ཞུ་རྒྱུ་མི་འདུག ཡིན་ནའང་ཚོས་རིག་བཀའ་སློན་གྱི་འགན་ཁིག་འཛིན་ནས་བསྡད་ཡོད་དུས་ཚོག་གཅིག་གཉིས་ཤིག་མ་ཞུས་ན་མ་འགྱིག་པ་འདུ་ཚེ་ཞིག་འདུག མ་གཞི་ཚང་མས་མཉེན་གྱི་ཡོད་ཀག་རེད། དཔལ་བར་དུ་རབ་དང་རིམ་པར་བཀད་སྒོད་མཁན་ཞིག་ཡིན། གདོང་ལེན་བྱེད་སྒོད་མཁན་ཞིག་ཡིན། ཁ་གཏད་གཅོག་སྒོད་མཁན་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་དཔལ་ལྡན་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པའི་བྱེད་སྒང་ཚང་དེ་ཚོས། དཔལ་བར་དུ་ཙོད་པ་ནང་ཁུལ་ལ་མི་གསོད་ཁྲག་སྤྲོར་བྱས་པ། ཁྲིམས་མེད་ལུགས་མེད་ལས་ཀ་བྱས་པ་དེ་ཚོར་ཞིབ་ཅིང་ཕྱ་བ་གསུངས་གནང་སོང་། ཚང་མས་མཉེན་གསལ་རེད། མཉེན་དགོས་རྒྱ་

གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག དཔལ་གནས་སྣང་གང་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་ན། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་གི་གནད་དོན་ཞིག་ཁོ་ཚོས་བཟོ་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། བཟོ་ཡིན་ཡང་ཡོད། དེ་དེ་བཞིན་དུ་ང་རང་ཚོས་འགན་འཛིན་ནས་ཚང་མས་གདོང་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཞེ་དགས་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག ཉེ་ཆར་ཨ་རི་ལ་ཨསྒྲབས་མཚོན་རིན་པོ་ཆེ་ཆིབས་སྐྱུར་གནང་བའི་སྐབས། སོ་སོ་རང་ཉིད་ཨ་རི་ལ་ཡོད། ངོ་ཚོལ་བྱ་མ་མཐོང་སོང་། San Francisco དང་ D.C. ལ་སྐྱེབས་མ་སོང་ཡང་ L.A. ལ་ངོ་ཚོལ་བྱས་སོང་། དེ་དུས་དོ་སྣང་གང་ཞིག་བྱུང་ཟེར་ན། West Coast རེད། San Francisco དང་ L.A. ལ་ངོ་ཚོལ་བྱེད་མཁན་ནང་བོད་པ་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག ངོ་ཚོལ་བྱ་སར་བོད་པ་ཡོད་ན་དམའ་ཆགས་ནས་ངོ་ཚ་ཡོ་འདུ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག ཡིན་ནའང་སྐབས་དེ་དུས་དེའི་ནང་ལ་བོད་པ་རྩ་བ་ནས་མི་འདུག San Francisco ལ་ཞལ་ཆེར་མི་ ༤༡༦༠ ཞིག་ཡོད་པ་འདུ། L.A. ལ་ངཚོས་གྲངས་ཀ་བརྒྱས་པ་ཡིན། ༧༥ མ་གཏོགས་མི་འདུག ཚང་མས་མཉེན་གསལ་རེད། སྤོན་མ་བྱང་ཕ་རིའི་བོད་རིགས་སྤྱི་མཐུན་ཚོགས་པས་ཨསྒྲབས་མཚོན་རིན་ཡོ་ཆེར་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ་དུས། Wisconsin ལ་ཁོ་ཚོས་ངོ་ཚོལ་བྱས་ཡོད། སྐབས་དེ་དུས་ཞལ་ཆེར་མི་ ༤༡༦༠ མེན་འགྱོ། དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་འདུག དེའི་ནང་ལ་བོད་པ་ ༦ ཡོད་འདུག དེ་རྗེས་ཨསྒྲབས་མཚོན་རིན་པོ་ཆེ་ཕ་རི་ལ་ཆིབས་སྐྱུར་གནང་ཡོད། གསུང་བཤད་གནང་ཡོད། ན་ཧིང་ཆ་བཞག་ན་ཅེའུ་ཡོག་ལ་བོད་པ་ ༦ ནས་ངོ་ཚོལ་བྱེད་མཁན་བྱུང་བ་རེད། ཁོ་རང་ཚོ་ལ་བོད་མི་ཚོས་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་མཁན་བྱུང་བས་དམའ་འདུ་ཡོ་ཆགས་ནས་ངོ་ཚ་ཡོ་ཞེ་དགས་བྱུང་ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་ཚོ་ཐོས་བྱུང། ཉིན་གཉིས་པར་ངོ་ཚོལ་དུ་སྒེའབས་མི་འདུག ཉེ་ཆར་ཨསྒྲབས་མཚོན་རིན་པོ་ཆེ་ཨ་རི་ཆིབས་སྐྱུར་གནང་དུས། གྲངས་ཀ་འདུ་མི་འདུ་བཤད་ཀྱི་འདུག་སྟེ། ཞལ་ཆེར་དཔྱ་བར་དུ་སྒེའབས་མ་མྱོང་བ་དེ་འདུ་ཡོང་ནས་ D.C. དང་ San Francisco དང་

Los Angeles བཅས་ལ་ངོ་ཤོལ་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ངོ་ཤོལ་བ་དེ་ཚོ་ཡུ་རོབ་ནས་ཡིན་པ་འདྲ། ཨ་རི་ནས་མ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག ཡུ་རོབ་ནས་སྐྱེབས་ན་ཐག་རིང་པོ་ནས་སྐྱེབས་པ་རེད། དབྱིན་ལེན་དང་། ཨེ་ཤི་ལི། ཨོ་སི་ཏྲེལི་ཡ་བཅས་ནས་སྐྱེབས་འདུག་ཟེར་གྱི་འདུག དེ་ལྟར་འགྲོས་ཆེན་པོ་བཏང་ནས་མི་དེ་འདྲ་ཞིག་སྐྱེབས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། འགྲོས་དེ་ཚོ་སུས་གཏོང་གི་ཡོད། དེ་དྲི་བ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཁོ་རང་ཚོའི་བྱེད་སྒངས་དེ་ཚོ་ལ་གདོང་ལེན་བྱེད་ཐུབ་གཅོས་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུ་དང་གདོང་ལེན་བྱ་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག སྐབས་དེར་ Robert Thurman གྱིས་ Article ཡག་པོ་ཞེག་བྱེས་ཡོད། ཕལ་ཆེར་སྤྱི་འཐུས་ནང་ནས་གཟིགས་མཁན་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་རེད། ཁོ་རང་གིས་འདི་ཚོས་རྒྱ་མེའི་འཐབ་ཐུགས་གཅིག་གྱུར་ནས substantial fund རག་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་གསལ་པོ་བྱེས་ཡོད། དེ་ནང་བཞིན་ Philippines ཀྱ་ Kalyani ཟེར་བའི་ student activist ཞེག་ཡོད། ཁོ་རང་ངོས་ནས་ང་བོད་པ་མེན་ཏེ་ང་བོད་པའི་ནང་དུ་བཞུགས་ནས་བོད་པ་ལ་རྒྱས་མངའ་ཡོད། དཔལ་ཁག་ཀྱིས་བྱས་པ་དེ་དྲང་པོ་མ་རེད། བདེན་པ་མ་རེད། རྒྱ་མེའི་བཀོད་བྱུས་འོག་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ Article བྱེས་ཡོད་པ་ངས་ཡག་པོ་མཐོང་སོང་། འབྲི་མཁན་གཉིས་ཀ་ཕྱི་རྒྱལ་བ་རེད། བོད་པ་མ་རེད། དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པས་འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་སྤེལ་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་ཀྱང་དེ་དེ་བཞིན་གྱི་དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་བཞེས་ནས་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས། གོང་དུ་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་གིས་གསུངས་གནང་སོང་། བཙན་བྱོལ་ནང་དུ་སྤྱིར་བཏང་སྐོམ་ཡིག་འབྲི་མཁན་མང་ཡོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཚོ་མང་ཆེ་བས་བོད་པའི་གནས་སྐབས་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས། གོང་དུ་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་གིས་གསུངས་གནང་སོང་། བཙན་བྱོལ་ནང་དུ་སྤྱིར་བཏང་སྐོམ་ཡིག་འབྲི་མཁན་མང་ཡོ་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ཚོ་མང་ཆེ་བས་བོད་པའི་གནས་སྐབས་ནང་། ནང་ཁུལ་གྱི་རྩོག་དྲི། ནང་ཁུལ་འགྲིག་མ་འགྲིག་དེ་ཚོ་གལ་ཆེའི་ནང་གི་གལ་ཆེར་བཟུང་ནས་སྐོམ་ཡིག་འབྲི་ཡི་ཡོད། དེ་ང་ཚོ་བོད་པའི་གོམས་གཤིས་རེད་འདུག ཁ་ཕར་སྨོག་ནས་རྒྱ་མེས་

གང་བྱེད་ཀྱི་འདུག་བཤམས་པ་དང་། དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པས་གང་བྱེད་ཀྱི་འདུག བོད་བསྟན་སྲིད་མེ་རིགས་ལ་གནད་འགག་ཆེན་པོཞིག་བརྩེས་ནས། ཀུད་པ་ཡོད་མཁན་དང་བསམ་སྤྲོ་ཡོད་མཁན་དེ་ཚོས་བསམ་སྤྲོ་བཏང། ཀུད་པ་བེད་སྤྲོད་བཏང། གཞི་རྒྱ་ཆེ་ས་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ་རྩོམ་ཡིག་འབྲི་རྒྱ་དང་གཏམ་བཤད་སྒེལ་རྒྱ་ནི་དཔེ་མེ་སྲིད་པའི་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག དེ་མིན་ངཚོ་ནང་ལྷུལ་འགྲིག་དང་མ་འགྲིག་གི་གནས་ཚུལ་ཁོ་ན་དང་། འགྲིག་ཀྱང་མེ་འགྲིག་པར་བཟོས་ནས་ནག་བསྡུབ་གཏོང་ཐབས་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡག་པོ་མེ་འདུག ཡིན་ནའང་དེ་ཏ་ལས་དགོས་པ་གང་ཡང་མེ་འདུག མང་གཙོའི་འགྲོ་ལུགས་རེད། ཚོགཁྱི་རེད། དེ་ལས་བཏལ་བ་ང་ཚོའི་གནད་འགག་དེ་དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་དང་དེ་ཚོའི་རྒྱབ་ལ་ཡོད་པ་དེ་དག་རེད། ཁོ་རང་ཚོས་གསལ་པོ་བཤད་འདུག ང་ཚོའི་རྒྱབ་ལ་སྟོངས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཡོད་ཅས་བཤད་འདུག སྟོངས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་སུ་རེད་དམ། དེར་བརྟེན་དེ་འདྲའི་ཆ་ནས་གནད་འགག་ཆེ་རུ་ཆེ་རུ་འགྱོ་ཡི་ཡོད། ང་ཚོས་དེ་ནང་བཞིན་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེན་པོ་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་གདོང་ལེན་བྱེད་དགོས། དེ་འདྲའི་ཐོག་ལ་ང་ཚོ་ཚང་མས་རབ་དང་རིམ་པར་བཤད་ཚར་བ་རེད། གྲོས་ཚོད་མང་པོ་བཞག་ཡོད། དེ་ལྟར་གདོང་ལེན་བྱེད་ཕྱོགས་ཐད་ང་ཚོས་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུ་ནི་ཀ་ཅང་ཀེ་མས་ལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག མང་པོཞིག་གསུངས་ཚར་སོང། དེར་བརྟེན་མང་པོ་ཞུ་དགོས་པ་མེ་འདུག

ཡིན་ནའང་ཉེ་ཚར་དགའ་ལྟན་ཤར་རྩེའི་མཁན་པོ་ཚ་རིའི་ Vermont མངའ་ལྷུལ་ལ་ཁྲིད་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་མཇལ་ཁར་བཅར་བ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ཁོ་རང་ཚོས་མང་དག་ཅིག་བྱེས་ཡོད། དགའ་ལྟན་ཤར་རྩེ་མཁན་པོ་ཁོ་རང་གིས་དེ་ལ་བདེན་པ་མེད་ལྷགས་ཀྱི་ལན་བརྒྱབས་པ་མ་གཏོགས། བོད་པའི་སྲིད་ཚོགས་ནང་ལ་དེ་འདྲ་མ་རེད་འདི་འདྲ་རེད་ཅེས་གསལ་བཤད་བྱེད་མཁན་ཞལ་ཆེར་བྱུང་མ་སོང་གསུང་

གི་འདུག དེ་དེ་བཞིན་གྱི་དཀྱུ་དམངས་ཁྲིད་ཁ་བརྡ་ཟེར་བ་དེའི་ནང་ཁོ་རང་ཚོས་གང་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། ༢སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་དང་གནང་བ་རྣམས་དང་། ང་ཚོས་བཤད་པ་རྣམས་རྫུན་ཡིན་ལྟགས་དང་། ཁྱངས་མེད་ལྟང་མེད་ཀྱི་སྤྲོ་བཏགས་ནས་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་དེ་ཚོ་ལ་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ནས་གསལ་བཤད་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་རེད་དམ། གཙོད་ཀྱིས་ཐུགས་སྐང་གནང་གི་ཡོད་དམ། གཙོད་ཀྱིས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་དམ། མཁྱེན་པའི་ཐོག་ནས་གཙོད་ཀྱིས་ལན་ཆུག་གི་ཡོད་དམ། འདིར་གྲོས་ཚོགས་མདུན་ལ་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་ཁ་ཤར་བསྐོར་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་ལན་ཆུག་མཁན་གཙོད་ཡོད་དམ། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་དགོངས་པ་བཞེས་པའི་དུས་ལ་སྐྱེབས་ཡོད། ཁོ་རང་ཚོ་ད་ལྟ་ཉང་ཤས་ཤིག་རེད། ༢སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མཚན་སྨད་གཏོང་ཆུ་དང་། ༢སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་མངའ་རྩེས་ལ་མཚན་ཤས་བཟོ་ཆུ། བོད་པ་ནང་ཁུལ་དཀྱུག་ཤིང་བཆུབ་ཆུ། བོད་པ་ནང་ཁུལ་གཏོར་བཤིག་གཏོང་མཁན་དེ་སུ་རེད་དམ། ཁོ་ཚོ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་བའི་ཡག་ཆ་ཞིག་རག་ཡོད། ཡག་ཆ་དེ་དོལ་ཆུལ་རྩེས་འབྲང་པ་དེ་ཚོ་རེད། དེར་བརྟེན་དཔྱ་གནས་སྐབས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད། འདི་ནས་ཕར་ཕྱིན་ན། གང་དུ་བསྒྲུབ་ས་རེད་དམ། ཉེན་ཁ་ཆེ་རུ་འགྲོ་ཡི་འདུག་བསམས་ནས་ང་འདྲ་བོ་ཡིན་ན་སེམས་འཚབ་ཡོང་གི་འདུག སེམས་འཚབ་ཡོང་བ་སྤར་བཤད་ནས་འགྲོ་ཡི་ཡོད། གང་དུ་སྒྲུབས་ཀྱང་གདོང་ལེན་བྱས་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཆུང་འཕྲིན་ནང་ལ་བཤད་པ་ཡིན། གང་ས་གང་ལ་བཤད་པ་ཡིན། གདོང་ལེན་བྱས་པ་ཡིན། དེ་དེ་བཞིན་དུ་ཚང་མས་ཐུགས་སྐང་བཞེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདུག ད་ལྟ་གྲོས་ཚོགས་འདིའི་ནང་ལ་བཀྱར་འོས་སྤྱི་འཐུས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཐུགས་འགན་བཞེས་ནས་གལ་ཆེའི་ནང་གི་དོན་ཆེན་བཅོས་ཏེ་གསུངས་གནང་སོང་།

གོང་དུ་བཀྲན་འོས་སྤྱི་འཐུས་གཅེག་གིས་ཚོས་བརྒྱད་ཁག་གི་དབུ་ཚའི་ཚོགས་འདུར་གློས་ཚོད་འཛོག་དགོས་འདུག་ཅེས་གསུངས་གནང་སོང་། དེ་དེ་བཞིན་བཀྲན་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཤེག་གིས་བཞག་ཡོད་ཅེས་གསུངས་གནང་སོང་། དཔལ་ཆོས་རིག་གསལ་ཁུངས་ལ་རྩད་གཅོད་བྱེད་དུས། ༡༠༡ ལོར་སྐབས་བཅུ་པའི་ཚོས་བརྒྱད་ཁག་གི་དབུ་ཚ་ཚོགས་འདུ་འཚོག་དུས་གློས་ཚོད་བཞག་གནང་འདུག ཕལ་ཆེར་ལོ་འདིའི་ནང་ལ་ཆོས་བརྒྱད་ཁག་གི་དབུ་ཚ་ཚོགས་འདུ་འཚོག་འཆར་ཡོད། དེའི་ནང་ལ་གློས་ཚོད་གསར་པ་ཞིག་འཛོག་ཐུབ་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དཔལ་ཁྲིའི་གནས་བབ་དང་། མིའི་བསམ་བློ། ལས་ཀ་བྱེད་ཕྱོགས། འཛམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་སྟངས། དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འཇུག་པའི་བྱེད་སྟངས་བྱེད་ལྷགས་བཅས་པར་འགྱུར་བ་ཕྱིན་ཡོད་སྟབས་དེ་ཚོ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་ང་ཚོས་གློས་ཚོད་གསར་པ་ཞིག་འཛོག་རྒྱུའི་འབད་བརྩོན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཐུགས་རྗེ་ཆེ་གནང་།

ཥ་ཀཀ་ཀ ཟླ་ ཀ ཚོས་ ཀཀ ཉིན་སྐབས་ ཀཅ བའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གློས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༢ བའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོས་རིག་བཀའ་བློན་མཆོག་གི་གསུང་བཤད།།

དཔལ་ལྡན་བདེ་སྐྱང་བཀའ་སྩོན་འབྲོང་ཆུང་དངོས་གྲུབ་མཆོག་གི་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་སྐོར་གསུང་བཤད།

།།ཨཱ། །གཞུང་འབྲེལ་གྲོས་ཚོད་གྲོས་འཆར་ཡིག་ཆ་ཚང་ ༢༡ ཐོག་བགྲོ་སྒེང་ཤ་ལམ་དེ་རིང་ཉིན་ཏེ་ལོ་གནང་བར་བཀྲ་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཕལ་ཆེ་བས་ཆ་ཤས་བཞེས་ནས་ཐུགས་ཚོར་ཤུགས་ཆེན་ཡོས་དགོངས་འཆར་དང་། བཀའ་སྩོབ་རེ་འདུན། གཞེན་བསྐུལ་མང་ཡོ་ཞེ་དྲག་གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཤྲག་པར་དུ་བདེ་སྐྱང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ལས་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་སྐུ་ཕྲེའི་ཐོག་ལ་དེ་བས་ཀྱང་ཚོར་ཤུགས་ཆེན་ཡོས་དགོངས་འཆར་དང་། གཞེན་བསྐུལ་མང་ཡོ་གནང་བ་ཁག་གང་ཐུབ་ཀྱིས་བརྩད་ཡོད། འོན་ཀྱང་འདིའི་ཐོག་དམིགས་བསལ་བྱེད་འཆར་དེ་འདྲ་ཡོད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་མེད་ཅེས་སྨན་སེང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

སྤྱི་ཡོངས་ནས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ནི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བཀྲ་འོས་སྤྱི་

འཐུས་རྣམ་པས་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་ལགས་ཀྱང་། གོས་ཆོགས་འདི་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཐོག བར་སྐབས་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བརྒྱུད་ལམ་འདིར་ཐུགས་སྣང་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཚ་ནས་དོན་ཚན་གཅིག་གཉིས་ཐོག་གསལ་པོ་ཡོང་ཆེད་གསལ་བཤད་དང་སྤྲགས་ནས་ཞུ་རྒྱུར་འབད་བརྩོན་ཞུ་ཡི་ཡིན།

བཀྲ་འོས་སྤྱི་འཐུས་མང་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱབ་སྐྱོངས་ལོ་རྒྱུས་དང་། ངོ་བོ་གང་ཡིན་གསལ་པོ་གསུངས་སོང་བས་ཞུ་ཡི་མིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ནས་༢ སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལ་བཀའ་སྩལ་གསལ་པོ་གནང་ཡོད་ཀྱང་བཀག་འཛོག་གནང་མེད། དེའི་ཚོག་ལ་དམ་བསྒྲགས་གནང་བ་རེད། གོང་དུ་གྲོས་ཆོགས་ནང་བཀའ་གནང་མཁན་བྱུང་བ་ལྟར་རྣམ་པ་ཆོས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོ་ནས་གང་བྱུང་བ་མཁྱེན་གསལ་ལྟར་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ནང་གནས་ཚུལ་དེ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོག་ལ་གྲོས་ཆོད་གཉིས་བཞག་གནང་འདུག

༢ སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དཔྱིད་ཆོས་གནང་སྐབས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལ་བཀའ་སྩལ་གནང་བའི་རྗེས་སུ་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འཛིང་ལྟ་མི་སྡུང་སྐྱོབ་ཆོགས་པ་ཞེས་པའི་སྤྲིག་འཛུགས་ཤིག་དེ་སྐྱེལ་བྱས་ནས་བཙུགས་པ་མ་ཟད། གཞིས་ཆགས་ཁག་དང། དགོན་པ། སྤྲིག་འཛུགས། མི་སྣར་མང་�པོར་སྤེགས་ར་དང་། འཛིགས་སྐུལ་སྣ་ཚོགས་བྱས་པ་རེད། ལྷག་པར་དུ་ལྷ་ངས་དྲན་ཚོད་ལ་གཞིགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢༨ ཉིན་བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་རྩ་ཁྲབང་ལ་མེ་བརྒྱབ་པ་དང་། བྱང་རྩེ་གྲྭ་ཚང་གི་མཁན་ཟུར་ཏན་དབང་དགའ་མཆོག་ལ་ས་སྣུམ་བཙོས་ནས་མེར་སྤེག་གཏོང་རྒྱུའི་འབད་རྩོལ་བྱས་ཡོད་པ་དོ་བདག་གིས་གསལ་པོ་བཀའ་གནང་བ་ཚང་མས་བརྟན་འཛིན་ནང་ལ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད།

དེ་ནས་ཟླ་བ་གཉིས་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༣ ཉིན་ར་ཇ་པུར་ (Rajpur) ས་གནས་སུ་བཙན་བྱོལ་གཞུང་གི་བཀའ་ཟྭར་ཀུན་བདེ་ཕྱིང་འོད་ཟེར་རྒྱལ་མཚན་གྱི་གཟིམ་ཤག་ནང་མི་སྣེའས་པ་དང་། སྐུ་ངོ་ཁོང་ལ་གྱི་བརྒྱབ་སྟེ་སྐན་ཁ་ལེའས་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། དེའི་སྐོར་སྐུ་ངོ་ཀུན་བདེ་ཕྱིང་ཞིང་གཤེགས་དམ་པ་ཁོང་ལ་བཅར་འདྲི་ཞུས་པར་མི་དེ་དག་གིང་ནས་ཡོང་བ་དང་། རྒྱུ་མཚན་གཅིག་རེའི་ཆེད་དུ་ཡོང་བ་གསལ་པོ་བཀའ་གནང་ཡོད་པ་དཔྱད་བརྟག་འཕྲིན་ནང་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ ཟླ་ ༡ ནང་རྟ་མ་ས་ལར་མཚན་ཉིད་སྒོང་དཔོན་གཅོས་པའི་མི་གཉིས་བཀྲོངས་པ་རེད། དེའི་སྐོར་དེ་རིང་ཞོགས་པ་ཁྲོས་ཚོགས་འདིའི་ནང་ལ་གསལ་པོ་བྱས་ནས་བཀའ་གནང་མཁན་བྱུང་སོང་ལ། སྐབས་དེ་དུས་ས་གནས་སྐོར་སྐུང་སྤྱི་ཁྲབ་པས་ཕྱི་ལི་ནས་ཡོང་བའི་མི་ཡིན་པ་བརྟན་འཕྲིན་ནང་ལ་གསལ་པོ་གསུངས་པ་དང་། བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནང་གསལ་པོ་བཟོས་ཡོད། དོ་བདག་གིས་གང་གསུངས་པ་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་ནས་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པས་ངེས་པར་དུ་ཐུགས་སྣང་གནང་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གནས་ཚུལ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་མི་གཉིས་ལ་རྒྱལ་སྤྱི་ལི་ཀྱོང་ཙམ་ Interpol དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཅོ་མཆོག ཞེན་རྡེའི་ནང་ལ་ཞུ་ཚོག་པ་ཞུ། Red corner notice གཏོང་རྒྱུའི་ལམ་ལུགས་ཡོད་པ་སྣར་དེ་འདྲ་བཏང་བ་དང་སྐྱེན་ནལང་འབྲེལ་ཡོད་དུ་རྒྱའི་ནང་ལ་ཡོད་རེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བཙན་བྱོལ་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་དོ་ལ་རྒྱལ་ཚོགས་པས་བྱས་པ་རེད་ཅེས་ཁྲང་མེད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞུ་ཡི་མེད་པ་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། ས་གནས་ས་ཐོག་གི་ཁྲིམས་དང་། བདེ་འཇགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལས་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་གནང་བ། རྒྱ་གར་གཞུང་བརྒྱུད་ནས་རྒྱལ་སྤྲིའི་སྤྲིག་འཛུགས་ནང་ལ་སྐན་སེང་ཞུས་ཏེ་

བརླ་ཕོ་བཏང་བ་སོགས་ཚང་མ་ཁྱངས་ཐུབ་དང་། ཁྲིམས་མཐུན། བདེན་པ་ཆགས་ཡོད། ངས་སྐྱེན་འཇུགས་བྱེད་ཀྱི་མེད། དངོས་ཡོད་གང་བྱང་བ་རྣམས་གསལ་ལ་ཡོ་ཞུ་ཡི་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༦༠༠ ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་མོན་སྐོར་གནས་སུ་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱང་ཡོད་པ་ནི། དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་འདུ་ཞིག་མོན་སྐོར་གནས་སུ་ཚོགས་རྒྱ་ཡིན་པ་མི་མང་གིས་ཤེས་ནས་ཚོགས་འདུ་དེ་འདུ་མ་འཚོགས་རོགས་ཞེས་ས་གནས་མི་མང་དགའ་ལྡན་ཤར་རྩེའི་རོ་ཁང་ཁང་ཚན་གྱི་སྐོར་འགྲམ་ལ་ཕྱིན་ནས་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་སྐབས་ཁང་པའི་ཐོག་ཁ་ནས་རོ་དང་། ས་ཕག་བསགས་ཡོད་པ་དེ་དག་མང་ཚོགས་ལ་གཞུས་ཏེ་མི་མང་ཡོར་རྩས་སྐྱེན་བཏང་ཡོད་པས་སླན་ཁང་ལ་འགྲོ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད། དེ་དག་ཚང་མ་བརྟན་པར་ལམ་ནས་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

དེའི་རྗེས་སུ་སེ་རར་གནས་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་ནི་སེ་ར་སྤོམ་ཡོ་རའི་ནང་ལ་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་འདུ་འཚོགས་ཀྱི་ཡོད་སྐོར་མི་མང་གིས་ཤེས་ཏེ་མི་མང་ཞུ་གཏུགས་བྱེད་པར་འགྲོ་བའི་སྐབས་སུ་ལམ་བར་ནས་ཉེས་རྩད་བཏང་ཡོད། ཏ་ལམ་སྐྱེ་དམན་སྤྱམ་མ་དེ་འདྲ་ལ་ཡང་ཉེས་རྩད་བཏང་འདུག་དེ་དག་ཡིག་ཆའི་ཞོག་ལ་གསལ་ཀྱི་མེད། དེ་དང་འདྲ་བ་སེ་ར་སྨད་ཀྱི་དགེ་ཆན་ཞིག་ཀིས་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་སེ་རའི་སྨྲེ་བ་ཁག་ཅིག་ལ་ཉེས་རྩད་བཏང་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་བ་ལྟར་ཡིན་ན། ཁོ་ཚོས་དེ་འདྲ་བྱས་ཀྱི་རྒྱུ་རྐྱེན་ཅི་ཞིག་ཡིན་ཞེས་རྩད་བཏང་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

བཤེས་གཅིག་ལ་ཉེས་རྟུང་བཏང་བ་དང་། སེ་ར་བྱེས་ཀྱི་ངོ་སྤྲོད་ལགā་འཁྱེར་དང་། སྟོབ་ཡོན་འབག་འཁྱེར་མཁན་གཅིག་ལ་ཡང་ཉེས་རྟུང་ཚད་མེད་བཏང་བ་སོགས་ངས་བྱང་རིམ་ཁག་ཞུ་ཡི་ཡོད།

དེའི་རྗེས་སུ་སྟེལ་ཀོང་ལ་ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་བདེ་སྐྱིད་སྐར་གསོའི་གཞིས་འགོའི་ལས་ཤག་གི་ཐོག་བརྟེལ་ནས་གཞིས་འགོར་ཉེས་རྟུང་བཏང་བས་མ་ཚད། ཁོ་རང་གི་བཟའ་ཟླ་ལ་ཡང་ཉེས་རྟུང་ཞེ་དྲག་བཏང་ཡོད། དེ་དག་ཚང་མ་ས་གནས་ཀྱི་བརྒྱུད་ལམ་ནང་ལ་ཡང་ཐོན་ཡོད་རེད་ལ། ས་གནས་ཀྱི་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པས་གསལ་པོ་བྱས་ནས་བཤད་པའི་གནས་ཚུལ་རེད། དེ་དག་ངས་དྲན་གསོ་ཙམ་ཞིག་ཞུ་ཡི་ཡོད།

དེ་མིན་གྱི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཅན་ཅན་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། དཔེ་མཚོན་ཚུང་ཚུང་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་རམ་སར་ལར་མཚན་ཉིད་ཏན་ལགས་བཀྲོངས་པའི་རྗེས་སུ་སྟེལ་ཀོང་ནས་ཡི་གེ་ཞིག་བསྒྱུར་འབྱོར་བྱུང་བའི་ནང་། ཁྱེད་རང་ཚོར་ལོ་གསར་ལ་ཤ་ཁྲིག་གསུམ་ཕྱལ་ཡོད། ཞེས་པོ་བྱུང་ངམ། ཡག་པོ་མ་བྱས་ན་དུང་རག་གི་རེད། དུ་དུང་ཤ་ཁྲིག་གཉིང་གི་ཡིན། ཞེས་༢སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་ཐོག་ལ་འབྱོར་བའི་ཐ་སྙད་རའི་ཡི་གེ་རེད།

རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་དོལ་རྒྱལ་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་༢སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྱེའི་ཐོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོཡོད་པ་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་དང་འདྲ་བར་སྟེག་འཛུགས་ཀྱི་འགན་འཁྱེར་མཁན་བཀའ་སྩོན་བྱེ་བྲག་པའི་མིང་ཐོག་ལ་ཐ་སྙད་རའི་ཡི་གེ་འབྱོར་བ་དང་། ཉེན་བརྡ་བཏང་བ། རྗེས་དེད་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་རིམ་པ་བྱུང་ཡོད།

དེ་དག་ཚང་མ་ཞུ་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་དོལ་རྒྱལ་རང་གི་རང་བཞིན་ངོ་བོ་འཆེ་བ་ཅན་ཞེག་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་སྟངས་ཀྱང་དེའི་ཐོག་ཕྱིན་ཡོད་པ་ནི་ང་ཚོ་ཚང་མས་མཐོང་བ་དང་། ཐོས་པ། ཤེས་པ་རྣམས་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ནས་བོད་གཞུང་ལ་བསྟོན་འཛུགས་མང་པོ་ཞེག་བྱས་ཡོད་ལ་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གོང་དུ་བཀྲ་འོས་སྒྲི་འཐུས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་བཀའ་གནང་སོང་ལ། ཁ་ཤས་ཀྱིས་ས་གནས་ས་ཐོག་ལ་ཡོད་པའི་ཚ་ནས་གནད་དུ་སྨིན་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱང་གནང་སོང་བས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་རེད། དབྱེ་འབྱེད་གཅིག་ཐོག་ལ་བྱས་ཡོད་དམ། ཚོས་དད་རང་དབང་མི་འདུག་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཚོས་དད་རེད་དམ། རང་དབང་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་དམ། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀ་སྟོབ་གྲ་ནས་ཕྱི་ཨ་འབྲུད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་དང་། ལས་བྱེད་ནང་ནས་ཕྱི་ཨ་འབྲུད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡིན་ན་འཕྲོད་བསྟེན་བཟླ་སྐྱོང་དང་ཡོ་མ་བྱས་པ་དང་བཟླ་སྐྱོང་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག་ཟེར་བ་སོགས་བཤད་ཡོད་ལ། ཉེ་ལམ་ཕྱི་ལོ་ ༦༠༡༦ ལོ་མཇུག་ལ་མོན་རྩོ་ས་གནས་སུ་ཡོད་པའི་ཁྲི་བྱང་བྱང་ནང་ནི་ཚོས་མཇད་ལགས་ལ་གནས་ཚུལ་གཅིག་བྱུང་འདུག དེ་ཡང་༡སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་བོད་གཞུང་གིས་བཟོས་པ་རེད་ཅེས་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཚོས་དྲྭའི་ནང་ལ་སྐྱོན་འཇུག་བྱས་འདུག

དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག ངས་བརྒྱུད་ལམ་འདིའི་ཐོག་གོ་སྐབས་བྱང་ནས་དུས་ཚོད་ཅུང་ཟད་འགོར་ནའང་དེའི་ཐོག་ལ་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་གཅེས་ཡོད་པ་གསལ་ལོ་ཞུས་ན་བསམ་བྱུང་། ཚ་ཚང་བ་ཞུ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་མི་ཤེས། སྒྲིབ་གྲ་ནས་ཕྱི་ཨ་འབྲུད་གཏོང་གི་འདུག་ཟེར་བའི་གནས་ཚུལ་དེ་ལ་གཞི་རྩ་བ་

ཉིད་ནས་མེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ནས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བའི་སྐབས་སུ། སྐབས་དེའི་ལྟ་མི་སྐྱང་སྐྱོབ་ཆོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་འཇམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕྱུག་གཉིས་རྡོ་ཤོད་བོད་ཁྱིམ་སྒོང་གླའི་ནང་ལ་སྒོང་སྐྱོང་བྱེད་བཞིན་པ་རེད། སུ་གཅིག་གིས་རྒྱགས་ཞེས་བརྗོད་མེད་ལ་ཕྱིར་འབྱད་ཀྱང་བྱས་མེད། ལོ་གཉིས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དོ་བདག་ཚ་མ་སྐྲེབས་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་ནས་འཁྲིད་ཕྱིན་པ་རེད། ཚ་མས་ཕྱུག་སྐྲོབ་གླ་ནས་དགོངས་པ་ཞུས་པ་དེ་ནི་ཚ་མའི་རང་དབང་རེད། ཕྱུག་འགྲོ་མཁན་དེ་ནི་ཕྱུག་རང་ཡིན་པས་བསམ་སྟོའི་ནང་གང་ཡང་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད། སྤྲེག་འཛུགས་ཀྱིས་གནོན་ཤུགས་སྤྱད་ནས་ཕྱིར་འབྱད་བྱས་པ་གང་ཡང་མ་རེད། གཅིག་བྱས་ན་བོད་ཕྱག་ཁྱིམ་སྡེ་དང་སྐྲོབ་གླ་ཁ་ཤས་བོད་མིའི་སྤྲེག་འཛུགས་ཀྱི་ཐད་ཀའི་འཛིན་སྐྱོང་འོག་ལ་ཡོད་པར་སོང་ཁོ་རང་ཚོས་བཟོས་པ་རེད་ཅེས་བཀའ་གནང་མདོག་ཁ་པོ་རེད། བོད་ཕྱག་ཁྱིམ་སྡེ་དང་། མ་སུ་རི་བོད་ཁྱིམ། རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་འཛིན་སྐྱོང་གནང་བའི་བོད་སྐྲོབ་འཛིན་ཚོགས་ཀྱི་སྐྲོབ་གླ་ཁྲག་ཚང་མས་ཡིག་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་བཟོས་ཡོད། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་གྱི་ཕྱག་ང་ཚའི་སྐྲོབ་གླ་ནས་ད་ལྟ་བར་དུ་ཕྱིར་འབྱད་བྱས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ཅེས་གསལ་པོ་བཟོས་ཡོད། དེ་དག་ཚང་མ་རྣམ་པ་ཚོས་གཟིགས་ཀྱི་ཡིན་ན་ཕྱི་དྲིལ་ལས་ཁྲངས་དང་། ཆོས་རིག་ལས་ཁྲངས་ནས་གནས་ཚུལ་བའེན་པའི་གསལ་བཤད་ཀྱི་དེབ་དེ་འདྲ་བཏེག་ཡོད་ཀྱང་དེང་སྐབས་གཅིག་བྱས་ན་དགོན་པོ་ཚགས་ཡོད་ངེས་པས་ཐུགས་སྣང་བྱང་མེད་ངེས་དེ་ཚོའི་ནང་ཡི་གེ་ཁྲ་ལེམ་མེར་གསལ་ཡོད་པས་ངེས་པར་དུ་གཟིགས་རོགས།

དེ་བཞིན་ཆོས་སྐར་ཁག་ལ་གཏེར་རྒྱུན་འབྱེད་ཀྱི་འདྲུག་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། དཔེ་མཚོན་གསལ་པོ་ཞུས་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལ་བོད་ནས་ཕྱུག་ལོ་གཞོན་བཅུ་དྲུག་རྣ་རམ་ས་ལར་འབྱོར་བ་རེད། ཕྱུག་དེ་ཚོ་ཚང་མས་ང་ཚོ་དོལ་

རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡིན། ང་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་འཛོག་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དགོན་པར་འགྲོ་དགོས་ཡོད། ཕ་མས་བཞག་ན་འཁྱག་གི་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་བྱུང་ཞེས་སྨོས་ལ་ཞུ་གཏུགས་བྱས་པ་རེད། དེ་ལ་ཐག་གཅོད་གང་འདྲ་བྱས་ཡོད་དམ་དགོངས་པ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་རེད་ལ། གཅིག་བྱས་ན་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པས་རྒྱུ་མཚན་སྟོན་རྒྱུ་མེད་པར་བརྟེན་དེའི་སྐོར་དང་ངོས་སུ་མིང་སྟོས་ནས་བརྗོད་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ཡིན་ནའང་བོད་གཞུང་གིས་ཚོས་སྐར་ཁག་ནང་གཏོང་གི་མི་འདུག་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཚོས་སྐར་ཁག་ལ་བཏང་ཐུབ་ཡོད་མ་རེད། བདེན་པ་རེད། གཏོང་མ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༦ ལོར་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་དགའ་ལྡན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། ཤར་བྱང་ཚོས་རྗེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་གདན་ས་གླ་ཚང་ཁག་གི་མཁན་པོ་ལས་སྟེ་དང་། སྐུ་ཚབ་བཅས་འདུས་པའི་དགེ་ལྡན་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཐོག་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་ཚོས་སྟེ་སྤྱི་ལ་ཁྲབ་པའི་བཅའ་ཡིག་ཚེན་མོའི་ལེའུ་བཞི་པ། ཟླང་དོར་སྤྱིག་གཞི་དོན་ཚན་བཅུ་གཉིས་པའི་ནང་གསེས་བདུན་པའི་ནང་ལ། གདན་སའི་ནང་ལ་འཕྲལ་མཁན་ཡིན་ན་གསར་ཞུགས་པ་རྣམས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མཚམས་འཛོག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་དགེ་ལྡགས་པས་གཏན་ལ་ཕབས་པའི་སྤྱིག་གཞི་ཞིག་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་མའི་ཚེ་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཡོད་ན། དེ་ལ་བོད་གཞུང་ནས་བཀའ་བཏང་ནས་ཁོ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་རེད། འདྲུག་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་ནམ་ཡང་ཞུ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། སྤྱིག་འདྲུགས་རེ་ལ་སྤྱིག་ཁྲིམས་རེ་ཡོད་པ་དང་། ཆ་ཤེན་རེ་བཞག་གི་རེད། དེ་ལ་བརྩི་བཀུར་ཞུས་པ་རེད། ཚོས་བརྒྱུད་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་མ་རེད་ལ། དེ་འདྲ་བཞག་པ་བྱུང་ཡོད་མ་རེད།

དཔྱ་བར་དུ་ཚོས་བརྒྱུད་དེ་ལ་འགྲོ་དུས་ཁྲོད་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་ཀྱི་ཡོད་དམ་

ཞེས་སྐུ་གཅིག་ལ་སྐད་ཆ་དྲིས་པ་བྱུང་མེད། དབྱེ་འབྱེད་གང་ཡང་བྱས་ཡོད་མ་རེད། ཡིན་ནའང་བོད་གཞུང་གིས་དགོངས་པ་ཆེ་བཞེས་གནང་ནས་དག་ལུགས་པའི་དགོན་པའི་ནང་ལ་ཁྱེད་རང་ཚོ་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག ཐུས་ཙང་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མ་ཡོ་གཞོན་རེད། སྤྱོད་གླ་ལ་འགྲོ་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་། གོ་སྐབས་ཡོད་པས་གཞུང་གིས་གཏོང་གི་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ནས་སྤྱོད་ཚགས་པ་རེད། ཉིན་གྲངས་མང་པོ་སྟེ་ལེན་ཁང་ལ་བསྡད་རྗེས་ཁག་ཅིག་སུ་ངར་ཕྱིན་པ་དང་། ཁ་ཤས་ཤེས་རབ་དག་འ་ཚལ་གྱིང་ལ་ཕྱིན་པ་རེད།

ཡིན་ནའང་བློ་ཕམ་པར་མི་དེ་ཚོའི་ཐུགས་རྒྱུན་རིང་པོ་བསྡད་མ་སོང་། མཐའ་མ་ཁོང་ཚོས་སྟེ་ལེན་ཁང་ལ་སྐན་ཞུ་གཅིག་ཕུལ་ཡོད་པ་དེའི་ནང་། ཁོ་ཚོ་གལ་སྲིད་ཆོས་སྐར་ཁག་གི་ནང་ལ་འགྲོ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་བོད་ལ་ཕྱིར་ལོག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན། ལམ་གྲོན་གནང་རོགས་གནང་ཞེས་ཞུས་འདུག དེ་ཡང་འགྲིག་གི་རེད་ཅེས་བཀའ་གནང་བ་རེད། བོད་ནས་ཚུར་སྐྱབས་པ་དང་ཕར་ལོག་གི་ཡོད་ན་དཔྱ་བར་དུ་སྤྲིག་འཛུགས་ནས་སྐུ་གཅིག་ལ་དགག་པ་རྒྱབ་ཀྱི་མེད་པས་འགྲིག་གི་རེད། ལམ་གྲོན་ཞུ་ཡི་ཡིན་ན་གནང་གི་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༧ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་བཀའ་ཤག་གིས་བཀོད་བྱབ་གཅིག་གནང་ཡོད། རྒྱུ་མཚན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དག་ལུགས་ཀྱི་དགོན་པ་ཁག་གི་ནང་ལ་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡིན་ན་འཛུག་དགོས་ཞེས་ངོས་སྤྲོར་གནང་རྒྱུ་མཚམས་འཛོག་བྱས་ཡོད་པས་དུས་དེ་ནས་བོད་གཞུང་གིས་དེ་རིགས་ལ་ངོས་སྤྲོར་གནང་མེད། དེ་བདེན་པ་རེད། དེ་ནི་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་བཙུ་སྐངས་བྱས་ནས་བཤད་པ་མ་རེད། ངས་གོང་དུ་སྐན་སེང་ཞུས་པའི་གྲོས་ཚོད་དང་ཡིག་ཆ་དེའི་དགོངས་དོན་འོག་བཏང་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་བ་རེད། སྤྱོད་གླ་དང་ཚོས་སྐར་

ནང་ལ་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་འདུག བཀྲངས་གི་མི་འདུག ཕྱེར་འབྱད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ ཟེར་བ་དེ་དག་ལ་གཞི་རྩ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེའི་ཐོག་ལ་གནས་ཚུལ་གཞན་གཅིག་ནི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་དང་། ནང་ མི་བྱ་ཕྱག རྗེས་འབྲང་བ་ཚོར་གཞུང་ནས་ཕྱི་བརྒྱོད་ལག་འཁྱེར་ལ་རྒྱབ་གཉེར་ སྤྲོད་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། རྩ་བ་ཉིད་ནས་བདེན་པ་མ་རེད། ངས་མིང་ གསལ་ཡོ་ཞུས་པ་ཡིན་ན། སྐབས་དེའི་ལྟ་མི་སྣང་སྐྱོབ་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་ཡིན་ཟེར་ མཁན་གྱགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་མིང་འབོད་ཀྱི་ཡོད་རེད་ལ། དགེ་བཤེས་འཆི་ མེད་ཚེ་རིང་ཞེས་ཀྱང་འབོད་ཀྱི་ཡོད། ཁོའི་ཕྱི་བསྐྱོད་ལག་དེབ་སེར་ཡོ་ (IC) དུས་ ཚོད་རྩོགས་ནས་ཞུ་གཏུགས་བྱས་པར་རྒྱབ་གཉེར་གནང་བ་རེད་ལ། ཕྱི་བསྐྱོད་ ལག་དེབ་སེར་ཡོ་ཐོབ་པ་རེད། ད་ལྟ་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཡོད་རེད། དེ་དང་དེ་འདྲ་བ་དང་ལྟ་ བྱང་ཨ་རིའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་དགེ་ལྡན་སྐན་རྒྱུད་ཀྱི་དམངས་ཁྲིད་ཁ་བརྡའི་ནང་ལ་ བཤད་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཚོ་ཨ་རི་ཟེར་འདྲ་བྱས་ནས་སྟེབས་པ་རེད་དམ། ལག་ འཁྱེར་ཀ་རིའི་ཐོག་ནས་ཕྱིན་པ་རེད་དམ། ཁོ་རང་ཚོས། ང་ཚོར་སྐྱབས་བཅོལ་ ཐོབ་བྱུང་། ཞེས་དང་། སྐྱབས་བཅོལ་དེ་ཡང་དོལ་རྒྱལ་གྱི་གནས་ཚུལ་བཤད་ནས་ ཨ་རིར་སྐྱབས་བཅོལ་ཐོབ་བྱུང། ཞེས་བཤད་ཡོད། ལག་འཁྱེར་ཐོག་ནས་དབྱེ་ འབྱེད་མེད་པ་གསལ་ཡོ་ཞེ་དྲག་རེད། ལྷག་པར་དུ་དེའི་མཚོན་གཅིག་ཞུས་པ་ཡིན་ ན་ལྟ་མི་སྣང་སྐྱོབ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་རྩར་པ་འཛམ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བཟའ་ རྩ་ཡོ་ཁ་ཤས་ཀྱི་རྗེས་སུ་ཁོ་རང་མཉམ་དུ་ནང་མི་རྩ་བསྒྲིལ་ཕྱིན་པ་རེད། IC བོད་ གཞུང་ནས་རྒྱབ་གཉེར་བྱས་པ་རེད། སྤྲད་མཁན་རྒྱ་གར་གཞུང་རེད། དེ་ཚོའི་ གྲས་གཞི་རྩ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་སྐྱོན་འཇུག་བྱས་པ་རེད། གཅིག་བྱས་ན་མང་ཡོ་ བཤད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་ཡོད་གཞུང་ངོས་ནས་ལན་རྒྱག་གི་མི་འདུག་བསམ་པ་དང་

གསུངས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དཀྱུ་བར་དུ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་དང་། གཞི་རྩ་མེད་པ་དེ་དག་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ན་ལན་ཏཱ་ག་བརྒྱབ་ཡོད། དོ་སྣང་མེད་པ་ཡིན་ན་དཀྱིལ་ལ་ལྷགས་ཀྱི་རེད། བྱས་ཙང་དེ་རིང་ངས་ཀོ་སྐབས་ཞུ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཅོ་ཙེ་ནི་བརྒྱད་ལམ་འདི་དོ་སྣང་ཆེན་ཙོས་བལྟཡི་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དེ་རིང་གི་གྲོས་ཆོད་གྲོས་འཚར་འདིའི་ཐོག་ལ་མི་མང་ཙོ་ཞེག་གིས་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོ་རང་ཚོའི་ངོས་ནས་ད་ལྟ་མ་ཉལ་བར་བལྟཡི་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམ་ཀྱི་འདུག བྱས་ཙང་ངས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་བཤད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་ཙོ་མཐོང་སོང་།

ཕྱོགས་མཚུངས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྨན་བཅོས་བལྟ་སྐྱོང་ཐོག་ལ་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་འདུག མཐུན་འགྱུར་སྤྱར་གྱི་མི་འདུག་ཟེར་གྱི་ཡོད་རེད། མི་དེ་འདྲ་བྱས་པ་དང་། གང་ཟག་དེ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གྱི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཕྲོད་བསྟེན་ལས་ཁུངས་ནས་སྨན་བཅོས་ཐོབ་ཐང་སྤྲད་མི་འདུག་ཅེས་བསྟན་པ་ཡིན་ན་ཏན་ཏན་ང་ཚོས་ཞིབ་འཇུག་ཞུ་ཆོག་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དཔྱ་བར་དུ་དེ་འདྲ་གཅིག་ཀྱང་བྱས་ཏེ་མེད་གཅིག་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དང་ཕྱོགས་མཚུངས་ལས་བྱེད་ནས་ཕྱི་ཤ་འབྱད་བཏང་སོང་ཟེར་གྱི་ཡོད། ལས་བྱེད་ནང་ནས་སུ་ཕྱི་ཤ་འབྱད་བྱས་པ་མེང་གཅིག་ང་ཚོར་སྤྲད་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོས་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཕྱི་ཤ་འབྱད་བྱས་འདུག་བལྟཆོག་གི་རེད།

ལས་བྱེད་ཕྱི་ཤ་འབྱད་གཏོང་རྒྱུའི་དབང་ཆ་དེ་ཅི་འཛིན་སྐྱོང་བ་གཅའ་ཤག་གཅིག་པུར་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་མ་རེད། བཅའ་ཁྲིམས་དགོངས་དོན་འོག་རང་དབང་ཅན་གྱི་སྡེ་ཚན་གཅིག་ཡོད་པ་དེར་སྦྲིག་དང་ཁྲིམས་ཡོད། ཚ་རྒྱན་གཅིག་གི་འོག་ནས་ཕྱི་ཤ་འབྱད་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ལ། ལས་བྱེད་པ་གཅིག་གིས་ཉེས་འཛིན་བྱས་ཡོད་ན་དེ་ལ་ཁིད་འཇུག་ཚོགས་འདུ་ཚོགས་པའི་གྲུབ་དོན་ལ་གཞིགས་ནས་ཉེས་པ་དང་ལག་བསྟར་གནང་གི་རེད། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་རེད་ཅེས་ལས་བྱེད་

སུ་ཕྱིར་འབྱད་བྱས་ཡོད་དམ། དཔལ་ལྡན་ཆ་ལ་བཙན་བྱོལ་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་དུག་བརྒྱ་ཙམ་ཙམ་ཡོད་པ་སུ་གཅིག་ལ་དོ་ཧོག་བཏང་བའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་མེད། ལས་བྱེད་ནང་ལ་དོ་ལ་རྒྱལ་ཡུམ་བསྟེན་མཁན་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་གསལ་ལ་ཡོ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གལ་སྲིད་དེ་འདྲ་ཕྱིར་འབྱད་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། ལོ་ལྟར་ལས་བྱེད་གསར་པ་བསྡུ་ཡི་ཡོད་པས་ལས་བྱེད་གསར་བསྡུའི་ཚ་རྒྱན་ནང་ལ་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡིན་ན་བོད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་ནང་འཛུལ་ཆོག་གི་མ་རེད་ཅེས་ཚ་རྒྱན་འགོད་མ་འོས་པ་གང་ཡང་མཐོང་གི་མེད་ཀྱང་བཀོད་ཡོད་མ་རེད། བཀོད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མཐོང་གི་མི་འདུག བོད་མི་ཞིག་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲིག་འཛུགས་གཅིག་གི་ནང་ལ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སྤོ་ཕྱོ་ནས་བཞག་ཡོད་པས་འཛུལ་མ་ཡོད་རེད། ལྷག་པར་དུ་དེ་ལས་སྔོངས་ཚ་གལ་ཆེ་བ་དང་གོ་སྐབས་ཡོད་མ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཀྱི་འོས་ཚོས་སྒྲིག་གཞིའི་ནང་ལ་དེ་འདྲ་ཡོད་དམ། སྤྱི་འཐུས་ཚགས་པར་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡིན་ན་ཚ་རྒྱན་མ་ཚང་བའི་གནས་སྐངས་ཡོད་དམ། ཡོད་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཁྱིམས་བཟོ་མཁན་སྔོངས་ཚ་འདི་རེད། བཟོ་མ་ཤེས་པ་གང་ཡང་མ་རེད། སྐར་ངོས་ནས་བསམ་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་དལ་ལྡན་བྱུང་དུ་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་ཚ་རྒྱན་གང་ཡང་བཏང་ཡོད་མ་རེད། སྤྱི་འཐུས་ནང་བཞེངས་མཁན་བོད་པ་གཅིག་ཡིན་ན། ཚ་རྒྱན་ཚང་བ་ཡིན་ན་སྤྱི་འཐུས་ཞབས་སྟེགས་ཐོག་ལ་ཤེའབས་ཆོག་གི་རེད། སུ་གཅིག་གིས་འགོག་མཁན་ཡོད་མ་རེད། རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་འོས་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་ན་ཤེའབས་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། སྔོངས་ཚ་འདིའི་སྐང་ལ་ཤེའབས་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། བྱས་ཙང་དུ་ལྟ་བར་དུ་གཞུང་ཕྱོགས་ངོས་ནས་དབྱེ་འབྱེད་དང་། མ་དྲང་བ་བྱས་པའི་གནས་སྐངས་མེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དེ་བཞིན་ས་ཁང་དང་། གཞིས་ཆགས་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་དབྱེ་འབྱེད་ཡོད་པ་དང་། ཐོབ་ཐང་སྤྲད་ཀྱི་མེད་པའི་གནས་སྟངས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། གོང་དུ་བཀྲན་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ས་གནས་ས་ཐོག་གི་གནས་བབ་གསལ་པོ་མཁྱེན་པའི་ཐོག་ནས་ཞེ་དྲག་གསལ་པོ་བཀའ་གནང་སོང་། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་དགེ་ལྡན་ཀྱི་གདན་ས་ཁག་གི་ནང་ལ་ཚུ་ལ་ཤེང་བཀྲམས་པའི་ལས་རིམ་གཅིག་བྱུང་བ་རེད། འདུ་ལ་བ་དང་མཐུན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་དགོངས་པ་དང་མཐུན་པའི་ཐོག་ནས་ཁ་དང་ཁ་སྤྱི་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་པ་རེད། སྤ་གཅིག་གིས་ཕྱེར་འབྱད་བྱས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་མེད། སོ་སོས་ང་སྤྲིག་འཛུགས་འདིའི་ནང་བསྡད་ཀྱི་མིན། དེའི་ནང་བསྡད་ཀྱི་ཡིན་ཞེས་གདམ་ག་བྱས་པ་རེད། གོང་དུ་བཀའ་གནང་སོང་། བདེན་པ་རེད་དན་ཀྱི་འདུག མི་ཤུང་བ་ལ་ཐོབ་ཐང་ཆེ་བ་བློངས་ནས་བསྡད་ཡོད་རེད། དཔལ་མོན་རྒྱར་ཤར་དགའ་ལྡན་ཞར་བ་གཅིག་དང་། སྤྲལ་ཀོབ་ལ་སེ་ར་སྒོམ་ར་ཁང་ཚན་ཞར་བ་གཅིག་ཡོད། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཥ་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་ལ་གཟེགས་ནས་བོད་མི་བཙན་བྱོལ་བར་ས་ཁང་གནང་བ་དེ་ཡོངས་སུ་སྤྱད་ནས་བསྡད་ཡོད། ས་ཆ་འདིའི་སྟང་ནས་རྒྱགས་ཞེས་དཔལ་བར་དུ་སྤྲིག་འཛུགས་ངོས་ནས་སུ་གཅིག་ལ་ཡང་བཤད་མྱོང་མེད། སོ་སོས་དང་དུ་ཚང་ནས་འགྲོ་མཁན་ཡིན་པས་སོ་སོའི་རང་དབང་རེད། དེ་ལ་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱ་ལས་སུ་གཅིག་གིས་བཀག་འགོག་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ནི་ནང་སྲིད་ལས་ཁྲིད་ཀྱི་ལས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་བོད་མིའི་ས་གནས་འགོ་འཛིན། བདེ་དོན་ཚང་མ་འཛོམས་པ་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་བཀོད་ཁྲབ་གསལ་པོ་བྱས་ནས་གནང་ཡོད་རེད། སྤྱི་འདུ་སྤྱི་མཚུངས་ཀྱིས་ཐོབ་ཐང་ཞུ་མཁན་ཡོད་ན་དེ་ལ་གནང་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་གསུངས་ཡོད་རེད། ལ་དྭ་ལྷ་བར་དུ་བཀོད་ཁྲབ་ཀྱང་དེ་ལྷར་རེད། དེའི་ཐོག་ལ་དབྱེ་འབྱེད་ཡོད་པ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མཐོང་གི་མེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཉེ་ཚར་ངས་གོང་དུ་ཞུས་པའི་ནུབ་ཕྱོགས་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་ཞེས་པའི་དུ་རྒྱལ་ཁོག་ལ་ཉེ་ཚར་མོན་སྐོར་ཁྲི་བྱང་ཐུབ་ཀྱི་ཆོས་མངོད་ལགས་སུ་ཉེས་བརྟུང་བཏང་སྐོར་གྱི་གནས་ཚུལ་པར་དང་བཅས་པ་བཏོུན་ནས་དེ་ནི་༡སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་། བོད་གཞུང་གི་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་བཟོས་པ་རེད་ཅེས་བརྗོད་འདུག དེ་དངོས་གནས་ཡིན་ན་ང་རང་ཆོ་ཚང་མ་རྒྱ་གར་རང་དབང་ལུང་པ་དང་། ཁྱམས་ཡོད་པའི་ལུང་པའི་ནང་བསྡད་ཡོད། ས་གནས་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་ཀྱི་ཁྱམས་ལ་སྣན་སེང་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ས་གནས་ཀྱི་སྐོར་སྤུང་བ་དང་། ཁྱམས་ཀྱི་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་སུ་ལ་ཡང་སྣན་སེང་ཞུས་མེད། ཡིན་ནའང་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱི་ཁྲབ་ཁོངས་ལ་ཡོད་པའི་མི་གཅིག་ལ་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་ཡིན་དུས་མོན་སྐྱོ་ས་གནས་འགོ་འཛིན་གྱིས་སྐོར་སྤུང་བ་ (Police) ལ་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཞིག་གོ་རྒྱུ་འདུག་ལ། དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་འདུག དྲ་རྒྱལ་ནང་ཁོན་འདུག དེ་ངེས་པར་དུ་ཞིབ་འཇུག་མཛིལ་ཕྱིན་པ་གནང་རོགས་ཞེས་ཞུས་ཡོད། མཐའ་མ་ས་གནས་ Police གཞིས་འགོ་དང་། སྤྱི་མི། ཤར་དགའ་ལྡན་གྱི་མི་དེ་ཚོ་ཡང་བསྒོང་བ་རེད། ཆོས་མངོད་ལགས་ཁོ་རང་ཡང་ཝེབས་རོགས་ཞེས་ཞུས་ཡོད་ཀྱང་བགེགས་སོང་ཡིན། བཅར་མི་དགོས་པ་ཞེས་ཞུས་འདུག ཤར་དགའ་ལྡན་གྱི་མི་དེ་ཚོས་གཅེས་པར་བཤད་ཡོད་རེད་དམ་ཟེར་ན། དེའི་ཐོག་ལ་ང་ཚོས་གང་ཡང་ཞུ་ཡི་མེན། ཞུ་འདོད་མེ་འདུག བདེ་འཇགས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་ཞེས་སྐད་ཆ་སྐན་པོ་ཞིག་བཤད་ནས་ཡིག་ཐོག་ནས་ཞིབ་འཇུག་མི་དགོས་པ་ཞེས་ཞུས་ཡོད་འདུག Police ལ་ཡིག་ཐོག་ལ་ཕྱལ་འདུག ངས་དེ་ཚོ་ཚང་མ་མཉེན་པ་གནང་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཤ་སྟག་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་བོད་གཞུང་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་མི་བཏང་ནས་ཉེས་རྟུང་བཏང་ཡོད་ན་དེས་པར་དུ་ས་གནས་ Police ལ་ཞུ་དགོས་པ་རེད། ཞུ་མི་ཕོད་པ་ག་རེ་བྱས་པ་རེད་དམ། དེའི་རྒྱབ་ལྗོངས་ལ་ག་རེ་ཡོད་དམ། དེ་ལ་སྒྲོ་མང་ཏོ་ཡོད་རེད། བྱས་ཙང་དེ་ཚོའི་

སྐོར་ཚང་མས་མཉེན་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་དགེ་འདུག གཞུང་ཕྱོགས་ནས་གང་ནས་བདེ་བར་བཀོད་པ་དེ་ངས་དེ་རིང་གསལ་པོ་བྱས་ནས་གང་དུན་པ་ཞུས་པ་ཡིན།

དེའི་ཐོག་ནས་ཡོ་གཞོན་པ་མང་པོ་ཞིག་ལ་དངོས་གནས་ཡོག་རྐོགས་དང་། འཁྲིལ་བཤད་གསལ་པོ་བྱུང་མེད་པ་ཡིན་ན་དེ་རིང་བརྒྱད་ལམ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཚང་མས་ཐུགས་སྣང་གནང་རོགས་ཞེས་ཞུ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག བར་ལམ་ཕྱི་ཚེ་ ༡༩༥༠ ཙོ་གྲངས་དང་། ཀ༠༠༠ ཡས་མས་བར་དུ་གོང་དུ་ཞུས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་དག་རེད། མེ་ལ་རྟེགས་ར་བསྐུལ་ན་ཨེ་དགས། ཅེས་རྟུང་བཏང་ན་ཨེ་དགས། མཚན་ཉིད་དགེ་བཤེས་ལགས་དང་དགེ་ཕྲུག་གཉིས་བསད་པ་རེད། དེ་འདའི་འཇིགས་སྐུལ་རིང་ལྷགས་པའི་དུག་སྤྱིད་ཀྱི་ལས་ཀ་དེ་འདྲ་བྱས་པ་རེད། བར་ལམ་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་སྐངས་ཐད་ཀྱན་ཀྱན་འགྱུར་བ་ཕྱིན་ཡོད། ཐབས་མཁས་ཡོའི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ཤར་བྱེད་ནའང་ཆུ་གར་ཁྲིམས་ཀྱི་ལྷང་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་གནས་ཐུབ་པ་དང་། བསྡད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་གཅིག་མཐོང་གི་ཡོད་མ་རེད། བར་ལམ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དྲ་རྒྱ་དང་བརྒྱུད་ལམ་བེད་སྤྱོད་ཡོག་པར་བཀྲ་ནས་དེབ་གཙོད་འབྱོར་གྱི་འདུག་གམ། གོང་དུ་བཀའ་གནང་སོང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད། བརྒྱུད་ལམ་ཁག་གི་ནང་གར་བཞད་ཀྱི་འདུག་གམ། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་འཁྱོག་བཞད་དང་། ལོག་བཞད་བརྒྱབ་ནས་ཤ་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་དེ་ཡང་སྤྲིད་རྫུན་མ་རེད། ཁྱ་ལའི་བློ་མ་རྫུན་མ་རེད་ཅེས་ <<False Dalai Lama>> ཞེས་པའི་དེབ་བཀོད་ཡོད།

དོ་ལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པས་དམངས་འཁྲིད་ཁ་བརྡའི་ནང་བཞད་དོན། ཤ་རྒྱལ་བ་རིན་ཆེས་ཁ་སྟོན་རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ལ་བཀའ་དེ་འབྲ་གནང་འདུག རྒྱ་གར་གཞུང་དང་ཨ་རི་གཞུང་ནས་ཤ་རྒྱལ་བ་རིན་ཆེའི་སྐུ་ཕྱའི་ཐོག་ལ་དོ་ལ་

རྒྱལ་ཚོགས་པས་ཉེན་ཁ་ཡོད་པའི་སྐོར་སྐན་སེང་ཞུ་མཁན་བྱང་སོང་ཞེས་བཀའ་གནང་འདུག རྩུན་མ་རེད། ང་ཚོས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཉེན་ཁ་བྱེད་ཀྱི་མེད། ལྷྱལ་བ་རིན་ཐང་ཆེའི་སྐུ་ཕྲུའི་ཐོག་ལ་ཉེན་ཁ་བཟོ་མཁན་ང་ཚོ་མིན། རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་དེ་བས་ཀྱང་གསུང་གི་མ་རེད། ཨ་རི་ལ་ངས་ཤེས་ཀྱི་རེད། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་ཨ་རི་ཡོད་པའི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་མང་�པོར་སྐྱབས་བཅོལ་ཐོག་ཡོད་པ་དེ་དག་གང་འདྲ་བྱས་ནས་ཐོག་པ་རེད་དམ། ཅེས་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་བཤད་པ་མ་ཟད། ཁྲངས་སྐྱེལ་རྒྱ་དང་། མི་ཚང་མས་ཡིད་ཆེས་སྟེབས་རྒྱའི་ཆེད་དུ་འཁྱོག་བཤད་བྱས་ནས། ཕོ་བྲང་ལ་ཉེ་ཆར་ལྟགས་རི་གཅིག་བརྒྱབ་སོང་། དེ་ནི་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་བརྒྱབ་པ་མ་རེད། དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་རྗེ་རྡེ་གདན་ལ་འབབ་རྩས་འགས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྒྱབ་པ་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་འདུག རྣམ་པ་ཚོ་ཚང་མས་མཉེན་གྱི་རེད། བཞུགས་སྐར་ཕོ་བྲང་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་རེད་དམ། ཕྱི་ལོ་ ༡༨༦༠ ནས་ ༡༨༦༢ བར་དུ་ཕོ་བྲང་རྩིང་པའི་ནང་ལ་བཞུགས་པ་རེད། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་བྲང་ལ་སྤོས་པའི་རྩེ་མ་རྩིང་པ་དེ་རྩིང་པ་ཆགས་ཡོད་རེད། མར་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་ལ་སྤོས་པའི་རྩེ་མ་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སྤྱང་སྐྱིབ་གང་འདྲ་ཕུལ་ཡོད་རེད་དམ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་མཚན་ཉིད་རྐན་ལགས་བཀྲོངས་པའི་རྩེ་མ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ཞིབ་འདྲུག་གནང་བ་རེད། ལྷྱལ་བ་རིན་ཐང་ཆེའི་སྐུ་ཕྲུའི་ཆེད་དུ་རྒྱ་གར་གཞུང་གིས་ recommendation ཞེ་རྩིག་པ་མཐོ་ཚད་ཕེ་ཀེ་ (feet) དྲུག་དང་། དེའི་སྐང་ལ་སྟྱགས་དྲ་ feet བཞི་བརྒྱབ་ནས་མཐོ་ཚད་ feet བཅུ་དང་བཅུ་གཉིས་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་སྤྱང་སྐྱིབ་ཀྱི་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་ཚོས་གསུངས་ཡོད།

དེ་ཡང་དོལ་རྒྱལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་བྱང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཞིབ་འདྲུག་གནང་བ་དང་། ལྟགས་རི་བརྒྱབ་པ་རེད། མཐའ་མ་རྩིག་པ་དེ་ཙམ་མཐོ་ཡོ་དེ་ཞི་གཅིག་

ནས་ཕྱག་བྱོན་ཆེན་པོ་རེད་ལ། གཉིས་ནས་༢སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་དུས་རྒྱུན་གྱི་དགོངས་པའི་ཐུགས་གཅིས་དང་། དགོངས་པའི་ནང་ལ་མེད་པ་ཡིན་དུས། ང་ཚོས་སྐུ་མཉེན་ཞེས་ཟུ་བ་འཐེན་ནས་རྩེག་པ་དེ་ཙམ་མཐོ་པོ་མ་རྒྱབ་ན་འགྲིག་པ་འདུག རྩེག་པ་ཕི་ཀེ་ (feet) བཞི་བརྒྱབ་ནས་དེའི་ཐོག་ལྷག་པ་དེ་བཟོས་ན་འགྲིག་པ་འདུག་ཅེས་ཟུ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་རེད། མཐའ་མ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་མཁན་ཀྱི་ཚན་པ་དང་། སྐུང་སྐྲོའི་ཀྱི་འགན་ཡོད་མཁན་ཆོས་འགན་འཁྲུར་མི་ཐུབ་པར་བརྟེན་དབུས་ཀྱི་ནང་སྤེད་ལས་ཁྲིད་བར་དུ་བཀའ་འབྱོལ་ཟུ་དགོས་བྱུང་ཡོད། དེ་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་བརྒྱབ་པའི་ལྷག་ད་དེ་རེད། རྣམ་པ་ཚང་མ་ཉེ་ཆར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་ཕེབས་ཡོད་པས་ཐུགས་སྐང་བྱུང་ཡོད་དེས་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ནང་ལྷག་ད་དེའི་སྐབས་ལ་ཟེ་མ་ར་མགོ་ (barb wire) བསྐོར་བ་རེད། ང་རང་ཚོའི་སྤྱིག་འཇུག་ངོས་ནས་བསྐོར་བ་ལས་རུ་གར་གཞུང་ལ་གང་ཡང་ཞུས་ཡོད་མ་རེད། ཆུང་ཚག་ང་རང་ཚོས་ཐུབ་པ་དེ་ཚོའི་གས་ང་རང་ཚོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་རེད་མ་གཏོགས་དོལ་རུལ་ཚོགས་པས་དམངས་ཁྲིད་ཁ་བརྡའི་ནང་ལ་ཞེ་དྲག་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་མདོག་མདོག་གིས་བཤད་པ་དེ་དག་གཞི་རྩ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་རེད། ངས་གསལ་པོ་བྱས་ནས་ཞུ་འདོད་བྱུང་། ལྷག་པར་དུ་༢རུལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་གསུང་གི་ཡོད་དུས་གསལ་པོ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཁྱོན་ནས་ཡག་པོ་ཡོད་མ་རེད། རུ་གར་གཞུང་དང་། སྨྱིན་བཏང་རུལ་ཁབ་ཚང་མས་གལ་ཆེའི་མི་སྣ་སུ་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་སྐྱོབ་ཚ་ནས་ཉེན་ཁ་ག་རེ་ཡོད་མེད་དུས་ནས་དུས་སུ་བསྐྱར་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། གཟེགས་ཀྱི་རེད། རུ་གར་གཞུང་གིས་༢སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྲེའི་ཐོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཤོས་དེ་དོལ་རུལ་ཚོགས་པའི་ཐོག་ནས་འདུག་ཅེས་ཡིག་ཐོག་ནས་བཀའ་གནང་བ་རེད། རུ་གར་ནང་ས་ཁུལ་ག་བར་ཆེབས་སྐྱེར་བསྐྱབས་ནའང་རུ་གར་གཞུང་གི་བརྡ་

ཐོ་འགམ། ཡིག་ཚའི་ནང་གསལ་པོ་ཡོད་པ་རེད། ༼སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་ནང་བཞུགས་གདན་འཇགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཚ་ནས་དང། རྟ་བའི་༼སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱ་གར་པར་ཆེའམ་སྦྱུར་བསྒྱུར་ནའང་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོས་སྐུ་ཕྱེའི་ཐོག་ཐྱག་འགན་བཞེས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་རྒྱ་གར་ནང་ལ་བཞུགས་གདན་འཇགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཚ་ནས་རྒྱ་གར་གཞུང་ནས་སྤྱང་སྐྱོབ་གཅེས་ཡོད་པ་དང་། གང་འདྲ་གནང་གི་ཡོད་པ། ཉེན་ཁ་གང་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་སོགས་གོ་བསྟུར་གནང་གི་ཡོད། ཕྱོགས་མཚུངས་ཨ་རི་གཞུང་ནས་ཀྱང་༼རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྱེའི་ཐོག་ལ་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པ་ནས་ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་གསལ་པོ་བཟོས་ཡོད།

དེ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་དོ་བདག་བཞད་མཁན་ཁོ་པ་ད་ལོ་མི་ནོ་ཀ་(Minnesota) དགུང་གསར་ཚོས་གཅིག་གི་མཇད་སྒོའི་སྐབས་སུ་ས་གནས་དེ་ནས་མི་ནི་ནོ་ཀ་ (Minnesota) ལ་ཕྱིན་ཡོད། གསལ་པོ་ཞུས་ན་ངཚོས་ཤེས་ཡོད་མ་རེད། ཨ་རིའི་གསང་བའི་ལས་བྱེད་ཀྱིས་མི་དེ་འདྲ་ཞིག་ས་གནས་དེ་ལ་སྒྲིབས་ནས་༼སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་གདན་འཇགས་སའི་མགྲོན་ཁང་གི་འོག་ལ་སྒྲུམ་འཐིར་བཞག་སའི་གནས་བབ་རྟོད་གཅོད་བྱས་པ་ཤེས་ཀྱི་འདུག ག་རེ་བྱས་ནས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་རེད་དམ་ཟེར་ན། དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ཉེན་ཁ་ཡོད་པ་དེ་གཟེགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་ཁོང་ཚོས་༼སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་ཕྱེའི་ཐོག་ལ་ཉེན་ཁ་མེད་ཅེས་པའི་འཆྱོག་བཤད་མགོ་བསྐོར་གཏོང་བའི་སྐད་ཆ་དེ་ནི་བདེན་པ་མ་རེད། ཨ་རིའི་གཞུང་ནས་ཡོད་རེད་གསུངས་པ་མ་ཟད་ཆ་ཚང་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་རེད་ཅེས་ཞུ་འདོད་བྱུང།

དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོས་དད་རང་དབང་སྐོར་ལ་རེད། གཅིག་བསྟུས་དབང་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཞལ་ཕྱོགས་གསུངས་ཀྱི་འདུག དེ་འདྲ་མང་པོ་ཁོ་ཚོས་བཤད་

ཀྱི་ཡོད་རེད་ཀྱང་ཚང་མར་ངས་འགྲེལ་བཤད་ཞུ་དགོས་པ་གང་ཡང་མེ་འདུག ཆོས་དད་རང་དབང་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཙོང་དུ་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་ཚོས་གསལ་པོ་ཞེ་དྲག་བཀའ་གནང་སོང་། དངོས་ཡོད་གནས་ལུགས་དེ་རང་རེད། ཡིན་ནའང་གསལ་པོ་བརྡ་དགོས་པ་གཅིག་ལ་ཐོག་མར་ ༡༩༥༦།༡༡།༣ ཙམ་ལ་ཨ་སྒྲུབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་དབང་གནང་སར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡིན་ན་མ་ཡོང་ཞེས་བཀའ་གནང་བ་རེད། བདེན་པ་རེད། ཐུ་མ་དང་སྨོད་མའི་དམ་ཚིག་སྐྱང་དགོས་པའི་ཚ་ནས་བདེན་པ་རེད། ཕྱིས་སུ་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་བྱེད་སྟངས་དང་། ཨ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སྩོལ་ལ་ཉན་འཛིག་གང་འདྲ་ཡོད་པ་ང་ཚོ་ཚང་མས་གཟིགས་པ་དེ་རེད། དཀའ་ངལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ན་ཨ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་ཆོས་ལ་མ་ཡོང་རོགས་གསུང་གི་ཡོད། སྒེག་འཕྲུགས་ངོས་ནས་དེ་རང་གསལ་བསྒྲགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་མ་གཏོགས་དབང་ལ་བཅར་མི་ཆོག་པ་དང་གསུང་ཆོས་ལ་བཅར་ཆོག་པའི་གནས་སྐངས་དེ་འདྲ་མ་རེད། གསལ་པོ་ཞུ་དགོས་པ་ནི་གསུང་ཆོས་ལ་ཡང་བཅར་ན་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ནི་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ང་རང་མེ་སྒེར་གཅིག་གི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་མི་གཞན་གཅིག་གདན་འདྲེན་ཞུ་གི་ཡོད་ན། སྐུ་མཚོན་སུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་མེན་ང་རང་གི་རང་དབང་རེད་མ་གཏོགས། འདི་གདན་འདྲེན་ཞུ་དགོས་པ་དང་། དེ་གདན་འདྲེན་ཞུ་མི་དགོས་པ་རེད་ཅེས་གཞན་གྱིས་བརྗོད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ཉེ་ལམ་ཨ་སྒྲུབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོས་འབྲེལ་གནང་ས་ཚར་མར་གནས་སྐངས་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད།

གོང་དུ་ངས་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པས་དྲང་པོ་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་དག་ཡི་གེའི་ནང་ལ་བཀྲམས་པ་གཅིག་ཐུ་མ་རེད། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་རྟེ་

ཚན་དེ་འདྲའི་ནང་ལ་ཞུས་ཡོད་རེད། Amnesty International ཟེར་བ་ལ་ཡང་ཞུས་ཡོད་རེད། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྲིད་ཟློན་མཚན་ཐོག་ལ་ཡང་ཕྱག་བྱེས་ཕྱལ་ཡོད་རེད་ལ། ཕྱི་སྲིད་ཟློན་ཆེན་དང། ནང་སྲིད་ཟློན་ཆེན་མཚན་ཐོག་ལ་ཡང་ཕྱལ་ཡོད། རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ Human Rights Commission ལ་ཡང་གནས་ཚུལ་ཕྱལ་ཡོད་རེད། ཡིན་ནའང་ཚན་པ་དེ་དག་ཚང་མ་བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་དང། དཔྱད་པ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་གནས་སྐབས་དེ་ཚོས་དད་རང་དབང་འབྱེལ་བ་མི་འདུག་ཅེས་སུ་གཅིག་གིས་བདག་སྤྲོད་གནང་ཡོད་མ་རེད།

རྒྱ་གར་གཞུང་གི་ Human Rights Commission གོང་དུ་ཞུས་པའི་སློབ་ཕྱག་བཅུ་དྲུག་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཞུ་གཏུགས་བྱས་ཡོད། ཡིག་ཉན་ཁོར་ཚོར་བཏང་ཡོད། ངོ་བཤུས་སྡེ་ཚན་ཁང་ལ་བཏང་ཡོད། དེའི་ནང་ལ་གསལ་པོ་བྱས་ནས་བཀོད་ཡོད། ༢༠༡ ཟླ་ ༡༦ ཚེས་ ༡༥ ལན་གནང་འདུག National Human Rights, Law Division གནས་སྐབས་དེ་ཚོའི་ཆ་ནས་གསལ་པོ་ཞེད་དུག་རེད། ཉེ་བའི་ཆར་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པས་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་ཟློན་རྣམ་པ་བཅས་པར་ཅ་སྐྱབས་མཁོན་རིན་པོ་ཆེས་སྡོམ་ཕྱོགས་དེ་འདྲ་བ་ཁ་ཤས་ཀྱང་ངོ་ཚོ་དེ་འདྲ་མིན་ཟེར་གྱི་ཡོད། གཅིག་བྱས་ན་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་སྤུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ཕྱག་ལས་གནང་མཁན་ཚོ་བཞད་མོ་ཤོར་གྱི་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ཚོ་གང་ཡིན་ཀྱང་དས་གོང་དུ་ཞུས་པ་ནང་བཞིན་རེད། ཉེ་བའི་ཆར་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་བ་དེ་འདྲ་ཡིས་བརྩམས་པའི་དེབ་ཡོད་རེད། རྩོམ་སྒྲིག་བྱས་པའི་ཉེ་ཆར་བཏོན་པའི་རྩོམ་དེ་འདྲ་འདུག དེ་དག་ལ་ཐུགས་སྣང་གནང་རོགས། ངས་གཅིག་དང་གཉིས་ཀྱི་མིང་འབོད་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས། དེ་ལྟར་གནང་བ་ཡིན་ན་གསལ་པོ་མཉེན་ཀྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག གནས་ལུགས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པ་ཚོར་མགོ་སྐོར་བཏང་

གི་ཡོད་རེད་ལ་མཉམ་དུ་རྒྱགས་ཀྱི་ཡོད། གནས་ཚུལ་དེ་གསལ་ཡོ་ཆགས་ཡོད་པའི་རེ་བ་ཡོད།

དོལ་རྒྱལ་གནས་སྣངས་གང་འདྲ་ཆགས་ཡོད་དམ། རྒྱ་ནག་མི་མང་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དང་དོལ་རྒྱལ་དབར་གྱི་གནས་སྣངས་གང་འདྲ་ཆགས་ཡོད་དམ། དེ་ངས་ཞུ་དགོས་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དམངས་ཁྲིད་ཁ་བརྡར་ཐུགས་སྣང་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། དམངས་ཁྲིད་ཁ་བརྡའི་ནང་ལ། རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད། རྟག་ཏུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་ཚབ་ཀྱིས་སྐད་གཏོང་གི་འདུག འགྲོགི་ཡོད། རྒྱ་ནག་ནས་མཐོ་རིམ་དཔོན་རིགས་སྤེལནས་པའི་སྐབས་སུ་གསོལ་ཆོགས་ལ་སྐད་གཏོང་གི་འདུག འགྲོགི་ཡོད། ཤ་ལམ་གཅེ་བྱེད་རྒྱུ་ཡོད་མདོག་མདོག་སྐད་ཆ་དེ་འདྲ་བཞད་ཀྱི་ཡོད་རེད། བདེན་པ་རེད། འགྲོགི་ཡོད་རེད། ཀཽཎཀཽཎཀ ནང་ལ་བྱང་ཤར་རིའི་དགེ་ལྡན་སྐན་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ཀྱི་མིང་འཁྲུར་མཁན་གཅོད་བོད་དང་རྒྱ་ནག་ལ་ཕྱིན་སོང། སྤྱི་ལེན་གང་འདྲ་ཞུས་སོང། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་བོད་ནང་ལ་དོལ་རྒྱལ་ཐོག་ལ་རྒྱ་སྐྱིར་ཡོད་ཅེད། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་སྤུང་སྐྱིབ་ནས་ལཀྵ་དགོས་པའི་གནས་སྣངས་ང་ཚོས་དོ་སྣང་ཡོང་གི་འདུག གཅིག་བྱས་ན་ཁོ་རང་ཚོས་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཆ་ནས། ཆེ་མཐོང་སྤྲད་པའི་སྐད་ཆ་ཡིན་ནམ། གནས་ཚུལ་དེ་ར་འཕྲོད་པ་གཅིག་བྱུང་མ་སོང་མ་གཏོགས། བོད་རང་སྐྱོང་ལྷོངས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཁོག་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་ནང་ལ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་གྱི་མི་ཁ་ཤས་ཟུར་ཉན་ལ་སྟེབས་འདུག་ཅེར་བའི་སྐད་ཆ་ཡོད་རེད། གལ་སྲིད་དེ་འདའི་གནས་བབ་ཆགས་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེའི་ཐོག་ལ་འགྲེལ་བཤད་གསར་པ་གང་ཡང་རྒྱག་དགོས་པའི་གནས་སྣངས་ཡོད་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཟླ་མའི་མིང་ཡོད་པ་མང་�པོ་ཕྱིན་ཡོད་རེད་ལ། རྒྱན་ལས་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཕྱིན་སོང། བྱས་

ཙང་གནས་སྐངས་དེ་ཚོ་ཚང་མར་གཟེགས་དགོས་པ་རེད།

ཕྱོགས་མཚུངས་བོད་ནང་གི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཁ་ཤས་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་མ་རེ་དང་ཡུ་རོབ་ཁུལ་ལ་འཁྲིད་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེ་མཚོན་ཆུང་ཆུང་གཅིག་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ༡༩༩༡།༡༡།༡༠ འགྲོ་བའི་ཐོབ་ཐང་ནི་ནིའུ་ཡོག (New York) ལ་༣རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་ཚོས་དད་རང་དབང་སྤྲོད་ཀྱི་མི་འདུག དེའི་ཉིན་མོར་ཁོ་ཚོས་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་ཞེ་དྲག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་ནས་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས་པ་རེད། དེ་ཚོའི་ཐུགས་རྣམ་པ་ཚོས་གཟེགས་རྒྱུ་ཡོད་རེད། ཁོ་ཚོ་སྐང་ལ་ཤུབ་གྱལ་སྒྲིག་ནས་ཡོད་ཀྱི་མདུན་ལ་བསྡད་ཡོད་ཀྱང། འོག་ལ་མི་སུ་གཅིག་ཀྱང་ཡོད་མ་རེད། ཚགས་པར་རྒྱག་མཁན་སུ་གཅིག་ཀྱང་འབྱོར་མི་འདུག སྐད་ཆ་སྟོང་པ་བཤད་པ་རྣམས་བརྟན་འཛིན་ནང་བཙུག་ནས་གཏོང་གི་ཡོད་རེད།

དེ་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ཟླ་ ༡༦ ནང་ནི་འཁོར་སྐབས་སྟེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་སྟོ་འཐུམ་ལ་ཕྱིན་ནས་སྐན་ཞུ་གཅིག་ཕྱལ་བ་དང་། མཐའ་ན་ཟས་བཅད་བྱས་ནས་རྩོད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་རེད། འགྲིགི་རེད། ཟས་བཅད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་རེད། གང་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ནའང་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཐུས་གཅིག་གིས་བཀའ་གནང་ཕྱོགས་དེ་ངས་གོ་ཆོར་ཐེབས་མེད་པ་ཡིན་ན། བོད་མིའི་སྤྱི་འཛུགས་ངོས་ནས་ཁོ་ཚོ་མཉམ་དུ་ཞི་བའི་ཐོག་མོ་ལ་འདུ་ཡོ་བྱས་ནས་དཀའ་ངལ་སེལ་རྒྱུ་མེད་ནས་ཁོ་ཚོ་མཉམ་དུ་ཞི་བའི་ཐོག་ཚུལ་འདུ་ཡོ་ཚོར་སོང་། གཅིག་བྱས་ན་ངས་གོ་སྐངས་ཆོར་ཡོད་ཀྱི་རེད། དེ་འདུ་ཡོད་པ་གང་ཡང་ཚོར་ཀྱི་མེད། གནས་ཚུལ་དེ་བྱང་བའི་སྐབས་ནས་ལས་ཁུངས་བྱེ་བག་པ་དེའི་ནང་ལ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་སྐབས་དེའི་བཀའ་སྩལ་དང་དྲུང་ཆེ་ཞེ་འབྲེལ་ཡོད་ཚོས་རིག་བཀའ་སྩལ་དང་དྲུང་ཆེ། སྐབས་དེའི་བདེ་སྡུང་བཀའ་སྩལ་དང་དྲུང་ཆེ། དེ་མིན་ཀྱི་བཀའ་སྩལ་རིམ་པ་གཞིས་

ཆགས་ལ་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་ལྷ་མི་སྐྱང་སྐྱོབ་ཚོགས་པའི་འགན་འཛིན་ཡིན་ཟེར་མཁན་སོགས་མི་ ༦༠༦༠ ཐུག་པའི་སྐབས་སུ་ཚོགས་འདུ་རབ་དང་རིམ་པ་ཚོགས་པ་རེད། བཞག་སྐྱོང་བ་རེད་ལ། གོ་བསྟོན་བྱས་སྐྱོང་བ་རེད། དཀའ་དེ་འདུ་བྱེད་རྒྱུའི་ཁྱད་པའི་ཚོར་བ་ཡོང་གི་མི་འདུག དེ་འདུ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་ལས་ཀ་བྱེད་སྣང་རས་དེ་འདུ་མ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། དེ་ཚོ་གསལ་པོ་བྱས་ནས་མཁྱེན་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས་ཁོ་ཚོས་གང་བསྒྲགས་པ་དེ་དག་ཡིན་པ་རེད་དགོངས་པ་ཡིན་ན། གནས་ཚུལ་ཏག་ཏག་མ་རེད་ཅེས་ཟུ་རྒྱུ་ཡིན།

གནས་ཚུལ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པ་རང་ལ་ཁྱད་གསོད་དང་། བསྲེ་སྡུད། དམའ་འབེབས་བྱེད་པའི་གནས་སྣང་སོང་ཡོ་ཞེག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལེར་ན། བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཡིན་ཟེར་མཁན་དེ་འདུ་ཡིས་སྒོ་ཤར་ཅེ་ཤ་ཡའི་རྒྱ་ཁབ་ནང་བཙུགས་ནས་ཁོ་ཚོའི་གཟུགས་ཡོར་གྱོན་རྒྱུའི་སྐོད་འགག་དང་། ཚོས་མདོག་སྡུང་ཁུ་བཟོས་པ་དེ་འདུ་ཡོད།

མི་བརྒྱ་ཉིས་བརྒྱ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་བྱས་ནས་འགྲེག་ཡོད་རེད། མིང་ལ་བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཞེས་བཏགས་ཡོད་ཀྱང་དངོས་གནས་དྲང་གནས་བཀའ་གདམས་པའི་བསྟན་པ་འཛིན་མཁན་ཡིན་ན་འདུལ་བའི་ནང་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ནན་བཟང་མཛད་དེ་གཏན་འབེབས་ཡོད་པ་རེད། གཅེ་ཚོགས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་གཅེ་ཚོགས་མེད་པ། དེ་ཚོར་དོ་སྣང་ཡོད་མ་རེད། སྡང་བ་གང་དྲན་བྱས་ནས་འགྲོ་གི་ཡོད་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་དབུལ་བཟོ་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་ན་བཟོས་ནས་འགྲོ་མཁན་ཡོད་རེད། དེ་ཚོ་ཏ་ལས་པའི་ཐབས་སྐྱོ་པོ་རེད་བསམ་ཀྱི་ཡོད།

དཔལ་ཉེ་ཆར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ལམ་རིམ་ཆེན་མོའི་གསུང་ཆོས་གནང་བ་དེར་ནད་མ་འབྱོག་པར་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་དམངས་ཁྲོད་ཁ་བརྡའི་ནང་ལ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ། གཅིག་བྱས་ན་ང་ཚོ་ཆང་མས་གཟེགས་ཡོད་ཀྱི་རེད། ཁྱངས་ལྷང་མེད་པའི་སྐད་ཆ་མང་པོ་བཤད་ཀྱི་འདུག གཅེ་བྱས་ནས་ན་ཚ་དེ་ཙམ་བཏང་གི་ཡོད་རེད་དམ། དོལ་རྒྱལ་དེ་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་སྲུང་ཞེ་དྲག་ཡིན་ཟེར་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་དངོས་གནས་དང་གནས་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་སྲུང་ངོ་མ་ཡིན་ན། དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་པར་བདག་པོ་རྒྱག་མཁན་གདན་ས་གསུམ་གཅོས་པའི་དགེ་ལུགས་པའི་དགོན་པ་མར་ཕྱོགས་སུ་ཡོད་པ་དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་གནས་བབ་དེ་གསལ་པོ་དེ་ཙམ་བཟོས་ཡོང་དུས་ཁོ་དམར་ཉེང་ཕྱད་འགྲོགི་ཡོད་པས་སྡུག་སྐད་ཤོར་བ་རེད།

དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལ་ལྷག་མཁོན་རིན་པོ་ཆེས་དེབ་དབྱ་འབྲེད་གནང་བ་དེ་ནི་གང་མིན་ཚད་རེད་ཟེར་ནས་ཏ་ལམ་དེའི་དོན་དུ་མ་གཏོགས་ལམ་རིམ་ཟེར་བ་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་དག་འབྱོག་བཤད་ཆེན་པོ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། རང་དོན་རང་གཅེས་བྱས་ནས་དགེ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བདག་ལྷན་ཚོགས་དང་། རྒྱ་སྨྱི་དགེ་ལུགས་ལྷན་ཚོགས་སོགས་ཐུགས་འཁྲུར་གནང་མཁན་ལ་དངོས་གནས་ལེགས་གསོ་ཞུ་རྒྱ་རེད། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དེ་ལྟ་ཡིན་ཡང་ངོ་བྱང་འདུག གཅིག་བྱས་ན་ན་ཚ་བཏང་ས་རང་ལ་ཡོགས་པ་ཡིན་ན་ངས་འགྲིག་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དོན་ཐོག་ལ་སྨིན་པ་དང་། གནག་ཐོག་གཙག་འཁེལ་བྱང་བ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

འབྱོག་བཤད་ག་ཚོད་བྱས་པ་དང་ངོ་རྟོལ་ག་ཚོད་བྱས་པ་ཡིན་ནའང་ངས་སྟོམ་དེ་ག་རེ་ཞུ་ཡི་ཡོད་ཟེར་ན། རེ་རྒྱལ་ཡྷན་ཏོ་ལ་སྤང་མས་གཤོག་ཚགས་ཟེའས་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད། ཚང་མས་མཉེན་པ་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་རྒྱ་ཡིན།

མཐའ་མ་སྐུ་ཕྲུ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ར་བཏང་གོང་དུ་ཞུས་པ་ཡིན། དོལ་རྒྱལ་དེ་ལྟ་རྒྱལ་བ་རིན་ཆེའི་སྐུ་ཕྲུའི་ཐོག་ལ་ཉེན་ཁ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་དང་། བོད་མིའི་ཆེག་སྤྲིལ་ཐོག་གཅོད་སྐྱེན་ཆེ་ཤོས་ཆགས་ཡོད། དཔལ་ྡན་རིའི་ཆེབས་སྐྱར་དེ་ནི་ནམ་རྒྱུན་དང་མི་འདྲ་བར་དུས་ཡུན་རིང་པོ་བྱུང་བ་དང་སྐབས་མང་པོ་ཞིག་ལ་མཛད་འཆར་བྱུང་ཡོད། ཆེབས་སྐྱར་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་ལ་ཉ་ལས་པ། ཨ་རིའི་སྲིད་འཛིན་དང་། ཏོས་ཚོགས་གོང་འོག་གི་འཐུས་མི་མང་ལ་རྒྱས་མཚོན་པའི་ཞེ་དགུ་ཡག་པོ་བྱུང་སོང་། ཁེ་ལི་ཕོར་ནི་ཡའི་ (California) ཟ་ཁང་གི་གནས་ཚུལ་དེའི་ཐོག་ལ་དགོངས་ཚུལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་གནང་སོང། དེ་བྱུང་ནས་ཆུ་ཚོད་གཉིས་གསུམ་རྗེས་ལ་ང་རང་སྤྱང་སྐྱོབ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ཆ་ནས་ཁ་པར་གཅིག་སྟེབས་སོང་ལ། དྲ་རྒྱ་བཟླ་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཀྱང་ཆེད་དུ་མངགས་ནས་ཕྱིན་ནས་དེ་བཟླས་པ་ཡིན། བཟླས་ཚར་པ་དང་ལམ་སེང་ས་གནས་ས་ཐོག་ལ་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་གནས་ཚུལ་དེའི་སྐོར་ལ་མ་འཐུས་པའི་སྐོར་ལ་འགྲེལ་བ་ཤད་བརྒྱབ་པ་ཡིན། དེ་རྗེས་བཀའ་ཤག་ནང་གོ་བསྟུར་ཐུ་རྗེས་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད། ས་གནས་ས་ཐོག་ནས་དེའི་སྐོར་ལ་སྙན་ཐོ་ཡང་འབྱོར་ཡོད།

ཏོས་ཆོད་ནང་ལ་ཞིབ་འདྲུག་མཐིལ་ཕྱིན་པ་གནང་དགོས་རེད་གསུངས་ཡོད། དེའི་ཐོག་གང་ཡང་ཞུ་རྒྱུ་མེད། ཞིབ་འདྲུག་གནང་ནས་ལག་བསྟར་ག་རེ་དགོས་པ་དེ་གནང་རྒྱུ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཡིན་ནའང་སྤྱང་སྐྱོབ་རིག་པའི་ཐོག་ནས་བཟླས་པ་ཡིན་ན། སྨན་གལ་ཆེས་ནས་དེ་རིང་སྐད་འགོད་བྱས་པ་དང་། དམའ་འབེབས་བྱེད་རྒྱའི་བསམ་སྤྲོ་བཏང་ནས་གྲ་སྒྲིག་ཡོད་པ་འདུ་ཡོ་ཞེག དེ་ནི་ང་རང་ཚོ་ཚང་མས་བརྟན་འཕྲིན་བཟླས་པ་ཡིན་ན་མཐོང་རྒྱུ་ཡོད། ཡིན་ནའང་ཉེ་ཡོ་དེ་ཙམ་སྟེབས་ཚར་དུས་སྐྱུ་ཕྲུ་ལ་ཉེན་ཁ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ཚོ་སྐབས་ཆ་ཚང་རག་ཡོད་

པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཡི་ཡོད། སྣའས་ཡག་ནས་དེ་རིང་གང་ཡང་བྱུང་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་སྟངས་མ་བྱུང་བ་དེ་ང་རང་ཚོ་ཚང་མའི་བསོད་ནམས་རེད་དན་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོས་ཚོད་ཟིགས་ལ་དམིགས་བསལ་ཞུ་རྒྱུ་མི་འདུག

མཐའ་མ་འབོད་བསྐུལ་དང་། དེ་ནས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ལ་དཔྱ་ཚ་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་ངོས་ནས་དང་། བོད་མིའི་སྒེག་འཕྲུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་དེའི་སྐོར་ལ་སྲིད་བྱུས་ཁ་གསལ་པོ་ཞེ་དགེ་རེད། ཐུ་འགྲོད་ཕྱི་སྟོམ་བྱེད་མཁན་དང་ཡམ་ཚོར་ལྟོག་ཅེས་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ཡིན་ན། སྟེག་པ་ལ་ཡང་བཤགས་ན་དག་རུང་ཡོད་ཟེར་བ་ཡིན། དེ་འདྲ་གུ་དུས་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་དགའ་བསུ་ཞུ་ཡི་ཡོད། རེ་གཉིས་དོལ་ཆུ་ལ་བསྟེན་མཁན་ནང་ལ་ཕར་འགྲོ་མཁན་ཡོད་ནའང་དེ་རང་རེད། རང་དབང་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༤ རྗེས་ལ་གནས་སྟངས་གསལ་པོ་ཆགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་མི་གང་ལ་གང་ཅམ་ཞིག་སྒང་བླང་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ནས་ཚུར་ཡོང་མཁན་བྱུང་ཡོད་རེད། དེ་འདྲ་བྱེད་མཁན་ཚོའི་སེམས་ནང་ལ་ཡང་ཞེད་སྣང་ཞེ་དགེ་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ཅམ་ཞེད་སྣང་བྱེད་དགོས་པ་གང་ཡིན་ནམ་བསམ་བྱུང་ཡང། ཁོ་རང་ཚོ་དོལ་ཆུ་ལ་ཚོགས་པའི་ནང་ལ་བསྡད་མྱོང་ཡོད་པས་ཁོ་ཚོའི་བྱེད་སྟངས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པས་རེད། ཁོ་ཚོའི་ནང་ལ་བྷ་ཆེན་མི་ཆེན་དེ་འདྲ་ཡོད་རེད།

རྩ་བའི་ངས་དམངས་ཁྲོད་ཁ་བརྡའི་སྐོར་གྱོས་ཚོགས་ཐེངས་མང་པོའི་ནང་ལ་ཐེངས་མང་པོ་ཞུས་ཟིན་པ་རེད། དེའི་ནང་ལ་ཥ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་དང་བོད་མིའི་སྒེག་འཕྲུགས་ལ་དམའ་འབེབས་བྱེད་རྒྱུ་དང་། ཁ་གཏོང་མཁན་གཅིག་རབ་ཏུ་སུ་ཡིན་ནའང་གདན་འདྲེན་ཞུ་གི་ཡོད། བཤད་བཙུགཀི་ཡོད་རེད། དོལ་ཆུ་ལ་དང་ང་རྩ་བ་ཉིད་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་ཅེས་སོ་སོའི་ཁ་ནས་བཤད་ཀྱིན་ཞིང་ཆ་དེ་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་ཤོད་མཁན་དེའི་ནང་ཡོད་རེད། རྣམ་པ་ཚོས་ཐུགས་སྣང་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་

རེད། ང་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་མེད། འོན་ཀྱང་ལྷ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སྩལ་གནང་སྐངས་ཁྱོན་ནས་ཡག་པོ་མ་རེད་ཟེར་བ་སོགས་འབའ་རེ་འབྱུར་རེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཚོའི་གྲས་རྣམ་པ་ཆོ་ཚང་མས་གྲོས་ཆོད་ནང་ཡོད་པ་གཞིར་བརྒྱང་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་ནག་ཐིག་ཡིན་པ་གཟེགས་ཀྱི་ཡོད་ན། མི་སྣ་དང་སྣ་རེད། ངོ་ཐག་ཆོད་པ་དང་། མཁྱེན་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། གཅིག་བྱས་ན་མི་དེ་ཚོའི་གྲས་སྐྱིང་རྡེའི་ཡུལ་རེད། བྱས་ཙང་ད་ལྟ་གསལ་པོ་ཞུ་དགོས་པ་གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྤང་བླང་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་མཁན་ཡོད་པ་ཡིན་ན། གཅིག་ཡིན་ནའང་ཕྱིས་དྲག་ཡོད་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

རྒྱ་ནག་གྱང་ཁྲན་ཏང་གིས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཡོད་རེད། རྒྱལ་གཅེས་བྱེད་པར་སྟེ་རེས་མེད། ཟེར་བ་ཞིག་ཡོད་རེད། རྒྱལ་གཅེས་བྱེད་ཟེར་གྱི་ཡོད་མ་རེད་ཀྱང་ སོ་སོ་དམྱལ་བར་མི་འགྲོ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་ལམ་ནོར་སྤོག་ཅེས་བྱེད་ཅེས་པ་ཡིན་ན། ཡག་པོ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། གཅིག་ཡིན་ནའང་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། གོ་སྐབས་ཆང་མར་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། ཡིན་ནའང་སྤྲིག་འཇུག་ལ་འདུ་པོ་གཅིག་གི་ནང་ལ་བསྡད་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་ནས་ཕྱི་རོན་མི་ཤེས་པའི་གནས་སྐངས་དང་། ཕྱི་རོན་རྒྱུར་ཞེད་སྣང་བྱེད་མཁན་མང་པོ་ཡོད་པ་མཐོང་གི་འདུག བྱས་ཙང་མ་འངེས་པར་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ད་ཆ་གང་འདུ་ཡིན་མིན་ཚང་མས་དེ་རིང་ཉིན་རྒྱལ་པོ་གྲོས་ཚོགས་ནང་གསལ་པོ་བྱས་ནས་བཀའ་གནང་སོང། སྟོབས་ཆེན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་བཟོ་མི་དགོས་པར་ལག་ཆ་རང་སྤྲིག་ཆགས་ནས་ཡོད་པ་དང་། བེད་སྤྱོད་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ། མཐའ་ན་གྱང་ཁྲན་ཏང་གིས་བརྩོད་མི་བདེ་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་མི་དེ་ཚོའི་ཁ་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ། རང་ལུས་མེར་བསྲེགས་སྐོར་ལ་ཡིག་ཐོག་ནས་རྩོམ་ཡིག་

བྱེས་པ་དང་འདོན་ས་ཡང་རུ་ནག་གི་བརྒྱད་ལམ་ཁག་ནས་ཐོན་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཚོ་ཚང་མར་ཐུགས་སྣང་གནང་བ་ཡིན་ན་མ་མཉེན་པའི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། བྱས་ཙང་དེ་རིང་སྐུ་ཕྱེའི་ཐོག་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་བཀྲན་འོས་སྤྱི་འཐུས་མང་ཚོས་ཐུགས་ཆོར་ཆེན་ཚོས་བཀའ་སྩལ་མང་ཚོ་གནང་སོང། དེ་དག་སེམས་བཙངས་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། གང་ཐུབ་ཅི་ཐུབ་ཞུ་རྒྱ་དེ་ནི་འོས་བབ་དང་། ལས་འགན་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དུས་རྒྱུན་དུ་ཞུ་ཡི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་ཏོད་མེ་ཚང་མར་འཁྲིའི་འགན་ཞིག་རེད། མིང་རྒྱབ་འཁྲུར་གྱི་འགན་ཞིག་འཁྲུར་མཁན་ལ་ཡ་ཙང་བརྗོད་མེད། དེ་ཚོའི་གནས་བབ་གང་འདྲ་ཚགས་ཀྱི་ཡོད་པ་གྲོས་ཚོགས་མང་ཚོའི་ནང་ལ་ངས་སྐྱ་རྟེས་ཡར་ལངས་ནས་ཞུ་རྒྱོང་བ་ཞིག་རེད། དེ་དག་བསྒྲུར་ཟློས་མེ་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་དེ་རིང་ཚོར་ཤུགས་ཆེན་ཚོས་དགོངས་འཆར་གནང་བ་དང་། བཀའ་སློབ་གནང་བ་དེ་དག་ཚང་མར་ཐུགས་རྟེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། ངས་ལུས་པ་དང་ཆད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་ན་དཔལ་ལྡན་ཀྲིད་སྐྱོང་མཆོག་གིས་བཀའ་གནང་མདོག་ཁ་ཡོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག་ལ། དེ་རིང་གྲོས་ཚོད་དེ་འདྲ་ཞིག་བསྟམས་ཤེའམ་པ་དེར་འཛོན་སྐྱོང་ངོས་ནས་ཡག་ཡོ་བྱུང་འདུག་ཅེས་གནས་ཚུལ་ཞུ་རྒྱ་ཡིན། ཐུགས་རྟེ་ཆེ། དཔལ་ལྡན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག

ཥཀཀཀཀ ཟླ་ ཀ ཚེས་ ཀཀ ཉིན་སྐབས་ ཀཅ དའི་ཙོད་མེ་མང་སྤྱི་འཐུས་སྡེན་ཚོགས་ཀྱི་ཐྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ཤ དའི་ཐོག་དཔལ་ལྡན་བདེ་སྐྱང་བཀའ་བློན་མཆོག་གི་གསུང་བཞིའོ།།

དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པ་རོང་པོ་སྒོ་བཟང་སྐན་གྲགས་ལགས་དང་། ཚེས་རིག་དྲུང་ཆེ་ཧོར་བྱ་དོན་ལྡན་ལགས་སུ་བོད་ཀྱི་དུ་བརྙན་སྒེང་སྐྱེགས་ལེ་ཚན་ནས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་བཅར་འདྲི་ཞུས་པ།

དྲི་བ། རྒ་བའི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་ན་མ་འགྲིག་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་ཉེ་ཆར་རང་བྱུང་བ་ཞིག་མ་རེད། གནས་ཚུལ་དེ་ཨགོང་ས་ཨསྒ་ཁྲེང་ཡུ་པའི་སྐུ་དུས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་ཆགས་བསྡད་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་བྱུང་རིམ་དང་། ངོ་བོ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་དེའི་སྐོར་རྒྱབ་ཚྲོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐྱིང་བསྡུས་ཤིག་གསུང་རོགས་གནང་།

དགེ་བཤེས་རོང་པོ་སྒོ་བཟང་སྐན་གྲགས་ལགས་ནས། དོལ་རྒྱལ་འདི་ཉེ་དུས་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་མ་ཡིན་པ་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྩོད་རྙོག་ཡོད་བསྡད་པ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། ཡུག་པར་དུ་བོད་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་བཅས་ཚང་མར་ཞན་ཐོག་མེད་བསྡད་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གྲྭ་ཚང་སྣོང་ཡོད་ཀི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་བྱུང་རབས་འདི་ཤེས་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་བསྡད་འདུག བྱུང་རབས་ཐོག་ནས་གྲྭ་བ་ཡིན་ན་དོལ་རྒྱལ་རེར་བ་དེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༤༦ ནས་འགོ་བཙུགས་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༥༡༩ བར་དུ་ལོ་གྲངས་ ༡༤༡ ཕྱིན་པའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་སྐོར་བ་བརྒྱབ་བསྡད་པ་ཞིག་རེད། དེའི་ནང་ལའང་གྲྭ་སྒོང་མང་པོཡོད་པ་ཞིག་རེད་འདུག ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ར་འཕྲོད་དགོས་ངེས་ཞིག་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༦༡༦ ལོར་ཨརྒྱལ་བ་ཡིན་ཏན་རྒྱ་

མཚོ་དགུང་གྲངས་ ༦༡ པར་སྒོ་བྱར་དུ་སྐུ་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༡༧ ལ་ཕྱོགས་འཕྱོངས་རྒྱས་ལ་ཤཀོང་ས་ཕྱ་པ་ཆེན་པོ་སྐུ་འབྲུངས་པ་རེད། ཤརྒྱལ་བཡོན་ཀྱན་རྒྱ་མཚོ་སྐུ་རྒྱ་ངན་ལ་འདས་པའི་ལོ་བཞི་པར་སྟོད་ལུང་གད་ཁ་ས་ཟེར་བར་ཤརྒྱལ་བ་ཡོན་ཀྱན་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་སྲིད་ཡིན་པར་སྤྲོ་བཀྲགས་པའི་ལགས་ཙ་རྒྱལ་ཟེར་བའི་མ་ཞེག་ལ་བྱ་ཞེག་སྐྱེས་པ་རེད། ལགས་ཙ་རྒྱལ་ཟེར་བའི་མ་དེས་རང་གི་བྱ་དེ་ཤརྒྱལ་བ་ཡོན་ཀྱན་རྒྱ་མཚོའི་ཡང་སྲིད་ཡིན་ཞེས་བརྒྱ་མ་ཆེན་པོ་དེ་འདྲའི་དྲུང་དུ་བཅར་ནས་ཁོང་གི་རྨི་ལམ་ནང་དུ་ཤརྒྱལ་བ་ཡོན་ཀྱན་རྒྱ་མཚོས་གནས་ཚང་གཡར་རོགས་ཞེས་གསུངས་ཡོད་སྐོར་ཞུས་པ་སོགས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་དེ་འདྲ་རེད་འདུག

དེ་དུས་འགྲོ་སྡངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་པཾ་ཆེན་སྤྲོ་བཟང་ཚོས་རྒྱན་དང་། ཕྱིང་སྡད་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ལ་ཞུས་རྟེས། མཐའ་དོན་ཀ་སྒྲིང་ལ་རྗོ་ཏོ་འཇམ་དཔལ་རྡོ་རྗེའི་དྲུང་ནས་ཟབ་བཀྲ་སྒྲིལ་གནང་རྟེས། གང་ཁ་སར་འཕྲུངས་པ་དེ་དང་འཕྱོངས་རྒྱས་པ་དེ་གཉིས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་སྤྱལ་སྐུ་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་སྐབས། འཕྱོངས་རྒྱས་ལ་འཕྲུངས་པ་དེ་ཤཀོང་ས་ཕྱ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་གཏན་འཁེལ་གནང་བ་རེད། དེའི་ཐོག་ནས་ཤཀོང་ས་ཕྱ་པ་ཆེན་པོ་དང་ལགས་ཙ་རྒྱལ་གྱི་བྱ་གཉིས་དབར་གནས་སྡངས་ཤིག་བྱུང་བ་རེད་འདུག གང་ལྟར་ཡང་། དེའི་རྟེས་སུ་ལགས་ཙ་རྒྱལ་གྱི་འཕྲལ་ལ་བཏེན་ནས་སྤྱལ་སྐུ་བསོད་ནམས་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་ཡོའི་ཡང་སྲིད་རྩུན་མ་སྨོན་ལམ་ལོག་པའི་ལམ་དུ་སོང་བ་དམ་སྲིར་གྱུར་ཏེ་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་འཚེ་བ་ཆེན་པོ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཆགས་པ་རེད་ཅེས་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། གང་ལྟར་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྡངས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བཟུང་ཤཀོང་ས་ཕྱ་པ་ཆེན་པོ་དང་རྣགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཐོག་ནས་མ་ལེགས་པའི་གནས་སྡངས་ཤིག་བྱུང་བ་རེད། ཕྱིས་སུ་སྤྱལ་སྐུ་བསོད་ནམས་

དགེ་ལེགས་ཀྱི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་བྱས། ངོས་འཛིན་དེ་ཡང་ལག་ཚ་རྒྱལ་གྱི་འཕྲལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀ་ཅང་གི་ཐབས་སྐྱོའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་དང་། ངེས་པ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་འདྲའི་གནས་སྟངས་འོག་ནས་སྤྱལ་སྐྱག་གྱས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས་མིང་དེ་ཐོགས་པ་རེད། སྤྱལ་སྐྱ་གྱས་པ་རྒྱལ་མཚན་དགུང་ལོ་ ༡༦ ལ་སྒེའས་པའི་སྐབས་སུ་གཉན་ཚད་ཀྱི་རིམས་ནད་ཅིག་བྱུང་རྗེས་སྐྱ་རྒྱན་ལ་འདས་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་ལ། སྐྱ་རྒྱ་ངན་ལས་འདའ་ཁ་ཅང་གི་བཀྲ་མ་ཤིས་པའི་རྟགས་མཚན་མང་པོ་བྱུང་ཞིང་། ༸གོང་ས་ཕྱ་པ་ཆེན་པོ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་༸གོང་ས་ཕྱ་པ་ཆེན་པོས་བར་ཆད་ཀུན་སེལ་མཁོན་པའི་རྗེས་གནང་སོགས་མང་པོ་གནང་ཡང་། ཕན་ཐོགས་མ་བྱུང་བ་དང་། ཁོང་སྐུ་ཚེ་ངས་པ་དང་བཀྲ་མ་ཤིས་པའི་རྟགས་མཚན་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ཡར་སྟོན་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཤིག་ལ་སྤྱལ་སྐྱ་གྱས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་སོགས་ཀྱིས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་གཞུང་ལ་མ་རན་པ་དང་། མ་ལེགས་པའི་གནས་ཚུལ་དང་ལས་འགུལ་འདྲ་མིན་མང་པོ་སྤེལ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་བྱུང་འདུག ཁོང་སྐུ་སྐྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་སྐྱ་གདུང་དེ་མཆོད་ཁང་དུ་བཞག་པའི་སྐབས་སུ་ཡང་བསྐུར་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་ནས་གནས་ཚུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་བཀའ་ལུང་ལ་བརྟེན་རྗེས། དེའི་སྐུ་ཚས་རྣམས་སྐོད་ལུང་མདའ་དང་ཤིང་ཚ་རྣམས་ཤར་ཚུ་སྦག་ཏུ་བསྐུལ། སྐུ་གདུང་གི་རྒས་ཐལ་དེ་ཚོ་ཚུ་ལ་བསྐུར་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་བྱུང་འདུག དེ་ཚུ་ལ་བསྐུར་རྗེས་དོ་ལ་ཚུ་མིག་ལུང་པ་ཟེར་བའི་ས་ཆ་དེར་གནས་གཞི་ཆགས་པའི་གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་བྱུང་བ་རེད། དེའི་སྐབས་སུའང་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་འཚེ་བ་བྱས་པའི་རྟགས་དང་མཚན་མ་མང་པོ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་འདུག དེ་ནས་ལོ་ ༡༧ ཙམ་ཀྱི་རྗེས་སུ་༸གོང་ས་ཕྱ་པ་ཆེན་པོས་ཐུགས་བཙེ་བ་ཆེན་པོའི་གཟིགས་པ་

གནང་རྗེས། དོལ་ཆུ་མིག་དཀར་མོ་ཞེས་པའི་སར་ཁོ་འཁོར་སའི་རྡེན་རྫས་སོགས་གསར་བཙོགས་ཤིག་བཙུགས་གནང་བ་དེའི་ནང་གནས་གཤེ་བཅས་པ་ནས་བརྒྱང་གནས་བསྡད་པ་ཞིག་རེད་འདུག དེ་འདྲ་ཡིན་ནའང་དོལ་ཆུ་ཀྱིས་རྫུ་འཕྲུལ་འདྲ་མ་འདྲ་བསྟན་ནས་གནས་ཚུལ་མང་དག་ཅིག་ཡོང་བར་བརྡེན། ཤཀོང་ས་ལྕ་པ་ཆེན་པོས་ཁོང་གི་མཚམས་ཁག་གཉིས་དང་སྒྲིབ་ཁང་བཆུད་ལ་སོགས་པ་བཙོགས་རྗེས། དོལ་ཆུལ་དེ་ཨར་ལ་གཏད་པ་དང་། དེ་གི་ནང་བཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༧༣ ལོར་སྲེག་པ་དོམ་ཀྱི་ལས་སྒྲིར་ལ་བརྡེན་ནས་ལས་སྒྲིར་མང་པོ་གནང་རྗེས་ལོ་ངོ་ ༩༠ ཙམ་ཀྱི་རིང་བཀས་ཆུ་འགུལ་ཆུ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེའི་རྗེས་སུ་ས་སྐྱར་གཀས་འགུལ་ཡོད་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་འདུག

དང་པོ་འགོ་བཙུགས་སྐབས་ནས་བརྒྱང་། ཤཀོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་དང་། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གཞུང་དང་མཉམ་དུ་རྟགས་དང་རྡེན་འབྲེལ་མ་ལེགས་པ་ཞིག་དང་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་ཞིག་རེད་འདུག

དྲི་བ། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལོར་སྲི་ནོར་ཤཀོང་ས་ཤསྒྲབས་མཁོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་མང་དག་ཅིག་ལ་བརྡེན་ནས་དེ་སྐུ་སྐྱེར་གྱིས་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་གནང་གི་ཡོད་པ་དེ་མཚམས་འཛོག་གནང་བ་རེད། དེ་ཞིན་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ལོར་རྒྱ་ཆེའི་བོད་རིགས་མང་ཚོགས་ལ་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་ན་ནོར་གྱི་ཡོད་པའི་བཀའ་སྩལ་ཐོག་མ་དེ་གནང་བ་རེད། ཤཀོང་ས་ཤསྒྲབས་མཁོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རྒྱུ་མཚན་གང་ལ་བརྡེན་ནས་སྐུ་སྐྱེར་གྱིས་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་གནང་རྒྱུ་དེ་མཚམས་འཛོག་གནང་བ་རེད། དེ་ཞིན་མང་ཚོགས་ལ་བཀའ་སྩལ་དེ་ལྟར་གནང་བ་རེད།

ཚོས་རིག་བྱང་ཆེ་ནོར་བུ་དོན་ལྡན་ལགས་ནས། ཤསྒྲབས་མཁོན་རིན་པོ་

ཆེས་དགོངས་པ་ཆེར་བཞེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བོད་བསྟན་པ་དང་ཆབ་སྲིད་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལ་དགོངས་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་དེ་མཚམས་འཇོག་གནང་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེས་གནང་བ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཇ་བའི་ཚ་རྒྱལ་དབང་དགེ་འདུན་གྱབ་པ་ནས་ཚ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་བར་དུ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དང་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་འབྲེལ་ལམ་ཆེན་པོཞེག་ཡོད་པ་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད། དེ་དང་མཉམ་དུ་བོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་སྤུང་མའི་ནང་ནས་གཙོ་བོ་དེ་བསྟན་སྤུང་དམར་ནག་གཉིས་ཞེས་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དང་། གནས་ཚུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་མོ་བཅས་གཉིས་ལ་ནམ་རྒྱུན་ང་ཆོས་གདོང་གོགས་གཅིག་རེ་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཞུ་གི་ཡོད་པ་རེད། ཚགོང་ས་ཚ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྐབས་དེ་དུས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་གནང་བ་དེ་ཡང་དེ་དུས་བོད་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དཀའ་ངལ་མང་དག་ཅིག་འཕྲད་པ་དང་། སྐུ་མདུན་གྲོ་མོར་ཕེབས་པའི་སྐབས་སུ་བཀའ་ལུང་ཞིག་ཕེབས་པར་བརྡེན། དེ་ནས་བཟུང་ཚ་རྒྱལ་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱ་གར་ལ་ཕེབས་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ཙམ་ཀྱི་བར་དུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གནང་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་གཙོ་ཆེ་ཤོས་དེ་བོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་རང་ལ་དམིགས་ནས་ཚགོང་ས་མཆོག་གིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མཚམས་འཇོག་གནང་རྒྱུའི་དགོངས་བཞེས་གནང་བ་གསལ་པོ་རེད། དེ་གཞིར་བཟུང་བོད་མི་མང་ལ་འང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་པ་ཡིན་ན་སྤྱི་སྐྱེར་གཉིས་ལ་དཀའ་ངལ་འཕྲད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་གསལ་པོ་ཞིག་ལམ་སྟོན་དང་དམ་བསྒགས་གནང་ཡོད་པ་རེད། ཡིན་ནའང་དཔྱ་ཁོང་ཆོས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱུ་བཞིན་པ་དེ་ཏཱ་ཏཱ་བསྟད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། གང་ལགས་ཟེར་ན། སྐབས་དེ་དུས་ཚ་རྒྱལ་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་དམ་བསྒགས་གནང་བ་མ་གཏོགས་བཀག་བསྟོམས་རྩ་བ་ནས་གནང་ཡོད་པ་མ་རེད། མང་ཆོགས་ནས་དམ་བསྒགས་གནང་ཚུལ་དང་བཀག་སྟོམ་གནང་ཚུལ་དབར་ལ་ཁྱད་པར་དེ་མཁྱེན་

པ་ཡིན་ན་དེ་གནད་འགག་ཅིག་ཚགས་ཀྱི་མེད་འགྲོ་བསམ་གྱི་འདུག

དྲི་བ། ༼སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མཚམས་འཇོག་གནང་བ་དེ་ཙོད་བསྟན་སྲིད་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་ན་ཙོད་བསྟན་སྲིད་ལ་གང་འདུ་བྱས་ནས་གནོད་ཀྱི་རེད།

དགེ་བཤེས་རིང་པོ་བྷོ་བཟང་སྐྱན་གྲགས་ཡགས་ནས། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན་ཙོད་བསྟན་པ་དང་ཆབ་སྲིད་ལ་གནོད་སྐངས་གང་འདུ་རེད་ཟེར་ན། ཞ་སྨས་འཁྲམ་པོ་ཞེས་དོལ་རྒྱལ་དེ་བར་མཚམས་ཞིག་ནས་བདག་པོ་མེད་ནས་གས་གར་འཁྲམ་བསྡད་ནས་ས་སྐྱར་གཏོར་བསྡོས་སྦྱིན་པ་གཏོང་སའི་འབྱུང་པོ་ཞིག་གི་གནས་འབབ་ཐོག་གནས་པ་ཞིག་རེད། ཁོས་བསྟན་པ་ལ་གནོད་པའི་འགག་རྩ་དེ་ག་པར་ཐུག་གི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་ན། དེ་འདྲའི་འབྱུང་པོ་སེམས་ཅན་དམ་སྡེ་ཞིག་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་ལ་ཉེས་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་སྐྱབས་འགྲོ་ཚད་ལྡན་ཞིག་མ་བྱུང་བ་དང་། དེ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པ་དང་བསྟན་པའི་བཤད་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཚོ་ཆ་ཚང་ཞིག་ལ་འགལ་འགྲོགེ་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་སྐྱབས་འགྲོའི་ཐོག་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ཞིག་བཤད་དུས་མཉམ་མེད་ངོ་བོ་རྟེ་ཡབ་སྲས་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་དེ་སྐྱབས་འགྲོས་འབྲེད་དགོས་པ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་སའི་ཡུལ་མ་ཆོར་བ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་དུས། དོལ་རྒྱལ་དེ་དམ་སྲི་འབྱུང་པོཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན། སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་ལ་ཚོས་མི་རྟུང་བའི་གནས་སྣང་དེ་འདྲ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་སྔ་ཚོང་ས་ལྟ་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ནས་དེ་བར་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རིམ་བྱོན་ཀྱིས་དོལ་རྒྱལ་དེ་སེམས་ཅན་འབྱུང་པོཞིག་དང་། རྒྱལ་འགོང་། དམ་སྲི། དཀོར་བདག འདྲ། དེགས་པ་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་བྱས་པ་ཡིན་སྣང་ས།

དེ་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་ལ་རྩེས་པ་ཡིན་ན་བསྟན་པ་ལ་གནོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། འགོ་སྐྱབས་འགྲོ་ནས་ནོར་པ་ཡིན་ན། དེ་ནས་མན་ཚད་ཀྱི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནོར་འགྲོ་བ་དེ་སྣ་ཚེ་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད། ལྷག་པར་དུ་ཕགོང་ས་ལྟ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་གི་ནང་། དམ་མིན་དམ་རྫུ་གཏམ་པ་རྒྱལ་མཚན་ཞེས། སྨོན་ལམ་ལོག་པས་རང་གི་ངོ་བོ་དམ་སྲིར་སྐྱེ་བ་བླངས་པ་དེས་བསྟན་དང་འགྲོ་བ་ཀུན་ལ་འཚེ་བྱེད་ན། ཞེས་བསྟན་དང་འགྲོ་བར་འཚེ་བ་བྱེད་མཁན་གྱི་འབྲུང་པོ་ཞེག་སྐྱབས་གནས་མཐར་ཐུག་ལ་རྩེས་པ་ཡིན་ན་བསྟན་པའི་མཇུག་སྨོ་ལ་གནོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། བསྟན་པའི་འཇུག་སྨོ་ནོར་ན་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ལ་གནོད་པ་དེ་ཙམ་ཅང་ཅང་བཤད་མ་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

ཚབ་སྲིད་ལ་གནོད་སྟངས་དེ་ཕགོང་ས་ལྟ་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ནས་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་གཞུང་དང་མཉམ་དུ་རྒྱས་དང་རྩེན་འབྲེལ་མ་ལེགས་པའི་གནས་སྟངས་མང་པོ་ཞིག་གི་བརྒྱུད་རིམ་ནང་། དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་གཞུང་གི་ཚབ་སྲིད་དང་ཀ་ཅང་གི་མ་འཚམས་པའི་གནས་སྟངས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་ཡོད། དཔལི་ཆར་ཚབ་སྲིད་ལ་གནོད་སྟངས་དེ། རྒྱ་ནག་གུང་ཁན་གཞུང་གིས་དོལ་རྒྱལ་ལམ་ཤུགས་ལྡན་དེ་ཅིད་སྤྱད་ནས་བོད་མིའི་འཐབ་ཚོད་གཅིག་བྱུར་གྱི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་གོང་བུའི་ནུས་པ་དེ་ཁ་ཐོར་གཏིར་ཏེ་ཚབ་ཅིང་ཀུ་ཆེན་ཡང་ཅིག་ཤོས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། དེའི་ཚ་ནས་ཡང་ནོར་གྱི་ཡོད་པ་རེད། ཕྱོགས་གཞན་ཞེག་ནས་དོལ་རྒྱལ་དེ་དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་སྲུང་ཡིན་ཞེས་ཁར་ཁྱེར་ནས། རྒྱང་མའི་ཚོས་ཞུ་རྒྱུ་དང་། ཚོས་ལུགས་གཞན་གྱི་བྷ་མ་ལ་བསྟེན་རྒྱ་སོགས་ལ་གནོད་སྐྱེལ་བྱེད་པ་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞེག་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ར་འཕྲོད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་ལ་བསྟེན་པ་ཡིན་ན་ང་ཚོ་ཚོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རོག་རྩ་ཆག་སྲིལ་

ཡོང་རྒྱ་དང་། བསྟན་པའི་བདག་པོ་སངྒེས་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཞད་སྐྱབ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་རྒྱུར་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཚོའི་ནང་མི་མཐུན་པ་དང་། ཐུགས་སྨང་མ་མཐུན་པའི་གནས་ཚུལ་ཏེ་འདུ་ཡོང་གི་ཡོད།

དྲི་བ། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་དེ་ར་ཙོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ངོས་ནས་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་ལང་ཤོག་ཡིན་ཏེ།

ཚོས་རིག་དྲུང་ཆེ་ཧོར་བྱ་དོན་ལྡན་ལགས་ནས། གཙོ་ཆེ་ཤོས་ཥཀྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སྩོལ་དང་དགོངས་གཞི་གཞིར་བརྟུང་ཤར་བསྐྱོད་བྱེད་དགོས་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཚགས་ཡོད་པ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག གཉིས་པ་དེ་ལ་ཥརྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་ལྟ་བ་ནས་བརྟུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་གི་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཐྲུགས་འགན་བཞེས་པ་ནས་བརྟུང་། དོལ་རྒྱལ་འབྲུང་པོས་ཚབ་སྲིད་ལམ་དུ་མ་འགྲོ་བའི་བྱ་བ་མང་པོ་ཞིག་བརྩམས་དང་རྩོམ་བཞིན་པ་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན་པ་བརྒྱུད་རིམ་མང་པོའི་ནང་གསལ་ཡོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན། དེ་ཚོ་ང་ཚོས་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་དུ་བ་ལས་གཤེད་ཆེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཚང་མས་ཤེས་པ་བྱ་དགོས་པ་དེ་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་དོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལང་ཤོག་དེ་འདུ་ཞིག་འཛིན་གྱི་ཡོད།

དྲི་བ། དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཁག་གཅིག་གིས་དམངས་ཁྲིད་ཁ་བརྡ་ཞེས་བརྟན་འཛིན་གྱི་ལེ་ཚན་དྲ་ཐོག་ནས་ལས་རིམ་སྤེལ་གྱི་འདུག དེའི་ནང་ལ་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཁག་གཅིག་གིས་ཁོང་ཚོ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཐོབ་སྐལ་ཏྲག་ཏྲག་རགས་གི་མེད་པ་དང་། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་དང་མི་བསྟེན་མཁན་གཉིས་དབར་དབྱེ་འབྱེད་ཀྱིས་འདུ་

མཉམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་བསམ་ཚུལ་ཁག་གཅིག་འདུག བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ངོས་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན། དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལ་ཡོང་གི་ཡོད་དམ།

ཚོས་རིག་དྲྭངཆེ་ནོར་བུ་དོན་ལྡན་ལགས་ནས། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལྟར་ན་དེ་འདྲའི་གནས་སྣངས་རུ་བ་ནས་བྱུང་ཡོད་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག གལ་སྲིད་དེ་འདྲ་བརྗོད་མཁན་ཡོད་ན་དེ་ཁོང་རང་ཚོ་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་ཐོག་ནས་བཤད་པ་རང་ལ་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན་པ་ང་ཚོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་ཞུ་ཐུབ་ཀྱི་མེ་འདུག གང་ལགས་རེར་ན། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་གཙོ་བོ་བརྒྱང་བའི་ཐོག་ནས་ཁྲལ་ཁོངས་སྡོད་གྲྭ་ཚང་ཁག ཚོགས་པ་ཁག གཞིས་ཆགས་ཁག་སོགས་འབྲེལ་ཡོད་སོ་སོ་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྡེན་མཁན་རེད་ཅེས་སྡོད་གྲ་སོགས་ནས་ཕྱད་པ་དེ་འདྲ་རུ་བ་ཉིད་ནས་བྱུང་མེད་པ་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་དགོན་སྡེ་གྲྭ་ཚང་ཁག་གི་ནང་ཁྲིད་རང་དོལ་རྒྱལ་བསྡེན་མཁན་ཡིན་ཙང་འདི་ནས་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་ལབ་མཁན་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་བཞིན་གཞིས་ཆགས་ནང་ལ་ཐོབ་སྐལ་ཆ་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྡེན་མཁན་ལ་མ་རག་པ་དང་། གཞིས་ཆགས་ནས་འགྲོ་དགོས་རེད་ཟེར་མཁན་དེ་འདྲ་རུ་བ་ཉིད་ནས་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་ལ། མི་མང་ངོས་ནས་ད་ལྟའི་བར་དུ་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་བརྗོད་པ་ཞིག་ངས་རུ་བ་ཉིད་ནས་ཀོ་ཡི་མེ་འདུག དེ་འདྲ་གནང་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེའི་ཐོག་ཁོང་ཚོར་ཐོབ་ཐང་ཕུལ་མ་བྱུང་ཟེར་བ་དེ་ཚོ་ཏག་ཏག་སྔོད་ཀྱི་ཨེ་ཡོད་བསམ་གྱི་འདུག དཔེར་ན། ང་ཚོ་རྒྱ་གར་དུ་བཙན་བྱོལ་ལ་འབྱོར་བའི་རྗེས་རྒྱ་གར་དུ་གནས་སྔོད་ཚོག་པའི་སྐྱབས་བཅོལ་ལག་ལེན་ (RC) ལ་ཆ་བཞག་ན་བོད་མི་ཚང་མར་གཅིག་གྱུར་

གནང་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་དང་མི་བསྟེན་མཁན་ཞེས་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་བཞག་པ་ཞིག་རྟོ་བ་ཉིད་ནས་ཆགས་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་བཞིན་ང་ཚོས་མཉེན་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེ་བ་གཅིག་ལ་བར་ལམ་ནས་ཙོད་མི་མང་ཡོ་ཞིག་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཕེབས་སྟོད་པ་ཞིག་ཆགས་བསྟད་ཡོད། དོ་ལ་རྒྱལ་གྱི་རྩེག་ཀྱ་བྱང་བའི་རྗེས་ལ་ཡིན་ནའང་མང་ཡོ་ཞིག་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཕེབས་ཡོད་པ་རེད། དེའི་ནང་ནས། དཔེར་ན། འཆི་མེད་ཆེ་རིང་ལ་སོགས་པ་དེ་ཚོ་ཁག་ཅིག་ཏན་ཏན་ཕྱི་རྒྱལ་ལ་ཕེབས་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོར་ཙོད་མི་གཅིག་མཚུངས་ཀྱི་ཕྱི་བསྐྱོད་ལག་ཁྱེར་ (IC) བཟོ་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཚང་ཡུལ་ནས་ཕྱིན་བསྟད་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། ང་ཚོས་ཁོང་ཚོར་ཐོབ་ཐང་བཅད་ནས་ཁོང་ཚོ་འགྲོ་རྒྱུར་འགལ་རྐྱེན་དེ་འདྲ་ཅི་བ་ནས་བཟོས་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ཚང་མས་གསལ་ཡོ་ཤེས་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་ཡོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེང་བརྒྱན་ང་ཚོས་ཁོང་ཚོར་ཐོབ་ཐང་མ་ཡུལ་བ་དང་། ཐོབ་ཐང་མ་ཐོབ་པ་སོགས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་ཆགས་མེད་པ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གསལ་ལ་ཡོ་རེ་འཕྲོད་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེས་ཀྱང་མ་ཟད་ཙོད་མི་ཆེག་སྟོང་ནང་ལའང་ཁོང་ཚོ་མང་ཡོ་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་གོ་སྐབས་གཅིག་མཚུངས་ཡུལ་བ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས་དབྱེ་འབྱེད་ཙུས་བ་ནས་བྱས་ཡོད་པ་མ་རེད།

དྲི་བ། ཉེ་ཆར་སྤྱི་ཚོར་ལ་ཡོང་སྐྱབས་མཁོན་ཆེན་ཡོ་མཆོག་ཡུ་རོབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་ནོར་ཡིད་དང་། ནེ་རྨར་ལེན་ཀེ། ངར་མ་ནི་བཅས་ཁག་གསུམ་ལ་ཚོས་འབྱེལ་གྱི་མཛད་འཕྲིན་བསྒྲུབས་པར་ཕེབས་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེ་དུས་ལ་སྐྱབས་མཁོན་རིན་ཡོ་ཆེའི་གསུང་ཚོས་གནང་ས་དང་། བཀའ་སྩལ་གནང་ས་ཚོགས་ཁང་དེ་ཚོའི་ཕྱི་ལོགས་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་ནང་གནས་སྟོད་དོ་ལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་ཁག་གཅིག་ཡོང་ནས་སྐད་འདོད་རྒྱབ་པའི་ལས་འགུལ་དེ་འདྲ་སྤེལ་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོས་སྐད་

འབོད་རྒྱག་པའི་སྐབས་སུ་བརྡོད་ཚོགས་ཤེ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ཁྱེ་ལའི་བློ་མ་རྫུན་མ་དང་། ཁྱེ་ལའི་བློ་མས་རྫུན་མ་ཤོད་ཟེར་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཁོང་ཚོར་ཚོས་དང་རང་དབང་སྤྲོད་དགོས་ཟེར་བ་སོགས་རེད་འདུག ངའི་དྲི་བ་ཤེ་ཡིན་ཟེར་ན་ཨ་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་ཁོང་ཚོའི་ཚོས་དང་རང་དབང་ལ་བཀག་འགོག་གནང་ཡོད་དམ་མེད།

དགེ་བཤེས་རོང་པོ་བློ་བཟང་སྐྱན་གྲགས་ལགས་ནས། ཉེ་ལམ་བྱུང་བ་དེ་ཚང་མས་དོ་སྣང་ཡོང་བསྟད་པ་དང་། སེམས་འཚའ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཤེག་ཆགས་བསྟད་ཡོད་པ་རེད། སྤྱིར་བཏང་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཐུབ་དང་ཨགོང་ས་ཨ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་གཟིགས་པ་ཆེན་པོའི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོ་ལ་འང་ཚབ་སྤྱི་ཐོག་སྐྱེ་ཁ་ཆེ་བ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལྟ་སྐྱོང་གི་ལྟ་སྟངས་དེ་སྤྱད་བྱས་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་ཆ་ཚང་ལ་གཅིག་པ་ཡིན་པར་བརྗེན། འདྲ་མཉམ་གྱི་ལྟ་སྟངས་གཞིར་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་མཐུན་སྤྱི་ལ་རོ་རྒྱ་རྩ་གཅིག་སྤྱི་ལ་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཤྱིར་བཏང་གི་ཚབ་སྤྱད་འགྲོ་སྟངས་ཡོངས་རྫོགས་ལ་གཅིག་གྱུར་ཚགས་བསྟད་ཡོད་པ་རེད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཨ་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་ཚབ་སྤྱད་ཀྱི་སྐུ་དབང་རྩེས་སྤྲོད་གནང་བའི་རྗེས་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་འདུག་ནས། བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། བོད་མིའི་འཐབ་རྩོད་ཀྱི་ནུས་པ་ལ་ཟང་ཟིང་བཟོ་རྒྱུ་དང་། ཉམས་དམའ་བོ་གཏོང་བ། དེ་བཞིན་གཏོར་བཤིག་དང་། མཐར་ཐུག་རྩ་གཏོར་དུ་གཏོང་བའི་སྤྱད་ཤེག་སྒྲ་ཕྱི་བར་གསུམ་ལ་ཟེན་བསྟད་པ་རྒྱ་ནག་གཞུང་འབྲེལ་ཡིག་ཆ་ཁག་ནང་གསལ་ལོ་རེད། ཕྱག་པར་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོ་ནས་བཟུང་ཨེ་རོར་ཞེས་པའི་རྩོམ་པ་པོ་ཞེག་གི་མིང་ཐོག་ནས་ཨ་སྐྱབས་མགོན་རིན་

པོ་ཆེ་ལ་ཀུ་ལའི་ཐུ་མ་རྫུན་མ་རེད་ཟེར་བའི་གཞི་རྩ་མེད་པའི་རྩོམ་ཡིག་མང་པོ་ཞིག་བྱེས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནང་བཞིན་ཨ་སྐྱབས་མགོན་རེན་པོ་ཆེས་བཀའ་སྩལ་གནང་བཞག་པ་དེ་ཚོའི་ནང་ནས་བརྟན་འཕེན་དང་གསུང་བཤད་མཛད་པ་བཅས་ཀྱིས་སྐྱེད་མཆམས་དུམ་བུ་རེར་འདུས་ནས་ཁྲོན་ཡོངས་ལ་མ་བཟློས་པ་དང་། ཆེད་མངགས་འཁྲིག་བཤད་བཟོ་སྒྲིག་གིས་ཨ་སྐྱབས་མགོན་རེན་པོ་ཆེས་རྫུན་མ་གསུང་གི་འདུག་ཟེར་བ་དང་། ཚོས་དད་རང་དབང་འཕྲོག་གི་འདུག་ཟེར་བ་སོགས་སྐད་ཆ་དེ་འདྲ་རྒྱ་ནག་དབུས་གཞུང་གི་འཆར་གཞི་དང་ཚོ་སྒྲིག་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཉེ་ལམ་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དེའི་བརྒྱུད་ལམ་དེ་ཐབས་ཤེས་ཡོད་རྒྱ་རྩལ་སྤུགས་བྱས་ཏེ་ལམ་ཁ་གྲགས་ཆེ་བ་དེ་དོ་ལུལ་བསྟེན་མཁན་དབུལ་དང་དངོས་པོའི་རྟེས་སུ་འཛུག་མཁན་ཁ་ཤས་ཐོབ་པ་དང་དེའི་ཐོག་ལ་ཁ་བསྐོར་ཏེ། བརྩོད་ཚོག་དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་སྤྱོན་མ་ནས་བཤད་པའི་ཐུ་ལའི་ཐུ་མ་རྫུན་མ་ཟེར་བ་དང་། ཐུ་ལའི་ཐུ་མས་རྫུན་བཤད་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་དགོས་ཟེར་བ་སོགས་བརྩོད་ཚིག་གསུམ་པོ་དེ་ཅང་སྤྱོད་བཏང་ནས་བརྩོད་ཚིག་དེ་འགྱུར་ལྡོག་མ་ཕྱིན་པའི་ཐོག་ནས་བསྒྱར་བྱས་པ། དོན་དུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་བརྩོད་ཚིག་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་གོང་དུ་གསུངས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དེ་ཚོའི་ནང་ཨ་སྐྱབས་མགོན་རེན་པོ་ཆེས་ཚོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་བསྐོར་རྟེས་ཤ་ཅང་ཞི་འཚེ་བ་ཟློའི་ཐོག་དགའ་བསུ་ཆེན་པོ་ཐོབ་བཞིན་པའི་གནས་སྟངས་འདིའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་འཐབ་རྩོད་ལུབ་སྐྱོར་མེ་འདུ་བཞིག་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ནུས་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དེ་མཐོང་ནས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བརྩོད་ཚིག་དེ་དོ་ལུལ་རྟེས་འབྲང་བར་དབུལ་དང་དངོས་པའི་རྟེས་སུ་འཛུག་མཁན་དེ་ཚོའི་ཁ་ལ་བཞག་སྟེ། ཁོང་ཚོས་ཚུར་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་དངོས་འབྲེལ་རེད། དེའི་ནང་ནས་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ཚོས་

དད་རང་དབང་གི་སྐད་ཆ་དེ་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་གང་བཤད་མིན་ལ་མ་ཕྲོས་པར་ང་ཚོ་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཤེས་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཆོས་དད་རང་དབང་ཡོད་དང་རང་དབང་མེད་ཟེར་བ་དེ་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་སྐད་ཆ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་རེད། སྤྱིར་བཏང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་ཐོག་ནས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དད་པའི་རང་དབང་དེ་ཁོ་ཁོའི་བསམ་བློའི་ནང་ནས་དཔྱད་རྒྱུ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། སྤྱི་ཚོགས་དང་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་སྤྲོམ་གཞི་དང་བྱེ་བྲག་གང་ཟག་སྤྱིར་གྱི་ངོས་ནས་འབྲེལ་བ་མེད་པ་རང་དབང་རེད། ཡིན་ནའང་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་སྐད་ཆའི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་རང་དབང་ཡོད་པ་རེད། ང་ཚོར་རང་དབང་ཡོད་པ་དེ་ཏ་ཁོ་དོན་གསལ་རེད། རྒྱ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན། སེ་ར་སྨད་ནས་ཁ་ཀྱེས་ནས་ཕར་འགྲོ་མཁན་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཚོས་དགོན་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་རྒྱབ་ཡོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་མོན་ལྗོངས་ལ་འབྲོག་པ་ཆེན་པོ་ཞེག་ཡོད་པ་རེད། ཁོང་ཚོ་རང་དབང་གི་ཐོག་ནས་ལས་འགུལ་སྤེལ་རྒྱུ་དང་གཅེ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཚོ་དངོས་ཡོད་གནས་སྟངས་ཤེག་རེད། ད་ལྟ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་སྐད་འཛོད་བྱེད་མཁན་མི་ཚེའི་རྣམ་འགྱུར་གྱི་ཐོག་ནས་བལྟས་པ་ཡིན་ན། དངོས་གནས་དང་གནས་ཚོས་དད་རང་དབང་གི་རྩོད་སྐབས་ཤེག་ངུ་ཆེག་སྤྱི་ལ་གཏོད་འདུག་བལྟ་བ་ཡིན་ན། ཁོང་ཚོ་ཚོས་ཐུང་ཆོན་ནས་རྒྱབ་ལ་ཀྱ་ཚས་དཀྲིས། སྐུ་རིང་པོ་བཞག་རྣམ་འགྱུར་ཆ་མ་ཚོད་ཡ་མ་རུང་། དགེ་བཤེས་ཡིན་རེར་མཁན་དེ་ཚོས་སྐུ་ཚས་གྲོན། དེའི་ཐོག་ཤམ་ཐབས་དཀྲིས་པ་དེ་འདྲ་བྱས་ནས་འགྲོ་ཀེ་འདུག ཁང་སྡུང་གི་ཚོས་ཐོག་འོག་བརྩེགས་མར་གྲོན་ནས་ཡར་རྒྱག་མར་རྒྱག་བྱེད་ཀྱི་འདུག དོན་ངོ་མའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། འཛམ་མཚོན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཆ་ཚང་ལ་མ་ཧོར་པ་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་ཡིན་ན། རྩེ་རིན་ཡོ་ཆེའི་བསྟན་པ་ཟེར་བ་དེ་དམ་ཚོས་འདུལ་བ་

ནང་གཙང་ཕྱི་གཙང་པརྒྱའི་སྒྲབས་ནང་བཞིན་གཙང་མ་ཞིག་ཀྱན་སྦྱོད་ཚུན་ཚད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དམ་ཚོས་འདུལ་བ་དང་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པར་བརྗེན། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཀྱན་སྦྱོད་དེ་ཡག་པོ་བཟོ་དགོས་པ་ལ། ཁོང་ཚོའི་རྣམ་འགྱུར་དེ་ཚོར་བཤུས་པ་ཡིན་ན་ང་ཚོ་ཀ་ལས་པ་དང་། དང་སང་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤེགས་རེད། ཁོང་ཚོས་གང་རྩོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཚོས་དད་རང་དབང་རེད། རྣམ་འགྱུར་དེ་ཚོ་ཟད་དེ་ལོག་ཁ་ཡིན་པའི་གནས་སྟངས་ཤེགས་ཆགས་ཡོད་པ་རེད། ༢སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་རང་དབང་གི་སྐོར་ལ་ཀ་ཅང་གི་གལ་གནད་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱ་རྩི་ས་ནས་མང་ཚོགས་ཡིན་ནའང་རང་དབང་གི་མང་གཙོའི་ལམ་ལ་འབྲིད་ཐུབ་རྒྱུ་དང་། ཆོས་ལུགས་ཡིན་ནའང་བསྟན་པ་རང་དབང་བྱེད་རྒྱུར་སོ་སོའི་ཞོག་ནས་ཀ་ཅང་གི་གྱ་ཡངས་པོ། འཛམ་བུ་གླིང་གི་དབུ་ཁྲིད་དང་ལྷག་པར་དུ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་ཅིག་གི་ཞོག་ནས་རྩིས་པ་ཡིན་ན། རང་གི་འཁོར་སྐྱོབ་ཀྱ་གཏོགས་པའི་མི་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རང་དབང་སྦྱོད་མཁན་དང་དེའི་ཞོག་ལ་སྤུང་སྐྱོབ་བྱེད་མཁན་༢རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཞོག་ནས་བཙལ་ན་མེད་པ་ཞིག་དང་། དཔྱ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྤྱི་ཚོགས་འདིའི་ཞོག་ནས་བཤུས་པ་ཡིན་ནའང་དེ་འདྲ་མེད་པའི་གནས་སྟངས་འདི་ཀྱན་ཀྱིས་མཉེན་གསལ་རེད། དཀལ་ཆེ་བ་དེ་ཁོང་ཚོས་རང་གི་མཚང་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐད་བསྟན་བཞག་པ་ཞིག་དང་ཤི་ཁའི་འཕགས་ཚགས་ཀྱི་བཟོ་འདྲ་ཞིག་རྒྱག་གི་ཡོད་པ་དངོས་འབྲེལ་རེད།

དྲི་བ། ཉེ་ཆར་ཕྱི་རྒྱ་ ། ནང་སྤྱི་ནོར་༢གོང་ས་༢སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནོར་ཁེ་ལ་ཆེའས་སྐྱར་བསྐྱངས་སྐབས། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་གཙོན་ཤུགས་འོག་ལ་ནོར་ཁེའི་སྲིད་ཚོན་དང་ཕྱི་སྲིད་ཚོན་ཆེན་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་༢སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་རྒྱ་མིན་ཟེར་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་གི་

ནང་ཐོན་ཡོད་པ་རེད། གནས་ཚུལ་འདི་ལ་དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་ཁག་ཅིག་གིས་དེར་དགའ་བསུ་ཞུས་ཡོད། རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་གི་ནང་ཐོན་པ་རེད། གང་ལྟར་གནས་ཚུལ་དེ་ཡོགས་གང་ས་ནས་བཤུས་ཀྱང་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཚགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གཉིས་པ་དེར་རྒྱ་ནག་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཆགས་པའི་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཚགས་ཀྱལ། དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་ཚོས་དགའ་བསུ་ཞུས་ཡོད། རྒྱབ་སྐྱོར་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་ག་རེ་སྟོན་ཀྱི་ཡོད།

ཚོས་རིག་དྲྭངཆེ་ཧོར་བྱ་དོན་ལྡན་ཡག་ནས། དེ་རྒྱ་མི་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་གས་ལ་པོ་མཚོན་ཐུབ། ཁོང་ཚོས་བ་ཤད་པ་དང་ལག་ལེན་གཉིས་པོ་དེ་ཞལ་ཆེར་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཞིག་ཆགས་ཡོད་བསམ་ཀྱི་འདུག དོན་དངོས་སུ་ཚོས་དད་རང་དབང་ཟེར་བ་མ་གཏོགས་རྒྱབ་ཀྱ་རྒྱལ་ཁབ་དང་ཚོས་ལུགས་ནང་ཞན་རྒྱས་ཐུབ་ཚེ་ཆེད་དུ་དགའ་བསུ་ཞུ་གི་ཡོད་པ་གས་ལ་པོ་མཚོན་ཀྱི་འདུག

སྤྱི་འཐུས་དག་བཤེས་རྩིང་པོའྲོ་བཟང་སྐྱན་གྲགས་ལགས་ནས། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་བོད་བསྡན་པ་ཚབ་སྲིད་ཆགས་དང་འཇིག་གི་མཚམས་ལ་སྐྱབས་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཤིག་ཆགས་བསྡད་ཡོད། བོད་རིགས་གཅིག་པུ་མ་རེད། དེ་ཡོངས་གྲགས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོ་བོད་པ་མི་རིགས་ནང་ཁུལ་ནས་རེ་ཟུང་ཞིག་གིས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འཐབ་སྡོགས་དང་ཁ་གཅིག་སྤྲེལ་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གཞུང་གིས་ནམ་རྒྱུན་བཤད་བསྡད་པ་དེ་ཚོ་གང་ཡིན་པ་དེ་འཁྲེར་ཡོང་སྟེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྐང་ལ་མངོན་སུམ་འཛོམས་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་བསྡད་པ་དེ་ཉ་ཅང་གི་ཐབས་སྐྱོབ་ཞིག་རེད། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་

གསོལ་བྱེད་མཁན་བོད་ནང་གི་མི་རེ་ཟུང་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་།ཤ་སྟག་མས་མཚོན་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་གིས་བོད་བསྟན་པ་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་མང་འཛིན་དང་སྐུ་ངལ་དེ་འདྲ་བསྟོན་བཞིན་པའི་སྐབས་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱས་ནས་ཆོར་ཁའི་དབུས་གཞུང་གི་ཆེས་མཐོའི་མི་སྣ་དང་མཇལ་འཕྲད་མ་བྱུང་པ་དེར་དགའ་བསུ་ཡོད་ཟེར་ནས་སྐད་འབོད་བྱས་པ་དེས་བོད་ནང་གི་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་རེ་ཟུང་ཡིན་ནའང་ཁ་ཅང་གི་སྒོ་ཕམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་ཀྱི་རེད་བསམ་བཞིན་ཡོད། ཡིན་ནའང་དེའི་ཐོག་ནས་ཁོང་ཚོས་རྒྱ་མཚན་གང་ཡིན་པ་དེ་ཚོས་དད་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ཞིག་དང་། ཆབ་སྲིད་རང་གི་ངོ་བོར་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་དེས་ཁོང་ཚོས་གསལ་ཡོ་བཟོ་ཡི་ཡོད་པ་རེད། སྟབས་བདེ་རྙབས་པ་ཡིན་ན་བོད་པའི་མི་རེགས་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐབས་བྱུས་གང་ཡིན་པ་དེས་མངོན་སུམ་འཛོམས་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལ་བསྟན་པ་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྣང་གི་ལྟང་པ་དང་། མི་རེགས། རྒྱལ་ཁབ་གང་ཡིན་ན་དེས་བསྟས་པ་ཡིན་ན་ཁ་ཅང་གི་ངོ་ཚ་བོ་ཞིག་རེད། དེ་འདྲའི་སྐབས་ལ་སོ་སོའི་མི་རིགས་ཀྱི་དོན་ཆེན་སྤྱི་མཁན་གྱི་དབུ་ཁྲིད་ཅིག་ལ་ནོར་ཁའི་གནད་ཡོད་དབུ་ཁྲིད་དང་མཇལ་འཕྲད་མེད་པ་དེ་ལ་དགའ་བསུ་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་བརྗོད་པ་དེ་ནི་ཁ་ཅང་གིས་མི་རིགས་ནང་ཁུལ་གྱི་ཆེས་ཐ་ཤལ་དང་། ཡ་ཡིད་སྤྲོའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཡིན་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་གི་མིའི་རིགས་ཚང་མས་ངོས་འཛིན་བྱེད་པ་ཞིག་རེད་ལ། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱི་འཕྲལ་མེལ་འཕྲལ་མེལ་གྱི་འགན་ཁུར་དེ་འདྲ་སྤྲོད་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས་དེ་འདྲའི་བེད་སྤྱོད་གཏོང་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཚོའི་ངོས་ནས་བསྟས་པ་ཡིན་ནའང་མི་རིགས་ནང་ཁུལ་གྱི་རྣལ་སྡུངས་པ་དེ་ཚོ་ལ་རེན་ཐང་གང་ཡང་ཐབས་གྱི་མེད་པ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཀྱི་ལྟ་སྟངས་པ་ཡིན་པ་རེད།

དྲི་བ། བོད་ནང་ལ་དེང་སྐབས་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་ཐོག་ལ་གནས་སྟངས་གང་འདྲ་ཞིག་ཚགས་བསྡུད་ཡོད་པ་རེད།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་རོང་ཀློ་བཟང་སྐྱན་གྲགས་ཡག་ནས། བོད་ནང་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་ཀུའི་གནས་སྟངས་ནི་ཆུ་ནག་གཞུང་གི་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཚོའི་ཐོག་ལ་སྤེད་བྱས་འཛིན་སྐངས་ཤིག་དང་། བོད་རང་གི་ནང་ལ་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་བཅས་སྔེ་ཚན་གཉིས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཞུས་པ་ཡིན་ན། དང་པོ། ཆུ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ནང་ལ་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་རེ་རུང་གིས་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་ཐོག་ལ་སྤེད་བྱས་འཛིན་སྐངས་གང་འདྲ་ཡོད་ཅེ་ན། སྤྱིར་བཏང་དེ་ཇ་ལྷབས་མཚོན་རིན་ཐོ་ཆེ་མཚོག་གིས་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སྩལ་ཐུ་རྣ་རིམ་པ་གནང་བའི་འགོ་བཙུགས་པ་ནས་བརྩང་ཆུ་ནག་གཞུང་གིས་གོ་སྐབས་དེ་བརྩང་ནས་དབུས་གཞུང་གི་བཀོད་ཁྲབ་ཀྱི་འོག་ལ་རང་སྐྱོང་ལྷོར་ས་དང་དེ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷོར་ས་གཞན་གྱི་ནང་ལ་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཚོར་ཆུབ་སྐྱིར་བྱེད་ཆུའི་སྤྲིད་བྱས་རབ་དང་རིམ་པ་ཞིག་ལག་བསྟར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་མངོན་གསལ་དོད་པོ་གཅིག་ནི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༦ དང་ ༢༠༡༩ སྐབས་ལ་གསལ་གསལ་ཐིང་ཐིང་ཆགས་ཡོད། སྤྱིར་བཏང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༣་༡༤ བར་ལ་ཆུ་གར་ལྷོ་ཕྱོགས་ཀྱི་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་སྡེ་ཚན་ཚོ་དང་ལྷི་ལིར་རྐེན་གཞི་བྱས་པའི་ཆུ་ནག་གཞུང་ཚབ་པའི་དབར་འབྲེལ་བ་ཞིག་ཡོད་པ་བཙུད་ལམ་ཁག་གི་ནང་ཐོན་དང་ཐོན་བཞིན་པ་ཡིག་ཆ་དང་བཅས་པ་གསལ་པོ་རེད། དེར་གཞིགས་ན་གཞུང་ཚབ་པ་ཚོ་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་ཕྱིན་ནས་དོལ་ཆུལ་པ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་གོ་བསྟུར་བྱས་པ་དེ་ཚོ་གསལ་པོ་རེད། དེ་བཞིན་དུ་ལྷའི་ཚར་མངོན་གསལ་དོད་ཀྱིའི་ངང་ནས་མཐོང་ཆུ་ཞིག་ལ། ཉེ་ལམ་

༡༠༡༩ ལོའི་ཕྱི་ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་རྒྱ་གཡུང་གཞུང་གིས་རང་སྐྱོང་ལྗོངས་ནས་དོན་ཚན་དྲུག་བདུན་ཅན་གྱི་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྟས་གྱི་གནད་དོན་ཐག་གཅོད་ཡང་དག་པ་བྱ་རྒྱའི་སྐོར་གྱི་བསམ་འཆར་ཡི་གེ་ཟེར་བ་ཞིག་གཏན་འབེབས་བྱས་ཡོད། དོན་ཚན་དེའི་ནང་ལས་མགོན་རིན་ཡོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་ ༡༩ པས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལོག་སྤྱོད་རང་བཞིན་དང་། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་གཡོ་ཐབས་ཀྱི་རང་བཞིན། མགོ་སྐོར་རང་བཞིན་གསུམ་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་ང་ཚོའི་བོད་ནང་ལ་མཐུན་སྒྲིལ་ལ་གཏོར་བཤིག་གཏོང་གི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བའི་སྐད་ཆ་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ཁོ་ཚོས་རང་ངོས་ནས་གང་ཟྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ཚུར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དངོས་ཡོད་ལ་ཁོང་ཚོས་གཅེ་ཟྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་ན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལོག་སྤྱོད་རང་བཞིན་ཐོག་ནས་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་བྱ་རྒྱུ་དེ་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ཟྱེད་མཁན་ཁོང་ཚོས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་ཡོད། བྱ་ཐབས་དེའི་ཐོག་ནས་མགོ་སྐོར་བཏང་ནས་དབུལ་དངོས་སྤྲད་ཀྱི་ཡོད། དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ཟྱེད་མཁན་ཚོའི་ཟྱེད་སྡུངས་དེ་ཚོ་བརྒྱུད་ལམ་ཁག་གི་ནང་ཁ་གོ་དོན་གསལ་རེད། ཁོང་ཚོ་ཉི་ཤུ་དང་། ཨ་རི། ཡུ་རོབ་རྒྱལ་ཁབ་གང་ནས་སྐྱེས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དབུལ་དེ་ཚོ་ག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་གསལ་ཡོ་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་དེ་འདྲའི་ཡིག་ཆ་གཏན་འབེབས་བགྱིས་ནས་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ཟྱེད་མཁན་ཚོའི་རྒྱབ་ལ་ཁྱབ་ལོང་ཚོགས་པ་དེར་རྒྱབ་སྐྱོར་ཟྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེར་ཡོག་ཐུག་དང་གཅོད་སྐྱོན་བཏང་པ་ཡིན་ན་ང་ཚོས་ཉེས་ཆད་གཏོང་རྒྱུ་ཡིན་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པའི་ཡིག་ཆ་བཟོས་ཡོད། དེའི་མཚོན་གཅིག་ཞུས་པ་ཡིན་ན། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ རྟ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་ཆབ་མདོ་སར་ཁུལ་གྱི་ཁྲིམས་ལུགས་གཞིན་བཟུང་། ཁྲིམས་འགལ་གྱི་སྤྲེག་འདྲུགས་དང་སྤྱི་ཚོགས་སྤྲེག་འདྲུགས་ཀྱི་ཁྲིམས་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་ལ་བརྟུང་བཅེག་ནན་མོ་གཏོང་རྒྱུ་དང་མེད་པ་བཟོ་རྒྱུ་ཞེས་པའི་སྐྱེན་སྔོན་བྱེད་པ་ཡིན།

རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཆོས་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འགན་འཛུར་ཐོག་ནས་ཁྲིམས་མཐུན་སྤུང་སྐྱོབ་བྱེད་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད་ཡོད། དབུས་གཞུང་དང་རང་སྐྱོང་ལྷོར་སྡེ་ཚན་མདོ་སྡུད་ཚུལ། ཟེ་ཁྲོན་བཅས་སུ་ཡིག་ཆ་བཏོན་ནས་སྤུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་འདྲ་མིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བལྟས་པ་ཡིན་ན་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་། རང་སྐྱོང་ལྷོར་ས། ཞིང་ཆེན། ཁྲལ་དང་། རྩོང་རིམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་གནས་བབས་དེ་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་བོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་ཀྱི་བོད་མིའི་དབང་དུ་གྱུར་ཤིང་རྒྱག་པ་དང་། ༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་མཐོང་དང་མཇད་འཕྲེན་ཞོག་གནས་བཞད་པ་ཇི་བཞིན་༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མཇད་འཕྲེན་རྒྱ་ཆེ་རུ་འགྲོ་བ་དེ་གཙོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ། ༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་གང་གསུངས་པ་དེ་བདེན་པ་གསུང་གི་ཡིད་པ་དང་། རྒྱ་མཚན་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་མང་པོ་ཞིག་རིགས་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་གསུང་གི་ཡིད་པར་བརྟེན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་སྐྱག་རྩུབ་ལབ་ཀྱི་འདུག ༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་རྩུབ་མ་རེད་ཟེར་བ་འ་ཆད་འཁྲུག་ཐེག་ཤོད་ཆ་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ལྷག་པར་དུ་༢སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐོར་ལ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་ང་ཚོས་ཞུ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་དེ་ང་ཚོས་མཐོང་གསལ་ལྟར་ན། ༢སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པའི་མཇད་པ་རྣམ་ཐར་འདི་ནང་བཞིན་སྟོན་གྱི་བཙན་པོའི་སྐབས་ནས་བཟུང་དུས་ད་ལྟའི་བར་ཡུལ་དུས་གནས་བབ་ལ་དཔགས་པའི་ཚོད་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་དང་། བོད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ཐོག་ལ་སྐུ་ལས་བསྐྱིན་པ་འདི་འདྲ་ཅིག་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་བྱུང་མེད་པ་གསལ་པོར་རེད། ལྷག་པར་དུ་༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཞིར་བཞག་ཐོག་ས་སྐྱ་ལས་བསྐྱིན་པ་ཆུན་གནས་ཐུབ་རྒྱུ་དང་། ཡུན་རིང་དུ་གནས་རྒྱུ། དེ་ཡང་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཚོས་ཆུལ་དེ་གཙང་མ་གཙང་རྒྱུ་ཉར་ཐུབ་རྒྱུའི་ཆེད་དུ་༢སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་ཚོས་ལུགས་ནང་ལྷ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་།

ཚན་རིག་གི་རྣམ་གཞག ཉམས་ལེན་གྱི་སྟེ་ཚན་གསུམ་དུ་ཕྱེས་ནས་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་སྟེ་ཚན་དང་ཚན་རིག་གི་སྟེ་ཚན་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྒང་གི་ཤེས་ཡོན་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚད་མཐོ་བའི་ཤེས་ཡོན་གྱི་སྟིང་ཕུག་ལ་ཞར་སྐྱེལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་དོ་སྣང་གནང་ཐུབ་རྒྱུའི་ལམ་ཁ་ཞིག་བཟོ་ཡི་ཡོད། སྔག་པར་ནང་ཚོས་ནང་གི་ཚན་རིག་གི་བྱེད་ཐབས་གལ་ཆེ་བ་དེ་ཚོ་འཛམ་བུ་གླིང་སྟིང་ཕུའི་སྒང་ལ་བསྐྱེལ་རྒྱ་ལ་སོགས་པ་དེ་འདྲའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་དང་། སྔག་པར་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་དག་པེར་གནང་ནས་གདན་ས་གསུམ་གྱིས་གཙོས་པའི་ཚོས་བརྒྱད་ཁག་རིས་སུ་ཆད་པའི་ནང་ལ་སྟོན་མ་སྒྲུབ་སྟེ་ཁག་གི་ནང་ལ་བཤད་གྲྭ་མེད་སར་བཤད་གྲྭ་བཙུགས། བཤད་གྲྭ་ཡོད་ཀྱང་སྒོམ་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་དེ་ཙམ་མེད་སར་སྒོམ་སྒྲུབ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཛད་རྟེས་གཙང་མ་བཙུགས། སྔག་པར་གོང་ལ་བཤད་པ་ནང་བཞིན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་འདྲུག་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོ་རྣམ་དག་ཅིག་མ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་ཚ་ཚང་བ་ཞིག་དང་། གཉིང་ཟབ་ཡོ་ཞིག་དང་། རྒྱ་ཆེན་ཡོ་སྤྱས་དག་ཡོ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུ་འདྲུག་སྒོ་ཉང་ནོར་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ཚོ། དག་ཐེབ་གནང་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་དག་ཐེབ་གི་སྟིང་ཕུ་བྱུང་བ་ཞིག་མཛད་པའི་མཛད་རྟེས་གཅིག་ཡོ་དེ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་འདིའི་ཐད་ལ་ལམ་སྟོན་གནང་བཞག་པ་དེ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཏ་གོ་ནས་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད་དང་མེད་ཕྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཁག་ལ་ཤེའམ་སྐབས་གསལ་ཡོ་ཡིན་ནའང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་སྟོན་མ་ཡོད་ལ་བཙན་འཛུལ་དང་བཙན་གནོན་བྱས་པའི་སྐབས་བེད་སྤྱོད་གཅེ་ཡོད་ཅེ་ན། རྒྱ་ནག་གི་མི་རིགས་ཡོངས་ནས་བྱེད་ཀྱི་མེད། སོ་སོའི་མི་རིགས་ནང་གི་བསམ་བློ་རྒྱལ་སྤྱངས་ཅན་དེ་ཚོ་ཤྲོག་གཡོ་དང་བེད་སྤྱོད་བཏང་བ་དེ་འདྲ་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་དེ་གར་ཡིན། མི་རིགས་ནང་ཁུལ་གྱི་རྒྱལ་སྤྱངས་ཅན་དེ་ཚོ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་གི་ཡོད།

དེ་བཞིན་དོལ་རྒྱལ་བེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྒང་ལ་༢སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ནོར་ཁེའི་གལ་གནད་ཆེ་བའི་མངོད་གཙོ་རྣམ་པས་ཐུག་འཕྲད་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཚོའི་སྐོར་སྐད་ཆ་བཤད་པ་ལ་ཀ་ཅང་གི་དགའ་བསུ་ཡོད་ཟེར་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཆ་དེ་འདྲ་ཕྱི་ནང་སུ་ཡིན་རུང་། མི་རིགས་གང་གིས་བཤུས་ན་ཀ་ཅང་གིས་ངོ་ཚ་དགོས་པ་ཤིག་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཐོག་ནས་མི་དགོས་པ་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་དག་རྒྱ་རྒྱ་ཆགས་པ་དེ་འདྲའི་གནས་སྟངས་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྗེན། ཀ་ཅང་གིས་གཟབ་གཟབ་བྱེད་དགོས་རྒྱའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

དྲི་བ། དཔྱད་ཆར་རྒྱ་གར་ནང་གི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་རྒྱའི་གནས་སྟངས་གང་འདྲ་ཆགས་ཡོད།

ཆོས་རིག་དྲུང་ཆེ་ནོར་བུ་དོན་ལྡན་ལགས་ནས། གོང་དུ་གསུངས་པ་བཞིན། དཔེར་ན་ང་ཚོའི་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱས་ནས་དཔྱད་བར་དུ་སྐྱ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་གྱི་ཐོག་ནས་བཀའ་དྲིན་ཆེ་ཤོས་དང་མངོད་འཕྲེན་རྒྱས་ཤོས་དེ་༢རྒྱལ་བ་སྐྱ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ལས་ལྷག་པ་མངོད་པ་འཕྲེན་ལས་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཀའི་ཐོག་ནས་བྱུང་མེད་པ་ཤིག་ཆགས་ཡོད། དེ་གཞིར་བཟུང་གིས་༢སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་ཐོག་མའི་སྐབས་ནས་དོལ་རྒྱལ་ཐོག་དམ་བསྒགས་གནང་བ་ནས་བཟུང་དུ་བར་དུ་དེ་མི་སྲིད་པའི་གཞི་ནས་བཟུང་གི་དགོན་སྡེ་གླ་ཚང་ནང་ལ་སོ་སོའི་སྒང་བླང་འཇོལ་མེད་གནང་ནས་ཁྱངས་སོ་སོས་བཙན་པོ་བཟུང་སྟེ་ཕྱག་ལས་གནང་དང་གནང་བཞིན་པ་རེད། དེའི་སྟེང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༡ ལོར་བློ་གསལ་གྲྭང་གི་འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་དབུ་འབྱེད་མངོད་སྐོའི་སྐབས་༢སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་དམེགས་བསལ་གྱི་དཔལ་བར་དུ་ཕ་དང་ཕྱུག་ཟྱང་མ་འདེས་ནས་ཡོད་པ་དེ་ཏག་ཏག་བསྡད་ཀྱི་མེད་པ་དང་། ཁ་དང་ཁ་སྐྱ་དབྱེ་འབྱེད་གསལ་ཡོད་བྱས་ཏེ་གཙང་མ་བཟོ་བ་ཡིན་ན་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་

མཁན་དེ་ཚོ་ཁོང་གི་ཀུགས་གཅིག་དང་། མི་བསྟེན་མཁན་ཁོང་གཅིག་བྱས་ནས་ལམ་ཁ་གསལ་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་སྐབས་དགོན་སྡེ་གླ་ཚང་ཚང་མར་ཚུལ་ཤིང་འགྲེམས་སྟེལ་གནང་ཡོད། དེ་འདྲ་གནང་བའི་ཐོག་ནས་བསྟེན་མཁན་དང་མི་བསྟེན་མཁན་ཚུལ་ཤིང་འགྲེམས་སྟེལ་གྱི་ཐོག་ནས་སྐབས་དེར་གསལ་པོ་བཟོས་ཡོད། སྐབས་དེར་ཚུལ་ཤིང་འགྲེམས་སྟེལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་ཡང་བྱས་ཏེ་བསྟེན་གྱི་མེད་རེར་མཁན་གྱི་དམ་བཅའ་ཞུ་མཁན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་ཀ་ལམ་དེ་རྗེས་དགོན་པ་གླ་ཚང་སོ་སོས་ཁ་ཤས་ཀུས་པ་ལ་འགེངས་ཤོག་དེ་འདྲ་བཟོས་པ་མ་ཟད། འགེངས་ཤོག་སྐང་ལ་འདྲ་པར་དང་ལོ་ཀུས་བཅས་བཀོད་དེ་ད་ནས་བཟུང་བསྟེན་གྱི་མིན་ཟེར་བའི་ས་རྟགས་བཅས་པ་བཀོད་ནས་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུག་ཆོས་རིག་ལས་ཁུངས་ལ་ཚུལ་ཤིང་དང་འབྲེལ་བའི་ཡིག་ཆ་ཕྱལ་པ་ཁྱེན་ཡིག་སྡོད་བཞི་ཙམ་ཆགས་ཡོད། དེའི་ཐོག་ནས་དགོན་པ་གླ་ཚང་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དུ་གདན་ས་གསུམ་གཙོས་པའི་ཀུད་གླ་སྡོད་སྣད་བཅས་སུ་བསྟེན་མཁན་དང་མི་བསྟེན་མཁན་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། དེ་ལེར་ན། སེ་ར་སྡད་ལ་ཆ་བཞག་ན་སེར་སྤོམ་ཁང་ཚན་ཟེར་དུས་སེར་སྤོམ་ཁང་ཚན་དོལ་ཀུལ་བསྟེན་མཁན་ཁོ་རང་ཚོ་ཀྱིང་གཅིག་གསར་པ་ལྟར་ཆགས་ནས་ཡོགས་སུ་ཐོན་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཤར་དགའ་ལྡན་གླ་ཚང་ཁོ་རང་ཚོའང་ཡོགས་སུ་ཐོན་ནས་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། དེ་འདྲ་གསལ་པོ་ཆགས་པར་བརྟེན་དེ་ལྟའི་ཆར་དགོན་པ་གླ་ཚང་ཁག་གི་ནང་བསྟེན་མཁན་དང་མི་བསྟེན་མཁན་གྱི་གནས་ཚུལ་ཀ་ལམ་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད། དེ་བཞིན་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ནང་དུའང་སོ་སོ་གཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ནང་དུ་གནས་འདོད་མེད་པའི་ཐོག་ནས་ཐོན་འགྲོ་མཁན་དེ་འདྲ་བྱུང་ཡོད་ཀྱི་རེད། དེ་མ་ཡིན་པའི་གཞིས་ཆགས་ནང་དུ་བཀའ་སྩལ་ཤེའམ་པ་གཞིར་བཟུང་གིས་གཞིས་ཆགས་སོ་སོའི་ནང་དུ་གྲོང་སྡེ་ཁག་ལ་སོགས་པའི་ཚང་མས་ཁས་ལེན་དམ་བཅའ་

བརྒྱད་ནས་ཡིག་ཆ་ཕྱལ་བ་རབས་དང་རིམ་པ་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་ཐོག་ལ་ཕྱི་རྒྱལ་ཡུལ་གྱི་ཁྲལ་ཁེའུ་ཚགས་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་ཆགས་ཡོད། བཀའ་གསུང་ཅི་སྨྲབ་ཞུས་ནས་མི་བསྟེན་མཁན་ཆགས་པ་གནས་སྟངས་གསལ་ཡོ་ཆགས་ཡོད།

དྲི་བ། མང་ཚོགས་ནང་ལ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐོག་ནས་སྐད་ཕྱིན་མཚམས་འཇོག་བྱེད་དགོས་བསམས་ནའང་དོལ་རྒྱལ་གྱི་གནོད་པ་ཡོང་གི་རེད་ཟེར་བའི་ཞེད་སྣང་དང་རྣམ་རྟོག་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོད་པ་འདུ། གང་ཟགའི་འདྲ་ཞིག་གིས་རྒྱུ་མཚན་ཚང་མ་ཤེས་ནས་མཚམས་འཇོག་བྱས་པ་ཡིན་ན་དོལ་རྒྱལ་གྱི་གནོད་པ་ཡོང་གི་ཡོད་དམ།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བཤེས་རོང་ཚོའི་བཟང་སྐྱེན་གྲགས་ལགས་ནས། དེའི་ལན་མ་ཞུ་བའི་ཚོང་ལ། དཀྱིན་ལན་ཁ་ཤས་ཤིག་གསལ་ཡོ་བྱས་དེས་མཚོན་ཞིག་ཞུ་ཡིན་ན། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གདན་ས་གླ་ཚང་ཁག་སོགས་ལ་ཆེས་དང་ཟང་ཟིང་གི་འབྲེལ་བ་ལྟན་གཅིག་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་དམ་ཆོས་འདུལ་པའི་ཐོག་ལ་མ་འཚམས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་འདུལ་བ་རང་གི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་འདུལ་བ་རང་གི་ནང་ལ་རྩོད་པ་ཞིག་བར་བྱ་བའི་ཆོས་གཅིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། གཞི་ ༡༣ གྱི་ནང་ལ་རྩོད་པ་ཞིག་བར་བྱ་བའི་ཆོས་གཅིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལ་ཐབས་ཤེས་དེ་ག་རེ་རེད་ཞུས་པ་ཡིན་ན། གང་མང་གི་རྩོད་པ་དེ་ཞིག་བར་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། གང་མང་བ་དེའི་ཐོག་ལ་བཞག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་པ་དང་མ་བསྟེན་པ་དེའི་ཐོག་ལ་གང་མང་བ་དེ་ཚུལ་ཤིང་བློ་ངས་ནས་བཟློས་སྐབས་དཀར་ནག་གི་ཁྱད་པར་དེ་ཤེས་ཡོང་གི་ཡོད། ཚུལ་ཤིང་བློ་ངས་དོལ་རྒྱལ་མི་བསྟེན་མཁན་ཡིན་ན་ཚུལ་

ཤེང་དེ་ལེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བསྟེན་མཁན་ཡིན་ན་ཚུལ་ཤེང་ལེན་དགོས་རེད་ཅེས་ཚུལ་ཤེང་བྱེར་ཡིན་ཚེས་འདུལ་བའི་ལག་ལེན་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོང་བསྡད་པ་ཅེག་ཡིན་པ་ལས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་མིན། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཆབ་སྲིད་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་སེར་སྐྱོམ་གྱ་ཚང་དང་ཤར་དཁའ་ལྷན་གྱ་ཚང་དེ་ཚོ་སོ་སོར་བྱས་པ་དེ་འདྲ་དུན་མཁན་ཡོད་ས་རེད། དེ་འདྲ་གང་ཡང་མིན། དེ་དམ་ཚེས་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྩོད་པ་ཡོང་སྐབས་ཚེས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་ལྷན་གཅིག་ཏུ་བསྟེན་མ་ནུས་པའི་དུས་ཚོད་ལ་བསྟེབ་པ་ཡིན་ན་རྩོད་པ་ཞེ་བར་བྱེད་པའི་ཚུལ་ཤེང་བྱེར་ཡིན་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པར་བརྟེན་དེ་ལྟར་གནང་ནས་ཡིག་ཐོག་ནས་ཡར་ཚེས་རིག་ལས་ཁྲངས་ལ་ཕྱལ་བ་བྱུང་ཡོད། གཅིག་དེ་བོད་ནང་ལ་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཆུ་ཆེ་ལོས་དང་གནས་སྟངས་གང་འདྲ་ཆགས་ཡོད་མེད་ཐྲིན་བཏང་ཁྱིམ་ཆུང་ནས་བསྟེན་པའི་གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་ཁ་ཤས་ཤིག་ལ་ᠬᠣᠯᠣᠨ་མོག་རིན་པོ་ཆེའི་བློང་དོར་ལམ་སྟོན་གྱི་ཐོག་ནས་ར་མ་འཕྲོད་པའི་འོག་ནས་ཁག་ཅིག་བསྟེན་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་བཟོ་འདུག འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོ་ནི་དཔྱོད་ཆུལ་ཁ་ལ་འཁྱེར་ནས་ཆུལ་སྤྱིའི་སྟེང་ཆུག་སྟོད་མཁན་དང་རྗེས་འབྲང་པ་དེ་འདྲ་མིན། དོལ་ཆུལ་ཁ་ལ་འཁྱེར་ནས་རང་གི་མི་རིགས་དང་རང་གི་མི་རིགས་ཀྱི་སྤྲིག་འཛུགས། རང་གི་མི་རིགས་ཆགས་དང་འཛིག་གི་གནས་སྟངས་ལ་བསྟེབ་པར་སྤྱོད་སྤྱོབ་བྱེད་མཁན་གྱི་དབུ་ཁྲིད་ལ་ངོ་ཤོལ་བྱེད་པའི་མི་དེ་འདྲ་ཞིག་གིས་གནས་སྟངས་དེ་འདྲ་མཐོང་ཆོའི་རེ་བར་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་མ་རེད་བསམ་པའི་ཚོད་དཔག་ཅིག་དང་ངེས་ཤེས་ཤིག་སྟེབས་སྟོད་ཀྱི་རེད་བསམ་བསམ་གཅིག་འདུག ཡིན་ནའང་གནས་སྟངས་དེ་ཚོ་བརྟ་མི་འཕྲོད་པའི་འོག་ལ་ཁ་ཤས་ཤིག་ས་གནས་ཁག་ཅིག་ལ་སྐྱག་བསྟད་པའི་བཟོ་འདུག འོན་ཀྱང་དོ་སྣང་གནང་དགོས་པ་ཞིག་ལ་ཁོང་ཚོར་ཆུ་ནག་གཞུང་གིས་ཐོག་མཐའ་བར་

གསུམ་དུ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལོག་སྤྱོད་དུ་བེད་སྤྱོད་གཏོང་མི་ཡོང་ངམ་བསམ་པའི་ང་ཚོར་སེམས་འཚབ་ཡོད་བསྡད་པ་གཅེག་རེད། དེའི་སྐོར་བོད་ནང་གི་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཏ་ཙོ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

དེ་ནས་ད་ལྟའི་དྲི་བའི་ལན་དུ་སྔོན་ལ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་ད་ལྟ་ངེས་ཅིས་རྣེད་པའི་ཐོག་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མཚམས་འཇོག་བྱས་པ་ཡིན་ན་དོལ་རྒྱལ་གྱི་གནོད་ཀྱི་ཡོད་མེད་དེ་ཡིན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་བལྟས་པ་ཡིན་ན་སྔོན་ལ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཡིན་པ་ཕྱིས་སུ་དོལ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱ་དང་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་བཅས་ཏ་གོ་བའི་ཐོག་ནས་མཚམས་བཞག་པ་དེ་འདུ་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོད་པ་རེད་ལ། དུས་དྲལ་ལྟའང་དེ་འདུ་ཡོད། ༡རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཡིན་ན་ཡང་དེ་སྔོན་ཕུན་བྱ་བསྟེན་པའི་གནས་སྟངས་བྱུང་ནས་ཕྱིས་སུ་བརྟག་པ་ནན་ཏན་དང་། སྤུ་ཕྱི་བར་གསུམ་གྱི་གནས་སྟངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ལྟ་གྲུབ་སྤྱི་ཡོངས། དེ་བཞིན་དམ་པ་གོང་མ་ཚོའི་མཛད་པ་རྣམ་ཐར། བརྟག་དཔྱད་གནང་སྟངས། ལྟ་དང་བྲེ་མའི་བཀའ་ལུང་བཅས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྒྲིགས་ནས་བརྟག་པ་ནན་ཏན་མང་�པོ་གནང་ནས་མཐའ་མ་མཚམས་བཞག་པ་སོགས་ཀྱི་གནས་སྟངས་བྱུང་ཡོད། དེར་གནོད་པ་བྱུང་བ་དེ་འདུ་བྱུང་མེད་ལ། དེ་བཞིན་དམ་པ་གོང་མ་མང་ཚོ་ཞིག་གིས་གདན་ས་ཁག་ནས་ཆོས་བརྒྱུད་རེས་སུ་མ་མཆིས་པའི་ནང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྲང་དོར་བཀའ་སྩལ་གཤེགས་གནོད་པ་སྐྱེལ་སོང་ཟེར་བ་དུས་དེ་ལྟ་བར་དུ་གཅིག་ཀྱང་བགྱང་རྒྱུ་ཡོད་པ་བྱུང་མེད། དེར་བརྟེན་དེ་འདུའི་ཐོག་ནས་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་ཡོད་པ་ཡིན་ན་གཅིག་གིས་མཚམས་བཞག་པར་བརྟེན་གནས་སྟངས་དེ་འདུ་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་བ་གནས་ཚུལ་བྱུང་མེད།

ཤམ་བས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དུས་གསུམ་གསལ་གཟིགས་ཀྱིས་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་བཀའ་སྩལ་སྡུག་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་བསམ་ཞིབ་དང་དངོས་ཡོད་དཀའ་ངལ་གྱི་གནས་སྐངས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་གང་ཉིད་མཆོག་གི་སྐུ་སྲོག་དང་བཙན་སྲིད་ཀྱི་དོན་དུ་འབྱལ་བ་ཡོད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་བྱད་སྤོ་དང་འབྱལ་བ་ཡོད་པའི་གནས་སྐངས་ཏ་ཀོ་བའི་ཐོག་ནས་བསྟེན་གསོལ་མཆམས་འཇོག་བྱས་པ་ཡིན་ན་དེས་གནོད་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་མེད་སྐོར་ཤམ་བས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་རང་གིས་ཀུན་ལྡབ་ཀྱི་ལམ་སྟོན་བཅས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་གསལ་པོ་མཇལ་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། དེ་བཞིན་དཔེ་མཚོན་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད། གདན་ས་ཁག་གི་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྟོན་མ་བསྟེན་པ་གང་ཞིག་ལ་ཕྱིས་སུ་མ་བསྟེན་པ། དེ་བཞིན་སྟོན་མ་བསྟེན་པའི་ཐུབ་མ་སྤུལ་སྐུ་དེ་ཚོ་ཕྱིས་སུ་ཡང་སྲིད་འཁྲུངས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་མ་བསྟེན་པ་དེ་འདྲ་བྱས་ཏེ་གཙོད་པ་སྐྱེལ་འདུག་ཟེར་བ་དེ་འདྲའི་ལོ་རྒྱས་ཀྱང་བྱུང་མེད་པ་ཡོངས་གྲགས་གསལ་པོ་རེད།

བརྩོད་གཞི་དང་འབྲེལ་བའི་ནང་མ་ཚུད་པ་ཁ་སྐོན་གསུང་རྒྱའི་གོ་སྐབས།

ཚོས་རིག་དྲུང་ཆེ་ནོར་བྱོན་ལྡན་ཡག་ནས་ནས། ངས་ཁོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་ཤམ་བས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་རྒྱུན་དུ་གདན་ས་གསུམ་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཚོས་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དུ་ཚུལ་ཤིང་འབྲེལས་སྡེལ་གནང་བ་དེའི་སྐོར་དག་བཤེས་ལགས་ཀྱིས་གསུངས་པ་བཞིན་དལ་ཕྱགས་པོ་ཆགས་པ་དང་། ཐུགཔ་ཀྱི་དམ་ཚིག་དེ་ཡང་གཙང་མ་དགོས་རྒྱུ་དེ་བཀའ་གསལ་པོ་སྩལ་ཡོད། བར་ལམ་ནས་ཤམ་བས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་གསུང་ཚོས་མང་པོ་གནང་གི་ཡོད། དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྡོམ་པ་མང་པོ་གནང་གི་ཡོད། བཀའ་དབང་མན་ཡུང་མང་པོ་གནང་གི་ཡོད། དེ་འདྲའི་ཐོག་ལ་དམ་ཚིག་གཙང་མ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡིན་ན་ང་འི་

མདུན་ནས་གསུང་ཆོས་ཞུ་བར་མ་ཡིང་། བཀའ་དབང་ཞུ་དགོས་མ་རེད། དེས་ཚུ་ལ་སྟོང་གི་སྟོམ་པའང་ཞུ་དགོས་མ་རེད། དེ་ནི་བྱ་མའི་སྐུ་དབང་ཐོག་ནས་ཐུགས་ཐག་བཅད་པ་ཡིན། དེར་ཡིང་ཆོག་གི་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་བྱ་མའི་སྐུ་དབང་ཡིན་པས་དེར་ཁོང་ཆོས་ཕྱོགས་གཞན་གྱི་ལོག་སྤྱོད་བསམ་བློ་འཁོར་མཁན་ཡིན་ན་དེ་ནི་ཏག་ཏག་བསྟད་ཀྱི་ཡོད་དང་མེད་གང་ཡིན་ངས་མངའ་ཆོགས་ལ་འཁྲིལ་བ་ཤད་ཞུ་འདོད་བྱུང་། དེ་གི་ཡིན།

སྤྱི་འཐུས་དགེ་བསེས་རོང་ཁོབ་བཟང་སྐྱན་ཀྱགས་ལགས་ནས། གལ་ཆེ་བ་དེ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པ་ལ་ཤ་ཚ་བའི་ཐོག་ནས་དོལ་རྒྱལ་ལ་འཇམ་མགོན་བླ་མའི་བསྟན་སྲུང་ཞེས་སྤྲོ་བཏགས་ཏེ་དངོས་གནས་དང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པར་ཤ་ཚའི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་བསམ་བློའི་ནང་གང་ཟར་དགོས་ཀྱི་རེད་ཟེར་བ་ཡིན་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་དེགས་པ་རྩོད་གཞི་ཅན་འགོ་བཙུགས་པ་ནས་བཟུང་དུས་ད་ལྟའི་བར་དུ་རྩོད་གཞི་ཅན་གྱི་འབྲུང་པོའམ་དམ་སྡེ་གཅིག་གི་ཚེད་དུ་དགའ་ལྡན་པའི་དམ་སྡི་ཁོ་ཡིན་ཟེར་མཁན་སོ་སོས་ཁས་ལེན་བྱེད་མཁན་གྱི་དམ་སྡི་དེའི་ཚེད་དུ་ཤེ་འཐམ་རོ་འཐམ་བྱེད་དགོས་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཁི་བསྟན་པའི་ཚེད་དུ་ཡིན་ཟེར་བ་ཡིན་ན་ཁ་ཅང་གི་ཆོར་འཁྲུལ་ཅན་ཞིག་ཚགས་ཡོད། འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པར་སྙིང་ནས་ཤ་ཚ་བ་དང་། དགའ་ཞེན་ཡོད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དངོས་ཡོད་གནས་སྐངས་ཐོག་ནས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ཚོར་བཞག་པའི་ཟབ་ཆོས་ཀྱི་མདོ་སྡེགས་པོ་ཁེ་བཙོ་བརྒྱད་དེར་བཤད་སྒྲིབ་སྒོམ་སྒྲུབ་ཉམས་བཞེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པར་ལག་རྗེས་འཇོག་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཐོག་ནས་སྐལ་པ་བཟང་པོའི་འཇུག་སྐོལ་ཕྱེ་དགོས་རྒྱུ་དེ་ཁ་ཅང་གི་ཁ་ཚགས་ཀྱི་འདུག་བསམ་གྱི་འདུག་མ་གཏོགས་རྩོད་གཞི་ཅན་གྱི་སྐྱ་ཞིག་གི་ཚེད་དུ་ཕར་རྒྱག་ཚུར་རྒྱག་བྱས་ཏེ་དེན་ཆེན་ལ་དེན་ལན་སྐྱེག་རྒྱ་དང་། སོ་སོའི་

རིགས་མཐུན་གྱི་སྒྲན་ཟ་ཕོ་མོ་ཚོར་བཙལ་མ་ཕོད་པའི་བྱ་སྦྱོད་ངན་པ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ནག་པོ་བཟོ་རྒྱའི་ལས་ཀ་དེ་འདྲ་བྱས་པར་མི་རབས་ནས་མི་རབས་ལ་ཀ་ཅང་གི་ངོ་ཚ་དགོས་པ་དང་། ངོ་གནོང་དགོས་པའི་གནས་བབ་ཅིག་རེད། གལ་ཆེ་བ་གཅིག་ལ་ʻཕྲུབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་ཟབ་རྒྱས་ཚོས་འཁོར་རྒྱ་ཆེ་བ་མང་པོ་ཞིག་གནང་བའི་ཐོག་ལ་གལ་ཆེ་བ་གཅིག་མདོ་ཕྱོགས་དང་གསང་སྔགས་འདྲུག་སྐོ་གང་གི་ཐོག་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནའང་བྱ་མ་དང་སྐྱེས་མའི་དབང་དམ་ཚིག་བཀའ་པོ་ཞིག་མེད་པ་ཡིན་ན་དེས་འགྲིག་གི་མེད་པ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞུང་གི་དགོངས་གཞི་ཙམ་མ་ཞིག་རེད། གཞན་དམིགས་བསལ་ལྟ་སྨངས་ཤིག་གི་ཐོག་ནས་ʻརྒྱལ་བ་སྐྱེ་ཁྲིད་བཅུ་བཞི་པས་ཡོགས་སུ་རང་ལུགས་ཚུགས་བཞག་པ་ཞིག་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཆགས་མེད། གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་གཞུང་དུ་བྱ་མའི་རྣལ་འབྱོར། ལམ་གྱི་སྲོག་ཤིང་འབྱེད་དགོས་པའི་དབང་གིས་དམ་ཚིག་དེ་ཏ་ཅང་གི་གལ་ཆ་ཡོ་ཞིག་ཡིན་པར་བཏེན་དམ་ཚོག་ཉམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྒྱལ་བ་སྐྱེ་ཁ་རིམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དམ་ཚོག་ཉམས་པ་ཞིག་དང་། དམ་ཚིག་སྲུང་བརྩི་བྱེད་མ་ཐུབ་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་དེས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚོས་འཁོར་སྐོར་བའི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་དེ་ཉར་མི་ཚོག་པའི་གནས་སྐངས་ཤིག་དམ་ཚོས་རང་གི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐག་བཅད་པ་ཞིག་ཡིན། དེ་བཞིན་ʻཕྲུབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་མངོད་འཕྲིན་ཆེ་བ་གཅིག་དེ་ཁོང་དུ་ཞུས་པ་བཞིན་བསྟན་པར་དག་ཐེར་གནང་ནས་དགེ་ཚུལ་སློང་བསྙབས་བཞག་པ་རྒྱུ་བ་སྐྱེ་ནས་རིམ་དྲུག་ཏུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ནའང་ཁོང་ཚོ་ཡང་ཕལ་ཆེར་ཡང་ཐེག་ཆེན་ལ་ཕྱོགས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུགས་ཤིང་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞུ

དམ་ཚིག་གི་ཐོག་ནས་མི་མཐུན་པ་བྱུང་ན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་མན་ངག་ཤུ་ཐབས་སུ་གནས་པའི་གནས་སྐངས་ཤེག་ཚགས་ཀྱི་ཡིད། དེ་འབྲིག་གི་མེད་པ་དམ་ཚིས་འདུལ་བའི་དགོངས་དོན་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་ཨ་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པས་བཟོས་གནང་བ་དེ་འདུ་མིན། ཐུགས་པར་དུ་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་ཐུགས་ཡིན་ན་ཐེངས་ ༡༡ གནང་ཡིད། འཁོར་སྐྱོང་ཐུགས་ན་ཨ་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་ན་རིམ་ཕར་ཞོག ཚོས་བརྒྱད་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་རྩ་བའི་སྟོང་དཔོན་དང་སྤས་ཀྱི་ཐུ་བོར་གྱུར་པ་མང་པོས་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞེ་དྲག་གནང་བཞག་པ་དེ་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་ལ་མ་ཟད། གཞན་གྱི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ལའང་ཡུལ་གཅིག་ལ་འདུས་པའི་འདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་གི་སྡང་ངོར་འབྱམ་ཕུག་མང་པོ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཤར་བ་དེ་འདྲ་ཁག་པོ་རེད། ཨརྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པས་དུས་གཅིག་ལ་ཡུལ་གཅིག་ལ་གདུལ་བྱ་མ་འདྲ་བའི་རིགས་དང་། ཁམས་མ་འདྲ་བ་དེ་འདྲ་འབྱམ་ཕུག་མང་པོ་གནང་ཐུབ་ཀྱི་ཡིད་པ་དེ་ཚོ་ང་ཚོ་སྤུན་ཟླ་མི་རིགས་ཤ་ཁྲག་གཅིག་པ་ཚང་མས་དགའ་བ་སྟོམ་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས་དེའི་ཐོག་ནས་དུས་དཔྱ་ངོ་ཚོ་ཨརྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་སུ་དམ་ཚིག་དང་མཐུན་པ་ཚུལ་བཞིན་བསྲུངས་ནས་གསུང་གི་བདུད་རྩི་ཉན་དགོས་རྒྱུ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་མ་གཏོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་ཏེགས་པ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཚབ་སྲིད་དང་བཅས་པ་ཚགས་འཇིག་གི་མཚམས་ལ་རྒྱ་ནག་གཞུང་དང་རྩི་སྲིལ་ནས་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་སྤྲིལ་གནང་བཞག་པ་དང་། དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་ལས་ཀ་འདྲ་མེན་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་ཚོས་མེ་རངས་རྗེས་མ་ཚོར་ངོ་ཚ་དགོས་པའི་གནས་སྐངས་ཤེག་རེད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བསྟན་པར་ཤ་ཚ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་པོ་ཏེ་ ༡༤ ལ་བདག་པོ་རྒྱ་དགོས་རྒྱུ་དང་། དེའི་ཐོག་ནས་བཤད་སྒྲུབ་སྐོམ་སྒྲུབ་ཉམས་བཞེས་གནང་དགོས་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་མ་གཏོགས་འཇིག་རྟེན་པའི་དེགས་པ་ཞིག་གི་

ཆེད་དུ་ལས་ཀ་འདྲ་མིན་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཚོའི་རིགས་ནི་སོ་སོའི་ཐ་ཁྲག་གཅིག་པའི་སྤུན་ཟླའི་རིགས་ཡིན་ནའང་ཁ་ཤ་ཆགས་འཇིག་གི་གནས་སུ་སྐྱང་པ་འདིའི་སྣང་ལ་ངོ་ཚ་དགོས་པ་ཞིག་དང་། རྒྱ་ནག་གི་ལས་ཀ་མངགས་མཁན་ཚོའི་གདོང་ལ་བལྟས་ནའང་ངོ་ཚ་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད། ཁོང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་དེ་འདྲའི་མི་རིགས་ཤིག་འདུག་བསམ་པ་ཞིག་དང་བསམ་བློའི་ནང་དུའང་གད་མོ་ཤོར་བའི་གནས་སྟངས་ཤིག་དང་ཁ་ཅང་མཐོང་ཆུང་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་བསྡད་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྟེང་ལའང་མི་དེ་འདྲའི་རིགས་འདུག་བསམ་པ་ཁ་ལས་དགོས་པ། དེ་ཚོ་བྱེད་མཁན་ཁ་ཅང་མང་ཡོལ་ཡོད་པ་མ་རེད། དེ་མི་ཉུང་ཤས་ཤིག་གིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ལོག་ལམ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཆེ་འདི་ཙམ་མིན་པར་ཆེ་ཕྱི་མར་ཡང་ལམ་ལོག་ཏུ་འགྲོ་ཡིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་རྒྱལ་མི་རིགས་ཁ་ཤས་ལ་བརྒྱུད་སྐུལ་གྱིས་དེ་ཚོ་ལམ་ལོག་ཏུ་ཁྲིད་པ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་ཁ་ཅང་གིས་མ་འོས་པ་ཞིག་དང་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་གལ་ཆེ་བ་འདི་ཪསྐྱབས་མགོན་ཪརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཕྲེང་ནས་དོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཐུགས་རྗེའི་སྨོན་ལམ་རྩབས་པོ་ཆེ་མང་པོ་ཞིག་ཡང་བཀའ་ཆོད་ཅིག་ཞུས་པ་ཡིན་ནའང་མ་ཡིན་བྱ་ལ་བརྩེ་ཞིང་བརྩེ་བའི་སྐོན་ནས་གཟིགས་པ་ནང་། ཪསྐྱབས་མགོན་ཪརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཆེ་ཞབས་པད་བསྐལ་བརྒྱར་བཏུན་དགོས་པ་དང་དེ་ཚོར་གཟིགས་པ་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ད་དུང་ཡིན་ནའང་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ནང་ལ་འདི་ལྟ་བུ་ཁྱད་ཤས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ལ་ཐུགས་ཚམ་པའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་ཐུགས་སྐྱོབས་ཆེར་བསྐྱེད་སྐོན་ད་དུང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། ང་ཚོའི་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆགས་འཇིག་གི་གནས་སྟངས་ལ་བྱམས་བརྩེའི་ཐུགས་སྐྱོབས་གནང་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཪཀཱ་ཀ་ཎ་ཚེས་ ༡ ཉིན།།

༢༠༡༩ ཕྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༡༦ ཉིན་བཀའ་བློན་ཁྲི་ཟུར་སློབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་སྐུ་ངོ་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲྭའི་དགེ་ཐས་སློབ་ཕྲུག་རྣམས་ལ་དོལ་ཆུལ་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་བ།

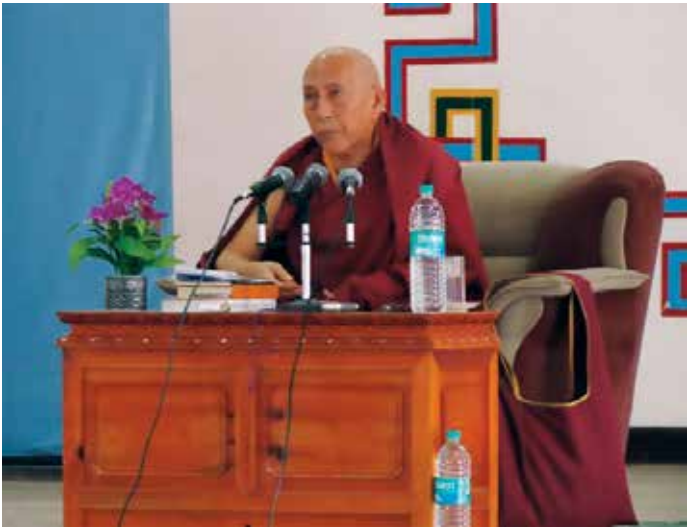

།།ཨཱ། །དེ་རིང་འདིར་ཚོགས་འདུར་ཕེབས་པའི་དགེ་འདུན་པ་རྣམས། སྐུ་ངོ་བོད་ཕྱག་ཁྱིམ་སྡེའི་ངེས་སློན་པ་དང་། སློབ་སྦྱི། དགེ་ཐས། བཅོ་བའི་སློབ་ཕྲུག་བཅས་ཚང་མར། འདིར་ངོ་སྤྲོད་གནང་བ་བཞིན། ཐེངས་འདིར་དམིགས་བསལ་དགོས་མཁོ་ཞིག་གི་ཐོག་གོ་ལྟ་ལུར་དང་། རྣ་སྟེང་བོད་ཕྲུག་ཁྱིམ་སྡེ། དེ་བཞིན་སློབ་གྲྭ་འདི་བཅས་སྤྱི་ཁག་གསུམ་ལ་གནས་ཚུལ་འབུལ་ཤས་གསལ་བཤད་བྱེད་རྒྱའི་ཚེད་དུ་བཅར་བ་ཡིན། ཁ་སྐོན་རྣ་བ་སྐོན་མའི་རྣ་མཇུག་ལ་བཅར་རྒྱུ་བྱས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྐབས་དེར་གཟུགས་གཞི་བདེ་མིན་ལ་བརྟེན་བཅར་ཐུབ་མ་སོང་བས་དགོངས་སེལ་ཞུ་ཡིན། དེ་རིང་འདིར་གསལ་བཤད་དང་གོ་བསྟུར་

ཞུ་རྒྱུའི་བརྗོད་གཞི་ནི། ཇི་ཙར་རང་སྣང་བོད་ཕྱག་ལྷིམ་རྟོའི་ནང་བོད་རིགས་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཤ་ཁོང་ས་ཤ་སྐྱབས་མཁོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ནང་ཚོས་ངོ་སྤྲོད་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་སྐབས་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དང་། དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་རྣམ་པ་གཉིས་ལ་ཁོ་སྤྲིག་ཚོགས་ཆུང་གིས་རེ་འདུན་ཞུས་པ་བཞིན་དོལ་རྒྱ་སྐོར་བོད་མིའི་སྤྲུག་འཇུགས་ཀྱི་གཟིགས་ཕྱོགས་དང་སྲིད་བྱུས། བཞེངས་ཕྱོགས་གང་ཡིན་སྐོར་ངོ་སྤྲོད་གནང་རྒྱུའི་ལས་རིམ་ཞིག་བཟོས་འདུག སྐབས་དེར་དཔལ་ལྡན་སྲིད་སྐྱོང་མཆོག་དང་དཔལ་ལྡན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་གསུང་བཤད་ཟབ་རྒྱས་གནང་འདུག གསུང་བཤད་དེའི་མཇུག་ཏུ་སྤྲོད་ཚོས་དྲི་བ་དྲིས་ལན་སྐབས་དྲི་བ་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཞུས་འདུག ཚོགས་གཙོར་དྲི་བ་ཞུ་མཁན་ལྟ་དང་། སྲིད་སྐྱོང་ལ་དྲི་བ་ཞུ་མཁན་དུག་བཅས་ཏྲིན་དྲི་བ་བཅུ་གཅིག་བྱུང་འདུག དྲི་བ་ཚང་མ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་མ་རེད། འོན་ཀྱང་དེའི་ནང་ནས་ང་ཚོས་དོ་སྣང་བྱེད་པའི་དྲི་བ་དྲུག་འདུག དྲི་བ་དྲུག་པོ་དེ་ཚོ་བརྗོད་བཟོ་སྐད་ཡིག་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེ་ཞེས་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་ཁོང་ས་ཤ་སྐྱབས་མཁོན་ཆེན་པོ་མཆོག་དང་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གནང་ཕྱོགས་ཡང་དག་པ་ཞིག་དང་དུང་ཡོ་རང་མ་བྱུང་བའི་ཚོར་སྣང་ཡོད་པའི་བཟོ་འདུ་ཞིག་དྲི་བའི་ནང་འཐོན་འདུག གང་ལགས་ཤེ་ན། དྲི་བ་འགའ་ཤས་ནང་དེང་སྐབས་དོལ་རྒྱ་གནས་སྣང་འདི་ཚབ་སྲིད་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ནས་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱ་ཁབ་ཀྱིས་བཙན་སྲིད་གཏོང་བའི་ནང་ཚོས་ཤེས་ཀ་ཡོད་ཀྱི་ཨ་རེད་དམ་ཞེས་དང་། མ་འོངས་པར་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་སྐབས་ཁོང་ཚོའི་རྒྱས་ཤུགས་མྱ་མཐུད་བསྡད་པ་ཡིན་ན། བོད་པ་ཁ་བྱལ་ལ་ཕྱིན་ནས་རྒྱ་གར་དང་པཱ་སི་ཐན་རྒྱ་ཁབ་གཉིས་

ཚགས་པ་བཞིན་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲ་ཡོང་རུ་མ་རེད་དམ་ཞེས་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཁོང་ཚོར་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་པ་དེ་དང་བདེན་ཚགས་ཀྱི་ཡོད་དམ་ཞེས་དང་། ལྷག་པར་དུ་བ་གཏོང་མཁན་སྣོང་ཕྱག་དེའི་མཐོང་ཚུལ་ལ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཁོང་ཚོར་ཕན་བུའི་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ། དཔེར་ན། སྣོད་གླའི་ནང་དུ་སྣོད་ཕྱག་གཅིག་དོལ་རུལ་བསྟེན་མཁན་ཡིན་པ་ཤེས་ན། སྣོད་ཕྱག་གཞན་ཚོས་ཁོ་ལ་མཐོང་ཚུང་དང་མི་དགའ་བ་བྱ་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་དང་། ཟ་ཁང་དང་ཚོང་ཁང་སོགས་ནང་དོལ་རུལ་རྗེས་འབྲང་པ་མ་ཤེའམ་རོགས་ཞེས་སྤྱར་ཡིག་སྤྱར་བ་དེ་དག་ཕིན་ཚོག social discrimination ཞེས་པ་འདི་ཡེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དབྱེ་འབྱེད་ཚགས་རྒྱ་མ་རེད་དམ་ཞེས་དང་། སྤྱིར་བཏང་ནས་མི་ཚང་མར་ཚོས་དད་ཅང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་སྤྱོད་དགོས་ཀྱི་མ་རེད་དམ། ཡང་ཕིན་ཚོག་གཞན་ secularism ཡེད་སྤྱོད་བཏང་ནས་རྒྱ་གར་ནང་བཞིན་ཚོས་ལུགས་གང་འདྲ་ཞིག་བྱས་པའམ་སྤྲོལ་བ་ཡིན་ནའང་རང་དབང་སྤྱོད་དགོས་པ་མ་རེད་དམ་ཞེས་པའི་དྲི་བ་ཁག་དྲུག་ཙམ་བྱུང་འདུག ཤྲའས་དེར་གསུང་བཤད་རྒྱན་རིང་གནང་ནས་མཐའ་བསྡོམས་བརྒྱ་རྒྱའི་དུས་ཚོད་ལ་བསྟེའས་པར་བརྟེན། ལན་འདེབས་འགྲེལ་བཤད་གསལ་ཡོ་གནང་རྒྱའི་དུས་ཚོད་མ་བྱུང་བ་དང་། དེ་རྗེས་གསལ་བཤད་གནང་རྒྱའི་ཞོ་སྦྲེགས་གནང་ཤྲའས་ཚོགས་འདུ་གྲོལ་ཟེན་པར་བརྟེན། དེ་ཚོའི་ཐོག་གསལ་བཤད་དེས་པར་དུ་དགོས་པ་གཟེགས་ནས་དེའི་ཤོར་གསལ་བཤད་བྱས་ན་ཞེས་དེ་རིང་འདིར་ལྷན་འཛོམས་བྱུང་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་རིང་ངས་ཁྱེད་ཚོར་འདིར་སྐྱན་གསན་ཞུ་རྒྱུ་ནི་དེ་བ་དེ་ཚོའི་ཧང་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཤོར་ཤ་སྟག་མ་གཏོགས། སྤྱིར་དོལ་རུལ་གྱི་བྱུང་རིམ་དང་དེའི་གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་ཞུ་རྒྱའི་ཞོ་ཤྲའས་མེད་ལ། དུས་ཚོད་ཀྱང་འདང་འདས་མེད། དེ་ཚོའི་ཤོར་ཁྱེད་ཚོས་མཁྱེན་གྱི་ཡོད་ཨག་རེད། གལ་ཏེ་གསལ་པོ་མཁྱེན་གྱི་མེད་པ་ཡིན་ན་སྟ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་དོལ་རུལ་ཤོར་ཉམས་ཞིབ་

བྱས་ནས་གཟིགས་བདེ་པོའི་ཕྱག་དེབ་མང་པོ་ཡོད། བོད་ཕིའི་སྒེག་འཇུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གསལ་བསྒྲགས་དང་གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་དེབ་ཐུ་ཕྱི་རིམ་པས་དཔར་སྐྱུན་གནང་ཡོད། གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གི་ངོས་ནས་ཆེད་མངགས་རྒྱམ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་བཙུགས་ནས་ངོ་སྤྲོད་ཀྱི་དེབ་བྱེས་པ་དང་གང་ཟག་སྒེར་ངོས་ནས་བྱེས་པ་དེ་འདྲའང་ཡོད། ཉེ་ཆར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་གདན་ས་ཁག་གི་རྒྱམ་སྒྲིག་ཚོགས་ཆུང་གིས་བྱེས་པའི་དེབ་དེ་འདྲ་ཡོད། དེ་དག་གཟིགས་ན་གསལ་པོ་མཁྱེན་རྒྱུ་རེད། ང་དེ་རིང་མེ་སྒེར་གཅིག་གི་ངོ་བོའི་ཐོག་ནས་བཅར་བ་ཡིན་མ་གཏོགས། སྒྲིག་འཇུགས་དང་སྔ་ཚན་གང་གིའང་སྐུ་ཚབ་མཚོན་གྱི་མེད། དེར་བརྟེན་ངས་མཐོང་ཚུལ་དང་སྒྲིར་སྐངས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་ངོ་སྤྲོད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཁ་སང་སྒོང་ཕྱག་ཁག་གི་དྲི་བ་དེ་དག་འཁོར་ཐག་ནས་ངས་ཆ་ཚང་ཡག་པོ་བྱས་ནས་ཉན་སྐབས་ངའི་བསམ་བློའི་ནང་དག་འོག་འདེས་མའི་ཚོར་བ་ལྟ་བུ་བྱུང་། དག་འོག་འདེས་མའི་ཚོར་བ་བྱུང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་བརྗོད་ན། ཤག་ས་མཆོག་གིས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་གནས་ཚུལ་སྐོར་བློང་དོར་ལམ་སྟོན་མང་པོ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༡༩༨ ཙམ་ནས་ཤ་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་བློང་དོར་བཀའ་སྒོག་སྐུལ་མགོ་ཚུགས་ཡོད། དེ་ནས་རིམ་བཞིན་ཐུ་ཕྱི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སྒོག་ཁ་ཅང་གསལ་པོ་མང་པོ་སྐུལ་ཡོད་པ་མ་ཟད། བཙན་ཉོལ་སྒྲིག་འཇུགས་དང་། གདན་ས་ཁག བློ་ཆེན་ཁག་སོགས་སྤྱི་སྐེར་མང་པོས་དེའི་སྐོར་གསལ་བཤད་ཁ་ཅང་མང་པོ་གནང་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་ན་གཞོན་གྱི་སྡེ་ཚན་ནང་དང་། ན་གཞོན་སྡེ་ཚན་དེ་ཡང་ཅིས་ཡོན་མེད་མཁན་གྱི་ན་གཞོན་སྡེ་ཚན་མེན་པར། སྒོག་གུ་འགྲིམ་བཞིན་པའི་སྒོག་ཕྱག་ནང་དང་། དེ་ཡང་རས་དང་རས་ཤའི་ཉེ་འཁོར་ལ་ཡོད་པའི་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཇུགས་དང་བོད་ཕྱག་ཁྱིམ་སྡེ་ལ་སོགས་པའི་འཛིན་སྐྱོང་འོག་ཡོད་པའི་སྒོག་གུ་ཁག་གི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་སྒོག་ཕྱག་

ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་ད་དུང་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་མ་ཚོད་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ས་བོན་སྐྲག་ཡོད་པ་འདི་སར་བསམ་བློའི་ནང་ཅུང་ཟད་མ་བདེ་བ་དང་ཡ་མཚན་པོ་ཞིག་བྱུང་། འདི་སྐོང་ཕྱག་གི་ཞན་ཆ་ཞིག་ལ་བརྩེ་མི་རུང་། འདི་ང་ཚོ་ལས་ཀྱི་སྐེ་མེ་བ་དང་། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྐྱིག་འཇུག་ས། སྐོབ་གླ་ཁག་གི་དགེ་ལས་ཚོས་གསལ་བཤད་གོ་བསྐོན་ཡང་དག་པ་ཞིག་མ་བྱུང་བའི་དབང་གིས་སྐོབ་ཕྱག་ཚོས་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་མ་ཚོད་པ་དང་། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་བ་དེ་ཚོས་ཐབས་ལམ་སྣ་ཚོགས་ཐོག་ནས་ཡོག་པའི་དྲིལ་བསྒྲགས་ཤུགས་ཆེན་པོ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེས་ཤན་ཤུགས་ཕྱ་བྱང་ཚོའི་གཞོན་རྣམས་ཚོའི་ནང་བསྟེའས་པའི་ཚོར་བ་ཞིག་ཡོང་སྐབས། འཇིགས་སྣང་དང་བསམ་བློའི་ནང་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་འདི་ནི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སྐངས་ཤིག་རེད།

དེའི་ཚོང་དུའང་ཨ་རི་ནས་ཕེབས་པའི་བོད་མི་བསམ་ཡོད་གཅིག་གིས་ང་ལ་གནས་ཚུལ་གསུངས་བྱུང་། ཨ་རིའི་ནང་དུ་བོད་མི་གཞོན་སྐྱེས་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་བློའི་ནང་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་དྲིལ་བསྒྲགས་ལོག་པ་སྟེལ་བའི་ནུས་པ་བསྟེབས་ཡོད་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་ཤགོང་ས་མཚོག་དང་བོད་མིའི་སྐྱིག་འཇུག་ངོས་ནས་གནང་ཐྲོག་ཐུབ་བྱའི་མི་འགྱིག་པའི་བསམ་ཚུལ་ཡོད་མཁན་མང་པོ་འདུག ཁོང་ཚོར་གསལ་བཤད་བྱས་ནའང་ལས་སྐུ་པོར་གསལ་བཤད་འགྲོ་ས་མཁན་དེ་འདྲའང་འདུག་ཅེས་གསུངས་བྱུང་། དེ་དུས་ངའི་བསམ་པར་ཨ་རི་ཡི་ད་མཁན་ཚོར་ཐུབ་བྱ་ཁག་མི་འདུག་བསམ་པ་བྱུང་། གང་ལགས་ཤེ་ན། ཁོང་ཚོས་གནས་ཚུལ་མཁོ་སྐྱབ་བྱེད་ས་དྲ་རྒྱ་མ་གཏོགས་ཏ་ལམ་མེད་པ་ཡིན་བྱ་རེད། མི་དང་མི་ཐུག་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་ནས་དོགས་གཅོད་བྱེད་མེད་པ་ཡིན་བྱ་རེད། དྲ་རྒྱ་རང་ལ་བཙུས་ནས་བསྡད་ན་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་བའི་དྲ་

རྒྱ་འདི་འབེལ་པོ་དང་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་ཁྱབ་ཆེ་བ་ཡིན། དེའི་ཁ་གཏད་ལ་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་དྲྭ་རྒྱའི་བརྒྱུད་ལམ་ཐོག་ལ་དེ་ཙམ་གསལ་བཤད་མང་པོ་མེད་པ་གསལ་པོ་རེད། གནས་ཚུལ་འདི་རྒྱ་གར་ནང་བྱང་སྐབས་རྒྱ་གར་ནང་ཨ་རི་དང་མི་འདྲ་བར་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་ནའང་ཁར་ཐུག་དོགས་གཅོད་དང་བཀའ་འདྲི་ཞུ་སྟེ་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། སྤྱི་འཛུགས་དང་ལས་ཀྱི་སྡེ་མོ་བའི་ངོས་ནས་དུས་ནས་དུས་སུ་གསལ་བཤད་གནང་འོས་པ་ཞིག་དང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་དུས་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་ལུས་པ་འདི་ཞན་ཆ་ཞིག་རེད། བསམ་བློའི་ནང་སྐྱོ་སྡུང་ཞིག་བྱུང་། ངས་དགའ་སྐྱོ་འབྲེས་མའི་ཚོར་སྡུང་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དགའ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ལགས་ཤེ་ན། སྟོང་ཕྱག་དེ་ཚོའི་རང་གི་བསམ་བློའི་ནང་ཡོད་པའི་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་སྤས་ནས་མ་བཞག་པར་གོ་སྐབས་བྱུང་དུས་གསལ་སྟོན་བྱས་ཏེ་གཅིག་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐུག་པ་འདི་ཧ་ཅང་ཡག་པོ་རེད་བསམས་བྱུང་།

གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་རྩང་སངས་པོ་བྱས་ནས་བཏོ་སྒྲིང་བྱ་རྒྱ་ཧ་ཅང་གལ་ཆེན་པོ་རེད། དེ་འདྲ་བྱེད་མ་ཐུབ་ཚེ་ལས་ཀྱི་སྡེ་མོ་ཚོས་ཁྱེད་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་གང་ཡོད་པ་མཁྱེན་ཀྱི་མ་རེད། མ་མཁྱེན་ན་གསལ་བཤད་གནང་རྒྱའི་གོ་སྐབས་དེ་ཡང་ཉུང་འཁྱག་འཐོ་རྒྱ་རེད། དེར་བརྟེན་སྟོང་ཕྱག་ཚོས་དྲི་བ་ཞུས་པ་འདི་ཡང་དག་པའི་གནང་ཕྱོགས་ཤིག་རེད་བསམ་པ་དྲན་ཀྱི་འདུག དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཚོའི་བསམ་བློའི་ནང་ད་དུང་ཡང་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་མ་ཚོད་པ་དེ་འདྲ་ཡོད་རེད་བསམས་ནས་ང་འཕྲོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ངས་དྲི་བ་ཞུ་མཁན་ཚོར་དགའ་བསུ་ཞུ་རྒྱ་དང་། མ་འངེས་པར་ཡང་ཁྱེད་རང་ཚོར་དེ་འདྲའི་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་བྱུང་སྐབས་སོ་སོའི་བསམ་བློའི་ནང་ཉར་ནས་མ་བསྡད་པར་བཀའ་འདྲི་བཀའ་སྟོབ་ཞུ་སུ་ཡོད་ནའང་དེར་བཀའ་འདྲི་བཀའ་སྟོབ་ཞུ་དགོས། དེ་འདྲ་མ་རག་ཚེ་དེང་སྐབས་དེབ་དང་དྲྭ་རྒྱ།

དེ་བཞིན་གནས་ཚུལ་བརྒྱུད་ཡམ་ཁག་མང་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་དག་ནང་གཟིགས་ཏེ་ཐད་ཀར་དོགས་གཅོད་གནང་ཐུབ་ན་ཡག་པོཡིན་རེད་བསམས་ཀྱི་འདུག དེ་རྒྱབ་ལྗོངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ངོ་སྤྲོད་ལྟ་བུ་རེད།

ད་ལྟ་ངས་ཁོང་དུ་ཞུས་པའི་དེ་བ་ལྟ་བུག་ཅིག་ཀི་ནང་གནས་ཚུལ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཀི་ཐོག་ང་ཚོའི་མཐོང་ཚུལ་གར་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། བཀའ་འདྲི་ཞུ་མཁན་སྐོབ་ཕྲུག་ཉུང་ཤས་ཤིག་རེད། དཔལ་དངོས་བྱུང་གི་གནས་སྟངས་ལ་མཚོན་ན་ངས་ཞུས་པ་བཞིན་རེད། སྐོབ་ཕྲུག་དྲུག་གི་དྲི་བའི་ནང་གནས་ཚུལ་དེ་དག་ཐོན་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེས་གང་མཚོན་གི་ཡོད་ཅེ་ན། སྐོབ་ཕྲུག་དྲུག་གི་བསམ་བློའི་ནང་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཁོང་ཚོ་གཅིག་པུ་མ་གཏོགས། སྐོབ་ཕྲུག་གཞན་གྱི་བསམ་བློའི་ནང་མེད་པ་ཞིག་ཐག་གཅོད་ཐུབ་རུ་མེད་པ་ཞིག་རེད། ཚོགས་འདུ་ཆེན་ཡོའི་ནང་ཡར་ལང་ནས་དྲི་བ་ཞུ་མཁན་དེ་ཕྲན་བུ་སྒོམས་པ་དང་སྦྱང་ཚ་ཡོད་མཁན་ཞིག་མ་གཏོགས། ཚང་མས་ཞུ་ནུས་ཀྱི་མ་རེད། དེར་བརྟེན་མི་དྲུག་གི་དྲི་བས་སྐོབ་ཕྲུག་གི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་ཡོད་ཤེད་པ་དང་ཡོད་པ་མཚོན་གྱི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག དེ་ལྟ་བུའི་བསམ་ཚུལ་དང་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་ཡོད་མཁན་གཞན་མང་པོ་ཡོད་ཤེད་པ་རེད། སྐོབ་ཕྲུག་ནང་ཁན་ཚུན་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་བཀའ་ཡིན་ཡང་དེ་ཁོ་ནའེ་ཐད་ཀར་ཁོ་ཚོ་ཉིད་ཀྱི་ཐད་ཀར་ཅོག་ཙེའི་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་ཚོར་དེས་པར་དུ་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་གཅད་དགོས་རྒྱུ་དང་གསལ་བཤད་བྱེད་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་མ་གཏོགས། དེ་བཞག་ན་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ཚུལ་གསལ་པོ་ཆགས་རྒྱུའི་ཚབ་ལ་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་མང་དུ་འགྲོ་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དེར་བརྟེན་བོད་ཕྲུག་ཁྱིམ་སྡེའི་སྤྱི་གཏུགས་དང་ནང་ཚོས་ངོ་སྤྲོད་ཀོ་སྤྱི་ཚོགས་ཆུང་གི་ངོས་ནས་དེའི་ཐོག་གསལ་བཤད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཀའ་གནང་བ་དེ་ངེས་པར་དུ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་ལ་ངས་

མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་འདུག

རྒྱབ་སྟོངས་དེའི་ཐོག་ནས་དཔལ་འདིར་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྒྱུའི་དོན་ཚན་བསྟོམས་བརྒྱབས་ནས་ཞུས་ན། སྟོབ་ཕུག་དྲུག་གི་དྲི་བ་དེ་དག་ཆོག་བརྗོད་བཟོ་སྣང་དང་། གསལ་ཡོ་ཡོད་མེད་སྣ་ཚོགས་ཤེག་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། དེའི་ནང་དོན་ཞིབ་ཚགས་བཤུས་ན་བསམ་བློའི་རྒྱབ་སྟོངས་ནང་གང་ཡོད་པ་ཞེག་མཆོག་ཐུབ་ཀྱི་རེད་ཅེ་ན། དྲི་བ་དེ་ཚོའི་ནང་ནས་ᠰᠥᠮᠡ་སངས་ᠰᠡᠮᠵᠢན་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་སྐྱ་ཕྱི་བར་གསུམ་ལ་བློང་དོར་གྱི་ལམ་སྟོན་ཟབ་ནན་ཡང་ཡང་བསྒྲུབས་པ་དང་། དེ་ལ་བཞེན་ནས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས། གདན་ས་ཁག་ཁག་གཞུང་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་ གང་ཟག་སྣེར་ཁག་མང་པོ་ཞེག་གིས་ᠰᠥᠮᠡ་སངས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་བློང་དོར་གྱི་ལམ་སྟོན་དེ་དག་ལག་བསྟར་ཆེད་ལས་རིམ་དང་འབད་རྩོལ་མང་པོ་ཞེག་གནང་ཡོད། དེ་ཚོའི་ནང་ཕྱན་ཆུ་མ་འོས་པ་དང་མ་འཚམས་པ། མ་འདང་བ་དེ་འདྲ་ཡོད་པའི་ཚོར་སྣང་ཡོད་པ་དྲི་བ་དེ་ཚོས་གསལ་པོ་བསྟན་ཡོད་རིང་བསམས་ཀྱི་འདུག དེའི་ནང་དོན་བསྟོམས་བརྒྱབས་ནས་ཞུས་ན།

དོན་ཚན་དང་པོ། དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་དེ་ཚོའི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་ཁོང་ཚོའི་ཆོས་དད་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ལ་དོ་ཤོག་བཏང་ཡོད་རིང་། དེ་གས་པ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་མཚོན་ཐུབ།

དོན་ཚན་གཉིས་པ། སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་དང་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་བར་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཕྱོགས་དེ་ཧོར་འཁྲུལ་ཡོད་པ་ཞེག་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ནང་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཚོར་སྣང་ཡོད་པའི་བཟོ་འབྲ་མཐོང་གི་འདུག

དོན་ཚན་གསུམ་པ། ལགོང་ས་མཆོག་དང་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་བ་དེ་ཚོར་བོད་མི་སྤྱི་ཁྱིངས་དང་ཆེག་བསྒྲིལ་ཡོང་རྒྱུར་ཐབས་ཤེས་དེ་ཙམ་མ་གནང་བའམ། ཐབས་ཤེས་གནང་བ་དེ་མ་འདང་བའི་གཟེགས་ཆུལ་ཡོད་པ་ཞིག་མཐོང་གི་འདུག

དོན་ཚན་བཞི་པ། ཆེག་བསྒྲིལ་གལ་ཆེན་པོཡིན་པ་དང་། ཆེག་བསྒྲིལ་ཡོང་ཆེད་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བཀག་འགོག་གནང་རྒྱུ་དེ་ཕན་བུཚེད་དུ་གཏོང་དགོས་པ། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བཀག་འགོག་གནང་རྒྱུ་དང་བོད་མིའི་ནང་ཆེག་བསྒྲིལ་ཡོང་རྒྱའི་ཁེ་ཕན་གཉིས་བསྟུར་ན་ཆེག་བསྒྲིལ་ཡོང་རྒྱ་གལ་ཆེ་བ་དང་། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བཀག་འགོག་གནང་རྒྱུ་དེ་ཙམ་གལ་ཆེན་པོམིན་པ་ལྟ་བུའི་གཟེགས་ཆུལ་ཡོད་འདུག

ངས་གོ་སྐངས་ཤེག་ལ་དྲི་བ་དྲུག་པོ་དེའི་རྒྱབ་ལྟོངས་ཀྱི་གནས་ཆུལ་བསྟུས་ནས་བརྗེད་ན། དོན་ཚན་བཞི་པོ་འདིའི་ནང་འདུས་པ་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དོན་ཚན་བཞི་པོ་འདི་ད་ལྟ་ན་གཞིན་ཚོའི་དགོངས་པའི་ནང་དོགས་པ་རྣམ་ཏོག་གསར་པ་ཡོང་བ་ཞིག་མ་རེད། སྔོན་མ་ནས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལགོང་ས་ལས་སྐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སྩོལ་ཡང་ཡང་ཞེབས་པ་དང་། དེར་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་མཇུག་སྒྲིང་ཞུས་པའི་སྐབས། དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པས་དོན་ཚན་འདི་དག་གི་ཐོག་ལས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡོད་པ་རེད། ཐུབ་མཆོག་ནང་ཟླེ་གཡོ་ཡོད་པ། ལོ་ ༡༩༩༦ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༦ ཉིན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོ་དང་མཉམ་བཅན་བྱོལ་སྒྲིག་འཛུགས་དང་། གདན་ས་ཁག སྤྱི་སྐེར་ཚང་མར་འབྲེལ་བ་གནང་ཕྱོགས་སྐོར་དོན་ཚན་བརྒྱད་ཡོད་པའི་

སྤྱི་མོས་གྲོས་ཆོད་བཞག་ཡོད། ལོ་བཅུ་དགུ་ཉི་ཤུ་སྟོན་གྱི་སྐད་ཆ་རེད། དཔྱད་དེ་རྗེས་རྟོག་འཛིངས་མྱ་མཐུད་ནས་བསྟད་པར་བརྒེན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༤ ཉིན་དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པའི་སྤྱི་མོས་གྲོས་ཆོད་བཞག་ཡོད། སྤྱི་མོས་གྲོས་ཆོད་གཉིས་པོ་དེའི་དོན་ཚན་ཁག་དང་དེའི་ངོ་སྤྲོད་སྟོན་འགྲེའི་བརྗོད་ཚོག་དེ་དག་ཡག་པོ་བྱས་ཏེ་ངྲོག་ན། དཔལ་ངོང་དུ་ཞུས་པའི་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོར་གསལ་བ་ཤད་ལན་ཁེའབས་ཅིས་གྲོས་ཆོད་དེ་དག་གི་ནང་འཁོད་ཡོད། དེར་བརྒེན་དེ་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་ཡོད་མཁན་ཡིན་ན་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་གིས་སྤྱི་མོས་ཀྱིས་བཞག་པའི་གྲོས་ཆོད་དོན་ཚན་བརྒྱད་པོ་དང་། དོན་ཚན་བཅུ་གཅིག་པོ་གཉིས་ལ་བསྒྲུར་དུ་ཞིབ་འདྲུག་གནང་ན་དེའི་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་ཆགས་པའི་རེ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གྲོས་ཆོད་དེ་དག་མང་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་བློ་འཁྲིར་སྡུད་དང་ལས་དོན་བྱེད་ཐུབ་ལ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་གལ་གནད་ཆེ་བའི་གྲོས་ཆོད་ཤ་སྟག་རེད། དུས་ཚོད་ཡུན་རིང་ཕྱིན་སྐབས་གཅིག་བྱས་ན་མང་ཚོགས་ཀྱི་དན་ཡུལ་ནས་ཡལ་འགྲོ་བ་ཤ་བྱ་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། དེར་བརྒེན་དེ་ཚོ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ལྷག་ས་ཞིབ་འཚོགས་ཀྱི་དན་ཡུལ་ནས་ཡལ་འགྲོ་བ་ཤ་བྱ་བྱ་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། ཤྲོད་ཕྱག་ཚོར་ཡང་བྱེད་བཅུག་ནས་གསལ་ཡང་ཤད་ཐུབ་གནང་ན་ཡག་པོ་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཁོས་ཚོགས་ཀྱི་ནང་རྒྱ་ཆེ་གཏིང་ཟབ་ཀྱི་བགྲོ་སྒྲིང་ཞིབ་ནན་གནང་རྩེས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གྲོས་ཆོད་ཡིན་པར་བརྒེན། དེ་ཚོའི་ཚོག་བརྗོད་རེ་རེའི་ནང་དོན་དག་གལ་ཆེན་མང་པོ་ཚུད་ཡོད། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཁག་གི་ནང་ནས་རག་གི་རེད། དོལ་རྒྱལ་སྐོར་བྱེས་པའི་དེབ་དེ་ཚོའི་ནང་དུའང་བགོད་ཡོད། དེ་དག་སྟྲོང་ཕྱག་ཚོས་ལྷག་གནང་ན་གསལ་པོ་ཆགས་ཀྱི་རེད། ངས་ཡིག་ཆ་འདི་ལྟར་འབྲེན་བྱེད་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཡིག་ཐོག་ཏུ་འགྲོད་ཡོད་པར་བརྒེན་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ལྷག་ས་ཀློག་གནང་རྒྱུ་ཡོང་གི་རེད། དེའི་ནང་ཚོག་ཐུང་ཐུང་དང་དོན་དག་བསྡུས་པོ་ཡོད་སྟབས། དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་མང་པོ་ཞིག་གི་ལན་དེ་ནས་

རག་གི་རེད། དཀྱུ་ང་ཚོས་ངག་ཐོག་ནས་ཞུས་པ་དེ་དག་ཚང་མས་བློར་ངེས་ཀྱི་ཡོད་མེད་དང་ཚོགས་འདུ་གྲོལ་རྩེས་ཕྱིད་ཀ་བརྩེད་ཚར་བ་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། དེར་བཏེན་ངས་ཡིག་ཆ་རིང་པོ་དེ་ཚོར་ཁ་འཕང་མ་བྱས་པར་གྲོས་ཆོད་རྩོག་རྩོག་གཉིས་ལ་ཁ་འཕང་བྱས་པ་དེས་ཁྱེད་རང་ཚོར་ལྟགས་ཀློག་གནང་བའེ་བ་དང་དོན་ལ་ཞན་པ་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

དེ་རིང་ངས་དོན་ཚན་བཞི་ཞུས་པའི་ནང་ནས་དང་པོ། ལགོང་ས་མཆོག་དང་སྤྲེག་འཛུགས། གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མེན་པའི་སྟེ་ཚན་ཁག ཆོས་སྟེ་ཁག་གིས་དོལ་ཆུལ་རྩེས་འབྲང་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྤྱོགས་ལ་བཏེན་ནས་དོལ་ཆུལ་རྩེས་འབྲང་པ་ཚོའི་འགྲོ་བ་མིའི་གཞི་རིམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་དང་ཆོས་དད་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ལ་དོ་ཧོག་ཕྱི་ནས་ཡོད་ཅེས་ཁོང་ཚོས་བཤད་པ་དེ་བདེན་པ་མ་རེད་ཅེས་ཞུ་གི་ཡོད། ང་ཚོས་གང་གནང་བ་དེ་ཁོང་ཚོར་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་ནས་སྟུ་ཕྱེ་བར་གསུམ་དུ་དོ་ཧོག་ཕྱེན་པ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་མེད་པ་ཐག་བཅད་ནས་བརྩོད་ཐུབ་པ་ཞིག་རེད། དོ་ཧོག་ཕྱེན་ཡོད་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་ཚོད་དཔག་བྱས་པའི་གནས་སྟངས་ཤེག་མེན། དོ་ཧོག་ཕྱེན་དང་མ་ཕྱེན་ཟེར་བ་ཁྱིམས་དོན་གྱི་དྲི་བ་གཅིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཚབ་སྤྱིད་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དྲི་བ་ཡང་རེད། དེ་དག་ཞིབ་ཚགས་ཡོ་བྱས་ནས་གཟིགས་དགོས་རྒྱུ་ཞིག་རེད། ཁོང་ཚོས་ཕེམ་སྐད་ཐོག་ནས་ཚོག་གཅིག་ཅེད་སྤྱོད་གཏོང་ཡོད། བོད་ཡིག་ཐོག་བྱེས་པ་ངས་མཐོང་མ་བྱུང། ཁོང་ཚོའི་དྲིལ་བསྡུགས་མང་ཆེ་བ་ཕེམ་སྐད་དང་ནུབ་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཞན་གྱི་ཐོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དག་ནང་ཁོང་ཚོས་གང་བྱེས་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། ལསྒྲབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་རྒྱུར་ Ban གནང་བ་རེད་ཅེས་ཕེམ་ཚོག་འདི་བེད་སྤྱོད་བཏང་ཡོད། ཕེམ་ཚོག་འདི་ང་ཚོའི་བོད་སྐད་ཐོག་ལ་མི་ཚོག་པ་བཟོས་པ་ཡོ་

བྱ་ཞིག་རེད། ཨསྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དགག་བྱ་དང་བཀག་འགོག་གནང་བ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མི་ཆོག་པའི་བཙན་བཀའ་བཏང་མེད། དེར་བརྟེན་མི་ཆོག་པ་བཟོས་མེད་ཅས་ང་ཆོས་གསལ་པོ་ཤེས་དགོས། མི་ཆོག་པ་བཟོས་ཡོད་ན། དཔལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཚོ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་དམ། དཔལ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཚོས་རང་དབང་གི་ཐོག་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཤཀྱ་མ་མཆོག་ལ་མཚན་སྨད་དང་། ཨརྒྱ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ས་ཕྱོགས་གང་དུ་ཆེབས་སྐྱར་བསྐྱངས་ཀྱང་ངོ་ཚོལ་གྱི་རྗམ་སྟོན་ཁྱེམ་སྐོར་བྱེད་རྒྱུ། ཨསྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུའི་ཉེ་འཁྱེས་ལ་བཅར་ནས་ངོ་ཚོལ་ཞུ་རྒྱའི་ཚོ་སྐབས་རག་ཡོད། དེ་དག་གིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མི་ཆོག་པ་བཟོས་གནང་མེད་པ་དང་། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མི་ཆོག་པའི་བཀའ་ཁྲབ་སྐྱལ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་མཚོན་གྱི་ཡོད། ཨསྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་བཀའ་སྩལ་རྗེས་བར་གསུམ་གང་དུ་གཟེགས་ཀྱང་། མ་བསྟེན་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་དང་། ཁྱེད་རང་ཚོས་བསྟེན་ལུགས་བསྟེན་སྲངས་དེ་སྐྱབས་འགྲེའི་བསྒབ་བྱ་དང་འགལ་ནས་བསྟེན་གྱི་འདུག དེ་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གནས་སྲངས་ཞན་དུ་གཏོང་རྒྱའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་ཏོད་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ནང་ཕན་ཚུན་ལ་འཆམ་མཐུན་མི་ཡོང་རྒྱུར་ཆིག་བསྒྲིལ་དང་ཏོད་མེའི་རྩ་དོན་ལ་གནོད་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ཡིན་སྲབས། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མ་བྱེད་ན་ཡག་གི་རེད་ཅེས་བཀའ་སྩོལ་སྩལ་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། དེ་རིང་ནས་བརྒྱང་ཚང་མས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་དགོས་ཡོད་ཅེས་ནམ་ཡང་བཀའ་སྩལ་མེད། ཨགོང་ས་མཆོག་གི་བཀའ་སྩོལ་དང་པོ་ནས་ཉན་ན་བསྒབ་བྱ་བརྒྱ་རྒྱ་དེ་ངོས་ཀྱི་ལས་འགན་རེད། ཉན་དང་མ་ཉན་ཁྱེད་རང་ཚོར་རག་ལུས་ཡོད་ཅེས་ཡང་ཡང་བཀའ་བསྩལ་ཡོད། སྐབས་འགའ་ཤས་ལ་ཁ་ཆེ་ཞ་ལུའི་ལུང་དྲངས་ནས་ཁ་ཆེ་ཞ་

ལུའི་སྐིང་གཏམ་བཤད་ཡོད་དོ། །ཉན་དང་མ་ཉན་སོ་སོར་རག་ལུས་ཡོད། །ཅིས་ལྟང་འདྲེན་མང་པ་དེ་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཐལ་ཆེར་གཟིགས་ཡོད་ངེས་རེད། འདི་དག་ཡིག་ཚའི་ནང་འཁོད་ཡོད་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། ངས་གསར་བཟོ་བྱས་པ་ཞིག་མེན། ཉེ་བའི་ཆར་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཞུས་ན། ཉེ་ཆར་ཟླ་བ་འདིའི་ཕྱི་ཚེས་ ༡༠ ཉིན་ལ་དྲག་ལ་དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་སྐབས་ཀྱི་སྔོན་འགྲོའི་བཀའ་སློབ་ནང། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཡོད་ན་དབང་ཆེན་ནང་མ་ཡོང་རོགས། ངོས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་བསྟེན་གསོལ་མ་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། བསྟེན་གསོལ་བྱེད་དང་མ་བྱེད་སོ་སོའི་ལག་པ་རེད། ང་ཚོས་བཙན་དབང་བྱེད་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། དེ་སོ་སོའི་འདོད་པ་རེད། བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཡིན་ན། ངོས་ཀྱི་མདུན་ནས་གསང་སྒགས་ཀྱི་དབང་ལ་སོགས་པའི་ཚེས་ཞུས་ན། ཟླ་སྒྲོབ་གཉིས་ཀར་དམ་ཚིག་ཉམས་རྒྱུའི་གནས་སྐངས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་རེད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཡོད། བཀའ་སྩལ་འདིའི་ནང་མཚོན་ནའང་ ༢ སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་རྩ་བ་ཉིད་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་ཚོག་གི་མ་རེད་ཅེས་གསུངས་མེད། དོལ་རྒྱལ་མ་བསྟེན་ན་ཡག་པོཡོད་པ་དང་། འོན་ཀྱང་ངོས་ཀྱིས་བཤད་པ་དེ་ཉན་མ་ཉན་སོ་སོའི་འདོད་པ་རེད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཡོད་པར་བརྟེན། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ད་ལྟ་ངཚོའི་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་ ༢ སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མི་ཚོག་པ་བཟོས་ཐུབ་རྒྱུ་མེད་ལ། མི་ཚོག་པ་ (Ban) ཞེས་པ་དེ་མངོད་མེད། དེ་ང་ཚོས་གསལ་པོ་བྱས་ཏེ་ཤེས་དགོས་རྒྱུ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་ ༢ རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་བཀའ་སྩོབ་ཉན་དང་མ་ཉན་གྱི་རང་དབང་དེ་དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་བ་ཚོར་རང་འཛིགས་བཞག་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། རང་དབང་དེར་གང་དུའང་གནོད་སྐྱོན་བཏང་མེད། ཁོང་ཚོའི་བྱེད་སྤྱད་དང་བཤད་སྤྱངས་ཕྱོགས་ནས་བལྟས་ན་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་བོད་མིའི་སྤྱི་འཛུགས་དང་དགོན་སྡེ་ཁག

ལགོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་འཕྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་ཆོས་དང་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ལ་ཁོང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཚུར་བརལ་བཤགས་བཏང་བ་ཤ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད། འཕྲོ་བ་མིའི་གཞི་རིམ་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཞེས་པ་དེ་སྤྱི་རབ་ཏུ་ཤོག་ཆ་ཞིག་རེད། དལ་ལྡོག་རྒྱལ་བསྟེན་དང་མ་བསྟེན་ཞེས་པ་འདི་གལ་སྲིད་མ་བསྟེན་གསུངས་ན། དེས་བསྟེན་མཁན་ཆོས་ཆོས་དང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ལ་གནོད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུར་འཕྲལ་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དོན་སྤྱི་ལྟ་སྐབས་བསྟེན་དང་མ་བསྟེན་དེ་ཆོས་དང་རང་དབང་གི་དྲི་བའི་ནང་ཚུད་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། མ་བསྟེན་གསུངས་པ་དེ་ཁོང་ཚོས་རང་དབང་ཐོག་ནས་བསྟེན་རྒྱུར་གནོད་པའི་བཟོ་འབྲི་ནས་ནམ་སྐམ་པའི་དོགས་པ་ཡོང་སྲིད་པ་ཞིག་རེད། འོན་ཀྱང་གནས་སྟངས་འདི་ཞིབ་ཚགས་པོ་བྱས་ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་རེད།

རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ཐོག་ནས་བསམ་སྤྲོ་བཏང་ན་ཆོས་དང་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་གང་གི་ནང་གསལ་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་འབྲོ་བ་མིའི་ཀུན་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་སྐོར་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོད། ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་དེའི་དོན་ཚན་བཅོ་བརྒྱད་པའི་ནང་བོད་སྐད་ཐོག་བརྗོད་ན་ཆོས་དང་རང་དབང་བརྗོད་ཆོག་གི་ཡོད། དེའི་ནང་དོན་དག་གསུམ་ཀྱི་རང་དབང་སྐོར་སྐད་ཆ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་རྣམ་རྟོག་དང་ནང་གི་སེམས་ཆོས་ལུགས་ (Thought, Conscience & Religion) བཅས་ཡིན། མི་ཚང་མར་གཅིག་ཏུ་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་གང་ཡོད་ཅེ་ན། རང་གི་རྣམ་རྟོག་གང་འབྲེ་ཞིག་ཀྱི་ཡིན་ནའང་དེ་འཁྲེར་ཆོག་གི་རེད། ནང་གི་སེམས་ཆོར་ཀྱི་འགྱུར་བ་གང་འབྲེ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེར་རང་དབང་ཡོད། ཆོས་ལུགས་གང་འབྲེ་ཞིག་ལ་དད་མོས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ནའང་རང་དབང་ཡོད་ཅེས་རང་དབང་

གསུམ་པོ་འདི་མཉམ་དུ་ཡོད་པ་ལས་ཚོས་ཤུང་པའི་ཚེགའ་དེ་མེད། དེར་རང་དབང་ཡོད་སྣང་དེ་སྐར་གྱི་ཉམས་ལེན་བྱས་ནའང་འགྲིག་གི་རེད། མེ་མང་པོ་མཉམ་དུ་ཚོགས་ནས་ཚོ་གཡུག་ལེན་དང་། གསོལ་འདེབས་སྨོན་ལམ་བྱེད་རྒྱུ་ལ་སོགས་བྱས་ནའང་འགྲིག་གི་རེད། ཁྱབ་སྤེལ་དང་དྲིལ་བསྡུགས་བྱས་ནའང་འགྲིག་གི་རེད། ཚོས་ལུགས་བརྟེ་བསྒྲུབ་བྱས་ནའང་འགྲིག་གི་རེད། ཚོས་ལུགས་བརྟེ་རྒྱུ་དེ་ཡང་ཚོས་དང་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ནང་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཚོས་དང་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ལ་ཚོས་ལུགས་བྱེ་བྱག་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་དང་ཡོན་ཏན་བརྗོད་རྒྱུ། དེར་བརྟེན་ནས་གང་ཟག་བྱེ་བྱག་པ་སུ་ཡང་རུང་བ་ཞིག་གིས་ཚོས་ལུགས་བརྟེ་ཏོ་བརྒྱ་རྒྱ་ཡོངས་རྫོགས་ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲུགས་ཀྱི་ཚོས་དང་རང་དབང་གི་དོན་ཚན་དེའི་ནང་ཚུད་ཡོད་པ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་ཁོང་རང་ཚོ་སྐར་ངོས་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་པར་ང་ཚོ་སུ་ཞིག་གིས་མ་བྱོས་ཞེས་བཀག་སྔོམ་བྱེད་པར་འགྲོ་གི་མེད། བཀའ་སྩལ་གནང་བ་ཙམ་ཞིག་རེད། ཁོང་ཚོའི་མཉམ་ཚོགས་ཐོག་དྲང་དང་རྒྱ་ཕྱིང། ཇ་སྒྲག་རོལ་མོ་དཀྱིལ་ནས་བསྐང་གསོ་གཏོང་སྐབས་སུ་ཞིག་གིས་དེར་འགོག་རྩེན་བཟོ་གི་མེད། རྒྱ་གར་ཡོད་ཕྱོགས་ལ་ཕྱིན་ནས་ཤར་དགེ་སྐང་སྒོམ་ར་ཟུར་དུ་ཕྱིན་པ་དེའི་ནང་ལྷོས་དང་། ཁོང་ཚོས་དགོན་པ་ཁམ་མ་ཚོ་ལས་རྩོག་པ་དང་གྲ་རྒྱས་པ་བྱས་དང་བྱེད་མུས་རེད། དེ་ཚོར་སྤྱི་ཚོགས་དང་སྤྲིག་འཇུག་སུ་གང་གིས་ཞེ་ཤོད་ཀྱི་མེད། ཁོང་ཚོས་དྲིལ་བསྡུགས་གནང་སྐྱེས་ཀ་ཅད་ཡིན་ཟེར་ནས་ཡོད་པ་རེད། དེ་ཡང་ཁོང་རང་ཚོར་རང་དབང་ཡོད་ནས་བྱས་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། རང་དབང་མེད་པར་བྱས་པ་ཞིག་མ་རེད། དེ་དག་ལ་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་གཞོད་སྐྱོན་སྤྱི་ཙམ་བཏང་མེད། ཤགོང་ས་མཚོག་གིས་དོལ་རྒྱལ་བཀག་འགོག་གནང་ན་འགྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་བརྗོད་བཞིན་པ་དེ་ནི་ཤགོང་ས་ཤ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་སྐུ་སྐེར་གྱི་ཚོས་དང་རང་

དབང་ལ་དོ་ཧོག་གཏོང་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ཡིད། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་ཁོང་ཚོར་དྲིལ་བསྒྲགས་མ་བྱེད་བརྗོད་ཀྱི་མེད། ཁོང་ཚོའི་ངོས་ནས་ལགོང་ས་མཆོག་ལ་དོལ་རྒྱལ་བཀག་འགོག་མ་གནང་རོགས་གནང་ཞེས་ངོ་ཚོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡིད། དེར་བརྟེན་ཆོས་དང་རང་དབང་ལར་གདམ་འཁག་བཏང་བ་རེད་དམ། ཚུར་གདལ་བཤིག་བཏང་བ་རེད། དེ་ང་ཚོས་གསལ་ཡོ་ཤེས་དགོས་རྒྱུ་ཅང་གལ་ཆེན་ཡོ་རེད། ལར་ནས་ཆོས་དང་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ཞེས་པ་ནི་ཆ་རྐྱེན་མེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་མ་རེད། གཅུས་ཡིན་རུང་ཆ་རྐྱེན་ཡོད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་རེད། འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་དོན་ཚན་གཉིས་པའི་ནང་། གསལ་བསྒྲགས་འདིའི་ནང་བཀོད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཚང་མ་འགྲོ་བ་མི་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆད་ཚང་མར་གཅིག་མཚུངས་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། ཁ་ཤས་ལ་ཡོད་པ་དང་ཁ་ཤས་ལ་མེད་པ་མིན་ཞེས་གསལ་བཤད་བྱས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཆོས་དང་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ཡང་དོལ་རྒྱལ་རྟེས་འབྲང་པར་རྗེ་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་དང་གཅིག་མཚུངས་ལགོང་ས་མཆོག་དང་ཙོང་མི་གཞན་ལའང་ཡོད་དགོས་ཀྱི་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་གདལ་བཤིག་ཕྱིན་མེད་པ་དང་གལ་སྲིད་གདལ་བཤིག་ཕྱིན་ཡོད་ན། ཚུར་ཁ་ཡོག་ནས་ལགོང་ས་མཆོག་དང་ཙོང་མི་གཞན་དག་གི་ཆོས་དང་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ལ་གདལ་བཤིག་ཕྱིན་པ་ཡིན་པ་དེ་ཁྱིམས་དང་ཚབ་སྲིད་ཐོག་ནས་ར་སྤྲོད་དང་བདེན་ཤུགས་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཚགས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་བརྗོད་རྒྱུ་ཡིན།

ང་ཚོ་རྒྱ་གར་ནང་བསྡད་ཡོད་པར་བརྟེན། རྒྱ་གར་ནང་གི་ཆོས་དང་རང་དབང་གི་གནས་སྟངས་བཤད་དགོས་བྱུང་ན། རྒྱ་གར་གྱི་རྩ་ཁྱིམས་འཕྲིན་ནས་བཤད་དགོས་པ་ཞིག་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་རྩ་ཁྱིམས་ནང་ཆོས་དང་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་རྩ་ཁྱིམས་དོན་ཚན་ ༡༥ ནང་ཡོད། དེའི་ནང་གསེས་དང་པོ་གཉིས་པ་གསུམ་པ་

དང་། དེའི་འགྲེལ་བརྗོད་བཅས་ལ་སྟོས་དང་། རྒྱ་གར་ནང་ཆོས་དད་རང་དབང་གི་རེ་ཡོད་པ་དེ་རྩ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༡༥ ནང་གསལ་གྱི་རེད། རྒྱ་གར་གྱི་ཆོས་དད་རང་དབང་གི་ཐོག་ཐོབ་ཀང་དེ་ཚ་རྒྱན་མང་པོ་ཡོད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། ཚ་རྒྱན་གང་ཡང་མེད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཞིག་ཚགས་ཀྱི་མེད། རྩ་ཁྲིམས་དོན་ཚན་ ༡༥ ཆོས་དད་རང་དབང་ (Freedom of Religion) ཅེས་པའི་མགོ་ཀང་གིས་ཞིག་བརྗོད་ཡོད་དམ་ཞེ་ན། མགོ་དང་པོར། སྤྱི་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱིག་འཇུག་དང་མང་ཆོགས་ཀྱི་བཟང་སྤྱོད། འཕྲོད་བསྟེན་བཅས་ལ་མ་གནོད་པའི་ཐོག་ནས་ཞེས་ཚ་རྒྱན་གསུམ་པོ་འདི་སྟོན་དུ་ཡོད། དེ་ནས་དེ་ཚོར་གནོད་ཀྱི་མེད་པ་ཡིན་ན། ཆོས་ལུགས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་དད་པ་དང་ཉམས་ལེན། མཉམ་ཆོགས། དེལ་བསྒྲགས་སོགས་ཀྱང་བྱས་ཆོག་གི་རེད། གལ་སྲིད་ཆོས་ལུགས་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་དང་ཆེ་གཏུགས་ལེན་ལ་ཁ་གཡར་ཏེ་མང་ཆོགས་ཀྱི་སྤྱིག་འཇུག་ལ་གནོད་ཀྱི་ཡོད་ན། དེལེར་ན། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ལྟ་བུར་ཆ་མཚོན་ན། ད་ལྟ་ང་ཚོ་བོད་མང་ཆོགས་དང་སྤྱིག་འཇུག་ཅན་གྱི་ཚད་ལྡན་ཞིག་ཡོད་ཀྱི་ཡིན་ལ། བོད་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀང་བཟོ་མཁན་བྱེད་པ་བཟོ་མཁན་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཁོང་ཚོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། བཟང་སྤྱོད་དང་འགལ་ནས་འཛིགས་སྐྱལ་རིང་ལུགས་བྱེད་རྒྱུ་དང་མེ་གསོད་རྣུ་དང་མནར་གཅོད་གཏོང་རྒྱུ་ཡོངས་རྫོགས་དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་ཆོས་བྱས་དང་བྱེད་མྱས་རེད། དེ་དག་ལ་བལྟས་སྐབས་བཟང་སྤྱོད་དང་འགལ་བ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། འཕྲོད་བསྟེན་ལ་གནོད་དང་མེ་གནོད་ཅེས་པ་དེ་ནི་སྐབས་མཚམས་སོ་སོའི་གནས་ཚུལ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་རེད། དེལེར་ན། དལ་ཕྲའི་ཁོང་ཆོའི་བྱེད་བབ་དེ་སྐུ་མཐུད་ནས་ཕྱིན་ན། རྒྱ་གར་གཞུང་ཕྱོགས་ནས་ཁྲིམས་དང་སྤྱིག་གཞིའི་ཐོག་ནས་བཀག་བསྡོམས་བྱེད་ན་བྱེད་ཆོག་པའི་གནས་སྣང་ཤེག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ལྷག་པར་ཁོང་ཆོའི་འགྲོ་སྣང་དང་ལས་ཀ་བྱེད་སྣང་རྣམས་ནུབ་ཕྱོགས་པའི་ལྷ་སྣང་ཐོག་ནས་བྱས་ན། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཚབ་ཀྱ་ཀལ་ཏེ་ (Cult) རེད་ཅེས་

བརྗོད་ཀྱང་མ་ཡིན་པའི་ཆུ་མཚན་ཤོད་ཆུ་ཏ་ཅང་ཁག་ཡོ་རེད། ཕེན་ལེན་དུ་ཡོད་པའི་དགེ་བཤེས་སྐལ་བཟང་གི་ཚོས་ཚོགས་དེ་ཀལ་ཏེའི་ངོ་བོར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་ཕེན་ངེའི་གཞུང་གིས་ཐེངས་ཁ་ཤས་མཐོང་བ་རེད། དཔལ་ཁོང་ཚོའི་བྱེད་ཕྱོགས་ལ་ཕན་བུ་འགྱུར་བ་བཏང་ནས་ཁོང་ཚོར་དཀའ་ངལ་མི་ཡོང་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་བྱས་པ་རེད། དེང་སང་ཕན་བུ་ལྷིང་འཛགས་ཡོད།

རྦྷོབ་ཐར་མན་ (Bob Thurman) གྱི་རྩོམ་ཡིག་དེ་དག་ཏློག་ན་ New Kadampa ཞེས་པ་དེ་ཀལ་ཏེ་ཡིན་པ་དང་། གལ་སྲིད་ཀལ་ཏེ་མིན་ནའང་དེའི་ངོས་སུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་པ་དེ་ཉ་ཅང་གསལ་པོ་རེད། དེ་ལྟར་སོང་ན་རྒྱ་གར་གྱི་ཁྱིམས་ཐོག་ནས་བཀག་བསྡོམས་བྱེད་ཚོག་རྒྱ་མ་གཏོགས། བྱེད་མི་ཚོག་པའི་གནས་སྐངས་ཆགས་ཀྱི་མེད། རྒ་ཁྱིམས་དོན་ཚན་ཉེར་ལྔ་པའི་ནང་གསེས་དོན་ཚན་དང་པོ་དང་གཉིས་པའི་ནང་། རྒ་ཁྱིམས་གཏན་ལ་མ་ཕབ་པའི་སྟོན་གཏན་ལ་ཕབ་ཟིན་པའི་ཚོས་ལུགས་ཁག་དང་ཚོས་ལུགས་ཁག་གི་འཛིན་སྐྱོང་དང་འབྲེལ་བའི་ཁྱིམས་ཡིག་གང་ཡོད་པ་དེ་རང་འཛགས་བསྡུད་ཀྱི་རེད་མ་གཏོགས། འགྱུར་བ་འགྲོ་ཡི་མ་རེད། ཚོས་དད་རང་དབང་གི་ཚ་ཆེན་དེའི་འོག་ནས་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཡི་མ་རེད་ཅས་བྱེས་ཡོད། དེའི་འོག་གི་དོན་ཚན་ནང་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་དབུས་གྲོས་ཚོགས་དང་མངའ་སྡེ་གྲོས་ཚོགས་སོ་སོས་དགོས་གལ་ནམ་བྱུང་ལ་ཚོས་ལུགས་ཁག་གི་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྐངས་དང་། འཛིན་སྐྱོང་བྱེད་སྐངས་ཀྱི་ཐོག་ཚོད་འཛིན་དང་བཀག་འགོག་བྱེད་རྒྱའི་ཁྱིམས་བཟོས་ནས་བཟོ་ཆོག་གི་རེད། ཁྱིམས་བཟོ་རྒྱའི་དབང་ཚད་དེ་གྲོས་ཚོགས་ལ་ཡོད་སྲས་རེད་ཅས་བྱེས་ཡོད། དེལར་ན། རྒྱ་གར་གྱི་ཚོས་ལུགས་མང་པོའི་ནང་རིགས་དང་ཁ་དོག་གི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ནས་སྐ་ཁང་ནང་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་འགྲོ་ཆོག་པ་དང་། རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་འགྲོ་ཆོག་གི་མེད་པ། དེ་བཞིན་ཚོས་ཀྱི་

སྟོབ་སྤྱོང་བྱེད་རྒྱུ་དེ་ཡང་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་གིས་བྱེད་ཚོག་པ་དང་རིགས་གང་འདྲ་ཞིག་གིས་བྱེད་ཚོག་གི་མེད་པ། རིགས་དང་ཁ་དོག་བྱེ་བྲག་པ་ཁ་ཤས་རིག་ཏུ་མི་རུང་བ་ (Untouchable) ལྟ་བུ་བཅིངས་རྒྱའི་ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཡོད། དེ་དག་ཚང་མ་ཚོས་དད་རང་གི་འོག་རང་དབང་སྤྲད་མེད། ཁྱིམས་ཐོག་ནས་ཚང་མ་མེད་པ་བཟོས་ཡོད། དཔེར་ན། ལྷ་ཁང་ནང་འདི་འཛུལ་ཚོག་དང་འདི་མི་ཚོག་བརྗོད་རྒྱའི་གནས་སྟངས་དེ་དག་ཚང་མ་ཁྱིམས་ཐོག་ནས་མེད་པ་བཟོས་པ་རེད། དེས་གང་མཚོན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། མང་ཚོགས་ཀྱི་སྤྱི་ལུགས་དང་བཟང་སྤྱོད་དང་འགལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་ན་ཚོས་དད་རང་དབང་ལ་ཐེ་གཏོགས་དང་། ཚོད་འཛིན། སྟངས་འཛིན་བྱེད་ཚོག་པ་དེ་ཁྱིམས་ཐོག་ནས་ཉ་ཅང་གསལ་ཡོ་རེད། འདི་རྒྱ་གར་གྱི་རྩ་ཁྱིམས་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད།

འོན་ཀྱང་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་འདི་ལྟ་བུའི་ཚོད་འཛིན་དང་སྟངས་འཛིན་གནང་མེད། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྱིམས་ལྟ་བུར་མཚོན་ན། བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྱིམས་དོན་ཚན་བཙུ་པའི་ནང་ཚོས་དད་རང་དབང་གི་གནས་སྟངས་དེ་ཡོད། ཚོས་དད་རང་དབང་གི་གནས་སྟངས་ནང་དང་པོ་དེར་ཚོས་ལུགས་ཡོངས་རྫོགས་ཁྱིམས་ཀྱི་མདུན་སར་འདུ་མཉམ་ཡིན་ཞེས་བཀོད་ཡོད་སྟབས། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་དེ་ཚོས་ལུགས་ཤེག་ལ་བརྩེས་ནའང་། དེ་དང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མི་བྱེད་མཁན་གཉིས་ཀ་ཁྱིམས་ཀྱི་མདུན་སར་འདུ་མཉམ་ཡིན། དེར་བཏེན་གཅིག་གི་ཐོབ་ཐང་ལ་གཞན་ཞིག་གིས་གནོད་སྐྱེན་བཏང་ན་འགྲིག་གི་མེད། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་གནོད་སྐྱེན་གཏོང་གི་མེད། ཁོང་ཚོའི་ངོས་ནས་གནོད་སྐྱེན་གཏོང་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། གལ་སྲིད་དེའི་སྐོར་ཙོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཚོད་འཛིན་གནང་ན་གནང་ཚོག་རྒྱའི་ཚ་རྒྱན་དེ་བཅའ་ཁྱིམས་དོན་ཚན་བཙུ་

གཉེས་པའི་ནང་ཡོད། མི་རིགས་དང་རྒྱ་དོན་གྱི་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོའི་ཆེད་ཁྱིམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཚོད་འཛིན་བཀག་འགོག་བྱས་པ་ཕྱད་ཅས་འཁོད་ཡོད་པར་བཟེན། ཚོད་འཛིན་བཀག་འགོག་བྱེད་ཆོག་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་གསལ་ཡོད། དཔྱ་གནང་ཡོད་མ་རེད་དེ། མ་འངེས་པར་གནང་ནའང་ཁོང་ཚོའི་གནས་ཚུལ་ཁ་ཤས་ལ་ཙོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྟན་ཚོགས་ཀྱིས་ཁྱིམས་དང་སྤྲིག་གཞི་བཟོས་ཀྱང་བཟོ་མ་ཆོག་པའི་གནས་སྟངས་མེད་པ་ཅ་ཅང་གསལ་པོ་རེད།

ངས་དོན་ཚན་དང་པོ་དེར་བསྟོམས་བརྒྱབས་ནས་ཞུ་རྒྱུར། ༢གོང་ས་༢སྤྱབས་མཁོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་བློང་དོར་བཀའ་སྩལ་སྩུལ་བ་ནས་བཟུང་དུ་ཕན་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་བ་ཚོར་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་ཚོས་དད་རང་དབང་གི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྟལ་བཤེས་དོ་ཧོག་འགྲོ་རྒྱུའི་མཛད་འཕྲིན་སྣ་གཅིག་ཀྱང་བསྒྲངས་མེད། ཁྱེད་རང་ཚོར་དེ་ལྟར་བསྒྲངས་པའི་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་ཡོད་ན་དེ་གཞི་རྩ་མེད་པའི་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་ཅིག་རེད་ཅས་ངས་གསལ་པོ་ཞིག་བཟོས་ན་བསམ་བྱུང་། གཞི་རྩ་མེད་པའི་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་རེད་ཅས་བརྗོད་པ་དེ་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཡིད་ཆེས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད། ཡིད་མ་ཆེས་པ་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། འཇིག་རྟེན་འདིའི་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་དང་ཚོས་དད་རང་དབང་ལ་བརྟལ་བཤེས་ཕྱིན་ན། དེ་བརྟལ་བཤེས་མི་འགྲོ་བའི་སྤུང་སྐྱེབ་གཅིག་ཞུ་དགོས་ཀྱི་རེད་ཟེར་ན། སྤུང་སྐྱེབ་ཞུ་ས་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཚ་བཞག་ན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེས་ཡངས་ཚོགས་པ་ (Amnesty International) ཞེས་པ་དེ་སྤྲིག་འཛུགས་ཆེ་ཤོས་ཤེག་རེད། གལ་སྲིད་དེ་ལྟ་བུའི་བརྟལ་བཤེས་འགྲོ་ཡི་ཡོད་ན་ཞུ་ས་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེས་ཡངས་ཚོགས་པར་ཞུ་དགོས། རྒྱ་གར་ནང་ཚ་བཞག་ན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྟན་ཚོགས་ (National Human Rights Commission) ཡོད།

རྒྱ་གར་ནང་སྤྱོད་ཚུལ་འཁྲུལ་པ་དགོས་ན་ཚོགས་པ་དེར་ཞུ་དགོས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེས་ཡངས་ཚོགས་པར་ཁྲིམས་གཏུག་བྱས་པ་རེད། དེ་རྗེས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེས་ཡངས་ཚོགས་པས་ཆ་ཚང་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་ཐག་ཅོད་ཀྱིས་བཀའ་ལན་ཞིག་གནང་ཡོད་པའི་ནང་དོན་ནང་ཡིན་ན་ཚོས་དད་རང་དབང་བརྡལ་བཤིག་བཏང་ཐ་ར་སྤྲོད་མང་པོ་བྱུང་སོང་མ་གཏོགས། བཙན་བྱོལ་ནང་དང་། ལྷག་པར་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་ཐ་ཚོར་ཆོས་དད་རང་དབང་དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྡལ་བཤིག་ཕྱིན་པ་དེ་འདྲའི་དོན་ཚན་གཅིག་ཀྱང་ར་འཕྲོད་ཀྱི་མི་འདུག དེར་བརྟེན་ཁྲིད་རང་ཚོས་ཞུས་པའི་དགོས་འདུན་འདི་ང་ཚོའི་ལག་པ་འཆང་ཐུབ་རྒྱ་མི་འདུག་ཅེས་ཚོགས་གི་བདག་པོས་ཚོགས་སུ་བཅད་ནས་བཀའ་ལན་ཁ་ཅད་གསལ་པོ་གནང་ཡོད། འདི་ཡིག་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་རེད་མ་གཏོགས། གསང་བའི་ཡིག་ཆ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མེན། ཁྱེད་རང་ཚོས་གཟེགས་ནས་དེའི་ནང་ནས་གསལ་པོ་ཞིག་མཁྱེན་ཐུབ་ཀྱི་རེད། དེའི་རྗེས་ལ་ཕྱི་ལོ་ ༡༠༠༧ ལོར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལྷན་ཚོགས་ལ་ཁོང་ཚོས་སྐན་ཞུ་བཏང་བ་རེད། སྐན་ཞུ་དེའི་ནང་དོན་ཚན་དམིགས་སུ་བཀར་བ་བོད་ནས་གསར་འབྱོར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་བཅོ་ལྔ་བཅུ་དྲུག་ཅིག་ལ་གདན་ས་འི་ནང་འཇུག་ཞྭའི་ངོས་སྐྱོར་རས་མེད་ལུགས་བཀོད་ཡོད། ཁོང་ཚོ་སྐྱོབ་གླ་ཁག་གང་དུ་འཇུག་ཞྭའ་ས་ཀྱང་སྐྱོབ་གླར་གཏོང་གི་ཡིན་ཞེས་ཞུས་ཡོད། གདན་ས་འི་ནང་འཇུག་ཞྭས་ཁུ་ཡིན་ན་སྐྱེ་ལེན་ཁང་གིས་ངོས་སྤྱིའ་ཞིག་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ངོས་སྤྱིར་དེའི་ནང་མེ་འདི་འདྲ་ཞིག་གདན་ས་དང་གླ་ཚང་། ཁང་ཚན་འདི་འདྲ་ཞིག་གི་ནང་འཇུག་ཞྭས་ཁྱེད་ཀྱི་འདུན་པ་ཡོད་པ་ལྟར་འཇུག་ཞྭས་ཁྱེད་བཙུག་རོགས་ཞེས་ཚོས་བརྒྱུད་རིས་མེད་ཀྱི་དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་གཅིག་མཚུངས་གཏོང་གི་ཡོད། དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པར་གདན་སའི་ནང་འཇུག་ཞྭས་ཁྱེད་ཀྱི་

ངོས་སྤྱོར་དེ་སྤང་མེད། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོར་ཁྱེད་རང་ཚོས་སྟོབ་གྲ་གང་གདམ་ཡང་དེར་འགྲོ་རྒྱུར་ངོས་སྤྱོར་སྤྲོད་ཀྱི་ཡིན། དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་ངོས་སྤྱོར་སྤྲོད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་ཡོད། དགོན་སྡེ་ཁག་ལ་ངོས་སྤྱོར་སྤྲད་མེ་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རི་བོ་དགེ་ལྡན་སྤྱི་ལ་ཁྲབ་པའི་བཅའ་ཡིག་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་བདག་ཕྱན་ཚོགས་ཀྱིས་གཏན་འབེབས་གནང་བ་དེའི་ནང་དགེ་ལུགས་པའི་ཚོས་སྡེ་གང་དུ་འཛུལ་ཞུགས་བྱེད་ཀྱང་། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མེ་བྱེད་པའམ་མཚམས་འཇོག་བྱས་ཟིན་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་ཚ་རྒྱན་འདི་བཞག་ཡོད། ཚ་རྒྱན་འདི་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་འཛུགས་ཀྱིས་མེད་པ་བཟོ་ཐུབ་ཐབས་མེད། སྤྱི་བཏང་ནས་དགོན་པ་དང་སྟོང་ཀ མཐོ་རིམ་སྟོང་གྲ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་རུང་འཛུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཚ་རྒྱན་སྤྱི་གཞི་བཟོ་རྒྱུ་དེ་སྤྱི་འཛུགས་སོ་སོ་རང་གི་རང་དབང་རེད། དེར་ཐོབ་ཐང་ཡིན་ཞེས་རྩོད་རྒྱུ་མེད། སྤྱི་འཛུགས་སོ་སོའི་སྤྱི་གཞི་གང་འདྲ་ཞིག་བཟོས་པ་དེ་སྤྱི་འཛུགས་སོ་སོས་སྤྱི་གཞི་བཟོ་སྣང་ཀྱི་ཁྱིམས་དང་སྤྱི་གཞིའི་འོག་ནས་འགྲོ་རྒྱུ་རེད། དེར་བརྟེན་སྟེ་ལེན་ཁང་གིས་དགེ་ལུགས་སྤྱིའི་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་དང་འགལ་བའི་ངོས་སྤྱོར་ཕྱུག་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པར་བརྟེན་ངོས་སྤྱོར་ཕྱུག་མེད། འདི་དམིགས་སུ་བཀར་ཡོད་པ་དང་། གཞན་ཁོང་ཚོས་དེའི་སྟོན་ལ་སྤྱི་རབ་དང་བཤད་དང་ཤོད་བཞིན་པ་མང་པོ་ཞིག་ཡོད། དེས་ན། སྟོབ་གྲ་ནས་ཕྱི་རལ་ཐུབ་སྟེ། སྟན་ཁང་ནང་འགྲོ་ཚོག་གི་མི་འདུག་ཅེས་སོགས་གཅིག་ལའང་དན་རྟགས་མེད། གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་བགྲོ་སྒྲིང་དང་ཡིག་ཆ་ཁག་ལ་གཟིགས་ན་ཚང་མ་རྫུན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་མ་གཏོགས། བདེན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་གསལ་ལོ་རེད། དེའི་སྐོར་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐན་ཚོགས་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་མཐར་ཕྱིན་པ་གནང་སྟེ། སྟེ་ལེན་ཁང་དང་འབྲེལ་ཡོད་ལས་ཁུངས་ཁག་ལ་བཀའ་རྩད་ཞིབས་ཡོད། ཁོང་ཚོས་དེ་མ་ཡིན་པའི་ཞིབ་འཇུག་ཚ་ཚང་གནང་ནས་དེའི་ནང་ཚོས་དང་

དང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྟལ་བཤེག་བཏང་བ་གཅིག་ཀྱང་མི་འདུག་ དེར་བརྟེན་ཁྱེད་རང་ཚོས་ཞུས་དོན་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དང་ངོས་ལེན་བྱེད་རྒྱུ་གང་ཡང་མི་འདུག་ཅེས་པྱི་ལོ་ ༦༠༥ ཟླ་ ༡༦ ཚེས་ ༡༨ འཁོད་པའི་བཀོད་ཁྲབ་དེའི་ནང་གསལ་པོ་ཡོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེས་ཡངས་ཚོགས་པ་དང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཤྲན་ཚོགས་གཉིས་ཀྱིས་ཐག་གཅོད་འདི་དྲང་བདེན་མེན་པའི་ཐག་གཅོད་ཡིན་ན་དེ་དྲང་ཁྲིམས་ཁང་གོང་མ་ནས་གོང་མར་འགྲོ་དགོས་ཀྱི་རེད་ལ་འགྲོ་ཚེགས་ཆེ། འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོས་ཕྱིན་མེད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་གཞི་རྩ་མེད་པའི་དབང་གིས་རེད། ཁོང་རྣམ་པའི་ཐག་གཅོད་དེ་ཕྱོགས་ལྷུང་བྱས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་ཀྱི་མེད། ཞེབ་འདྲུག་མཐར་ཕྱིན་བྱས་པའི་རྗེས་གྲུབ་དོན་གྱི་ཐག་གཅོད་ཅིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ངས་ད་ལྟ་བརྟལ་བཤེག་རྩ་བ་ནས་ཕྱིན་མེད་ཅེས་ཐག་བཅད་ནས་ཞུས་པ་དེ་ཁྲིམས་དོན་གྱི་དབང་ཚད་ཡོད་པའི་ཇེ་ཚན་ཁག་གིས་ཞེབ་འདྲུག་བྱས་པའི་གྲུབ་དོན་ཐག་གཅོད་གཞི་ལ་བཞག་ནས་ཞུས་པ་ཡིན། འདི་བདེན་པ་མེན་པའི་གནས་ཚུལ་ར་སྤྲོད་གནང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ན། གོང་རིམ་གྱི་ཁྲིམས་ཁང་དུ་ཕྱིན་ནས་བརར་ཤ་གཅོད་དགོས་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། དེ་མིན་སྲང་ལམ་ཁག་ཏུ་ངཆོའི་ཐོབ་ཐང་བརྟལ་བཤེག་བཏང་སོང་ཐེས་བརྗོད་པ་དེ་གསལ་པོ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན། སྐྱག་རྩུན་དང་། གཞི་རྩ་མེད་པ། ཚ་གཞན་རྒྱུ་མེད་པ་རེད། དེར་བརྟེན་དེ་ཆོའི་ཐོག་ལ་ང་ཚོས་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་གནང་དགོས་དོན་མེད་ཅེས་འདི་གཅིག་ཞུ་ཡིན།

དོན་ཚན་གཉིས་པ། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་བྱེད་སྟངས་ཐོག་ནས་ཁོང་ཚོར་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་པ་དང་། དང་བདེན་མ་བྱས་པ་ཟེར་རྒྱུའི་དགོངས་ཚུལ་ཞིག་

ཡོད། དེའི་སྐོར་ལ་ང་ཚོས་གསལ་པོ་བྱས་ནས་མཉེན་དགོས་པ་ཞིག་ལ། དཔེར་ན། བཙན་བྱོལ་སྤྲིག་འཛུགས་ཀྱིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱས་པའི་སྣན་ཁང་དང་། ཚོང་ཁང་། ཟ་ཁང་ལ་སོགས་པ་དེ་འབྲ་གང་གི་ནང་དུའང་དོ་ལ་རྒྱལ་རྟེས་འབྲང་བ་ཡོང་ན་འགྲིག་གི་མེད་ཅེས་བཤད་ཡོད་མ་རེད། ཡི་གེ་སྐྱར་མེད། བཙན་བྱོལ་སྤྲིག་འཛུགས་ངོས་ནས་དབྱེ་འབྱེད་གང་ཡང་བཏང་མེད། བལ་ཡུལ་སྣེ་ལེན་ཁང་ནས་བཟུང་རྣ་རམ་ས་ལ་སྣེ་ལེན་ཁང་གི་བར་དུ། རྣ་ས་སྣེ་ལེན་ཁང་དུ་བསྒྲེབས་ཏེ་ཤགོང་ས་ཤ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་མཇལ་ཁ་ཤུ་རྒྱུ་དང་སྒྲོབ་གྲྭ་ཁག་ནང་གཏོང་རྒྱུའི་བར་དུ། བོད་མི་གཅིག་མཚུངས་བྱས་ཡོད་མ་གཏོགས། ང་དོ་ལ་རྒྱལ་རྟེས་འབྲང་པ་ཡིན། དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡིན་ཞེས་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་ནས་ཡོང་མཁན་དེ་ཚོ་ལའང་ང་ཚོས་དབྱེ་འབྱེད་མ་བྱས་པར། ཁོང་ཚོར་མཐུན་རྐྱེན་དང་འཕྲོད་བསྟེན་གང་ཅིའི་ཐོག་གཅིག་གྱུར་བྱས་ཡོད། སྒྲོབ་གྲྭ་ཁག་ནང་ངོས་སྐྱོང་བཏང་སྟེ་སྒྲོབ་གྲྭར་བཏང་བ་རེད། དེ་ལྟར་བཏང་བའི་མི་ལྟག་མ་དེ་འབྲ་དལྟའང་ཡོད་སྲིད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཟག་སྐེར་གྱིས་འཛིན་སྐྱོང་བྱས་པའི་ཟ་ཁང་དང་། ཚོང་ཁང་དེ་ཚོའི་ནང་དུ་དོ་ལ་རྒྱལ་རྟེས་འབྲང་པ་དེ་ཚོ་མ་ཕེབས་རོགས་ཞེས་ཡི་གེ་སྐྱར་བ་དེ་དག་ཚོང་ཁང་བདག་པོའི་རང་དབང་རེད། ཁོང་ཚོའི་འགྲོ་བཞིན་ཅིའི་ཞིག་ཡིན་ཞེས་ཁས་ལེན་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། ཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་ཀྱི་ནང་དུ་དོན་ཚན་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་ཡོད། གྲངས་ཀ་དེ་ངས་དྲན་ཀྱི་མི་འདུག སོ་སོ་སྐྱེར་བྱས་ནས་རྒྱུ་སྟོང་རྒྱའི་ཐོབ་ཐང་ (Right to Privacy) ཡོད། ཐོབ་ཐང་དེའི་འོག་ནས་སྤྱ་དང་སྤུ་ཡིན་ནའང་ཨ་མ་ཡོང་རོགས་ཞེས་བརྗོད་རྒྱའི་ཐོབ་ཐང་དེ་བདག་པོ་དེའི་གཞི་རིམ་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་རེད། དེ་ལ་ང་ཚོས་བརྟལ་བཤེག་གཏོང་ཐུབ་ཐབས་མེད། དེཔེར་ན། མགྲོན་ཁང་ཆེན་པོ་དེ་འདྲའི་ནང་དུ་སྟོང་པའི་སྐབས་སུ་མགྲོན་ཁང་དེའི་སྐོར་འགྲམ་དུ་ཨོག་བྱ་ཤས་འཛོག་གི་འདུག ཨོག་བྱ་གཅིག་གི་ནང་དུ་ Do not

disturb ཟེར་ནས་ཡོད། སོ་སོའི་ཁང་མིག་ནང་དུ་གནས་སྐབས་རིང་སུའང་མི་ཡོང་བའི་འདོད་པ་ཡོད་པ་ཡིན་ན། དེ་ཕྱི་ལོགས་ལ་བཀལ་བ་ཡིན་ན། འདི་སུ་གང་ལ་དབྱེ་འབྱེད་བཏང་བའི་སྐད་ཆ་མ་རེད། གཙང་མ་བཟོ་མཁན་དང་། ཁ་ལག་སྐྱེལ་མཁན་རིགས་ཡིན་ནའང་རེད། དེ་དག་ལ་གནས་སྐབས་རིང་མ་ཡོང་ཞེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་བཞིན་དགོན་པ་དང་ཆོས་སྡེ་ཁག་གི་ནང་དུ་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོ་འདི་འའིན་འཕྲིན་བཅོལ་དང་ཞལ་འདེབས་བརྒྱབ་པར་མ་ཡོང་ཞེས་སྒོ་བྱང་སྐྱེར་བ་དེ་དག་སྒོ་བྱང་མཁན་གྱི་ཁྲིམས་མཐུན་ཐོབ་ཐང་ཅིག་རེད་མ་གཏོགས། ཁྲིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་འགལ་ནས་མི་གཞན་ཞིག་གི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྟལ་བཤིག་བཏང་བ་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་རེད། གཞན་ཡར་བཞག་སླན་ཁང་ཁག་ནང་གཅིག་ནས་གཅིག་ལ་འགོ་འཛོ་བའི་འགོས་ནད་ཡོད་མཁན་གྱི་ནད་པ་དེ་དག་ཟུར་བཅད་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཁང་མིག་ཟུར་དུ་བཞག་སྟེ་མི་གཞན་དང་ཐུག་མ་བཙུག་པ་དེ་ནད་པ་ཁོ་རང་དང་གཞན་ལ་འགོ་དོགས་ཡོད་པའི་ནད་པ་མིན་པ་གཉིས་ཀའི་ཁ་ཤན་ཆེད་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། ནད་པ་དང་ནད་པ་མིན་པའི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་གི་མེད། ཕེན་སྐད་ནང་ social discrimination དང་ social boycott ཚོག་མི་འདྲ་བ་གཉིས་དེ་མགོ་བའི་ཡོ་བྱས་ནས་བསྟེས་ནས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། social discrimination ཟེར་རྒྱུ་དེ་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། social boycott ཟེར་རྒྱུ་དེ་གནས་ཚུལ་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་ཐ་དད་རེད། དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་དེ་ཚོས་དེ་གཉིས་མཉམ་དུ་བསྟེས་ནས་མི་ཚོ་མགོ་སྐོར་གཏོང་རྒྱུའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཁོང་ཚོར་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་རྒྱར་བཅད་ (social boycott) བྱེད་སྐབས་ང་ཚོར་དབྱེ་འབྱེད་ (social discrimination) བྱེད་ཀྱི་འདུག་བཤད་ཀྱི་ཡོད། འདི་དབྱེ་འབྱེད་

(discrimination) གང་ཡང་མ་རེད། རྒར་བཅད་ (boycott) བྱེད་རྒྱུ་དེ་སུ་ཡིན་ནའང་ཐོབ་ཐང་ཡོད་པ་ཞིག་རེད།

ལྷག་པར་དུ་འཆོ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ནས་གནས་ཚུལ་མ་འོས་པ་ཞིག་ལ་གདོང་ལེན་དང་ངོ་རྒོལ་བྱེད་རྒྱུའི་ཐབས་ལམ་ཡག་ཤོས་དེ་རྒར་བཅད་བྱ་རྒྱུ་དེ་རེད། བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་གྱོ་རྒྱལ་རྒྱ་གར་རང་བཙན་སྡེད་ལེན་གནང་སྐབས་དང་། དེ་མིན་གནས་ཚུལ་མང་པོའི་ཐོག་ལ་མཐུན་འགྱུར་མི་གནང་རྒྱུ་དང་རྒར་བཅད་གནང་རྒྱུ་དེ་ཐབས་ལམ་ཡག་ཤོས་ཤིག་ལ་གཟེགས་ཀེ་ཕྱག་ལེན་བསྐར་བ་རེད། རྒར་བཅད་ (boycott) ལ་གྱོ་རྒྱལ་མེང་གསར་པ་དེ་ (Non-cooperation) ཟེར་རྒྱུ་དེ་རེད། མཐུན་འགྱུར་མི་གནང་བ། མཉམ་རུབ་མི་བྱེད་པ་ལ་ཚོ་དགོས། དེ་དང་ social boycott གཉིས་དོན་དག་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་རེད། དེར་བརྗེན་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཚོང་ཁང་དང་། ཟ་ཁང་། དགོན་པའི་བདག་པོ་བཅས་ཀྱིས་དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་ཚོ་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་ཚོང་དང་ཟ་ཁང་སོགས་གང་ཡིན་ནའང་དེའི་སྒོ་སྐྱེང་དུ་དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་ཚོ་མ་ཕེབས་རོགས་ཞེས་སྒོ་བྱང་སྤྱི་དག་པོ་རང་ཁྱིམས་མཐུན་གྱི་ཐོབ་ཐང་ཐོག་ནས་བྱས་པ་ལས། དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པའི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་ནས་བྱས་པ་ཞིག་མེན་པ་གསལ་པོ་མཁྱེན་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ང་རང་ཚོ་བོད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་སྤྱི་ཚོགས་རྒྱུ་བཅད་ཀྱི་ལས་དོན་མང་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཞོན་ནུ་ལྷག་ཚོགས་སོགས་གཞུང་འབྲེལ་མེན་པའི་ཚོགས་པ་ཁག་གིས་རྒྱ་ནག་ནས་ཐོན་སྤྱད་བྱས་པའི་ཅ་ལག་ཉོ་ཁེ་མེན་རེ་ནས་ལས་དོན་འགྱུབ་མེན་ལ་མ་ལྷོས་པར་ཚར་མང་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག ངས་དྲན་ཐོག་ལའང་རྒྱ་སར་ངོ་དམ་བཅག་པ་དང་། མལ་གཟན་མེར་སྤེག་བཏང་བ་སོགས་མང་པོ་བྱས་པ་རེད། རྒྱ་མིའི་ཅ་ལག་ཉོ་རྒྱུ་བཀག་

འགོག་སུ་གང་གིས་བྱེད་ཐུབ་མེད་ཀྱང་བཀག་འགོག་གི་ཐབས་ཤེས་བྱས་པ་རེད། དེ་དག་གིས་རྒྱ་ཚོགས་ཚོང་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གི་བཟོ་ལས་པ་དེ་དག་ལ་ང་ཚོས་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་པ་མ་རེད། social discrimination བྱས་པ་མ་རེད། social boycott བྱས་པ་རེད། དེ་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཞིག་ལ་བསམ་སྤྲོ་བཏང་ནས་ང་ཚོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ལས། མ་འོས་པ་དང་མ་བདེན་པའི་གནས་སྐངས་ཤིག་གི་ཐོག་ནས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ཕྱག་པར་དུ་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཚང་མས་མཉེན་དགོས་པ་ཞིག་ལ། དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་དེ་ཚོས་རང་རང་སོ་སོ་ཁ་ཐུ་སིམ་ཡོའི་ཐོག་ནས་སྐར་གྱིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན། སུ་གང་གིས་དེ་ལ་བརྟས་གཅོར་བྱེད་མཁན་ཡོང་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཟུར་བཅད་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཅོ་བོ་དེ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གྱི་འདུག་ཟེར་ནས་ཟུར་བཅད་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཉུང་པ་རེད། དེ་ལས་མང་པ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བསམ་སྤྲོའི་ནང་གཏོན་ཤུགས་གཅིག་གི་རེ་ཡོད་རེད་ཅེ་ན། ༢གོང་ས་༢སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་མཚན་སྨད་ཞུས་པ་དང་། མངོན་གསལ་དོད་པའི་ཐོག་ནས་བཀའ་ལ་ཉེན་ཡོག་བྱས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་མིའི་བསམ་སྤྲོའི་ནང་མི་བདེ་བ་དང་། ངོས་ལེན་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་ཡོང་རྒྱུའི་རྒྱུ་མཚན་གཅོ་བོ་འདི་རེད་མ་གཏོགས། མེ་གཅིག་གིས་ཁྱག་ཏུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་པ་ཡིན་ན། སུས་ཤེས་ཀྱི་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འདོད་པར་མི་འགྱོ་བ་དང་། ཁོང་ཁྲོ་ཡོང་དགོས་དོན་གཅོ་བོ་ནི་༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་མཚན་སྨད་དང་། ངོ་ཚེ་ལ་ཞུ་ཡི་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ social boycott བྱེད་མཁན་དང་། དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པ་དང་ཐག་རིང་ཡོ་བྱད་ནས་སྡོད་མཁན་དེ་དག་ཡག་པོ་མ་རེད་ཅེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ན། དེ་འོས་ཤིང་འཚམས་པ་ཞིག་རྩ་བ་ཉིད་ནས་ཚགས་ཀྱི་མེད། གང་ལྟར་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་༢གོང་ས་༢སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་མཚན་

སྣང་ཞུ་མཁན་དང་མཚན་སྣང་མི་ཞུ་མཁན་གཉིས་ཀར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གཅིག་པ་འདུ་མཚུངས་བྱས་ནས་འགྲིགས་འདྲིས་བྱེད་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་དགོངས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་ན། ཁྱད་ཁྱད་མེར་འཁྲུལ་ཆེན་ཡོ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

དཔེར་ན། སློབ་གྲྭའི་ནང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་སློབ་ཕྲུག་ཅིག་ལ་སློབ་ཕྲུག་གཞན་པས་དམའ་འབེབས་གཏོང་བ་དང་བརྙས་གཅེར་བྱས་པ་དེ་འདྲ་ཡིན་ན་མ་འོངས་པ་རེད། དེ་མིན་དེ་དང་ཐག་རིང་ཡོ་བྱེད་ནས་བསྟད་པ་ཡིན་ན། མ་འོངས་པ་གང་ཡང་མ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཚང་མ་དང་མཉམ་དུ་ཐག་ཉེ་ཡོ་བྱས་ནས་འདྲིས་གཤིབས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད། འགོས་ནད་ཡོད་པའི་ནད་པ་ལས་ཐག་རིང་ཡོ་བྱས་ཏེ་བསྟད་པ་ལྟར་༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་དམ་ཚིག་འགལ་བའི་མེ་དེ་ཚོ་དང་ཐག་རིང་ཡོ་བསྟད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལྟོགས་གཉིས་ཀར་ཞན་ཐོགས་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས། སུ་ལའང་གཞོད་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། སུ་གང་གི་ཐོབ་ཐང་ལ་བརྐ་ལ་བཤིག་འགྲོ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད་པར་བརྟེན། སྤྱི་ཚོགས་དང་། སྒེག་འཇུགས་ངོས་ནས་ད་བར་དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་ལྟོགས་སྐོར་ལ་ང་རང་གི་བསམ་ཚུལ་ཐོག་ནས་བཤུས་ན། ཞོར་འཁྲུལ་ལྷིན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་བསམ་གྱི་ཡོད།

དོན་ཚན་གསུམ་པ། ༢གོང་ས་༢སྐྱབས་མགོན་ཆེན་ཡོ་མཆོག་དང་། ཆོས་རྗེ་ཁག སྒེག་འཇུགས་ཁག་གི་ངོས་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་དང་། མེ་བྱེད་མཁན་གཉིས་ཀྱི་དབང་ལ་ཆེག་བསྒྲིལ་ཡོང་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་མ་གནང་བ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མ་རེད་བསམ་གྱི་ཡོད། ཐབས་ཤེས་དེའི་ཐོག་ལ་ཞན་ཆ་ཡོད་པ་དང་། མ་འདང་བ། ཉང་དྲགས་པ་དེ་འདྲ་གཅིག་ཀྱང་བྱང་མེད་པ་ང་རང་གི་ངོས་ནས་གསལ་ཡོ་བྱས་ནས་ངེས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེའི་རྒྱུ་མཚན་གཤེ་རེད་

ཅེ་ན། དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་སྤང་བྱང་ཞུ་རྒྱ་དེ་ལ་དུས་བཀག་གང་ཡང་བཟོས་མེད། སྤང་བྱང་ཞུས་པའི་རྟེས་སུ་ཁྱེད་ཀྱིས་སྤང་བྱང་ཞུས་པ་དེ་འཕྲིག་གི་མི་འདུག་ཅེས་སུ་གང་གིས་གསུང་གི་ཡོད་མ་རེད། དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་དེ་དག་གིས་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱ་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་བྱས་ནས་དགོན་སྡེ་དང་སྤྱི་ཚོགས་གང་གི་ནང་ཚུར་ཡོག་ཡོང་རྒྱུ་དེ་ག་དུས་ཡིན་ནའང་བྱེད་ཆོག་པ་ཞིག་རེད། ཡོག་ཚར་རྗེས་ཁྱེད་རང་སྟོན་མ་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་རེད་ཟེར་ནས་སུ་གང་གིས་དེ་ལ་ཟུར་ཟ་དང་ཟུར་བཅད་བྱེད་ཀྱི་མེད། གདན་ས་གཙོ་པར་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནའང་དེ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད། དོ་ལ་རྒྱལ་བཀག་འགོག་གནང་ནས་ལོ་༣༠ ཡས་མས་ཤིག་འགྲོ་ཡི་ཡོད། དེ་རིང་སང་ཉིན་ཡང་གཞི་ནས་ངས་ཆོར་འཁྲུལ་ཕྱིན་འདུག་སྤང་བྱང་ཞུ་ཡི་ཡིན་ཟེར་ནས་ཡོང་མཁན་ཡོད་པ་ཡིན་ན། གདན་ས་ཁག་གི་ནང་དུ་ཡིན་ནའང་ངོས་ལེན་གནང་རྒྱུ་མེད། ལགོང་ས་ལས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐུ་མདུན་དུ་ཞུ་མཁན་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་ངོས་བཞེས་གནང་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས། དཔྱིད་རང་ཕྱིས་དགས་པ་རེད། དཔལ་མ་རེད་ཅེས་ནམ་ཡང་གསུང་གི་མེད། དེར་བརྟེན་ཁོ་རང་ཚོ་ནང་ཁྱིམ་དུ་ལོག་རྒྱུ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ནང་ (mainstream) ནང་ཚུར་ཡོང་རྒྱའི་སྒོ་དུས་ཡིན་ནའང་ཕྱི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། སྒོ་ནམ་ཡང་བརྒྱབས་མེད། སྒོ་ཕྱི་ཡོད་པ་ཙམ་མ་ཟད། སྤང་བྱང་བྱས་ནས་ལོག་ཡོང་རྒྱུ་དེ་སུ་ཡིན་ནའང་བྱེད་ཐུབ་པ་དང་། སྐྱབ་ཐུབ་རྒྱའི་གནས་སྟངས་ཤིག་རེད། དེར་བརྟེན་སྤང་བྱང་བྱས་པའི་ཉིན་མོ་དེར་གུ་དུས་ཡིན་ནའང་སོ་སོའི་སྤྱི་ཚོགས་རྣིང་པ་དེའི་ནང་གཅིག་མཚུངས་བྱས་ནས་ལོག་ཆོག་ཡོད་པ་དེ་ང་ཚོ་ཆིག་བསྒྲེལ་བྱེད་རྒྱའི་ལམ་ཁ་ཆེ་ཤོས་དང་ཐབས་ལམ་བཟང་ཤོས་དེ་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཕྱིས་སུ་སྤང་བྱང་ཞུ་མཁན་དེ་ཚོ་ལའང་སྤང་བྱང་ཞུས་རྟེས་སུ་གང་གིས་དེ་ལ་ཟུར་ཟ་དང་དམའ་འཚེབས་བྱེད་མཁན་གདན་ས་

ཁག་སོགས་ནང་དུའང་དེ་བར་བྱུང་མེད། གང་ཟག་ཅི་བག་པ་དེ་ལྟའང་ཐེ་ཚོམ་ངང་སྟོད་མཁན་དེ་འདྲ་ཡིད་རེད། དེ་དག་གིས་ག་དུས་སྤང་ཚང་ཞུ་གི་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་དུས་ཚོད་རྒྱས་ཆོད་ཟུར་བཏང་ཐེན། ཕྱིས་འགྲོ་བ་དང་དུས་ཚོད་ཡོལ་འགྲོ་བ་དེ་འདྲ་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེ་ང་ཚོའི་ངོས་ནས་དགོངས་པ་ཆེ་བཞེས་ཀྱིས་བཞག་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག

ལྷག་པར་དུ་ཤཀོང་ས་ཤས་བསམ་མཚོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ལྷང་དང་རིགས་པའི་སྤྱབ་བྱེད་ཐོག་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་དང་མ་བྱེད་ཀྱི་ཁེ་ཉེན་དེ་ཉ་ཅང་གསལ་ཡོ་བྱས་ཏེ་བཀའ་ཤེབས་ཡོད། བཀའ་ཤེབས་ཡོད་པ་དེར་བསམ་སྟྲོ་ཡོད་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་ཡིན་ན། བསམ་སྟྲོ་གཏོང་མ་ཤེས་པ་དང་། བསམ་སྟྲོ་གཏོང་མི་ཐུབ་པའི་གནས་ལུགས་མེད་པ་ཞིག་རེད། དེར་བཏེན་ཆེག་བསྒྲིལ་ཆེད་འབད་བརྩོན་གནང་དགོས་པ་དེ་དག་མ་འདང་བ་དང་ཞན་ཆ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་རྩ་བ་ཉིད་ནས་མེན་པ་དེ་ང་ཚོས་གསལ་ཡོ་བྱས་ནས་རྟོགས་ཐུབ་རྒྱུ་ཞིག་རེད།

ཁ་ཤས་ཀྱི་བསམ་སྟྲོའི་ནང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་མ་ཐུབ་མཁན་དེ་ཚོ་ལའང་ཕྱན་བྱ་གྱ་ཡངས་བྱས་ནས་ཁོང་ཚོ་ཡང་སྒྲིལ་ཚོགས་ནང་ཚུད་ཡོད་ཅིང་ཐོག་མར་ཁོང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཞེད་བཞས་ལམ་ཞིག་བཟོ་དགོས་ཀྱི་རེད་དགོངས་པ་དང་། ལྷག་པར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་དང་། མི་བྱེད་མཁན་གཉིས་ཀྱི་དབར་ལ་འཕྲིག་འཇགས་ཡོང་རྒྱུར་ཚོ་བསྟུར་དང་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱུ་དེ་འདྲ་ཡོད་དགོས་ཀྱི་རེད་བསམས་པ་དེ་འདྲ་དགོངས་མཁན་ཡོད་ས་རེད། དེའི་ཚེ་ཤ་ཁ་ཅིག་བཀའ་འདྲི་བཏང་དུ་འདུག་ལ་དང་ལྷའང་དྲི་བ་འདི་ཡོང་ཚེ་ཡོད། སྤྱི་མི་ཞིག་ཡིན་ན། སྐད་ཆ་བཤད་ནས་ཚོ་བརྟེན་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་

རེད། དུ་བར་གོ་བརྡ་མ་འཕྲོད་མཁན་གྱི་མི་དེ་ཚོ་ལ་དལ་ལྟ་ངོ་ཚོས་འབྲེལ་བ་བྱེད་རྒྱུ་དང་གོ་བརྡ་སྤྲོད་རྒྱུའི་གནས་ཚུལ་གང་ལྟག་ཡོད་དམ་དེར་ང་ཚོས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་རེད། དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་དང་བཙན་བྱོལ་སྤྱི་འཛུགས་ལྟ་བུ་གཉིས་བར་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། ཁོས་གཞི་ག་འདྲ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་གནང་རྒྱའི་འབད་བརྩོན་བྱེད་ཀྱི་རེད། ང་ཚོའི་ངོས་ནས་དགོས་འདུན་འདོན་རྒྱ་དེ་ལས་སྐར་ཡོད་དང་གསལ་ཡོ་རེད། དོལ་རྒྱལ་བསྟན་གསོལ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་དགོས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད། དོལ་རྒྱལ་བསྟན་གསོལ་མཚམས་འཇོག་བྱས་པའི་ཉིན་མོ་དེ་སྤུ་གང་ཁེས་ངོ་ཚེན་ཞུ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། མགོ་འདེན་བྱ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད། ངས་དོལ་རྒྱལ་བསྟན་གསོལ་མཚམས་འཇོག་བྱས་པ་ཡིན་བརྗོད་ན། དེའི་ཉིན་མོ་དེར་ཁོ་རང་སྤྱི་ཚོགས་རྩིང་པའི་ནང་དུ་ལོག་ཤག་ཤག་རེད། དོལ་རྒྱལ་བསྟན་གསོལ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་མི་དགོས་པའི་ཐོག་ནས་ཁོ་ཚོར་ངོས་ལེན་ར་གཅིག་རྒྱའི་ཐབས་ཤེས་བྱེད་རྒྱ་ཡོད་རེད་དམ་བརྗོད་ན། དེ་ཐབས་ཤེས་བྱ་རྒྱ་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་ཐག་གཅོད་རྒྱ་རེད། དེར་ཐབས་ཤེས་བྱེད་ན་དོལ་རྒྱལ་བསྟན་གསོལ་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་དག་ང་ཚོས་དཔར་བཤད་པ་དེ་དག་དོན་ལ་མ་གནས་པར་ཆགས་འགྲོ་ཡི་རེད། ཕྱི་རའཛེན་རྒྱ་དགོས་པ་ཆགས་འགྲོ་ཡི་རེད། དེའི་ཐོག་འགྲིག་འཇགས་ཡོང་རྒྱ་དང་མཐུན་འབྱེལ་བྱ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད། དེར་བརྟེན་ངས་ཐོག་མར་ཞུས་པ་དེ་གར་ངང་རེད། ངས་བསྟོམས་ཀྱང་དེའི་ཐོག་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ནའང་འགྲིག་གི་འདུག དོལ་རྒྱལ་བསྟན་གསོལ་མཚམས་འཇོག་མེ་བྱེད་མཁན་དེ་ཚོ་དང་དོལ་རྒྱལ་བསྟན་གསོལ་མཚམས་འཇོག་བྱེད་མཁན་དེ་ཚོའི་དབར་ཆེག་བསྒེལ་ཡོང་རྒྱའི་ཆེད་དུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟན་གསོལ་མཚམས་འཇོག་མ་བྱེད་ནའང་འགྲིག་རྒྱ་ཡོད་པའི་ཆ་གཞི་ཁེས་དེས་པ་ཡིན་ན། སྐད་ཆ་འདི་སྐོར་བ་མ་བརྒྱབ་པར་རྗོག་རྗོག་བྱས་ནས་ཁ་གསལ་ཡོར་

ཞུས་ན། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་པ་འདི་འགྲིག་དགོས་ཀྱི་འདུག འདི་ང་ཚོས་ཁས་ལེན་བྱེད་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་པའི་དོན་དག་འདིའི་སྣང་ལ་འབབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲ་བྱས་ན་ལགོང་ས་ལསྐྱབས་མགོན་ཆེན་ཡོ་མཚོག་གིས་དཔར་བཀའ་སྩལ་སྟེལ་བ་དེ་དག་དོན་མེད་ཚགས་རྒྱ་རེད། དེར་བཏེན་ཁོང་གཉིས་དབར་ལ་ལ་ཉག་མཛོ་གཟེངས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཆིག་བསྒྲིལ་ཡོང་རྒྱའི་ཆེད་དུ་དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབབ་པ་ཚོར་གྱ་བཤང་ཞིག་སྤྲོད་དགོས་ཀྱི་འདུག་བསམ་པ་ཡིན་ན། གྱ་བཤང་བྱེད་རྒྱ་གང་ཡང་སྐྱག་མེད། བྱས་དང་མི་བྱེད་ནི་དོན་ཚན་གཉིས་རང་རེད། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མཚམས་འཇོག་བྱས་པ་ཡིན་ན། ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ས་གཞི་རྟུལ་དག་རེད། སྐད་ཆ་ཤོད་རྒྱ་གང་ཡང་སྐྱག་མེད། མཚམས་འཇོག་མ་བྱས་པ་ཡིན་ན་མཚམས་འཇོག་བྱེད་མཁན་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་མཉམ་སྦྱིད་བྱེད་རྒྱ་དང་། སྤྱི་ཚོགས་གཅིག་ནང་ཆུ་དང་འོ་མ་བཞིན་དུ་འདྲེས་ནས་སྡོད་ཐུབ་རྒྱ་མེད་པ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཆགས་ཡོད། དེར་བཏེན་ཆིག་བསྒྲིལ་དང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མཚམས་འཇོག་གཉིས་པོ་འདི་གདམ་ཁ་བརྒྱད་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཚུད་ཀྱི་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། དེ་གཉིས་མཉམ་དུ་འགྲོ་ཐུབ་རྒྱའི་གནས་སྟངས་ཤིག་མེད་པ་གསལ་པོ་ཡིན་པ་འདི་ང་ཚོའི་བསམ་སྤྲོའི་ནང་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་མེད་པ་གསལ་པོར་མཐྱེན་དགོས། དེ་འདྲ་མ་ཐུང་བ་ཡིན་ན། གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་གསལ་པོ་མེད་པ་ཚགས་རྒྱའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།

ཁ་སང་དྲི་བའི་ནང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བ་དེ་ཚོར་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་མི་རྒྱ་ཐོག་གསུམ་ཐོག་ནས་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། རྒྱལ་ཁབ་ཚང་མའི་ནང་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་བཞིན་ཡོད། མ་འོངས་པར་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་སྐབས་སྔ་ཚན་གཉིས་ལྟ་བུ་ཆགས་ནས་ལྷག་བསྡད་པ་ཡིན་ན། བོད་

པ་འདི་རྒྱ་གར་དང་པ་ཀི་སི་ཏན་བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ལ་ཁ་བྱལ་འགྲོ་རྒྱུ་མ་རེད་ དམ་ཞེས་པའི་བསམ་ཚུལ་ཞེག་ཡོད། བསམ་ཚུལ་འདི་ཏ་ཅང་རྣམ་རྟོག་ཤུགས་ཆེན་པོས་སྤྲོ་བཏགས་ནས་བྱུང་བའི་ཐལ་ཆ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་དངོས་ཡོད་གནས་ ཚུལ་ཐོག་ལ་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡོང་རྒྱུའི་གཞི་རྩ་དང་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཞིག་ རེད། སྔོན་དང་ཡོར་ཏོད་ཕྱི་ནང་གཉིས་སུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ གྲངས་དེ་ཙམ་ཡོད། ཏ་ཅང་གྲངས་ཉུང་ཉུང་རེད། ངོ་རྟོལ་སྐད་འབོད་སྐབས་ཡོང་མཁན་ཚོ་མང་ཆེ་བ་ནི་ཉིན་གྲངས་བཅུ་ནས་བཅུ་ལྔ་སོང་རེད། བོད་ནང་དུའང་ དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཉིན་རེ་བཞིན་གྲངས་ཉུང་དུ་འགྲོ་བཞིན་ཡོད། གང་ཡིན་ པ་དེ་ཚོ་འང་སེམས་གཏིང་ནས་གང་ཡང་མིན་པར་གནས་སྐབས་རང་གི་འཚོ་རྟེན་ སྐུང་སྐྱོབ་དང་ལས་དོན་སྐུང་སྐྱོབ། ཤུབ་སྟེགས་སོགས་སྐུང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུ་ཁོ་ནའི་དོན་ དུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཡིན་མདོག་བྱེད་མཁན་མང་ཆེ་བ་རེད་མ་ གཏོགས། སྟེང་ཁོང་རྣམ་པའི་གཏིང་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཏ་ ཅང་ཉུང་ཉུང་རེད། ཁོང་ཚོས་དུས་རྒྱུན་ཤོད་རྒྱུའི་དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་ས་ཡ་ བཞི་ཡོད་ཟེར་བ་འདི་ཚད་ལས་བཏལ་བའི་ཏམ་པ་ཞིག་རེད་མ་གཏོགས། ས་ཡ་ བཞི་བཞག་ནས་འབྲམ་གཅིག་ཀྱང་ཡོང་རྒྱུར་ཡང་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཐོག་ ནས་ཏ་ཅང་དཀའ་ལས་ཁག་ཡོ་རེད་བསམ་དྲན་གྱི་འདུག ལར་ནས་རྒྱ་ནག་མི་ དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་དཔལ་རྩྭ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་ཤཚོང་ས་ མཆོག་ཀི་དབུ་ཁྲིད་འོག་ཡོད་པའི་ཐོད་རིགས་དང་རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་ རྒྱལ་ཁབ་གཉིས་ཡོ་འདི་ཡན་ཚུན་དག་རྒྱུའི་ངོ་ཐོར་ལྟ་བཞིན་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ ཀྱི་བྱེད་སྟངས་ཤིག་ཡིན་པ་ལས། ནམ་ཞིག་ཤཚོང་ས་མཆོག་དང་རྒྱ་ནག་མི་ དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་དབང་འཛིག་འཇིག་བྱུང་ནས་ཐོད་དོན་བདེན་ མཐའ་གསལ་བའི་ཉིན་མོ་ཞིག་བསྟེབས་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་ནག་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་

རྒྱལ་ཁབ་ངོས་ནས་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པར་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་ཤེས་ཀྱི་མ་རེད་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་བྱེད་དགོས་དོན་ཡང་མེད། ཁོང་ཚོས་མངོན་འདོད་གང་ཡང་བསྒྲུབ་རྒྱུ་མེད། དེ་ཉིན་སྐྱིང་ཁོང་རྨས་པའི་གཏེང་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་གཅོད་ཡོད་པ་ལམ་སེང་གསལ་ཡོ་ཆགས་རྒྱུ་རེད། དེར་བརྟེན་འདི་ལྟ་བུའི་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་འདི་ཤ་ཅང་ཆུར་སྤྲོགས་ཤིག་རེད། བོད་པའི་གཏམ་དབེའི་ནང་ཁམ་པ་རི་ཙམ་བཤད་ན་བདེན་པ་གཡག་ཙམ་ཐོབ་ཡོང་ཟེར་བའི་དཔེ་ལྟར་རེད། ཁོང་ཚོས་ཁམ་བཤད་བྱས་པའི་ཆུར་སྤྲོགས་ཀྱི་རྟེས་སུ་ཕྱིན་པའི་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་ཅིག་ཡིན་པ་ལས་གཞི་རྩ་ཡོད་པ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་ཆགས་ཀྱི་མེད། ལྷག་པར་དུ་དོལ་རྒྱལ་རྟེས་འབྲང་པས་དལ་ལྷའི་གནས་སྐབས་སུ་བོད་ནང་དང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལས་དོན་གང་དང་གང་རྩོམ་བཞིན་ཡོད་པ་དང་། གང་དང་གང་ཏེད་བཞིན་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་བདེན་པའི་གཞི་རྩ་དང་དངོས་དོན་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དང་མ་མཐུན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད།

ཁོང་ཚོས་དེ་ལ་བསྒྲགས་སྐད་འབོད་ཆེ་ཤོས་དེ་ཁོང་ཚོའི་ཚོས་དད་རང་དབང་འཕྲོག་སོང་ཟེར་རྒྱུ་དེ་རེད། དེ་ནི་ངས་དཔྱ་ཚོས་དད་རང་དབང་འཕྲོག་མེད་པ་གོང་དུ་རྒྱས་ཤིང་རྒྱས་པ་ཞུས་ཟིན། ཁོང་ཚོར་དང་བདེན་མེན་པའི་དབྱེ་འབྱེད་བྱེད་ཆུག་ཟེར་བ་དེ་རེད། དེ་འདྲ་མིན་པ་ངས་གསལ་བཤད་ཆ་ཚང་ཞུས་ཟིན་པ་ཡིན། ཁོ་རང་ཚོར་སྤྱི་ཚོགས་ནང་མཉམ་སྡོད་བྱེད་རྒྱུའི་འདོད་པ་ཡོད་ན་དེའི་སྐོ་ག་དུས་ཡིན་རུང་ཕྱེ་ནས་བཞག་ཡོད། སྤྱི་དང་སྦེར། སྤྲིག་འཛུགས་དང་ཚོགས་པ་གང་གི་ངོས་ནས་སྐོ་ཕྱེ་ནས་ཡོད་པ་ངས་གསལ་ཡོར་ཞུས་པ་ཡིན།

མ་འོངས་པར་ཁོང་ཚོས་ཅོད་དེ་དུམ་བུ་གཉིས་ལ་བགོས་ནས་ལོགས་སུ་ཕྱེ་ནས་འགྲོ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པ་དེ་རུར་བཤུས་ལེབ་མཐོང་རེད། དེ་སུ་ཡིན་རུང་དཔོག་

ཐུབ་པ་ཞེག་རེད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོའི་བསམ་སྤྲོའི་ནང་གོང་དུ་ཞུས་པའི་དོགས་པ་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་གཅིག་ཀྱང་མེད་པར་གཙང་མ་བཞག་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡིད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག ཀཙང་མ་བཞག་དགོས་ཀྱི་རེད་བརྗོད་ཆུ་དེ་དངོས་ཡིད་གནས་ཚུལ་དང་ཆུ་མཚན་ཐོག་ནས་ཞུ་ཡི་ཡིད་པ་རེད་མ་གཏོགས། དེ་ང་ཚོའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་བརྟེན་གཙང་མ་བཞག་དགོས་པ་དང་། ཁོང་ཚོའི་ཕྱོགས་ཡིན་པར་བརྟེན་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་དགོས་རེད་ཅེས་དབྱེ་འབྱེད་བྱས་ནས་ཞུས་པ་ཞེག་མེན། དོན་ཚན་རེ་རེ་བཞིན་ང་ཚོས་ཆུ་མཚན་དང་མཐུན་པ་དང་། ཐྲེམས་དང་མཐུན་པ་དངོས་ཡིད་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཞིབ་ཚགས་པོར་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ནས་ཝེབས་ན་སུ་ཡིན་རྩང་ར་འཕྲོད་ཐུབ་པ་ཞེག་རེད། ཞིབ་འཇུག་བྱེད་ཆུའི་འདོད་པ་མེད་པ་སྟོང་དུ་མ་ཅན་ཞེག་ཡིན་ན་བྱེད་ཆུ་གང་ཡང་མེད།

དོལ་ཆུལ་རྩེས་འབྲང་པ་ཤུང་ཤས་ཤིག་གིས་དེ་སྐའི་བྱེད་སྤངས་འདི་ཆུ་མཚན་དང་རིག་པ། དངོས་ཡིད་བཅས་ཀྱི་གནས་སྤངས་ཁས་ལེན་གྱི་མེན། ང་ཚོས་བརྩོད་ཆུ་དེ་ག་རང་ཡིན་ཟེར་ན་འདི་སྐྱགས་པའི་ཚུ་ཚུགས་ཤ་བྱ་ཞིག་རེད། དེར་བརྟེན་དེར་ཁ་གཏད་གཅོག་ཆུ་ཏ་ཅང་ཁག་ཡོ་རེད། ཁོང་ཚོ་བཏང་སྐོམས་ལ་འཛོག་ཆུ་རེད། དེ་ཤར་བཞག་པའི་ཆུ་མཚན་གྱིས་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ནས་ཁ་ཤས་ཟུར་དུ་ཐོན་ནའང་། ཟུར་དུ་ཐོན་པའི་དབང་གིས་བོད་པའི་རྩ་དོན་དང་ཕྲུགས་དོན་གཉིས་ཀར་ཁེ་ཕན་ཆེ་བ་ཡོད་པ་རེད་མ་གཏོགས། ཁོང་ཚོ་ཚུར་མཉམ་རུབ་བྱས་ནས་ཁེ་ཕན་ཆེ་བ་མེད་པ་མ་ཟད། དེའི་རྗེས་འབྲས་ཀྱི་འཕྲལ་ཕྱུགས་རྒྱང་གསུམ་ལ་གནོད་ཚབས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཁ་ཅང་གསལ་པོ་རེད་ཅེས་ངས་ཚོགཔ་ཚོ་པོའི་ཐོག་ནས་ཞུ་བྱ་ཆུ་ཞིག་རེད། དུས་ཚོད་རེའུ་མིག་གཉིར་བཟུང་བྱས་ན་ངས་ཞུ་ཆུའི་དུས་ཚོད་རྫོགས་པ་རེད། ངས་འདིར་མཚམས་བཞག་གི་ཡིན། དུས་ཚོད་

ལྷག་མ་དེར་ཁྱེད་རང་ཚོས་དོགས་གཅོད་དང་དྲི་བ་ཡོད་ན་འཇོམས་ཟིན་མེད་པར་གསུངས་རོགས། ཐུགས་རྗེ་ཆེ། ཞེས་གསུང་བཞད་གནང་གྱུབ་མཚམས་སྨྲོབ་ཕྱག་རྣམས་ཀྱི་དྲི་བར་ལན་འདེབས་ཀྱང་གནང་ཡོད།

དཔལ་ལྡན་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ཆེན་པོའི་དྲྭ་ཆ་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་མཆོག་གི་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་གསུང་བཤད།

།ཐོག་མར་གོ་སྒྲིག་གནང་མཁན་བོད་ཀྱི་སྲིད་ཟྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་དང་། བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ཀྱི་ལས་ཁུངས་ཁག་གི་དྲུང་ཆེ་རྣམ་པ། ལས་བྱེད་རྣམ་པ་བཅས་པར་འཚམས་འདྲི་ཞུས་པ་དང་སྒཱག་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་སྟན་སེང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། རྒ་བའི་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་རྣམ་པ་ཚོས་མ་མཁྱེན་པ་དང་། མ་གསན་པ་ཞིག་ང་ལ་གསར་པ་ཞུ་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། འོན་ཀྱང་རང་རང་སོ་སོར་ཕྱག་ལས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པར་བརྟེན། ཐུགས་བསྟེལ་པ་འདྲ་ཡོད་ན། དྲན་གསོ་ཡུ་བྱ་དང་། ཡང་བར་ལམ་ནས་ལས་བྱེད་གཞིན་པ་མང་པོ་ཕེབས་ཡོད་པར་བརྟེན། དེ་དག་གི་མཁྱེན་རྟོགས་ཆེད་ངས་གསལ་བཤད་ཕྲན་

བྱ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ཚང་མས་མཉེན་གསལ་རེད། དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ལ་ཁོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཐོག་མར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༦ ལོར་བཀའ་སྩལ་སྐྱབས་ཡིད་རེད། དུས་དེ་ནས་བརྒྱད་དུ་བར་ཏ་ལམ་མི་ལོ་ ༣༥ ཕྱག་ཙམ་འགྲོ་ཡི་ཡོད། དོལ་རྒྱལ་གྱི་གནད་དོན་ཐོག་མར་ཁོང་ས་ཕྱ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་བྱུང་ཞིང་། བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ཆེན་པོ་སྤྱི་ལོ་ ༡༦༩༡ ལོར་དབུ་བརྩེས་པ་རེད། དོལ་རྒྱལ་གྱི་གནས་ཚུལ་དེ་སྤྱི་ལོ་ ༡༦༤༦ ལོར་སྤྱལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གཅེགས་རྩེས་ལྷགས་པ་ཞིག་རེད། སྐབས་དེར་དོལ་རྒྱལ་མ་གཏུགས་ཤུགས་ལྡན་དང་། རྒྱལ་ཆེན་ཤུགས་ལྡན། རྩེ་རྩེ་ཤུགས་ལྡན་ལ་སོགས་པའི་མིང་མི་འདྲ་བ་མེད། དོལ་རྒྱལ་ཟེར་བའི་མིང་དེ་ཐོབ་ཚུལ་ནི། དོལ་ཟེར་བ་ཏོད་ཀྱི་སྟོག་ཁའི་ཁྱུལ་གྱི་ས་ཆ་གཅིག་གི་མིང་རེད། ཁོ་པ་དོལ་ཚུ་མིག་དཀར་པོར་གནས་པར་བརྟེན་དོལ་རྒྱལ་ཞེས་བརྗོད་པ་རེད།

སྤྱིར་ལྷང་པའི་རྒྱལ་པོ་དང་། བཙན་པོ། མི་རྩེ། མིའི་གཙོ་ཏོ་སོགས་ལ་རྒྱལ་པོ་ཞེས་བརྗོད་སྤྲོལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིའི་རྒྱལ་པོ་ཞེས་པ་ནི་མི་མཡེན་དང་། འབྲུང་པོ། དམ་སྲི་བཅས་ལ་གོ་དགོས། ཅེན་སྐད་དུ་ཆོག་མཇོད་ནང་ཚྭ་ཏ་ (booth) བྱེས་འདུག དེའི་དོན་ནི་གནོད་བྱེད་གཟུགས་མེད་གདོན་བཞེགས་ལ་ཡོ། ལགོང་ས་ཕྱ་པ་ཆེན་པོས་དོལ་རྒྱལ་ཟེར་བ་དེ་བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བར་གནོད་ཅིང་འཚེ་བ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པར་གཟིགས་ནས་དམ་བསྒྲགས་ཆེན་པོ་མངོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་བར་ལམ་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོའི་དྲིལ་བསྒྲགས་ཡིག་ཆ་མང་པོའི་ནང་ལ་རྒྱལ་མཆོག་ཕྱ་པ་ཆེན་པོས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་འཕྲིན་བསྐུལ་ལྟགས་རྟོམ་མངོད་ཚུལ་དང་། བལ་ཡུལ་གཉའ་ནང་འཕེལ་རྒྱས་སྒྲིང་དུ་ཡོད་པའི་དོལ་རྒྱལ་གྱི་འབྲ་སྐུ་དེ་ལ་རྒྱལ་བ་ཕྱ་པ་ཆེན་པོའི་ཕྱག་བཟོ་རེད་ཅེས་འདུ་སྒྲིག་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ལགོང་ས་

ལྟ་པ་ཆེན་པོ་དོལ་རྒྱལ་དམ་བསྒྲགས་མངོད་མཁན་ཐོག་མ་དེ་ཡིན་ཞིང་། གང་གི་གསུང་འབྱམ་ཁག་ནང་དེ་འདྲ་གནང་བ་ཚོག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེ་གསལ། བར་ལམ་རྒྱ་ནག་ནས་ཐོན་པའི་ཡིག་ཆ་ཁག་གི་ནང་ཅགོང་ས་ལྟ་པ་ཆེན་པོ་ནས་བཟུང་ཅ་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོའི་བར་ཅ་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་རིམ་བྱོན་ཀྱིས་བསྟེན་པ་རེད་ཅེས་བཤད་འདུག་ཀྱང་དོན་དངོས་ཐོག་ཅ་རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་པ་ཆེན་པོ་ནས་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་བར་སུ་གཅིག་གིས་བསྟེན་གནང་མངོད་མེད། ཅ་རྒྱལ་དབང་ཁོངས་ནས་དོལ་རྒྱལ་དང་ཐོག་མར་འབྲེལ་བ་བྱུང་ས་དེ་ཅ་རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༨༥༠ ཐམ་པའི་ལོ་མཇུག་ཏུ་ཆམ་མདོ་རྫ་ལག་ཏུ་ཤོར་བ་རེད། དེ་ཤོར་བའི་ང་དྲག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཅ་སྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་ཉེན་གཡོལ་ཆེད་དུ་ཁྲི་མོར་གདན་འདེན་ཞུས་ཏེ་གལ་ཏེ་གནས་སྡུད་ད་དུང་སྐྱག་ཏུ་སོང་ན་རྫ་གར་དུ་ཕེབས་ཆོག་དགོངས་བཞེས་གནང་ཡོད་པ་རེད། སྐབས་དེར་ཚྭ་བུར་དུ་ཆེབས་སྐྱེར་བསྐྱངས་དགོས་པའི་རྫུ་མཚན་ཀྱི་ཐོག་ནས་གནས་དགའ་གཉིས་ཀྱི་སྐུ་རྟེན་ཆེབས་ཞབས་སྐྱེལ་རྒྱས་ལ་བཅར་ཐུབ་མེད། དུས་ཚོད་གང་ཙམ་རྎས་སྐུ་འཁོར་ནང་ནས་ཁག་གཅིག་གིས་སྐྱ་སར་རྫ་མི་བསྟེབས་ཡོད་པར་བརྟེན་རྫ་གར་དུ་ཆེབས་སྐྱེར་བསྐྱངས་ན་མ་གཏོགས་འགན་བཟོད་ཀྱི་མ་རེད། ཅེས་པའི་དགོངས་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཁག་གཅིག་གིས་སྐྱ་ལྷན་དུ་ཞབས་སོར་འཁོད་དེ་རྫ་མི་དང་ཞི་མཐུན་ཡོང་ཐབས་བྱེད་དགོས་ཞེས་དགོངས་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཁག་གཉིས་སྐྱེར་བ་རེད། དེ་སྐབས་ཅགོང་ས་མཆོག་དགུང་ལོ་ ༡༦ རེད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བཀའ་སྩལ་ནང་། དེའི་སྐབས་སུ་སྐྱ་ཤ་ཕྲ་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་སྲིད་དང་། ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྲོ་སྐྱབས་རང་མགོ་ཐོན་པ་གང་ཡང་མེད། ཅེས་བཀའ་ཤེལས་ལོད་པ་སྐར། ང་

དབག་གི་གནས་ཚུལ་དེ་འདྲའི་སྐབས་སུ་ཅི་བྱས་ཐག་གཅོད་གནང་ཆུ་མཛད་དཀའ་བྱང་བའི་སྐབས་དེར། བཞུགས་འཇགས་གནང་ཡུལ་གྲོམ་དུང་དཀར་དགོན་པ་ཡིན་པ་དང་། དུང་དཀར་དགོན་པའི་ནང་དུ་དོལ་ཆུལ་གྱི་རྟེན་གཞི་ཡོད། ༡སྐྱབས་རྗེ་ཕ་བོང་ཁ་པ་དང་མཚན་ཞབས་དར་ཁན་༡སྐྱབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེར་དང་ཞེན་སོགས་ཀྱིས་ཆུན་པས་འབྲེལ་བ་ཐོག་མ་ཚགས་འདུག

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༨ ལོར་ཆུ་གར་དུ་ཆིབས་སྐྱེར་བསྐྱངས་ཏེ་ཐོག་མར་མ་སུ་རི་དང་། དེ་ནས་བཞུགས་སྐར་ཕོ་བྲང་རྩིང་པར་བཞུགས་གདན་འཇགས་པ་རེད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༡ ལོར་ཕོ་བྲང་གསར་པར་སྤོ་གནང་མཛད་རྗེས་གནས་ཚུད་ཆོས་ཆུལ་ཆེན་ཐོས་དོལ་ཆུལ་དང་འབྲེལ་བ་གནང་ཆུ་མཚམས་འཇོག་གནང་དགོས་པའི་གསོལ་འདེབས་ཞུས་འདུག ལོན་ཀྱང་༡གོང་ས་མཆོག་གིས་དོ་དོ་ཏྲན་ཏྲན་མཛད་ནས་ཐག་གཅོད་མཛད་ཆུའི་དགོངས་བཞིས་མཛད་པ་མ་གཏོགས་གནས་ཚུང་གི་བཀའ་ལུང་ལ་ལམ་སེང་ཚ་འཇོག་གནང་མེད། དེ་ནས་བཟང་དོལ་ཆུལ་སྐུ་མཐུད་བསྟེན་ན་དེར་སྐྱིན་ཞིག་ཡོད་པར་གཟིགས་ཏེ་ལོ་ཆུས་དང་། ༡ཆུལ་བ་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་དོལ་ཆུལ་ཐོག་མར་བྱང་སྐབས་རྣམ་ཐར་ཡོངས་རྫོགས་དང་། འབྲེལ་ཡོད་སྐྱེས་ཆེན་གཞན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཁག་ལ་ཐུགས་ཞིབ་དང་། དེ་བཞིན་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་ཕྱག་མོ་དང་། ཟན་བརྐ་ དེ་བཞིན་གཟིམ་ལམ་གྱི་མཚན་མ་སོགས་ཐམས་ཅད་ཤེས་མཁྱེན་བྱང་བ་ལྟར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༤ ལོ་མཇུག་ནས་དོལ་ཆུལ་གྱི་བསྐང་གསོ་འཕྲིན་བསྐུལ་གསུང་འདོན་གནང་ཆུ་བཞག་སྟེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༥ ལོར་ཐོག་མར་གསལ་བསྒྲགས་མཛད་པ་ནས་བཟང་བོད་པའི་གཞིས་ཆགས་ཁག་དང་། ཆོས་སྐར་ཁག་བཅས་པར་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ནས་ཀྱེ་ལས་གྲོང་ཆེ་བ་དང་། ཕན་ལས་གནོད་ཆེ་བ། དེས་ལས་སྐྱིན་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་སྐོར་ཐུ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་བྲང་དོར་

གྱི་བཀའ་སྩལ་རིམ་ཅན་དུ་ཕེབས་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཉན་དང་མ་ཉན་མང་ཚོགས་རང་རང་སོ་སོའི་རང་དབང་གིས་ཐག་གཅོད་བྱེད་རྒྱུར་བཞག་པ་གནང་བ་ལས་རལ་གྲི་གནམ་གཡུག་ལྟ་བུའི་ཐག་གཅོད་གང་ཡང་གནང་མེད།

དམ་བསྒྲགས་མང་དུ་དོན་བཀའ་སྩལ་སྙལ་བ་ཁག་ནས་རྡོག་སྒྲག་བརྒྱབ་སྟེ་ཞུས་ན། དང་པོ། དེ་ཅ་རྒྱལ་བ་ལྟ་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་སུ་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ཆེན་པོ་ཐོག་མར་དབུ་བཏེགས་པ་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ད་ལྟ་ཅཀོང་ས་སྐྱ་ཕྲེང་བཙུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་ཅ་རྒྱལ་བ་ལྟ་པ་ཆེན་པོའི་ཁྲིའི་སྟེང་བཞུགས་ཡོད་པར་སོང། ཅ་རྒྱལ་བ་ལྟ་པ་ཆེན་པོས་ཕྱག་ལས་དབུ་འཛུགས་མང་དུ་ནི་མཐུག་སྟོང་གནང་རྒྱུ་དེ་ཁོང་གི་ཐུགས་འགན་ཡིན་པ་དགོངས་ཀྱི་ཡོད། གཉིས་པ། ང་ཚོ་ཚང་མ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་རེད། ནང་པའི་གཞུང་ནས་སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཁས་ལེན་ཕྱེན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ན་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་ཉེ་སྐྱབས་འགྲོ་སྟོང་གི་ཡོད། སྤྱིར་གཞུང་བསྟེན་སྡུང་མ་དམར་ནག་གཉིས་ལ་མཆོན་ན། དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྡུང་མ་ཡིན་དུས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ཆོག་གི་ཡོད། གནས་ཚུང་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྷའམ་བདེ་གཤེགས་རིགས་ལྟའི་ངོ་བོ་ཡིན་ནའང་རྣམ་པ་འཇིག་རྟེན་དེགས་པའི་ཚུལ་དུ་ཕེབས་ཡོད་སྣང་བ། མི་དང་མ་སོང་ན་གྲོགས་པོ་བྱོས་ཐུབ་ཚད་ལྡན་ཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་གྲོགས་དང་འཕྲིན་ལས་བསྒུལ་ན་འགྲིགས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་སྐྱབས་སུ་སོང་ན་ནང་པའི་གྲས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་བྱད་འགྲོ་ཡི་ཡོད།

དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོས་ཐོག་མར་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་སྲུང་ཡིན་ཞེས་བཤད། དེ་རྗེས་ཡི་དམ་ཡིན་ཞེས་གསང་བ་འདུས་པ་ལྟ་ ༡༦ དང་དོལ་རྒྱལ་ལྟ་སོ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་ལུགས་བཤད། དེང་སང་སེརྒྱ་པུར་ནས་

བཀྲིན་པའི་ཡིག་ཆ་དེ་དག་གི་ནང་ (Buddha of Campassion, Intelligence and Healing) ཞེས་སྟིང་རྗེ་དང་ཤེས་རབ་སོགས་བྱེད་བཅས་པའི་སངྒན་པ་ཡིན་ཞེས་སྨྲོ་ལབ་བྱས་འདུག མགོ་འབྱལ་ལྷས་འབྱལ་བྱས་པ་དེ་ནང་ཚོས་ཀྱི་འགྲོ་སྐངས་དང་ཡོངས་སུ་འགལ་བ་རེད། ཤགོང་ས་ཆེན་ཡོས་གནས་ལྷགས་མཉེན་པའི་ཐོག་ནས་ལམ་ནོར་ཡོ་བསྐང་གནང་རྒྱུ་གང་གི་ཐུགས་འགན་དུ་གཟེགས་ནས་ལམ་སངས་ཞིག་གནང་བ་ཞེག་རེད། གསུམ་པ། རི་བོ་དགེ་ལྷགས་པའི་བསྟན་པ་ཕྱི་གཙང་ནང་གཙང་དེ་བར་སྐབས་ནས་ལྷ་ཀླུ་གསོལ་མཆོད་ཀྱི་ལམ་དུ་སོང་བར་དག་ཐེར་དང་། བཞི་པ། བོད་བསྟན་སྲིད་སྐྱིའི་འཕྲལ་ཕྱུགས་ཀྱི་བདེ་རྩར་དགོངས་ནས་འཛེམས་ཟོན་དང་སྐྱན་ཅོག་འཇམ་ཐབས་དོར་ཏེ་སྤང་བྱང་བཀའ་སྩལ་བ་ཞིག་རེད། ལྔ་པ། གཞུང་བསྟེན་སྤུང་མ་དམར་ནག་གཉིས་དང་། སྐྱེས་བྱ་གསུམ་གྱི་སྤུང་མ་དང་འཁོན་བྱས་ཡོང་མུས་དེས་བོད་བསྟན་སྲིད་སྐྱིར་ཚོད་ཆགས་ཡོང་ཉན་ཡོད། དྲུག་པ། ཤགོང་ས་ཤསྒབས་མགོན་ཆེན་ཡོས་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཐོག་ཐུགས་བརྩེན་གྱིས་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཕྱག་བཞེས་མང་དབེན་ཡོད། ཤགོང་ས་མཆོག་གིས་རིས་མེད་ཀྱི་བློ་མ་ཉི་ཤུ་ཙ་གངས་བསྟེན་གནང་མང་དང་ནས་གཅིག་མ་གཏོགས་ཚང་མ་དོལ་རྒྱལ་ལ་དགག་པ་གནང་མཁན་ཤ་སྟག་ཡིན།

དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་ན་བསྟན་སྲིད་ལ་གནོད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་པའི་དོན་ནི། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་ཤརྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོཞིང་གཤེགས་རྗེས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ཁྲབ་སྐྱེལ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཆགས་པ་རེད། མདོ་སྨད་ཁུལ་ལ་ཞུ་རྒྱ་མེད། འོན་ཀྱང་ཁམས་ཕྱོགས་དང་དབུས་ཀྱི་ས་ཁུལ་མང་ཚའི་ནང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་དེས་བོད་གང་ས་ཅན་གྱི་ལྷོངས་ལ་ལྷག་པར་དུ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་སྟོང་དཔོན་རིན་ཚེ་ཆེའི་སྐུ་བརྟན་མང་ཚོ་ཆུར་གཡུག་སྟེ་གཏོར་

བཤིག་བཏང་བ། དེ་བཞིན་པརྦ་བཀའ་ཐང་ལ་སོགས་པ་མེར་སྐེག་པ། བརྡ་ཀུ་རྡུ་བགྲང་ནས་ཕན་ཡོན་མེད་རབས་སོགས་དྲིལ་བསྒྲགས་བྱས་པ། ཉེབས་རིས་ཐོག་རྩིང་མའི་ཞིའི་ལྷ་ཚོགས་ཡོད་པ་དེ་དག་ནག་བསུབ་བཏང་བ་སོགས་བོད་མི་ནང་ཁུལ་ལ་རྟོག་གཏ་ཁ་ཅང་ཆེན་པོཞིག་བཟོས་ཡོད། གལ་ཏེ་དེ་སྐབས་དེང་སང་ནང་བཞིན་རྒྱང་འཕྲིན་དང་དྲ་རྒྱ། ཚགས་པར། ཁ་པར་ལ་སོགས་པའི་མཐུན་ཤེན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་རྟོག་གཏ་འབ་སུ་འདུས་པ་ཡོང་སྲིད་པ་རེད། དེས་ཅི་བས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྗེས་འཇུག་དགོན་སྡེ་ཚན་ཚུན་དང་། མི་མང་ནང་ཁུལ་མ་མཐུན་པ་དང་། གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་པ་དང་། མ་དག་བ་བྱས་ཏེ་རྒྱང་ཐག་རིང་དུ་བཏང་བ་སོགས་གང་ལྟར་བོད་སྐྱིའི་ནུས་པ་ཁ་བྱལ་ཏེ་ཇོག་ལ་སྤྲིལ་མ་ཐུབ་པར་དུམ་བུ་མང་པོ་ཞིག་ཆགས་ཉེན་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན།

དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོས་ཡ་མཚན་པ་ཞིག་ལ་དགེ་ལུགས་པ་ཞིག་གིས་རྣིང་མ་དང་ས་སྐྱ། བཀའ་བརྒྱུད་སོགས་ཆོས་ལུགས་གཞན་གསན་བསམ་བྱས་ན། དོལ་རྒྱལ་གྱིས་ཚར་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་རེད། ཅེས་ཞེད་སྣང་བསྐུལ་བ་ནི་དོན་དུ་ནང་འགལ་ཡིན། རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་རེད། དགེ་ལུགས་ཀྱི་བསྟན་པ་མ་དར་གོང་ནྣིང་མ་དང་བགའ་བརྒྱུད། ས་སྐྱ། བཀའ་གདམས་པ་བཅས་དར་ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀཱར་པ་རོལ་པའི་རྗེ་རྗེ་ལས་ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་པ་བཞེས་པ་དང་། ས་སྐྱའི་ཆོས་རྗེ་དོན་གྲུབ་རིན་ཆེན་གྱི་དྲུང་ནས་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་བཞེས་ཏེ་མཚན་ཐུབ་བཟང་གཞས་པ་ཞེས་གསོལ། འབྲི་གུང་སྐྱབ་རྗེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ལས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ཞུས། ས་སྐྱ་པ་དཀའ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་ཆེན་ལས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བཞེས། དེ་བཞིན་རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་ཐྲན་མོང་མིན་

པའི་ཕྱག་བཞེས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་བཀའ་དབང་ཞུ་སར་དེ་ཡང་སར་སྐྱེའི་བྷ་མ་ཞིག་ཡིན། གཞན་ཡང་རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་གཞུང་ཆེན་གསན་སར་སར་སྐྱེའི་བྷ་མ་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ཞེས་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྷན་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དེ་ཉིད་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གཙོ་བོར་བསྟེན། རོ་ནང་ཆོས་རྗེ་ལས་སྤྱོར་དུག་དང་། བུ་སྟོན་དངོས་སྒྲུབ་ལས་དུས་འཁོར། རྔེང་མའི་ཕྱོགས་ནས་གྲུབ་ཆེན་ལས་ཀྱི་རོ་རྗེའམ་ལྷོ་བག་གྲུབ་ཆེན་ལས་བཀའ་གདམས་ལམ་རིམ་སོགས་ཆོས་བཀའ་མང་པོ་གསན་ཡོད།

ལྷག་པར་ཁོང་གིས་ལྷང་བསྟན་པ་ལྷར་གདན་སའི་མཚན་ལ་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པཎམ་དགེ་ལྷགས་ཞེས་གསོལ་ཡོད། རི་བོ་དགེ་ལྷགས་པས་གཅིགས་ཆེར་འཛིན་པའི་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་ཡང་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་མར་པ་ལོ་ཙྪ་བ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས་ལས་བརྒྱད་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་མ་ཕེའས་ཚོང་དུ་རྩིང་མ། བཀའ་བརྒྱད། ས་སྐྱ། ཇོ་བོ་བཀའ་གདམས་པ། ཇོ་ནང། བུ་སྟོན་བཅས་ཀྱི་བྷ་མ་བརྒྱ་དང་ལྡ་བཙུ་ཙམ་བསྟེན་པ་གནང་ཡོད། དགེ་ལྷགས་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོས་ཆོས་ལྷགས་གྲུབ་མཐའ་དེ་དག་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་བྱང་བའི་ཆོས་ལྷགས་གཅིག་གྱར་ཡིན་པ་གཟིགས་ནས་ཆོས་ལྷགས་དེ་དག་གི་བྷ་མ་བརྒྱ་དང་ལྡ་བཙུ་ཙམ་བསྟེན་པ་གནང་ནས་ཉམས་བཞེས་མང་ད་མཁན་མཁས་པའི་ཚ་ཚེ་ཀ་ཏི་ལ་ཀྱི་ཤེས་ཆེན་ཞེག་གི་རྗེས་འདུག་ཡིན་ཟེར་མཁན་དེ་ཆོས་ཆོས་ལྷགས་ཚན་ཚུན་ཉམས་བཞེས་གནང་ན་དོ་ལ་རྒྱལ་གྱིས་གནོད་ཀྱི་རེད། ཟེར་རྒྱ་འདི་ནང་འགལ་ཤེན་ཀྱ་ཆེན་པོ་ཞེག་རེད། བདུན་པ། ཤཀྱབས་མཚོན་རིན་པོ་ཆེ་གཞེས་ཆགས་ཁག་མང་པོར་ཆིབས་སྒྲུར་བསྒྲངས་སྐབས་ཏན་ཚོན་དང་། ནད་པ་སོགས་མང་དག་ཅིག་ཤཚོང་ས་མཆོག་མཇལ་ཁར་བཅར་སྐབས་ཚལ་ཆེ་བས་དོལ་རྒྱལ་

གྱེས་གནོད་པ་དང་། བར་ཚད་སོགས་ཡོང་ཚུལ་ལས་སེང་ཁྲ་མཁན་རྣམས་ཤིག་ཡིན་ཀྱང་ཡོད། བསྟན་པ་དེ་འཛིན་དང་བཅས་པ་སྤུང་མཁན་དངོས་གནས་ཤེག་ཡིན་ན། མེ་མང་ཉམ་ཆུང་དེ་དག་ལ་གྲོགས་དང་འཕྲེན་ལས་བྱེད་དགོས་པ་ལས་གནོད་པ་བསྐྱལ་དུས་བསྟན་པ་སྤུང་མཁན་ཞིག་མེན་པའི་རྟགས་རེད། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ལགོང་ས་མཆོག་གིས་དམ་བསྒོགས་མངོད་དགོས་བྱུང་བ་རེད།

དེ་ནས་བར་ལམ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོས་ལགོང་ས་མཆོག་གིས་ཚོས་དད་རང་མོས་སྤྲོད་ཀྱི་མི་འདུག ཅེས་གནད་དོན་འདིའི་ཐོག་སྐད་ཅོར་ཤུགས་ཆེན་པོ་རྒྱག་བཞིན་ཡོད། ལགོང་ས་མཆོག་གིས་སྙལ་བའི་བཀའ་སྩལ་ཐུ་ཕྱི་བར་གསུམ་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱས་ན། ཚོས་བྱེད་དང་མ་བྱེད་རང་རང་སོ་སོའི་འདོད་པ་རེད། ཚོས་བྱས་པའི་དབང་དུ་བཏང་ནའང་ཚོས་ལུགས་གང་ཞེག་བྱེད་མེན་སོ་སོའི་འདོད་པ་རེད། དེ་བཞིན་སྤུང་མ་གང་བསྟེན་དང་མི་བསྟེན་ཡང་སོ་སོའི་རང་དབང་རེད། ཡིན་ནའང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཞེག་ཡིན་ཕྱིན་ལགོང་ས་མཆོག་གི་དྲྭ་ནས་ཚོས་ཉན་དུ་མ་ཡོང་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་ལགོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་དྲྭ་ནས་དགེ་ཚུལ་དང་། དགེ་སློང་གི་སྡོམ་པ་ཞུ་བར་ཡོང་ན་འགྲེག་གི་མ་རེད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་བྷའི་སྐུ་དབང་ཡིན། ལགོང་ས་མཆོག་གིས་ཡང་ཡང་སྐུ་རྩེད་དང་སྤྲགས་ནས། ཁ་ཆེ་ཞ་ལུས་སྐིང་གཏམ་བཤད་ཡོད་དོ། ཉན་དང་མི་ཉན་སོ་སོའི་བསམ་བློ་རེད་ཅེས་མཇུག་སྡོམ་མངོད་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་ཚོས་བར་ལམ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཆེད་མངགས་བཀག་འགོག (ban) ཅེས་པའི་ཚིག་འདི་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བཀག་འགོག་མངོད་པ་དང་བསྟེན་ཚོག་གི་མེད་པའི་བཅོན་བཀའ་བཏང་གནད་མངོད་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ན། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་གྱིས་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་

ལ་བརྩི་གི་མེད་པས་དམ་ཉམས་ཀྱི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་ཚེད་བྱ་སྟོང་གཉིས་ཀར་ཐུགས་འགན་བཞེས་པ་ཡིན། དམ་ཚིག་ཉམས་པ་ནི། ས་བོན་མེ་ཡིས་འཚོག་པ་ལ། སྐུ་གུ་ལྟང་ཁུ་མི་འབྱུང་བ་ཇི་བཞིན་ཕན་གནོད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རྟེན་འབྲེལ་ཡོས་གྲུབ་ཡིན་པ་མཁྱེན་དགོས། ཁ་ཆེའི་ཚོས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཤིཡ་(Shia) དང་། སུ་ནི་ (Sunni) གཉིས་ཀ་ཁ་ཆེ་རེད། གཉིས་ཀས་ཀུ་རན་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། འོན་ཀང་ཤི་ལྟེས་འཛུག་པས་སུ་ནིའི་སྲོལ་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། དེའི་དེ་བཞིན་དུ་ལ་ཁང་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཆ་བཞག ངས་ཁང་བྱ་གཏོང་སའི་མོ་ཡན་དེ་ཚོར་ནག་ཚོང་རྒྱ་མཁན་དང་ཉལ་ཐག་འཐེན་མཁན་ལ་ཁང་བྱ་གཏོང་གི་མིན་ཞེས་བཀག་པ་འདི་ཁང་བདག་གི་དབང་ཚད་རེད། རྒྱ་ནག་དམར་ཡོའི་ཏང་གི་སྒྲིག་འཛུགས་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་མཁན་གཅིག་ཡོད་པ་ཤེས་རྟོགས་བྱུང་བ་ཡིན་ན། ཏང་གི་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་ཕྱེར་འབྱུད་དང་སྦྲགས་ཉེས་པ་གཏོང་གི་རེད། དེར་བརྟེན་ཆོས་ལུགས་གང་དང་གང་བྱས་ཀྱང་དེར་འགྲོ་སྣང་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེའི་མཚམས་ལས་མ་བརྒལ་བ་འགྲོ་དགོས་པ་ལས་དེ་དང་འགལ་བ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཡང་གི་སྒྲིག་འཛུགས་ནས་ཕྱེར་འབྱུད་དང་སྦྲགས་ཉེས་པ་གཏོང་གི་རེད། དེར་བརྟེན་ཆོས་ལུགས་གང་དང་གང་བྱས་ཀྱང་དེར་འགྲོ་སྣང་ལམ་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེའི་མཚམས་ལས་མ་བརྒལ་བ་འགྲོ་དགོས་པ་ལས་དེ་དང་འགལ་བ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཡང་ཀྱང་ཡ་མཚན་ཤོས་ཤིག་ལ་དོལ་རྒྱལ་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་ཚོས་ཡང་དུ་ཤ་གོང་ས་མཆོག་གིས་བཀའ་མ་སྩལ་བ་ཞིག་བཀའ་སྩལ་སོང་ཞེས་ཅམ་པ་ཆེ་མདོག་བྱེད་ཀྱི་འདུག དེས་ན། བོད་རྒྱ་ཞི་མོལ་གྱི་འབྲེལ་བར་ཆ་མཚོན་ན། ཤ་གོང་ས་མཆོག་གིས་འདས་པའི་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་རུང་མིན་རུང་དེ་ལྟའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཐོག་ང་ཚོས་གཉིས་སྨན་དབྱ་མའི་ཐབས་ལམ་ཐོག་ནས་རྩོད་ཀྱི་ཡོད། ཅེས་ཞེ་ས་མ་ཞུས་ན་མ་ཉེ་ལྟར་བགྲང་བ་གནང་གི་ཡོད།

འོན་ཀང་རྒྱ་དམར་ནས་ཆེད་མངགས་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཤ་གོང་ས་

མཆོག་གིས་རང་བཙན་དང་། ཕྱེད་རང་བཙན། མངོན་པར་མི་གསལ་བའི་རང་བཙན། རྣམ་པར་འགྱུར་བའི་རང་བཙན་བཅས་ཅོད་ཀྱི་ཡོད་ཡུགས་རང་སྣང་གང་དུན་གྱི་འཁྲིལ་བཞད་འདུ་མིན་སྣ་ཚོགས་རྒྱུ་པ་ཇི་བཞིན་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོས་ཀྱང་ཞགོང་ས་མཆོག་གིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ཚོག་གི་མ་རེད། ཅེས་བཀག་སྡོམ་མངོད་པའི་སྐྱོན་འདུགས་ཞུ་བཞིན་ཡོད། དེ་ཚོ་དངོས་འབྲེལ་ཡིན་མིན་མོན་སྐོ་ལྟ་བྱར་མཆོན་ན། ཤར་དགའ་ལྡན་གྱིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་དང་ཕྱེད་བཞིན་པ་རེད། བསྟེན་གསོལ་བྱེད་ཚོག་དང་མི་ཚོག་ཟེར་ནས་ཅོད་པ་རྒྱག་མཁན་སུ་གཅིག་མེད། དེ་བཞིན་སྤྲེལ་ཀོབ་ཀྱ་སེར་སྐོམ་ཟེར་བའི་ནང་དུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་དང་ཕྱེད་མུས་རེད། ཁོང་ཚོར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ཚོག་གི་མ་རེད། ཅེས་སུ་གཅིག་གིས་བརྗོད་མྱོང་མེད། ཕེན་ཡུལ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་ཚོས་ཚོགས་ནང་ཞརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་དབར་བཤམས་ན་འཁྲིག་གི་མེད། ངའི་མདུན་ནས་ཆོས་ཉན་ཕྱིན་ཚད་ཞརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་མདུན་ནས་ཆོས་ཞུས་ན་འཁྲིག་གི་མ་རེད། ཅེས་ཁྱབ་བསྒྲགས་བྱས་ཡོད། དེ་ལ་ཚོད་པ་རྒྱག་མཁན་སུ་གཅིག་མེད། ཁོ་རང་ཚོས་དེ་ལྟར་ཕྱེད་ཆོག་པ་ཞིག་ལ། ཞསྐྱབས་མགོན་རིན་པོ་ཆེས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་བཀའ་སྩལ་ཕེབས་པར་ཁོང་ཚོས་ཆེད་མངགས་གནས་ཚུལ་ཆེན་པོ་བཟོས་ནས་བེད་སྤྱོད་ལོག་པ་གཏོང་གི་འདུག ཕྱེད་སྣངས་དེ་ཚོ་ང་ཚོས་གསལ་པོ་ཤེས་པ་བྱ་རྒྱུ་གནད་འགག་མཐོང་གི་འདུག

བར་ལམ་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོས་ཁ་ནས་དོལ་རྒྱལ་དང་ཚོས་དང་རང་མོས་ཟེར་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། དོན་དངོས་ཐོག་ཞརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེར་ཐད་ཀར་དམིགས་ནས་ (Target) ཅེས་འདུགས་ཕྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྒྱ་གཞུང་གི་སྲིད་བྱས་ལ་ང་ཚོས་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་ཟི་ཁྲིན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲིན་ཀྱར་རྒྱ་

གཞུང་གིས་གསང་བའི་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ཏོས་ཚོད་གཅིག་བཞག་པའི་ནང་། ཚོས་ལུགས་ཀྱི་སྒྲིག་འཛུགས་ཁག་ནང་འཛུལ་ཞུགས་ཐེ་ཌུས་ཀྱིས་བོད་མིའི་ལས་འགུལ་ཁ་བྱལ་གཏོང་རྒྱུ་ཞེས་གསལ་འདུག ཚོས་ལུགས་ཀྱི་ལས་འགུལ་ཟེར་དུས་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟན་མཁན་ཚོས་སྤྱོད་པ་སྟོག་སྟེ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྣོག་ཀ་བཟོ་སུས་ཀྱི་སེར་ཀ་གང་དུ་ཡོད་པ་དེའི་དཀྱིལ་དུ་འཚང་ནས་ཆེ་རུ་གཏོང་ཐབས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་བརྒྱང་བ་ཞེག་ཡིན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ལོར་སྐར་ཡང་རེ་ཁྲོན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཁྲིན་ཏུར་གསང་ཚོགས་ཀྱི་ཡིག་ཚ་ཨང་ ༡༡ ནང་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་བྱ་རྒྱུ་ཞེས་ཆོག་ཁ་གསལ་པོ་བཀོད་འདུག ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ ལོར་ཀྱང་ཚོའི་བོད་རིགས་བྱེད་ཐབས་གཉིས་པའི་ནང་ཁྲལ་ལའི་རྣམ་ཅན་བྱ་རྒྱུ་ཞེས་ཆོག་ཁ་གསལ་པོ་བཀོད་འདུག ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༥ ལོར་ཀྱང་ཚོའི་བོད་རིགས་ཐ་དད་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤེས་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ཁྲལ་ལ་ཡང་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡོད་པ་ཞེས་ཁ་གསལ་བྱས་ཡོད་པ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༩ ལོར་ཏེ་ཅིང་དུ་ཚོགས་འདུ་ཞིག་གི་སྐབས་སུ་འཐབ་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་གྱི་ལས་བསྡོམས་ནང་དོལ་རྒྱལ་བསྟན་གསོལ་ཐོག་འབྲེལ་བ་གང་འདུག་པ་བྱས་པ་དང་། འགྲོ་གྲོན་གང་བཏང་བ་སོགས་ཁོང་ཚོའི་ལས་བསྡོམས་ནང་གསལ་ཡོད། བར་ལམ་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟན་མཁན་ཚོའི་ལས་འགུལ་མང་པོ་ཞེག་རྒྱ་གཞུང་གི་སྲིད་བྱུས་དང་མཚུངས་པ་བྱེད་ཀྱི་འདུག འབྲེལ་བཤད་རྒྱས་པོ་དགོས་གལ་མེ་འདུག ཅེ་ཚར་བོད་ཀྱི་བང་ཆེན་ཚགས་པར་ནང་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ཇོ་མཡིག་ཅེག་མཐོང་བྱུང་། དེའི་ནང་ཁར་རིར་ཡོད་པའི་དོལ་རྒྱལ་བསྟན་མཁན་སྨག་པོ་རྒྱ་

མཚོས་ང་ཚོས་"ཀྱང་ཏུ་མི་དམངས་སྤྱི་མཐུན་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱིས་གང་བཤད་པར་ཉན་དགོས་ཞེས་བཤད་པ་ཡུང་འདྲེན་བྱས་འདུག དེས་གང་སྟོན་གྱི་འདུག དེའི་ནུ་གཞུང་ཞབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་ཤག་གི་བཀའ་བསྩུབ་དགོས་བརྩོད་དུས་ལས་ཆེད་པ་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་ལས་འགན་དུ་གོ་ཚོག བོད་གཞུང་གི་ཕོགས་ཟས་ནས་བོད་གཞུང་གི་ལས་དོན་སྐྱབ་པ་སྐར། ཁོ་པ་ཚོ་རྒྱ་གཞུང་གིས་བེད་སྤྱོད་བཏང་བ་ཀ་རྣམས་ལ་བརྩེས་དགོས་ཀྱི་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད།

དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པས་ཡིག་ཚ་བཀྲམ་པ་དང་། གཏམ་བཤད་བྱས་པ་ཁག་གི་ནང་འབེན་ཐུ་བྱ་དམིགས་ས་༢སྐྱབས་མགོན་རིན་ཡོ་ཆེ་རེད་འདུག བོད་པའི་ནང་འཛམ་གླིང་སྤྱི་མཐོང་ཡོད་པ་དང་། ཡིད་ཆེས། གུས་བཀུར། ཚ་འཇོག་བཅས་ཞུ་ཡུལ་༢རྒྱལ་བ་རིན་ཡོ་ཆེ་ཡིན་པ་དང་། དེ་བཞིན་བོད་ནང་ཡོད་པའི་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་ཁྲོན་ལ་གནས་པའི་བོད་རིགས་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་གླེང་བྱང་གསུམ་བསྟན་ས་༢རྒྱལ་བ་རིན་ཡོ་ཆེ་ཡིན་པ་བཅས་ཁོང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཁ་བྱལ་ཐབས་དང་། མཚན་ཤས་བཟོ་ཐུབ་ན་ཁོང་ཚོའི་དམིགས་ཡུལ་འགྲུབ་པ་ཙམ་མ་ཟད་རྒྱ་དམར་ལ་དགོས་རྒྱུ་ཡང་དེ་རེད། ཁོང་ཚོས་༢སྐྱབས་མགོན་རིན་ཡོ་ཆེའི་སྐུ་རྒྱུད་བོད་པ་གཙང་མ་མ་རེད་ཟེར་བ་དང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་མིན་པ། ༢གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་ཡང་སྲིད་མིན་ལུགས་སོགས་རང་སྣང་གང་དན་བཤད་ཡོད།

༢གོང་ས་༢སྐྱབས་མགོན་ཆེན་ཡོའི་སྐུ་རྒྱུད་སྔར་ཚོས་རྒྱལ་ཀྱི་སྐུ་དུས་བོད་དབུས་འཕན་ཡོའི་ཕྱོགས་ནས་ས་སྤུང་དུ་བཏང་བའི་དམག་མི་ལས་མཆེད་པ་ཡིན། བོད་གང་ས་ཅན་ཀྱི་ཞིང་འདི་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་འདུལ་ཞིང་དུ་༢རྒྱལ་བའི་ལུང་

གིས་ཟིན་པ་ཁས་ལེན་བྱེད་དམ་མི་བྱེད། དེ་བཞིན་རྩོད་ཚེད་ཀྱི་མཁས་གྲུབ་པཆ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་རྩེ་མོ་དང་། ལོ་ཆེན་ཐྱགས་རྗེ་དཔལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་འབྲོམ་སྟོན་རྒྱལ་བའི་འབྱུང་གནས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་དུ་བསྒྲུབ་པར་རེས་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་ཀུན་ཀྱིས་ཚད་མར་ཞལ་བཞེས་གནང་ཡོད་པར་མ་ཟད། འབྲོམ་སྟོན་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་པ་བཀའ་གདམས་བྱ་ཚོས་ནང་ངོ་ཅིའི་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་མ་མཐོང་བ་གལ་ལ་སྲིད། དེ་བཞིན་ཨགོང་སྐ་ཆེན་པོ་ཨརྒྱལ་མཚོགས་སྐུ་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་ཡིན་པ་ལྟ་ཚུའི་ལུང་བརྟག་དང་ངོ་མཚར་ཀྱི་མཚན་མ་སོགས་རྩེ་མཐུན་བྱུང་ཡོད། ཚོས་ཁས་ལེན་ཅི་ངོས་འཛིན་ཞུ་སྟངས་དེ་འདྲ་རེད། དེ་མིན་ལས་བྱེད་བསྐོ་གཞག་གི་ལམ་ལུགས་ལྟར་གནས་སྡུར་གནས་འཕོས་བྱས་པ་བཞིན་མ་རེད།

ཨསྒྲུབས་རྗེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་ཨརྒྱལ་མཚོགས་སྐུ་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་མིན་པ་ཞིག་གི་ཡོངས་འཛིན་དུ་དབུ་འཁོར་བ་ལྟ་བུ་དོན་དུ་ཨསྒྲུབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་ཤུགས་ལ་དམའ་འབེབས་བྱས་པ་མ་ཡིན་ནམ། དེ་བཞིན་ཏོད་ནང་རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་མཁན་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད། རང་གི་ལུས་དགའ་བཞིན་སྲོ་བཞིན་བློས་གཏོང་མཁན་སུའང་མེད། ཉ་ཐྱག་ཐབས་ཟད་དེ་རང་ལུས་མེར་སྲེག་བཏང་བ་རེད། རང་ལུས་མེར་སྲེག་གཏོང་མཁན་ཚོ་ཨརྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བཀོད་མངགས་གནང་བ་ཡིན་ལུགས་ཁག་དགྱི་བྱས་ཡོད། གཞན་ཡང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནོར་བ་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནོར་བ་རེད་ཅེས་པ་དེ་གཞན་གང་ཡང་མ་རེད། ཡོངས་འཛིན་སྐུ་གཞོན་པས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གྱི་ཡོད། ཨགོང་མ་མཚོགས་ཀྱིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཚམས་བཞག་པ་མ་ཟད། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ཐོག་དམ་བསྒྲགས་གནང་བ་དེས་རང་གི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཕྱག་སྟོལ་ཉམས་བཞེས་

མ་གནང་བ་ཡིན་ཙང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཡོག་པ་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེ་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་མ་རེད། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྒྱ་གར་དུ་སྐྱབ་བཞུགས་པ་རེད། རྒྱ་གར་དུ་ནང་ཆོས་མ་དར་སྟོན་དུ་ཉིན་རྟུའི་ཆོས་དར་ཡོད། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉིན་རྟུའི་བྷ་མ་མང་པོ་བསྟེན་པ་གནང་ནས་དེ་ཚོའི་ས་ནས་ལེགས་བཤད་གང་ཡོད་སྐྱེས་སྟེ་མཐའ་མ་ནང་ཆོས་ཁྲལ་སྩེལ་གནང་བ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཉིན་རྟུའི་བྷ་མའི་དགོངས་པ་དང་འགལ་བའི་ཆོས་གསར་པ་ཞིག་དར་སྩེལ་བྱས་པར་བཏེན་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཡོག་པ་རེད་ཅེས་སྨྲབ་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད།

དེ་བཞིན་ཉེ་ཆར་ཤཀོང་ས་མཆོག་ནོར་ཁེ་ལ་ཆེབས་སྐྱུར་སྐབས་ནོར་ཁེའི་སྲིད་ཚྭོན་ཀྱིས་མཇལ་འཕྲད་མ་ཞུས་པར་དགའ་པོ་བྱུང་ཞེས་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས་སྩལ་ཡོད། ཤཀོང་ས་མཆོག་དང་མཇལ་འཕྲད་ཞུས་ན་ཁོང་ཚོར་གནོད་ཀྱི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་བསྟན་པ་རེད། ཤཀོང་ས་མཆོག་གི་མཚན་སྟན་དང་། མཇོད་འཕྲེན་རྒྱས་པ་ཡིན་ན། བོད་མི་དམངས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་རེད། དེ་ཚ་ཆེགསྟོང་དགུ་བརྒྱ་དགུ་ཅུ་རེ་གངས་ནང་རྣ་སར་ཆོས་ཚོགས་ཚུགས་པ་རེད། ཆོས་ཚོགས་གྱབ་རྩེས་སོ་སོའི་བཞུགས་གནས་སུ་ཕྱིར་ཕེབས་པའི་སྐབས་སྐྱབས་རྩེ་བདུད་འཛོམས་རིན་པོ་ཆེ་ཤི་ལི་གུ་རིར་བཙོན་དུ་ཚུད་ནས་སྐུ་མཉེལ་ཡོ་བྱུང་བ་རེད། དོན་རྒྱེན་དེ་ཙ་སྒནས་རྒྱ་གར་གསང་བའི་ལས་ཁུངས་སུ་ཞུ་ལོག་ཕུལ་ནས་བཟོས་པ་རེད་ཅེས་བེད་སྤྱོད་ལོག་པ་བཏང་ནས་ཆོས་ཡུགས་གྱབ་མཐའ་ནང་ཁུལ་དཀྱོག་རྒྱེན་བཟོ་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་འདུག རྣ་སྒནས་ཟེར་དུས་དོ་དམ་བྱེད་འཇུག་མཁན་དེ་ཤཀོང་ས་མཆོག་དང་བོད་གཞུང་ལ་མ་ཉེས་ཁག་གཡོག་བྱས་པ་རེད། དེ་ཚོ་གཞི་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་རེད།

དང་རོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ནི། སྐབས་དེ་དུས་ང་ཚོས་རྒྱ་གར་ལུང་བའི་ཁྲིམས་དང་། འགྲོ་སྐྱངས། འགྲོ་ལུགས་སོགས་རེ་རེ་བཞིན་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་སྐབས་དེ་དུས་ཀ་རོར་སྐང་གསུམ་སྤུང་སྐྱོབ་ཀྱི་ས་ཁུལ་རེད། ཁེ་ལི་དབུས་ནང་སྲིད་ལས་ཁུངས་ནས་བཀའ་འཁྲོལ་མེད་པར་ཕྱིན་ན། དོ་དམ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་དུས་གནས་སྐབས་ཐུགས་རྒྱས་མེད་པར་ཤེབས་པའི་དབང་གིས་ང་ཅ་ཤི་ཀ་ཟམ་པ་ནས་དོ་དམ་གནང་པ་རེད། མཐར་ལགོང་ས་མཚོགཁིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་ཚྭོན་ལ་ཕྱག་བྱེས་ཕྱལ་གནང་བའི་ཐུགས་རྗེ་བཀའ་དྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བཙོན་དུ་ཡུན་རིང་བཞུགས་མ་དགོས་པར་ལམ་སེང་ཚྭོད་བཏོལ་བཏང་བ་རེད། ཁོང་ཚོས་ཕྱོགས་ཡོངས་ཀྱི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡོངས་རྫོགས་མ་བཤད་པར་ཁོ་རང་ཚོའི་ཅེད་སྲིད་དང་། ཁེ་ཕན། མཐོང་ཚུལ་བཟོ་ཆེད་འདི་རིགས་དཀྲིག་གཏམ་སྒེལ་དོན་ལ་བསམ་གཞིགས་ནན་ཏོ་གནང་དགོས།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་ལགོང་ས་མཚོགཁིས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་དམ་བསྒྲགས་ཤྲགས་ཆེ་རུ་བཏང་བའི་སྐབས་སུ། ཁོང་ཚོས་བོད་གཞུང་གི་ལས་བྱེད་ཁོངས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡོད་ན་ཕྱི་རལུད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། སྒོབ་གྲྭ་ཁག་གི་ནང་ཚ་མ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བའི་བྱ་ཕྲུག་སྒོབ་གྲྭ་ནས་ཕྱི་རལུད་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཁཞིས་ཆགས་ཁག་གི་ནང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡོད་ན་ས་ཞིང་གི་ཐོབ་ཐང་ཕྱི་བསྡུ་བྱས་ནས་གཞིས་ཁོངས་ནས་ཕྱི་རལུད་བྱེད་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཁྱངས་མེད་ཀྱི་སྐྱོན་འཛུགས་བྱས་པར་བརྟེན། བོད་གཞུང་གིས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཞིག་དངོས་འབྲེལ་ཡོད་ན། ཕྱི་རལུད་བྱས་པའི་སྒོབ་ཕྲུག་གམ་གཞིས་མི་དེའི་མིང་དང་། ཕྱི་རལུད་བྱེད་མཁན་གྱི་ས་གནས་འགོ་འཛིན་སུ་ཡིན་རེ་རེ་བཞིན་ཁྱངས་སྐྱེལ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་བསྐྱར་ཞིབ་གནང་གི་ཡིན། ཞེས་སྟ་ཕྱི་རཡོངས་ཁྱབ་གསལ་བསྒྲགས་ཐེངས་འགའ་

ཤས་གནང་ཡོད་ཀྱང་ཁྱངས་སྐྱེལ་ཐུབ་པ་མེ་གཅིག་བྱུང་མེད། དེ་ནས་ལོ་ ༡༥།༡༦ སོང་རྗེས་བསམ་བཏང་དུན་སྐྱེས་བྱས་ཏེ་རྟོག་མ་གཏིང་སྐོང་གིས་དྲྭ་རུ་དང་ཡིག་ཚ་མང་ཡོའི་ནང་བཀོད་འདུག དེ་ནི་ཕྱི་རྒྱལ་ལྗང་པའི་ནང་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ཟེར་རྒྱུ་དེ་ཁ་ཅང་རྩ་ཆེན་པོ་དང་གལ་ཆེན་པོ་རྩིས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བོད་མིའི་སྒྲིག་འཛུགས་ལ་མཚན་ཤས་བཟོ་ཆེད་ཀོ་སྐབས་ཟེན་ཏེ་བེད་སྤྱོད་ལེགས་པ་བཏང་བ་གསལ་པོ་རེད།

དེ་ལྟར་ཁོ་པ་ཚོས་ངོ་ཚ་མེད་པར་ཁམ་པ་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ལོ་རྒྱུས་ལ་འཁྲོག་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མ་བཏུག་མ་དཔྱད་པར་ཕྱོགས་གཅིག་གི་གནས་ཚུལ་ལ་ཆ་འཛིན་བྱས་ཏེ་བསྟོམས་བརྒྱབ་ནས་ཐལ་ཆ་རེད། དངོས་སུ་མ་བྱུང་བའི་གནས་ཚུལ་དང་། མ་བྱས་པ་ཞེག་ལ་ངོ་ཚོས་བྱས་སོང་ཞེས་མཇུག་མོ་བཙུགས་ན། དེ་ནི་ངཚིའི་ནོར་འཁྲུལ་རེད། དེ་ལྟར་བྱས་ན་ཁོང་ཚོ་དང་ངཚིའི་དབར་ཁྲད་པར་མ་བྱུང་བ་རེད། ཁོང་ཚོས་རྒྱུ་མཚན་དང་གཞི་རྩ་མེད་པའི་སྣད་ལོག་རྒྱག་པར་ངོ་ཚིའི་ངོས་ནས་དངོས་བྱུང་བདེན་པའི་གནས་ཚུལ་གསལ་བཤད་བྱ་རྒྱུ་བོད་རིགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་གཞུང་གི་སྒྲིག་འཛུགས་མ་ལག་དང་བཅས་པར་དམིགས་བསལ་གྱི་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཚོང་མ་མཆོག་གིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། བོད་སྤྱིའི་བདེ་རྩའི་ཆེད་དུ་ལམ་སྟོན་གནང་བ་དེར་བསྟོན་འཛུགས་བྱེད་སྐབས་སུ་ང་ལ་མཇུག་མོ་འཛུགས་མཁན་མི་འདུག་བསམ་ནས་ཁ་རོག་བཞུགས་ན། དེ་ནི་ངཚིའི་ལས་འགན་མ་བསྒྲུབ་པ་རེད། དེའིར་ན། ཕྱི་རྒྱལ་ནང་པའི་ཁོངས་ནས་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་དེ་བོད་པ་ནང་ཁུལ་ཀྱི་གནས་ཚུལ་རེད་ཅེས་མ་ཤེས་ཤེས་མདོག་གི་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་རང་ཚོ་བོད་མི་ནང་ཁུལ་ལ་ཆ་མཚོན་ན། དེ་ནི་དགེ་ལུགས་པ་ནང་ཁུལ་ཀྱི་རྟོག་

ག་རེད་མ་གཏོགས་ཚོས་ལུགས་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་མི་འདུག་ཅེས་ལགས་པ་འཚང་མི་དགོས་པ་གཅོ་འདོན་གནང་གི་ཡོད། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་། བོད་ཀྱི་རྩ་དོན་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད།

དེ་བཞིན་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བའི་གླ་བཙུན་ཁག་གཅིག་གིས་སྟོད་འགག་ལྷང་ཁུ་མོན་པའི་སྲོལ་ངན་གསར་གཏོད་བྱས་པ་འདི་འདུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་ཡོད། དེ་རིགས་ལ་ཁྱོད་དང་ང་ཞེས་ཨར་ཁག་ཚུར་དཀྲི་བྱས་ཏེ་དགག་ལན་མ་བྱས་ན། ནམ་ཞིག་ངན་པ་ལང་ཚོར་དུ་སོང་ནས་བསྟན་པ་དེ་འཛོམ་དང་བཅས་པར་མཐོང་བརྟག་ཉེན་ཡོད། དེའི་ཐད་ང་ཚོ་སྐུ་སེར་ཚེམོ་རྒན་གཞོན་ཡོངས་ལ་ལས་འགན་ཡོད་པ་མཐོང་གི་འདུག ཁོང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་གཞི་རྩ་ཁྲངས་ལུང་བདེན་འབྲེལ་མེན་པའི་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བ་རྣམས་ལ་སྐབས་མཚམས་སོ་སོར་བདེན་པའི་ལན་འདེབས་བྱེད་མ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ད་ལྟའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་མ་འོངས་པའི་ལོ་རྒྱས་ཚགས་ཀྱི་ཡོད། མ་འོངས་པར་৺རྒྱལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོས་བོད་བསྟན་པ་ཆབ་སྲིད་དང་། བོད་སྤྱིའི་བདེ་སྐྱིད་སྐུ་ངལ་དེ་ལྟ་བུ་བཞེས་འདུག་ཀྱང་སྐབས་དེ་དུས་ཁོང་གི་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོས་ཞལ་བཙུམས་ནས་བཞུགས་འདུག ཁོང་ལ་ཕྱག་རོགས་དང་། དཔྱང་རོགས་ཞུས་མི་འདུག་ཅེས་གསལ་བ་ཡིན་ན། ང་ཚོའི་ལོ་རྒྱས་ག་འདྲ་ཞིག་ཚགས་སོང་ངམ། དེར་བཏེན་ཕྱོགས་མང་པོ་གཅིག་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ་དངོས་ཡོད་གནས་ལུགས་བདེན་པ་བདེན་སར་འཁྱོལ་བ་ཞིག་གནང་རྒྱུ་ཤ་ཅང་གནད་འགག་མཐོང་གི་འདུག་པ་དེ་ལུགས་དགོངས་པར་འཛགས་པ་ཞུ།

༼རྒྱལ་བའི་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་སྡེ་ཚན་གྱི་འགན་འཛིན་དགེ་བཤེས་ཕྱུར་མས་པ་ཡང་སྙིང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད།

ཞེས། །ང་རང་ཚོ་ནང་པ་ཞིག་ཡིན་པའི་ངོས་ནས་སྐྱབས་བཅོལ་མ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡིན་པ་ལས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལས་གཞན་པའི་ང་ཚོར་སྐྱབས་གནས་ཤིག་མེད། འོ་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ནས་ངར་སྡང་དགོས་པ་གཅེ་ཡོད་པ་རེད་ཞུ་ན། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་འདྲེ་དང་ལམ་ཡོག་པ་སྟོན་པའི་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་སུ་བསྟེན་མི་རྙང་བ་དང་། ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ནས་སྡོག་ཆགས་བྱོག་འབུ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་སྡོག་ལ་གཅིད་པ་བྱེད་མི་རྙང་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ནས་སྟིག་པའི་ཐོག་ཡོ་དང་འགྲོགས་མི་རྙང་བ་བཅས་རེད། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ནས་ངེས་པར་བྱེད་དགོས་པ་གསུམ་ཡོད། སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་གཟུགས་རི་མོར་བྱས་པ་ཚུན་ཆད་ལ་ལེགས་ཉེས་མི་ལྟ་བར་དད་གུས་བྱེད་དགོས་པ་དང་།

ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིག་འབྲུ་ན་གཅིག་ཚུན་ཆད་འདོར་མི་རྙང་བར་སྒོམ་སྦྱོང་གང་ཐུབ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་ནས་དགེ་འདུན་ཀྱི་ཚ་ལྷགས་ལའང་གུས་ཞབས་བྱེད་དགོས་པ་བཅས་རེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་ནས་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་འདྲེ་གཡ་འདྲ་

ཞེག་ཡིན་ནའང་སྐྱབས་སུ་བསྟེན་མི་རུང་བ་དེ་ནང་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གཞི་རྩ་འི་འགྲོ་སྟངས་རེད། ནང་པ་ཡིན་ཟེར་ནས་ནང་པ་མཐའ་དག་གིས་ངེས་པར་བརྩི་སྲུང་ཞུ་དགོས་པ་དེ་བརྩི་སྲུང་མ་ཞུས་ན་ནང་པ་རེད་ཅེས་ཡབ་ཐུབ་ཐཕས་མེད།

དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོས་དོ་ལ་རྒྱལ་ནི་འཛམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་འདྲ་མིན་ཞེས་ས་ཚུགས་རྒྱག་གི་ཡོད་མོད། དེའི་ཁྱངས་ནི་ཨ་བོང་ཁ་པ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་ཀྱིས་མཛད་པའི་དོ་ལ་རྒྱལ་གྱི་བསྐང་གསོའི་ནང་དོ་ལ་རྒྱལ་འཛམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དེ་རེད། དེ་ནི་དྲང་པོར་ཞུས་ན་བསམ་བློ་རྩུ་བ་ནས་མ་བཏང་བའི་སྐྱོན་རེད། གང་རེད་ཞེ་ན། ནམ་རྒྱུན་ཡོངས་གྲགས་འཛིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་བརྩི་བཞིན་པའི་གནས་ཆུང་ངོ་རྟེ་གྲགས་ལྡན་དང་། དགའ་གདོང་། ཚངས་པ། བསེ་ཁྲལ། སེ་ར་སྨད་གྲྭ་ཚང་གི་སྡུང་མ་ཐ་བོ་སོགས་ཚང་མའི་བསྐང་གསོའི་ནང་སྡུང་མ་དེ་ཚོ་ཚང་མ་རྒྱལ་བ་རིགས་ལྟ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་པར་གསུངས་ཡོད་པས་འཛིག་རྟེན་པའི་སྡུང་མ་ཚང་མ་སངས་རྒྱས་རེད་ཅེས་ཡབ་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་རེད། ཕ་བོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཡོངས་འཛིན་ཁྲིད་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དོ་ལ་རྒྱལ་གྱི་བསྐང་གསོ་དང་འཛིན་བཙོལ་ནང་དུ་དོ་ལ་རྒྱལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་པའི་བསྟོད་པ་དེ་འདུ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ནམ་རྒྱུན་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་གསུང་རྩོམ་ནང་དོ་ལ་རྒྱལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པ་རྩ་བ་ནས་གསུངས་མེད། སྡུང་མ་སོ་སོའི་འཛིན་བཙོལ་དང་བསྟོད་པའི་ནང་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྤྲུལ་པ་ཁ་སྐྱ་རེད་ཅེས་ཟེར་ནས་ཡིས་ཡོད་པས་དེས་དོ་ལ་རྒྱལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་འཛུགས་ཀྱི་མ་རེད།

ཡང་དོ་ལ་རྒྱལ་བ་ཚོས། ང་ཚོས་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་བརྩིས་ནས་བསྟེན་

གྱི་ཡོད་པས་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱ་དང་འགལ་གྱི་མ་རེད་ཟེར་གྱིན་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་ན། སྐྱབས་ལ་བསྟེན་ཚོག་མི་ཚོག་གི་ཁྱད་པར་རུ་བ་ནས་མེད་པ་དང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་བཤད་མི་ཤེས་པར་ཆགས་ཀྱི་རེད་ལ། འཇིག་རྟེན་ལྟ་འདྲ་ཡོད་ཚད་སྐྱབས་མཐར་ཐུག་ལ་རྟོག་ཅིས་པ་ཆགས་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་འདྲ་ཡོད་ཚད་ལ་སྐྱབས་མཐར་ཐུག་ལ་རྟོག་ནས་དད་པ་བྱེད་མཁན་རེ་རེ་ཡོད་ཚོག་དུས་ཡོད་ཚད་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱལ་པ་དང་སྐྱབས་ལ་བསྟེན་དགོས་པར་འགྱུར་གྱི་རེད།

དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོས་དངོས་གནས་མཁྱེན་དགོས་ཚོད་རེད། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤྱང་མ་ཚོ་མིའི་ཁོག་ནང་ཞུགས་རྒྱུ་མེད་པ་རེད། དཔེར་ན། དམ་ཅན་ཚོས་རྒྱལ་མིའི་ཁོག་ནང་ཞུགས་ཟེར་བ་དང་། སྐུར་མཛད་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་མིའི་ཁོག་ནང་ཞུགས་ཟེར་བ་ཡོང་མ་སྐྱོང་བ་རེད། མ་ཟད་ཡི་དམ་རྡོ་རྗེ་འཇིགས་བྱེད་མིའི་ཁོག་ནང་ཞུགས་རྒྱུ་མེད་པ་ཚང་མས་མཁྱེན་གསལ་རེད། དེ་འདྲ་སོང་ཙང་དོལ་རྒྱལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་འདྲ་ཡིན་པ་ཞེ་ཚོམ་མི་དགོས་པ་རེད།

དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོ་གནང་མཁན་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཡིན་པའི་སྤྱད་བྱེད་མཐའ་ཡི་ཐོང་ཁའི་དོལ་རྒྱལ་གྱི་འཕྲེན་བཅོལ་དང་བསྐང་གསོའི་ནང་གསུངས་པ་དེ་རེད། དེས་ཁྱངས་མི་འཆྱོལ་བ་མ་ཟད། གོང་ཞུས་ལྟར་ཡོངས་ཀྱགས་དོལ་རྒྱལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་པ་སྐྱབས་རྗེ་ཪ་ཐོང་ཁས་རྩ་བ་ནས་གསུངས་རྒྱོང་མེད། གལ་སྲིད་དོལ་རྒྱལ་གྱི་འཕྲེན་བཅོལ་དེ་འདྲའི་ནང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་རེད་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་ཙམ་གྱིས་དོལ་རྒྱལ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་རེད་ཅེས་ཤུ་

ཚུགས་རྒྱ་བསྡད་པ་ཡིན་ན། དེ་ལས་ཀྱང་དོལ་རྒྱལ་བ་ཚོས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པ་མ་ཟད་ཕུག་ཚུགས་རྒྱ་དགོས་པ་དེ་ག་རེ་རེད་ཟེར་ན། ཕ་བོང་ཁ་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་རྒྱལ་བ་སྐུ་ལྡེང་བཙུ་གསུམ་པ་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་པ་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀྱང་ཡོངས་གྲགས་ཐོག་ནས་ལྟ་གོང་ས་མཆོག་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་སྐུ་རྟོན་པ་དེ་ཡིན་པ་གསུངས་ཡོད། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་གསུང་འབྱམ་ནང་གསལ་པོ་ཡོད། ལམ་རིམ་རྣམ་གྲོལ་ལག་བཅངས་ནང་རྒྱལ་བ་སྐུ་ལྡེང་རིམ་ཉོན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་རྣམ་སྤྲུལ་ཡིན་པ་གསལ་པོ་གསུངས་ཡོད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་དོལ་རྒྱལ་བ་ཚོས་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་པ་ཡིན་དུས་བདག་པོ་རྒྱ་གི་ཡོད་ཟེར་ན། གསུང་འདི་ཚོ་ཡང་བདག་པོ་རྒྱ་དགོས་པ་རེད། གཞན་གསུང་ཁ་ཤས་རང་གི་འདོད་པ་དང་མཐུན་ཙང་བདག་པོ་བརྒྱབ་པ་དང་། རང་གི་འདོད་པ་དང་མི་མཐུན་དུས་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་དང་ཕ་བོང་ཁའི་གསུང་ཡིན་ནའང་བདག་པོ་རྒྱ་གི་མིན་ཟེར་ན་ག་འདྲ་ཆགས་ཀྱི་རེད།

དོན་གནད་གཞན་ཞིག་ལ། ཅོ་རྒྱལ་བཡིད་བཞིན་ཧྲ་ང་ཚོ་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་དང་རྩ་བའི་ཐུབ་མཆེན་པར་མ་ཟད། ང་ཚོ་ཚང་མ་ཡིད་བཞིན་ཧོར་བྱའི་སྐུ་མདུན་ནས་ལམ་རིམ་སོགས་མདོ་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་དང་། དུས་འཁོར་དབང་ཆེན་ཀྱིས་གཙོས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་ཆོས་ཚང་མ་ཞུས་ཡོད་དུས་ང་ཚོས་ཐུབ་མའི་དམ་ཚིག་དང་འགལ་མེ་རུང་བ་རེད། ཐུབ་མས་ངེས་པར་དུ་བྱེད་ཤོག་གསུངས་པའི་བསྟབ་བྱ་དེ་ཚོ་ཐུབ་མའི་དམ་ཚིག་རེད། སོ་སོའི་རྩ་བའི་ཐུབ་མས་གལ་ཆེ་དོན་ཆེ་ལ་རྩིས་ནས་བཀའ་སྩལ་གནང་བ་དེ་མ་བྱས་པ་དང་དུ་དུང་དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་ངོ་ཚོལ་ཤུ་བྱ་བྱེད་བསྡད་པ་ཡིན་ན་ཐུ་མ་སྐུ་ཚེ་ཡུན་དུ་བཞུགས་པ་

ལ་གནོད་ཀྱིན་ཡོད། རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ནི་རེད་ཟེར་ན། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བོད་གངས་ཅན་ཁུལ་དུ་བྱོན་པ་ཁོ་རང་ང་ཚོ་ལ་ལམ་སྟོན་བསྐྱབ་བྱ་གནང་བའི་ཆེད་དུ་བྱོན་པ་རེད། གལ་སྲིད་ང་ཚོས་ལམ་སྟོན་དེ་མ་སྐྱབ་པ་ཡིན་ན་བྱོན་པའི་དགོས་དོན་དེ་མ་འགྲུབ་པ་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བཞུགས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པ་ཚགས་ན་བཞུགས་ཀྱི་མ་རེད། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བ་བཞེས་པ་རེད། བསམ་བཞིན་དུ་ཞིང་ཁམས་གཞན་དུ་ཕེབས་ཀྱི་རེད། ལྷག་པར་དོལ་རྒྱལ་བ་ཚོས་ངོ་ཚ་ཞེལ་མེད་ཐོག་མདུན་ལ་ཐོན་ནས་ངོ་ཤེས་ལྟ་བའི་ངོ་ཤེས་ཀྱིན་བྱེད་མཁན་མི་ཁ་ཤས་གཅིག་ལས་མེད་རྟང། ང་ཚོ་མི་མང་ཚོས་ངོ་ཤེས་བྱེད་པ་མཐོང་བཞིན་དུ་ཁྱེ་སིམ་མེར་བསྡད་པ་དང་། ངོ་ཤེས་བྱེད་པ་དེ་སུ་མཐུད་ནས་བྱེད་དུ་བཙུག་པ་འདྲ་པོ་བྱས་ནས་བསྡད་པ་ཡིན་ན་དོན་དུ་རྒྱབ་སྐྱོར་ལྟར་ཆགས་སྲིད་པས་ཚང་མས་ཏོད་སྐྱིའི་རྩ་དོན་ལ་དཔོངས་པ་བཞེས་ནས་གཅེ་གནང་དགོས་མིན་གཟིགས་དགོས་པ་རེད། ཕྱ་བཙུང་དཀྱའི་ལོར་རྒྱ་གར་དུ་བྱོས་ཡོང་ནས་ངོ་ཤེས་པ་ས་དང་གནམ་ལས་མེད་དུས་ང་ཚོ་བོད་མི་ཚོས་སྤུག་སྐད་རྒྱ་ས་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་གཅིག་པུ་རེད། གཞན་སུ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་བརྗེད་མི་ཉན།

དོལ་རྒྱལ་བ་ཁག་གཅིག་ནས་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྐོར་བཤད་ཁུལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་མོད། དོན་ངོ་ཁོ་ཚོར་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་སྐོར་བཤད་པའི་ཐོབ་ཐང་ཅ་རག་བསྟེན་ཚུལ་སྐོར་བཤད་པ་ཞིག་ཡོད་མོད། རྒྱུ་མཚན་གཅིག་ནི་རེད་ཟེར་ན། དལ་ཕུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཡིན་ཟེར་བའི་མདུན་ལ་ཐོན་མཁན་དེ་ཚོ་ཚང་མ་བརྒྱ་ཆ་དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུའི་སྐུ་མདུན་ནས་དབང་དང་སྟོམ་པ་ཞུ་མྱོང་མཁན་ཤ་སྟག་རེད།།

[1] ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༤ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༦ རེས་གཟའ་མིག་དམར་ཉིན་ཀྱི་ཕྱེད་ཡོལ་ཚུ་ཚོད་ ༡༩༥ ཐོག་ལྕགས་ལའི་གསུང་འབྱམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་སྟེ་ཚན་ཀྱི་འབག་འཛིན་ཡང་སྙིང་རིན་

པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་ཤེས་རིག་ལས་ཁྲངས་ཀྱི་ཚོ་སྒྲིག་འོག་རྒྱ་བལ་ཁྲལ་གྱི་མཐོ་སྨོད་ ཀ། ནས་སྨོད་གཉིར་བ་ ༡༥༠ སྐོར་ལ་འགོ་ཁྲིད་ཟབ་སྦྱོང་དང་རྒྱ་བལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཤེས་རིག་ཁོངས་གཏོགས་སྨོད་ཀྱི་ ༧ནས་གཞི་རིམ་འོག་མའི་དགེ་རྒན་ ༡༥༠ སྐོར་ལ་ཤེས་ཡོན་སྨོད་སྦྱོང་སྤྱིད་སྣངས་སྐོར་ཟབ་སྦྱོང་ཚོ་སྒྲིག་བཅས་གནང་སྐབས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ཚོས་ཕྱོགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་བ་ཕྱོགས་སྒྲིག་ཞུས་པའི་ནང་གསལ། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྒང་དུ་འགལ་ཚུལ་དང་དམ་ཚོགས་སུང་དགོས་པ་གལ་ཆེ་ཚུལ་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་བ་ཕྱི་ཡི་ ༡༠༡༥ ཟླ་ ༦ པའི་གཞུང་འབྲེལ་ཤེས་བྱ་དུས་དེབ་ཕྱོགས་འདོན་སྤེལ་བྱས།།

དཔལ་ལྡན་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པ་ཆེན་པོའི་དྲྭ་ཆ་བློ་བཟང་སྦྱིན་པ་མཆོག་གིས་དོལ་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བའི་གསུང་བཤད།

ཨཱཿ ། དོལ་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཤམ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཕྲ་སྦྱི་ནོར་ཁཏོང་ས་ཁ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ལམ་སྟོན་བཀའ་སྩལ་ཤིང་ཁ་ཤེས་ཡོད་པའི་ཐོག་བཀའ་ཁྲིར་པ་སྐྱབ་དཔོན་ཟམ་གདོང་ཤི་ནས་མཆོག་ནས་ཀྱང་དོགས་རིགས་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་རྣམ་པ་ཚོས་ཐུགས་སྐང་ཆེན་པོའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་ཀུན་དང་ཉམས་ཞིབ་གནང་རོགས་ཞེས་འབོད་སྐུལ་ཞུ་བ་དང་སྦྱགས། དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ཐོག་མར་ངོ་སྤྲོད་དང་འབྲེལ་བར་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཡོང་སྐད་སོགས་གནད་དོན་ཁ་ཤས་ཐོག་རང་གིས་གང་ཤེས་གསལ་བཤད་ཐུན་བྱ་ཞུ་ཆུ་ཡིན།

དོལ་རྒྱལ་ཞེར་བ་དེ་ཨེ་ལོ་ ୧୦୦ ཙམ་རིང་ཙོང་གཞི་ཅན་བྱས་ཏེ་གནས་ཡོད། ཇི་ལྟར་མེ་ལ་གནས་པའི་མེ་ལྕེ་དང་། ཐབ་ལ་གནས་པའི་ཐབ་ལྕེ། རླུང་ལ་གནས་པའི་རླུང་ལྕེ་ཞེས་འབོད་སྤོལ་ཡོད་པ་ལྟར་ཏོད་ཀྱི་ཕྱོ་ཁ་དོལ་ཆུ་མིག་དཀར་ཡོར་གནས་པའི་རྒྱལ་འགོང་དེ་ལ་གནས་ཡུལ་གྱི་ཆ་ནས་དོལ་རྒྱལ་ཞེས་མིང་ཐོགས་པ་རེད། དེང་སང་དོལ་རྒྱལ་ལ་འཇམ་མགོན་ཤ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་སྲུང་ཡིན་ཚུལ་གྲགས་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང། དེ་ནི་སྔོན་ཤ་རྒྱལ་མཆོག་ལྟ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུས་སུ་བྱུང་བའི་སྤྱལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ཞེར་བ་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༥༦ ལོར་རང་ལོ་སོ་བརྒྱད་ཐོག་གངོན་ནད་ཀྱིས་ཞིན་ཀ་འདས་སྐབས་སྐྱོན་ལམ་ལོག་པས་དེགས་པར་

སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་ཤ་ཟ་པ་ཆེན་པོའི་རྣམ་ཐར་དང་། སྔོ་སྨྱིད་སངས་རྒྱ་མཆོག་མཛད་པའི་ཚོགས་འབྱུང་། གཉིར་བདག་འགྱུར་མེད་ཕྱིང་པའི་རྣམ་ཐར་སོགས་ལས་ར་སྤྲོད་གསལ་པོ་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན། དུས་དེ་ནས་བརྩང་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༦༡ ལོར་ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་གྱིས་བདག་པོ་མ་བརྒྱ་བར་ལོ་ ༦༤ རིང་དགེ་ལུགས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་སྣས་ཀྱང་བདག་སྤྲོད་གནང་མཁན་མ་བྱུང་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་ཁ་གྲགས་ཀྱི་ཡོད།

ཤ་ཟ་པ་ཆེན་པོ་ཞིང་དུ་གཤེགས་ནས་ལོ་ ༡༡ སོང་རྗེས་ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་འཁྲུངས་པ་རེད། བདག་ཆེན་དགུང་ལོ་ ༡༣ ལ་ཤེའས་སྐབས་དོལ་རྒྱལ་མཚོན་པོ་ཞལ་གྱི་བྱན་དུ་འཛོག་པ་གནང་བ་ཤ་སྐྱས་རྗེ་ཚ་བོང་ཁ་དང་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གཉིས་ཀས་ཞལ་གྱིས་བཞེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་ཤ་རྒྱལ་མཆོག་ཕྱ་པ་ཆེན་པོས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་འཕྲེན་བཅོལ་གསར་རྩོམ་མཛད་པ་དང། འདུ་སྐུ་གསར་བཞེངས་གནང་བ། སྤྲོ་བདེ་ཁང་གསར་བཞེངས་གནང་བ་རིད་ཟེར་བ་དེ་དག་ཤ་གོང་ས་ཕྱ་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་གང་དུའང་མེད་པ་ཇོག་བཟོ་འབའ་ཞིག་ཡིན། ཅེ་སྟེ་དེ་ལྟར་གནང་བ་ཞིག་ཁས་བླངས་ན་ཤ་གོང་ས་ཕྱ་པའི་གསུང་རྣམ་ནང་ལན་གཅིག་མིན་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་དོལ་རྒྱལ་དམ་སྲིར་ངོས་འཛིན་གནང་བ་ཡང་ཁས་བླངས་དགོས།

གནས་ཆུང་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོས་དོལ་རྒྱལ་ལ་ཨ་སྲས་འཁྲམས་པོ་ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཡང་སྤྱལ་སྐུ་གཤགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཨ་མའི་མིང་ལ་ལགཨ་རྒྱལ་ཟེར་བ་དང། སྤྱལ་སྐུ་གཤགས་རྒྱན་དེགས་པར་སྐྱེས་ནས་མི་ལོ་ ༦༤ རིང་སྲས་ཀྱང་བདག་པོ་རྒྱག་མཁན་མ་བྱང་བ་གང་སར་འཁྲམས་ཏེ་བསྡད་པར་བརྡེན་ཨ་སྲས་འཁྲམས་པོ་ཞེས་པའི་མིང་འདི་དོན་ལ་གནས་པ་ཡིན།

།རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་ཐུ་པ་ཆེན་པོ་དང་། བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོས་དོ་ལ་རྒྱལ་ལ་དགག་པ་ཤུགས་ཆེན་གནང་བ་ཡོངས་གྲགས་རེད། །གོང་ས་བདུན་པ་བསྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་དགེ་ལྡན་གཙང་མ་ཕྱག་བཞེས་གནང་མཁན་ཞིག་རེད། གང་གིས་མེ་སྦྱིལ་ ༡༧༦༧ ལོར་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་ས་ཅེག་ཆེན་སྒྲིང་ལ་བཅའ་ཡིག་སྩལ་བའི་ནང། ཕྱ་གྲྭབ་མི་གཅིག་བའི་མི་དང་འབྲུང་པོ་སོགས་གྲ་ཚང་དང་ཁམས་ཚན་སོ་སོའི་ཐོབ་ཁྲལ་ཡིན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བསྟེན་སྐོར་བྱས་ན་ཞན་མི་ཐོགས་ཤིང་གནོད་པའི་རྒྱུར་འདུག་པས་མི་བསྟེན་ཞེས་གསལ་འདུག་པ་འདིས་གང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་ཆེན་ངག་དབང་མཆོག་ལྷན་གྱིས་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་དགག་པ་གནང་བ་དེའི་མཇུག་སྡུད་གནང་བར་མ་ཟད། གང་ཞིད་ཀྱིས་ཆོས་སྲུང་སྤྱིའི་འཕྲིན་བསྒྲལ་གསེར་ཞུན་མ་ཞེས་པ་མཛད་པའི་ནང་དོ་ལ་རྒྱལ་གྱི་མིང་ཟུར་ཙམ་ཡང་མེད། དེའི་ཐོག་ནས་གོང་གསལ་འབྲུང་པོ་ཞེས་པ་དོ་ལ་རྒྱལ་ལ་གསུངས་པ་ཤ་ཅང་གསལ་པོ་ཡིན། དོ་ལ་རྒྱལ་གྱི་སྤྲོག་གཤུད་ཟེར་བའི་ཁྲབས་ ༡༨༦༠ ཡས་མས་ཤིག་ལ་སྐབ་ཕུ་རྡོ་རྗེ་འཆང་ལ་བྱང་བའི་དག་སྣང་ཡིན་ཚུལ་ལ་ཁྲབས་གཏུགས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང། སྐབ་ཕུའི་དག་སྣང་དང་། གསང་ཆོས་བཅུ་གསུམ་ཁོང་ཀྱི་བསྟན་སྲུང་དམ་ཅན་རྒྱ་མཚོའི་འཕྲིན་བཅོལ་ཞེས་པ་སོགས་སྐབ་ཕུའི་གསུང་གང་གི་ནང་དུ་ཡང་དོ་ལ་རྒྱལ་ལམ་ཕྱགས་ལྟར་བའི་ཆོག་ཟུར་ཙམ་ཞིག་ཀྱང་མཐོང་རྒྱུ་མེད་པ་ནི་ཆུ་འགོ་ལ་ཆུ་མེད་པར་ཡུར་བྱའི་ནང་ཆུ་ཡོད་ཆུ་ལ་བརྟེད་པ་འདྲ་ཆགས་པོ་འདྲུག་གམ། སྐབ་ཕུ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་དེ་སྐབས་དགེ་ལུགས་པའི་ཐུབ་མ་མཚན་སྐན་ཆེ་ཤོས་ཀྱས་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་གནང་མཁན་ཞིག་དང། སྐག་པར་དུ་སྔ་འགྱུར་རྣིང་མའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་དད་པ་དག་སྣང་ཆེན་པོ་གནང་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་ཤུར། ཐེངས་ཤིག་ཀུ་རུའི་སྒྲུབ་ཕུག་ཅིག་ལ་སྐུ་མཚམས་ལ་བཞུགས་སྐབས་ཀུ་རུ་ཡབ་ཡུམ་དང་རྟེ་འབངས་ཀྱིར་ཐུ་ཞལ་གཟིགས་བྱུང་སྐབས་དེ་ནས་མཚན་ལའང་སྐག་ཕུ་

པཎ་བཏུ་ཞེས་གསོལ་བ་གནང་འདུག

དོལ་རྒྱལ་གྱི་བསྐང་གསོ་རྒྱས་པ། ༡ཇེ་ཙ་བོང་ཁ་བས་༡རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོ་ ༡༧༩༩ ལོར་དགོངས་པ་རྫོགས་པའི་རྗེས་གསར་དུ་བརྙམས་པ་དང། དོལ་རྒྱལ་གྱི་བསྟོད་འགྲེལ་ཞེས་པ་ ༡སྐྱབས་རྗེ་ཁྱང་རིན་པོ་ཆེས་ཤ་རམ་ས་ལར་ ༡༧༦༡ ལོར་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན། དོལ་རྒྱལ་ལ་འཇམ་མགོན་རྒྱལ་བའི་བསྟན་སྲུང་ཞེས་པའི་བརྒྱ་དཔག་ཏུ་ཡང་ ༡༧༩༠ ཡས་མས་ཤེག་ལ་སོག་པོ་བྷོ་བཟང་ཀྱ་དབྱངས་ཀྱིས་༡རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པ་མགོན་པོ་ཞལ་གྱི་བསྟོད་པ་ཚིག་བསྡུར་བྱས་པ་ཡིན་པ་ནི་དེའི་གོང་དེ་ལྟར་བརྗོད་བྱས་པའི་ཡིག་ཆ་དགེ་ལྡན་པའི་ཐུ་མ་སུམ་ཀྱང་མཛད་པར་མི་སྣང་བ་དེས་ཤེས་པར་རུས།

རེ་ཞོ་དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་འཇམ་མགོན་ཐུ་མ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་སྐུ་སྐུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་ ཅ༠ཅ སོང་རྗེས་དོལ་རྒྱལ་བྱུང་བ་རེད། རྗེ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་རེ་ཞོ་དགེ་ལྡན་པའི་སྡུང་མར་རིགས་གསུམ་མགོན་པོ་བསྟན་སྲུང་གི་ཚུལ་དུ་དེ་གཤེགས་པ་མགོན་པོ་ཕྱག་དུག་དང་། རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་ཐོས་སྲས། དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་བཅས་གསུམ་ལ་བཀའ་བསྩོགས་ཉིར་གཏད་མངོད། དེ་དག་གིས་མ་འཕྲས་པ་ལྟ་བུས་དོལ་རྒྱལ་ལ་འཇམ་མགོན་༡རྒྱལ་བའི་བསྟན་སྲུང་ཞེས་བསྟགས་བསྟོད་བྱེད་པ་ནི། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་བསྩོགས་བཞིན་ཐུགས་ཀྱི་སྲུང་མར་བརྩེ་མེད་བྱས་པ་དང། དོན་གྱིས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་དགོངས་ལ་ལྷོས་མེད་གྱེན་ལོག་བྱས་པ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། རེ་ཞོ་དགེ་ལུགས་པར་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བ་སྔོ་སྤྲིད་བསོད་ནམས་རབ་བརྟན་ནམ། བསོད་ནམས་ཆོས་འཕེལ་བཀྲིས་མཁན་དོལ་རྒྱལ་ཡིན་ཞེས་དོལ་རྒྱལ་བསྟན་གསོལ་

བས་བྱས་རྟེས་སུ་བགྲངས་ཀྱི་ཡོད། རི་བོ་དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་པར་བཀའ་དྲིན་ཅན་གྱི་བསྟན་པའི་སྤྱིན་བདག་བཀྲོངས་མཁན་ཞེག་ལ་འཇམ་མགོན་ཪཀྵལ་བའི་བསྟན་སྲུང་ཞེས་འབོད་ན། དེ་ནི་དགྱ་གཉེན་ཚོ་སྡོག་པའི་མ་རབས་ཐ་ཤལ་གྱི་བྱ་བ་ཞེག་རེད།

ཡང་། བར་སྐབས་ནས་དོལ་ཀྵལ་ཡི་དམ་དུ་མངའ་གསོལ་ཞུས་པ་ཡིན་ཞེས་རང་སྣང་གང་དུན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁ་དཔེར། བསྟོད་ཚི་ཤེས་པ་ཞེག་གིས་བསྟོད་པ་ལས། སྣང་ཤེས་པ་ཞེག་གིས་སྣང་ན་དགའ་རེར་བ་ལྟར་ཡིན། ཡི་དམ་ཞེས་པ་ནི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་གསུང་རྒྱུད་རྣོའི་ཁྲུངས་དང་ལྡན་པ་ཞེག་ངའི་ཐུགས་པ་ཡིན། བསྟན་པའི་བདག་པོས་གསུངས་པའི་རྒྱུད་རྣོའི་ནང་མེད་པ་ཞེག་ངའི་ཐུགས་ཀྱི་ཤུ་བའི་འགྲོས་ཀྱི་རྟོག་སྣང་གི་འདུག་ཅས་ཡི་དམ་ཡིན་ལུགས་བརྗོད་པ་ནི་ནང་པའི་ཚོས་ཀྱི་རྩ་བའི་འགྲེལ་སྣང་ཞིག་ཡིན།

དོལ་ཀྵལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ས་སྐྱའི་བདག་ཆེན་བསོད་ནམས་རིན་ཆེན་ལ། ང་དགེ་ལྡན་པའི་དམ་སྲིད་ཁོ་ཡིན། ཞེས་རང་གནོང་ངོས་ལེན་བྱས་ཟིན་པ་ཞེག་ལ་འཇམ་མགོན་ཪཀྵལ་བའི་བསྟན་སྲུང་ཞེས་བརྗོད་ཚོད་པ་དམ་བཤད་ཆེན་པོམེན་ན་ཅི་ཡིན། དམ་སྲི་ཟེར་བ་ནི་རྩ་བའི་ཐ་དད་དེའི་ཚོས་བརྒྱད་བཅས་པ་དང་དམ་ཚོག་ཉམས་པ་དང་། སྲི་ནི་གནོད་པ་བྱེད་མཁན་གྱི་གདོན་འདེ་ལ་ཟེར། གང་ལྟར་དེའི་བྱེད་ལས་ནི་མཐུན་པ་མི་མཐུན་པ་བཟོ་བ་ཡིན་པ་ནི་དོལ་ཀྵལ་དགེ་ལུགས་པའི་ཁྲོད་ནས་བསྟེན་འགོ་བརྩམས་པ་ནས་བརྒྱང་བོད་ནང་ཚོས་ལུགས་ནང་འགལ་གྱི་ཕྱོགས་རིས་ཅན་གྱི་ཚོས་སྡོང་གི་ལས་བར་མ་ཆད་པ་བྱུང་བ་དེ་དག་ཡལ་མོ་ཆེ་དོལ་ཀྵལ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཤ་སྟག་ཡིན།

དེང་སང་དོལ་ཀྵལ་ཚོགས་པས་མ་ལེ་ཤི་ཡ་སོགས་ཀྱི་རིགས་མང་�པོ་ཡོད་

སའི་ཡུལ་གྱི་ནང་ཚོས་ཚོགས་དང་། ཟ་ཁང་། ཚོང་ཁང་ཆེན་པོ་འགའ་ཞས་ཀྱི་སྐོར་རུ་དཔལ་འབྱོར་འདུ་འགོད་ཆེད་དོལ་རྒྱ་ཡི་འདུ་གཟུགས་བཞག་སྟེ། དེ་ལ་མིང་གསར་པ་མེར་ཡ་ཧེས་བཏགས་ནས་གསོལ་མཚོད་བྱས་ན། རྒྱ་མོར་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བ་དང་བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་ཡོང་ལུགས་ཀྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་ཤོག་ལྟེ་འཛེམས་སྟེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནི་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་དང་དེ་འདྲ་ཆ་མ་དགེ་འདུན་དང་བཅས་པར་རྒྱབ་གཏོད་བྱེད་པའི་དཔལ་འབྱོར་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་གྲབས་གསོག་བྱས་པ་ཞིག་རེད།

སྤྱིར་ན་དོལ་རྒྱ་བསྟེན་མི་ཚོས་དོལ་རྒྱ་བསྟེན་ཚུལ་དེ་གསང་སྔགས་གསར་མའི་ཁྲད་ཚོས་ལྟ་བུར་བརྗོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ངོ་མ་ནི་སྒམ་པའི་ཚུལ་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་ཡང་། དེ་ལས་ལྷོག་སྟེ་དཏུལ་ཀྱི་ཆེད་རང་གིས་གང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་སྐུ་ཁས་བླངས་པའི་ལྟ་དེ་ཚོང་ཁང་ཆེན་པོའི་མདུན་སར་སྟོང་དུ་བཙུག་པ་དང་། དེའི་སྔགས་ཀྱང་བྱང་ཚད་ལ་བསྒྲགས་བཞིན་པ་ནི་རང་མཚང་རྗེན་པར་བཏོན་པ་ཡིན་པ་ཤེས་ལྟན་སྐྱས་བཟླས་ཀྱང་ཤེས་པར་རུས། སྐབས་འགར་ལྟ་དེ་བཀའ་གཉན་པས་ཤིན་ཏུ་སྒྲས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྟེན་དགོས་པར་བཤད། གཞན་དུ་དེ་ཚོས་ཡོད་མེད་དང་ནང་པ་ཡིན་མིན་ཀུན་ལ་ཁྱིམ་རྟའི་ནང་གི་ཟོག་ལྟར་བསྒྲིལ་ཞིང་བསྒྲགས་པ་ནི་ཐབས་ཟད་འཆི་ལ་ཉེ་བའི་གསོན་ཐབས་སམ། ཡང་ན་ཚེ་འདི་སྣང་གི་ཆེད་ཚོས་པར་རྟོམས་ཏེ་རང་གཞན་ཕྱང་ལ་སྤྲོར་བའི་ངང་ཚུལ་འདི་ལས་ཐབས་སྤྱི་བ་གང་ན་སྲིད།

སྤྱིར་ཚོས་ལ་དད་པ་དག་སྣང་དང་སྐྱོབ་གཉེར་བྱས་པར་བསྟགས་བརྗོད་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཚོས་བཤད་མཁན་རང་ཉིད་ཀྱི་ངོས་ནས་བློ་མའམ། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཕྱོགས་མ་མེར་པ་དགོས་རྒྱུ་གནད་འགག་ཏུ་ཅང་ཆེན་ཡོ་རེད། ཚོས་ཉན་མཁན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་བརྟག་དཔྱད་ཞིབ་འཇུག་ཡག་ཡོ་མ་བྱས་པར་ཐོག་

མར་ཙ་གསར་ལྟ་བུས་བླ་མ་གང་བྱུང་བསྟེན་ན་ནོར་འཁྲུལ་རེད། མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ན། རྗེ་ལྕར་སོར་མོའི་ཕྲེང་བས་ (Angulimala) བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཕྱོགས་ནོར་ཏེ་ལམ་ལོག་པར་འཁྲིད་པ་རྗེ་བཞིན་ངན་སོང་གི་རྒྱུ་སྐྱུབ་པ་ལས་གཞན་མེད། ཆུང་ཙོ་དང་པའི་རྗེས་འབྲང་རེར་བ་ལྕར་བྱས་ཏེ་ཆ་མའི་མཇད་པ་ལོ་རྒྱུས་སོགས་རྩད་གཅོད་ཡག་ཙོ་མ་བྱས་པར་རྩོངས་དང་བྱས་ན། རྗེས་སུ་ཟློ་འགྱོད་སྐྱེས་ཀྱང་ཕྱིས་དྲག་པ་རེད། ཚོང་ལ་ཆ་མཆོན་ན་ཏ་ལོག་རྒྱུའི་ཉེན་ཁ་ཡོད།།

ཨ་རིའི་དོལ་རྒྱ་ལྷོགས་པའི་སྨོད་སྟོན་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་དག་བཤེས་ཟློ་བཟང་བཟོད་པ་ཟེར་བས་དམངས་ཁྲིད་ཁ་བརྡ་ཟེར་བའི་ནང་གཏམ་བཤད་བྱས་དོན་ཞིག་ལ། དེ་སྐྱ་སྤྱང་བསྟེན་ཕྱོགས་སྐོར་རྟོག་ཏུ་ཡོད་སྐབས་ང་སྤྱང་བསྟེན་ཕྱོགས་ལ་ཚོར་བ་དང་དོ་སྣང་མེད། རྗེས་སུ་ཨསྒྲུབས་རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབྱམ་ལ་ཞིབ་འདྲུག་བྱེད་མཁན་གྱི་ཚོགས་པ་ཞིག་བསྡུགས་བཞག་ཟེར་བར་བརྟེན། ཡག་རྟགས་རེད་མི་འདྲུག་བསམ་ནས་ཆོས་སྤྱོང་ཚོགས་པར་འབྲེལ་བ་བྱས་ཏེ་ལས་འགུལ་བརྩམས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཨསྒྲུབས་རྗེ་རྗེ་འཛང་ལ་ཁ་བཏང་འགོ་ཚུགས་པར་བརྟེན་ང་དགའ་མ་སོང། གང་ཡིན་ཟེར་ན། ཨསྒྲུབས་རྗེ་ཁྱེ་བྱང་རྗེ་རྗེ་འཛང་གང་འདྲ་ཡོད་མེད་མི་སྣ་གཅིག་གིས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱུ་དགོས་ཀྱི་མ་རེད། དེ་ནི་ངར་གིས་མེག་མཐོང་ལག་ཟིན་བྱུང་ཡོད། ཟམ་གདོང་བྱ་མ་དང་ཀུ་ལའི་བྱ་མ་ཕར་བཞག། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེའབས་ནས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ནའང་ངས་ཁས་ལེན་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ཅེས་ཏམ་པ་ཆེ་མདོག་བྱས་ཏེ་ཁོ་རང་གི་སྐུ་མདོག་བསྒྲན་འདུག ཁོ་རང་གི་བསམ་པར་ངས་སྐད་ཆ་གང་མེན་ཚད་ཅིག་བཤད་ཡོད་བསམ་དྲན་གྱི་ཡོད་ཀྱང། དོན་ངོ་མར་རང་གི་རྩོངས་ནད་ཕྱི་ལ་བསྒྲན་པ་ཁོ་ནར་ཟད། དེ་ཡང་ཨསྒྲུབས་རྗེ་ཁྱེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབྱམ་ལ་ཞིབ་

འཇུག་བྱེད་མཁན་བསྟོགས་པ་རེད་ཟེར་ཐད། སྔར་ནས་དུ་བར་ཤ་སྟག་སྡེ་རིན་པོ་ཆེའི་གསུང་འབུམ་ལ་གཞུང་འབྲེལ་དང་གཞུང་འབྲེལ་མ་ཡིན་པ་གང་ཐད་ནས་ཞིབ་འཇུག་ཚོགས་པ་བསྟུགས་པའི་གནས་ཚུལ་ཚོ་སྤྱོང་མེད་པ་ཐག་བཅད་དེ་བཤད་ཚོགས་པ་ཡིན།

ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་ཡུལ་སྐལ་སྦྱི་ནོར་ཤ་ཚོང་ས་ཤ་སྟག་མགོན་ཆེན་པོ་བཅས་པར་ཁོང་ཚོའི་གྲས་ཀྱིས་སྐུར་བ་བཏང་པ་རེ་བཞིན། ཤ་སྟག་རྗེ་རིན་པོ་ཆེར་ཡང་གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་བསམ་མེད་རེ་གཉིས་ཀྱིས་སྐུར་བ་བཏང་ཡོད་ན་ལས། ཡོངས་གྲགས་བྱས་ཏེ་སྐུར་བ་བཏང་མཁན་མཐོང་ཐོས་གཏན་ནས་མ་བྱུང། ཚོས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་དེང་དུས་ཀྱི་ཚན་རིག་པ་དང་། མཁས་པ་ཀུན་གྱིས་དངོས་ཐོག་བདེན་འཚོལ་ཀྱི་སྒོ་ནས་བློང་དོར་ལ་འཇུག་པ་ལས་ཟེར་ལོ་དང་ཐོས་ལོ་ཙམ་ལ་ཡིད་བཏན་མེ་འདོད། ཁོ་རང་ཚོས་པ་དང་རིག་པ་སྨྲ་བར་ཁས་འཆེ་ཞིང་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མིང་འཁྱེར་མཁན་ཞིག་གིས་བཏུག་ཅིང་དྲྭད་དེ་དངོས་བྱུང་བདེན་དཔང་གི་རར་སྤྲོད་འདི་ཡིན་ཞེས་བསྟན་རྒྱ་མེད་པར་རང་དང་ཉི་ཤེར་ཐོས་ལོའི་སྡང་ལམ་གྱི་སྐད་ཆར་ཡིད་ཆེས་བདག་སྤྲོད་བྱས་ཏེ་གཏན་འདུན་ལྷུང་ལ་བསྐྱར་བའི་སྐྱོ་མཚོངས་རྒྱག་སྨངས་དེ་མཚན་ཉིད་པའི་གནང་སྨངས་ཡིན་ནམ། དོ་ལ་རྒྱལ་ཚོགས་པའི་སྤྲོབ་སྟོན་པའི་ངང་ཚུལ་ལ་བསམ་ན་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་མི་རྣམས་ཀྱི་ཚོས་ཀྱི་གནས་ཚད་བླ་མའི་སྐུ་ཡོན་གྱིས་སྤྲོབ་མའི་རྒྱུད་ཚོད་ལེན་མི་ཐུབ་པ་ཅི་ཡང་མི་འདུག་སྟམ།

རང་ཉིད་ནང་པ་དང་དེའི་ནང་ནས་དགེ་བཤེས་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཞིག་གིས། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཤེའམ་ཏེ་འབྱེལ་བ་མེད་པ་ཞིག་ལ་ཡང་ཐུབ་པ་ཡིན་ནའང་ངས་

ཁས་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། ཅེས་བཤད་པ་འདི་ཚད་ལས་བརྒལ་བའི་སྐད་ཆ་རྩ་བ་ཆེན་ཞིག་རེད། ནང་པ་ཡིན་ཟེར་མཁན་ཞིག་གིས་ནང་པའི་སྟོན་པས་འཁྲིལ་བཞད་གནང་ནའང་ཁས་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད་ཟེར་བ་དེ་ཡག་རྐགས་མ་རེད། ༢སྐྱབས་རྟེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་རྩ་བའི་བླ་མ་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་བཀྲིན་ཆེན་པོ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་འགྲིག་པ་རེད། ཡིན་དང་ཡིན། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དོ་ལ་རྒྱལ་ཡང་དག་ཏུ་སྐྱབས་མི་ཐུབ། ༢སྐྱབས་རྟེ་ཁྲི་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ཆེན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གཉིས་དང་འཚད་རྩོད་ཤེས་ལེན་ཚུལ་བཞིན་གནང་བར་བརྟེན་གྱས་བཀྱར་རྩ་ཆེ་བརྩེ་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་སྐྱར་པ་དེ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀྲིན་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས།

ཁོ་རང་གིས་དགེ་ལུགས་པའི་དགེ་བཤེས་ཡིན་མདོག་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རེ་ཞོ་དགེ་ལུགས་པའི་བསྟན་པའི་བདག་པོ་རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་རབ་མ་ལུས་པ་གསན་བསམ་མཐར་ཕྱིན་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་དང། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་རྗེ་བཞིན་བཀའ་གནང་མཛད་པར་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་ཟབ་མོ་རྟེན་འབྲེལ་ཀྱི་བསྟོད་པ་མཛད་པ་སོགས་གང་ས་ཅན་མཁས་པའི་གཙུག་རྒྱན་དུ་གྱུར་པ་དེ་ཡང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་རེད།

དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་མཚོན་ན་ཀླུ་ཡུལ་ནས་འཕྲལ་བྱ་སྒྲིང་གི་ཚོས་སྐལ་ཤེར་ཕྱིན་ཀྱི་འབྱམ་སྦུན་དྲངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོངས་པ་གཞི་བཟུང་དབུ་མ་རྩ་བ་ཤེས་རབ་སོགས་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་བསྟན་བཅོས་གཞན་མང་པོ་གསར་དུ་བརྩམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཚན་སྐྱེས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཕྱོགས་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་ཅེ་འཕགས་སྒྲིང་མཇོས་པའི་རྒྱུ་ནུས་པ་དེ་ཡང་རྩ་བ་ཐུག་ས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀྲིན་ཡིན་པ་དྲན་གསོ་ཞུ་འདོད་བྱུང།

དེ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ནི། ཤིང་སྟོང་ལ་ཆ་བཞག་ན་རྩ་བ་སྟོང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་འདི་ཁས་ལེན་གྱི་མེན་ཞེས་ཡལ་གा་དང་ལོ་མ་ལ་འཐམས་ནས་བསྡད་ན་བྱུན་པོ་ཡིན་པའི་རྟགས་རེད། ལར་ནས་རིག་པ་སྣ་བའི་ཚོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་རྒྱུ་མཚན་གཅོ་བོ་ཡིན་གྱི་ལྷང་གཅོ་བོ་མེན་རྟེད།། སྤྲོ་བཟང་བཟོད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཁས་ལེན་མི་ཐུབ་ལ་ཤཱན་བས་རྗེ་ཁྱབ་བྱང་རིན་པོ་ཆེས་གསུངས་ཚད་སྣ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་མཁན་དུ་རང་གིས་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པས། དེས་ན་ཁོ་པ་ཕྱོགས་རིས་ཅན་དང་ནང་པ་ཚད་ལྡན་མེན་པ་ཡང་དོན་ཀྱིས་ཁས་བླངས་པ་རེད། རྗེ་ལྟར་བྱ་སྤྱེན་པས་ཕ་ཡི་ཀླད་པ་བཅོམ་ཟེར་བ་ལྟར་ཁོ་རང་གི་བྱ་སྤྲོད་ཀྱིས་ཤཱན་བས་རྗེ་དམ་པར་ཡང་མཚན་ཉས་བཟོ་ཉེན་འདུག བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བསྟོད་དོ། ཞེས་མ་གོ་བ་གა་ལ་སྲིད།

ཡང་ཁོ་པས། ང་རང་ལ་ཆ་བཞག་ནས་དེ་སྐུ་ལའི་ཐྲ་མ་ལ་ཡིད་ཆེས་དང་དད་པ་ཡོད། ཅེས་བརྗོད་པ་དེ་ནས་ད་ཆ་ཡིད་ཆེས་དང་དད་པ་མེད་པ་གསལ་ཡོ་བསྟན་གྱི་འདུག ཡིད་ཆེས་དང་དད་པ་ཞེས་པ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་བཙན་འགེལ་བྱས་པ་ཞིག་མ་རེད། དད་པ་ཞེས་པ་ནི་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་གསལ་ཡོར་རྟོགས་ནས་མི་བསྒྱུའི་ཤེས་རབ་ལ་དང་བས་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་གོ་དགོས། དགེ་བཤེས་ལགས་ཀྱི་དད་པ་ནི་རང་གི་འདོད་པ་དང་མ་མཐུན་ན་གནམ་གཤེས་ཀྱི་འགྱུར་ལྡོག་ལྟར་དང་། རང་གི་དགོས་མཁོ་ལ་གཞིགས་པའི་དད་པ་བྱེད་སྣང་ནི་སྐབས་འཚོལ་བའི་བྱེད་སྣང་ཤེག་རེད། དགེ་བཤེས་ཀྱི་མིང་ངོམས་འཕྲུར་གྱིས་མ་ཤེས་ཤེས་མདོག་གི་སྒོབ་སྟོན་ལོག་པ་བྱས་པས་རང་གཞན་ལ་ཕན་པ་གང་འདུག

རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། དང་པོ་རྒྱ་ཆེན་ཐོས་པ་མང་དུ་བཙལ། བར་དུ་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་ཤར། ཐ་མར་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཉམས་

སུ་བྱང་སམ། ཀུན་ཀྱང་བསྟན་པ་རྒྱས་པའི་ཆེད་དུ་བསྟོ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རིས་མེད་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་ ༡༥༠ ཐམ་པའི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ་དབང་ལྡང་མན་ངག་དུ་མ་གསན་པ་སོགས་མིག་དེའི་བླ་ན་མེད་པར་གྱུར་ནས་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ཁོང་གི་རྗེས་འདྲུག་ཏུ་རྩོམ་པ་ཕེན་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དགེ་བཤེས་མིན་ཡང་དགེ་བཤེས་ཡིན་ཏུལ་བྱས་ཏེ་ངའི་རྩ་ནས་ཆོས་ཞུས་ཕྱིན་ ༢རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་དྲུང་ནས་ཆོས་ཞུ་བ་དང། བླ་མ་གཞན་གྱིས་མཛད་པའི་དཔེ་ཆ་ཀློག་ན་མི་འགྱེལ་ཞེས་ལམ་ཡོག་པར་འབྱིད་མཁན་མི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དེ་ཚོའི་གྲས་ཀྱི་བྱེད་སྟངས་ལ་ནང་པ་སྤྱི་ནས་དོ་སྣང་དེས་རེད། ང་ཚུ་བྱས་དགེ་བཤེས་ཀྱི་མིང་འཁྱེར་མཁན་ཞིག་ལ་དེ་འདྲ་ཤོད་རྒྱུ་འཚོར་པོ་འདུག་རུང་གསུང་བྱོན་མཁན་གཞན་མེད་སྟབས་སྤྱི་དོན་ལ་བསམས་ནས་བཤད་དགོས་བྱུང་།

ཡང་། དགེ་བཤེས་བྱོ་བཟང་བཟོད་པས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོ་ཀུ་ལའི་ཐུ་མའི་གསུང་ཆོས་ཞུ་བར་ཡོང་མི་ཆོག དམ་ཆོག་གཙང་མ་མི་འདུག་ཟེར་བ་དང། ༡༠༠ ལོར་གླ་ཚང་གཉིས་ཁག་ཁག་བཟོས་སོང་ཟེར་ཐད། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་དང་མ་བསྟེན་མཁན་གཉིས་ཀ་དགོན་པ་གླ་ཚང་གཅིག་ནང་མཉམ་སྡོད་བྱས་པ་དང། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་བཞིན་དུ་ཤཀོང་ས་ཆེན་པོའི་དྲུང་ནས་ཆོས་ཞུ་རྒྱུ་བཅས། ཐུ་མའི་བཀའ་ལ་ལྷོས་མེད་བྱས་ན་དེ་ལ་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་དགག་བྱ་གནང་ཡོད། སྐབས་དེར་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་དགོངས་དོན་ལྟར་གདན་ས་སོ་སོའི་ནང་དགེ་འདུན་གྱིས་ཚུལ་ཤིང་བཞེས་ཏེ་བསྟེན་མཁན་དང་མ་བསྟེན་མཁན་གཉིས་འབྲེལ་མེད་ཐ་དད་གནང་རྒྱུ་མོས་མཐུན་བྱུང་བ་ནི་ཆོས་དང་འཇིག་རྟེན་དམངས་གཙོའི་འགྲོ་ལུགས་བཅས་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན། དེའང་ན། སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཆ་བཞག་ན། ཕོ་མོ་ཕན་ཚུན་མཇུག་གྱིས་ཆང་ས་བརྒྱབ་པའམ། ཡང་ན་

ཞ་མས་འགྲོ་སྣང་བཟོས་ཏེ་ཚང་ས་བརྒྱབ་པ་ཡིན་རྟང་། ནམ་ཞིག་ཕན་ཚུན་ཤ་དང་བསམ་བློ་མ་མཐུན་པའི་སྐབས་སུ་ཁག་ཁག་བྱེད་པ་ནི་ཡོངས་སུ་མཐུན་པ་ཡིན། གལ་སྲིད་དུ་དུང་ཆི་མཐུན་ཏ་གཡག་མགོ་སྦྱལ་དུ་ཚུ་ཚུགས་བྱས་ཏེ་བསྡད་ན། ཐོག་མར་ཁ་རྩོད་དང་། དེ་ནས་ལག་པ་འགྲོག་རེས་བྱས་ཏེ་ཁྲིམས་གཏུགས་བྱ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཐབས་སྟུག་ཡོང་གི་རེད། དེ་བས་སྐབས་ཤེག་ཁག་ཁག་བྱས་ཀྱང་རང་རང་གི་སྐྱོན་དང་ནོར་འཁྲུལ་ངོས་འཛིན་གྱིས་སྐར་འགྲོད་ཕྱི་སྟོམས་བྱས་ཏེ་སྐར་ཡང་མཉམ་སྡོད་བྱས་པ་ཡོང་བ་ཇི་བཞིན། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོས་ཀྱང་རང་སྐྱོན་ངོས་འཛིན་གྱིས་སྐང་བྱང་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ན་ནམ་མཁའ་གཡའ་དག་ས་གཞི་རྟུལ་དག་ཡོང་རུ་རེད། ཤཀོང་ས་ཆེན་ཡོས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་དམ་བསྒགས་གནང་རྗེས་དེ་སྐར་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཞལ་མོ་ཆེས་ཆོར་འཁྲུལ་ལ་ཆོར་འཁྲུལ་ཡིན་པར་ངོས་འཛིན་གྱིས་བྱང་དོར་ཚུལ་བཞིན་བྱས་ཡོད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱེད་འདོད་ན་དུ་དུང་ཡང་གོ་སྐབས་ཡོད་པ་ཡིན།

དམངས་ཁྲིད་ཁ་བརྡའི་ནང་གཏམ་བཤད་བྱེད་མཁན་ཞན་ཚུན་མཁས་དབང་དང་མཁས་དབང་ཞེས་ངོ་སྤྲོད་བྱེད་རེས་བྱེད་ཀྱི་འདུག ཁོང་ཚོས་མཁས་དབང་ཞེས་པའི་གོ་དོན་ངོ་མ་ཏ་གོ་ཁེ་ཡོད་བསམ་པ་དན་བྱུང། མཁས་དབང་ཞེས་པ་བསྟུས་ཚོག་དེ་མཁས་པའི་དབང་ཡོར་ཟེར་ཀྱི་ཡོད་རེད། སྤྱི་བཏང་སུམ་རྟགས་སྐན་ངག་ལ་མཁས་པ་དང་། ཆུལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ལ་མཁས་པ། བཟོ་ཚོང་ལག་རྩལ་ལ་མཁས་པ། ཁྲིམས་དང་སྲིད་དོན་ལ་མཁས་པ་སོགས་ལས་རིགས་དང་རིག་གནས་བྱེ་བྲག་པ་གང་ཞིག་ཐོག་མཁས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། མཁས་པ་བརྒྱ་ཕྲག་དུ་མའི་དབུས་ན་དབང་ཡོའི་ཆང་གི་མེག་ལྷ་བྱར་ངོས་འཛིན་བྱ་རྒྱུ་དེ་ལས་སྐ་ཡོ་ཞིག་མ་རེད། མཁས་དབང་ཞེས་པ་བཅུ་ཕྲག་གི་རིག་པའི་གནས་ལ་མཁས་པ་དང་། མདོ་

སྟག་ས་ཀྱི་གཞུང་འཚད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་མཁས་པ་ལྟ་བུའི་མཚན་བསྟོད། དེའི་ན། དེ་སྐུ་རྒྱ་ལ་མཚོན་ན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་གཅོ་ཀྱར་པཾ་གླུབ་བཅུ་བདུན་དང། བོད་གང་ས་ཅན་ལྷོར་ས་ཚ་བཞག་ན་༢རྒྱལ་བ་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པ་དང། མཉམ་མེད་དྷཱས་པོ་ལྟ་རེ། དཔལ་ས་སྐྱ་པཎྜི་ཏ། འཇམ་མགོན་ཐུ་མ་ཚོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུ་སོགས་ལ་ཞུ་ཞིང། མཁས་དབང་དེ་དག་གིས་མངོད་པའི་རྣད་བྱང་གི་ལེགས་བཤད་རིས་མེད་ཆོས་སྐར་ཁག་ནང་སྒོམ་གནོན་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གྲངས་བྱས་ཏེ་དེ་བཞིན་བཤེས་ཀྱི་དམ་བཅའ་བཞག་རྗེས་དེ་བཤེས་ཀྱི་མིང་ཐོག་པ་དང། དེ་མིན་མཐོ་སྒྲོབ་ཁག་ནས་རིགས་གཅིག་ཤང་འཇོག་གི་སྒྲོབ་སྤྲོང་ཐོག་པར་ཇོག་ཏུ་རམ། འབྱམ་རམ་པ་ཞེས་བརྗོད་ན་འོས་ཤིང་མཚམས་པ་ཡིད། དེ་མིན་རང་ལྟ་མཆོག་འཇོག་གི་ཁ་བདེ་པོ་ཁ་ཤས་ལ་སྤྲེལ་ལང་ཀྱིས་མཁས་དབང་ཞེས་བརྗོད་རྒྱུ་མང་དྲགས་ན། བརྗོད་ཡུལ་གྱིས་ཀྱང་རང་གིས་རང་བཀྲག་སྟེ་མཁས་དབང་ཡིན་མདོག་བྱས་པ་དེས། ཕྱི་མི་རྣམས་ཀྱིས་བོད་པས་མཁས་དབང་རེར་བ་ལ་ཆ་བཞག་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། གཏམ་བཤད་རྗེ་གོ་བ་ཤད་པ་དང། རྩོམ་བྱིས་འདྲ་མིན་བྱས་པ། མཐོ་སྒྲོབ་ཀྱི་ལག་ལྷེར་ཡོད་པ་བཅས་མཁས་དབང་གས་སུ་ཚུད་ཀྱི་རེད། བོད་པའི་མཁས་དབང་རེར་བར་བྱབ་གང་ཡང་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་འཕྲུ་སྒོད་བྱ་བའི་ཡུལ་ཞིག་ཏུ་ཀྱར་ན། མཁས་དབང་ཁྱང་ཤས་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་ཞབས་ནས་ཐག་པས་འཐེན་པའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། དོན་དུ་དམངས་ཁྲོད་ཁ་བརྡ་རེར་བའི་གཏམ་བཤད་པ་ནི། ལོ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་དང་བདེན་པའི་ཁུངས་སྐྱེ་གཅིག་མེད་པར་བླུན་པོ་རང་མཐོང་ཅན་གྱི་བབ་ཅོལ་ཁམ་བཤད་ཀྱི་སྒྲ་ངན་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ཀུན་གྱིས་མཁྱེན་གསལ་ཡིན།

ཡང། ཚེམས་སྤྱལ་སྐུ་རེར་བ་ཕྱི་རྒྱལ་བ་ཞེག་གིས་ཉེ་ཆར་ཚོས་བཤད་ལས་

འཕྲོས་ཏེ་རྩོམ་ཡིག་ཅིག་དྲ་རྒྱའི་ཐོག་སྟེལ་འདུག དེ་དག་སྤྱིར་བཏང་ནང་ཚོས་ཐོག་སྒྲོབ་སྤྱོང་དེ་ཙམ་མེད་ཅིང། ཚོས་ཀྱི་འགྲོ་སྐངས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཤེས་ཡོན་ཡག་པོ་མེད་པ། འཛིན་གྲུར་ཆ་བཞག་ན་སྟོན་འགྲོའི་སྒོབ་ཕྲུག་ཐུའི་རྣ་བར་འགྲོ་པོ་ཡིན་མདོག་ཁ་པོ་འདུག ཁོ་རང་གི་རྩོམ་ཡིག་གི་ནང་དོན་སྙིང་པོ་བསྡུས་ན། དོལ་རྒྱལ་ཕྱ་ཚད་ལྡན་ཡིན་པ་དང། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བར་རྒྱབ་སྐྱོར། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་དམ་བསྒགས་གནང་བར་དགག་བྱ་བཅས་བྱས་འདུག འབྲི་སྐངས་ཐད་པའི་གཏམ་དཔེར་མིག་ལ་བྱ་རམ་བསྟན་ནས་ཁ་ལ་ལ་ཚ་སྟེར་བ་ཞེས་པ་ལྟར་རེད་འདུག རང་ཉིད་དགེ་ལུགས་པའི་སྤྱལ་སྐུ་ཞིག་ཡིན་མདོག་གིས་གཞན་ལ་ཚོས་བཤད་བྱེད་པར་ཐོག་མར་རང་ཉིད་ཀྱིས་གཞུང་ཆེན་བཀའ་ཡོད་ལ་ཐོས་བསམ་བྱས་ཏེ་རང་རྒྱུད་དུལ་བ་ཞིག་དགོས་པ་ཡིན། ཁོ་རང་ལ་དགེ་ལུགས་རྒྱུགས་སྤྲོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་མ་མཐར་དགེ་བཤེས་དཀྱུས་མ་ཞིག་གི་དམ་བཅའ་བཞག་པའི་ལག་ལན་བསྟན་རྒྱ་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲི་བ་འདོན་འདོད་བྱུང།

གང་ལྟར་མཐའ་བསྐོར་རི་བསྐོར་དང་། གཡས་བསྐོར་གཡོན་བསྐོར་ག་རེ་བྱས་ཀྱང་ཤཱཀ་སྱ་རྒྱབས་མགོན་ཆེན་ཡོས་བསྟན་པ་སྤྱི་དང་ལྡག་པར་དགེ་ལྡན་བསྟན་པ་ལ་དག་ཐེར་གྱིས་དམ་སྲི་དོ་ལུ་ལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན་ཉེ་ལས་ཉེན་ཆེ་བས་དམ་བསྒགས་གནང་བར། བཀག་སྡོམ་གནང་བ་རེད་ཅེས་ཚུ་ཚུགས་ཀྱིས་ཁམ་བཞད་འདུད་སྒོག་བྱས་ཏེ་གཞན་ལམ་ནོར་དུ་འཁྲིད་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་མི་དོན་དངོས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་གང་ཡང་མི་ཤེས་མཁན་ཚོས་ཤཱཀ་པ་ཏྲ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་ལ་མཐོང་ཕྱོགས་མཚན་ཉས་བཟོ་ཐབས་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་བཅངས་པ་དེ་རེད།

ཤཱཀ་པ་ཤཱཀྱབས་མགོན་ཆེན་ཡོས་ཚོས་བྱེད་དང་མི་བྱེད་སོ་སོའི་རང་དབང་རེད། ཚོས་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བཏང་ཡང་ཚོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་གང་བྱེད་

སོ་སོའི་རང་དབང་ཅེད། སྤྱང་མའང་གང་བསྟེན་སོ་སོའི་རང་དབང་ཅེད། འོན་ཀྱང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་ཕྱིན་ཆད་ངའི་ས་ནས་ཆོས་ཉན་པ་དང་དགེ་ཚུལ་སྐྱོང་གི་སྡོམ་པ་ཞུ་བར་མ་ཡོང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱ་མཚན་ཡིན། དེ་ནི་བྱ་སྐོབ་ཀྱི་དམ་ཆོག་གཙང་མ་དགོས་པས་ཅེད། དཔེར་ན། བཀའ་དབང་གྱབ་རྗེས་གཙོ་བོས་ཇི་ལྟར་བཀའ་སྩལ་པ། དེ་དག་ཐམས་ཅད་བདག་གིས་བགྱིས། ཞེས་ཁས་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ། སྐྱབས་གནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྱོ་བའི་གང་ཟག་དེ་ནང་པར་འཇོག་པ་དང་། ཕྱི་རོལ་པའི་ལྷ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྱོ་བའི་གང་ཟག་དེ་ཕྱི་རོལ་པར་འཇོག་གི་ཡོད། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་འདྲ་རྣམས་ནི་གཞན་འཁོར་བའི་འཇིག་པ་ལས་སྐྱོབ་རྒྱ་ཕར་བཞག། རང་ཉིད་འཁོར་བར་གནས་ཏེ་ཡོད་པས་དེ་རིགས་ལ་སྐྱབས་བཅོལ་མི་རུང། ལྷག་པར་ང་དགེ་ལུགས་པའི་དམ་སྲིད་ཁོ་ཡིན། ཞེས་རང་ཉེས་རང་གིས་ངོས་ལེན་བྱེད་མཁན་དོལ་རྒྱལ་ནི། རྒྱ་སྐོན་ལམ་ལོག་པ་དང། ངོ་བོ་དམ་སྲི་འབྱུང་ཡོ། བྱེད་ལས་བསྟན་དང་འགྲོ་བར་གནོད་ཅིང་འཚེ་བ་བྱེད་པ་བཅས་ཡིན་པ་ནི་༼རྒྱལ་བ་ཥ་ཆེན་ཡོས་དངོས་སུ་ཐག་བཅད་དེ་གསུངས་ཡོད་པས། དོལ་རྒྱལ་སྐྱབས་གནས་སུ་འཇོན་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་ཚོ་དོན་གང་ཡང་མ་ཤེས་པའི་བློན་རྣགས་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་འདྲ་ཆེ་འདིའི་བྱ་བ་ཕྲན་ཆོགས་ཀྱི་བྱོགས་སུ་བསྟེན་པ་ལས། མཚམས་དེ་ལས་བརྒལ་ཏེ་དད་སེམས་ཀྱིས་འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀྱི་སྐྱབས་གནས་སུ་བརྩེས་ཏེ་སྐྱབས་སུ་འགྱོ་ན་ནང་པའི་གལ་བྱད་པ་ཡིན།

དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བ་ཞིག་ནས་ཥཊོང་ས་ཆེན་ཡོའི་དྲུང་ནས་ཆོས་འབྱེལ་ཞུས་ན། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཀྱི་ཚ་ནས་འགྱོགས་ཀྱི་མ་རེད། བཤེས་གཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ཡོག་ན་སྒོང་མའི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མི་སྐྱེ་ཞིང། ནད་གདོན་ཀྱིས་གཅོས་པ། བྱ་བ་ལམ་འགྲོ་མེད་པ། ཕྱི་མ་ངན་འགྲོའི་སྣུག་བསྡུལ་

རྒྱོང་དགོས་པ་བཅས་གསུངས་ཡོད། ཚ་སྨོད་དམ་ཚོག་གཅོང་མ་མ་བྱུང་ན། ས་བོན་རུལ་བ་དང་། ས་བོན་སྐམ་པོ། ས་བོན་དྲི་མ་ཅན། ས་བོན་མེ་ཡིས་འཚོག་པ་བཅས་དང་འདྲ་བར་སྨུ་གུ་ལྟར་ཁྱད་འབྱུང་མི་སྲིད་པ་ཡིན། ལར་ནས་ཚོས་གསུང་པ་པོའི་ཚ་མར་སུ་ལ་ཚོས་གང་གནང་མེ་གནང་གི་ཐོབ་ཐང་ཆ་ཚང་ཡོད།

ལགོང་ས་ཆེན་པོས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན་སྤྱི་སྐོར་གང་ལའང་ཞན་ལས་གནོད་ཆེ་བ་དང་། དགེ་ལས་སྒྲིན་ཆེ་བ། ཁེ་ལས་ཀྱོང་ཆེ་བའི་གནས་ལུགས་ཆ་ཚང་མཁྱེན་པ་ཤར་གང་གི་རྗེས་འཇུག་གི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་བློང་དོར་ཀྱི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སྩལ་གནང་རྒྱུ་གང་ཞིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཆགས་ཡོད། འོན་ཀྱང་བཀའ་ལ་ཉན་དང་མི་ཉན་རང་རང་སོ་སོའི་ལྷག་བསམ་དང་རྣམ་དཔྱོད་ལ་ཐུག་པ་ལས་བཅན་བཀའ་གཏོང་མཁན་སུ་གང་མེད། དེའང་ན། ཐ་མག་འཐེན་ན་ལུས་ལ་ནད་རིགས་མང་པོ་འཕོག་གི་ཡོད་སྟབས། གཞུང་ལ་མི་མང་གི་བདེ་རྩེའི་ཐོག་འགན་ཡོད་པར་བརྟེན་ཐ་མག་ཤོག་སྐམ་རེ་རེའི་ཐོག་ཉན་བརྡའི་ཚོག་ཐ་མག་འཐེན་ན་རང་གི་འཕྲོད་བསྟེན་ལ་གནོད་(Cigarette smoking is injurious to health) ཅེས་བྱིས་ཏེ་ཉེན་བརྡའི་དྲན་སྐུལ་གཏོང་རྒྱུ་དེ་གཞུང་གི་འགན་རེད། དེ་ལ་ཉན་དང་མི་ཉན་སོ་སོར་རང་ཞིད་ཀྱི་གཟུགས་པོའི་བདེ་ཐང་ལ་གཅས་པོ་ཡོད་མེད་ལ་ཐུག་ཡོད། ཐ་མག་འཐེན་ན་གཟུགས་གཞིར་གནོད་པ་རྩོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་རེད། འོན་ཀྱང་ཚོང་པས་གཞན་གྱི་ལུས་སྲོག་ལ་བསམ་གཞིགས་མེད་པར་ཚོང་གི་ཁེ་ཕན་ཆེད་ཐ་མག་སྐོར་དྲིལ་བསླགས་བྱས་པ་དང་། ཐ་མག་འཐེན་མཁན་ངོས་ནས་ཐང་ཆད་པའི་སྐབས་ཐ་མག་འཐེན་ན་ངལ་གསོ་ཐེབས་ཚུལ་རང་གིས་རང་ལ་མགོ་སྐོར་བའི་འགྲེལ་བཤད་ཁྱད་མཚར་དེ་འདྲ་རྒྱག་གི་ཡོད། དེ་ཚོ་ཡང་དག་དང་མ་དག་དོན་དངོས་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་རྒྱུ་རེད།

ལ་གོང་ས་ཆེན་པོས་གང་ཉིད་བླ་མར་བསྟེན་ཕྱིན་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་སྒངས་བླང་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་དགོས་གསུངས་པ་ལས། བསྟེན་མི་ཆོག་ཅེས་བཅོན་བཀའ་ནམ་ཡང་གནང་མེད། དེང་སང་ལས་ཁུངས་དང་སྒྲིབ་གླ། ཟ་ཁང་དང་ཆོང་ཁང་། ཆོགས་ཁང་སོགས་པར་ (No Smoking) ཞེས་ཐ་མག་འཛེན་མི་ཆོག་པའི་སྐྱར་ཡིག་སྐྱར་ཡོད་པ། དེ་ནི་གཏན་ནས་འཛེན་མི་ཆོག་པའི་ཚོ་དོན་མེན། ཁོར་ཡུག་དེའི་ནང་གི་མིའི་བདེ་ཐང་འགན་འཁྲུར་བ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས། ཀ་མེད་དཀར་ཟས་ལ་སྤྱོད་པའི་ཟ་ཁང་ནང་ཀ་ཟ་མཁན་རེགས་ཡོང་མི་ཆོག་ཅེས་བཀག་པ་ཡིན་ན། དེ་ནི་ཟ་ཁང་བདག་པོའི་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་ཡིན་པ་རེད། ཟ་ཁང་དེར་འགྲོ་དང་མི་འགྲོ་རང་རང་སོ་སོའི་འདོད་པ་རེད། བལ་ཡུལ་ལ་མཆོན་ན། དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོའི་ལྷ་ཁང་ (Pashupati Nath) བྱགས་ཅན་དེར་མཆོད་མཇལ་དུ་འགྲོ་སྐབས་ལྷམ་དང་སྐེ་རགས་སོགས་པགས་པ་དང་ཀོ་བ་ལས་གྲུབ་པའི་དངོས་རེགས་ཕྱད་དེ་བཞག་དགོས་པ་དེ་ཡང་ཆོས་སྤྱོད་ཀྱི་འགྲོ་སྡང་ཤེག་གི་ཐོག་ནས་དགག་པ་ཡིན།

དེའེ་དེ་བཞིན་དེང་སང་གྲོག་བརྟན་མ་བསྟན་གོང་ཐ་མག་དང་ཆང་རགས་མིའི་གཟུགས་ཀོར་རྡེ་འདུ་གནོད་ཀྱི་ཡོད་སྐོར་གཞུང་འབྲེལ་ཐོག་ནས་དྲིལ་བསྒྲགས་ནན་ཏོ་བྱེད་པ་འདི་གཞུང་གིས་དམངས་ཀྱི་བདེ་ཐང་ལ་འགན་ཁྲུར་ནས་བྱས་པ་ཞེག་རེད། གལ་ཏེ་གཞུང་འབྲེལ་གྱི་དྲིལ་བསྒྲགས་དེས་ཐ་མག་འཛེན་མཁན་དང་ཆང་རགས་འཐུང་མཁན་གྱི་རང་དབང་དང་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་གི་འདུག་ཅེས་བསྟོན་འཇུགས་ཀྱིས་སྐད་ཅོར་བརྒྱབ་ན། རང་མདོག་རང་གིས་བསྟན་པ་ལས་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད།

ཤར་རྒྱ་གར་ལ་ཆོས་ལ་བསྟད་དེ་ཁྱོ་གི་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་བཟའ་རྩི་མཉམ་དུ་

གསོན་བསྲེགས་བྱེད་པའི་སྲོལ་ངན་ཞེག་བྱུང་བར། ཚེས་པ་དང་བསམ་ཡོད་མཉེན་ཡོན་ཅན་གྱི་མི་སྣས་འགན་འཁྲུར་བློངས་ཏེ་ལོ་ནས་ལོ་བསྟུད་དེ་གདོང་ལེན་དགག་པ་གནང་བའི་འབྲས་བུར་དེང་སང་དེ་རིགས་ཚོ་རྒྱུ་མེད། དཔེ་དེ་བཞིན་ᠬᠥᠭᠡᠷ་ᠮᠠᠭᠠᠨ་ཚེན་པོས་ལམ་ལོག་པ་ལས་སྐྱབས་པ་གནང་བ་བཀའ་དྲིན་ཆེན་པོཡིན་པ་དྲན་དགོས།

དཔེ་གཞན་ཞིག་བརྗོད་ན། མི་ཞིག་གིས་ང་ཏིན་རྟའི་ཚོས་ལུགས་ལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡིན། འོན་ཀང་སྐང་ཤ་ཟ་ཚོག་པ་དགོས་ཞེས་དང་། དེ་བཞིན་མི་གཞན་ཞིག་གིས་ང་ཁ་ཆེའི་ཚོས་ལུགས་ལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡིན། འོན་ཀང་ཤག་ཤ་ཟ་རྒྱུ་མཚམས་བཞག་ཐུབ་པ་མི་འདུག་ཅེས་བཤད་ན་འགྲིགས་ཀྱི་རེད་དམ། སྐུ་བརྗོད་རང་དབང་བེད་སྤྱོད་བྱས་ནས་གང་བྱུང་བཤད་ན་མི་འགྲིགས་ལ། སྔོམས་ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་གཏམ་བཤད་བྱས་ན་ཡང་མི་འགྲིགས། གལ་ཏེ་དེ་ལྟར་ཡུ་ཚུགས་བྱས་ན་ཀྱེན་རྐགས་རྒྱགས་སྤྲོད་བྱས་པ་ལས་གང་ཡང་ཡོང་རྒྱ་མེད་པ་ཤེས་པ་བྱེད་དགོས།

གཞན་ཡང་ཆོམས་སྤྱལ་སྐུ་ཟེར་བས་ཐ་མའི་མིང་འཁྱེར་ནས་ཁྲིའི་སྣང་ལ་བསྡད་དེ་ཚོས་བཤད་པའི་འདྲ་པར་ཞིག་འདུག་པ། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་བསྟན་པའི་བདག་པོ་སྤྲོན་པ་ཤྭཀྱ་ཐུབ་པའི་སྐང་བརྙན་ཞིག་དང་། དེའི་རྒྱབ་ཏུ་སྤྲོན་པའི་སྐུ་ཚད་ལས་ཆེ་བའི་དོལ་རྒྱལ་གྱི་འདྲ་གཟུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་མངོན་གསལ་དུ་སྒྲིག་འདུག ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་སྤྲོན་པའི་སྐུ་རྒྱབ་ཏུ་དེ་ལྟར་བཞག་པ་དང་། ཐ་ན་མགོ་མཐུག་གི་ཁོ་རིམ་གྱི་འགྲོ་སྐངས་གནད་འགག་འདི་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་མཁན་ཞིག་ཤོག་ཅིག་ཏུ་ཚོས་བཤད་བྱས་པར་མང་ཚོགས་མགོ་འཁོར་བ་ཆེ། ཚོས་ཞུ་བ་དེ་དག་གང་ཡང་མི་ཤེས་མཁན་ཤ་སྟག་རེད་འདུག་སྐམ་ནས་སྐིང་རྗེ་སྐྱེས་བྱུང། ཐ་མའི་མིང་སྐམ་པོ་ཡོད་པ་དེ་རིགས་ཀྱིས་རང་གི་འདི་སྐད་ཅེ་ཞན་ཆེད་ནང་ཚོས་ལ་བསྟེ་སྐད་དེ་ལྟར་བཏང་བ་ཞིག་བསྐན་པའི་སྐྱེགས་མའི་རང་མདངས་སུ་མཐོང།

ཤགོང་ས་མཆོག་འཛམ་གླིང་གི་ས་ཁུལ་གང་དུ་ཤཞའམ་སོར་འཁོད་ནའང་། ས་ཁུལ་སོ་སོར་ཡོད་པའི་ནང་པ་སྣོམ་ཅི། ཆོས་ཁས་ལེན་མཁན་དང་མི་ལེན་མཁན་གྱི་མི་རིགས་དཀར་ནག་འདྲ་མིན་སྣ་ཚོགས་པས་དགའ་གུས་ཆེན་པོས་ཕེབས་བསྙུན་བ་དང་། ཆོས་འབྲེལ་དང་གསུང་བཤད་མཛད་སྒོ་གང་མི་ཚོགས་འཚང་ཀ་ཤེག་ཤེག་བཅར་ཏེ་ཇི་ལྟར་ནད་པར་ནད་གསོ་བའི་སྨན་ཐོབ་པ་ལྟར་གང་གི་གསུང་གི་བདུད་རྩི་མི་ཆེའི་ནང་སྟུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཐབས་སུ་ལོངས་སུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་འཆར་ཅན་ཆེབས་སྐྱེར་བསྐྱེངས་ཡུལ་གྱི་གཞུང་དང་གདན་ཞུ་བར་བསྡུན་པོ་བཟོས་པ་དང་། དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པས་ལས་མེད་རིགས་ལ་ཀུ་ལི་ནང་བཞིན་ལས་སྐ་སྤྲད་པའི་སྐ་པ་ཁག་གཅིག་གིས་འཆར་ཅན་ངོ་རྟོལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བས། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་བརྒྱ་མ་རེད། སྟོང་མ་རེད། ཁྲི་མ་རེད། འབུམ་དང་འབུམ། ས་ཡ་མང་ཏོ་ཡོད་ཅས་ཡང་ཡང་འུད་སྤྲོག་བྱས་ནའང་། ས་ཕྱོགས་གང་དུའང་འཆར་ཅན་གྱི་ངོ་རྟོལ་བའི་གདོང་རིས་གཅིག་པ་ཤ་སྟག་རེད། ཁོང་ཚོས་བརྒྱམས་པའི་ཡས་འགུལ་རིགས། ཀུང་ཞོའི་ཏོད་སྟོངས་ཟེར་བ་རྒྱ་གཞུང་གི་དུས་དེབ་ནང་། ཡངས་ཕྱོགས་གཅིག་གྱུར་གྱིས་གཅིག་ཕན་གཅིག་ཏོག་བྱས་ཏེ་གས་ན་གནས་ཁོངས་སུ་ཡང་ཡང་བསྒྲུར་འགོད་བྱས་པ་ནི་སྤྲེའུས་བླངས་ཀར་འབྲལ་སྐབས་རྒྱབ་ལ་ང་རུ་དཀྲོལ་ཏེ་བཀོད་བྱུས་བྱེད་མཁན་གཞན་ཞིག་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་རེད།

སིརྒ་པུར་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པས་བར་ལམ་ཡང་ནས་ཡང་དུ་ཕེན་ཡིག་ཐོག་གནས་ཚུལ་སྤེལ་བའི་ནང་མེ་ལོ་ ༡༠༠ ཙམ་སྟོན་རྒྱལ་བ་བཀའ་བརྒྱད་པ་དང་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་དབར་བྱུང་བའི་གནས་རྟེག་སྐོར་དགེ་བཤེས་ལྷུན་གྲུབ་བཟོད་པའི་རང་རྣམ་ལས་དབུལ་པོར་གཏེར་རྟེད་པ་ལྟར་ལྷང་དྲངས་ཏེ་རྟོག་མ་ཇིང་སྟོང་གི་

དམིགས་ཡུལ་བརྒྱང་བ་དེ་དང་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་དབང་འབྱེལ་བ་
ག་རེ་འདུག འདི་དང་འདིས་མཚོན་པའི་ཐུབ་བྱང་གི་ལོ་རྒྱུས་རྣམས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
རབས་ཀྱི་དེབ་ཐེར་ཁག་དང་དེ་བཞིན་འབྱེལ་ཡོད་མེ་སྟེའི་རང་རྣམ་ལོ་རྒྱས་ཁག་
ནང་ཐུ་སངས་ཤྱི་གསལ་ནང་གསལ་འཁོད་ཡོད། བོད་གཅིག་པུ་མ་གཏོགས་ཐུབ་
འཛམ་གླིང་གི་ཡུལ་གྱ་གཞན་ནང་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། ཁོ་
ཚོའི་དམིགས་དོན་ཞེ་བོད་མེ་ནང་ཁུལ་དང་བོད་ཀྱི་ཚོས་བརྒྱུད་གྱབ་མཐའ་ཕན་
ཚུན། གཞུང་དམངས་དབར། བྱ་མ་དང་སྨོད་མའི་དབར་བཅས་པར་མེ་མཐུན་
པའི་འགལ་རྐྱེན་སེམས་བྱེད་པ་དེས་ཁོ་པ་ཚོ་བོད་གཞུང་མང་དང་བོད་བརྒྱུད་
ནང་བསྟན་བཅས་པར་སྐང་སེམས་མེ་དགའ་བ་ཡོད་པ་གསལ་ལོ་རེད། དོལ་རྒྱལ་
བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན་བོད་ཀྱི་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་དང་བཅས་པར་གནོད་ཚུལ་ནི་
ཁྱེད་རང་ཚོའི་བྱ་སྤྱོད་ཀྱིས་ར་སྤྲོད་བྱས་ཡོད།

བཀའ་བརྒྱད་པའི་རྩ་ཆེན་རྣམས་བཀའ་བརྒྱད་པ་ནང་ཁུལ་གྱི་རྩ་ཆེན་ཞན་
ཚུན་ངོས་འཛིན་གནང་སྲོལ་ལས་ཚོས་བརྒྱད་གཞན་གྱི་རྩ་ཆེན་གྱིས་ངོས་འཛིན་
གནང་བར་ཐེ་བྱས་བྱས་འདུ་རྩ་རྣམས་ཡང་ཡང་གསལ་བསྒྲགས་བྱས་པའི་དམིགས་
དོན་ནི་ཆེད་དུ་འགྱོག་བཤད་བྱས་པ་ཞིག་རེད། དཔེར་ན། དཔལ་ཀཱམ་པ་སྐུ་ཕྲེང་
བཅུ་གསུམ་པ་བདུད་འདུལ་རྡོ་རྗེའི་རྣམ་ཐར་ནང་ཪཀྵུལ་བ་སྐུ་ཕྲེང་བདུན་པ་བསྐལ་
བཟང་རྒྱ་མཚོ་མཚོག་ལ་ཡང་སྲིད་སྐོར་ཪསྐན་སེང་གིས་བཀའ་འཁོལ་བྱུང་ལུགས་
གསལ་བ་དང་། དཔལ་ཀཱམ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅོ་ལྔ་པའི་ཡང་སྲིད་ཐད་ཪགོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་
བཅུ་གསུམ་པ་ཐུབ་བསྟན་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོར་འདའ་ཁའི་ཞལ་ཆེམས་དགོངས་དོན་
ངོས་འཛིན་ཞུ་འཐུས་ཆོག་པ་ཞེས་ཪསྐན་སེང་བཀའ་འཁོལ་བྱུང་བ་རྣམ་ཐར་དུ་
གསལ། དེའི་དེ་བཞིན་དུ་ཪརྒྱལ་བ་ཀཱམ་པ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་དྲུག་པ་མཚོག་གི་ཡང་སྲིད་

སྐོར་སྐུ་ཚོང་མའི་འདའ་ཁའི་ཞལ་ཆེམས་དགོངས་དོན་གཞིས་བྱེས་ཀྱི་ཚང་དགོན་ཁག་གི་ཐུབ་ཆེན་སྐུ་ཤིན་ཏུ་ཟློས་ཤིང་ཕྱིན་ཆད་ཀྱི་ཡང་ཐེངས་ཀུན་ཏུ་ཡང་ཞུ་ཞིང་ཕུལ་བ་ཡིན་ཏེ། ཤཱཀྱ་ཐུབ་པའི་ཞལ་ཆེ་ཤིན་ཏུ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་ཡིན་ཏེ། ཁྱོད་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས་ཀྱི་ཐུགས

ཙོ་རྒན་འཕྲེན་ལས་རྡོ་རྗེ་སྐུ་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་དུ་རྒྱལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་བ་དེར་ཁཏོང་ས་མཚོག་གིས་ངོས་འཛིན་གནང་ལུགས་འཁོད་འདུག �འོན་ཀྱང་ཁོང་ཚོད་ལ་བཞུགས་ཐབས་བབས་བྱལ་ཏེ་ཉིན་ཁར་མ་འཛེམས་པར་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་དགོས་བྱུང་ཡོད། མཐའ་ཡས་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཡང་ཚོད་ནས་ཕེབས་པ་རེད། གཉིས་ཀ་ཚོད་ནས་ཕེབས་པ་གཅིག་པ་ཡིན་ཡང་ཕེབས་སྟངས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད།

ཡང། བྲ་ཚེན་རྣམས་ཁཁོང་ས་མཚོག་གཅིག་པུ་ནས་ངོས་འཛིན་ཞུ་དགོས་མེད་པ། དཔེར་ན་ཞྭ་དམར་རིན་པོ་ཆེས་བདག་སྐྱོང་གནང་བའི་མཐའ་ཡས་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་ཁ་སྐྱབས་རྗེ་བཙོ་བརྒྱད་ཁྲི་ཚེན་པོ་ཆེས་དཔལ་ཀརྨ་པ་སྐུ་གོང་མའི་ཡང་སྲིད་དུ་ངོས་འཛིན་གནང་ལུགས་ཟེར་ཐད། བྲ་ཚེན་རྣམས་ཁཁོང་ས་མཚོག་ནས་ངེས་པར་ངོས་འཛིན་དགོས་པའི་བཅའ་ཁེགས་ལ་བྱས་རིགས་སུ་གཅིག་བྱུང་མེད། སྤྱིར་བཏང་རང་ལས་མཐོ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཞིག་ནས་ངོས་འཛིན་ཡོང་ཐབས་བྱེད་པ་ནི་འགྲེས་སྐྱངས་ཤིག་རེད། ཁཁོང་བཙོ་བརྒྱད་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེས་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༦ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡༧ ཉིན་བལ་ཡུལ་སྐུ་ཚབ་དོན་གཅོད་ལ་ལས་ཤོག་ཐོག་གནང་བའི་ཕྱག་བྱིས་ཕྱག་བསྟར་མའི་བཀའ་ཡིག་ནང་ ཞྭ་དམར་པས་ངོས་འཛིན་མཛད་པའི་ཡང་སྲིད་དེ། གཙོ་ཆེ་ཁཁོང་ས་ཡིད་བཞིན་ཚོར་བྱ་བསྟན་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཡིན་པས། ཁཁོང་ས་ཆེན་པོར་ཕྱོགས་གཉིས་ཀས་ཞུས་ཡོད་ཤག་ལས། ངས་ངོས་འཛིན་བྱ་འོས་གཏན་ནས་མེད་པ་མཁྱེན་གསལ་ལ་རེད། ཅེས་འཁོད་པ་ནས་ངོས་འཛིན་གནང་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་མི་འདུག་གམ།

ཡང། ང་ཚོའི་ལུང་པ་འཕྲོག་མཁན་རྒྱ་ཕྱོགས་ལ་འབྲེལ་གཏུགས་བྱས་ཚོག་པ་ལ། དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཚོ་བོད་མི་ཡིན་ཡང་རྒྱབ་གཏུང་བྱས་པའི་ཉེས་པ་གར་བསགས་ཡོད་ཟེར་མཁན་ཡང་ཡོང་གི་འདུག ཁོང་དུ་ཞུས་པ་ལྟར་གཙོ་བོ་

དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་དང་མི་བསྟེན་མཁན་དབང་དམ་ཚོག་གི་གནད་འགག་ལ་ཐུག་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་ཕྱོགས་ནས་ཚུལ་བཞིན་སྐང་བ་ཟུས་ན་ང་ཚོའི་དབང་མེ་འགྲིགས་པ་ཡོང་དོན་མེད། གཞི་རྩ་ཆོས་སྲིད་གཉིས་ཕྱོགས་ནས་བལྟ་སྟངས་མེ་འདྲ་བ་ཡོད། དེས་ན། རྒྱལ་པོ་ཟེར་བ་ཞིག་དང་བསོད་ནམས་ཟེར་བ་གཉིས་ཁ་རྩོད་ཤོར་ཏེ་མཐར་འཛོངས་རེས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོས་བསོད་ནམས་བསད། བསྐོར་བ་བར་བརྟན་པ་ཆོམས་པོ་སྤྲད་དེ་ཐར་བཅམ། ཡང་ན་ཁྲིམས་སར་ཐུག་སྐབས་རྒྱལ་པོས་ངས་ཁོ་མ་བསད་པ་ཡིན་ན་ཁོས་ང་བསད་ཅེན་འདུག རང་ཉིད་སྲོག་སྐྱེབ་ཆེད་ཁོ་བསད་དགོས་བྱུང་ཞེས་དག་སྐྱེལ་བྱས་ན། སྲོག་ཆད་ལས་ཆེ་བཅོོན་ལྟ་བུར་ཁྲིམས་ཀྱི་འོག་ཁ་བསྒྲུར་ཐུབ་པའི་རེ་བ་ཡོད། འོན་ཀྱང་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་མི་བསད་པའི་ཉེས་པ་བསགས་པ་ཡིན་ཙང་ཉེས་པ་འཁྲིར་རྒྱུ་ལས། བར་འདུམ་ཆག་ཡང་ས་ཡོང་ཐབས་མེད།

མདོར་ན། སྤྱི་ཚེར་ཁགོང་ས་ཁ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་དམ་བསྒྲགས་གནང་དོན་ནི། ཁ་རྒྱལ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོས་དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་དམ་བསྒྲགས་གི་ཕྱག་ལས་དབུ་འཛུགས་གནང་བ་དེའི་མཇུག་སྤྱོང་གནང་བ་ཞིག་དང་། དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བ་ཚོས་དོ་ལ་རྒྱལ་ལ་མགོ་འབྱལ་ལུས་འབྱལ་གྱིས་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སུ་བཅུས་ཏེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྟབ་བྱ་དང་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའོ། རེ་ཞོ་དག་ལུགས་པའི་བསྟན་པ་གསེར་སྤྱངས་བཙོ་མ་ལྟ་བུ་འདི་ལྟ་གསོལ་ཀྱུ་གསོལ་གྱི་ལམ་དུ་འབྲིད་པ་བཅས་ལ་དག་ཐེར། དོ་ལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ལ་བསྟེན་ནས་ཆོས་བརྒྱད་གཞན་རེས་སུ་བཅད་དེ་ནང་པའི་རྟེས་འདུག་རྣམས་མི་མཐུན་པ་བཟོས་པ་དང་། ཁགོང་ས་ཁ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོས་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཕྱག་བཞེས་གནང་བ་ལ་འགལ་

ཅིན་བཟོ་བ། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ཏེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་ཆོས་བརྒྱད་གཞན་ཀྱི་དབང་ལུང་མན་ངག་ཞུས་ན་དོལ་རྒྱལ་ཀྱིས་ཚར་བཅད་ཀྱི་རེད་ཅེས་འཇིགས་སྣང་བསྒྱལ་ཏེ་ཆོས་དད་རང་མོས་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་འཕྲོག་པ། ལགོང་ས་མཆོག་ཕྱོགས་སུ་ཆེབས་སྐྱུར་གནང་སྐབས་སེར་སྐྱ་མང་ཆོགས་ཁྲིད་ནས་དོལ་རྒྱལ་ཀྱི་གནོད་པས་ཅིན་པས་ལུས་སེམས་མི་བདེ་བ་དང་། ནད་ཀྱིས་མནར་བ། བར་ཆད་སོགས་ཁ་ཆག་སྡུར་ལ་བཀྱི་མི་ཤེས་པ་མང་པོ་བྱུང་ཚུལ་ཞུ་མཁན་བྱུང་བ་སོགས་བོད་བསྟན་སྲིད་མི་རིགས་རང་དབང་དང་བཅས་པ་སྤྱིའི་བདེ་རྩར་དགོངས་ཏེ་དམ་བསྒྲགས་གནང་བ་ཞིག་རེད། མཐའ་དོན། ངས་ཁོང་དུ་གང་ཞུས་པ་རྣམས་དགོངས་པའི་དཔྱད་གཞི་ཙམ་ཡིན། གལ་ཆེ་ཤོས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཕྱོགས་ནས་རྒྱུ་མཚན་ཁྲངས་སྐྱེལ་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་ག་རེ་རྒྱགཱི་འདུག དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མི་ཏྲེད་མཁན་ཀྱི་ཕྱོགས་ནས་དེ་ལ་དགག་བྱ་དང་གསལ་བཤད་གཅིག་རེ་རྒྱགཱི་འདུག་དེ་གཉིས་ནས་གང་ཞིག་ཁྲངས་བཙན་པ་དང་། གང་ཞིག་རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་དང་ལྡན་པ་ཡིན་རང་སོ་སོའི་སྤྲོ་བློས་ཀྱིས་དཔྱད་ཞིབ་ནས་པོ་གནང་སྟེ་རང་ཐག་ཅོད་ཀྱིས་མཇུག་སྡོམ་བརྒྱབ་ཐུབ་ན་ཁ་ཅད་ཡག་པོ་ཡིན་པ་དེ་ལུགས་ཚང་མའི་དགོངས་པར་འཇགས་པ་གནང་རོགས་པ། བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་བཅས། །

ཥཱཀྱ་ཡོ་ ཀ༠༡༤ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ཀ༦ རེས་གཟའ་མིག་དམར་ཉིན་ཤེས་རིག་ལས་ཁྲངས་ཀྱི་གོ་སྒྲིག་འོག་རྒྱ་བལ་ཁྲལ་ཀྱི་མཐོ་སྡེབ་ཁག་ ཀ༧ ནས་སྒོང་གཉིར་བ་ ༡༤༠ སྐོར་ལ་འགོ་འཁྲིད་ཟབ་སྦྱོང་དང་རྒྱ་བལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཤེས་རིག་ཁོངས་གཅིག་སྒོང་ཀུ་ ༧ནས་གཉིར་རིམ་འོག་མའི་དགེ་ཚན་ ཀ༤༠ སྐོར་ལ་ཤེས་ཡོན་སྒོང་སྤྱོད་སྦྱངས་སྐོར་ཟབ་སྦྱོང་གོ་སྒྲིག་བཅས་གནང་སྐབས་དཔལ་ལྡན་དགའ་ལྡན་ཕོ་བྲང་པའི་དྲུང་ཆེ་སྒོ་བཟང་སྦྱིན་པ་མཆོག་གིས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་པ་ཕྱོགས་སྒྲིག་གིས་ཕྱི་ཡོ་ ཀ༠༡༤ ཕྱི་ཟླ་དྲུག་པའི་གཞུང་འབྲེལ་ཤེས་བྱ་དྲུས་དེའ་ཐོག་འདོན་སྤེལ་བྱས་པ་ཡས་དྲངས།།

ཕེ་ཀ་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ནང་པའི་ཚོས་ཚོགས་གྲངས་ཉིར་བཞིས་དོལ་རྒྱལ་ཚོགས་པར་སྐྱོན་བརྗོད་ཀྱི་གསལ་བསྒྲགས་སྟེལ་བ།

ཟ༠༡༩།༦།༢

ཀཽཨ། །ང་ཚོ་ཕེ་ཀ་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་གཤམ་འཁོད་ནང་པའི་ཚོས་ཚོགས་ཀྱིས་ཨ་གོང་ས་ཨ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་དད་གུས་དང་ཡིད་ཆེས་བློས་འགེལ་ཡོད་པ་དང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཉེན་ཚབས་ཆེན་པོ་ཞེག་ཡིན་པར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མོས་མཐུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཨ་གོང་ས་ཨ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཐོག་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༨༡ ལོ་ནས་བརྩང་མང་ཚོགས་ལ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་དར་ཁྱབ་འགྲོ་བཞིན་པ་དེས་ཚོས་ལུགས་འཛེན་འཁྱེར་ཤུགས་ཆེ་ཡོང་རྒྱུ་མ་ཟད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉམས་སྨད་དུ་ཕྱིན་ནས་ལྷ་གསོལ་ཀླུ་གསོལ་ལྟ་བུ་ཞེག་ཏུ་འགྱུར་རྒྱུའི་རྟེན་ཁ་ཡོད་སྐོར་བཀའ་སྩལ་ཐུ་ཕྱི་སྙུལ་ཡོད། དེ་ཐུ་དོལ་རྒྱལ་སྤུང་མའི་ཚུལ་དང་ཆེ་འདིའི་ཁོག་འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་ཆེད་གཙོ་བོར་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་དོལ་རྒྱལ་གྱི་ངོ་བོ་དང་བྱེད་ལས་ཐོག་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པའི་འགལ་རྐེན་ཆེན་པོ་ཡོད།

སྤྱིར་ཨ་གོང་ས་ཨ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཕྱི་ནང་གྱི་རྒྱུ་མཚན་དུ་མར་གཟིགས་ཏེ། མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་དགུང་གྲངས་བཞི་བཅུ་མ་སོན་བར་

འཇིག་རྟེན་དེགས་པའི་ཚུལ་དུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མཛད་ཡོད་ཀྱང་། མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་བཀྲག་དཔྱད་རིམ་པར་མཛད་མཐར་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༣༤ ལོར་ཁ་རྒྱལ་བ་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཉིད་ཀྱིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མཆམས་འཇོག་མཛད་པ་མ་ཟད། རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་རྣམས་ལ་དོལ་རྒྱལ་གྱི་བྱང་རིམ་ལོ་རྒྱས་དང་དེ་བསྟེན་པས་སྙིང་ཆོགས་ནང་གནས་ཚུལ་གང་འདྲ་བྱུང་མིན་སྐོར་གསལ་བཀའ་མཛད་འགོ་བཙུགས་གནང་མཛད་ཡོད།

མདོར་ན། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་ན་གནོད་སྐྱེན་དེ་ཡོད་གཞན་གསལ་ལྟར་ཕྱོགས་བསྡོམས་བརྒྱབ་ཆོག

༡།དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོས་ངོས་འཛིན་དེ་ལྟར་བྱེད་མིན་ལ་མ་ལྷོས་པར་དོལ་རྒྱལ་ལམ་ཤུགས་ལྟན་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་སྤུང་མ་ཞིག་མིན་པ་མ་ཟད། རྒྱུའི་ཁུད་པར་སྨོན་ལམ་ལོག་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བ་ཞིག་དང་།

༢།ངོ་བོའི་ཁུད་པར་དམ་སྲི་འབྱུང་པོ་ཡིན་པ།

༣།བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁུད་པར། བསྟན་པ་དང་འགྲོ་བ་ལ་འཚེ་བ་བྱེད་མཁན།

དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན་ཉེན་ཁ་ཇི་ཡོད་དོན་གནད་གསུམ་ནང་བསྡུས་ཆོག

༡།ལྷ་གསོལ་སྐྱ་གསོལ་ལྷ་བྱ་ཞིག་ཁྱ་འགྱུར་ནས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ཉམས་སྐད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡིན། གང་ཡིན་བརྗོད་ན་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོས་དོལ་རྒྱལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་ངོས་འཛིན་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

༢།ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཡང་དག་པ་ཞིག་ཡོང་བར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་

བྱས་པ་དེས་བཤེགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལགོང་ས་ལྷུབས་མཚོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་ཆོས་ལུགས་མཐུན་སྒྲིལ་གོང་མཐོར་གཏོང་གནང་མէད་རྒྱུའི་སྐུའི་མէད་འཁུན་དང་ཡོངས་སུ་འཁལ་བཞིན་ཡོད།

ཀེ་ལགོང་ས་ལྷ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུས་ནས་བཟུང་། ཥདུས་རབས་བཅུ་བདུན། ཀེ་ཆེང་གཞི་དང་རྩོད་རྟོག་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་བརྟེན་མ་འགྲིག་པའི་གནས་ཚུལ་བྱུང་ཡོད།

རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་གཤམ་འཁོད་ཆོས་ཚོགས་ནང་སྒོའ་གཉིས་ཀྱི་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉམས་ཞིག་མཐིལ་ཕྱིན་པ་བྱས་ནས་མང་ཚོགས་རྣམས་ལ་དུས་རྟག་ཏུ་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་དང་རྩོལ་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཇི་ཡིན་གསལ་བཤད་ཞུས་དང་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ལགོང་ས་ལྷུབས་མཚོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་རང་ཉིད་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་གཅིག་ཡིན་པའི་ཚ་ནས་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཐུགས་བརྩེ་བ་ཆེན་པོས་བླང་དོར་གྱི་ལམ་བཟང་འདོན་གནང་མཛད་དགོས་པ་དེ་སྐུའི་མཛད་འགན་ཆེན་པོཞིག་ལ་ངོས་འཛིན་མཛད་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱ་རྒྱུ་དེར་དམ་བསྒྲགས་མཛད་ཡོད། ལགོང་ས་མཆོག་གིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་ན་སྐྱོན་གནད་ཡོད་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོར་གཟིགས་ནས་ལམ་སྟོན་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས་སྐུ་སྟེར་གྱི་ཁེ་ཕན་ཆེད་དུ་དེ་ལྟར་ནམ་ཡང་མཛད་མེད། དེར་བརྟེན་དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོས་ལགོང་ས་ལྷུབས་མཚོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་གཞི་མེད་སྤྲོ་འདོགས་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཚན་སྨད་ཞུས་པ་དེར་གཤམ་འཁོད་ཆོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྣམས་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ངོ་ཚ་ལྡ་རྒྱུ་མ་ཟད། དོལ་རྒྱལ་རྗེས་འབྲང་པའི་ཚོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་གཏན་ནས་མེད་པ་གསལ་བཤད་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

དོ་ལ་རྒྱ་རྒྱ་རྡེས་འབྱང་པ་ཚོས་ཤཀོང་ས་ཤ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་མཚན་སྨད་ཞུ་བཞིན་པ་དེར་གཞི་རྩ་གང་ཡང་མེད་པ་ནི།

།ཀེ་ཤཀོང་ས་ཤ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དོ་ལ་རྒྱ་བསྟེན་གསོལ་བྱ་རྒྱུར་བཀག་སྡོམ་མཛད་བཞིན་ཡོད་པའི་སྐྱོན་འདྲུགས་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་བདེན་པ་རྩ་བ་ནས་མ་རེད། གང་ཡིན་བརྗོད་ན་དོ་ལ་རྒྱ་བསྟེན་གསོལ་བྱས་དང་མ་བྱེད་རེར་བ་དེ་གང་ཟག་སྐར་སོ་སོས་བཀའ་དབྱད་བྱས་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་དགོས་པ་ལས། ཤ་རྒྱ་བ་རིན་པོ་ཆེས་བཀའ་ཕེབས་ཀྱི་འདུག ཅེས་ཤ་རྒྱ་བ་རིན་པོ་ཆེའི་མཚན་ཁ་ལ་འཁྱེར་ནས་ཕྱིན་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། ཅེས་བཀའ་སྩལ་ཡང་ཡང་སྙལ་ཡོད། ཤགོང་ས་མཆོག་གིས། དོ་ལ་རྒྱ་རྡེས་འབྱང་རོས་ཀྱི་སར་ནས་གསུང་ཆོས་དང་དབང་། དེ་བཞིན་སྔོན་པ་ཞུ་རྒྱས་མཆོན་ཆོས་འབྲེལ་བྱས་ན་འགྲིག་གི་མ་རེད། ཅེས་བཀའ་སྙལ་བ་དེ་ནི་གཙོ་བོ་བྲལ་སྩལ་དབར་དམ་ཚིག་ཉམས་ན་གཉིས་ཀར་ཉེན་ཁ་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན་པར་བརྟེན་བཀའ་སྩལ་དེ་ཡང་ཤ་ཉེས་ཤེའམས། བཀའ་སྩལ་དེ་ཡང་ཤཀོང་ས་མཆོག་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབུ་ཁྲིད་གཅིག་ཡིན་པར་བརྟེན་མགོན་པོ་གང་ཉིད་མཆོག་གིས་བཀའ་ཆོས་ཞུ་བར་སྤུ་ཡོང་ཆོག་མེན་ཐག་གཅོད་མཛད་རྒྱའི་སྐུ་དབང་ཆ་ཚང་སྐུ་ཉིད་ལ་ཡོད།

།ཀེ་ཤཀོང་ས་མཆོག་ལ་ཆོས་དད་རང་དབང་དམ་བསྒོགས་མཛད་བཞིན་པའི་ཉེས་འདྲུགས་བྱེད་ཡོད། དེ་ནི་བདེན་པ་མེན། དོ་ལ་རྒྱ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་གྱི་དགོན་པ་གླ་ཚང་ཆོར་དོ་ལ་རྒྱ་བསྟེན་གསོལ་ཆོག་གི་མ་རེད། ཅེས་སྤུ་གཅིག་ལ་དམ་བསྒོགས་མཛད་མེད། འོན་ཀྱང་དོ་ལ་རྒྱ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཁག་གཅིག་དེ་ཐུ་སོ་སོས་སྒྲིག་ཞུགས་ཀྱི་དགོན་པར་མ་བསྡད་པར་རྒྱར་དུ་དོན་པ་དེ་རིགས་བྱུང་ཡོད། དེ་ནི་གཙོ་བོ་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་གཞུང་དང་མཐུན་

པའི་ཐོག་ནས་ཚུལ་ཤིང་འགྲེམས་ནས་མང་མོས་ཐག་གཅོད་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན། སྐབས་དེར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་དགེ་འདུན་པ་རྣམས་ལ་རང་གི་ཐོབ་སྐལ་ས་ཁང་དང་དབུལ་དཔོས་སོགས་གང་ཡོད་ཚ་ཚོང་སྤྱད་ཡོད་པ་མ་ཟད། རང་དབང་ཚ་ཚང་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་དོལ་རྒྱལ་མྱ་མཐུད་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་ཆོག་པ་ཚགས་ཡོད་པ་ལས་སུ་གཅིག་གིས་འགོག་ཏུན་བཟོས་མེད། གལ་ཏེ་ཆོས་དད་རང་དབང་མེད་ཆེ་དོལ་རྒྱལ་རྩེ་འདང་པ་ཆོས་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་སར་ཕྱིན་ནས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་ཁྲབ་བསྒྲགས་བྱས་པ་ཙམ་མ་ཟད། གནད་དོན་དེའི་སྐོར་རྒྱུས་མངའ་གང་ཡང་མེད་པ་རྣམས་ལ་མགོ་སྐོར་ཟླ་བྱེད་ཀྱིས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་ཐབས་བྱེད་བཞིན་པ་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བྱེད་ཐུབ།

ཀ།དོལ་རྒྱལ་རྩེ་འདང་པ་ཆོས་ཀྱ་ལའི་ཟླ་མས་ཞལ་རྩུན་གསུང་གི་འདུག་ཅེས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་བཞིན་པ་དེར་གཞི་རྩ་གང་ཡང་མེད། དོལ་རྒྱལ་རྩེ་འདང་པ་ཆོ་དང་བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་བཟུང་གནང་མཛད་རྒྱུ་དེ་ཞལ་རྩུན་གསུང་པ་ཞིག་ནམ་ཡང་མིན་ཁར་དེ་ནི་སྐུ་སྐེར་གྱི་དགོངས་ཚུལ་འདོན་གནང་མཛད་རྒྱུའི་ཐོབ་ཐང་ཡོངས་སུ་སྤྱད་གནང་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན།

ཁ།དོལ་རྒྱལ་རྩེ་འདང་པ་ཆོས་དོལ་རྒྱལ་ཐོག་གཟིགས་ཕྱོགས་མཛད་མཁན་དེ་ཀྱ་ལའི་ཟླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་བཞི་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པའི་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ནི་རྩ་བ་ཉིད་ནས་བདེན་པ་མིན། གོང་བརྗོད་ལྟར་དོལ་རྒྱལ་གྱི་རྟོག་གཞི་ཐོག་ནས་ཀྱང་མ་དབས་ ༡༧ སྐབས་ནས་བྱུང་ཡོད། དོལ་རྒྱལ་རྩེ་འདང་པ་ཆོས་རིམ་བཞིན་ཁྲིམས་འགལ་གྱི་བྱ་སྤྱོད་སྟེལ་བཞིན་པ་ནི་དེ་ལྟ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩ ལོར་རྟ་ས་མཚན་ཉིད་སྒོང་དཔོན་དང་དགེ་ཕྲུག་གཉིས་དོལ་རྒྱལ་རྩེ་འདང་པ་ཆོས་བཀྲོངས་ཡོད། ལག་དམར་བ་དེ་གཉིས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཉེན་རྩོག་ལས་ཁུངས་ཀྱིས་ཉེས་ཅན་པའི་

གྲས་སུ་བརྩེས་ནས་འཛིན་བཟུང་བ་ཀའ་རུ་བཏང་ཡོད།

རུ་ནག་གཞུང་གི་ཚབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གཙོན་ཤུགས་འོག་ཆུལ་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཁབ་སྲིད་གཞུང་འགའ་ཞས་ཀྱིས་ཨ་ཡོང་ས་མཚོག་དང་མཇལ་འཕྲད་མེ་ཞུ་རྒྱུའི་ཐག་གཅོད་དེར་དོལ་རུལ་རྩལ་རྣམས་འབྱང་ཚོས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐེངས་མང་བྱས་ཡོད། དཔེར་ན། ཉེ་ལམ་ནོར་ཁྲའི་ནང་བྱུང་བ་སྐུ་བྱ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དོལ་རུལ་གནད་དོན་དེར་ཚོས་ལུགས་ཙམ་མིན་པར་དེ་ལས་གཞན་པའི་གནད་དོན་ཞེག་ཡོད་པར་སྤྲོད་གསལ་པོ་བྱུང་ཡོད།

དོལ་རུལ་སྐོར་རྒྱས་མངའ་མེད་མཁན་ཚོས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་སྐབས་ཟབ་ནན་ཐོག་ཏུག་དཔྱད་དང་ཉམས་ཞིབ་གནང་རོགས་ཞེས་འདོད་སྐུ་ཞུ་རྒྱུ་དང་སྦྱགས། ང་ཚོས་ཨ་ཡོང་ས་ཨ་སྐྱབས་མཚོན་ཆེན་པོ་མཚོག་དང་ཁོང་གིས་རྒྱལ་སྤྱི་ལྷན་སྐྱོང་ལོ་ངོ་ཡ་བཅུ་ལྔ་རིང་བཙོན་མཛད་པའི་མཇད་རྩལ་ལ་རྒྱབ་སྐྱོར་ཤུགས་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

ཨ་ཡོང་ས་ཨ་སྐྱབས་མཚོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནི་འཛམ་གླིང་ཁའི་དང་འཚམས་མཐུན་སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་མཐོ་འགོང་གནང་མཛད་མཁན་གྱི་རྟག་བསྟན་ཆེན་དབུ་ཁྲིད་གཅིག་ལ་འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་ཆེན་པོར་ངོས་འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

ཡོང་འཁོད་ཕེ་ཀ་ལིར་རྟེན་གཞི་བྱས་པའི་ནང་པའི་ཚོས་ཚོགས། ༡༩ མཆན་གཤམ་གསལ།

1) Istituto Lama Tzong Khapa, Pomaia (PI)
2) Ghe Pel Ling Istituto Studi Di Buddhismo Ttbetano, Milano

3) Centro Milarepa, Torino
4) Comunita' Dzog-Chen, Arcidosso (GR)
5) Fpmt Fondazione Per La Preservazione Della Tradizione Mahayana, Pomaia (PI)
6) Centro Studi Kalachakra, Bordighera (IM)
7) Centro Dharma Visuddha, Verona
8) Centro Cenresig, Bologna
9) Centro Buddhista Muni Gyana, Palermo
10) Centro Tara Cittamani, Padova
11) Istituto Samantabhadra, Roma
12) Mandala Centro Studi Tibetani, Milano
13) Centro Studi Tibetani Sangya Cieling, Sondrio
14) Monastero Mandala Samten Ling, Biella
15) Centro Studi Tibetani Mandala Deua Ling, Merano (BZ)
16) Centro Terra Di Unificazione Ewam, Firenze
17) Centro Vajrapani, Bosentino (TN)
18) Centro Dharna Karuna, Modena
19) Centro Lama Tzong Khapa, Zero Branco (TV)
20) Centro Studi Tibetani Tenzin Cio Ling, Sondrio
21) Centro Gajang Giang Chub, Paladina (BG)
22) Centro Buddhista Cenresig, Domodossola (VB)
23) Centro Sakyamuni, Messina
24) Centro Di Meditazione Kushi Ling, Arco (TN)

གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་མཁན་བློ་འདུས་མང་ཡོངས་ནས་དོལ་ཆུལ་ཚོགས་པ་དང་དེའི་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོར་བསྒྲགས་གཏམ་སྤེལ་བ།

ཨཱཿ །གཞིས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་གནས་པའི་བོད་རིགས་སྤུན་བྱ་གཅོ་ཀྱར་ཆུ་ཆེའི་དད་ལྡན་སེར་ཆུ་མེ་མང་ཡོངས་ཀྱི་སྙན་ལམ་དུ།

དེང་སང་དོལ་ཆུལ་ཚོགས་པའི་ངོས་ནས་བདག་ཅག་རྣམས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་གསུམ་ལྡན་གྱི་རྩ་བའི་ཐུ་མ་འདི་ཕྱི་ཆེ་རབས་གཏན་གྱི་༸སྒྲུབས་གནས་དམ་པ་སྤྱི་རོར་༸གོང་ས་༸སྒྲུབས་མགོན་ཆེན་པོར་གཞི་མེད་སྐྱོན་འཕྲོགས་གང་བྱུང་སྐུར་འདེབས་ཀྱན་གཏམ་ནམ་མཁར་མི་གཡོང་བ་བཤད་དང་ཤོད་བཞིན་པ་དེ་ལྟར་མཐོང་ཚོས་སྡུག་ཡོད་པ་འདི་ནི་རང་ཅག་དད་ལྡན་སྤྱི་བོ་ཡོངས་ཀྱི་སྙིང་གི་ཆར་མར་གྱུར།

ལྷག་པར་དོལ་ཚོགས་ཀྱི་འདུ་ར་དང་གཏམ་བརྗོད་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཀུན་གཟེགས་པཾ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་དོལ་ཆུལ་བསྟེན་གསོལ་གནང་མཁན་ཡིན་སྐོར་གྱི་ཡོག་འཕྲིལ་དུལ་བསྒྲགས་བྱས་ནས། ཆུལ་སྤྱིའི་ནང་ཁོ་ཚོར་བདེན་ཆུབ་ཡོང་ཐབས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པར་བདག་ཅག་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་མཁན་བློ་དགེ་འདུན་འབྲེལ་ཆགས་ཡོངས་རྫོགས་ཤིན་ཏུ་སྤོ་ཕམ་སྤྱིས། མ་ཟད་ཡོག་བཤད་དེ་དག་གིས་ཡོ་རྒྱས་ངོ་མ་མི་ཤེས་མཁན་ཁག་གིཅིག་མགོ་འཁོར་བསྡུ་བྱེད་ནང་དུ་ཚུད་སྤྱིད་པས། དེ་རིང་འདིར་དོལ་ཚོགས་ལ་བསྒྲགས་གཏམ་སྤེལ་བ་

དང་འབྲེལ་གནས་ཚུལ་དངོས་ཀྱི་འགྲེལ་བརྗོད་སྐིང་བསྡུས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

སྨྱིར་གདན་ས་བཀའ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བྱང་བའི་ནང་༡༩ རྒྱལ་མཆོག་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོས་ཕྱི་ལོ་ ༡९९४ ལོར་དགོན་པ་ཕྱག་བཏབ་ནས་གཉེར་དུ་གཏད་པའི་སྐུང་མ་དཔལ་ལྡན་ལྷ་མོ་དང་། གླ་ཚང་ཁག་གསུམ་གྱི་ནང་ཤར་རྩེ་གླ་ཚང་གེས་སྐུང་མ་མགོན་པོ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲིང་གླ་ཚང་གེས་སྐུང་མ་ལྷ་མོ། དཀྱིལ་ཁང་གླ་ཚང་གེས་སྐུང་མ་ཅེག་ཅོ་ལྷམ་སྲིང་བཅས་སོ་སོར་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་པ་དང་། གསང་སྔགས་རྒྱུད་པ་གླ་ཚང་དུ་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཆོ་ག་དང་། དམ་ཅན་ཆོས་སྐུང་ལྷ་ཅེག་རྡོ་ཅོ་གསུམ། མགོན་པོ་དཀར་ནག རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་ཐོས་སྲས། ཆོས་རྒྱལ་དང་ཚངས་པ་སོགས་ཀྱི་བསྐང་གསོ་གནང་སྲོལ་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། དགོན་པའི་ཐྲིང་ནང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་བྷ་བྲང་དང་གླ་ཚང་ཁག་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་གྱི་མིང་ཡང་གྲགས་མྱོང་མེད། སྐྱལ་སྐུ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་འབྲེ་ལ་སྐྱེས་རྟེས་པཊ་ཆེན་བྷོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་དྲུང་དུ་བཀའ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་སྐུང་མ་མཛད་ཅིས་བྱས་པར་སྐོར་ལམ་ནས་གསང་བདག་ཕྱག་རྡོར་དབུ་བོའི་སྐུར་བཞེངས་པ་རྟེའི་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་བཀའ་སྐུང་རྒྱལ་ཆེན་རྣམ་ཐོས་སྲས་ཀ་བདག་བརྒྱད་ཀྱིས་བཀའ་ཤོག་ཁེད་ཐོག་ཏུ་ཞུས་པ་ལྟ་བུའི་མ་བཅུག་པ་ཁྲེད་ཆོས་ད་དུང་མ་ཤེས་སམ།

པཊ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་བསྟན་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོས་དོལ་རྒྱལ་ལ་དམིགས་བསལ་ཀྱིས་མནན་པ་བསྟིག་སྟོོར་དུག་ལས་མཛད་ཅིང་། པཊ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་དྲུག་པ་དཔལ་ལྡན་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་ཕེབས་གནང་བའི་རྟེས་སུ་དགོན་པའི་ནང་མི་ཚན་དང་གླ་ཁག་ཁ་ཤས་སུ་ཡུལ་ལྷ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་ཁག་གཅིག་བྱུང་ཡོད་པར་ཡང་མི་ཚོག་པའི་དམ་བསྒྲགས་དང་འབྲེལ། དགོན་པའི་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོའི་ནང་དུའང་ཇབར་སྐབས་ཤིག་དགོན་པའི་ཐོ་ཁོངས་སུ་གདུག་འདྲེ་རྩ་སྒྲགས་

སྤུ་འདེན་པ་ཁ་ཡར་བྱུང་ཡོད་ཚོད་འདུག་པ། ཕྱི་ན་ཚད་ལ་མོ་ཆོས་སྐྱོང་སོགས་དམིགས་བསལ་མ་གཏོགས་གང་བྱུང་ཁོག་ཞུགས་བྱས་མི་ཆོག ཆོས་སྲུང་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྐུན་ལྡན་རྟོ་རྗེའི་སྲུང་མ་ལས། དོལ་རྒྱལ་སོགས་མཁའ་ལ་རྒྱུ་བའི་ཡིད་དྭགས་འདྲེ་ངན་གྱི་རིགས་ལ་གསོལ་ཁ་བྱེད་པས་མཆོན་བསྟེན་ཅིང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་བསྟན་པའི་འཇུག་སྒོ་སྐྱབས་འགྲོའི་འགལ་ཟླར་འདུག་པས་མི་བྱེད།། ཅེས་དམིགས་བསལ་དོལ་རྒྱལ་གྱི་མིང་དངོས་སུ་སྒྲོས་གནང་ནས་འདྲེ་ངན་གྱི་རིགས་གསོལ་ཁ་བྱས་ན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསྟབ་བྱ་དང་དངོས་སུ་འགལ་ཡོད་སྐོར་མཛུབ་སྟོན་གནང་ནས། དོལ་རྒྱལ་སོགས་འདྲེ་ངན་རིགས་བསྟེན་གསོལ་རུ་བ་ནས་མི་ཆོག་པར་བཀག་གནང་ཡོད།

འདི་ཐད་པཾ་ཆེན་སྐུ་གོང་མས་རྒྱུ་མཚན་གནད་འགག་ཏུ་གཟིགས་ཏེ། ༡༧༤༣ ཟླ་ ༦ ཚེས་ ༡༡ ཉིན་ཕྱག་བསྟར་མའི་འགོ་མཚན་གནང་སྟེ། ༡༧༤༤ ལོར་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་ནས་པར་བསྐྲུན་གནང་བཞིན་པའི་གང་ཅན་རིག་བརྒྱའི་སྐོ་འབྱེད་ཉེ་མིག་དེབ་ཕྱེང་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་ཡོད་པའི་ནང་ཚན་དེབ་ཕྱེང་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་དགོན་ཁག་གི་བཅའ་ཡིག་ཟེར་བའི་ནང་དམིགས་བསལ་གྱིས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་བཅའ་ཡིག་ཆེན་མོ་ཕྱོགས་སྒྲིག་འགྲེམ་སྟེལ་གནང་ཡོད་པའང་གསལ་པོར་ཤེས་དགོས།

པཾ་ཆེན་སྐུ་ཕྱེང་དགུ་པ་ཐུབ་བསྟན་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་མཆོག་སྐྱེ་ཤུ་མདོར་སྐུ་གཤེགས་པའི་རྗེས་སུ་རྗེ་ཕོང་ཁ་པས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོ་དགོན་པའི་ཕྱི་ལོག་བདེ་ཆེན་ཕོ་བྲང་དུ་གསུང་ཆོས་གནང་སྐབས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་བཤད་པ་གནང་རྒྱོང་ཡོད་ཅིང། དེ་རྗེས་རྗེ་ཕོང་ཁ་པས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་དགོན་པའི་ཕྱིར་གི་ཕྱི་ལོག་ཏུ་ཡོད་པའི་བདེ་ཆེན་ཕོ་བྲང་གི་རྒྱལ་སྐོའི་ནང་མའི་ཕྱི་ལོག་ཏུ་དོལ་རྒྱལ་གྱི་ཕྱོག་ཁང་

ཏོག་ཙམ་ཞིག་བཞེངས་ཡོད། དེའི་ཚེ་དགོན་པའི་ཕྱི་ནང་ནས་གཅིག་ཀྱར་ཀྱི་དད་གསོལ་བྱེད་རྒྱུ་ཞར་ཞོག་སེར་སྐྱ་ཡོ་མོ་ཞལ་ཆེ་བས་འཇིགས་སྣང་དང་མི་དགའ་བའི་རྣམ་འགྱུར་གསལ་ཡོར་བསྟན་ཡོད།

དེའི་མཇུག་སྐྱོང་གཞུང་ཞབས་བཀས་ཕྱུན་སྐུ་དྲག་ཁག་གཅིག་གིས་བྱས་ངོར་པཊ་ཆེན་སྐུ་ཕེང་དགུ་པ་སྐུ་གཤེགས་པ་ནས་པཊ་ཆེན་སྐུ་ཕེང་བཅུ་པ་སྐུ་ན་མ་སོན་བར་དུ་བདེ་ཆེན་ཞོ་བྱང་གི་རྩེ་དགོན་ཁང་སོགས་སུ་ཤུགས་ལྡན་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་རྒྱུ་དར་ཕེལ་གཏོང་ཐབས་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་དགོན་པའི་ཕྱིང་ནང་སྤུ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་ཤུགས་ལྡན་བསྟེན་གསོལ་དར་ཕེལ་རྩ་བ་ནས་བཏང་ཐུབ་མེད། དུས་ཕྱིས་པཊ་ཆེན་སྐུ་ཕེང་བཅུ་པའི་གསུང་འབུམ་ཕྱོགས་སྒྲིག་བྱས་པའི་ནང་དོལ་རྒྱལ་བསྐང་འཕྲིན་དེའང་མཁན་དྲུང་ཀྱ་ཕྱ་མ་ནོར་བང་ཕྱོགས་རྒྱལ་མཚན་བཞེངས་ཀྱི་སྒོན་ཚོག་ཀྱ་བསྒྱལ་ངོར་བྱིས་གནང་བ་མཇུག་བྱང་དུ་འཁོད་ཡོད་པ་དེས་ཀྱང་གསལ་ཡོ་ཤེས་ཐུབ།

དེ་མིན་པཊ་ཆེན་སྐུ་ཕེང་བཅུ་པ་ཆེན་ཡོ་མཆོག་སྐུ་སྐྲིར་ངོས་ནས་ཀྱང་སྐུ་ཚེ་གང་ཡོར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་རྩ་བ་ནས་གནང་སྐྱོང་ཤེད་ཅིང་། དེ་བས་ཁོང་ཉིད་སྐུ་ཚེ་སྨད་དུ་ཕྱ་བང་གཟིམ་ཆུང་ཁོང་འོག་ཚང་མར་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་གནང་བའི་རྟགས་ཅམ་མངོན་རྒྱུ་མེད་པ་འབྲེལ་ཡོད་ཞབས་འབྱིང་དང་བཀའ་ཤིས་ཕྱུན་ཡོའི་དགེ་འདུན་བགེས་གཞོན་ཚང་མས་མཉེན་གསོལ་རེ་དེ། རྗེས་སུ་ཀུན་གཟིགས་པཊ་ཆེན་སྐུ་ཕེང་བཅུ་པ་མཆོག་དགོངས་པ་རྫོགས་ནས་རྩ་བ་ཁ་ཤས་ཡས་མ་སོང་བར་དགོན་པའི་ལས་བྱེད་འགའ་ཡིས་བདེ་ཆེན་ཞོ་བྱང་གི་འོག་ཐོག་ཏུ་ཡོད་པའི་དགོན་ཁང་གི་སྐོ་རྒྱབ་ཏུ་དོལ་རྒྱལ་འབྲ་སྐུ་ཞིག་གསར་བཞེངས་བྱས་ཡོད་

པ། སྐབས་དེར་དགོན་པའི་གནད་ཡོད་མཁན་ཟླ་ཁག་ནས་བཀག་འགོག་ཤུགས་ཆེ་མཛད་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱ་གཞུང་དང་འབྲེལ་ཆགས་འགོ་དཔོན་དག་གི་དབང་ཤུགས་འོག་ནས་དོན་འབྲས་མ་སོན། འོན་ཀྱང་དུས་དཔའང་གཞིས་ཅི་ཐུལ་གྱི་དད་ལྡན་སེར་སྐྱ་མི་མང་བའི་ཆེན་ཕོ་བྲང་དུ་མཇལ་བཅར་བ་ཆོས་གཟིམ་ཆུང་ཁག་ཚང་མ་མཆོད་མཇལ་ཚར་རྗེས་དགོན་ཁང་གི་དོལ་རྒྱལ་འདྲ་སྐུ་མ་མཇལ་བར་ཤར་རེར་ལོག་འགྲོ་མཁན་ཞེ་ཅིག་རེད།

མ་ཟད་ཀུན་གཟིགས་པཾ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐུ་ན་དར་ལ་བབ་ཅིང་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཐུགས་ནུས་སྟོན་པའི་དུས་ནས་དགོངས་པ་མ་རྫོགས་བར་དུ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྐྱག་ཆེད་དུ་སྐུ་ལས་བསྒྲིན་མཁན་གྱི་སྒྲིས་བྱ་དམ་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་དར་སྒེལ་གནང་ནས་བཞུགས་པ་བཀའ་སྩོབ་དང་མཛད་པ་གང་དུའང་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་མཛལ་རྒྱ་མེད་པ་ཚང་མས་མཉེན་གསལ་རེད།

ལྷག་པར་བོད་ལྗགས་བྱ་ཡོར་ཀུན་གཟིགས་པཾ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པ་ཆེན་པོ་སྐུ་ངོ་མས་བདག་ཅག་བྱེས་ཀྱི་གདན་ས་འདིར་གནང་བའི་ནང་མའི་བཀའ་སྩོབ་ཕྱག་བྱེས་ཕྱག་བསྟར་མའི་ནང་། དེ་གའི་ཟླ་མ་ལས་སྟེ་དགེ་འདུན་འདུས་མང་སྤྱིན་བདག་དང་བཅས་ལ། ཉེད་ཚོས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་སྐིགས་དུས་བསྟན་འགྲོའི་མགོན་དཔུང་དམ་པ་ཤགོང་ས་ཤ་རྒྱལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཉེན་པ་སྐུ་ཚེ་རྒྱལ་མཚན་བཅུན་ཅིང་མངོད་འཕྲིན་རྩལས་ཆེན་རྣམས་ཡར་ངོའི་ཟླ་ལྔར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཕྱར་བ་གྲུ་འདེགས་བཅས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདུན་ནས་མདུན་དུ་བསྒྲིད་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བས་དེ་ལུགས་སྲང་ཟླངས་ཤེད་དགོས་ཞེས་སོགས་དང་། མ་ཟད་ཤགོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཚབ་དང་ཕྱི་ལོག་ནས་དད་ལྡན་མངའ་བཅར་

བ་ཚོར་རྟག་ཏུ་ཤ་རུལ་དབང་ཡིད་བཞིན་ཞོར་བྱ་སྐུ་ཚེ་བརྟན་པ་དང་། ཁོང་གི་བློང་དོར་བ་ཀའ་སྒོབ་འོག་ཨར་བསྒྲིད་ཐུབ་པ་གལ་ཆེ་ཡིན་སྐོར་བ་ཀའ་སྒོབ་ལམ་སྟོན་རེམ་པར་ཤེའས་པ་དེ་རང་ནས་ཁོང་གི་དགོངས་པ་ངོ་མ་དེ་ང་ཚོས་རྟོགས་ཐུབ་ལ། གལ་ཏེ་པཾ་ཆེན་རེན་པོ་ཆེའི་བཀའ་ལ་བརྩི་མཁན་ངོ་མ་ཞིག་ཡིན་ན་ཁོང་གསལ་བཀའ་སྒོབ་ཀྱིས་སྐིང་དོན་རྣམས་སྦྱངས་བློང་ཚུལ་བཞིན་བྱེད་དགོས་པའི་དུས་ལ་བབས་ཡོད།

བར་ལམ་དོལ་ཚོགས་ནས་ང་ཚོར་བཏང་བའི་པཾ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཙུ་པའི་གསུང་འབུམ་གྱི་དཔར་བཤགས་ནང་དུ་ཤ་ཁྲြ་བོའི་དབང་པོ་རྡེ་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཆོག་ཚངས་ཆོག་ཡང་སྐྱེན་ནག་འགྲོས་སུ་བཀོད་པ་བཞུགས་སོ། །ཟེར་བར་ཡང་སྐྱོ་དམ་ཆེན་པོས་ཤཱཀྱ་སྐོར་གྱི་བརྩམས་ཆོས་ཡིན་པའི་མཆན་རྟགས་བཀོད་ནས། ཕྱག་དབེའི་ནང་དོ་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཟེར་འཁོད་ཡོད་ན་ཤཱཀྱ་ལྷན་ལ་གོ་བ་ལེན་ཤག་ཤག་བྱེད་འདུག་པ་དེ་ནི་ཡོང་བ་གཡང་མཆོངས་རེད་མ་གཏོགས། དོན་དངོས་སུ་ཁྲོ་བོའི་དབང་པོ་རྡེ་རྗེ་ཤཱཀྱ་ནི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐབས་ཀྱི་ཁྲོ་རྒྱལ་རྡོ་རྗེ་ཤཱཀྱ་ཡིན་པ་ལས། ཁྱེད་ཅག་གིས་བསམ་པའི་རྡོ་རྗེ་ཤཱཀྱ་ལྷན་ཟེར་བ་དེ་མ་ཡིན་ཚེ་ཞེས་ཞོར་བ་ཞག་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཤེས་ཤེས་མདོག་གམ་ཡང་ན་རྫུན་གཏམ་ལ་ངན་གོམས་སོང་བ་གང་ལྟར་ཡང་དེ་དག་ནི་ཅོལ་ཆུང་གི་བྱ་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་མཐོང་།

པཾ་ཆེན་སྐུ་ཕྲེང་བཙུ་པའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུ་སྟངས་ཐད་ཁྱོད་ཚོའི་གྲས་ཆུན་རྣོར་ཐ་ཤལ་འགའ་ཞིག་གིས་མ་ཤེས་ཤེས་ཁུལ་གྱི་ཀུ་ཅོ་གང་སར་སྐྱོག་བཞིན་འདུག ཁྱོད་ཚོས་ཤ་རུལ་དབང་པཾ་ཆེན་ཡབ་སྲས་གཉིས་ཀྱི་མཛད་པ་དང་། བོད་ཀྱི་སྤུལ་སྐུའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུ་སྟངས་སྐོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་དངོས་དང་། གནད་ཡུགས་དམ་པ་ཅུང་ཙམ་ཡང་མ་ཤེས་པར་ཁ་ཤག་ཆེན་པོས་

ལོག་བཤད་སྤེལ་བ་ནི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་འདོད་དོན་ཁོ་ན་འགྲུབ་ནས་རང་མདོག་ངན་པ་ཁྱིམ་སར་སྐྱེན་པ་ཙམ་ལས་མ་འདས། པཾ་ཆེན་སྐུ་ལྷེང་བཙུ་པའི་ཡང་སྲིད་ངོས་འཛིན་ཞུ་སྟངས་སྐོར་རྒྱང་རིང་དུ་བཤུ་མི་དགོས་པར་པཾ་ཆེན་སྐུ་ལྷེང་བཙུ་པ་ཆེན་པོའི་མཛད་རྣམ་དང་ཡྔག་པར་དགོངས་པ་རྫོགས་ཁའི་བཀའ་སྩལ་རྣམས་ལ་རྩེ་གཅིག་ཏུ་ཉན་ནས་གོ་ཤེས་ཐུབ་ན་དོན་ངོ་མ་གང་ཡིན་གཞི་ནས་ཤེས་ངེས་རེད། ཁྱོད་ཅག་དོལ་ཚོགས་རྩེས་འབྲང་པ་ཆེས་ཉུང་ཤས་ཤིག་གིས་ཉིན་མཚན་དུས་དུག་ཏུ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ལ་ཁ་གཡར་ནས་དོན་ངོ་མར་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐུབས་མགོན་ཆེན་པོའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་མཛད་པར་ཉེ་ཤར་སྤར་མོས་འཚེའས་ཐབས་བྱས་དང་བྱེད་བཞིན་པ་ནི། རང་ཉིད་ནག་ཁུང་ནས་ནག་ཁུང་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཙམ་ལས་འཛམ་གླིང་ཡོངས་ལ་ལ་ལ་གོང་ས་ཏུ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་ཉེ་མ་འབྱམ་གྱི་འོད་ཟེར་ཁྱབ་ངེད་ཤར་ཡོད་པ་ཤེས་དགོས་སོ།

རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཀྱང་ཁྱོད་ཅག་དང་འདྲ་བར་ལ་གོང་ས་མཆོག་ལ་དུ་བར་ལོ་ངོ་བཙུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་རིང་མི་རྒྱུ་ཚོད་མེད་བཏང་ནས་དངོས་ཤུགས་བརྒྱུད་གསུམ་གྱིས་མཚན་སྨད་སྤྲོ་བསྒྱར་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཞུས་དང་ཞུ་སྨུས་སུ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་དག་གིས་ཁོང་གི་མཛད་འཕྲིན་གྱི་ཆ་ཕྲ་མོ་ཙམ་ལའང་དོ་ཤོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཞར་བཞག་དེ་བས་ལ་གོང་ས་མཆོག་ནི་དཔ་འཛམ་གླིང་ནང་གི་སྤྲོད་མེད་ཆེ་ཆུང་གི་རྒྱལ་ཁབ་ཏ་ཅང་མང་ཡོ་དང་། རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་མི་མང་ཀུན་གྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་གུས་བཀུར་བརྩི་འཇོག་མཐོང་ཆེན་ཞུ་ཡུལ་གྱི་སྐྱབས་གནས་དམ་པ་ཞིག་ཆགས་ཡོད་པ་ཅིས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་སོ།

སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐུབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་ཁྱངས་ལྡན་ལོ་རྒྱུས་དུ་མའི་རྒྱབ་སྐྱོངས་གཞི་ལ་བཞག་ཅིང་། ལོ་མང་བཀག་དཔྱད་ཞིབ་ཚགས་རིམ་

པར་མཛད་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མཚམས་འཛོག་བྱས་ན་ལེགས་ཚོགས་ཆེ་སྐོར་གྱི་སྒང་ཚང་གི་བཀའ་སྩོབ་ཕེབས་པ་ནི། བོད་བརྒྱད་ནང་བསྟན་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཡབ་རྗེ་ཪརྒྱལ་བ་གཉིས་པ་འཇམ་མགོན་ཀོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་སྲོལ་གཏོད་པའི་དཔལ་མཉམ་མེད་རི་བོ་དགེ་ལྡན་པའི་བསྟན་པར་ཐུགས་བཟེ་བ་ཆེན་པོས་དགེ་ཐེར་ལེགས་པར་མཛད་པའི་རྣད་བྱང་མཛད་ཆེན་ཞིག་ཡིན་པར་བདག་ཅག་གིས་ནན་འདིའི་མཁན་བྲ་དགེ་འདུན་འདུས་མང་དང་བཅས་ནས་སྤང་བྱང་འཛོམ་ལེའུ་ཚུལ་བཞིན་ཞུས་དང་ཞུ་བཞིན་པ་དང་། ཕྱིན་ཆད་ཀྱང་འདི་བན་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་ཕར་བཞག་ལྟ་བུན་ལོག་རྟོག་རྗེས་འབྱང་དང་བཅས་པར་ཚོས་དང་ཟང་ཟིང་འབྲེལ་བ་སྤུ་ཙམ་མེ་བྱེད་རྒྱུར་མ་སྐྱལ་དང་བྲལ་ཀྱིས་རྗེ་རྗེའི་དམ་བཅའ་བརྟན་པོར་འཛོག་རྒྱུ་ཡིན། ལར་ནས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་སོགས་ཀྱིས་ཀུན་གཟིགས་མཆོག་གི་མཛད་པར་ལོག་རྟོག་གིས་གང་བླུང་འགྲེལ་ལོག་བྲིས་བཤད་བྱས་པ་སོགས་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་འོས་པ་དང་མི་ཚོག་པ་ཞིག་ཡིན་པས། གནད་དོན་དེ་རིགས་ལ་གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་མཁན་བྲ་དགེ་འདུན་འདུས་མང་དང་བཅས་ནས་དོ་འཁུར་ཆེན་པོས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གདོང་ལེན་བྱེད་ངེས་ཡིན། གདན་ས་བཀྲ་ཤིས་ལྷུན་པོའི་མཁན་བྲ་འདུས་མང་དང་། པཊ་ཆེན་ཞེར་ཀ་ནི་ཞབས་ཞུ་ལས་དོན་ལྡེ་གནས་ཁང་ཐུན་མོང་གིས་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༡༤ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༣ ལ།།

སྨོན་ལམ་ལོག་པས་ཪརྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ།།
འཁྲུ་བའི་ནག་ཕྱོགས་གཟུགས་ཅན་གཟུགས་མེད་སྡེ།།
བསམ་སྦྱིན་ངན་པའི་འདྲུག་པ་མ་ལུས་པ།།
མཚོག་གསུམ་བདེན་པས་རྩད་ནས་གཙོད་གྱུར་ཅིག།

དོ་ལ་ཚོགས་ཀྱིས་ཤགོང་ས་མཆོག་ལ་ངོ་རྐོལ་སྐད་འབོད་བྱས་པར་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཚོགས་མི་རྣམས་ནས་རྒྱས་བཏོན་ཀྱི་གསལ་བསྟན་སྟེལ་བ།

ཨཨ། །ང་ཚོ་གཅམ་འཁོད་མིང་ཅན་པ་ཚོས་དེ་སྐུ་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཚོགས་མི་བྱས་ཏེ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མྱོང་། འོན་ཀྱང་ང་ཚོ་དང་ཚོགས་མི་གཅིག་པ་ཡིན་མཁན་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་མཁན་ཁག་གཅིག་གིས་དེང་སྐབས་ཁོད་ཀྱི་ཤསྒྲབས་མཁོན་ཏུ་འའི་བྷ་མ་མཆོག་ལ་ངོ་རྐོལ་ཀྱིས་མཚན་སྨད་ཞུ་བ་མཐོང་སྐབས་སེམས་འཚབ་དང་བྲོ་ཕམ་ཏ་ཅང་སྐྱེས་བྱུང་། འཁྲིག་བཤད་དང་རྩྭན་གཏམ་རྣམས་ངོ་མ་ཡིན་ཁུལ་ཀྱི་དྲིལ་བསྟགས་བྱེད་བཞིན་ཡོད། བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཟེར་བའི་ཚོས་ཚོགས་དེས་ད་ཆ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་ཟེར་བ་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་ཟེར་བའི་མིང་བྱང་འོག་ཁོད་ཀྱི་ཤསྒྲབས་མཁོན་ཏུ་འའི་བྷ་མ་མཆོག་ལ་མཚན་སྨད་དང་སྐྱོན་འཇུག་སོགས་གཞི་རྩ་མེད་པའི་ལས་འགུལ་སྟེལ་བཞིན་ཡོད།

བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཟེར་བ་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་ཟེར་བས་ཁོད་ཀྱི་ཤསྒྲབས་མཁོན་ཏུ་འའི་བྷ་མ་མཆོག་ལ་ངོ་རྐོལ་རྩམ་སྟོན་བྱས་པ་མ་ཟད། ངོ་དེབ་སོགས་དྲ་རྒྱའི་བརྒྱུད་ལམ་འདྲ་མིན་ཐོག་ཤགོང་ས་མཆོག་ལ་མཚན་སྨད་ཞུ་བཞིན་ཡོད། ང་ཚོས་ཁོ་པ་ཚོར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གསལ་བཤད་བྱས་ཀྱང་ཉན་འདོག་རྩ་བ་ནས་བྱས་མེད། དེར་བརྟེན་དེ་ཚ་ང་ཚོས་མཐུན་དབྱངས་

གཅིག་གྱུར་ཐོག་ནས་བདེན་པ་བདེན་གཏུག་བྱ་རྒྱུའི་དུས་ལ་བབ་པ་བསམ་བཞིན་ཡོད།

འདིར་བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཟེར་བའི་འགོ་ཁྲིད་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་ཁོ་པའི་རྗེས་འབྲང་པ་ཚོས་རྫུན་སྒྲིག་ཁག་གཅིག་ང་ཚོས་གསལ་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།

༧། བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཟེར་བ་དང་། རྒྱལ་སྲིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་ཟེར་བ། དེ་བཞིན་ནུབ་ཕྱོགས་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་ཟེར་བས་ཅོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མཁོན་ཏུ་འའི་བློ་མ་མཆོག་ནི་ཞལ་རྫུན་གསྲུང་མཁན་ཞིག་རེད། ཅེས་སྐྱོན་བརྗོད་ཞུས་ཡོད། དོན་དངོས་ཐོག་ཅོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མཁོན་ཏུ་འའི་བློ་མ་མཆོག་གིས་དོལ་རྒྱལ་གྱི་རྒྱུ་དང་། ངོ་བོ། བྱེད་ལས། འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཤཁོང་ས་མཆོག་གི་སྐུ་ཕྱུ་དང་། ཅོད་མི་མངོ་ཚོགས། དེ་བཞིན་ཅོད་དོན་འཐབ་རྩོད་བཅས་ལ་གནོད་གཞིར་ངོས་འཛིན་མཛད་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན། སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་བཀའ་གདམས་གསར་མས་དོལ་རྒྱལ་ཐོག་ངོས་འཛིན་བྱེད་སྐངས་དང་མི་མཐུན་པ་ཆགས་ཡོད། དཔོངས་བཞེད་མི་མཐུན་པ་དེ་ཙམ་འཛིན་པ་ལ་ཤཁོང་ས་མཆོག་གིས་ཞལ་རྫུན་གསྲུངས་ཀྱི་འདུག་ཟེར་བ་དེར་གཞི་རྩ་གང་ཡང་མེད།

༨། བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཟེར་བ་དང་། རྒྱལ་སྲིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་ཟེར་བ། དེ་བཞིན་ནུབ་ཕྱོགས་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་ཟེར་བས་ཅོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མཁོན་ཏུ་འའི་བློ་མ་མཆོག་གིས་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་ཏས་ཀྱི་ཤུགས་ལ་ཉམས་ཆག་བཏང་བ་ཡིན། འདི་མཁོན་བློ་མ་ཅོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མཁོན་ཏུ་འའི་བློ་མ་མཆོག་

གེས་དོལ་རྒྱལ་སྐོར་སྡུ་ཕྱི་བར་གསུམ་དུ་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་རིམ་དང་དེ་བསྟེན་པས་སྤྱི་ཚོགས་ནང་རྟོག་གཏི་བྱང་སོགས་ལ་དཔྱད་པ་མཐེལ་ཕྱིན་མཛད་པ་མ་ཟད། ཡོངས་འཛིན་སྐུ་གཞོན་ཁྲ་བོད་རྟོ་རྩེ་འཆང་མཆོག་ལ་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་མཚམས་འཛོག་མཛད་རྒྱའི་དགོས་པ་རྒྱ་མཚན་སོགས་ཞིབ་ཕྲ་སྦྱན་གསེང་ཞུས་ཏེ་མཚམས་འཛོག་མཛད་ཡོད།

དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱ་རྒྱ་དེས་དུས་རྟག་ཏུ་གྲུབ་མཐའ་ཕན་ཚུན་དབང་འཛེན་འཁྲིར་བཟོ་བཞིན་ཡོད་པར་བརྟེན་ལོ་རྒྱས་ཐོག་ཟིངས་གཞི་ཅན་གཞི་གཤགས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཡོངས་འཛིན་སྐུ་བཀྲས་ཟིངས་དེན་པོ་ཆེ་མཆོག་གིས་དོལ་རྒྱལ་དེར་རྟོག་གྲ་ཞིག་ཡོད་པར་ཡིད་ཆེས་གནང་བཞིན་ཡོད། སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་། སྐྱེས་ཆེན་དམ་པའི་གསུང་ལ་བརྟེན་ནས་རིག་པ་ཡང་དག་བསྒྲུབས་ཐུབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། བོད་ཀྱི་ཥས་སྐྱབས་མགོན་ཀུ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་གིས་དོལ་རྒྱལ་ཐོག་བཞེངས་ཕྱོགས་འདི་དོན་དངོས་ཐོག་ཥརྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་། སྐྱེས་ཆེན་དམ་པའི་གསུང་གཉིས་ཀ་དང་ཡོངས་སུ་མཐུན་ཡོད། དེ་ཡང་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས་པའི། (Clear light of Bliss) ཞེས་པ་དེའི་ནང་། ངཚོས་གྱུབ་མཐའ་གང་ཞིག་ལ་ཆ་འཛིན་བྱེད་དགོས་བསམས་ནས་བློ་དོགས་སྐྱེ་སྐབས་ཚོས་འཆད་མཁན་གང་ཟག་གམ་བློ་མའི་མཚན་སྐན་བྱགས་ཆེ་ཆུང་ལ་མི་རྟེན་པར། གང་འཆད་རྒྱའི་ཚོས་ལ་རྟེན་དགོས། གང་འཆད་རྒྱའི་ཚོས་དེ་ཁྱད་བཙན་པོ་དང་རྩ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཁས་ལེན་རྩད་ལ། གལ་ཏེ་ཡོན་ཏན་དེ་ཁྲར་མི་ལྡན་ཆེ་ཚོས་འཆད་པོ་བློ་མའི་མཚན་སྐན་བྱགས་ཆེ་ཐེ་ཙམ་ཡིན་ཡང་ཚོས་དེ་ཁས་ལེན་མི་རྩད། ཞེས་བརྗོད་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བོད་ཀྱི་ཥརྒྱལ་མགོན་ཀུ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་གིས་སྐྱབས་རྗེ་ཁྲིད་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་དམ་ཚོག་འགལ་

ཡོད། ཅེས་སྨྲོན་བརྗོད་བྱེད་སྐབས་རང་གིས་བཤད་པའི་སྐད་ཆ་དང་རྒྱབ་འགལ་ཆགས་ཡོད།

༣། ལྷག་པར་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བོད་ཀྱི་༸སྒྲུབས་མཚོན་ཏུ་ལའི་བློ་མ་མཚོག་གིས་སྤུང་མ་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་བསྟེན་གསོལ་མཛད་རྒྱུ་མཚམས་འཇོག་མཛད་པ་དེས་འཇམ་མཚོན་བློ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ནས་བརྒྱད་པའི་དགེ་ལྡན་ཕྱག་སྟོལ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་དགག་བྱ་མཛད་པ་རེད། ཅེས་སྨྲོན་བརྗོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དོན་དངོས་བོད་ཀྱི་༸སྒྲུབས་མཚོན་ཏུ་ལའི་བློ་མ་མཆོག་གིས་དགེ་ལྡན་ཕྱག་པའི་བསྟན་པ་ལ་དགག་བྱ་རྩ་བ་ནས་མ་མཛད་པའི་ཁར་མཚོན་པོ་གང་ཞིད་མཆོག་གི་རྩ་བརྒྱད་བློ་མ་རྣམས་ལ་དད་ཀུས་ཏ་ཅང་མཛད་བཞིན་ཡོད། འོན་ཀྱང་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་རང་ཉིད་ལ་བརྒྱད་པའི་བློ་མ་འདི་དང་དེ་ཡོད་ཚུལ་སོགས་རྗེ་ཙམ་ངོམ་ཡང་མང་ཚོགས་ཁྲོད་བློ་སྟོབ་ཞལ་འཛོམས་པའི་སྐལ་བ་དེ་བར་བྱུང་མེད། དེར་བརྟེན་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལ་རང་གི་བློ་མ་འདི་ཡིན་ཞེས་དང་། དམ་པ་གོང་མ་འདིའི་སྐུ་དྲུང་ནས་བརྒྱད་པ་ཡོད། ཅེས་གཅིག་ཀྱང་སྨྲོན་རྒྱ་མེད་པར་རང་ཉིད་ཁྱེར་རྒྱ་འབའ་ཞིག་ཡིན། ཁོ་པ་དབྱིན་ཡུལ་དུ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༧ ལོར་བོད་པའི་ཚོས་ཚོགས་ཤིག་གིས་ཚོས་བཤད་ཆེད་སྐད་བཏང་རྗེས་ཚོས་ཚོགས་དེ་དང་ཤོད་བྱེད་བྱུང་ནས་ཁོ་པས་ཚོས་ཚོགས་དེར་དབང་བསྐུར་བྱས་རྗེས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༦ ལོར་བཀའ་གདམས་གསར་མ། ཞེས་མིང་བཏགས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༨ ལོར་དེ་སྐྱལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་སྤྲོད་གཉེར་བྱེད་ས་བྱེས་ཀྱི་གདན་ས་ཆེན་པོ་སེར་བྱེས་མཁན་སྟན་གྱ་ཚང་གི་དགེ་འདུན་འདུས་མང་ནས་ཁོ་པར་དམ་ཉམས་དང་ལོག་ཕྱ་སྐྱ་བར་ངོས་འཛིན་ཐོག་གྱ་ཚང་ནས་གནས་དབྱུང་བཏང་བའི་དྲིལ་བསྒྲགས་སྟེལ། སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཟེར་བ་གསར་གཏེར་བྱས་ནས་ནང་ཚོས་

གསར་པ་ཞིག་བཟོས་ཡོད། ཁོ་པས་བཟོས་པའི་ནང་ཚོས་གསར་པ་དེའི་ནང་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དམ་ཚོས་འདུལ་བའི་ལུང་གང་ལའང་ཐུབས་གཏུག་མེ་དགོས་པར་སྟོམ་པ་འབོགས་ཚོགས་བྱེད་ཚོག ངེ་ལྟར་བྱེད་མཁན་ཁོ་པ་ཉེར་ཆུང་ཡིན་པ་ལས་བོད་པའི་ཐ་མ་གཞན་སུ་ཡང་བྱུང་མེད། དེར་བརྟེན་ཁོ་པ་རང་ཉིད་ཉེར་ཆུང་དུ་བསྡད་པ་མ་ཟད། ཁོ་པའི་རྗེས་འབྲུང་ལོ་ཚོའང་འཛམ་གླིང་ཁ་སྐོང་ནང་པ་སྤྱི་དང་འབྲེལ་བ་བཅད་ནས་གྲོགས་མེད་ཁེར་ཆུང་དུ་ཟུར་འདོན་བྱས་ཡོད།

༩༦ ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་སྐལ་བཟང་ཆུ་མཚོས་ཤུགས་ལྡན་གྱི་གནད་དོན་དེ་ནི་དོན་དངོས་བོད་མིའི་ཚད་སྙིད་ཀྱི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་སྟབས། བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཚོས་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཆུ་འཛིའ་བ་མཚོག་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་ཞུ་ཆུས་མཚོན་ཚུལ་མེན་གྱི་བྱ་སྤྱོད་རེ་གས་ནམ་ཡང་སྤེལ་ཆུ་མེན་སྐོར་བཤད་ཡོད། འོན་ཀྱང་དེ་ལྟས་སྐལ་བཟང་ཆུ་མཚོ་དང་བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཟེར་བའི་ཚོས་ཚོགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་༸སྐྱབས་མགོན་ཆུ་འཛི་བ་མཚོག་ལ་ངོ་རྐོལ་སྐད་འབོད་ད་དུང་ཞེངས་གཉིས་བྱས་ཏོངས་ནས་གཅིག་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོ་འགོའི་ནང་དང་། གཅིག་ནི་དེང་སྐབས་བྱེད་བཞིན་པ་འདི་རེད།

༤༦ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་སྐལ་བཟང་ཆུ་མཚོས་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་འགོ་ཁྲིད་ནས་ངོ་རྐོལ་སྐད་འབོད་ནང་མཉམ་ཞུགས་བྱ་ཆུ་ཡིན་སྐོར་ཡན་ལག་ཚོས་ཚོགས་ཚང་མར་ཡི་གེ་བཏང་བའི་ནང་འཁོད་པ་མ་ཟད། ད་དུང་ཡི་གེ་དེའི་ནང་ངོ་རྐོལ་སྐད་འབོད་གོ་སྒྲིག་བྱེད་མཁན་ནུབ་ཕྱོགས་དོལ་ཆུལ་ཚོགས་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་སྐོར་བཤད་འདུག ང་ཚོས་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་ཚོགས་པ་དེའི་འགན་འཛིན་ཚང་མ་བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཟེར་བའི་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་རྒྱར་པའམ་ལས་ཁོག་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེས་ཡེར་ཤེས་རྟོགས་ཐུབ་ཆུ་རེད། འོན་ཀྱང་བཀའ་གདམས་

གསར་མས་ནུབ་ཕྱོགས་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་ཟེར་བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་ཚུལ་རྒྱུ་ཡོད་བཞིན་ཡོད། གསར་འགོད་པས་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོའི་གསོལ་དཔོན་རྒྱར་པ་སྐལ་བཟང་པརྒྱར་ནུབ་ཕྱོགས་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་ཟེར་བའི་འགོ་ཁྲིད་སྤུ་ཡིན་འདྲ་སྐབས་མེང་འདོན་བྱ་རྒྱ་གང་ཡང་མེད།

༦༦ བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཟེར་བས། བོད་ཀྱི་ཥཀྲབས་མགོན་ཀུ་འཕེ་བྷ་མ་མཆོག་ལ་ངོ་རྐོལ་སྐད་འབོད་བྱེད་མེན་ནི་ཚོགས་མི་སྣེར་སོའི་རང་དབང་ཡིན་ཚུལ་བཤད་ཀྱང་། ང་ཚོས་ཤེས་ཚོད་ལ། བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཚོས་ཚོགས་ཟེར་བའི་ནང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པས་ཆེད་མངགས་ཞལ་འདེབས་དང་ངོ་རྐོལ་བྱེད་མཁན་བསྟུབས་སྐོང་ཆེད་འབད་བརྩོན་ཤུགས་ཆེ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

༦༧ ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོར་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ལས་འགུལ་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པས་རྒྱུན་སྐྱོང་བྱས་འདུག ད་ལྟའི་ཚར་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་ཟེར་བའི་མིང་བྱང་འོག་དེ་སྐྱེལ་བྱས་པའི་ཚོགས་པ་གཉིས་ཡོད། དེ་ཡང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་ཡིག་ཆའི་ནང་གསལ་ལྟར་ན། ཧོར་ཁེའི་ནང་ཡོད་པའི་ཚོགས་པ་དེའི་འཛིན་སྐྱོང་འགན་འཛིན་དང་ཚོགས་གཙོ་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་དགེ་རྒན་ཡིན་དགོས། དེ་བཞིན་ཨ་རིའི་ཁལ་ལི་ཕོར་ནི་ཡའི་ནང་ཡོད་པའི་ཚོགས་པ་དེ་ཁེ་བཟང་མེད་པའི་ཟ་འབྲའི་བཟོ་གྲྭ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་མཉམ་སྤྱོད་ཀྱིས་བཟོ་གྲྭ་དེའི་འཛིན་སྐྱོང་འགན་འཛིན་དེ་ཡང་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་དགེ་རྒན་ཟུར་པ་ལེན་ཚེ་ལེ་ཡིན་པ་མ་ཟད། ཁོ་པའི་བཟའ་ཚ་ར་ཏྲེ་ཀ་ཚོ་ཐ་ཡར་ཟེར་བ་ཁོ་པ་དེ་སྤུ་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ནང་དགེ་རྒན་བྱེད་མྱོང་ཡོད་ཅིང་། ཨ་རིའི་ནང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་ཟེར་བའི་མཉེན་ཆབ་པཱའང་ཡིན་འདུག

ཕྱོགས་མཚུངས་རྒྱལ་སྲིའི་ཤུགས་ལྟན་ཚོགས་པ་ཅར་བའི་བྱེད་གཏེ་སྐལ་བཟང་རབ་བརྟན་ཡིན་འདུག ཁོ་པ་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་གླ་རྒན་ཞིག་ཡིན་འདུག ཁོ་པའི་ཡུ་ཀྱབ་ཀྱི་གསར་འགྱུར་དེལ་བསྟན། རེར་བ་དེའི་ནང་སྐུ་ཚས་བྱོན་ནས་ཁོ་པ་གསར་འགོད་པ་ཡིན་ཁུལ་བྱས་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོ་པས་རང་གི་གནས་སྟངས་དང་ལངས་ཕྱོགས་ངོ་མ་སྟས་གསང་བྱས་ཡོད། རྒྱལ་སྲིའི་ཤུགས་ཤྲི་ཚོགས་པའི་དྲ་རྒྱའི་ནང་འབར་མའི་ནང་པའི་བཙུན་པ་ཞིག་གིས་བསོད་སྙོམས་སྟོང་བཞིན་པའི་བརྟན་འཕྲེན་གཅིག་བཞག་སྟེ། རྒ་གར་ནང་དོལ་རྒྱལ་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་གནས་དབྱུང་བཏང་སྐོར་གྱི་འཁྲིག་བཤད་ཀྱི་དྲིལ་བསྟུགས་ཡོག་པ་བྱས་ཡོད། ཐབས་བྱས་དེ་རིགས་འོག་གཞན་མགོ་སྐོར་བསྒྲུབྱེད་བཏང་སྟེ་བོད་ཀྱི་ཤ་སྐྱབས་མགོན་ཀུ་འའི་ཐྲ་མ་མཆོག་ལ་ཚད་ལས་འདས་པའི་ཉར་ཚོའི་ཀྱི་མཚན་སྨད་ཞུ་བཞིན་ཡོད།

༡༦ བོད་ཀྱི་ཤ་སྐྱབས་མགོན་ཀུ་འའི་ཐྲ་མ་མཆོག་གིས་ཆོས་དད་རང་དབང་ལ་དམ་བསྒགས་མཛད་བཞིན་འདུག ཅེས་སྐྱོན་བརྗོད་བྱེད་བཞིན་ཡོད་ཀྱང། དོན་དངོས་ཐོག་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཏ་སྲོད་ལ་བཤུས་ནས་སྐྱོན་བརྗོད་འདི་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཆོས་ཚོགས་ལ་ཟུག་རྔུ། བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཆོས་ཚོགས་ཅེར་བ་དེ་དང་དེའི་ཡན་ལག་ཆོས་ཚོགས་ནང་དུ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ཁོ་ན་ལས་གཞན་སུ་ལའང་དད་གུས་དང་ཡིད་ཆེས་བློས་འགལ་བྱེད་མི་ཆོག་པ་མ་ཟད། ཆོས་ཚོགས་དེ་དང་ཡན་ལག་ཆོས་ཚོགས་དེ་དག་ནང་སྒོང་ཁྱེད་བྱེད་མཁན་དག་ཏན་ཁོ་པ་ཆོས་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བརྩམས་པའི་དཔེ་དེབ་ཁོ་ན་སྒོང་ཁྱེད་བྱེད་དགོས་པ་དང་། སྒོང་དག་དེ་དག་ཀྱང་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ནང་ཟད་སྤྱོད་ཐོན་ནས་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བསྐོ་གཞག་བྱས་པ་ཞིག་ངེས་པར་དུ་དགོས།

བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཚོས་ཆོགས་ནང་ཐེངས་གཅིག་འཛུལ་ཞུགས་བྱས་ཟིན་པའི་སྐུ་སེར་སྤུ་ཡིན་རུང་ཚོས་ཆོགས་ནས་ཐོན་པ་ཡིན་ན། དམྱལ་བར་སྐྱེས་ནས་མཐར་པའི་ཚེ་འཕང་འཐོབ་ཀྱི་མིན་པའི་སྡིག་སྐུལ་བྱེད་བཞིན་ཡོད།

༥། ནང་པའི་ཚོས་ཆོགས་གཞན་དང་ཡན་ལག་ཚོས་ཆོགས་ཁག དེ་བཞིན་དུ་ཆུའི་ཐོག་བགོ་བྱེད་ཀྱི་ཐྲེག་གོ་སྒྲིག་གནང་མཁན། ཤེས་ཡོན་ཅན་ཀྱི་མི་སྣ་རྩོམ་པ་ཡོ། དབེ་དེབ་འགེམས་སྲེལ་ཚན་པ་བཅས་ལ་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཚོས་ཆོགས་ཀྱིས་ཁྱམས་ལ་གཏུག་ནས་ཁོ་པར་མིང་ཤས་ངན་པ་བཟོ་ཀྱི་འདུག་ཅེས་ཞུ་གཏུག་བྱ་རྒྱུ་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་ནས་སྲིག་རར་ལན་མང་བཏང་བའི་ཡིག་ཆ་དངོས་སུ་སྟོན་རྒྱུ་ཡོད།

བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཚོས་ཆོགས་ནང་འཛུལ་ཞུགས་བྱས་པའི་ཚོགས་མི་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་ཆོགས་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ལངས་ཕྱོགས་ལ་གལ་ཏེ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་ཚེ་ཚོགས་མི་གཞན་དང་འབྲེལ་བ་གཅད་རྒྱུ་མ་ཟད། ཚོགས་པའི་ལས་ཤག་ནས་ཁྱམས་འགལ་ཐོག་གནས་དབྱུང་བཏང་སྟེ། ཉེན་རྩོག་པར་རྩིས་སྲིད་བྱ་རྒྱུའི་རྣམ་འགྱུར་སྟོན་བཞིན་ཡོད་པ་དངོས་སུ་མཐོང་ཐུབ་ཡོད། ང་ཚོ་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཚོགས་མི་ཟུར་པ་ཡིན་པར་བརྗེན། ཚོས་ཆོགས་དེས་ཚོས་ཆོགས་རང་གི་ཁེ་ཕན་ཆེད་སྐོར་གྱི་བདེ་དོན་ལ་རྩིས་མེད་རྩོག་རོལ་གཏོང་ཆུང་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན། མི་གྲངས་ ༡༦༠ བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ཚོས་ཆོགས་ལ་ངོ་ལོག་ནས་ཕྱིར་ཐོན་བྱས་པ་མ་ཟད། དྲ་ཆུ་ཞིག་ཀྱང་གསར་བཟོ་བྱས་ཡོད། འོན་ཀྱང་བོད་ཀྱི་ཤ་སྟྲའམ་མགོན་ཁྲ་ལའི་ཐུམ་མཆོག་ལ་དེ་འདྲ་ཞུ་མཁན་མེད།

༡༠། ཆུ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་བཙན་འཛུལ་བྱས་རྗེས་བོད་མི་ས་ཡ་དྲུག་

གི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་ལ་རྩེ་སེད་རོགས་རོལ་བཏང་བར་བཅེན། དོད་མི་རྣམས་དཀའ་སྡུག་ཏུ་ཅང་མྱངས་དང་མྱོང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཟད། དོད་མི་ས་ཡ་གཅིག་ལྷག་དམར་གསོད་བཏང་བའི་རྒྱབ་སྐྱོངས་གནས་སྐབས་ལ་དཔྱད་སྐབས། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པས་དོ་ལ་རྒྱལ་རྩེ་ས་ཡ་བཞི་ཡོད་པ་རྣམས་རྒྱ་ནག་གི་དབང་བསྒྱུར་འོག་དཀའ་སྡུག་མྱོང་བཞིན་ཡོད་སྐོར་སྤྲོག་བཞིན་པ་ནི་རྗེན་གཏམ་ཡིན་པ་ཏ་ཅང་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོད།

ཚད་ལྡན་གྱི་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་སྐྱང་སྐྱོབ་ཚོགས་པ་དང་ཁྲིམས་ཁང་སྐྱ་གཅིག་ནས་ཀྱང་བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཟེར་བ་དང་། ནུབ་ཕྱོགས་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ། དེ་བཞིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་ཟེར་བས་ཏོད་ཀྱི་ཅ་སྐྱབས་མཚོན་ཏུ་ལའི་བྷ་མ་མཆོག་དང་ཏོད་མིའི་སྤྲིག་འཇུག་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་བརླ་ལ་ཤིག་བཏུབ་བྱུང་། ཟེར་བའི་སྐྱོན་བརྗོད་དེ་དག་ལ་ངོས་འཛིན་ནམ་ཡང་གནང་མེད། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༠ ལོར་རྒྱ་གར་གྱི་ཁྲིམས་ཁང་མཐོ་བས་དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྱང་པ་ཚོས་ཁྲིམས་གཏུག་བྱས་པ་རྣམས་ལ་རྒྱ་མཚན་ཁྱེད་ལྡང་གང་ཡང་མེད་པར་བཅེན་རྩིས་མེད་བཏང་ལོད། དོད་མི་ཚོས་རང་གི་རིག་གཞུང་སྐྱང་སྐྱོབ་བྱ་རྒྱུའི་འཐབ་རྩོད་ལ་ང་ཚོས་རྒྱབ་སྐྱོར་ཞུ་རྒྱ་མ་ཟད། རིག་གཞུང་འདི་ལ་བཅེན་ནས་འཚོ་བཞིན་དུ་རིག་གཞུང་འདིར་རྒྱབ་སྐྱོར་མ་བྱེད་མཁན་ཚོའི་ཀུན་སྐྱོང་ལ་དྲི་བ་འདོན་རྒྱུ་ཡིན།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦།༡༩༥༨ ལོ་དང་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡ ལོ་བཅས་དུས་ཚོགས་སོ་སོར་ཁོ་པ་ཚོས་ཏོད་ཀྱི་ཅ་སྐྱབས་མཚོན་ཏུ་ལའི་བྷ་མ་མཆོག་ལ་ངོ་རྟོལ་སྐད་འདོད་བྱས་ཡོད།

འོན་ཀྱང་དུས་ཚོགས་དེ་དག་ལ་ཞིབ་ཏུ་དཔྱད་སྐབས་དུས་སྐབས་དེའི་རིང་བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཟེར་བའི་ཚོས་ཚོགས་ཀྱི་འགན་འཛིན་གཞོན་པས་ཚུལ་མེན་འཁྲིག་སྤྱོད་ཀྱི་བྱ་སྤྱོད་མ་རྙང་བ་སྤེལ་བའི་གནས་ཚུལ་རྣམས་དྲ་རྒྱའི་ཐོག་ཕྱོར་བཤྲགས་བྱང་བའི་དུས་སྐབས་ཤིག་འཁེལ་ཡོད། སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་དང་ཁོ་པའི་ཚོས་ཚོགས་ཀྱིས་བྱ་སྤྱོད་མ་རྙང་བ་བསྟུད་མར་བྱས་ཏེ་ཁོ་པ་དང་ཁོ་པའི་དགེ་ཕྱག་ཚོས་བོད་ཀྱི་ཤུགས་མཐོན་ཏྲ་ལའི་ཐ་མ་མཚོག་ལ་མཚན་སྨད་ཞུ་རྒྱའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཐོབ་ཐང་རྩ་བ་ནས་མེད། ང་ཚོ་བཀའ་གདམས་གསར་མའི་ནང་བསྡུ་སྡོད་ཡོད་སྨན། དངོས་བའེན་མེན་པ་དང་། འཁྲིག་བཤད། རྫུན་གཏམ་དེ་དག་ང་ཚོས་རྫུན་ཤུབ་བརྐོལ་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་རྣམས་བའེན་ཐོག་ཏུ་འཁྲིལ་ཐུབ་རྒྱུ་ལས་གཞན་སུས་ཀྱང་མ་ཐུབ། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན།།

ཥཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ཟླ་ ༡ ཚེས་ ༡༥ ཉིན་དབྱིན་ཡུལ་དུ་རྔེན་གཞི་བྱས་པའི་བཀའ་གདམས་གསར་མ་ཟེར་བའི་ཚོས་ཚོགས་ནང་དེ་སྐྱ་ཚོགས་མི་གནང་སྲོང་མཁན་ཁག་གཅིག་གིས་དེང་སྐབས་དོལ་རྒྱལ་རྩེས་འབྲང་པ་ཚོས་ཤཁོང་ས་ཤཀྲབས་མཁོན་ཆེན་ཡོ་མཚོག་ལ་གཞི་མེད་ཀྱི་སྤྱོན་འདོགས་དང་མཚན་སྨད་ཤུགས་ཆེ་ཞུ་བཞིན་པ་དེར་ངོ་རྟོལ་གྱི་གསར་འགོད་གསལ་བསྒྲགས།།

དབག་སྦྱོད་ལས་འགྱལ་སྤེལ་བ།

རྣ་སར་མི་གསུམ་བསད་པའི་དོན་ཆུན་སྐོར་ཀང་ར་སྦྱི་ཁྲབ་ཀེན་རྩོག་འགོ་དཔོན་སྐུ་ཞབས་པི་རི་ཐི་ཁྲི་རྣང་ (Mr. Prithvi Raj) མཆོག་ལ་སྡུད་སིའི་བརྟན་འཕྲེན་ཚན་པས་བཅར་འདྲི་བྱས་པའི་དུམ་བུ་ཞིག་འདིར་ཟུར་འདོན་ཞུས་ནས་བཀོད་པ།

Prithvi Raj (PR), Chief Police of Kangra District:

སྐུ་ཞབས་པི་རི་ཐི་ཁྲི་རྣང་མཆོག་གིས། ངཚོས་ལགा་དམར་བ་གཉིས་རྩད་གཅོད་ཐུབ་བྱུང། ཁོ་ཚོ་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ངེས་ར་སྦྱོད་གསལ་ཡོ་བྱུང་བ་མ་ཟད། མི་གསོད་དོན་ཆུན་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་འདུག འོན་ཀྱང་དེ་བར་ངཚོས་ཁོ་པ་ཚོ་འཛིན་བཟུང་ཐུབ་མེད། ལགা་དམར་བ་གཉིས་ལས་གཅིག་བསྐན་འཛིན་ཚེས་འཛིན་ཟེར་ཞིང། གཅིག་ཨོས་ལ་སྒོ་བཟང་ཚོས་བཀག་ཟེར། མཚན་ཉིད་སྒོལ་དཔོན་མ་བཀྲོངས་གོང་ཁོང་ལ་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་ཐ་སྙད་ཡོཞིག་འདུག

དང་ཐོག་དེར་དམར་གསོད་གཏེར་སའི་ས་གནས་དེ་རང་ནས་ངཚོར་ཡི་གེ་ཞིག་ལགা་སོན་བྱུང། ཡི་གེ་དེ་འཇམ་མགོན་བསྐན་སྡུང་རྡོ་རྗེ་ཤུགས་ལྡན་ལ་མི་ཕྱེད་དད་སྟོབས་ལྡ་མི་སྡུང་སྐྱོབ་ཚོགས་པས་བྱེས་ཏེ་ཚོགས་པ་དེའི་དྲུང་ཆེ་འཆི་མེད་ཚེ་རིང་གིས་མིང་རྟགས་བཀོད་འདུག ཡི་གེ་དེ་ནི་མཚན་ཉིད་སྒོལ་དཔོན་སྤྱོད་བཟང་རྒྱ་

མཚོར་སྟོགས་ར་བཏང་བའི་ཡི་གེ་ཞིག་རེད་འདུག དེར་བརྟེན་ལག་དམར་བ་ཚོ་
ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཁྲབས་སྐྱེལ་བྱེད་ཐུབ། འདི་
གནད་དོན་གཅིག་རེད། གཞན་ཡང་ལག་དམར་པ་ཚོ་ལྟེ་ལི་མན་དུ་ཉེ་ལར་སྡོད་
མཁན་ཡིན་པར་བརྟེན། ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཁྲབས་སྐྱེལ་
བྱེད་ཐུབ། ང་ཚོས་ཁ་མཆུ་གཞི་བཞག་སའི་གནད་དོན་གཅོ་བོ་ནི། ལག་དམར་བ་
གཉིས་དང་འཆེ་མེད་ཚེ་རིང་དབར་འབྲེལ་བ་རྗེ་འབྲུ་ཡོད་མེད་གསལ་སྟོན་བྱ་རྒྱུ་
དེ་ཡིན། གང་ཡིན་བརྗོད་ན། སྤྱི་བཟང་རྒྱ་མཚོ་ལག་སེན་སྐུར་ཁུར་ནས་ཕྱི་ཤ་ཕེབས་
སྐབས་ལྟེ་ལི་གསར་པར་མཚན་གཅིག་བཞུགས་འདུག ཕྱི་ཉིན་དེར་ཁོང་རྣ་སར་
ཐོན་སྐབས་ལག་དམར་བ་ཚོས་རྗེས་འདེད་བྱས་ནས་ཤམ་སྐ་ལར་འབྱོར་སྐབས་ཁོ་
པ་ཚོའི་སྐངས་འཁོར་འཕྲོ་བརླག་ཕྱི་ནས་ལྟེ་ལི་ར་འཇམ་མགོན་བསྟན་སྲུང་རོ་རྗེ་
ཤུགས་ལྡན་ལ་མི་ཕྱེད་དད་སྟོབས་ལྡ་མི་སྲུང་སྐྱོབ་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་འཆེ་མེད་ཚེ་
རིང་ལ་ཁ་པར་བཏང་ནས་སྐད་ཆ་བཤད་འདུག ཁོ་པ་ཚོའི་དབར་སྐད་ཆ་བཤད་
པའི་སྐྱེ་དོ་ཚོས་བཟུང་ཐུབ་པ་ལྟུང་།

དེ་བཞིན་མན་ཉི་རྫོང་གི་ཀལ་སྡུར་ (Kalsoora) ཞེས་པའི་གྲོང་ཁྱེར་ནང་དུ་
ལག་དམར་མ་རྣམས་དང་འཇམ་མགོན་བསྟན་སྲུང་རོ་རྗེ་ཤུགས་ལྡན་ལ་མི་ཕྱེད་དང་
སྟོབས་ལྡ་མི་སྲུང་སྐྱོབ་ཚོགས་པའི་དྲུང་ཆེ་མཉམ་དུ་པར་བཀྲབ་པ་ཞིག་ལག་སོན་བྱུང་།
དེ་ནི་ཁྲབས་ལྡན་ཡིན་པར་བརྟེན་ལག་དམར་བ་ཚོ་དང་ཤུགས་ལྡན་ཚོགས་པའི་དབར་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དཔང་རྟགས་གཞན་ཞིག་ཆགས་ཡོད། ལག་དམར་བ་ཚོས་མཚན་
ཉིད་སྟོབ་དཔོན་བཀྲོངས་པ་དེར་ང་ཚོར་ངེས་པ་རྣེད་བྱུང་། མཚན་ཉིད་སྟོབ་དཔོན་
ནི་དུས་རྟག་ཏུ་ཤུགས་ལྡན་བསྟེན་གསོལ་བྱ་རྒྱུར་དགག་པ་རྒྱུ་མཁན་ཞིག་ཡིན་པ་
དང་། ཏུ་ལའི་ཚ་མ་མཚོག་གི་བཀའ་དགོངས་ཅི་གསུང་ཞུ་མཁན་ཞིག་ཡིན་འདུག

སྟེལ་ཀོའི་ཉེན་རྐོག་འགོ་དཔོན་ The Station House Officer སྐུ་ཞབས་ཕེམ་ཕེམ་མ་དུ་དེ་བ་ཡ་ལགས་ Mr. M.M. Mahadevaya ཀྱིས་སྟེལ་ཀོའི་བདེ་སྐར་གཞིས་འགོ་ཕྱར་བྱ་སྤེ་ཐར་ལགས་ལ་ཤགས་ལྟས་ཆོགས་པས་ཇོ་ལ་རྡུང་བཏང་བའི་སྐོར་བསྒྲགས་གཏམ་ཞིག་སྟེལ་བའི་ནང་འདི་ལྟར་འཁོད་འདུག ང་ཆོས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པ་དེར་གཞི་བཙོལ་ནས་བརྩོད་ན།

བདེ་སྐར་མ་གནས་གཞི་འགོ་སྐུ་ཞབས་ཕྱར་བྱ་སྤེ་ཐར་ལགས་དང་ཁོང་གི་སྐུ་སྐ་གཉིས་ལ་ཉེས་རྟུང་གཏོང་མཁན་སྤོམ་ར་ཁང་ཚན་གྱི་གླ་པ་རེད། ངས་བོད་མི་ཕན་ཚུན་དང་བོད་པའི་ཐྲ་སྤྱལ་ཕན་ཚུན་དབར་ཤགས་ལྟས་བསྟེན་གསོལ་བྱ་རྒྱུ་དེ་ནས་མཐོང་ཕྱོགས་ཏ་ཅང་ཤགས་ཆེ་ཡོད་པ་མ་ཟད། ལྷག་པར་ཤགས་ལྟས་བསྟེན་གསོལ་བྱེད་མཁན་སྤོམ་ར་ཁང་ཚན་ལ་མཐོང་ཕྱོགས་ཤགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ཤེས་ཀྱི་ཡོད། ས་གནས་འགོ་འཛིན་དང་ཁོང་གི་སྐུ་ཞབས་ཉེས་རྟུང་གཏོང་མཁན་ཤགས་ལྟས་ཆོགས་པ་རེད། ཅེས་ངས་བརྗོད་ཆོག །